

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйымы: Дамса ауылдының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық: О «а» сыйныбы

Балалардың жасы 5 -бжас

Жоспардың құрылу кезеңі 1-апта 1-2қыркүйек 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі 01.09.22	Жұма 02.09.22
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлөрі туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтерінкі көңіл-күй орнатуға ойындар үйімдастыру. Жағымды жағдай орнату			<p>« Сәлем жаңа күн» Д/ойын : «Жанды және жансыз табиғатты ажырат». Жер, су, ауа.</p> <p>Максаты: балаларға берілген тапсырманы тез шешүге, жылдам жауап беруге, ауда, суда не болатынын дұрыс айтуда төсөлдіру.</p> <p>Коршаган ортага қамкорлық сезімін тәрбиелеу. Шашаш жауап беруге баулу.</p> <p>Еңбек тапсырмасы: Балыктарға жем шашу</p>	<p>«Табиғат мінезі» Сюжеттік ойындар: «Сиқырлы фломастер» еркін сурет салу. Не артық? Максаты: Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруға үйрету. Құстар мен жануарлардың жеке және жалпы аттарын айтқызу. Оларды қоргауға қамқоршы болуға тәрбиелеу.</p> <p>«Табиғат мінезі» жаттығуы Еңбек тапсырмасы: Кезекшілікті үйімдастыру</p>
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру				<p>Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуғе үйретулерін ескеrtу.</p>	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қару және тағы басқа әрекеттер)				<p>«Кел, ойнайық!» Мақсаты: Қатты дауысты пайдалана білуді шынықтыру</p>	<p>«Қатты – ақырын» Мақсаты: Дауыс күшін алмастыра білуге үйрету: бірсесе қатты, бірсесе жай.</p>
 Таңертенгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 1				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық				<p>Жылулық сәті: Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге, Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз.</p>	<p>Жылулық сәті: Достар бері көліңдер, Колдарынды беріңдер. Шаттық толы шеңберге Қуанышпен еніңдер.</p>
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	1- ұйымдастырылған іс-әрекет			<p>Математика негіздері Тақырыбы «Біреу –көп» Мақсаты:-«біреу» және «көп» («бірнеше») терминдерін енгізу. Есте сақтау, сөйлеу, назар аудару дағыларындастыру\</p> <p>Сендер ойыншықтар дүкеніне барғанды жаксы көресіңдер ме? -Қандай ойыншықтардыңнатасындар? -Үйде қандай ойыншықтарын бар? Балалар ойыншықтар туралы сұраптарға жауап береді Одан кейін қарындаштармен (таяқшалармен, текшелермен және басқа да заттармен) практикалық жұмыс жүргізу Әрбір үстелге көп қарындаштардан (таяқшалар және басқалары) қояды. Үстелдің үстінде қанша қарындаш бар?(Көп).</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Мақсаты:Көзben бағдарлай отырып, ауызша нұқсаулармен ойын түріндегі жаттығуларды (жануарлардың қозғалысына еліктеу) педагогпен бірге орындауга үйрету. Спорттық құрал-жабдықтардың қажеттілігін, зал ішінде қауіпсіздік техникасын сақтау керектігін, заттарды аттағанда тепе-тендік сақтау қажеттігін</p> <p>1.Құралсыз жалпы дамыту жаттығуларын орындау(№1). 2.Бұрылыс жасап, бір орындарында екі аяқпен секіру</p>
<p>Үзіліс : Затты лақтыру мен қағып алуға арналған ойындар «Лақтыр да, қағып ал»</p>					

Суретті тіл ұстарту:

Ша – ша – ша

Айшаның шанасы тама (ша)

Са – са – са

Касқыр соқты **Mұ** (са)

Ол – ол – ол

Ағашта лимон **м(ол)**

Ра – ра – ра

Дүкеннен нан алды **Са (ра)**

Із – із – із

Тамақта қосты **сәб(із)**

Жу – жу – жу

Үйдисты тазалап (**жу**)

Ойын: «Лақтыр да, қағып ал»

Мақсаты: Балаларды ептіліке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Тәрбиешінің берген белгісін мүқият тыңдай білуге үйрету.

Ойынның шарты: Балалар алаңда еркін орналасады әр біреуінің қолында бір-бір доптан болады. Тәрбиешінің «баста», - деген белгісі бойынша балалар допты жоғарыға лақтырып қағып алады. Эр бала неше рет лақтырып қағып ала алады, соны санайды.

2 - үйымдастырылған іс-әрекет

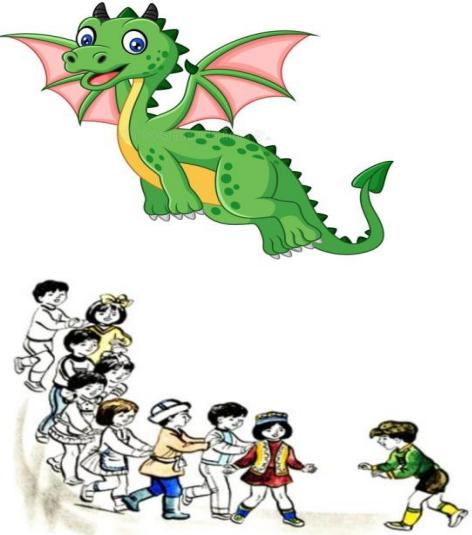
Шығармашылық бейнелеу әрекеті (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, күрастыру)
Тақырыбы: «Ағаш бұтақтары» (Түрлі түсті қарындаштар) **топтық жұмыс** балалар өздері қалайды

Мақсаты: - балаларға терек бұталары жайлы түсінік беру, ағаштарды өзіндік ерекшеліктеріне байланысты бір-бірінен ажыратуға және терек бұталары суретін салуға үйрету
- пішінді мүсіндеудің таныс әдістерін пайдалана отырып, ағаш бұтақтарын мүсіндеу
-- жырту, умаждау әдісі арқылы бейнелер- мен сюжетті толықтыруға үйрету
- табиғиматериалдардың түрле рімантаныстыру, олардан ағаш бұтақтарын дайындаібілуге үйрету

Сөйлеуді дамыту
Тақырыбы. «Кел танысайык».
Мақсаты: «Б» – «П» дыбыстарының үқсастығын түсіндіру; Балаларды әнгімені жалғастырып айтуда үйрету

Ба-ба-ба – бала.
Бо-бо-бо – бота
Бе-бе-бе – бөрік.
Табыл – дабыл.
Бака – бақбақ
«П» дыбысының буын ішінде кездесетін сөздерге мысал келтіреді:
Па-па-па – парта.
Жа-па-лақ – жал-пақ.
Па-рақ – жа-пы-рақ.

Үзіліс: Жүгіруге арналған ойындар «Айдаңардың құйрығы»

<p>Тілді жаттықтыратын тақпақ</p> <p>Кім келді? Қане, қане кім келді? Біз, біз, біз! Апа, апа бұл сіз бе? Иә, иә, иә! Әке, әке бұл сіз бе? Иә, иә, иә! Ағатайым бұл сіз бе? Иә, иә, иә! Қарындастым бұл сен бе? Иә, иә, иә! Біздер тату жан ұя Иә, иә, иә!</p>		<p>Ойын: «Айдаңардың құйрығы»</p> <p>Мақсаты: Балалардың есте сақтау қабілеті, бақылағыштығы жақсарады.</p> <p>Ойынның шарты: Өте қызық ойын! Ойынға қатысушылар бірінің артына бірі тізбектеле белдерінен ұстап тұрады. Ең бірінші тұрған бала - «айдаңардың басы». Ең соңғысы - «құйрығы» болады. «Айдаңардың басы» ең күрделі жолдармен жүре отырып өз «құйрығын» ұстап алуға тырысады.</p> <p>Ұсыныс: Оның мақсаты - ұстап алу, «құйрықтың» мақсаты ұстаптау, қайткені де қашып құтылу. Егер «құйрық» ұсталып қалса, ол - «бас» болады. Ойын өз жалғасын табады.</p>
---	--	--

3 - үйимдастырылған іс-әрекет

<p>.Сауат ашу негіздері</p> <p>Мақсаты:Дыбыс «Не қалай дауыстайды?» Д/ойын</p> <p>Ойын шарты: Педагог үй жануарларының суретін көрсетіп, не істейтінін айтады. Балалар сол жануардың дауысын салады. Қой маңырайды: Сиыр монірейді: Жылқы кісінейді: Түйе боздайды: Ешкі бақырады: Бұл ойында үй жануарларының жүрісін де салуга болады</p> <p>«Жаңбыр» саусақ ойыны: Жаңбыр жауса, Тырсыс, Айтады гул: –</p>	<p>Математика негіздері</p> <p>Тақырыбы«Біреу –көп»</p> <p>Мақсаты:««біреу» және «көп» («бірнеше») терминдерін енгізу. Есте сақтау, сойлеу, назар аудару дағдыларындастыру\</p> <p>Сендер ойыншықтар дүкеніне барғанды жақсы көресіндер ме?</p> <p>-Қандай ойыншықтардыңнатасындар?</p> <p>-Үйде қандай ойыншықтарың бар?</p> <p>Балалар ойыншықтар туралы сұрақтарға жауап береді</p> <p>Одан кейін қарындаштармен (таяқшалармен, текшелермен және басқа да заттармен) практикалық жұмыс жүргізу</p> <p>Әрбір үстелге көп қарындаштардан (таяқшалар және басқалары) кояды. Үстелдің үстінде канша қарындаш</p>		

				Дұрыс-дұрыс. Жаңыр жауса, Тың-тың. Айтады қыр: – Ырыс-ырыс бар?(Көп).
--	--	--	--	--

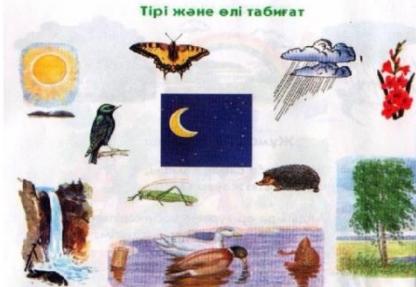
Үзіліс: Қозғалмалы зерек ойындар «Жер, су, ауа »ойыны.

«Табиғат құбылыстарын ажыратып олардың қасиеттерін ата»

Мақсаты: Қассиеттіне қарай: қар мен жаңырды ажыратады білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмысқа, ериді, буға айналады.

Көрнекіліктер: қар мен жаңыр бейнеленген суреттер.

Ойын барысы: Балаларға қар мен жаңырдың суреттерін көрсетіп, олардың бір-бірінен ажыратып айту тапсырылады. Білімдерін анықтау барысында табиғат құбылыстардың қасиеттерін айтып берулері керек.

Ойын: «Жер, су, ауа»

Мақсаты: балаларға берілген тапсырманы тез шешүгे, жылдам жауап беруге, жерде, ауда, суда не болатынны дұрыс айтуға төсөлдіру, қоршаган ортаға қамкорлық сезімен тәрбиелеу.

Көрнекіліктер: асық

Шарты: балалар дәңгелеіп отырады. Бір бала ортаға шығып балалардың кез келгінен асық лақтырып жібереді де жер су ауа деген сөздің бірін айтады. Егер бала жер десе асықты қағып алған сезіммен тәрбиелеу. Біл бала отатаға шығып, балалардың кез келгеніне асықта лақтырып жібереді де жер, су ауа деген сөздің бірін айтады. Егер бала жер десе, асықты қағып алған бала жерде тіршілік ететін құстарды, адамдарды, өсімдіктерді атайды. Ал су сөзі айтылса, балық балардың аты аталаады. Ауа дегенде құстарды айтуы туіс. Осылай ойын жалғаса береді.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Коршаган орта
Тақырыбы: Заттардың адам өміріндегі маңызы. Не неден жасалады?

Мақсаты:
- Балаларға заттардың белгілілері мен ерекшеліктері туралы білімберу. Қандай материалдан заттардың жасалатыны, және олардың сапасы жайлы

Қазақ тілі
Тақырыбы: «Менің мектебім»
Мақсаты: - Балаларды әңгімені жалғастырып айтуға үрету

Дидактикалық ойын:
«Танысу». Балалар аттарын айтып, күйршақпен танысады. – Сенің атың кім? – Менің атым – Рома. – Менің атым – Вика. – Менің атым – Арлан
Дидактикалық ойын: «Тында, көрсет, қайтала». (Балалардың есте

				түсініктерін кеңейту. «Айналар» ойыны. Шарты: жүргізуші сайланады, қалған балалар «айна» болады. Жүргізуші айна сататын «дүкенге» кіргендей болады. Жанжагына қараң, таңданып, кандай қымыл жасаса, «айналар» сол қымылды қайталайды.	сақтау қабілеттерін жетілдіру, тілдерін дамыту, қима суреттермен жұмыс). – Мынау кім? – Мынау – кыз. – Кыз қайда келді? – Қыз мектепке келді
--	--	--	--	--	--

Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.				
-------------------	---	---	---	---	---

Кеңістікті бағдарлауға арналған ойындар «Жапалақ»

Серуен	<p>Тіл жаттыгулары: «Аударыспак» Максаты: -әр түрлі түстерді қайталап бекіту; -сөздік қорын байыту; -дыбыстарды дұрыс және анық айтып бекіту; -балаларды : «Қандай?», «Не істейді?» т.б. сұрақтарға толық, сөйлеммен жауап беруді үйрету; -заттардың түрін, түсін, дәмін, пішінін дұрыс айтып қайталау; -дыбыстың сөздегі орынның тауып айту; -балаларға сөз тіркестерін және сөйлемдерді құрастырып айтып үйрету; -балалардың еске сақтау, есту, ойлау</p>		<p>Ойын: «Жапалақ» Максаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дene қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Елтілікке, шашшандыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру.</p> <p>Шарты: «Жапалақ» сайланады, ол барлық ойнаушылардан алысқа тұрады. Өзінін «ұясына». Басқа ойнаушылар жан-жаққа тарап кетеді. «Жапалақ»: «Күн туды, барлығымыз оянамыз!» дейді, сол сәтте барлығы жүгіріп, қимылдайды. «Жапалақ»: «Түн болды, барлығын қимылдамандар, жапалақ ұшады!» дегенде барлық ойнаушы балалар тыныш тұрып, қимылдамаулары керек. «Жапалақ» балалардың арасында жүріп, қимылдаған бір-екі баланы өз ұясына әкетеді. Бір бала қалғанша ойын жалғасады.</p>
--------	--	--	--

	<p>қабілеттерін және зейіндерін дамыту; -қолдың ұсақ моторикасын дамыту;</p>			
Балаларды үйге қайтару			<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берін бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - баламен жағымды әмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жи оған өз мейрімінізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыныз.</p>

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйымы: Дамса ауылдының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «а» сыныбы

Балалардың жасы 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 2апта 5-9 қыркүйек 2022-2023 оку жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 05.09.22	Сейсенбі 06.09.22	Сәрсенбі 07.09.22	Бейсенбі 08.09.22	Жұма 09.09.22
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлөрі туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтерінкі көңіл-күй орнатуға ойындар үйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	Фотосуреттер қарастыру: «Көліктер» Мақсаты: Фотосуреттегі көліктердің түрлерімен таныстырып, олар қоршаған ортамен байланысты екенің түсіндіру.	Д/ойын: «Кері айт» Мақсаты: мағыналары қарама-қарсы сөздерді қолдана білу дағдыларын бекіту. Сөздік қорын молайту, тілін дамыту. Көліктер туралы суреттерді қарастыру, ерекшеліктеріне назар бөлу.	«Жолаушылар» Мақсаты: Балалардың көнілдірін көтеріп саяхатқа шығару. Саяхатқа баратын көлік түрлерімен таныстыру. Жолға шыққанда балаларға жол жүргү ережесін түсіндіру.	Үстел- үсті ойын:«Пазлдарды құрастырамыз» Мақсаты: конструктормен,есептеу таяқшалармен өз еркімен құрастыру. Логикалық ойлау қабілетін дамыту. Көліктер жайлы әңгімелесу.	Д/ойын:«Көліктерді ата» Мақсаты: балаларды арнайы көліктермен таныстырып, қоршаған ортаға, адамдарға немен керек екенің түсіндіру.
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертегілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескеrtу.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдан жақсы көретінінізді сөздірініз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескеrtу.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тاماқтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қараша және тағы басқа әрекеттер)	Үстел үсті, саусақ және т.б.оыйндар. Табигат бұрышындағы гүлдерге су қю.	Үстел үсті ойыны – пазл: «Үйшік құрастыр» Балалармен балабақша туралы әңгімелесу.	Фотосуреттер қарастыру «Сүйікті ойыншықтарым ». Фотосуретте бейнеленген балабақшадағы кызметкерлерді атау.	Саусақ ойыны «Мысық, этеш және түлкі».	Құрылыс ойындары «Күйршақтарға үй құрастырамыз».
Таңертенгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 2				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	<p>Мнемосхемамен «Көліктер»</p> <p>К. Бисекееваның тақпағын жаттау.</p> <p>Көліктер бар сан түрлі, Суда, жерде, көкте де. Дөңгелекті машина, Қажет бізге көліктер Ұшақ, пойыз, кеме де.</p>	<p>«Көнілдімін»</p> <p>Тоқтамай зуылдаймын зырн-зырн, Көлікпін дуылдаймын дырн-дырн. Жүремін, айналамын бырн-бырн, Әрқашан көнілдімін сырн-сырн</p>	<p>«Зу-зу етіп көшеде»</p> <p>Зу-зу етіп көшеде, Күн-тұн тыным таппайды. Төрт дәңгелек дәңгелер, Төрт аяқпен шаппайды.</p>	<p>«Көлік жүйрік шықты алға»</p> <p>Тұрі, түсі, атауын, Оңай емес жаттауга. Қазіргінің тұлпары, Көлік жүйрік шықты алға.</p>	<p>«Бип-бип-бип дейді»</p> <p>Бип-бип-бип дейді Жол шетіне шық дейді Күшікті басуға болмайды машина, Бип-бип-бип дейді Жол шетінен күт дейді Көшеде асығып журуғе болмайды машина Бип-бип-бип дейді.</p>	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	1- ұйымдастырылған іс-әрекет <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;"> <p>Дене шынықтыру</p> <p>Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тізбекпен қалай жүру керектігін, екі аяқпен қалай секіру керектігін, секіру кезінде қолымен қандай көмек жасауға болатындығын үйрету <p>«Мүқият бол» ойын жаттығуы.</p> <p>1,5 минут орташа қарқынмен жүгіру; қозғалысты белгі бойынша алмастыру – жүру, енбектеу. Мұрынмен тыныс алуға көніл белу, жүру карқынын бұзбай ыргакпен адымдауларын қадағалау. Тыныс алу гимнастикасы (у-шу кешені).</p> </td><td style="width: 25%;"> <p>Көркем әдебиет</p> <p>Тақырыбы «Білімің бұлағың»</p> <p>Мақсаты -Балаларды мектепке деген қызығушылығын арттыру. Балаларды сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру</p> <p>Білімің – бұлағың</p> <p>Қанатым талмайды, Қиялым самғайды. Ақын да, ғалым да, Үстазсыз болмайды. Мереке күнінмен, Құттықтап бүтін мен, Ойыма ой қосам, Сен берген біліммен.</p> <p>D/ойын: «Раждайып қоржын».</p> <p>Ойының шарты: Раждайып қоржынның ішінде бірнеше заттар, ойыншықтар, оку құралдары бар. Сол заттардың ішінен ойыншықтарды бір бөлек, оку құралдарын бір бөлек жинау керек және аттарын атайды.</p> <p>Балалар оку құралдары мен ойыншықтарды ажыратып бөлек жинайды және аттарын атайды</p> </td><td style="width: 25%;"> <p>Дене шынықтыру</p> <p>Мақсаты:- таза ауа ағзаны күштейді, аланда кимыл жаттыгуарын орындау кезінде қауіпсіздік ережелерін катаң сақтау керектігі, бау жүгіргендеге аяқ басына басып, қыска қадамдар жасау керектігінүйрету</p> <p>Қымыл-қозғалыс ойыны: «Қармак». (3 рет).</p> </td><td style="width: 25%;"> <p>Математика негіздері</p> <p>Тақырыбы:«Заттардың ортақ қасиеті бойынша топқа біріктіру»</p> <p>Мақсаты:-- дара заттарды бөлуді үйрету; бірзаттантұратынжынын туралы ұғым қалыптастыру; «біреу» және «бірнеше»(«көп») терминдерін енгізу</p> <p>«Қоян» – бала жұдырығын түйеді. Одан кейін сүқ саусағы мен ортағысаусағын шошайтады. «Қоян» құлактарын созыптыр.</p> <p>«Сақина» – бала жұдырығынтуйеді. Одан кейін бас бармағы мен сүқ саусағын түзетіп, бір-бірімен түйістіреді.</p> <p>«Саусактардың амандасуы» – саусактарын тұзу ұстап, алақандарын бір-біріне карама- қарсыұстайды. тапсырманы орындауды</p> </td><td style="width: 25%;"> <p>Дене шынықтыру</p> <p>Мақсаты:-Орындық үстінде әр қадам басқан сайын допты алдында, артында ұстап, динамикалық тәпеп-тәндіктерін сақтап жүруді үйрету (ени – 20 см, биітті – 30 см).</p> <p>Құрсаудан-құрсауга екі аяқпен секіру: ширап итеріліп, құрсаудың ортасына түсу керектігін түсіндіру. (3 рет).</p> <p>Құрсаудан-құрсауга екі аяқпен секіру: 4 құрсауга кезекпен секіріп барып, қайтарда құрсауларды айналып, орындарына жүгіріп келеді. Секірген кезде құрсаудың ортасына түсуге тырысады. Екі аяқпен ширап итеріліп, аяқтарының ұшымен жерге түседі</p> <p>Ойын: «Қайда жасырылғанын тап». (2 рет). Спортзалда еркінтурады.</p> </td></tr> </table>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тізбекпен қалай жүру керектігін, екі аяқпен қалай секіру керектігін, секіру кезінде қолымен қандай көмек жасауға болатындығын үйрету <p>«Мүқият бол» ойын жаттығуы.</p> <p>1,5 минут орташа қарқынмен жүгіру; қозғалысты белгі бойынша алмастыру – жүру, енбектеу. Мұрынмен тыныс алуға көніл белу, жүру карқынын бұзбай ыргакпен адымдауларын қадағалау. Тыныс алу гимнастикасы (у-шу кешені).</p>	<p>Көркем әдебиет</p> <p>Тақырыбы «Білімің бұлағың»</p> <p>Мақсаты -Балаларды мектепке деген қызығушылығын арттыру. Балаларды сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру</p> <p>Білімің – бұлағың</p> <p>Қанатым талмайды, Қиялым самғайды. Ақын да, ғалым да, Үстазсыз болмайды. Мереке күнінмен, Құттықтап бүтін мен, Ойыма ой қосам, Сен берген біліммен.</p> <p>D/ойын: «Раждайып қоржын».</p> <p>Ойының шарты: Раждайып қоржынның ішінде бірнеше заттар, ойыншықтар, оку құралдары бар. Сол заттардың ішінен ойыншықтарды бір бөлек, оку құралдарын бір бөлек жинау керек және аттарын атайды.</p> <p>Балалар оку құралдары мен ойыншықтарды ажыратып бөлек жинайды және аттарын атайды</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Мақсаты:- таза ауа ағзаны күштейді, аланда кимыл жаттыгуарын орындау кезінде қауіпсіздік ережелерін катаң сақтау керектігі, бау жүгіргендеге аяқ басына басып, қыска қадамдар жасау керектігінүйрету</p> <p>Қымыл-қозғалыс ойыны: «Қармак». (3 рет).</p>	<p>Математика негіздері</p> <p>Тақырыбы:«Заттардың ортақ қасиеті бойынша топқа біріктіру»</p> <p>Мақсаты:-- дара заттарды бөлуді үйрету; бірзаттантұратынжынын туралы ұғым қалыптастыру; «біреу» және «бірнеше»(«көп») терминдерін енгізу</p> <p>«Қоян» – бала жұдырығын түйеді. Одан кейін сүқ саусағы мен ортағысаусағын шошайтады. «Қоян» құлактарын созыптыр.</p> <p>«Сақина» – бала жұдырығынтуйеді. Одан кейін бас бармағы мен сүқ саусағын түзетіп, бір-бірімен түйістіреді.</p> <p>«Саусактардың амандасуы» – саусактарын тұзу ұстап, алақандарын бір-біріне карама- қарсыұстайды. тапсырманы орындауды</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Мақсаты:-Орындық үстінде әр қадам басқан сайын допты алдында, артында ұстап, динамикалық тәпеп-тәндіктерін сақтап жүруді үйрету (ени – 20 см, биітті – 30 см).</p> <p>Құрсаудан-құрсауга екі аяқпен секіру: ширап итеріліп, құрсаудың ортасына түсу керектігін түсіндіру. (3 рет).</p> <p>Құрсаудан-құрсауга екі аяқпен секіру: 4 құрсауга кезекпен секіріп барып, қайтарда құрсауларды айналып, орындарына жүгіріп келеді. Секірген кезде құрсаудың ортасына түсуге тырысады. Екі аяқпен ширап итеріліп, аяқтарының ұшымен жерге түседі</p> <p>Ойын: «Қайда жасырылғанын тап». (2 рет). Спортзалда еркінтурады.</p>
<p>Дене шынықтыру</p> <p>Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тізбекпен қалай жүру керектігін, екі аяқпен қалай секіру керектігін, секіру кезінде қолымен қандай көмек жасауға болатындығын үйрету <p>«Мүқият бол» ойын жаттығуы.</p> <p>1,5 минут орташа қарқынмен жүгіру; қозғалысты белгі бойынша алмастыру – жүру, енбектеу. Мұрынмен тыныс алуға көніл белу, жүру карқынын бұзбай ыргакпен адымдауларын қадағалау. Тыныс алу гимнастикасы (у-шу кешені).</p>	<p>Көркем әдебиет</p> <p>Тақырыбы «Білімің бұлағың»</p> <p>Мақсаты -Балаларды мектепке деген қызығушылығын арттыру. Балаларды сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру</p> <p>Білімің – бұлағың</p> <p>Қанатым талмайды, Қиялым самғайды. Ақын да, ғалым да, Үстазсыз болмайды. Мереке күнінмен, Құттықтап бүтін мен, Ойыма ой қосам, Сен берген біліммен.</p> <p>D/ойын: «Раждайып қоржын».</p> <p>Ойының шарты: Раждайып қоржынның ішінде бірнеше заттар, ойыншықтар, оку құралдары бар. Сол заттардың ішінен ойыншықтарды бір бөлек, оку құралдарын бір бөлек жинау керек және аттарын атайды.</p> <p>Балалар оку құралдары мен ойыншықтарды ажыратып бөлек жинайды және аттарын атайды</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Мақсаты:- таза ауа ағзаны күштейді, аланда кимыл жаттыгуарын орындау кезінде қауіпсіздік ережелерін катаң сақтау керектігі, бау жүгіргендеге аяқ басына басып, қыска қадамдар жасау керектігінүйрету</p> <p>Қымыл-қозғалыс ойыны: «Қармак». (3 рет).</p>	<p>Математика негіздері</p> <p>Тақырыбы:«Заттардың ортақ қасиеті бойынша топқа біріктіру»</p> <p>Мақсаты:-- дара заттарды бөлуді үйрету; бірзаттантұратынжынын туралы ұғым қалыптастыру; «біреу» және «бірнеше»(«көп») терминдерін енгізу</p> <p>«Қоян» – бала жұдырығын түйеді. Одан кейін сүқ саусағы мен ортағысаусағын шошайтады. «Қоян» құлактарын созыптыр.</p> <p>«Сақина» – бала жұдырығынтуйеді. Одан кейін бас бармағы мен сүқ саусағын түзетіп, бір-бірімен түйістіреді.</p> <p>«Саусактардың амандасуы» – саусактарын тұзу ұстап, алақандарын бір-біріне карама- қарсыұстайды. тапсырманы орындауды</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Мақсаты:-Орындық үстінде әр қадам басқан сайын допты алдында, артында ұстап, динамикалық тәпеп-тәндіктерін сақтап жүруді үйрету (ени – 20 см, биітті – 30 см).</p> <p>Құрсаудан-құрсауга екі аяқпен секіру: ширап итеріліп, құрсаудың ортасына түсу керектігін түсіндіру. (3 рет).</p> <p>Құрсаудан-құрсауга екі аяқпен секіру: 4 құрсауга кезекпен секіріп барып, қайтарда құрсауларды айналып, орындарына жүгіріп келеді. Секірген кезде құрсаудың ортасына түсуге тырысады. Екі аяқпен ширап итеріліп, аяқтарының ұшымен жерге түседі</p> <p>Ойын: «Қайда жасырылғанын тап». (2 рет). Спортзалда еркінтурады.</p>		

			<p>ілінсе, сол ойыншы «қармакқа түсті». Ойын барысында балаларды ауық-ауық үзілістер жасап, демалтып тұру қажет.</p>	<p>ұсынады. Тапсырманы жеке орындауға және алма мен алмұрттарды бөлек топтарға бөлу үшін қасиеттерін тұжырымдауға уақыт береді. Сұрақ қояды: Эрбір топта неше алма және алмұрт бар? «Бірнеше» немесе «көп», «бір» сөздерін пайдалануға колжеткізеді. Эр түрінен бір ұлкен жемісті бояу ұсынылады</p>	
--	--	--	--	--	--

Үзіліс

Дидактикалық ойын: «Даусынан таны»

Шарты: Балалар көлік түрлерін даусынына қарай ажыратып, аттарын атап карточкаларын орнына апарып салады.

Дыбыстық жаттығу

Дан-дан-дан-манадан,
Дан-дан-дан-шанадан,
Ем-ем-ем – мінгізем.
Ем-ем-ем – жүргізем.

Ойын: «Қандай белгі екенін тап?»

Мақсаты: Жол белгілерін ажыратса білуге, балалардың жолда жүру ережелері жайында білімдерін бекіту; қунделікті өмірде алған білімін өз бетінше қолдана алуға тәрбиелеу.

Колданатын көрнекіліктер: Сақтандыру, тыйым салу, көрсеткіш және қызмет көрсету: жол белгілері желімденген текшелер.

Ойын шарты:

1-ші нұсқа. Жетекші текшелер жатқан үстелге кезекпен шақырады. Бала текшени алып, белгіні атап, сондай сияқты белгілері бар балаларға барады.

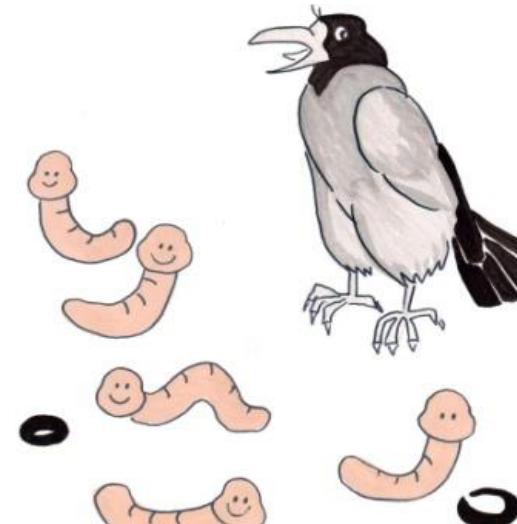
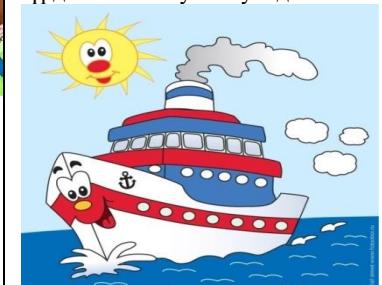
2-ші нұсқа. Жүргізуши белгі көрсетеді. Балалар осы белгіні өздерінің текшелерінде табады, көрсетеді және оның не білдіретінін айтады.

3-нұсқа. Ойыншыларға текшелер таратады. Балалар оны мүқият зерттейді. Эрі қарай әр бала өзінің белгісі туралы атын атамай айттып береді, қалғандары оны шешу керек.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Саят ашу негіздері Тақырыбы. «Дыбыс пен сөз » Мақсаты:- дыбыс терминдері туралы бастапқы түсініктерін қалыптастыру</p> <p>Дидактикалық ойын:</p>	<p>Сөйлеуді дамыту Тақырыбы. «Кел танысайык». Мақсаты:-«Б» – «П» дыбыстарының ұқсастығын түсіндіру; Балаларды</p>	<p>Көркем әдебиет Тақырыбы «Білімің бұлағың» Мақсаты -Балаларды мектепке деген қызығушылығын арттыру. Балаларды сұрақтарға жауап беруге дағыландыру</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті (сурет салу, мүсіндеу, жапсыр у, құрастыру)</p>	<p>Сөйлеуді дамыту Тақырыбы: «Менің досым» Мақсаты:- Жалпылама сөздерді дидактикалық ойын барысында түсіндіріп, үрету.</p>
--	--	--	---	---

	<p>«Дауысынан таны» Ойын шарты: балалар шенбер болып тұрады, бастаушы санамақ санау арқылы бір баланы ортага шығарып, көзін байлайды. Санамақ арқылы келесі баланы шығарады, ол көзі байлаулы түрган баланың атын айтады. Ойын осылай жалғаса береді. Педагог саусақ бұлшық еттеріне арналған жаттығу жасатады. Сыңғыр, сыңғыр сырғалар Құлағымда сыңғырлар. Оң қолымда білезік, Сол қолымда білезік, Санап көрші, кәнеки, 1, 2, 3 – бір, екі, үш, Демаламыз жинап күш.</p>	<p>әңгімені жалғастырып айтудағырету</p> <p>Ба-ба-ба – бала. Бо-бо-бо – бота Бе-бө-бө – берік. Табыл – дабыл. Бака – бакбак «П» дыбысының буын ішінде кездесетін сөздерге мысал келтіреді: Па-па-па – парта. Жа-па-лақ – жал-пақ. Па-рақ – жа-пы-рақ.</p>	<p>Білімің – бұлғағын» Қанатым талмайды, Қияльым самғайды. Ақын да, ғалым да, Үстазсыз болмайды. Мереке күнімен, Құттықтап бүтін мен, Ойыма ой косам, Сен берген біліммен.</p> <p>Д/ойын: «Гажайып қоржын». Ойынның шарты: Гажайып қоржынның ішінде бірнеше заттар, ойыншықтар, оқу құралдары бар. Сол заттардың ішінен ойыншықтарды бір бөлек, оқу құралдарын бір бөлек жинау керек және аттарын атайды.</p> <p>Балалар оқу құралдары мен ойыншықтарды ажыратып бөлек жинайды және аттарын атайды</p>	<p>Мақсаты:- - балаларды табиғат құбылыстарын бакылай отырып өз сезімдерін бейнелей білугеүйрету, жаңбыр тамшыларын қағаз бетіндегі жазықтықты дұрыс пайдалана отырып түсіруге жаттықтыру -маусымдық өзгерістер туралы білімін кеңейту; балалардың қиялын, ойлау қабілетін дамыту -- жапсырудың әдістәсілдерін үйрету; өз беттерімен жұмыс істеу дағдыларын дамыту; кайшымен жұмыс істей білу қабілеттерін арттыру -- қағазданқұрастыруға үйреп тудетүрлі бағытта: тегістеп бұктеу, шаршықағазды бұктеу біліктегі рінқалыптастыру</p>	<p>Үнтаспадан Б.Самединеваның орындаудында «Достар, достар» әні тыңдатылады Педагог балаларға «Адал дос» деген әңгіме оқып береді Міне, балалар, мақал-мәттелдердің өзінде досқа деген сенім жайлы айтылған. Достыққа адал адам, сертіне де адаболады.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Бір сөзбен ата».</p> <p>Ойын шарты: педагог қолындағы допты лақтырып көп сөз айтады, допты қағып алған бала сол сөздердің жалпылама, баламасын айтады. Мысалы: эке, ана, ага, тәте – отбасы. Кесе, шәйнек, шанышқы, қасық – ... Қасқыр, тұлқі, жолбарыс – ... Қызыл, сары, жасыл, көк –</p>
Үзіліс					

<p>Сюжетті - ролді ойын: «Кім үздік жұргінші?»</p> <p>Мақсаты: Жол жүру ережесі бойынша балалардың білімдерін бекіту. (бағдаршамның берген белгісі, жұргінші жол) белсенділігін, назарын тәрбиелеу.</p> <p>Көрнекіліктер: 1,2,3,4,5,6 сандармен текшелер және 2 фишка. Ойын аланы.</p> <p>Ойын барысы: Бірінші жұргінші №1 үйден, екінші №2 үйден шығады. Текшелерді өздерінің сандары шыққанша лақтыра береді, және қайтадан лақтырады. Сонымен бір түрлі-түсті суреттерге мүқият қарау керек. Бірінші суретте бағдаршамның қызыл шамы жаңып тұр. Демек, жұргінші бағдаршамнан тұрған дөнгелекке секіре алмайды. Ол орнында тұра береді. Екінші суретте көлік. Жолды кесіп етуге болмайды, орнында тұру керек. Үшінші суретте бағдаршамның жасыл шамы жаңып тұр. Текшениң текшениң санына байланысты дөнгелектерге жылжытуға болады. Төртінші суретте мотоциклшы. Оны тоқтап, откізу керек. Алтыншы суретте бағдаршамның сары шамы жаңып тұр. Жұргінші сол суреттің бойында тоқтай алады. Жетінші суретте реттеуші онымен қауіпсіз, бірден әженің үйіне баруга болады. Кім жол ережесін бұзбай әжесіне келсе сол женіске жетеді.</p>	<p>Саусақ ойындары</p> <p>Ойын: « Қозылар»</p> <p>Мақсаты:саусактардың көмегі арқылы қандай да бір үйкестарылған тарихты, тақпактарды, ертеғілерді сахналау, қолмен орындау.</p> <p>Тіл дамыту жаттығуы</p> <p>Мына қозы құні бойы құйрығын бұлғандатты, Ал мына қозы арқасын қоршауға сүйкеді, Мә-мә-мә-мә-мә-мә- Қозыларды мен жақсы көрем, Мына қозы аяқтарымен жерді копарды, Копарды да өзі сурет салды, Мә -мә -мә -мә -мә - Қозыларды мен жақсы көрем, Мына қозы ортаға тұрам деп, Бүкіл агаларын итеріп тастады.</p> 	<p>Саусақ ойыны: « Құрттар»</p> <p>Мақсаты:Ұсақ моториканың қымылдары мен қолдың икемдігі бас миының құрылымының даму деңгейін көрсетеді.</p> <p>Тіл дамыту жаттығуы</p> <p>1,2,3,4,5</p> <p>Құрттар серуенге жүрді, Бір уақытта қарға алдарынан шықты, Басын шайқап иile , -Менің түскі асым- деп, Енді караса құрттар жоқ.</p>	<p>Психологиялық ойын:</p> <p>Ойын:« Сәлемдесу»</p> <p>Мақсаты:Бір-бірімен кездескенде амандасу мәдениетіне тәрбиелеу, жылдамдыққа баулу.</p> <p>Ойын шарты:Қазір біз сендермен ойын ойнаймыз, қымылды тез жасауларың керек. «Бастаймыз» деген белгі берілгенде, мен қалай амандасу керек екенін айтамын, сонда сендер бір-бірлеріңмен тез-тез амандаасасындар. Эр адаммен әртүрлі амандаасасындар. Сонымен, көзben... қолмен... иықпен... құлакпен... тіземен... иекпен... өкшемен... аркамен.</p> 	<p>Аз қымылды ойын:</p> <p>Ойын:«Кеме»</p> <p>Мақсаты: Адамдардың әр түрлі мамандыктары туралы балалардың білімдерін жетілдіру, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру.</p> <p>Қажетті атрибуттар: ағаштан жасалынған кеменің макеті, руль, капитанның қалпағы, балықтар.</p> <p>Ойын шарты:Балалар өз қалаулары бойынша капитан мен кеме жұргізушіні тағайындаиды, содан кейін әрқайсысы өз орындарына отырады. Капитан өзінің жұргізушиңіне онға бұр, солға бұр, тұра жұр,- деп басқарып отырады. Кемемен серуенге шыққанда тенізшілердің еңбегі, балықтардың түрлері жайында мағлұмат беріледі. Саяхат көнілді болу үшін ән айтады. Бұл ойын балаларды ұйымдастырып түрде ойнай білуге баулиды.</p>
---	---	---	---	--

3 - үйымдастырылған іс-әрекет

<p>.Музыка Тақырыбы :«Білімің – бұлағың» Мақсаты:Әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс көлтіріп орындау, ыргактың бейнесі мен динамикасын дәл беру, әннің кіріспесін, басын, қайырмасын ажыратуға үрету</p> <p>Музыка тыңдау: «Қосалқа» Дәулеткерей Ән айту: «Білімің – бұлағың» (Т. Коныратбай) Музыкалық-ыргактық қимылдар: «Қояндар», «Аю», «Тұлқі», «Қасқыр» (Т. Ломова) Билер: «Жұптасу би» (чех халық әуені) Ойындар, хороводтар: «Айгөлек» қазақтың халық әні (өндеген Б. Қыдырбекова)</p>	<p>Қазақ тілі Тақырыбы:«Бақшадағы бөлмелері</p> <p>Мақсаты-сурет бойынша сөйлем құрап әнгіме айту</p> <p>Сөздік ойын: «Жалғасын тап». Суреттерді көрсетеді, суретке байланысты заттың атын атайды, сол сөзге сезді байланыстырып жалғап, сөйлем құрайды.</p> <p>Мектеп ..... (әдемі, жарық, таза) Біздің ... (топ) Біздің топта... (оійнышқарт көп) Біздің топта.... (үстелдер, орындықтар, кереуеттер) бар. Табигат бүршыныңа .. (гулдер) бар.</p>	<p>Сауат ашу негіздері Тақырыбы.«Сөз» Мақсаты:- Баланың сөз туралы түсініктерін калыптастыру</p> <p>Дидактикалық ойын: «Сөз айт, тез айт» Ойын шарты: доппен орындалады. Балалар бір-біріне доп лактырып, «А» дыбысынан басталатын сөздерді айтады. Педагог балаларға саусақ бұлшық еттерін дамыту жаттығуын жасатады. Басбармағым бастап берді, Саясатарым эн сап берді, Шылдыр шүмек шылдырлады, Кіші бебек былдырлады.</p>	<p>Сауат ашу негіздері Тақырыбы. «Сөз. Сөздің мағынасы» Мақсаты:-Сөздердің ұзындықтықалығын қолмен өлшеп, айыра білуге үйрету</p> <p>«Кім көп біледі?» ойынын ойнату. Ойлаған сөздерінді буынға бөлейік. – Эр буында бір дауысты дыбыс болады. Дауысты дыбыстарды қызыл түспен, ал дауысыз дыбыстарды көк түспен белгілейміз (балаларға көрсету).</p>	<p>Математика негіздері Тақырыбы:«1және 2 сандары» Мақсаты: - бір» және «көп» («бірнеше») терминдерін енгізу; 1 және 2 сандарын санату</p> <p>Сикырлы паровозben саяхат жасауды ұсынады. («Паровоз және вагондар» кестесі). Суретте неше паровоз бар? (Біреу).</p> <p>Вагондарға ондағы терезе санына сәйкес әртүрлі ертегілердің кейіпкерлері отырғызылады (педагогтің қалауы бойынша ірктеледі). Педагог тақтага бір паровоз ben бірнеше вагонды (3-тен 5-ке дейін) бекітеді. Ойнана қосылады. Эрбір вагонда 2 кейіпкерден болуы мүмкін екенін айқындайды. Оларды іркітеп отырғызады</p> <p>Паровозга неше вагон тіркедік? Эркайсысын көрсете отырып, балалармен бірге дауыстап санайды. Одан кейінчынады: Терезелерді санаймыз: бір, еки. Келесі вагонда: бір, еки</p>
--	---	---	---	---

				жәнет.с.с. Вагондардың әрқайсысында 2 терезе немесе терезелер жұбы бар
--	--	--	--	---

Үзіліс

<p>Сюжетті-рөлді ойын: «Теңізшілер. Балықшылар. Теңіз астындағы қайық»</p> <p>Мақсаты: Балаларда ойын барысында бірнеше әрекеттерді логикалық бірізділікте байланыстыру, ойын жағдайына кіру, өзіне рөл алып, ойын аяғына дейін рөлге сәйкес әрекет ету біліктерін қалыптастыру.</p> <p>Балалардың позитивті және топта иғілік қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Жағдаят: Кеме, теңіз астындағы қайықтың құрылышы.</p> <p>Жүзуге дайындық, маршрутты таңдау, жузу, рөлдік әрекеттерді орындау, кемені жөндеу, сұңғыулердің жұмысы.</p> <p>Байрақты көтеру. Портқа қайту. Майшабақ табу, аулау, керме ау бұзылды, балық кетіп бара жатыр, кеме тесілді. Жаңа зәкір түсіп, суға батады, теңіздегі өрт, көмек келе жатыр.</p> <p>Ойын шарты: Кеме</p>	<p>Қимылды ойын: «Машинамен саяхат»</p> <p>Мақсаты: Далада жүру ережелері және жол белгілері бойынша балалардың білімдерін бекіту.</p> <p>Көрнекіліктіктер: Ойын алаңы, фишкалар.</p> <p>Ойын барысы:</p> <p>Балалар ойын алаңында ойнауда бастап кетті. Жол белгілерінің қасында етіп бара жатып, токтап, әр белгі туралы айтып береді. Кім теңізге бірінші жетеді, сол жеңімпаз.</p> 	<p>Сюжетті-рөлді ойын: «Ұшқыштар»</p> <p>Мақсаты: Ойында қоршаған ақиқат өмірдің оқығаларын көрсету біліктерін қалыптастыру. Балалар арасында бірлесіп ойнау дағдыларын, рөлдерді бөлу туралы келісіу біліктерін тәрбиелеу. Сөздік қорын дамыту, сөз сөйлеу қабілетін байыту.</p> <p>Жағдаят: Ұшар алдында ұшақты тексеру. Ұшақ ұшуда. Санитарлы ұшақ борандада ұшуда. Мұздақтағы балықтарды құтқару. Ұшақ далада жұмыс істеуде.</p> <p>Тәрбиешінің іс-әрекеті: Диспетчер рөліндегі жерден бақылауды жүргізеді.</p> <p>Ұшақ жағдайларына бағыт беріп, SOS-дабылы арқылы аэроромдағы жұмысшылардың іс-әрекетін басшылыққа алады.</p> <p>Балалардың іс-әрекетті:</p> <p>Техник ұшақтың моторын тексереді, ұшақтың ұшуға дайындығы жөнінде хабарлайды.</p> <p>Жүргізуши жана май, тыңайтқыш, азық-тұліктер әкеледі.</p> <p>Экипаж командирі экипаж мүшелерінің іс әрекетін бақылап басқарады.</p> <p>Штурман навигациялық жағдайды қарайды катамен жұмыс істейді.</p> <p>Радист балықшылар диқаншылармен рация арқылы байланысып ауа райын сұрайды.</p> <p>Ұшқыш ұшақты басқарады, жерге тыңайтқыш сеүіп, балықшыларға тамақ лақтырып, дәрігер әкеледі.</p> <p>Бортжолсерігі жолаушыларды ұшаққа кіргізіп</p>	<p>Қимылды ойын: «Автобус жүргізуши»</p> <p>Ойын мақсаты:</p> <p>Балаларды жүргізуши мамандығымен таныстырып, оның пайдасы мен қажеттілігін айқындау, еңбекті сүюге баулу, қоршаған ортаға деген сүйіспеншіліктерін арттыру.</p> <p>Қажетті атрибуттар: руль, абонементтер, орындықтар, микрофон.</p> <p>Ойын шарты: Бір баланы автобус жүргізуши, екіншісін тексеруші етіп тағайынтайтын. Қалған балалар жүргіншілер. Егер ойын бөлмеде еткізілсе, орындықтар екі қатар етіп қойылады. Борменен еденге алдыңғы, артқы есік белгісін, яғни екі параллель сызығын сыйады. Аялдамада тосып түрған жүргіншілер артқы есіктен кіріп, біртіндеп қолдарындағы аборнементтерін</p>	<p>Релаксациялық жаттығу: «Теңізге саяхат»</p> <p>Бұл медитативтілік техника денедегі қысымды түсіруге бағытталған, музыкамен орындалады.</p> <p>Жүргізуши: Жайланып отырыңыз, көзіңізді жұмышыз. Терен демалыңыз, дененізді бос ұстаңыз, дененізді ауырлап бара жатқандай және оны теңіз толқынының лебі үріп жатқандай сезініңіз. Өзіңізді жартастың үстінде түрмyn деп есептеп және алысқа көз жіберіңіз. Сіздің алдыңызда көгілдір теңіз, ашық аспан және күн. Теңіз барқалыпты дем алып, асау толқандары жағаға соғылып, қайтадан кейін қайтуда.</p> <p>Теңіз толқындарының шуын естіп, толқындарға қызыға қарал, жағалаудағы теңіздің тұзды ауасын жұтып тұрсыз. Өз бойыңыздағы асқан ауыртпалықтан бір сәтке болса да арылғандайсыз. Сіздің рухыңыз жайлылық сезіміне толы. Сіз төменге түсіп, аяғыңызды шештіңіз, жалаң аяқ құмның қызыу мен жұмсақтығын сезіне отырып</p>
--	---	---	---	--

жасаушылар кеме құрады, матростар мачтаның үстінде, қараңғыға үңіліп қарайды, алдыға қарайтын матрос көпірдің үстінде тұр, руль басқаратын адам сейнерді жүргізеді, қайықшы керме ауды дұрыс лақтырғандығын қадағалайды. Боцман матростарға команда береді, олардың жұмыс атқарғанын қадағалайды. Сұңғуірлер теңіз түбін қарайды, зәкірді іздейді, краншылар кемеге жүк тиеді. Механик көмірдің ертенгенін хабарлайды. Дәрігер жұзу кезінде ауырып қалған жолаушыларды емдейді. Балықшылар: торды айналдырады, теңізге тастайды, балық ұстайды, түрі мен сорты бойынша жәшіктерге салады. Механик машиналардың жұмысын тексереді, Жолаушылар билеттерді сатып алғып, кемеге отырады, қоғамдық көліктегі жүріс-тұрыстың ережелерін сақтайды; Аспазшы жолаушыларға ас дайындаиды.

орындарына жайғастырып, белбеулерді іліктіруді, кофе, газет пен журналдар, кітаптар оқуға ұсынып әкеледі.
Ұшқыштарға тұскі ас дайындаиды.
Дәрігер науқас жолаушыны қарап, оған көмек көрсетеді.
Балықшылар балық аулап, оларды ашық көлге алғып кетеді, ұшақты байқап, оларға байрақты көтеріп белгі береді.
Жолаушы билет сатып алады, аялдамада шығып, ұшатын кезде ереже тәртібін сақтайды.

Зымыран

Гарышкер

компостерге тесіп орындарына отырады. Жүргізуші рөліндегі бала «ал кеттік» деп, аузымен мотордың дүрілін салып жүргізеді. Біраз жүрген сон, келесі аялдамаларды «дүкен, дәріхана, парк» деп микрофонмен хабарлағанда, әр аялдамада 4-5 баладан түсіп отырады. Тексеруші рөлін алғашқы кезде тәрбиеші өзі атқарады. Балалар автобустан түскенде қолдарындағы абонементтерін жинап алады. Автобустан түскен балалар «дүкен», т.б. орындарға кіріп, оны-мұны сатып алғып, тағы да аялдамаға келіп тосады. Ойынды осылайша қайта жалғастыруға болады.

жүгірудесіз. Міне сіз судың жанына келдіңіз, толқындар сіздің аяғыңызды жуып жатыр, су жып-жылы әрі жұп-жұмсақ. Сіз қолдарыңызды бос тастап, басыңызды шалқайтыңыз. Қун сәулеісі мен женіл самал жел сіздің бетінізді өбүде, теңіз толқындарының тамшылары сіздің дененеңізді баурап алғандай. Ерніңізде теңіздің тұзды сұйының кермек дәмі және бақыт күлкісі. Сіз өзіңізді кішкентай бала сияқты сезініп, жүгіргіңіз, секіргіңіз, су шашып ойнағыңыз, құлғіңіз келеді. Өзіңзге осы бірнеше минут ішінде не істегіңіз келсе, соны істеуге рұқсат етіңіз. Сіздің қайтатын үақытыңыз болды. Міне сіз тағы да жардың басында тұрсыз. Сіздің демалыс пен бақыт сыйлаған ғажайып әлемге алғысыңызды айтыңыз. Көздеріңізді асықпай ашыңыз! - Қандай сезімде болдыңыз? - Не сезіндіңіз? Оқушылардың алған әсерлері сұралады.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>Математика негіздері Тақырыбы:«Заттардың ортақ қасиеті бойынша топқа біріктіру» Мақсаты: - балаларға заттар тобының (жынының) жалпы қасиетін табуды, қандай да бір қасиетіүлкен», «кішкентай»), тиесілілігі бойынша топқа біріктіруді үйрету</p> <p>Балаларға мынадай жаттығуларды ұсынады: Көгөністерге, жемістерге, тәттілерге болуды ұсынады. Заттар тобын бір сөзбен атайды.</p> <p>«Қарбыз қандай топқа жатады?» деген сұраққа жауап беруге қиналады.</p> <p>«Көп» және «бірнеше» терминдерін қолданады. Саны бойынша салыстырады: жемістер көп, ал қарбыз біреу. Көгөністер көп, ал қарбыз біреу және т.с.с</p>	<p>Коршаган орта Тақырыбы«Бізді не қоршап тұр?» Мақсаты:Балаларды «жансыз табиғат» түсінігімен таныстыру, жансыз табиғаттағы адам қоғымен жасалған заттарды айыра білуге үйрету.</p> <p>Педагог «Тағы не істейді?» деген ойын ойнауга шақырады. Ойын тәртібі бойынша балалар заттың іс-әрекеттерін немесе қасиетін атап көрсету тиіс.</p> <p>Балалардың жауаптары:</p> <p>Дәурен: Үйрек суда жүзе алады,тағы не істейді? Сүргір: Сүнгиді, жерде жүреді,ұшады, барылдайды.</p> <p>Д: Мысың тышкан аулайды, одан басқа тағы не істей алады?</p> <p>С: Бетін сипалайды, пысылдайды, миуладайды, серуендейді, үйыктаганды жаксы көреді. Д: Күн жарық сәуле шашады. Тағы не жарық шашады?</p> <p>С: Қалта шам, шам, көліктің шамы...</p> <p>«Мениң достарым» дег аталатын дидактикалық ойын ойнауга шақырады:</p> <p>Педагог орындаі алатын іс-</p>	<p>Музыка Мақсаты: - Музыка сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау: музыкалық тіркестерге сәйкес кимылдарды өзгерту</p> <p>Музыка тыңдау: «Қосалқа» Дәүлеткерей</p> <p>Ән айту: «Білімің – бұлағың» (Т. Қоңыратбай)</p> <p>Музыкалық-ырғактық кимылдар:</p> <p>«Қояндар», «Аю», «Тулкі», «Қасқыр» (Т. Ломова) Билер: «Жұптасу біі» (чех халық әуені)</p> <p>Ойындар, хороводтар:</p> <p>«Айғөлек» қазақтың халық әні (өндеген Б. Қыдырбекова)</p>	<p>Қазақ тілі Тақырыбы:«Біздің топ» Мақсаты -сурет бойынша сөйлем құрап әңгіме айту Сөздік ойын: «Жалғасын тап». Суреттерді көрсетеді, суретке байланысты заттың атын атайды, сол сөзге сөзді байланыстырып жалғап, сөйлем құрайды.</p> <p>Мектеп ..... (әдемі, жарық, таза) Біздің ... (топ) Біздің топта... (ойыншылтар көп) Біздің топта.... (үстелдер, орындықтар, кереуеттер) бар. Табиғат бүршышында .. (гүлдер) бар.</p>
--	---	--	---	---

		<p>әрекеттерін айтып береді. Балалар колдарына белгілі бір заттардың суреті салынған карточкаларды алады. Содан соң педагог атаган адам немесе басқа дабір заттың атын атап, оның не істей алатынын атап айтады.</p> <p>Мысалы: Менің достарым – тыныстай алады</p>		<p>белгілерін атап көрсетеді (құстар оңтүстікке ұшып кетеді; бәйшешектер гүлдейді; ағаштардың жапырағы сарғайды; үлпілдеген ақ қар жауады).</p>	
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен					
Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әнгімелесу; серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру.		Қоқыстарды жинау	Ағаштарды жинақтау	Сары жапырақтарды жинау	Құстарға жем шашу
Мақсаты:-балаларды енбекке баулу, ересектердің еңбегін бағалау		«Айгөлек»	«Жарғанат»	«Тез жет»	«Кім заттарды көп жинайды?»
Мақсаты:-балаларды ойын ережесін дұрыс орындауға үйреті, ептілікке ,шапшаңдыққа тәрбиелуеу		«Құрлар»			
Балаларды үйге қайтару	<p>Aта –аналарға кеңес - баланың «социалдық көкжиеңін» кеңейтіңіз, ауладағы озімен құрдас балалармен көбірек ойнатыныз, жолдастарына қонаққа барсын, әжесінде қонуга қалсын т.с. Осындай тәжірибе жинақтаған бала ез құрдастары мен үлкендер арасында тез үйренісіп, тіл табысатын болады.</p>	<p>Aта –аналарға кеңес Ешқашан балага қол жұмсаманыз. Қыын жағдайда үнемі бірге болыңыздар</p>	<p>Aта –аналарға кеңес - үйдеі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудін алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, колын сұрту, шешіну, өз бетімен тамактану, тамак ішкенде қасықты пайдалану, горшокка сұрану. Кімдері міндетті түрде өзіне ынғайлыш болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушеңсіз.</p>	<p>Aта –аналарға кеңес Егер Сіздің баланың көшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сенініз.</p>	<p>Aта –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңді көрсетіңіз. Есінізде болсын Сіз көбірек осындай жылдылық білдірсөніз Сіздің баланың мектепке тез бейімделеді. Балаңыздың көзініше мектеп туралы өзінізді</p>

			толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.
--	--	--	--

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйымы Дамса ауылының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «а» сыныбы

Балалардың жасы 5 -жас

Жоспардың құрылу кезеңі 3-апта 12-16қыркүйек 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 12.09.22	Сейсенбі 13.09.22	Сәрсенбі 14.09.22	Бейсенбі 15.09.22	Жұма 16.09.22
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлөрі туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар үйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	Пән ойын: «Вагондарга дөңгелек таңдау» Шарты: суреттердегі вагондарға түсіне қарай дөңгелек тандайды.	Еркін ойын: «Шкафқа жасыру» Шарты: Шкафқа бір бала ойыншық жасырады, қалған балалар табады.	Пән ойын: «Қайтала» Шарты: Педагогтың артынан пішіндерді сірінке шиімен қайталайды.	Пән ойын: «Ойыншықты тап» Шарты: Жасырылған ойыншықты табады.	Еркін ойын: «Сенде не бар?» Шарты: Қалаған ойыншықтарымен бір-бірімен белісіп ойнайды.
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесін үшін емес, сол қалпында сезсіз қабылдан жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамактануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарапай және тағы басқа әрекеттер)	Үстел үсті, саусак және т.б.ойындар.	Құрылых ойындары «Үй жиһаздары», «Күйештіктерге үй құрастырамыз».	Фотосуреттер қарастыру «Менің отбасым». Фотосуретте бейнеленген отбасы мүшелерін атая.	Саусак ойыны «Әжемнің ертеңілері». Отбасылық фотосуреттерді қарастыру. Тұысқандары туралы әңгімелеп беру .	Үстел үсті ойыны – пазл: «Үйшік құрастыр» Балалармен отбасы туралы әңгімелесу.
Танертенгі жаттығу	Танертенгі жаттығу кешені № 3				
Үйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Жануарлардың төлдерін тауып, оларды атап бер»	«Мен қайда және кім болып жұмыс істеймін»	«Менің отбасым» картиналар топтамасынан суреттер қарастыру 87778165367	Ана мен әжеге көмектесу туралы әңгімелесу	Сөздік ойын «Қимылышқорсет»

<p>Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет</p>	<p style="text-align: center;">1- ұйымдастырылған іс-әрекет</p> <p>Дене шынықтыру Мақсаты:-Орындық үстінде әр қадам басқан сайын допты алдында, артында ұстал, динамикалық төп-тәндіктерін сактап жүруді үйрету (ені – 20 см, бійтігі – 30 см).</p> <p>Құрсаудан-құрсауга екі аяқпен секіру: ширап итеріліп, құрсаудың ортасына тұсу керектігін түсіндіру. (3 рет).</p> <p>Құрсаудан-құрсауга екі аяқпен секіру: 4 құрсауга кезекпен секіріп барып, кайтарда құрсауларды айналып, орындарына жүгіріп келеді. Секірген кезде құрсаудың ортасына түсуге тырысады. Екі аяқпен ширап итеріліп, аяқтарының ұшымен жерге түседі</p> <p>Ойын: «Қайда жасырылғанын тап». (2 рет). Спортзалда еркінұрады.</p>	<p>Көркем әдебиет Тақырыбы:«Кішкентай бағбан» (әңгімелейу)</p> <p>Мақсаты:- Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сактай отырып, эмоциямен, кисынды қайталап айтып беру</p> <p>- Суретте жылдың қай мезгілі бейнеленген? - Балалар қайда жүр? - Олар не істеп жатыр?</p> <p>Суреттегі жемістер мен көгөністерді ата.</p> <p>2. Сәйкес суреттерді сзызып кос. Қай сурет тақырыпқа сай келеді?</p> <p>3. Мақалды жаттап ал. Енбекпенен тапқаның – Шекер-балдан татқаның</p>	<p>Тақырыбы:«Керуен» Мақсаты: -«Өкшемен отырып» бастапқы қалпымен көлбеу койылған нысанага ұсақ заттарды (тастарды) лақтыру дағдыларын, асық ойнау шеберліктерін арттыру</p> <p>«Секір-секір» (татар халқының ойыны) (4 рет) Әртүрлі бағытта бір аяқпен секіру.</p> <p>Шенберді айналдыра құрсауларды тастайды. Балалар осы құрсау ішінде тұрады. Жүргізуі шенбердің ортасында тұрады. Жүргізуі: «Секір-секір!» дегендे, ойыншылар секіріп, орындарын ауыстырады. Осы кезде жүргізуі бір аяғымен секіріп, бос орынга тұрып алуға тырысады. Орынсыз қалған бала жүргізуі болады. Бірде-бір рет жүргізуі болмаган бала женімпаз саналады.</p>	<p>Математика негіздері Таөтірлік:«3 және 4 сандары» Мақсаты:цифр мен заттар санын сәйкестендіруді үйрету; заттарды санау дағдыларын жетілдіру</p> <p>«Артық затты тап» кестесі. Төрт суреттің әрқайсысынан артық затты тап. Неліктен оның артық екенін түсіндіріндер. Топтардың әрқайсысында неше зат қалғанын түсіндір. Топтардың әрқайсысында неше затбар?</p> <p>Бүтін қандай сандармен танысатынымызды кімайтады?</p> <p>Артық затты тауып, оның неліктен артық екенін түсіндіреді. Қалған заттарды санайды. Олардың үш-үштен екенін анықтайды</p>
---	--	---	--	---

Үзіліс

Тұрақты сөз тіркестерінен құралған санаңақ

Мақсаты: Сандарды жаттау, санауды дамыту.

Бір ауыз сөз,
Екі айтпайтын адам.
Уш қайтара сәлем,
Төрт түлік мал,
Бес үақ намаз,
Алты алаш,
Жеті қабат жер асты,
Сегіз қырлы жігіт,
Тоғыз торау жол,
Он сақа ой.

Ойын: «Үкі».

Мақсаты: Үкінің немен қоректенетінін және қай уақытта жүретінін үрету.

Ойынның шарты: Тәрбиеші үкі болады. Ол ұясында отырады. Басқа балалар құрт-құмырсқа, көбелек, бақа болып секіріп жүреді. Тәрбиеші «тұн» дегенде бәрі тоқтап қалады. Үкі аңға шығады, қозғалған ойыншыны көріп ұясына алып кетеді. Тәрбиеші «құн» дегенде барлығы жүгіріп ойнайды. Үкіні ауыстыруға болады. Кімді үкі ұстаған жоқ сол жеңімпаз атанады.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Саят ашу негіздері
Тақырыбы:« Біз дыбыс пен сөз туралы не білеміз?»
Мақсаты:- Сөздің дыбыстан құралатынын түсіндіру

Педагог балаларға ыммен «отырындар», «сөйлемендер», «тынышталындар», – деп белгі береді. Ыммен – сөйлемей ишаралмен түсіндіру

– Міне, балалар, көрдіңдер ме, сөзсіз өмір сүру қандай қын, ал біз бәріміз ез ойымызды сөз арқылы айта аламыз. – Балалар, қазір мен бір сөз айтамын. Мысалы: «сиыр», енді сендер бір сөзден айтындар. Ал шатасып кетпес үшін мына стаканға әр сөз айтылған соң бір қарындаштан салып отырайық. Мен «сиыр» сөзін айттым, бір қарындаш салайын. Тағы да кім сөз айтады? Ен соңында қарындаштарды санап, педагог корытынды жасайды. – Міне, біз қандай көп

сөйлеуді дамыту
Тақырыбы:«Менің досым»
Мақсаты:- Суретке қарап әңгіме құрауды үрету, баланың, сөздік қорын байту. Бала бойындағы досына дегенсөнімділігін дамыту

-Балалар, «Дос» деген сөз жай айтыла салмаған сөз екен. Дос болудың даулукен жауапкершілігі бар екенін түсінулерін кажет. Досыңа адап болсаң, досың саған да адап болады.

-Досыңа қандай сыйлық бересін суретін сал

Көркем әдебиет
Тақырыбы:«Кішкентай бағбан» (әңгімелеу)
Мақсаты:- Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сактай отырып, эмоциямен, кисынды кайталап айтып беру

- Суретте жылдың қай мезгілі бейнеленген?
-Балалар қайда жүр?
-Олар не істеп жатыр?
Суреттегі жемістер мен көғөністерді ата.

2. Сәйкес суреттерді сызып кос. Қай сурет тақырыпқа сай келеді?

Шығармашылық бейнелеу
әрекеті (сурет салу,
мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)
Тақырыбы Ұшак топтық жұмыс балалар өздері қалайды

Мақсаты:-балаңтарға терек бүтәлары жайлы түсінік беру, ағаштарды өзіндік ерекшеліктеріне байланысты бір-бірінән ажыратуға және терек бүтәлары суретін салуға үрету
-- пішінді мүсіндеудің таныс әдістерін пайдалана отырып, ағаш бүтактарын мүсіндеу

--жырту, умаждау әлді арқылы бейнелер- мен сюжетті толықтыруға үрету

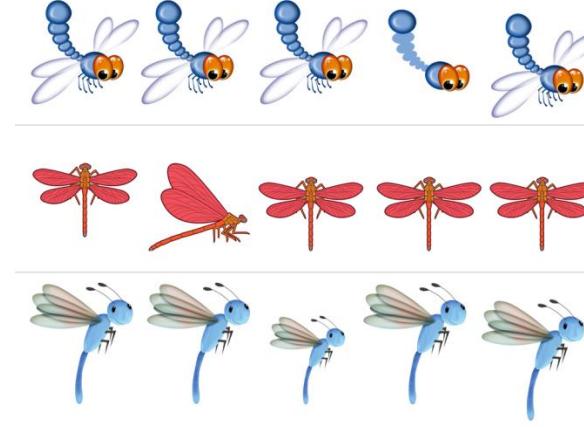
-
табиғиматериалдардың түрлерін імментаныстыру, олардан ағаш бүтактарын дайындаібілуге үрету

Сөйлеуді дамыту
Тақырыбы:«Менің ойыншықтарым»

Мақсаты:Өлеңді дауыс ыргағымен мәнерлей оқи отырып, логикалық екпінмен үзілістермен жаттауга үрету

Дидактикалық ойын:
«Ғажайып қоржын».
«Құыршактар» қоржыннан ойыншықтарды алып, балаларды «Ойыншықтар дүкені» ойынын ойнауга шақырады. Дүкенші – құыршак Сәуле, сатып алушылар – балалар. Диалог:

Бала: Сәлеметсіз бе! Құыршак: Сәлеметсіз бе! Бала: Маган ойыншық беріңізші? Құыршак: Қандай ойыншық? Бала: Ойыншық мәшине. Құыршак: Міне, ал. Бала: Рақмет. Қызы: Сәлеметсіз бе! Құыршак: Сәлеметсіз бе! Қызы: Маган құыршак беріңізші? Құыршак: Міне, ал. Бала: Рақмет. т.б.

	<p>сөз білеміз, айта берсек әлі де көп. – Сендер байқадындар ма, кейбір сөз ұзақ дыбысталса, енді бір сөз қысқа дыбысталады. Сол себепті сөздер ұзын және қысқа болады. Мына екі сөзді тындаңдар: үй және кітапхана. Осы сөздердің қайсысы ұзақ, ал қайсысы қысқа айттылады? – Біз ол сөзді өлшеп көрсетейік: 2 көлдүң алакандарын біріктіріндер. Сөзді дыбыстай бастаған кезде алакандарынды аша бастайсындар. Ал дыбыстап болысымен, сол сәтте токтай қалындар (Бұл жаттығу 2–3 баламен жекелеп жүргізіледі, 6–8 сөз айттылады).</p>				<p>Балалар білетін ойыншықтарын алады, педагог қалған ойыншықтарды атайды, сипаттайды: жұмсақ ойыншықтар, темір ойыншықтар, пластилінг ойыншықтар болады</p>
	Үзіліс				
	<p>Ойын– жаттығу: «Жәндіктердің құмылың жасайық»</p> 		<p>Құрылымдалған ойын: Тақырыбы: «Жәндікте неше аяқ бар» Мақсаты: Балалардың көру кабілеті арқылы байқампаздығы дамиды. Шарты: Тәрбиесі балаларға бірнеше суреттер таратып береді. Бұл суреттерде әр түрлі жәндіктер. Балалардың міндеті осы жәндіктердің неше аяғы бар екенін анықтайды. Күтілетін нәтиже: Балалар жәндіктердің аяқтарын санайды. (4К. Сыни ойлау)</p>		

3 - үйімдастырылған іс-әрекет

Музыка
Тақырыбы: «Нота уйренейік»
Мақсаты: Музыка сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау. Музыка сипатын анықырағаты, шираф жүріспен беру
Музыка тындау:
 «Гүлдерайым» қазактын халық әні (өндеген Т. Коңыратбай).
Ән айту:
 «До-ре-ми» (Ф. Байділдаев),
 «Білімің – бұлағың»
 (Т. Коңыратбай)
Музыкалық-ыргактықтықмылдар:
 «Марш» (В. Дешевов)
Билер:
 «Жүптасу би» (чех халық әуені)
Ойындар, хороводтар:
 «Сиқырлы ағаш»
 («Дидактикалық ойындар» жинағынан)

Қазак тілі
Тақырыбы: «Біз мектепте не істейміз?»
Мақсаты: -мектепке неүшін баратынын әнгімелеп айтып беру
Сөздік ойын: «Жалғасын тап». Суреттерді көрсетеді, суретке байланысты заттың атын атайды, сол сөзге сөзді байланыстырып жалғап, сойлем құрайды.
 Мектеп ... (әдемі, жарық, таза). Таңертең жаттығу ... (жасаймыз). Музыка залында ... (ән айтамыз, би билейміз). Серуенге шығып ... (ойнаймыз, демаламыз).

Сауат ашу негіздері
Тақырыбы: «Дауысты дыбыстар»
Мақсаты: -А дыбысы қандай сөздерде болатынын суреттер көрсету арқылы түсіндіру, А дыбысын хормен айтқызу
 -Балалар өткен тақырыпты естеріне түсіндіріндерші? – Не жайлы айттык?
 Педагог: Дыбыс айттылуына қарай әртүрлі болып естіледі.
 Дидактикалық ойын: «Нениң дыбысы?» Ойын шарты: Педагог үнтаспадан әртүрлі қөлік түрлерінің табигат құбылыстарының, жан-жануар, жәндіктердің дыбыстарын естіртеді.
 Балалар нениң дыбысы екенін табу керек
 Дидактикалық ойын: «Сөз

Сауат ашу негіздері
Тақырыбы: «Жуан дауысты дыбыстар»
Мақсаты: дауысы дыбыстар жуан, жінішке болатынын айтып түсіндіру
 «Кім көп біледі?» ойынын ойнату. Ойлаған сөздерінді буынға белейік. – Эр буында бір дауысты дыбыс болады.
 Дауысты дыбыстарды қызыл түспен, ал дауыссыз дыбыстарды көк түспен белгілейміз (балаларға көрсету)
Дидактикалық ойын: «Күн мен тұнді» ажырат.
 Ойын шарты: Педагог қай сөзде «Т» дыбыс бар Күндіз аспанда не бар болатынын, тұнде аспанда не бар болатынын түсіндіреді.
 Сурет кималарымен ажыратып көрсетед

Математика негіздері
Тақырыбы: «3 және 4 сандары»
Мақсаты: заттарды санай алуға; сандардың айтылу реттілігін үйрету
 Мәшинелерді санаймыз.
 Құышшактарды санаймыз.
 Мәшинелер саны 3 нүктемен белгіленеді.
 Құышшактар саны 4 нүктемен белгіленеді

			айт, тез айт» Ойын шарты: доппен орындалады. Балалар бір-біріне доп лақтырып, «А» дыбысынан басталатын сөздерді айтады.	
--	--	--	---	--

Үзіліс Жүгіруге арналған ойындар « Көбелектер бақалар»

Ойын: «Алыптар мен ергежейлілер»

Мақсаты: Балалардың деңсаулыққа, ойынга деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дene кимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көnl-күйлерін көтеру. Елтілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауга баулу, ойынга деген қызыгуышылктарын, белсенділіктерін арттыру. балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу.

Ойының шарты: Арнайы сзықтен қоршаган ойын алаңында балалар жүгіріп ойнап жүреді. “Алыптар” мен “куғыншымын” колын жогары көтереді де озіне ең жакын жүрген ойыншины қуа жөнеледі, “ергежейлілер” жүгіреді.

Ұсыныс: Егер қуып жетсе, екеуді орын ауыстырып, жаңа күгінши, ойынды әрі қарай жалгастырады.

Ойын: « Көбелектер бақалар»

Мақсаты: Балалардың деңсаулыққа, ойынга деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дene кимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көnl-күйлерін көтеру. Елтілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауга баулу, ойынга деген қызыгуышылктарын, белсенділіктерін арттыру. Жәндіктеге камқорлық көрсете білуге тәрбиелеу.

Ойын барысы: Батпақтың шекарасы тертбұрышты етіп белгіленеді. Мұнда бақалар өмір сүреді. Гүлдерге көбелектер ұшып көліп қонады. Үлдар бақа сияқты секіреді, қыздар көбелектер сияқты ұшады.

Ұсыныс: ойнада көбелектер, бақалар болып балалар ойнаушылар катысады, тәрбиеші де катысады.

4 - үйымдастырылған іс-әрекет

Математика негіздері

Тақырыбы:«1және 2 сандары»

Мақсаты:- заттарды санай

Коршаган ортамен танысу

Тақырыбы:«Нан қайдан

Музыка

Тақырыбы:«Нота

Коршаган орта

Тақырыбы:« Себетке қандай

Қазақ тілі

Тақырыбы: « Бакша қызметкерлер»

<p>алуға; сандардың айтылу реттілігін үйрету. Заттардың қасиетін, белгісін айқындау және оларды топтастыруды үйрету</p> <p>Екі-екіден көрсетілген заттардың іздейік.</p> <p>Сендерде неше қол, аяқ, көз және құлактар?</p> <p>«Екі» сезінің «жұп» дегенді білдіретінімен таныстырады.</p> <p>Қолғаптар жұбы, шұлықтар жұбы.</p> <p>Бір-бірден көрсетілген заттарды атаңдар</p> <p>Не туралы бір деп айтуғаболады?</p> <p>Не туралы екі (немесе жұп) деп айтуғаболады?</p> <p>Д/ ойын «Жұбын тап»</p>	<p>келеді?»</p> <p>Мақсаты:- Балалардың нанның дастарқанға келу жолы туралы түсініктерін жетілдіру. Нанға, оны өсіріп, пісіретін адамдардың еңбегіне құрметпен қарауга үйрету</p> <p>«Тұқым» ойыны: педагог музика қосады, балаларға өздерін жерге себілген кішкентай тұқым ретінде сезінуді ұсынады. Кішкентай тұқым қаранғы, ызғар, жұмсақ жерде жатыр. Құн бойын жылытқандай болды, жаңбыр жауды. Содан соң тұқым ісініп, жарылды.</p> <p>Ішінен құлақтанып кішкентай өскін шықты (балалар қолдарын жоғары көтереді). Сабак жерді жарып шығып, күнге қарай талпынып өссе бастады (балалар орындарынан тұрады). Жел ары-бері шайқады. Сонда да өссе берді. Біраз уақыт өтіп, ол сабакқа айналды. Қара бидай тұқымынан шыққан сабак қандай болады? (Қара бидай сабагы). Бидай тұқымынан шыққан сабак қандай болады? (Бидай сабагы) Сұлы тұқымынан шыққан сабак қандай болады? (Сұлы.) Сабактың өсіп, дамуына не кажет? (Кұн, жаңбыр және адам қолдары.)</p> <p>«Тағы кім?» ойынан ойнауга шақырады. Тізбекті әрі қарай жалғастырады: наубайшы нан</p>	<p>үйренеік»</p> <p>Мақсаты: Музика сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау.</p> <p>Музика сипатын анық ырғакты, ширак жүргіспен беру</p> <p>Музика тындау:</p> <p>«Гүлдерайым» қазақтың халық әні (өндеген Т. Коныратбай).</p> <p>Ән айту:</p> <p>«До-ре-ми» (Ө. Байділдаев), «Білімің – бұлағың» (Т. Коныратбай)</p> <p>Музыкалық-ырғактыққимылдар:</p> <p>«Марш» (В. Дешевов)</p> <p>Билер:</p> <p>«Жұптасу би» (чех халық әуені)</p> <p>Ойындар, хороводтар:</p> <p>«Сиқырлы ағаш»</p> <p>(«Дидактикалық ойындар» жинағынан)</p>	<p>санырауқұлак саламыз»</p> <p>Мақсаты: Ағаштың, бұталардың атауларымен таныстыру және олардың түрлерін бір-бірінен өзіне тән ерекшеліктеріне қарай (жапырағы, жемісі, діңі) айыра білуге үйрету.</p>	<p>Мақсаты:- мамандық иелерін құрметтеуге баулу</p> <p>Дидактикалық ойын: «Тыңда, көрсет, қайтала». Балаларға мектеп қызметкерлерінің суретін көрсету.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Бұл кім? – Бұл – тәрбиеші. - Аты кім? - Айман Төлеутайқызы. \ - Дүрыс Осылайша мектепте жұмыс істейтін музика жетекшісі, жаттықтыруышы және аспаздың аты-жөндері айтады.
---	---	--	---	--

		пісіреді, тағы кім пісіреді? (Ана, әже, әпке).			
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен	Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әңгімелесу; серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру.				
Балаларды үйге қайтару	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - баланың «социалдық көкжиең» кеңейтініз, ауладағы өзімен құрдас балалармен көбірек ойнатыңыз, жолдастарына қонаққа барсын, әжесінде қонуга қалсын т.с.с. Осылай тәжірибе жинақтаған бала өз құрдастары мен үлкендер арасында тез үйренісіп, тіл табысатын болады.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Ешқашан балаға қол жұмсамаңыз. Киын жағдайда үнемі бірге болыңыздар	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, колын сұрту, шешіну, өз бетімен тамактану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушеңсіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейірімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңді көрсетіңіз. Есінізде болсын Сіз көбірек осындай жылылық білдірсөніз Сіздің балаңыз мектепке тез бейімделеді. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзінізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйымы Дамса ауылының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «а» сыныбы

Балалардың жасы5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі4-апта 19-23 қыркүйек 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 19.09.22	Сейсенбі 20.09.22	Сәрсенбі 21.09.22	Бейсенбі 22.09.22	Жұма 23.09.22
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлөрі туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар үйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	Пән ойын: «Вагондарға дөнгелек таңдау» Шарты: суреттердегі вагондарға түсіне карай дөнгелек таңдайды.	Еркін ойын: «Шкафқа жасыру» Шарты: Шкафқа бір бала ойыншық жасырады, қалған балалар табады.	Пән ойын: «Қайтала» Шарты: Педагогтың артынан пішиңдерді сірінке шиімен қайталаиды.	Пән ойын: «Ойыншықты тап» Шарты: Жасырылған ойыншықты табады.	Еркін ойын: «Сенде не бар?» Шарты: Қалаған ойыншықтарымен бір-бірімен белісіп ойнайды.
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескеरту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдан жаксы көретінінізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамактарын таусызып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Үстел үсті, саусақ және т.б. ойындар.	Құрылымындағы ойындары	«Мен спортшымын ». Фотосуретте бейнеленген Суреттерді атау	Әңгімелесу. Спорты не үшін керек? әңгімелеп беру	Сурет салу. «Футболшы»
Танертенгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 3				

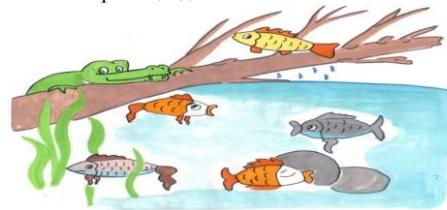
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Пікір алмасу сұраптары: Мектепте оқытын аға, әпкелерің бар ма?	Пікір алмасу сұраптары: Өзінің мектебінің ауласында қандай есімдіктер өседі? .	Қарға қалай дыбыстайды? Балалар қарғаның дыбысын келтіреді. Балалар қарға құсы туралы әңгімелеседі.	Пікір алмасу сұраптары. Суреттегі оку құралдарын ата! Қай заттар сөмкеге салынбай қалды?	Мектеп сендерге үнай ма? Мектептен не үйрәндіндер?
1- ұйымдастырылған іс-әрекет					
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	<p>Дене шынықтыру Тавқырыбы: бадминтон Мақсаты:алақан мен тізеге таянып, гимнастикалық орындық үстінде еңбектеу, сапты бұзбай және бағыттарын сақтап, қайта сап түзеп жүру машықтарын арттыру</p> <p>Зейіндерін жаттықтыру. (5 рет) Кімбыл-қозғалыс ойыны: «Кім зейінді?» Ойынның шартын түсіндіреді. Капитанның артынан төрт тізбекке түрү. Спорт түрлеріне байланысты төрт командаға бөлінеді (балалардың қалалуы бойынша). Капитандардың қолдарында доп болады (төрт капитан – төрт түсті доп). Балалар зал бойынша жүгіріп жүріп, белгі берілгенде тізбекке келіп тұрады. Соナン соң көздерін жұмады, осы кезде капитандар орындарын стырады. Белгі бойынша өз капитандарын жылдам табулары және капитанның артына бір тізбекке тұрулары тиіс немесе малдас құрып отырады, өкшемен отырады</p>	<p>Көркем әдебиет Тақырыбы:«Шаруа мен аю» (орыс халық ертегісі) Мақсаты:-диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру-</p> <p>Суретте қай ертегі бейнеленген? Шаруа аюға не айтып тұр? Ойынды білдір. Ертегі арқылы қандай ой түйдін?</p>	<p>Дене шынықтыру Тавқырыбы: «Күзгі орманда» Мақсаты:модульдер үстімен (із салынған параптар, аркан т.б.) тепе-тендік сақтап қалай журу керектігін, күзгі табиғаттың кереметтігін түсіндіру</p> <p>Кімбыл-қозғалыс ойыны: «Қасқыр мен лактар» (4 рет). Шарты: қарама-қарсы жаққа тек белгіден кейін жүгіру қажет. Залдың бір шетінде сап түзеп тұрады. «Қасқыр» зал ортасында орналасады.</p> <p>«Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке-ақ. Кетесің кейде секендең, Байламаса көкем кеп».</p>	<p>Математика негіздері Тағырыбы:«5, 6 сандары» Мақсаты:- 5,6 сандарын заттардың санымен сәйкестендіруге үререту; заттарды санау дағдысын жетілдіру</p> <p>Неше моншақ бейнеленгенін санаймызбалалар үстелдерде 5 моншақтан дөңгелектер құрастырады. Оларға тағы біреуін қосуды ұсынады. Енди неше моншақ болғанын қайта санаймыз (алты). тапсырма. 6 моншақты бастырып сызыңдар және оларды бояңдар.</p>	<p>Дене шынықтыру Тавқырыбы: «Үлттық ойындар» Мақсаты:Дұрыс бастапқы қалыпта тұрып, көлбек қойылған нысанана ұсақ заттарды лактыруға үререту</p> <p>«Тастар» (орыс халқының ойыны) «Өкшемен отырып» бастапқы қалпы бойынша ұсақ заттарды (тастарды) лактыру, жоғары лактыру. Өкшемен отырып, ұсақ тастарды жоғары лақтырып, оны алақандарымен қағып алады. Ал келесі</p>

Ұзіліс Кеңістікті бағдарлауғаарналған ойындар «Жоғарыда–төменде, биік-аласа»

Артикулыциялық жаттыгулар:

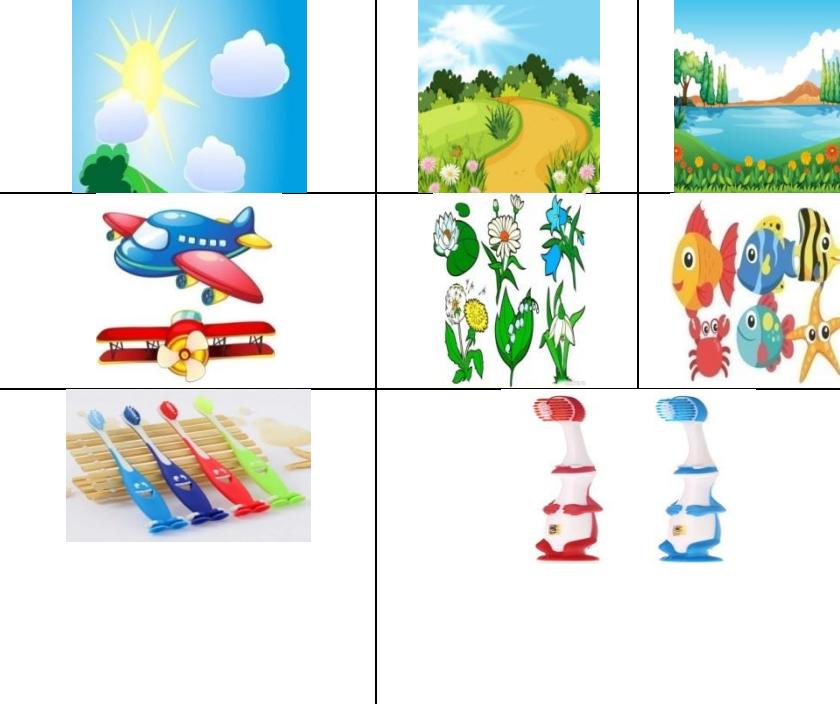
Балыктар

Кіп-кішкентай балыктар озенде жүзеді,
Үп-улken ағаш жағада жатты,
Балық: «Мына жерде сұнғу оңай»- деп
Екіншісі «Жок, бұл жер терең»- деді,
Ал үшіншісі «Менің ұйым келіп тұр»- деп,
Ал тоғтіншісі тоңа бастады,
Ал бесіншісі «Мында көлтырауын»- деп айгайлады,
-Жүзіндер мына жерден,
Әйтпесе жұтып қояды!

«Тіc щеткасымен ойын» жаттығу.

Ойын шарты: Балаларға тіc щеткалары таратылады. Щеткаларды бір-бірден алып саусак ұштарына койып, үйкелеп массаж жасайды. Бұл ойын балалардың миын дамытады, тілдерін дамытады, зейіннің тұрактандырады, кол белсенділігін, икемділігін арттырады.

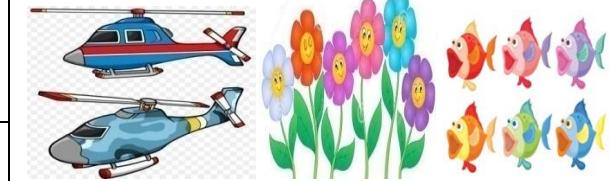
Ойын: «Жогарыда-төменде, биік-аласа»

Максаты: көңілкіті бағдарлауға дағдыландыру

Жасы: 5-6 жас аралығы

Қажетті заттар: Көгілдір аспан, жасыл алқап, озен бейнеленген сюжетті суретті плакат тақтада. Корапта ұшактың, құстар тұрлары, балық тұрлары, аңдар тұрлары катырма қагаздан жасалған.

Ойын барысы: Тақтада бір бала шығып кораптағы бір бейнені алып, атын атап, орынан анықтап сюжетті суретке іледі. Мысалы: Ұшақ жогарыда-аспанаңда ұшады, балық төменде-су ішінде жүзеді, - деп сипаттап айту керек.

2- ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Сауат ашу негіздері Тақырыбы: «Жіңішке дауысты дыбыстар» Максаты: жіңішке дауысты дыбыстармен таныстыру Дидактикалық ойын: «Сөз айт, тез айт» Ойын шарты: доппен орындалады. Балалар бір-біріне доп лақтырып, «Ә» дыбысынан басталатын сөздерді айтады. Педагог балаларға саусақ бұлшық еттерін дамыту жаттығуын жасатады. Басбармағым бастап берді, Саусақтарым ән сап берді, Шылдыр шұмек шылдырлады, Кіши бөбек былдырлады.</p>	<p>Сойлеуді дамыту Тақырыбы: «Менің ойыншықтарым» Максаты: Өләнді дауыс ыргағымен мәнерлей оқи отырып, логикалық екпінмен үзілістермен жаттауга үрету</p> <p>Дидактикалық ойын: «Гажайып коржын». «Күйршактар» коржыннан ойыншықтарды алып, балаларды «Ойыншықтар дүкені» ойынын ойнауға шақырады.</p>	<p>Көркем әдебиет Тақырыбы: «Шаруа мен аю» (орыс халық ертегісі) Максаты: -диалогтік сойлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзкарасын білдіру-</p> <p>Суретте қай ертегі бейнеленген? Шаруа аюға не айтып тұр? Ойынды білдір. Ертегі арқылы қандай ой түйдін?</p>	<p>Шыгармашылық бейнелеу әрекеті (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру) Тақырыбы: «Ағаш бұтақтары» (Түрлі түсті карындаштар) топтық жұмыс балалар өздері қалайды</p> <p>Максаты: -балаларға терек бұталары жайлы түсінік беру, ағаштарды езіндік ерекшеліктеріне байланысты бір- бірінен ажыратуға және терек бұталары суретін салуға</p>	<p>Сойлеуді дамыту Тақырыбы: «Күзбояуы» Максаты: Балалардың күз белгілері жайлы білімдерін кенейту, күз мезілінің ерекшеліктері жайлы әңгімелесу Күзбояуы (жаттау) Самал қозғап қалғанда, Үзіледі сары алма, Шолып едім ақшаны, Қауын біткен сап-сары. Қөрінеді шалғайдан, Бел-белестер сарғайған. Сары жапырақ төгілген Тогайды да көрдім мен. Таза жездей жинаған,</p>
---	---	--	--	--

	<p>Дүкенші – қыршақ Сәуле, сатып алушылар – балалар. Диалог: Бала: Сәлеметсіз бе! Қыршақ: Сәлеметсіз бе! Бала: Маған ойыншық беріңіш? Қыршақ: Қандай ойыншық? Бала: Ойыншық мәшине. Қыршақ: Міне, ал. Бала: Рақмет. Қыз: Сәлеметсіз бе! Қыршақ: Сәлеметсіз бе! Қыз: Маған қыршақ беріңіш? Қыршақ: Міне, ал. Бала: Рақмет. т.б. Балалар билетін ойыншықтарын алады, педагог қалған ойыншықтарды атайды, сипаттайтын: жұмсақ ойыншықтар, темір ойыншықтар, пластмасса ойыншықтар, резенке ойыншықтар болады</p>	<p>үйрету – пішінді мүсіндеудің таныс әдістерін пайдалана отырып, ағаш бұтақтарын мүсіндеу --жырту, умаждау әдісі арқылы бейнелер- мен сюжетті толыктыруға үйрету - табиғиматериалдардың үрлеріmentаныстыру, олардан ағаш бұтақтарын дайындаібілуге үйрету</p>	<p>Сары бояу айналам.</p>
--	---	--	---------------------------

Үзіліс Жабық және ашық кеңістікті бағдарлауға арналған ойындар Ойын: «Тығылышпак»

Саусақтарға арналған гимнастикалық жаттыгулар:

Қысқыштармен ойнаптын ойын

Ойын шарты: Тұрл-түсті қатты қағаздардан дөңгелектер жасап, сондай түсті қысқыштарды қыстырыса, гүлдер пайда болады. Ол баланың ұсак моторикасын дамытады, ақыл-онының, тілінің дамуына зор ықпал етеді.

«Жаңғақтармен ойын»

Ойын шарты: балалардың әрқайсысына жаңғақтар таратылады. Жаңғақты алақанның арасына салып, айналдыру. Бұл ойында балалардың колдары жаттықтырып, сойлеу тілі мен ойлау қабілеттері дамиды.

Ойын: «Тығылышпак»

Мақсаты: кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру, сөздік қорларын молайту

Жасы: 5-6 жас аралығы

Кәжетті заттар:

Ойын барысы: барлық балалар екі топқа болініп, топ басшылары тағайындалады. Санамақ арқылы кай топтың жасырынып, кай топтың іздейтін анықталады. Ойнана «қала», яғни барлық ойыншылар жиналатын жер (ағаш, жар, есік, т.с.с.) таңдалынады. Жасырынатын топты топ басшылары жасырып, озі кайтадан бүрнің орнана оралады да, карсылас топтың кай бағытта козғалғанын «біз қазір .....(қай жер екенин)» айттын отырады. Ал жасырынған топ болса осы комекті пайдалана отырып, жасырынған жерде отырады, ынгайлы сәт түганды «қаланы» жаулап алады. Егер іздеушилер жасырынуши топтың бір катысушысын байқап қалса, онда оның аты мен жасырынған жерін дауыстан айтады да, барлығы «қалага» кара жүгіреді. «Қалага» бірінші жеткен топқа ұпай беріледі. Жасырынған топ мүшелері іздеуін топ өздерін таптастан бүрн «қалага»

3 - үйімдастырылған іс-әрекет

<p>Музыка Тақырыбы:«Біздің аспаптар» Мақсаты:Ұлттық домбырада орындалатын күй жанриментаныстыру</p> <p>Ән айту: «Балдыргандар әні» (Г. Жотаева) «Мен өнерлі баламын» (М. Омаров) Музикалық-ырғақтық кимылдар: «Марш» (В. Дешевов) Билер: «Шабандоздар би» (унтаспада «Жұмырқыльш», «Жұптасу би» (чех х.әуені) Музикалық аспапта ойнау: «Еркем-ай» қазақтың халық әні (өндеген Б. Дәлденбай)</p>	<p>Қазақ тілі Тақырыбы:«Менің ойыншықтарым» Мақсаты:Өлеңді дауыс ырағымен мәнерлей оки отырып, логикалық екпінмен үзілістермен жаттауға үрету</p> <p>Дидактикалық ойын: «Гажайып қоржын». «Күйршақтар» коржыннан ойыншықтарды алып, балаларды «Ойыншықтар дүкені» ойынын ойнауға шақырады. Дүкенші – күйршақ Сәуле, сатып алушылар – балалар. Диалог: Бала: Сәлеметсіз бе! Күйршақ: Сәлеметсіз бе! Бала: Маган ойыншық беріңізші? Күйршақ: Кандай ойыншық? Бала: Ойыншық машине. Күйршақ: Міне, ал. Бала: Рақмет. Қыз: Сәлеметсіз бе! Күйршақ: Сәлеметсіз бе! Қыз: Маган күйршақ беріңізші? Күйршақ: Міне, ал. Бала: Рақмет. т.б.</p>	<p>Сауат ашу негіздері Тақырыбы:«Жуан, жіңішке дауысты дыбыстар» Мақсаты:Жуан және жіңішке дыбыстардың негізгі ерекшеліктерімен таныстыру</p> <p>Д/ойын «Суретті дұрыс тап» Мақсаты. - суреттегі заттардың жуан дыбыстан басталатынын табу</p>	<p>Сауат ашу негіздері Тақырыбы:«Дауыссыз дыбыстар» Мақсаты:Дауыссыз дыбыстар туралы түсінік беру Д/ойын «Сөз ойла ,тез ойла» Мақсаты:-дауыссыз дыбыстары бар сездерді атаяу</p>	<p>Математика негіздері Тақырыбы:7, 8, 9 сандары» Мақсаты:7, 8, 9 сандарын санату, заттарды санау дағдыларын дамыту</p> <p>Балалар суретті карайды. Шалғында нелер жайылып жүр? Шалғында қандай гүлдер гүлдейді? Енді шалғында жайылып жүрген жылқыларды (койларды) санаймыз. Аспанда канша бұлт бар? Қажетті цифрдыжапсырындар. 4-тапсырма. Сандарды реті бойынша сыйып қосутапсырылады</p>
---	---	--	---	--

		Балалар білетін ойыншықтарын алады, педагог қалған ойыншықтарды атайды, сипаттайтыңды: жұмсақ ойыншықтар, темір ойыншықтар, пластмасса ойыншықтар, резенке ойыншықтар болады		
--	--	--	--	--

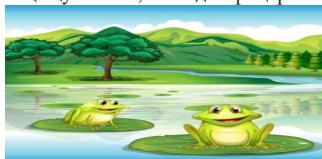
Үзіліс Жүгіруге арналған ойындар « Кобелектер бақалар»

Ойын: «Алыптар мен ергежейлілер»

Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынга деген күштәрліктерін дамыту, балалардың дene кимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көніл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауга баулу, ойынга деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауды омір салтына тәрбиеleу.

Ойынның шарты: Арнайы сыйыкпен коршаган ойын алаңында балалар жүгіріп ойнап жүреді. “Алыптар” мен “куғышымын” колын жогары көтереді де өзіне ен жакын жүрген ойыншыны қуа жонеледі, “ергежейлілер” жүгреді.

Ұсыныс: Егер құып жетсе, екеуі орын ауыстырып, жана құғыншы, ойынды әрі қарай жалғастырады.

Ойын: « Кобелектер бақалар»

Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынга деген күштәрліктерін дамыту, балалардың дene кимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көніл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауга баулу, ойынга деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жәндіктеге қамкорлық көрсете білуге тәрбиелеу.

Ойын барысы: Батпактың шекарасы тортбұрышты етіп белгіленеді. Мұнда бақалар омір сүреді. Гүлдерге кобелектер ұшып келіп конады. Ұлдар бақа сияқты секіреді, қыздар кобелектер сияқты ұшады.

Ұсыныс: ойында кобелектер, бақалар болып балалар ойнаушылар қатысады, тәрбиеші де қатысады.

4 - үйімдастырылған іс-әрекет

	Математика негіздері Тәуырыбы: «5, 6 сандары» Мақсаты: - 5,6 сандарын заттардың санымен сәйкестендіруге үрету;	Коршаган орта Такырыбы: « Су тіршілік көзі» Мақсаты: Ағаштың, бұталардың атауларымен таныстыру және олардың	Музыка Такырыбы: «Біздің аспаптар» Мақсаты: Үлттық домбырада орындалатын күй	Коршаган орта Такырыбы: « Су тіршілік көзі» Мақсаты: Ағаштың,	Қазақ тілі Тақырыбы: «Менің сүйікті ойыншығым» Мақсаты: Сұрактарға толық жауап беруге дағдыландыру
--	---	--	---	--	---

	<p>заттарды санау дағдысын жетілдіру</p> <p>Неше моншак бейнеленгенін санаймызбалалар үстелдерде 5 моншақтан дөңгелектер құрастырады. Оларға тағы біреуін қосуды ұсинаады. Енді неше моншак болғанын қайта санаймыз (алты). тапсырма. 6 моншақты бағыттырып сыйындар және оларды бояндар.</p>	<p>турлерін бір-бірінен өзіне тән ерекшеліктеріне қарай (жапырағы, жемісі, діні) айыра білуге үйрету.</p> <p>«Мен қандай пайда әкелемін?» атты дидактикалық ойын үйымдастырылады. Педагог балаларға түрлі нысандардың суреті салынған карточкаларды көрсетеді. Дұрыс жауап берген балаға фишка (текше) береді. Нысанның әкелетін пайдасы туралы көбірек айтып беруге тырысады. П: Ағаштардың қандай пайдасы бар? Б: Істықта сая болады, ауаны салқыннатады. Жапырақтары мен жәндіктер коректенеді. Құстар үшін де пайдалы. Оның бұтактарына құстар ұясалады</p>	<p>жанрыментансызыру</p> <p>Ән айту: «Балдыргандар әні» (Г. Жотаева) «Мен өнерлі баламын» (М. Омаров) Музыкалық-ырғақтық кимылдар: «Марш» (В. Дешевов) Билер: «Шабандоздар би» (унтаспада «Жұмырқыш», «Жұптасу би» (чех х.әуені) Музыкалық аспапта ойнау: «Еркем-ай» қазақтың халық әні (өндеген Б. Дәлденбай)</p>	<p>бұталардың атауларымен таныстыру және олардың түрлерін бір-бірінен өзіне тән ерекшеліктеріне қарай (жапырағы, жемісі, діні) айыра білуге үйрету.</p> <p>«Мен қандай пайда әкелемін?» атты дидактикалық ойын үйымдастырылады. Педагог балаларға түрлі нысандардың суреті салынған карточкаларды көрсетеді. Дұрыс жауап берген балаға фишка (текше) береді. Нысанның әкелетін пайдасы туралы көбірек айтып беруге тырысады. П: Ағаштардың қандай пайдасы бар? Б: Істықта сая болады, ауаны салқыннатады. Жапырақтары мен жәндіктер коректенеді. Құстар үшін де пайдалы. Оның бұтактарына құстар ұясалады</p>	<p>арқылы ауызекі сөйлеулерін дамыту.Ойыншықтарды бөлісіп, ұжымменойнаға тәрбиелу Ойын «Кім жылдам?». Педагог екі балаға тапсырма береді, олар жылдам сол тапсырманы орындаулары керек. Мысалы резенке, кішкентай аю ойыншығын әкел. Улкен, жұмсақ қоян ойыншығын әкел. Сәуле балаларға сұрақ қояды: Ойыншықтармен қалай ойнау керек? Балалар өз ойларын айтады. Педагог шағын мәтін құрайды. Біздің топта ойыншықтарымыз көп. Ойыншықтар ойын бұрышында тұрады. Ойыншықтарды жинау керек. Тап-таза ұстau керек. Оларды жуу керек. Ойыншықтарды сыйндырмай, лақтырмай ойнау керек</p>
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету .	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен	Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әнгімелесу; серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру.				
Балаларды үйге қайтару	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - баланың «социалдық көкжиеғін» көнегітіңіз, ауладағы өзімен күрдас балалармен көбірек ойнатыңыз, жолдастарына қонақа барсын, әжесінде конуга қалсын т.с.с. Осындан тәжірибе жинақтаған бала өз құрдастары мен	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Ешқашан балаға кол жұмсаманыз. Қын жағдайда үнемі бірге болыңыздар	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сұрту, шешінү, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Кімдері міндетті түрде өзіне ынғайлы	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің баланың көпшіл, өз-жақындарының беріңіз бетен адамдарды жатыркамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне көркөтілін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейріміңді көрсетіңіз. Есінізде

	Ұлкендер арасында тез үйренісіп, тіл табысатын болады.		болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.	үйреніп кететіне сениңіз.	болсын Сіз көбірек осындај жылдылық білдірсөніз Сіздің балаңыз мектепке тез бейімделеді. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.
--	--	--	---	---------------------------	--

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйымы Дамса ауылының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «а» сыныбы

Балалардың жасы 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 5-апта 26- 30 қыркүйек 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 26.09.22	Сейсенбі 27.09.22	Сәрсенбі 28.09.22	Бейсенбі 29.09.22	Жұма 30.09.22
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлөрі туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі қоңыл-құй орнатуға ойындар үйимдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	Пән ойын: «Вагондарға дөңгелек таңда» Шарты: суреттердегі вагондарға түсіне қарай дөңгелек таңдайды.	Еркін ойын: «Шкафқа жасыру» Шарты: Шкафқа бір бала ойыншық жасырады, қалған балалар табады.	Пән ойын: «Қайтала» Шарты: Педагогтың артынан пішіндерді сірінке шиімен қайталауды.	Пән ойын: «Ойыншықты тап» Шарты: Жасырылған ойыншықты табады.	Еркін ойын: «Сенде не бар?» Шарты: Қалаған ойыншықтарымен бір-бірімен бөлісіп ойнайды.
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескеरту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол калпында сөзсіз қабылдан жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тاماқтарын таусызып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қымылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар карау және тағы басқа әрекеттер)	Үстел үсті, саусақ және т.б. ойындар.	Құрылых ойындары	«Мен спортшымын ».Фотосуретте бейнеленген Суреттерді атау	Әңгімелесу. Спорты не үшін керек? әңгімелеп беру	Сурет салу. «Футболшы»
Таңтеренгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 3				
Үйимдастырылған іс-әрекетке дайындық	Пікір алмасу сұрақтары: Мектепте оқитын ага, әпкелерің бар ма?	Пікір алмасу сұрақтары: Озінің мектебінің ауласында қандай есімдіктер өседі? .	Қарға қалай дыбыстайды? Балалар қарғаның дыбысын келтіреді. Балалар қарға құсы туралы әңгімелеседі.	Пікір алмасу сұрақтары. Суреттегі оку құралдарын ата! Қай заттар сөмкеге салынбай қалды?	Мектеп сендерге ұнай ма? Мектептен не үйрәндіндер?

1- ұйымдастырылған іс-әрекет					
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Тавқырыбы: «Қалай спортшы болуга болады?» Мақсаты: алақан мен тізеге таянып, гимнастикалық орындық үстінде еңбектеу, сапты бұзбай және бағыттарын сақтап, қайта сап түзеп жүру машиқтарын арттыру Зейіндерін жаттықтыру. (5 рет) Қымыл-қозғалыс ойыны: «Кім зейінді?» Ойынның шартын түсіндіреді. Капитанның артынан төрт тізбекке тұру. Спорт түрлеріне байланысты төрт командаға болінеді (балалардың қалауы бойынша). Капитандардың колдарында доп болады (төрт капитан – төрт түсті доп). Балалар зал бойынша жүгіріп жүріп, белгі берілгенде тізбекке келіп тұрады. Соナン соң көздерін жұмады, осы кезде капитандар орындарын стырады. Белгі бойынша өз капитандарын жылдам табулары және капитанның артына бір тізбекке тұрулары тиіс немесе малдас құрып отырады, өкшемен отырады	Көркем әдебиет Тақырыбы: «Шаруа мен аю» (орыс халық ертеғісі) Мақсаты: -Ертеғіні мазмұндауда балалардың қабілеттілігін калыптастыру. Ауыз әдебиеті шығармалары негізінде орыс халқының тұрмыстіршілігі арқылы еңбекке баулу Жұмбак Балпаң-балпаң басады, Қыржотадан асады. Панарайдың үнгірді, Ізделейді тасаны. (Аю) Ертеғіні оқу – Ертеғі қалай аталауды? – Ертеғіде қандай кейіпкерлер кездесті? – Шаруаға не келді? – Аю шаруаны қалай коркытты? – Олар қалай келісті? – Шаруа не екті? – Аюға қай жағын берді? – Келесі жылы шаруа не екті? – Аю не нәрсені білмеді	Дене шынықтыру Тақырыбы: «Менің сүйікті жануарларым» Мақсаты: музика әуенімен нұсқауларды аса дәлдікпен орындау машиқтарын, секіру машиқтарын арттыру «Қазақстан жануарлары» ойын-жаттығуы – (музыка әуеніне сай әртүрлі жануарлардың жүрісін салады). Тізбекте бір-бірден тұрып, аңдардың жүрісін, жүгірісін салып жүреді, жүгіреді, тұрлі тапсырмаларды орындаиды. Бір-біріне кедерігі келтірмеуге тырысады	Математика негіздері Тақырыбы: 7, 8, 9 сандары Мақсаты: -7,8,9 сандарын заттардың санымен сыйкестендірге үрету; заттарды санау дағдысын жетілдіру Суреттерді сандармен сыйкестендір	Дене шынықтыру Тақырыбы: «Дене қабілеттерін дамыту» Мақсаты: бөрененің үстімен он-сол жанына қарай қырындан жүріп өтуде тепе-тендік сақтауга үйрете тұсу – дене бітімінің ақауларының алдын алу Тепе-тендік сақтау – беті сүргіленген бөрененің үстімен он-сол жанына қарай қырындан (сүйем кадам жасап) жүріп өту. (4 рет) Жүрген кезде колдарын тұрлі сәйкес тәсілдермен ұстау ұсынылады. Жерден көтерілген бөрененің үстімен жүріп өтуде динамикалық тепе-тендік сақтау – денені тұзу ұстау, еңкеймей басын жоғары ұстап, алға қарап, аяқты алдымен басын басып, сосын толық табанына басу керектігіне басты назар аудару керек
	Узіліс Кеңістікті бағдарлауғаарналған ойындар «Жоғарыда–төменде, биік-аласа»	 	Ойын: «Жоғарыда–төменде, биік-аласа» Мақсаты: кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру Жасы: 5-6 жас аралығы Қажетті заттар: Көйлір аспан, жасыл алқап, өзен бейнеленген сюжетті суретті плакат тектада. Қорапта үшактын, құстар тұрларі, балық тұрлары, аңдар тұрларі қатырма қағаздан жасалған. Ойын барысы: Тектада бір бала шығып қораптағы бір бейнені алып,		

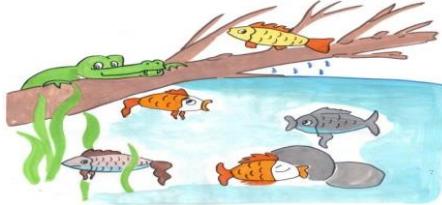
Артикуляциялық жаттығулар:

Балықтар

Кіп-кішкентай балықтар озенде жүзеді,
Үп-үлкен ағаш жағада жатты,
Балық: «Мына жерде сұнғу онай»- деп
Екіншісі «Жоқ, бұл жер терең»- деді,
Ал үшіншісі «Менің үйкүм келіп тұр»- деп,

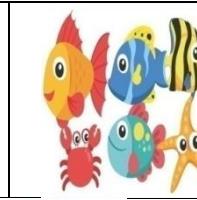

Ал тортіншісі тоңа бастады,
Ал бесіншісі «Мында колтырауын»- деп айғайлады,
-Жүзіндер мына жерден,
Әйтпесе жұтып қояды!

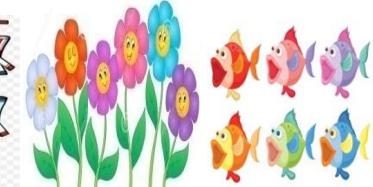

«Тіс щеткасымен ойын» жаттығу.

Ойын шарты: Балаларға тіс щеткалары таратылады. Щеткаларды бір-бірден алып саусақ ұштарына қойып, үйкелеп массаж жасайды. Бұл ойын балалардың мыны дамытады, тілдерін дамытады, зейиннің тұрақтандырады, қол белсендігін, икемділігін арттырады.

атын атап, орынын анықтап сюжетті суретке іледі. Мысалы: Ұшак жогарыда-аспаңда ұшады, балық төмөнде-су ішінде жүзеді, - деп сипаттаң айту керек.

...

2- үйимдастырылған іс-әрекет

Сауат ашу негіздері
Тақырыбы:«Дауыссыз дыбыстар»

Максаты: Дауыссыз дыбыстар туралы түсінік беру
Дойын «Сөз ойла ,тез ойла»
Максаты:-дауыссыз дыбыстары бар сөздерді атап

Сойлеуді дамыту
Тақырыбы:«Күзбояуы»
Максаты:Балалардың күз белгілері жайлы білімдерін кенектізу, күз мезгілінің ерекшеліктері жайлы әңгімелесу

Күзбояуы (жаттау)
Самал қозғап қалғанда,
Үзіледі сары алма,
Шолып едім ақшаны,
Қауын біткен сап-сары.
Көрінеді шалғайдан,
Бел-белестер сарғайған.
Сары жапырақ төгілген
Тогайды да көрдім мен.
Таза жездей жинаған,
Сары бояу айналам

Көркем әдебиет
Тақырыбы:«Шаруа мен аю»
(орыс халық ертегісі)

Максаты: -Ертегіні мазмұндауда балалардың қабілеттілігін кальптастыру. Ауыз әдебиеті шығармалары негізінде орыс халқының тұрмыстіршілігі арқылы еңбекке баулу

Жұмбак
Балпаң-балпаң басады, Қыр- жотадан асады. Панарайды үңгірді, Издемейді тасаны. (Аю)

Ертегіні оку
– Ертегі қалай аталады? – Ертегіде қандай кейіпкерлер кездесті? – Шаруага не келді? – Аю шаруаны қалай қорқытты?
– Олар қалай келісті? – Шаруа не екті? – Аюға қай жағын берді? – Келесі жылы шаруа не екті? – Аю не нәрсені білмеді

Шығармашылық бейнелеу әрекеті (сурет салу,мүсіндеу,жапсыру,құрастыру)

Тақырыбы:«Көкеніст ер. Санырауқұлақ

Максаты:-
балаларды табиғат құбылыстарын бақылай отырып өз сезімдерін бейнелей білугеүйрету, жаңбыр тамшыларын қағаз бетіндегі жазықтықты дұрыс пайдалана отырып түсіруге жаттықтыру

-маусымдық өзгерістер туралы білімін кенектізу;балалардың қиялышын, ойлау қабілетін дамыту
-- жапсырудың әдіс-

Сойлеулі дамыту
Тақырыбы:«Күзбояуы»

Максаты:- Өлең тындау арқылы, әңгіме құрап айту арқылы баланың сөйлеу тіліндамыту.Күздің жомарт, мырза екенін айтып, мейірбандыққатәрбиелеу.

Дидактикалық ойын: «Кімде не бар?»

Ойын шарты: Бір бала қолына жасырған затты сипаттайды.

Сипатталған затты қалған балалар табу керек.

Педагог:

Балалар, сендер дүкенге барғанда әртүрлі заттарды, жаңа айтқан жемістермен көгөністерді көресіндер. Сол заттарды сатып алуға болады. Ал сатып ала алмайтын заттар да бар екен. Сендер дәптермен жұмыс жасағанда көресіндер.

тәсілдерін үрету; өз беттерімен жұмыс істеу дағдыларын дамыту; қайшымен жұмыс істей білу қабілеттерін арттыру
--
қағазданқұрастыруға үйр етудегі рәсемдердің жаңынан ойнап түсінуге, шаршықағазды бұктеу біліктілігін көздерде көрсету
Топтық жұмыстар

Үзіліс Жабық және ашық кеңістікті бағдарлауға арналған ойындар Ойын: «Тығылышпак»

Саусақтарға арналған гимнастикалық жаттыгулар:

Қызылшартмен ойнаптатын ойын

Ойын шарты: Түрлі-түсті қатты қағаздардан дөңгелектер жасап, сондай түсті қызылшартарды қыстырыса, гүлдер пайда болады. Ол баланың ұсак моторикасын дамытады, ақыл-ойының, тілінің дамуына зор ықпал етеді.

«Жаңғақтармен ойын»

Ойын шарты: балалардың әрқайсысына жаңғақтар таратылады. Жаңғақты алғаннан әркайсына салып, айналдыру. Бұл ойында балалардың қолдары жаттықтырып, сойлеу тілі мен ойлау қабілеттері дамиды.

Ойын: «Тығылышпак»

Мақсаты: кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру, сөздік корларын молайту

Жасы: 5-6 жас аралығы

Кәжетті заттар:

Ойын барысы: барлық балалар екі топқа болініп, топ басшылары тағайындалады. Санамақ арқылы кай топтың жасырынып, кай топтың іздейтін анықталады. Ойынға «қала», яғни барлық ойнанышлар жиналатын жер (агаш, жар, есік, т.с.с.) таңдалынады. Жасырынатын топты топ басшылары жасырып, өзі кайтадан бүрнің орынна оралады да, карсылас топтың кай бағытта козғалғанын «біз кәзір .....(кай жер екенін)» айтып отырады. Ал жасырынган топ болса осы комекті пайдалана отырып, жасырынган жерде отырады, ынғайлы сәт туганда «қаланы» жаулап алады. Егер іздеушілер жасырынуши топтың бір көткесүшісін байқап қалса, онда оның аты мен жасырынган жерін дауыстаң айтады да, барлығы «қалага» қарай жүгіреді. «Қалага» бірінші жеткен топқа үшай беріледі. Жасырынган топ мүшелері іздеуші топ оздерін таппастан бүриң «қалага» бірінші жетіп, үшай ала алады.

3 - үйымдастырылған іс-әрекет

Музыка
Тақырыбы:«Күзгісеруен»
Мақсаты:Әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау, ыргактың бейнесі мен динамикасын дәл беру

Қазақ тілі
Тақырыбы:«Алтын күз»
Мақсаты:Балалардың күз белгілері жайлы білімдерін кеңейту, күз мезгілінің ерекшеліктері жайлы әнгімелесу

Саяат ашу негіздері
Тақырыбы:«Дауыссыз дыбыстар»
Мақсаты:Дауыссыз дыбыстар туралы түсінік беру
Дійын:«Сөз ойла ,тез ойла»
Мақсаты:-дауыссыз дыбыстары бар сөздерді атап

Саяат ашу негіздері
Тақырыбы:«Біз нени үйрәндік?»
Мақсаты:дауысты дыбыстар туралы білгенін айтуды
«О» дыбысы бар суреттерді

Математика негіздері
Тақырыбы: 10 саны
Мақсаты:-10 саны заттардың санымен сәйкестендіруге үрету; заттарды сану дағдысын жетілдіру

	<p>Музыка тындау:</p> <p>«Казан» (П. Чайковский)</p> <p>Ән айту:</p> <p>Күзгі әуен» (А. Досмаганбет)</p> <p>«Балдыргандар әні» (Г. Жотаева)</p> <p>Музикалық-ырғақтық қимылдар:</p> <p>«Марш» (Е. Андосов) Билер: «Шабандоздар биі» (унтаспада «Жұмырқыныш», («Билеп үйренейік» жинағынан)</p> <p>Ойындар, хороводтар:</p> <p>Ән-ойын "Етек-етек" (Т. Сарыбаева)</p>	<p>Демонстрациялық материалдармен жұмыс.</p> <p>Педагог шағын мәтін құрайды. Қазір жылдың күз мезгілі. Күзде жапырактар сарғаяды, түседі.</p> <p>Сондыктан алтын күз деп айтады. Күзде салқын болады. Жаңбыр жауады.</p> <p>Күзде күстар ұшып кетеді. Күз алары: қыргүйек, казан, караша. Қима материалдармен жұмыс.</p> <p>Мынау – жапырак. – Мынау не? – Мынау – жапырак. – Жапырак сары. – Жапырақ қандай? – Жапырақ сары. – Алтын күз. – Қандай күз? – Алтын күз. Балалар сөздерді, мәтінді қайталайды</p>	<p>қорша</p>	<p>Суреттерді сандармен сәйкестендір</p>
--	---	--	--------------	--

Үзіліс Жүгіруге арналған ойындар «Көбелектер бақалар»

Ойын: «Алыптар мен ережейлілер»

Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынга деген күштәрліктерді дамыту, балалардың дene кимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауга баулу, ойынга деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелу.

Ойынның шары: Арнайы сыйықпен коршаган ойын алаңында балалар жүгіріп ойнап жүреді. “Алыптар” мен “куғыншымын” колын жогары көтереді де өзіне ең жакын жүрген ойыншыны қуа жөнеледі, “ережейлілер” жүгіреді.

Ұсыныс: Егер қуып жетсе, екеуі орын ауыстырып, жана күгінши, ойынды әрі қарай жалғастырады.

Ойын: «Көбелектер бақалар»

Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынга деген күштәрліктерді дамыту, балалардың дene кимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауга баулу, ойынга деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жандіктерге камқорлық көрсете білуге тәрбиелеу.

Ойын барысы: Батпактың шекарасы тортбұрышты етіп белгіленеді. Мұнда бақалар өмір сүреді. Гүлдерге көбелектер ұшып келіп қонағы.

Ұлдар бақа сияқты секіреді, қыздар көбелектер сияқты ұшады.

Ұсыныс: ойында көбелектер, бақалар болып балалар ойнаушылар катысады, тәрбиесі де катысады.

4 - үйимдастырылған іс-әрекет

<p>Математика негіздері Тақырыбы:7, 8, 9 сандары» Мақсаты: дұрысса наумен зейін мен логикалық ойлауды дамыту. Есте сактау, сөйлеу, назар аудару дағдыларын дамыту Балалар суретті қарайды. Шалғында нелер жайылып жүр? Шалғында қандай гүлдер гүлдейді? Енді шалғында жайылып жүрген жылқыларды (көйларды) санаймыз. Аспанда қанша бұлт бар? Қажетті цифрды жапсырындар. 4-тапсырма. Сандарды реті бойынша сыйзып қосутапсырылады</p>	<p>Коршаган орта Тақырыбы:« Су тіршілік көзі» Мақсаты:Ағаштың, бұталардың атауларымен таныстыру және олардың түрлерін бір-бірінен өзіне тән ерекшеліктеріне қарай (жапырағы, жемісі, діні) айыра білуге үйрету.</p> <p>«Мен қандай пайда әкелемін?» атты дидактикалық ойын үйимдастырылады. Педагог балаларға түрлі нысандардың суреті салынған карточкаларды көрсетеді. Дұрыс жауап берген балаға фишка (текше) береді. Нысанның әкелетін пайдасы туралы көбірек айтып беруге тырысады.</p> <p>П: Ағаштардың қандай пайдасы бар? Б: Істықта сая болады, ауаны салқыннатады. Жапырақтары мен жәндіктер коректенеді. Құстар үшін де пайдалы. Оның бұтақтарына құстар ұсалады</p>	<p>Музыка Тақырыбы:«Күзгісеруен» Мақсаты:Әннің сипатын кабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау, ырғактың бейнесі мен динамикасын дәл беру</p> <p>Музыка тыңдау: «Қазан» (П. Чайковский) Ән айту: Күзгі әуен» (А. Досмағанбет) «Балдыргандар әні» (Г. Жотаева) Музыкалық-ырғактық кимылдар: «Марш» (Е. Андосов) Билер: «Шабандоздар би» (ұнтаспада «Жұмырқыльши», («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: Ән-оиын "Етек-етек" (Т. Сарыбаева)</p>	<p>Коршаган ортамен танысу Тақырыбы:«Біздің өлкемізде қандай жануарлар тіршілік етеді?» Мақсаты:Жабайы жануарлардың тіршілігі жайлы түсініктерін көңілтү</p> <p>Педагог балаларға тапсырманы «ВЕНН ДИАГРАММАСЫ» техникасы ның көмегімен орындауды ұсынады: «Сен жануарлар туралы не білесін?» дидактикалық ойыны. Тапсырманы түсіндіреді: Сиыр мен қасқырдың арасында айырмашылықтар да, ұқсастықтар да бар. Қызыл бұрышқа қасқырдың тіршілігіне қатысы бар карточкаларды қойып, сөздерді жазындар (орман, тырақтар, қасқырдың аузы, азу тіс, жыртқыш). Ал жасыл бұрышқа – сиырдың тіршілігіне қатысы барларын жазындар (пішен, шеп, сүт, ет, мүйіз, құйрық, бұзау, мұму...). Сары секторға жануарларға тән ортақ</p>	<p>Қазақ тілі Тақырыбы:«Көкөністер» Мақсаты:көкөністер туралы жүмбақ шешу, ойлау қабілеттерін арттыру</p> <p>«Дүкен» ойыны. Қима материалдармен жұмыс. Қөгөністердің қазақша атауын қайталау, есте сақтау. Санамақпен сатушыны таңдайды. Балалар дүкенге келеді. Диалог: – Сәлеметсіз бе! – Сәлеметсіз бе! – Маған қияр беріңіші. – Алыңыз. – Рақмет. Сау болыңыз. Ойынды күрделендіруге болады. Балалар көгөністі сипаттайды. Сатушы оның қандай көгөніс екенин табады.</p>

				белгілерді жазындар (мәселен, жұн қаптаған). 5 минут уақыт беріледі. Топтасып/шағын топпен жұмыс істеу. Диаграмманы балалар өз бетінше толтырады. Содан соң оған білетін мәліметтерін қосады немесе берілген ақпараттарды дұрыстайды.	
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету .	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен	Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әнгімелесу; серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру.				
Балаларды үйге кайтару	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - балаңың «социалдық көкжиеңін» көнегінің, ауладағы өзімен құрдас балалармен көбірек ойнатыныз, жолдастарына қонаққа барсын, әжесінде қонуға қалсын т.с.с. Осындағай тәжірибе жинақтаған бала өз құрдастары мен үлкендер арасында тез үйреніспі, тіл табысатын болады.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Ешқашан балаға кол жұмсаманыз. Қыын жағдайда үнемі бірге болыңыздар	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - үйдегі жағдайда балаңың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үртете беріңіз: жуыну, колын сұрту, шешіну, өз бетімен тамактану, тамақ ішкенде қасыкты пайдалану, горшокқа сұрану. Кімдері міндепті түрде өзіне ынғайлышы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушеңсіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарының берілген бетен адамдарды жатыркамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейірімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейірімізді көрсетіңіз. Есінізде болсын Сіз көбірек осындағай жылыштық білдірсөніз Сіздің баланың мектепке тез бейімделеді. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзінізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.

Тәрбиелу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйымы Дамса ауылының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «а» сыныбы

Балалардың жасы 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 1-апта 3 - 7 қазан 2022-2023 оку жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 03.10.22	Сейсенбі 04.10.22	Сәрсенбі 05.10.22	Бейсенбі 06.10.22	Жұма 07.10.22
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлери туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар үйімдастыру. Жағымды жағдай орнату	«Біз бақытты баламыз» Кел, шенберге тұрайық, Колымызды ұстайық. Күлімдейік күләйік, Тату болып жүреійк.	«Мен әденпі баламын» Амандасу үлкенге, Тәрбиенің басы гой. Ал, көнеки бәріміз, Сәлем дейік үлкенге.	«Нәр алып» Аман-есен болайық, Бейбітшілік қалайық! Күнге қарап шуактанып, Сұға қарап нәр алып, Табиғаттан шабыттанып, Денсаулықпен ойнап-құліп жүреійк.	«Қуан, шаттан!» Қуан, шаттан! Қуан, шаттан! Қуанатын күн бүгін. Қайырлы таң! Қайырлы күн! Қайырлы таң! Қайырлы таң! Жора-жолдас, үл мен қызы!
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескеरту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдан жақсы көртініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қараша және тағы басқа әрекеттер)	Үстел үсті ойыны – пазл: «Жыл мезгілдері» Балалармен қыс мезгіл туралы әңгімелесу.	Құрылыс ойындары: «Қардан үйшік жасаймыз»	Фотосуреттер қарастыру: «Қысқы ойындар түрлері» Фотосуретте бейнеленген ойын түрлерін атая.	Үстел үсті театры: «Ғажайып қыс» және т.б. такырыптар бойынша сюжетті картиналар қарастыру.	Сюжеттік ойындар: «Қыстың қызықты сэттері» еркін сурет салу. Д/ойын: «Қар»
Таңертенгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 3				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Жылулық сәті: Апам мені «Айым»-дейді, Мен мұнайсам, уайым жейді. Апам мені «Күнім»-дейді, Мен куансам күлім -дейді.	Жылулық сәті: Куанамыз құлеміз, Бар әлемде сүйеміз. Қол ұстасып, куаныш, Достарымен бір жүреміз.	Жылулық сәті: Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Дөгеленген шеңберді.	Жылулық сәті: Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге, Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз.	Жылулық сәті: Достар бері келіндер, Қолдарыңды беріндер. Шаттық толы шеңберге Куанышпен еніндер.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	1 - ұйымдастырылған іс-әрекет				
	Сөйлеуді дамыту Тақырыбы. Менің атам Мақсаты: Суретке қарап, әңгіме құрауды, буынға бөлуді дамыту Дидактикалық ойын: «Отбасы мүшелерін ата» Ойын шарты: жұмыс дәптеріндегі тапсырма орындалады. Суреттегі отбасы мүшелерінің атап, шапалақ үшін арқылы буынға бөледі. Педагог әр буында бір дауысты дыбыс болатының балалардың естеріне салады	Сауат ашу негіздері Тақырыбы. «Қатаң дауыссыз дыбыстар» Мақсаты: - Катаң дауыссыздарды қайталату арқылы естерінде сактату. «Кім көп сөз ойлады» дидактикалық ойыны – К дыбысынан басталатын сөздер ойлаң айтындар. – Кітап, кілем, кім, кілт, кіз. – Т дыбысынан басталатын сөздерге мысал келтіріндер. – Таға, тарақ, тау, тиін, темір, тұлпар, тоқ, тоқылдақ, тотықұс, торсық, теңіз, тіс.	Сауат ашу негіздері Тақырыбы. Ұнды дауыссыз дыбыстар Мақсаты ұян дауыссыз дыбыстар туралы білімді менгерту. «Дыбыс бер» дидактикалық жаттығуы – Мен сендерге сөздер айтамын, ұян дауыстыдан басталған сөзді естісендер, кол шапалақтайсындар. – Парта, балық, вагон, сәбіз, тарақ, доп, жалау, шырша, таға, домбыра, гүл, бәтеңке. «Сөзге ұян дауыссыздан басталатын сөзді кос» дидактикалық жаттығуы – Мен сендерге бірінші сөзді айтамын, ал сендер магынасы бойынша келетін, ұян дауыссыз дыбыстан басталатын сөзді жалғап айтударын керек. Мысалы: үстел ... (бій), коян ... (жүйрік), сағат ... (домалак), қызыл ... (доп), ала ... (жолбарыс), ак-кара ... (жолак), әдемі ... (гүл), ұзын ... (вагон), бақылдауық ... (бака), білімді ... (галым), жайылып жүр ... (жылқы), күмбірлекен ... (домбыра), желбірейді ... (жалау), зымыран ... (үшты), әдемі ... (зырылдауық) т.б.	Сауат ашу негіздері Тақырыбы. Ұнды дауыссыз дыбыстар Мақсаты: ұнды дауыссыз дыбыстар туралы білімді менгерту. «Сөзге ұнді дыбыстан басталатын сөз кос» дидактикалық жаттығуы – Мен сендерге бірінші сөзді айтамын, ал сендер сол сөзге мазмұны сайкес келетін, ұнды дауыссыз дыбыстардан басталатын сөз жалғаулашып керек. Мысалы: сүйкімді ... (мысық), жүйрік ... (лак), дәмді ... (нан), әдемі ... (раушан), дәмді ... (рауғаш), кагаз ... (умаждаған), атам ... (риза), бала ... (малтыды), ақылды ... (мұғалім), үлкен ... (үй), әкем ... (риза), кініз үйдің (үйгі), ... жайылды (мал) т.б.	Көркем әдебиет Тақырыбы. «Менің ойыншықтарым» (өлеңді жаттау) Мақсаты өлеңді жаттау арқылы мәнерлеп окуга дағылданыру. Дидактикалық ойын: «Бұл қандай ойыншық?» Ойын шарты: Коржын ішінде бірнеше ойыншық болады. Балалар коржынға қолын салып, көрмей, сипап сезу арқылы қандай ойыншық екенін табады. Ойыншық туралы өз ойын айтады.

Үзіліс : Затты лақтыру мен қағып алуға арналған ойындар
«Лақтыр да, қағып ал»

Суретті тіл ұстарту:

Ша – ша – ша

Айшаның шанасы тама (ша)

Са – са – са

Касқыр соқты **Mұ** (са)

Ол – ол – ол

Ағашта лимон **м(ол)**

Ра – ра – ра

Дүкеннен нан алды **Са (ра)**

Із – із – із

Тамақта қосты **сәб(із)**

Жу – жу – жу

Үйдисты тазалап (**жу**)

Ойын: «Лақтыр да, қағып ал»

Мақсаты: Балаларды ептіліке, шашашандыққа тәрбиелеу. Тәрбиешінің берген белгісін мүқият тыңдай білуге үйрету.

Ойынның шарты: Балалар алаңда еркін орналасады әр біреуінің қолында бір-бір доптан болады. Тәрбиешінің «баста», - деген белгісі бойынша балалар допты жоғарыға лақтырып қағып алады. Эр бала неше рет лақтырып қағып ала алды, соны санайды.

2 - үйімдастырылған іс-әрекет

Көршаган орта

Тақырыбы: Тұрмыстық техника, оның қажеттілігі.
Мақсаты: Тұрмыстық техника, оның қажеттілігі.

«Көп ойла, сөз ойла» ойыны.
Балалар екі топқа бөлінеді.
Бірінші топ үй жиһаздарын атайды.
Екінші топ тұрмыстық техника заттарын атайды. Қай топ көп сөз айтса, сол топ жеңімпаз атанады

Математика негіздері

Тақырыбы: 10 саны
Мақсаты: - 0 және 10 сандарының құрамы және олардың жазылуы туралы білімін қалыптастыру

Ойын жаттығуы: «Дұрыс көрсет».
Сан мен цифрдың арақатынасы туралы 15-кестедегі сандық суреттермен жұмыс жасайды. Балалар 21-кестедегі демонстрациялық материалдан саны бар карточканы көрсетеді. – Адамның қолында неше саусак бар? (10 саусак).

Математика негіздері

Тақырыбы: 10 саны
Мақсаты: 10 санының жазбасын заттардың санымен сәйкестендіруге үйрету; заттарды санау және ретімен санау, тұра және кері санау дағдыларын жетілдіру; 10 санын дұрыс тануға және бейнелеуге үйрету.

Ойын жаттығуы: «Сана»
Педагог ойыншыларға 1-ден 10-ға дейін санауды ұсынады. Бұны тұра санау деп атайды. 10-нан 1-ге дейін кері санауды ұсынады. Бұны кері санауды ретімен: бірінші, екінші, үшінші....оныншы, және кері: оныншы, тоғызыншы, сегізинші, санаудың сұрайды

Математика негіздері

Тақырыбы: Заттарды өлшемі бойынша салыстыру
Мақсаты: -заттарды өлшемі бойынша салыстыру біліктілігін қалыптастыру

Практикалық жұмыс

Кесілген парактартарды балаларға жүппен немесе топпен таратады. Паракты жіктеуге арналған тапсырма: көлемі бойынша улкен жеңе кіші; түсі бойынша – сары, қызыл, жасыл.

Көршаган орта

Тақырыбы: Барлық ағаштардың жапырағы туғаны?

Мақсаты: -Күзгі табигаттағы маусымдық өзгерістерді бақылап, бір-бірінен ажыратады.

«Қайсысының жапырағы екенін таң» атты дидактикалық ойынайнауга шақырады (әліппедәптердегі тапсырма).

Мақсаттары: Балаларды ағашты жапырағына қарап тануға үйрету.

Ағаштар мен бұталардан түскен жапырақтарды жинау. Педагог жапырақтың қандай ағаштан немесе бұтадан түскейін анықтауды, түспеген жапырақтарға қарап дәлелдеуді (ұқсастығын табуды) ұсынады. Ойын аяқталған кезде педагог мынадай үәде береді: (Педагог үәделерді айтып тұрады, балалар қайталайды). Ағаштардың бұтактарын жұлмауга үәде береміз! Ағаштарды сугаруга үәде береміз! Ағаш жапырақтарын жұлмауга үәде

					береміз! Ағаштың қабығын сыдырмауга уәде береміз! Ағаштардың түбін копсытуға уәде береміз! Ағаш діңдерін әктеуге! Айғайап құстарды ұрқітпеуге уәде береміз
--	--	--	--	--	---

Үзіліс: Жүгіруге арналған ойындар «Айдаңардың құйрығы»

<p>Тілді жаттықтыратын тақпақ</p> <p>Кім келді? Қане, қане кім келді? Біз, біз, біз! Апа, апа бұл сіз бе? Иә, иә, иә! Әке, әке бұл сіз бе? Иә, иә, иә! Ағатайым бұл сіз бе? Иә, иә, иә! Қарындасым бұл сен бе? Иә, иә, иә! Біздер тату жан үя Иә, иә, иә!</p>		<p>Ойын: «Айдаңардың құйрығы»</p> <p>Мақсаты: Балалардың есте сақтау қабілеті, бақылауыштығы жақсарады.</p> <p>Ойынның шарты: Өтө қызық ойын! Ойынға қатысушылар бірінің артына бірі тізбектеле белдерінен ұстап тұрады. Ең бірінші тұрған бала - «Айдаңардың басы». Ең соңғысы - «құйрығы» болады. «Айдаңардың басы» ең күрделі жолдармен жүре отырып өз «құйрығын» ұстап алуға тырысады.</p> <p>Ұсыныс: Оның мақсаты - ұстап алу, «құйрықтың» мақсаты ұстаптау, қайткені де қашып құтылу. Егер «құйрық» ұсталып қалса, ол - «бас» болады. Ойын өз жалғасын табады.</p>
--	--	--

3 - үйімдастырылған іс-әрекет

<p>Қазақ тілі</p> <p>Тақырыбы:Көкөністер</p> <p>Мақсатыжаңа сөздердегі дыбыстарды дұрысайтуғамашыктан дыру, жаттықтыру</p> <p>Ойын:«Кімжылдам?» себеткекөгөністерді жинаиды, атайды, сипаттайты.</p> <p>«Жеміс-көгөніс дүкені» демонстрациялық материалдармен жұмыс. Балалар суретке қарап,</p>	<p>Қазақ тілі</p> <p>Тақырыбы:Жемістер</p> <p>Мақсатыкүнделіктік ііқолданылатын жеместердің атын білу үшін</p> <p>Дидактикалық ойын: «Гажайыпқоржыны». Коржыниң циклін шығарады.</p> <p>Педагогжемістердің бір-</p>	<p>Сөйлеуді дамыту</p> <p>Тақырыбы:Менің атама</p> <p>МақсатыСұрақтарға жауап бергізу арқылы ойлау кабілеттерін дамыту</p> <p>Е.Өтегілеуұлының «Бес саусақ» өлеңін педагог мәнерлеп оқиды.</p> <p>Басбармагым – атама, үйдің данасы,</p>	<p>Көркем әдебиет</p> <p>Тақырыбы:Менің ойыншықтарым» (өлеңді жаттау)</p> <p>Мақсаты Өлең тілінің бейнелілігін сезінуге баулу</p> <p>Өлең мазмұны бойынша сұрақтар: – Өлең ұнады ма? – Авторы кім? – Бұл өлеңде не туралы айттылған? – Қандай</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу</p> <p>Әрекеті</p> <p>Тақырыбы:Коржынды сәндейміз</p> <p>Мақсаты: -Казақ оюоларының көп түрлілігі туралы түсініктерін көзектеу, балаларға коржындысалу техникасы мен оны әшекейтей ерекшеліктері туралы білім беру;</p> <p>-аталған заттардан қалауды бойынша мүсіндеу және оларды ою-өрнектермен және қосымша заттармен (моншак, дән және т.б.) безендіру</p> <p>-Казақ халқының тұрмыстық заттарымен</p>
---	--	---	--	---

	<p>дүкенде қандай көгөніс сатылатынын атайды. Педагогалдымен өзіайтады: Дүкендекиярбар. Дүкендекызынаң ар</p>	<p><i>бірлепалады, жаңасөздерм ентаныстырады.</i> Күзмезгіліндежемістерпіс еді. Мынау–өрік. Ік–ік – міне, өрік. Мынауне? Мынау–өрік. Өрік–жеміс. Өрікне? Өрік–жеміс. Өрікдемді. Өрік қандай? Өрікдемді. Мынау–анар</p>	<p>Балаң үйрек – әжем, ошақ анасы. Ортан терек – әкем, отау панасы, Шылдыр шүмек – шешем, шанырақ ажары, Титтей бөбек – мен, бәрінің базары</p>	<p>оыйнышқтар туралы сөз болады? – Сенде қандай ойыншықтар бар? – Саған қандай ойыншық ұнайды? – Мынау – құлыншақ. Құлыншақтың түсі қандай? – Құлыншақтың жалы қайда болады? – Сен құлыншақтың көрдің? – Құлыншақ туралы не билетініңді әңгімелеп бер</p>	<p>тәнисыстыру, аталған заттардан қалауды бойынша қызып жапсыру, оларды ою-өрнектермен безендіру – Ойынга қажетті құрылышты бірлесіп ойдан құрастыруға, алдағы жұмысты бірге жоспарлауда, бір-бірімен келісіп орындауда, дайын құрылышпен ойнауда мүмкіндік беру</p> <p>Топтық жұмыс</p>
--	---	--	---	---	---

Үзіліс: Қозғалмалы зерек ойындар «Жер, су, ауа »ойыны.

«Табиғат құбылыстарын ажыратып олардың қасиеттерін ата»

Мақсаты: Қассиетіне қарай: қар мен жаңбырды ажыратады, білу, табиғат құбылыстары жеңіндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмысқа, ериді, буға айналады.

Көрнекіліктер: қар мен жаңбыр бейнеленген суреттер.

Ойын барысы: Балаларға қар мен жаңбырдың суреттерін көрсетіп, олардың бір-бірінен ажыратып айту тапсырылады. Білімдерін анықтау барысында табиғат құбылыстардың қасиеттерін айтып берулері керек.

Ойын: «Жер, су, ауа»

Мақсаты: балаларға берілген тапсырманы тез шешуге, жылдам жауап беруге, жерде, ауада, суда не болатынны дұрыс айтуға тәсілдерді, коршаган ортаға қамқорлық сезімен тәбиелеу.

Көрнекіліктер: асық

Шарты: балалар дөңгелейіп отырады. Бір бала ортаға шығып балалардың кез келгінен асық лақтырып жібереді де жер су ауа деген сөздің бірін айтады. Егер бала жер десе асықты қағып алған сезіммен тәбиелеу. Біл бала отатаға шығып, балалардың кез келгенінде асықта лақтырып жібереді де жер, су ауа деген сөздің бірін айтады. Егер бала жер десе, асықты қағып алған бала жерде тіршілік ететін құстарды, адамдарды, есімдіктерді атайтын. Ал су сөзі айтылса, балық балардың аты аталауды. Ауа дегенде құстарды айтуы тиіс.

Осылай ойын жалғаса береді.

<p>Дене шынықтыру</p> <p>Тақырыбы «Біз әртүрліміз»</p> <p>Мақсаты: Жерде созылып жатқан арқан үстінде бір бүйірмен динамикалық тепе- тендікті сақтап жүргүре үйретуді жалғастыру</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойыны: «Мысық пен торғайлар» (4 рет).</p> <p>«Торғайлар» орындықта, гимнастикалық қабырғаның тепкішегінде отырады. Балалар торғайлардың қымылын ымышарамен көрсетіп отырады. Белгі бойынша «мысық» келіп, «торғайларды» қуады. Олар бағыттарын өзгертіп қашады.</p> <p>Ұсталғандар ойыннан шығады</p>	<p>Музыка</p> <p>Тақырыбы «Күзгісеруен»</p> <p>Мақсаты: Шығармалардың эмоциялық мазмұнын, олардың сипатын, көніл күйін ажырату, есөрлі реңктерін жақырату</p> <p>Музыка тыңдау: «Қазан» (П. Чайковский)</p> <p>Өн айту</p> <p>Күзгі әуен» (А. Досмағанбет)</p> <p>«Балдырығандар әні» (Г. Жотаева)</p> <p>Музыкалық-ырғактық қымылдар:</p> <p>«Марш» (Е. Андосов)</p> <p>Билер: «Шабандоздар би» (ұнтаспада «Жұмырқыш», («Билеп үйренейік» жинағынан)</p> <p>Ойындар, хороводтар: Өн-ойын "Етек-етек" (Т. Сарыбаева)</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Тақырыбы «Зейінді боламыз»</p> <p>Мақсаты Өздерінің зейіндерін шоғырландыра алу шеберліктерін (машықтарын) қалыптастыруды, қымыл-қозғалыс үйлесімділіктерін дамытуды және анализатор жүйелерін біріктіруді қалыптастыруды жалғастыру</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қасқырга қақпан» (4 рет). Шенберде кол ұстасып тұрады. Бұл – аңшылардың қақпанын құруы. Белгі бойынша «аңшылар» қолдарын көтереді, «қасқырлар» әртүрлі бағытта енбектеп жүреді.</p> <p>«Аңшылар»:</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Тақырыбы «Бірінші бол!»</p> <p>Мақсаты - Қолды еркін көзғап, жүргізуі мен бағытты өзгертіп, баяу қарқынмен жүгіруді үйрету. Қысқа секіртпемен секіруге үйретуді жалғастыру, қолдарымен секіртпен шенбер бойымен және тік айналдыра білу іскерліктерін дамыту</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойыны: «Тыңылмақ» (3 рет). Ойыншилар шенбер бойына тұрады. Көзі байланған жүргізуі оргада тұрады. Педагогтің белгісі бойынша балаларды тауып ұстауға тырысады, ал балалар зал ішінде әртүрлі бағытта ақырын қозғалып жүреді.</p>	<p>Музыка</p> <p>Тақырыбы «Күз – жомарт»</p> <p>Мақсаты Домбырада орындалатын күй жанрымен таныстыру</p> <p>Музыка тыңдау: «Саржайлау» (Тәттімбет) Өн айту:</p> <p>«Күзгі әуен» (А. Досмағанбет)</p> <p>«Балдырығандар әні» (Г. Жотаева)</p> <p>Музыкалық-ырғактық қымылдар: «Женіл би» (Т. Ломова) Билер:</p> <p>«Шабандоздар би» (ұнтаспада «Жұмырқыш» («Билеп үйренейік» жинағынан)</p> <p>Ойындар, хороводтар:</p> <p>«Қандай ырғак» (К. Куатбаев)</p>
--	---	---	--	--

Балаларды үйге қайтару	Ama –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарының берін бірге бөтен адамдарды жатыркamas, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	Ama –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарының берін бірге бөтен адамдарды жатыркamas, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	Ama –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда балаңың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете берініз: жуынку, колын сұрту, шешінү, өз бетімен тамақтану, тамак ішкенде қасыкты пайдалану, горшокқа сұрану. Кімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.	Ama –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарының берін бірге бөтен адамдарды жатыркamas, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	Ama –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызыды сүйіп, аймалап, жиі орган өз мейірімізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.
-------------------------------	---	---	---	---	--

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйімі Дамса ауылының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «а» с ыныбы

Балалардың жасы 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 1-апта 10 - 14 қазан 2022-2023 оку жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 10.10.22	Сейсенбі 11.11.22	Сәрсенбі 12.10.22	Бейсенбі 13.10.22	Жұма 14.10.22
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлөрі туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар үйімдастыру. Жағымды жағдай орнату	Үстел үсті, саусақ және т.б.оыйндар.	Құрылыш ойындары	«Мен спортшымын ».Фотосуретте бейнеленген Суреттерді атап	Әңгімелесу. Спорти не үшін керек? әңгімелеп беру
Ата-аналармен әңгімелесу, кенес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кенес беру	Ата-аналармен әңгіме:Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескеरту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдан жақсы көретініңізді сездірініз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарастағы тағы басқа әрекеттер)	«Сәлемдесу айнасы» Дене қызуларын мен тазалығын тексеру Дене шынықтыру шаралары. Жағымды жағдай орнату. Балалардың көңіл - күйлеріне назар аударып, қызын өлшеп қабылдау.	Сюжетті-рөлдік ойын: «Қалай тамақтанамыз» Ірі құрылыш материалдарымен және конструкторлармен ойындар.	Ойын– жаттығу: «Жуыну» Альбомдар,сюжетті картиналар қарастыру, Ирі құрылыш материалдарымен ойындар.	Ойын «Кімнің заттары?» (жакын адамдарының заттарын анықтау); Суретті кітапшаларды бояу, пазлдар, мозаика және т.б.	Сюжеттік ойындар: «Менің күн тәртібім», Айболит ертегісінен үзінді оқып беру; «Айболит кенесі»үстел үсті театры және т.б.

<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық</p>	<p>«Біз бақытты баламыз» Кел, шеңберге тұрайық, Қолымызды ұстайық. Күлімдейік күлейік, Тату болып жүрейік.</p>	<p>«Мен әденпі баламын» Амандасу ұlkenge, Тәрбиенің басы ғой. Ал, кәнеки бәріміз, Сәлем дейік ұlkenge.</p>	<p>«Нәр алып» Аман-есен болайық, Бейбітшілік қалайық! Құнға қарап шуақтанып, Суга қарап нәр алып, Табигаттан шабыттанып, Денсаулықпен ойнап- куліп жүрейік.</p>	<p>«Куан, шаттан!» Куан, шаттан! Куан, шаттан! Куанатын күн бүгін. Қайырлы таң! Қайырлы күн! Күліп шықты күн бүгін.</p>	<p>«Қайырлы таң!» Қайырлы таң! Ормандар мен далалар. Қайырлы таң! Достасқан бар Балалар, Қайырлы таң! Жора-жолдас, ұл мен қыз!</p>
<p>Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет</p>	1 - Ұйымдастырылған іс-әрекет				
	<p>Сөйлеуді дамыту Тақырыбы: Қорыққанға қос көрінеді (ертеңі) Мақсаты: «Г» – «К» дыбыстарымен таныстыру</p> <p>.Қорыққанға қос көрінеді ертеңісін оку</p> <p>Дидактикалық ойын: «Белгілі дыбысқа сөз танда».</p> <p>Ойын шарты: Ертеңідегі кейіпкерлердің бас әрпіне сөз ойлап айтады.</p> <p>Мысалы: «Әже» сөзіндегі «Ә» дыбысына; «Қызың» дегендегі «Қ» дыбысына; «Тауық» және «тышқан» деген сөздегі «Т» дыбысына сөз ойлайды</p>	<p>Саят ашу негіздері Тақырыбы: «Үнді дауыссыз дыбыстар</p> <p>Мақсаты: Үнді дауыссыз дыбыстарды басқа дыбыстардан ажыратуға үрету</p> <p>«Кім көп сөз айтады» дидактикалық ойыны – Балалар, үнді дауыссыз дыбыстардан басталатын сөз айтударың керек. Кім көп сөз ойлап айтады, соган фишкада беріліп отырады. Ойын соңында жеңімпаз аныкталады. Педагог балаларға комек ретінде тектега үнді дауыссыз дыбыстардан басталатын бір суреттен ішіп қояды. Мысалы, лак, мысық, наң, радио, уық, ан, үй. «Сөзге үнді дыбыстан басталатын сөз қос» дидактикалық жаттығуы – Мен сендерге бірінші сөзді айтамын, ал сендер сол сөзге мазмұны сайкес келетін, үнді дауыссыз дыбыстардан басталатын сөз жалғауларың керек. Мысалы: сүйкімді ... (мысық), жүйрік ... (лак) дәмді ... (наң), әдемі ... (раушан), дәмді ... (раугаш), қағаз ... (умаждалған), атам ... (риза), бала ... (малтыйды), ақылды ... (мұғалім), үлкен ... (үй), әкем ... (риза), киіз үйдің (уығы), ... жайылды (мал</p>	<p>Саят ашу негіздері Тақырыбы: Біз нені үйрендік нені білдік?</p> <p>Мақсаты дауыссыз дыбыстар туралы білімдерін бекіту.</p> <p>«Дүрыс көрсет» дидактикалық ойыны Педагог балаларға дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздер айтады, балалар сөз қатаң дыбыстан басталса, көк төртбұрыш, ұян дауыссыз дыбыстан басталса, көк түсті дөңгелекті, ал егер сөз үнді дауыссыз дыбыстан басталса, көк түсті үшбұрышты көрсетеді және қандай дауыссыз дыбыс екенін атап береді.</p>	<p>Саят ашу негіздері Тақырыбы: Біз нені үйрендік нені білдік?</p> <p>Мақсаты б. Дауыссыз дыбыстардың түрлерін ажыратуға жаттығулар жасату, қатаң, ұян, үнді дауыссыздарды қайталату арқылы естерінде сактату</p> <p>«Бұынды өзгерт» дидактикалық жаттығуы – Мен сендерге қатаң дауыссыз дыбыстардан басталатын бұындар айтамын, ал сендер қатаң дауыссыз дыбыстарды ұян немесе үнді дауыссыз дыбыстарға ауыстырып айтасындар. Мысалы: па-ба, фа-ва, ка-га, ко-го, то-до, ше-же, са-за, ха-ма, на-ла, ца-на, чо-ро, ще-уе, хо-йо</p>	<p>Көркем әдебиет Тақырыбы: «Менің елімнің рәміздері»</p> <p>Мақсаты әдеби шығармадағы қоғамдық өмір оқиғалары туралы түсінігін дамыт</p> <ul style="list-style-type: none"> – Олең қалай аталауды? – Авторы кім? – Сендерге олең ұнады ма? – Оленде не туралы айттылған? – Еліміздің қандай рәміздері бар?

**Ұзіліс : Жүгіруге арналған ойындар
«Торғайлар мен мысық»**

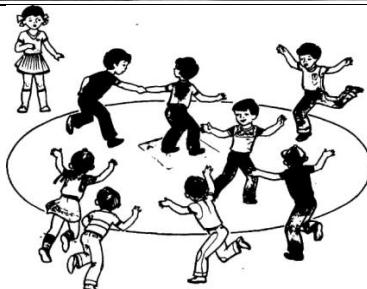

Ойын: «Торғайлар мен мысық»

Мақсаты: балаларды [онынның шартын бұзбай ойнауга](#), белгі бойынша қимыл-қозғалыс [жасауға дағдыландыру](#), зейіндерін, [байқағыштықтарын](#), жүгіру дағдыларын дамыту.

Шарты: Жерді шенбермен белгілеу керек /5-6м. диаметрмен/. Ортада тәрбиешімен тағайындалған бала жүреді – ол мысық. Қалған балалар шенбердің сыртында- олар торғайлар. Мысық ұйықтап қалады. Торғайлар шенбердің ішіне дән жеуге кіреді. Мысық оянып кетеді де, [торғайларды көріп](#), оларды ұстай бастайды. Торғайлар шенберден шығуға асыгады. Шенбердің ішінен [мысықка ұсталған торғайлар](#), шенбердің ортасында қалады. Мысық 2-3 [торғайды ұстаған соң](#), тәрбиеші жаңа мысықты таңдайды. Ұсталған торғайлар басқа ойынаушыларға қосылады. Ойын 4-5 рет қайталанады.

Ұсыныс: мысық ақырын барып торғайларды ұстайды (қатты ұстамай, ақырын ғана қолын тигізеді)

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Коршаган орта

Тақырыбы: Арнайы [көліктегі](#). Жүк және [жолаушылар](#) көліктегі

Мақсаты: арнайы көлік түрлерінің не үшін қажет екенін түсіну; арнайы көліктегі мен жай көліктегіндің мақсат-міндеттін ажыратса алу

«Мәшине жабдықтары» ойны.

Педагог мәшине жабдықтарын айтады, балалар сол құралдың дыбысын көлтіреді.

Математика негіздері

Тақырыбы: Заттарды өлшемі бойынша салыстыру

Мақсаты заттарды өлшемі бойынша салыстыру біліктілігін қалыптастыру.

Педагог 1-тапсырманы орындауды ұсынады. Суретке қарап, не бейнеленгенін айтады. Барлық заттардың көлемі бірдей мә? Үлкен заттарды – көк, кішкентай заттарды – қызыл түспен қоршап сызады. 2-

Математика негіздері

Тақырыбы Ұзындық.

Шартты өлшеуішті пайдаланып, заттарды ұзындығы бойынша салыстыру.

Мақсаты: ұзындық – заттардың созылынқы болу қасиеті туралы, ұзындық туралы түсінік қалыптастыру.

Ойын жаттығуы: «Ретімен орналастыр» Педагог «Түрлі түсті Күйзенер санау таяқшалар» жиынтықтан

Математика негіздері

Тақырыбы Ұзындық.

Шартты өлшеуішті пайдаланып, заттарды ұзындығы бойынша салыстыру.

Мақсаты -ұзындық – заттардың созылынқы болу қасиеті туралы, ұзындық туралы түсінік қалыптастыру.

Логикаға арналған ойын жаттығулары. Балалардың түсінігін тексеру және

Коршаган орта

Тақырыбы: Арнайы көліктегі.

Жүк және жолаушылар көліктегі

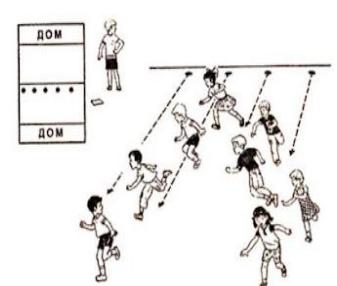
Мақсаты Көлік түрлерімен таныстыруды жалғастыру, олардың қарапайым құрылышы және қажеттілігі жайлы акпарат беру.

«Сөйлемді дұрыс құрастыр» ойны.

Тәрбиеші сөздерді

		<p>тапсырманы орындаиды. Заттарды қарайды, оларды белгілеріне қарай бөледі: түсі мен өлшемі. Осы екі белгіге сәйкес суреттерді жапсырады. Заттардың орналасуын сипаттайтыны. Педагог жеке жұмыс жүргізеді</p>	<p>тақшалар таратады, оларды ұзындықтарының есү ретімен орналастыруды ұсынады. Балалар тапсырманы орындаиды. Педагог балалардан тақшаларды қалай орналасқанын сұрайды, қайсысы ұзын, қайсысы қысқа екенін білді. Балалар тақшаларды бір-біріне жакыннату арқылы деп түсіндіреді. Педагог бір-бірінің үстіне салу тәсілі арқылы да заттың қайсысы ұзын немесе қысқа екенін өлшеуге болатындығын көсімша айтады. Көрсетеді.</p>	<p>білімін түзету үшін мынадай үлгіде логикалық тапсырма ұсынуға болады: 1. Қызыл қарындаш жасыл қарындаштан ұзынырак, жасыл қарындаш көгілдірден ұзынырак. Ең қысқа қарындаш қандай? 2. Жасыл таспа көгілдірден жіңішкерек, көгілдір қызылдан жіңішкерек. Ең жалпақ таспа қайсысы?</p>	<p>айтады, балалар сөздерді орнына қойып, дұрыс сөйлем құрастыру керек. Көше, жол, жүреді, мәшине Аспан, ұшады, биқ, ұшак. Мәшине, аурухана, тоқтады, жеделжәрдем. Толқында, кеме, жүзеді, теңіз</p>
--	--	---	---	---	--

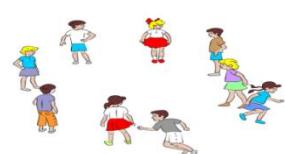
Үзіліс: Қымыл-қозғалысқа арналған ойындар «Күн мен тұн»

		<p>Ойын: "Күн мен тұн" Мақсаты: балаларды <u>ойынның шартын бұзбай ойнауға</u>, белгі бойынша қымыл-қозғалыс <u>жасауға дағдыландыру</u>, зейіндерін, <u>байқағыштықтарын</u>, жүгіру дағдыларын дамыту. Шарты: "Күн" мен "Тұн" деген екі топ алаң ортасындағы сызықтан 1,5-2м арақашықтықта бір-біріне арқасымен қарап тұрады. Жүргізуі біресе бір, біресе екінші топты атайды. Аталған топ сол сәтте өз үйіне жүгіреді. Басқа топ ойыншылары айналып, қашып бара жатқан қатысушыларды ұстап қалуға тырысады. Содан соң топтар орнына қайта оралады. Ұсталған ойыншылар саны есептелінеді. Жүгіріс бірнеше рет қайталаңады. Өзге топтың ойыншыларын көп ұстаған топ женіске жетеді.</p> <p>Ереже:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өз үйіне белгі берілмей тұрып жүгіруге тыйым салынады. 2. Тек үйдің сызығына дейінғанға ұстауға болады. 3. Ұсталған ойыншылар есептелген соң қайтадан ойынга кіреді.
		

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Қазақ тілі ТақырыбыЖемістер Мақсаты күнделікті жиқтап даңылатын жемісті ердінатын білуге үйрету.</p> <p>Сөздік ойын: «Мен қай жемісті көрсеттім». Педагог себеттен жемістерді алып көрсетеді, балалар атынатаиды</p>	<p>Қазақ тілі Тақырыбы: Жидектер Мақсаты сөздік корларын жиқтеп дәндиңи ментолықтыру.</p> <p>Ойынжаттығуы: «Бірсөзбен айт» Таңкурай, қарақат, құлпына йірсөзбен қалай аталаады? Жидектер. Алма, өрік, құрмабірсөзбен қалай аталаады? Жемістер. Қияр, қызынақ, сәбіз, пиязбі рсөзбен қалай аталаады? Көгөністер</p>	<p>Сөйлеуді дамыту Тақырыбы: Мақсаты, «Г» – «К» дыбыстарымен таныстыру</p> <p>Корыққанга қос көрінеді ертеғісін театрландыру деген сөздегі «Т» дыбысына сөз ойлайды</p>	<p>Көркем әдебиет Тақырыбы: «Менің елімнің рөміздері» Мақсаты сюжеттік бірізділікті сақтау, көңіл күймен, кисынды мазмұндауға дағдыландыру</p> <p>Казақстан Республикасының Мемлекеттік Туын белгіле. Суретті аяқтап, сал. Боя. . Мақалдың мағынасын түсініп ал. Егемен елдің еңесісі биік. Педагог мақалдың мағынасын түсіндіреді. Біздің еліміз ешкімге тауелді емес, өз Туы, Гимні, Елтаңбасы бар, дербес мемлекет. Сондықтан еңесісі биік</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті Тақырыбы: Автобус Мақсаты: - - балаларға кеңістік туралы, кеңістікте бағдарлау туралы білімберу;</p> <ul style="list-style-type: none"> - заттың пішіні туралы білімдерін жетілдіру, мұсіндеу - жолактардан тікбұрышты пішіндер, шаршылардан үшбұрышты пішіндер, шаршы немесе тікбұрыштың бұрыштарын кию арқылы дөнгелек және сопақша пішіндерді күвіт алу - ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпка, өзбетінше ойдан құрастыруға, құрастарымен бірлесіп, шығармашылықпен құрастыруға баулу <p>Топтық жұмыс.</p>
--	---	---	--	--

Үзіліс: Секіруге арналған ойындар «Кесіртке» ойыны.

		<p>Ойын: «Кесіртке» Мақсаты: балаларды онынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша қымыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту. Шарты: Бір ойыншылар созылған қол арақашықтығында шенбөр күрады, олардың қолында доп. Басқа топ шенбөр ішінде бағана болып тұрады. Бағыттаушы ойыншы- кесірткенің “басы”, соңғы ойыншы- кесірткенің “құйрығы”. Колында добы бар ойыншылар бүкіл бағананы – кесірткенің құйрығынан бастап өлтірүі керек. Кесіртке құйрығын қорғау мақсатында өлтіргелі жатқан ойыншылар добынан қашуға болады. Ойын уақытпен беріледі. Кесірткенің аз уақытта өлтірген топ – женімпаз болып есептеледі</p>
		

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Дене шынықтыру Тақырыбы«Командалық</p>	<p>Музыка Тақырыбы «Күз –</p>	<p>Дене шынықтыру Тақырыбы «Ерекше</p>	<p>Дене шынықтыру ТақырыбыАкробат</p>	<p>Музыка Тақырыбы««Күзгіжаның»</p>
--	--	---	--	--

	<p>эстафеталар» (таза ауда)</p> <p>Мақсаты: Тізбекпен жүру, жүгіруге, құрсаудан-құрсауга өтуге жаттықтыру. Қозғалыс кезіндегі кол мен аяқтың қимылдарын жалғастыру</p> <p>«Жолақтарға аттап секіру» (3 рет). Ені 50 см жолақтардың үстінде секіріп басып жүру. Жерден екі аяқпен бірдей екпіндеп итерілу керектігіне назар аудару. Белгі бойынша ойыншылар бір-бірден жолактан-жолакқа секіре бастайды. Дұрыс орындаған ойыншылар үпай жинайды</p>	<p>жомарт»</p> <p>Мақсаты: Домбырада орындалатын күй жаңымен таныстыру</p> <p>Музыка тыңдау: «Саржайлау» (Тәттімбет) Ән айту: «Күзгі әуен» (А. Досмаганбет) «Балдыргандар әні» (Г. Жотаева)</p> <p>Музыкалық-ыргактық қимылдар: «Женіл би» (Т. Ломова) Билер: «Шабандоздар би» (ұнтаспада «Жұмыр қылыш») «Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Қандай ыргак» (К. Күатбаев)</p>	<p>сабақтар»</p> <p>Мақсаты Бағытты өзгертіп, баяу қарқынмен жүгіруге үйретуді жалғастыру,</p> <p>колдарын еркін, үйлесімді қозғап, ыргакпен, қарқынды баюлатпай жүгіре білу іскерліктерін дамыту</p> <p>«Әртүрлі білімдер сабагы»</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойыны: «Мен білемін» Допты жогары лақтырып, колды шапалақтап, допты қағып алу шеберліктерін (машыктарын) дамыту. Допты «Мен бес қаланың атын білемін» деген сөздермен қағып алады. Допты жогары лақтыруға тырысады, допты қағып алар кезде саусақтарын еркін ұстайды. Жандарындағы балаларға кедері келтірмейтіндей сөздерді ақырын айтады</p>	<p>болғым келеді»</p> <p>Мақсаты -Өздерінің зейіндерін шоғырландыра алу шеберліктерін (машыктарын) қалыптастыруды, қимыл-қозғалыс үйлесімділіктерін дамытуды және анализатор жүйелерін біріктіруді қалыптастыруды жалғастыру</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қарлығаш» (5 рет). Зал ішінде ойыншылардың санына қарай құрсауларды – «ұяларды» орналастырады. Ойыншылар – «қарлығаштар». Олар зал ішінде колдарын сермен жүгіріп жүреді. «Қарлығаш, қарлығаш, қарлығаш – біздің үйге үшіп кел!» деген бүйірк бойынша «ұяларына келіп конады».</p>	<p>Мақсаты Музыканың сипатын түсініп, эмоцияларын көрсете білуге дагдыландыру</p> <p>Музыка тыңдау: «Жаңбыр шақыру» (Д. Ботбаев) Ән айту: «Жау, жау, жаңбыр» (К. Дүйсекеев) «Күзгі әуен» (А. Досмаганбет) Музыкалық-ыргактық қимылдар: «Көңілді балалар» літва халық әуені Билер: «Көңілді колшатырлар» биі (педагогтің таңдауы бойынша)</p> <p>Ойындар, хороводтар: «Күн мен жаңбыр» ойыны</p>
Балаларды үйге қайтару	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің баланың көпшіл, өз-жақындарыңыз берілген аяқтарынан жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететінен сенініз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің баланың көпшіл, өз-жақындарыңыз берілген аяқтарынан жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететінен сенініз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете берініз: жуыну, колын сұрту, шешіну, өз бетімен тамактану, тамак ішкенде касыкты пайдалану, горшокка сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің баланың көпшіл, өз-жақындарыңыз берілген аяқтарынан жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететінен сенініз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп баланыңды сүйіп, аймалап, жиғоган өз мейіріміңді көрсетініз. Баланыңдың көзінше мектеп туралы өзінізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйымы Дамса ауылының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «а» сыныбы

Балалардың жасы 5 -бжас

Жоспардың құрылу кезеңі 3-апта 17 - 21 қазан 2022-2023 оку жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 17.10.22	Сейсенбі 18.10.22	Сәрсенбі 19.10.22	Бейсенбі 20.10.22	Жұма 21.10.22
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлөрі туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтерінкі көңіл-күй орнатуға ойындар үйымдастыру. Жағымды жағдай орнату.	Еркін ойын: «Бұл үйде кімдер тұрады?» Шарты: Қызылақтарымен үй жасап ойнайды	Құрылымдалған ойын: «Орнын тап» Шарты: Жемістер мен көкөністердің көлеңкесін табады	Еркін ойын: «Бауын байла» Шарты: Фетрдан жасалған аяқ күйдердің бауын байласпайды.	Еркін ойын: «Ертеңілер елінде» Шарты: Саусақ театр арқылы ойнайды
Ата-аналармен әңгімелесу, кенес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кенес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескеरту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол калпында сөзсіз қабылдаң жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарая және тағы басқа әрекеттер)	Шыгармашылық ойыны: Фотосуреттер карастыру Жәндіктер мен қосмекенділер әлемі» Фотосуретте балалар қандай көмек көрсеткендерін айтып беру.	Қол маторикасын дамытуға арналған санамақ. 1.Бірім, екім, Алма текім. Сапар айым, Сар шымшық. Балтаңды ал да, Жұғіріп шық. 2.Біз санайық санамақ, Саусақтарды даралап. Бас бармагым алғашқы, Балан үйрек жалгасы.	Суретті жұмбактар ойыны : Балалардың арасынан бір бастаушы таңдалады, калғандары отырады. Мұғалім үлкен кораптан кішкентай неше түрлі суреттері бар карточкаларды бір-бірден алып шығып, суреттегі бейнені созбен сипаттап жасыруды ұсынады. Бастаушы суретті карточканы алып, балаларға көрсетпей, ондагы бейнені, затты сипаттап, суреттейді. Балалар түрлі жауаптар айтып, не бейнеленгенін тауып алу керек. Дұрыс жауапты айтқан бала ойынды жалғастырады.	Саусақ ойыны : «Жәндіктер мен қосмекенділер әлемі» Балалармен жәндіктер мен қосмекенділер туралы әңгімелесу.	Үстел үсті театр ойыны : «Қосмекенділер әлемі» тақырыптар бойынша сюжетті суреттер карастыру. Балалармен құстар туралы әңгімелесу.

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	<p>«Психомоторлық жаттығу» Көздерінді ашындар, Кірпіктерінді көтеріндер. Беттерінді жеңіл кимылмен сипандар, Бір - біріңе жынындар, Бастарынды онға, солға бұрындар, Ауаны жұтындар, содан соң жіберіндер.</p>	<p>«Психомоторлық жаттығу» «Құлімдеген күн» Күн күлімдеп нұр текті, Жақсы сөздер нұр септі, Еске сактаң кенесті, Кел, қосылып айтайдың бір- бірімізге..</p>	<p>«Психомоторлық жаттығу» «Табиғатпен үндестік» Шенбер бойлас жүреміз, Әр гүлге көңіл болеміз. Сұлулық пеп махаббатты Сезініп өмір сүреміз.</p>	<p>«Психомоторлық жаттығу» «Біз әделті баламыз» Әдел сақтап әманда, Әрбір адад адамға. Жасасаң бір камкорлық, Қайтарады саган да.</p>	<p>«Психомоторлық жаттығу» Көңілденіп қүленіп, Бақытты бол жүремін. Бәрін біліп алатаң, Мен ақылды баламын.</p>
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	1 - ұйымдастырылған іс-әрекет				
	<p>Сейлеуді дамыту Тақырыбы Отбасының күзгіеңбегі Мақсаты: Тақырып бойынша ауызекі сейлеу тілдерін дамыту</p> <p>Педагог күз мезгілінің суретіне қарап, әнгіме құрайды: «Күз мезгілі, бақшаның іші сары алтында жарқырап тұр. Ағаштардан түскен жапырактар жерде саудырап жатыр». Жапырактардың түстеріңдай? Бақшада кімдер жүр? Бақшадағы балаларға атқойындаршы? Бақшада балалар не істеп жүр? Әкесі мен анасы не жинап жүр? Балалар суретке қарап, әнгімекұрайды</p>	<p>Сауат ашу негіздері Тақырыбы Дыбыстар елемі Мақсаты: дауысты, дауыссыз дыбыстар туралы білімдерін бекіту</p> <p>Педагог оқу қызметін «Не қалай дыбыстайды?» ойыны арқылы бастайды. Балаларға сұрақтар қойылады, балалар жауап беріп, әр күстүң даусын салады.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әтеш қалай дыбыстайды? – .. 2. Қарға қалай дыбыстайды? – . 3. Бұлбұл қалай дыбыстайды? – . 4. Аққу қалай дыбыстайды? – . 5. Торғай қалай дыбыстайды? – . 	<p>Сауат ашу негіздері Тақырыбы. Дыбыстар елемі Мақсаты дауысты, дауыссыз дыбыстар туралы білімдерін бекіту</p> <p>Лашын көкте самғайды, Лашын көкті шарлайды. – Өлең не туралы және қай дыбыс қайталанып тұр? [Л] дауысты ма, дауыссыз ба? Қай дыбыска жататынның анықта?</p> <p>Жасалу жолына мән бер. (унді дауыссыз дыбыс) Педагог құстарға байланысты тыйым сөздермен таныстырады.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құстардың ұясын бұзба, 2. Ағашты сындырма. 3. Құстардың жұмырткасын сындырма. 4. Құсқа тас лақтырма 	<p>Сауат ашу негіздері Тақырыбы. Буын Мақсаты сөзде қанша дауысты дыбыс болса, сонша буын болатынын түсіндіру.</p> <p>«Сөз жарыс» дидактикалық ойыны – Балалар, «Сөз жарысын» ұйымдастырайық. Мен бір тақырып айтамын сендер сол тақырыпқа байланысты ғана сөздерді буынға бөлүлөрің қажет. Мысалы: ыңғыста, жануарлар, түстер т.б. Кім көп сөз айтып, буынға бөлсе, сол женімпаз болады (сөз айтып, буынға бөлген балаға түрлі түсті қаламнан беріліп отырады). Қаламдарды санау арқылы женімпаз анықталады.</p>	<p>Көркем әдебиет Тақырыбы. «Арыстан мен тышқан!» Мақсаты таныс сюжеттер бойынша қойылымды сханалауға дагдыландыру</p> <p>Жұмбақ ойыны: «Айна». Педагог бір кейіпкердің кимылын, көңіл күйін көрсетеді. Балалар педагог салған кейіпкердің көңіл күйін қайталайды. Қандай кейіпкер екенин табады. Педагогті балалар ауыстырып ойнауына болады. Педагог өртегінің драмалық театр арқылы сханалауды ұсынады. Сикырлы коржынан алған өртегі кейіпкерлерінің суреті бойынша рөлдерге болінеді. Өртегінің драмалуда сикырлы коржынан текшелер таңдал алады. Педагог балаларды безендірілген схана аланына шакырады. Коржынан театр костюмдерін шыгарып, кигізеді. Қалған балалар көрермен болады. Сханалау аяқталған соң балалар көрермендерге иіледі. Көрермендер қол шапалактайды</p>

Үзіліс : Жабық және ашық кеңістікті бағдарлауға арналған ойындар **Ойын:** «Тығызыспақ»

Саусактарға арналған гимнастикалық жаттыгулар:**Қысқыштармен ойнадатын ойын**

Ойын шарты: Түрлі-түсті қатты қағаздардан дөңгелектер жасап, сондай түсті қысқыштарды қыстырыса, гүлдер пайда болады. Ол баланың ұсақ моторикасын дамытады, ақыл-ойынын, тілінің дамуына зор ықпал етеді.

«Жаңғақтармен ойын»

Ойын шарты: балалардың әрқайсысына жаңғақтар таратылады. Жаңғақты алақанның арасына салып, айналдыру. Бұл ойында балалардың қолдары жаттықтырып, сойлеу тілі мен ойлау қабілеттері дамиды.

Ойын: «Тығызыспак»**Мақсаты:** кеңістікті бағдарлауга

дағдыландыру, сөздік қорларын молайту

Жасы: 5-6 жас аралығы

Кажетті заттар:

Ойын барысы: барлық балалар екі топқа болініп, топ басшылары тағайындалады. Санамак арқылы қай топтың жасырының, қай топтың іздеуінін анықталады. Ойынга «қала», яғни барлық ойыншылар жиналатын жер (агаш, жар, есік, т.с.с.) таңдалынады. Жасырынатын топтың топ басшылары жасырып, озі кайтадан бүрінгі орнына оралады да, кәрсіласа топтың қай бағытта козғалғанын «біз қазір .....(кай жер екенін)» айтып отырады. Ал жасырынган топ болса осы комекті пайдалана отырып, жасырынган жерде отырады, ынғайлы сәт түрнде «қаланы» жаулап алады. Егер іздеушілер жасырынуның топтың бір қатысушының байқап қалса, онда оның аты мен жасырынган жерін дауыстап айтады да, барлығы «қалага» қарай жүгіреді. «Қалага» бірінші жеткен топка ұпай беріледі. Жасырынган топ мүшелері іздеуші топ өздерін таппастан бүрін «қалага» бірінші жетіп, ұпай ала алады.

2 - үйімдастырылған іс-әрекет**Көршаған орта**

Тақырыбы: Барлық ағаштардың жапырағы түсеме?

Мақсаты Күзгі табиғаттағы маусымдық өзгерістерді бақылап, бір-бірінен ажырата білуге үрету.

«Қайсының жапырағы екенін тап» атты дидактикалық ойын ойнауға шақырады (әліппе-дәптердегі тапсырма).

Мақсаттары: Балаларды

Математика негіздері

Тақырыбы: Дөңгелек, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш

Мақсаты геометриялық фигурандардан модельдеу біліктілігін қалыптастыру

Бұл не? (Шаршы.)

— Оның жиектерін саусағынмен жүргіз. Саусағында дайында. Саусағынмен солдан онға қарай жүргізесің, бүршішқа жетіп бүріласың, саусақпен жогарыдан төменге түсесің, бүріласың, саусағың оннан солға қарай

Математика негіздері

Тақырыбы Дөңгелек, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш

Мақсаты: геометриялық фигурандардан модельдеу біліктілігін қалыптастыру

«Сипаттап табу»

дидактикалық ойыны
Балалар топтагы кез келген затты, оның қандай геометриялық пішінге үксайдынын, түсін

Математика негіздері

Тақырыбы Дөңгелек және сопақша

Мақсаты сопақша геометриялық фигура туралы ұғым қалыптастыру

«Көліктерді гаражажа кіргізу» дидактикалық ойыны.

Балаларға геометриялық фигурандар таратылады.

Балаларға ойын ережелері түсіндіріледі. Өздерінді мәшихемін деп елестетіндер,

ал геометриялық пішіндер – «мәшинелердің нөмірлері»,

Көршаған орта

Тақырыбы: Мениң елімнің

салт-дәстүрі

Мақсаты: ата-

бабаларымыздан қалған салт-дәстүрді жоғалтпай әрі қарай жалғастыру керектігін түсінү; салт-дәстүрдің адам өміріндегі маңызы туралы алғашқы түсінктерінің болуы.

«Бесікке болеу» ойны

Педагог алдын ала дайындаған құышақты, бесікті алып шығады. Бір қызды касына шақырады. Кішкентай қызы бесікке құышақты жатқызып,

	<p>ағашты жапырағына қарап тануға үйрету. Ағаштар мен бұталардан түскен жапырақтарды жинау. Педагог жапырақтың қандай ағаштан немесе бұтадан түскенін анықтауды, түспеген жапырақтарға қарап дәлелдеуді (ұқсастығын табуды) ұсынады. Ойын аяқталған кезде педагог мұнадай үәде береді: (Педагог үәделерді айттып тұрады, балалар кайталаиды).</p> <p><i>Ағаштардың бұтақтарын жүзімдік мауга үәде береміз! Ағаштарды сугаруга үәде береміз!</i></p> <p><i>Ағаш жапырақтарын жүзімдік мауга үәде береміز! Ағаштың қабығын сыйырмада үәде береміз! Ағаштардың түбін қосытуға үәде береміз! Ағаш діңдерін әктеуге! Айғайлан құстарды үркітпеуге үәде береміз!</i></p>	<p>жүреді, бұрышқа жетіп төменинен жогарыға саусағынды жүргізесің. (Әр баланың үстелінде белгілі бір түрдегі фигуralар жиынтығы бар.) – Біз саусағымызбен неңі қоршап жүргіздік? (Шаршы.) – Тіктөртбұрышты көрсетеді, атайды, бұл геометриялық фигура – тіктөртбұрыш – Оның жиектерін саусағынмен жүргіз. Саусағынды дайында... – Тіктөртбұрыш пен шаршының не айырмашылығы бар? Шаршыны тіктөртбұрышпен беттестіреді. – Қарандар, бір кабыргалары бірдей, ал басқа екі кабыргалары әртүрлі. Тіктөртбұрыштың кабыргалары шаршыға қарағанда ұзынырық</p>	<p>сипаттайды. Қалған балалар шешуін тауып, затты атайды</p>	<p>«гараждар» – белгілер – геометриялық фигуralар бейнеленген орындықтар. Белгі бойынша жүріп етіп, гаражға «кіреді». «Мәшинедегі» геометриялық фигура «гараждағы» фигурамен бірдей болуы тиіс. Орындықтардың орындары ауыстырылады. Ойын кайталаанды.</p>	<p>болейді, тербетеді. Бесік Айтайын әлди өлеңін, Куанышым, өлеңім. Үйнекта, үйнекта, бөбекім. Әлі өзің жетексіз, Батыл басып кетерсін. Оку оқып, білім ап, Мақсатыңа жетерсің жырын айтады:</p>
--	--	---	--	--	--

Үзіліс: Жүгіруге ариалған ойындар «Кобелектер бақалар»

Ойын: «Алыптар мен ергежейлілдер»

Максаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген күштіліктердің дамыту, балалардың дene кимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы коніл-қүйлерін көтеру. Ептілікке, шапшандыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жәндіктерге камкорлық көрсете білуге тәрбиелеу.

Ойынның шарты: Арнайы сзықпен көршаган ойын алаңында балалар жүгіріп ойнап жүреді. “Алыптар” мен “құғыншымын” қолын жогары көтереді де өзіне ен жақын жүрген ойыншыны қуа

Ойын: «Кобелектер бақалар»

Максаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген күштіліктердің дамыту, балалардың дene кимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы коніл-қүйлерін көтеру. Ептілікке, шапшандыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жәндіктерге камкорлық көрсете білуге тәрбиелеу.

Ойын барысы: Батпақтың шекарасы төртбұрышты етіп белгіленеді. Мұнда бақалар емір сүреді. Гүлдерге кобелектер үшін келіп конады. Ұлдар бақа сияқты секіреді, қыздар кобелектер сияқты ұшады.

Ұсыныс: ойында кобелектер, бақалар болып балалар ойнаушилар

жонеледі, “ергежейлілер” жүгіреді.

Ұсыныс: Егер күштің жетсе, екеуі орын ауыстырып, жаңа құғыншы, ойынды әрі қарай жалғастырады.

катысады, тәрбиеші де катысады.

ысады.

3 - ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАН ІС-ӘРЕКЕТ

Қазақ тілі

Тақырыбы Жидектер
Мақсаты сөздік
корларын жидектердің атымен тоғызыту

Ойынжаттығуы: «Бірсөзбен айт»
Танқурай, карақат, құлпынай бір сөзбен қалай аталаады?
Жидектер.
Алма, өрік, құрмабір сөзбен қалай аталаады?
Жемістер.
Қияр, қызанақ, сәбіз, пияз бір сөзбен қалай аталаады?
Көгөністер.

Қазақ тілі

Тақырыбы: Ойнайықтао
йлайык
Мақсаты өткентек тақырыпты арбайынша сөздердің айталалуы, білімдерін бекіту

Ойыннауғашақырады
«Қызықекен» ойныны
Балалар екі топқа белінеді.
Педагог балаларға түрлі түсті суретті бар параптарды таратады. Олар түсі бірдей параптарды бір-бірімен біріктіреді. Екі топқа ортақ тапсырма беріледі, топтар кезекпен жауап береді. Әрбір жауап бір үпай.

Тапсырма. Құзтакырыбың ойыншасұрақтар: Күзмезгілінің ерекшелікте ріната?
Күзайларыната?
Күзтуралытақпакоқы?
Сурет бойыншасөйлемкүра.
Көкөністер.

Сөйлеуді дамыту

Тақырыбы: Отбасының күзгіенбегі
Мақсаты, Тақырып бойынша ауызекі сөйлеу тілдерін дамыту

Сөйлеу үшін бізге қандай мүшелер көмектеседі? (Балалардың жауаптарының далады). Иә, тіл, ауыз керек, онсыз түсінісу еткесін. Педагог бір баланы тақтага шыгарып, картоп казып жаткан, алма теріп жаткан, кияр, қызанақ жинап жаткан адамдардың кимыл-козғалысын көлтіреді. Қалған балалар табады. Бірақ балаларға сөзсіз кимылмен түсіну киындау болады, сөздің маңыздылығын түсінеді. Міне, кимылмен көлтіргенмен тольық, енбек қозғалыстарын аша алмаймыз. Сондыктан да сөйлеу тілі өте маңызды.

Әңгіме айту үшін сөз

1. Суреттерді қара. Арыстан тышқанға не айты? Тышқан арыстанға қалай көмектесті? Тышқанның тапқырлығы туралы өз ойынды айт. Досыңмен диалог құр. 2. Суретте қандай аң жасырынып тұрғанын тап. Педагог балалардың суретте қандай аң жасырынып тұрғанын табуына көмектеседі. Жеке жұмыс жүргізеді.

Көркем әдебиет
Тақырыбы: «Арыстан мен тышқан!»

Мақсаты таныс сюжеттер бойынша қойылымды сахналуаға дағдыландыру.

Шығармашылық бейнелеу
әрекеті

Тақырыбы: Бидай масақтары

Мақсаты: -балаларға дәнді дақылдардың түрлері туралы білім беру

-балалардың шығармашылық қабілеттің дамыту, мүсіндең мазмұнын бере білуді үйрету
-Қағаздан таныс немесе ойдан әртүрлі бейнелерді, қатпарланып бүктелген қағаздан бірдей бірнеше пішіндерді және екіге бүктелген қағаздан симметриялы пішіндері заттарды кию

--ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпка, өзбетінше ойдан құрастыруға, құрдастарымен бірлесіп, шығармашылықпен құрастыруға баулу

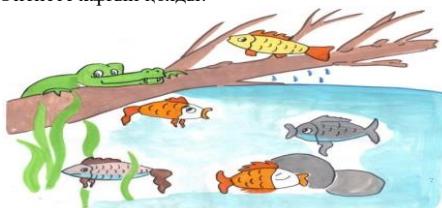
Топтық жұмыс

		<p>Қандайкөгөністердібілесің ? Артығынтаң?(Қызынақ, сәб із, алма, пияз) қимасуретте рденкөрсете. Суретбойыншасейлемқұра.</p>	<p>Керек екен. Сөз дыбыстан құрапады. Әңгімелесу арқылы бір- бірімізben қарым-қатынас жасаймыз. Ойын: «Сейлемей көрейікші» (ундемес ойыны ойналады). Педагог: «Орындарыңнан тұрындар», – деп ымдайды. Міне, көрдіндер ме, сөзсіз өмір сүру ете киын. Сондықтан да сойлеу тілі отеманызды</p>		
--	--	--	--	--	--

Үзіліс: Кеңістікті бағдарлауғаарналған ойындар «Жогарыда-төменде, биік-аласа»

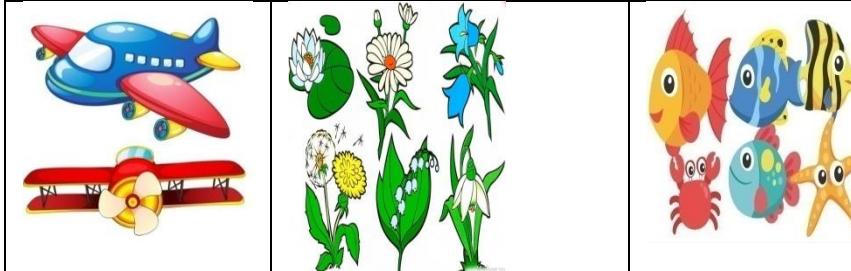
Артикуляциялық жаттыгулар:
Балыктар

Кіп-кішкентай балыктар озенде жүзеді,
Үп-ұлкен ағаш жағада жатты,
Балық: «Мына жерде сұнғу оңай»- деп
Екіншісі «Жоқ, бұл жер терең»- деді,
Ал үшіншісі «Мениң үйқым келіп тұр»- деп,
Ал тортіншісі тоңа бастады,
Ал бесіншісі «Мында қолтырауын»- деп айғайлады,
-Жүзіндер мына жерден,
Әйтпесе жұтып қояды!

«Тіс щеткасымен ойын» жаттығу.

Ойын шарты: Балаларға тіс щеткалары таратылады. Щеткаларды бір-бірден алып саусақ ұштарына қойып, үйкелеп массаж жасайды. Бұл ойын балалардың миын дамытады, тілдерін дамытады, зейіннің тұрақтандырады, кол белсендігін, икемділігін арттырады.

Ойын: «Жогарыда-төменде, биік-аласа»

Макаты: кеңістікті бағдарлауга дағыландыру

Жасы: 5-6 жас аралығы

Қажетті заттар: Қоғалдір аспан, жасыл алқап, озен бейнеленген сюжетті суретті плакат тақтада. Қорапта ұшактың, құстар түрлері, балық түрлері, андар түрлері катырма қағаздан жасалған.

Ойын барысы: Тақтага бір бала шығып кораптағы бір бейнені алып, атын атап, орынның анықтап сюжетті суретке іледі. Мысалы: Ұшак жогарыда-аспаңда ұшады, балық төменде-су ішінде жүзеді, - деп сипаттап айту керек.

4 - ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАН ІС-ӘРЕКЕТ

	<p>Дене шынықтыру Тақырыбы «Ақылдылар» Мақсаты: Эстафета элементтерін пайдаланып, кимыл-қозғалыс тәжірибелерін толықтыру, бүйрек бойынша тапсырмаларды орындау шеберліктерін (машиңтарын) қалыптастыру, өзінің жеке қызығушылықтарын команда қызығушылықтарын бағындыру</p> <p>«Кім зейінді?» ойын-жаттығуы. Педагогтің бүйрекі бойынша тізбек және сапқатұрады. Сапқа тұруды қыздар мен ұлдар белек орындаиды. Педагогтің сол жағына қыздар, он жағына ұлдар сап түзеп тұрады. Педагогтің бүйректарын жылдам орындаап, сапты бұзбаға тырысады. Сызық алдына екі тізбекке тұрады</p>	<p>Музыка Тақырыбы «Құзгіжаңбыр» Мақсаты: Музыканың сипатын түсініп, эмоцияларын көрсете білуге дағдыландыру</p> <p>Музыка тындау: «Жанбыр шакыру (Д. Ботбаев) Ән айту: «Жау, жау, жаңбыр» (К. Дүйсекеев) «Құзгі әуен» (А. Досмағанбет)</p> <p>Музыкалық-ыргақтық кимылдар: «Көңілді балалар» литва халық әуені (өнд. Т. Ломова)</p> <p>Билер: «Көңілді қолшатырлар» биі (педагогтің таңдауы бойынша) Ойындар, хороводтар: «Күн мен жаңбыр» ойыны</p>	<p>Дене шынықтыру Тақырыбы Бізбен бірге және бізден артық орында»</p> <p>Мақсаты Баланың кимыл-қозғалыс жүйесінің дамуына жағдай жасау. Әртүрлі жүрү түрлерімен жүргүреү үйретуді жалғастыру (аякты айқастырып жүрү, отырып және жартылай отырып жүрү)</p> <p>Ойын: «Орындарынды ауыстырындар». (6 рет). Зал ортасына арқан төсейді, осылайша зал екіге болінеді. Әр команда залдың екі шетінде тұрады. «Қаш!» деген белгі бойынша өз аландарынан қарама-қарсы алаңға шашырап жүтіреді. Ойыншылары толық екінші алаңға откен команда женімпазатанды.</p>	<p>Дене шынықтыру Тақырыбы «Біз – болашақ әскермі!»</p> <p>Мақсаты -Әртүрлі кимылдар тізбегін орындау дағдыларын дамыту. Бір-бірден қозғалыс кезінде кол мен аяктың кимылдарын үйлестіріп, тізбекпен жүрү, жүтіруді жалғастыру</p> <p>«Бірінші бол!» (3 рет). Жүргізушиң алмастырып жүтіру. Педагогтің белгісімен аты аталған ойыншы ең алдыға тұра қалып, жүргізуши болып, жүтірісті басқа бағытта жалғастырады. Басқа баланың аты аталғанда сол бала жүргізуши болады. Осылайша олар ауысып отырады. Қолдарын кеудесіне дейін жоғары карай алдыға қозғалтып, ішке тартып, шынтағымен артқа шыгару керектігіне назар аударту.</p> <p>Нұсқау: қысқа кадамдар жасап, аяқ басымен аттап жүтіру.</p>
<p>Балаларды үйге қайтару</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің баланың көпшіл, өз-жакындарыңыз беріңде болған адамдарды жатырқамаса, ойын көзінде өздігімен ойнай берсе, мінезі ашық, өз күрдастарымен мейрімді болса мектепке келген</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің баланың көпшіл, өз-жакындарыңыз беріңде болған адамдарды жатырқамаса, ойын көзінде өздігімен ойнай берсе,</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудін алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, колын сұрту, шешіну, өз</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің баланың көпшіл, өз-жакындарыңыз беріңде болған адамдарды жатырқамаса, ойын көзінде</p>

	күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сениңіз.	мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сениңіз.	бетімен тамактану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокка сұрану. Киімдері міндettі түрде өзіне ыңғайлыш болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.	өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сениңіз.	түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейірімізді көрсетініз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.
--	--	---	---	--	--

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйымы Дамса ауылының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «а» сыныбы

Балалардың жасы 5 -бжас

Жоспардың құрылу кезеңі 4-апта 24 - 28 қазан 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 24.10.22	Сейсенбі 25.10.22	Сәрсенбі 26.10.22	Бейсенбі 27.10.22	Жұма 28.10.22
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-катаинасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-катаинас және көтерінкі көңіл-күй орнатуға ойындар үйимдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	Пж ойын: «Кім көп сөз айтады?» Шарты: Педагогтың артынан бірнеше сөзді қайталап айтады	Еркін ойын: «Бұл үйде кімдер тұрады?» Шарты: Құыршақтарымен үй жасап ойнайды	Құрылымдалған ойын: «Орнын тап» Шарты: Жемістер мен көкөністердің көлеңкесін табады	Еркін ойын: «Бауын байла» Шарты: Фетрдан жасалған аяқ киімдердің бауын байлап ойнайды.	Еркін ойын: «Ертегілер елінде» Шарты: Саусақ театр арқылы ойнайды
Ата-аналармен әңгімелесу, кенес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кенес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдан жаксы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамактарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қараша және тағы басқа әрекеттер)	Үстел үсті ойыны – пазл: «Әсем гүлдер бағы» Балалармен әсем гүлдер туралы әңгімелесу.	Құрылыс ойындары: «Біздің аула гүлдері»	Фотосуреттер карастыру: «Гүлдер, гүлдер көп гүлдер» Фотосуретте бейнеленген ойын түрлерін атая.	Үстел үсті театры: «Раушан гүлдер» және т.б. тактықтар бойынша сюжетті картиналар карастыру.	Сюжеттік ойындар: «Қош иісті гүлдер» еркін сурет салу. Д/ойын: «Менің сүйікті гүлім»
Үйимдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Табигатым тамаша» Табигатым тамаша, Кез тоймайды қараса. Табигатты аялап, Жүрейікші жараса.	«Дала қандай тамаша» Дала қандай тамаша, Ақ мамырқа оранған. Ақ дастарқан жайғандай, Көз тоймайды қараса.	«Табигатқа қамкор бол» Табигатқа қамкор бол, Байлығын біз корғайық, Әдепті да, тәртіпті бол, Жаксылығын қолдайык.	«Табигат...» Табигат, сен тіршілік тұнып тұрган. Сен күнсің көтерілген күліп қырдан. Сен көлсін, сен ормансың. Сен - бұлбұлсың, Адамға сұлулықты шын ұқытырган!	«Табигатым тамаша» Табигатым тамаша, Көз тоймайды қараса. Табигатты аялап, Жүрейікші жараса

1 - ұйымдастырылған іс-әрекет				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	<p>Сөйлеуді дамыту Тақырыбы Күзгі жапырақтар Мақсаты: Дауысты дыбыстардың дыбысталуындағы ерекшеліктерді түсіндіру</p> <p>Күзгі жапырақтар Алтын, сары, қызыл, көк, Алуан-алуан жапырық. Күзгі бақта күлімдеп, Қоз тартады атырап</p>			

Үзіліс : Затты лақтыру мен қағып алуға арналған ойындар «Мысықтар мен балалар»

БАЛАНЫЦ ТІЛІН ДАМЫТУГА АРНАЛҒАН ОЙЫНДАР

Дауыстарын қайтала.

Аң біткенмен алысқан

Ақырады **арыстан**:

A-a-a-a-a

Назік дауысы қозыныц

Естіледі алыстан:

Мә-ә-ә-ә-ә

Дөңгелетіп аузынды,

Жінішкертіп даусынды,

Бұзаумын деп ойла да,

Даусын онын қайтала:

Мо—о-о-о

(Балакай, жан жануарлардың дауыстары е сала отырып, кей дыбыстардың жуан кей дыбыстардың жіңішке айтылатынына зер сал)

Майлыаяқ:

Жайлau толы малды аяп,

Күзетіп жүр Майлыаяқ.

Жолаптайтын ешкімді,

Даусыс алыстан естілді:

(акырын дауыспен) -р-р-р-р-р-р

«Тамақ жеймін ашып д», -деп,

«Корқып иттер қашсын», -еп,

Күжірейтіп желкесін

Ырылдауды касқыр кеп:

(орташа дауыспен)-р-р-р-р-р-р

«Корықтаймын сенен», -деп,

«Сазайында берем», -деп,

Дірілдетіп касқырды

Айбатын ит асырды:

(катты дауыспен) -р-р-р-р-р

«Мынау бле екен» деп,

«Тұбіме бұл жетер» деп,

Корқып касқыр жөнелді,

Кайтып келмес ол енді.

(Балакай, касқырдан да корықпайтын төбет иттердің болатынын сен білесің бе?

Өзара екі топқа болініндер де, **қасқыр мен иттер** болып алдымен ақырын, сосын орташа, ең соңында катты дауыспен «р» дыбысын созып айтыдар.)

Ойын: «Мысықтар мен балалар»

Максаты: Берілген белгіні дұрыс тыңдай білуге, ойын ойнағанда қауіпсіздік ережелерін сактай білуге, топпен ойнауды ойнай білуге үйрету. Ептілікке, алғырлыққа тәрбиелеу.

Ойының шарты: Балалардың жартысы мысықтар болады, ал жартысы олардың иесі болады. Мысықтар баспаңдақта отырады, олардың иелері жүрелерінен аланың екінші жағында отырады.

Тәрбиеші сүт кімге керек деп сүт құйғандай болады. Балалар «кис-кис», деп шақырады. Мысықтар жақындаған да балалар алаңың екінші жағына кашып шығады. Ойын 2-3 рет қайталанады.

2 - ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАН ІС-ӘРЕКЕТ

Коршаған орта

Тақырыбы: Менің елімнің
салт-дастыру.

Максаты ата-
бабаларымыздан
қалған салт-дәстүрді
жоғалтпай әрі қарай

Математика негіздері

Тақырыбы: Дөңгелек
және сопақша

Максаты: сопақша
геометриялық фигура туралы
ұғым қалыптастыру

Математика негіздері

Тақырыбы: Шар, текше,
цилиндр

Максаты: геометриялық
денелердің: текше, шар,
цилиндр ерекше

Математика негіздері

Тақырыбы: Шар, текше,
цилиндр

Максаты: геометриялық
денелердің: текше, шар,
цилиндр ерекше қасиеттері

Коршаған орта

Тақырыбы: Жылқұстары

Максаты: Қыста жылы жакқа
ұшып кететін жыл құстары мен
қыстал қалатын құстардың атын
атаң, бір-бірінен айыра білуге
үйрету; құстардың пайдасы

	<p>жалғастыру керектігін түсінү; салт-дәстүрдің адам өміріндегі маңызы туралы алғашқы түсініктерінің болуы.</p> <p>«Үй сыртында қолагаш» ойны. Педагог ойын барысында қауіпсіздік шараларына назар аударады. Балалар дөңгелене қол ұстасып тұрады. Ойын бастаушы орамалды алып, балалардың сыртын айналып жүгіріп, былай дейді: «Үй сыртында қолагаш» ойны. Педагог ойын барысында қауіпсіздік шараларына назар аударады. Балалар дөңгелене қол ұстасып тұрады. Ойын бастаушы орамалды алып, балалардың сыртын айналып жүгіріп, былай дейді: . Қол ұстасып тұрган балалар колдарын ажыратпайды. Ол – есік ашпағаның белгісі. Ойын бастаушы: «Үй сыртында қолагаш Озам десең, ала қаш» – деп, өзі тандаган баланың аркасынан орамалмен соғып қалып, орамалды таставай сала жүгіре жөнеледі. Орамал алған бала қарама-қарсы жакпен жүгіреді.</p>	<p>Топпен жұмыс Педагог балаларға фигуralар жиынтығын – шенберлерді, сопақшаларды, шаршыларды, тіктөртбұрыштарды таратады және өздерінің «моншақтарын» немесе өрнектерін жасауды ұсынады. Содан кейін, педагог өлшемі жақын шенбер мен шаршыны, сопақша мен тіктөртбұрышты салыстыруды ұсынады. Балалар топпен жұмыс жасайды, фигуralардан өрнектер жасайды.</p>	<p>қасиеттері туралы ұғым қалыптастыру</p> <p>Ойын жаттығуы: «Пішіндер неге ұқсайды?» Суреттен шар, текше, цилиндрге ұқсас бейнеленген заттарды карауға ұсынады. - Шар неге ұқсайды? (карбыз, доп, глобус) - Цилиндр неге ұқсайды? (кружка, стаканға) - Текше неге ұқсайды? (текшелер, сыйлық қорапшасына). Кеністіктік ұғымдарды дамытуға арналған ойын: «Фигураны атап көрсет» үш сереге ойыншықтар койылады, педагог сөренің жоғарғы он жақ бұрышында орналаскан пішін бейнеленген карточканы көтеруді сұрайды. Екінші сөренің ортасында. Тәменгі сөренің сол жағында және т.б. Балалар карточканы көтергеннен кейін пішіннің қалай аталатының дауыстап айтуы қаже</p>	<p>туралы ұғым қалыптастыру</p> <p>«Пішіндер табындар» дидактикалық ойыны. Дорбада (мәлдір емес) әртүрлі геометриялық пішіндеңі заттар бар. Таңсырманы күрделендіру үшін жүргізуші дорбадан нақты пішінді табуга тапсырма береді. Бұл ретте бала қажетті пішінді тапқанға дейін бірнеше пішінді кезек-кезек ұстап көреді. Балалардың әрқайсысында «Сиқырлы» дорбаның болуы орынды. Пішіндерді өзара салыстырып: «Шардың қабыргалары бар ма? Шар, текше домалайды ма?» – деген сұрақтарға жауап береді. Ойын ойнайды. Бала пішіндерді колымен ұстап, сипалап, атауын атайды. Пішіндерді өзара салыстырады. Оларды коршаған ортадағы заттармен салыстырады. Заттардың неге ұқсайтыны туралы корытынды жасайды. Қызығушылық танытады, педагогті мұқият тыңдайды, ойын ережелерін орындаиды</p>	<p>туралы түсініктерін нығайту</p> <p>«Үшіншісі артық» атты дидактикалық ойынын үйимдастырады. Максаттары: балалардың құстардың алуан түрлілігі туралы білімдерін бекіту. Педагог құстардың аттарын араластырып, шатастырып айтады. Қатені байқаған бала қол шапалақтауы тиіс (торғай, карға, шыбын, сұқторғай және т.б.). Өзекті мәселе: Құстар бізге қандай пайда екеледі?</p> <p>Талқылайды. «Зиянкес жәндіктер мен кеміргіштерді жояды» деген корытынды жасайды. Сонымен катар есімдіктердің тұқымдарын таратып, олардың көбеюіне көмектеседі</p>
--	---	---	---	--	--

Үзіліс: Жүгіруге арналған ойындар «Сылдырымақпен сылдырылат»

Дәстүрлі емес технологиясын пайдалана отырып жасалған балага ариалған саусақ ойындары «Жасыру» саусақ ойны.

Ойын шарты: Қатысушылар алақанға қысқа қарындашты салады, жұдышықты жұмады және ашады. Қысқа қарандаш аламыз, жұдышыққа қысып, жасырамыз. Ал енді, келесі қолға жасырамыз.

Карандашты қыса отырып,

Алақанды ауыстырамыз.

Бұл ойында баланың қол икемділігі, танымдық деңгейі артады.

«Салат» саусақ ойны.

Сабізді алып тазалаймыз, (оң қолды жұдышыққа түйіп, сол қолдың алақанына ыскылайды)

Үккішпен үгіп майдалаймыз, (екі қолды жұдышыққа түйіп кеудеге ұстап, жогары-төмен козгайды)

Қанттан сеуіп дәмдейміз, (саусактардың ұшымен қант себеді)

Міне дайын нәр тағам (екі қолын алдына жайып көрсетеді)

Дәруменге байыған. (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын көрсетеді)

Ойын: «Сылдырмақпен сылдырлат »

Мақсаты: балаларды ойынның шартын бүзбай ойнауга, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай кімбыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту.

Ойынның шарты: 5-6 балалар аланның бір жағында сзызыктың ар жағында тұрады. Қарама-карсы жақта орындықтарда бір бірінен аракашықтығы бірдей болып сылдырмақтар /бал-н санына сай/ жатады. «1-2-3, жүгіріндер»-деген белгі бойынша балалар сылдырмақтарға қарай жүгіреді, жоғарыға көтереді де сылдырлатады. Бірінші жетіп, сылдырлатқан бала женіске жетеді. Сол балалар орындарына барады, басқа ойнаушылар катысады.

Ұсыныс: Ойынды киыннатуға болады: кедергілерден секіртіп /жілтен, текшелерден, шенберден өту, т.б./

3 - үйимдастырылған іс-әрекет

Қазақ тілі

Тақырыбы: Ойнайықтаойлайық
Мақсаты: Әткентқаңтакырыптар бойын шасөздердің талалу, білімдерін бекіт

Қазақ тілі

Тақырыбы: Неше? Санай
Мақсаты: Сейлемдердің дауысын гафымен түрлендіріп

Сойлеуді дамыту

Тақырыбы: Күзгіжапыр актар
Мақсаты: Дауысты

Көркем әдебиет

Тақырыбы: «Алтын астық»
Мақсаты: Өлеңді дауыс

Шығармашылық бейнелеу

әрекеті
Тақырыбы: Сазбалышқтан жасалған табақ

	<p>ту</p> <p>Суретте қай жыл мезгілі бейнеленген?</p> <p>Күз мезгілінің суретін аяқтап сал.</p> <p>Күздің белгілеріната.</p>	<p>айтуғажаттықтыру .</p> <p>Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?».</p> <p>Бірден онға дейін сандарды ретімен қою, санау.23415 7 6 10 8 9</p> <p>1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1</p> <p>Ойын: «Баспалдақпен жогары көтеру».</p> <p>Басбармақ пен сұқ саусақтың көмегімен жогары тұрасанау,тәмен кері санау(кол моторикасындамыту).</p>	<p>дабыстардың дыбыстылудындағы ерекшеліктерді түсіндіру</p> <p>Өлеңде қай мезгілбейнеленген? Не жайлайтылған?</p> <p>Ақын жапырақтарды негетеңеген?</p> <p>Бұл өлеңнен жапырақтардың жерде алаша сиякты жататынын,алтындај жалтырайтынын, желмен түскен жапырақтар шашуга ұқсан шашылатынын, күз мезгілінің даркан, кең екенін білдік.</p> <p>Күз мезгілікандай? Күз мезгілінде айнала сарыболады.</p> <p>Ағаш жапырақтары жерге судыраптуседі.</p> <p>Жер бетін жапырақ жапқан. Бір жер сары, бір жер – қызылт сары</p> <p>Кереметкөрініс</p>	<p>ыргагымен, логикалық екпінмен жаттауға дағдыландыру</p> <p>Өлең мазмұны бойынша сұрақтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Сендерге өлең ұнады ма? – Өлең шумактарында не жайында айтылған? – Өлеңді кім жазған? – Алтын астық деген сөзді қалай түсінесін? – Астыққа не жатады? – Астық үлкен еңбектің арқасында келеді дегенді қалай түсінесін? 	<p>Мақсаты:- - тәрелкені салу ерекшеліктерін, оны ою- өрекпен безендірудің орындалу тәсілдерін үйрету</p> <ul style="list-style-type: none"> --табақты мүсіндеу --геометриялық пішіндерден табақ цио --Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу. Шығармашылық ойлауды және қиялды дамыту. <p>Топтық жұмыстар</p>
<p>Үзіліс: Секіруге арналған ойындар «Кожектер»ойыны.</p>					

Дәстүрлі емес технологиясын пайдалана отырып жасалған балаға арналған саусақ ойындары

«Кірпі» жаттығуы

Момақанмын алайда, (уш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады)
Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектерін жасайды).

Кіріп кетсе қолына,
Өкпелеме жарайма!

Көлдүң саусақтарын дамытуға арналған жаттығу.

Мақсаты : көл саусақтарының күрделі үйлесімді құмылдарын дамыту.

А) Алаканды үстелдің үстіне қоямыз. Балалар бірінші оң, содан кейін сол қолдың саусақтарын бір-бірден көтереді. Осы жаттығуды кері жасап, қайталаиды.

Б) Алакандар үстелдің үстінде, балалар кезекпен екі қолдың саусақтарын шынашақтан бастап көтереді.

В) Балалар сұқ және органғы саусақтарымен қаламды немесе қарындашты ұстайды. Осы саусақтарын бүтіп, қайтадан қалпына келтіреді., бұл жерде қаламды үлкен саусақтан төмен түсіп кетпеуін қадағалау керек.

Г) Үстелдің үстінде 10-15 қарындаш немесе есептік таяқшалар жатыр. Оларды бір-бірден алып қолға жинау керек. Содан кейін тұра солай қайтадан үстелге қою керек. Екінші қолмен көмектесуге болмайды.

Ойын: «Көжектер»

Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дene құмылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шашшандыққа, қызыға ойнауга баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты салтына тәрбиелеу.

Шарты: Балалар шенбер жасап тұрады. Бір бала “тұлқі” болады. Қалғандары қожектер сектіп билеп жүреді. Тұлқи сыйбырды естіп қожектерді қуады. Қаша алмай қалған қожектерді тұлқи ұстап алады, ойын осылай қайталана береді.

4 - үйімдастырылған іс-әрекет

Дене шынықтыру
Тақырыбы«Біздің стадион»
Мақсаты:Әртүрлі жүру түрлерімен жүргүре үйретуді жағластыру (аякты айқастырып журу, отырып және жартылай отырып журу, артпен журу – 4 метр), колдарының үйлесімді ырғакпен қозғалу шеберліктерін (машыктарын)

Музыка
Тақырыбы «Сабантойды тойлаймыз»
Мақсаты:Музыкалық шығармада өзінің қатынасын білдіру, әннің мазмұны мен сипаты туралы пікірін айтуды

Музыка тыңдау:
«Тойбастар» күйі (Д.

Дене шынықтыру
Тақырыбы «Менің отбасым»
Мақсаты Допты сапта тұрып кеуде тұсынан алысқа лақтыруға үйрету, күш секілді дене сапасын дамыту

Қимыл-қозғалыс ойыны:
«Кім жылдам?» (5 рет).

Дене шынықтыру
Тақырыбы«Менің үйім»
Мақсаты - Допты сапта тұрып кеуде тұсынан алысқа лақтыруға жағастыруды, допты алдыға, жогары лақтыра білу шеберліктерін

Музыка
Тақырыбы«Сабантойды тойлаймыз»
Мақсаты Музыкалық шығармада өзінің қатынасын білдіру, әннің мазмұны мен сипаты туралы пікірін айтуды

Музыка тыңдау:
«Тойбастар» күйі (Д.

		<p>мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сениңіз.</p>	<p>касыкты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндегі түрде өзіне ынғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксyz, белдеушесіz.</p>	<p>ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сениңіз.</p>	<p>жii оған өз мейрімнізді көрсетініз. Балаңыздың кезінше мектеп туралы өзінізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>
--	--	--	---	---	--

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйымы Дамса ауылының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «а» сыныбы

Балалардың жасы 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 1-апта 07 - 11 қараша 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 07.11.22	Сейсенбі 08.11.22	Сәрсенбі 09.11.22	Бейсенбі 10.11.22	Жұма 11.11.22
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтерінкі көңіл-күй орнатуға ойындар үйимдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	«Дұрыс көрсет, ажырат» Мақсаты: Балалардың тагамдар мен ыдыстар туралы біледі, олардың атауларын айта алады.	«Өзім және отбасым» Мақсаты: Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы айта алады бақытты жанұяның қандай болу керектігін көнін түсінеді	«Мамандықтың бәрі жақсы» Мақсаты: балалар әр түрлі мамандық иелерін біледі.	«Бұны қай кезде киеді?» Мақсаты: әр жыл мезгілінде қандай күйдер киетінін баяндай алады	Бақша да ма, бау да ма? Мақсаты: Жемістер мен көкеністерді ажырата алады
Ата-аналармен әңгімелесу, кенес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кенес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескеरту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дөрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдан жақсы көретінінізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды таңақтарын тауысып жеуғе үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Үйимдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттанамын, құлемін, Бақытты бол жүремін. Қатар тұrap шенберде Досым көбін білемін	Шаттанамын, құлемін, Бақытты бол жүремін. Қатар тұrap шенберде Досым көбін білемін	Шаттанамын, құлемін, Бақытты бол жүремін. Қатар тұrap шенберде Досым көбін білемін	Шаттанамын, құлемін, Бақытты бол жүремін. Қатар тұrap шенберде Досым көбін білемін	Шаттанамын, құлемін, Бақытты бол жүремін. Қатар тұrap шенберде Досым көбін білемін
Білім беру үйымының кестесі бойынша үйимдастырылған іс-әрекет	1 - үйимдастырылған іс-әрекет				
	Сойлеуді дамыту Міндеті: - Зат есімдер мен жалпылаушы сөздерді дұрыс колдана білуді дамыту Мақсаты: Түбірлес сөздердің мағынасын түсініру	Саят ашу негіздері Міндеті: Дидактикалық ойындар арқылы бұындардан сөз күрай алу дағдыларын дамыту Мақсаты: бұындардан сөз күрауга үйрету	Саят ашу негіздері Міндеті: ұш дыбысты сөздерге дыбыстық талдау жасау Мақсаты: дыбысты талдау жасату арқылы	Саят ашу негіздері Міндеті: Дыбысты талдау жасату арқылы дауысты, дауыссыз дыбыстар туралы алған білімдерін естеріне түсіру Мақсаты: дыбыстық талдау туралы білімдерін жетілдіру.	Көркем әдебиет Міндеті: -диалогтік сойлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру Мақсаты: ертегі мазмұнын ойнату арқылы театр мәдениетіне

	<p>Шаштараз</p> <p>Ұжымшарға жаңадан, Келген еді шаштараз. Өзі сондай таза адам, Өсіп кеткен шашқа араз</p> <p>Кім бөлмесе көнілін, Өсті екен деп баста шаш. Салақ болса кімде-кім, Соны ұнатпас шаштараз елен ішінен тубірлес сөздерді тапқызу</p>	<p>«Буынға бөл» дидактикалық жаттығуы</p> <p>Балалар сөздерді буынға беледі, неше буын бар екенін айтады.</p> <p>Буынға бөлуге болатын сөздер: күй-ші, би-ші, пы-сық, кі-ші, ә-кім, а-қын, ма-ман.</p> <p>«Буынды қос» дидактикалық ойыны</p> <p>— Балалар шенберге тұрайық. Мен буынды айтып, бір балаға допты лактырамын, бала допты ұстап алып, буынды қосып, сөзді жалғастырады.</p> <p>Мысалы: (ас+паз, кі+тап, ба+лық, ба+ла). Ойынды өзгертуге болады</p>	<p>дауысты, дауыссыз дыбыстар туралы алған білімдерін естеріне түсіру</p> <p>«Кім білгіш?» дидактикалық ойыны</p> <p>Мысалы: б, л, р, ө, т, и, м, с, о, г, н, е, щ, у, ш, д, ж, з, с, ч, і, ә, в, ы, ф, й, ц, ү, к, а, н.</p> <p>Педагог дыбыстарды айтады, балалар дәңгелектерді көтеру арқылы дауысты немесе дауыссыз дыбыс екенін ажыратады.</p> <p>- Дауысты дыбыстарға қызыл текше;</p> <p>- дауыссыз дыбыстарға көк текше көтеру арқылы ажыратады</p>	<p>«Айтылған дыбысқа сөз ойла» дидактикалық ойыны.</p> <p>Дұрыс жауапқа педагог жүлдізша беріп отырады, ойын соңында женімпаз анықталады.</p> <p>1-тапсырма. Педагог балаларға «д» дыбысы кезедесетін сөздерге мысалдар келтіруге тапсырма береді.</p> <p>— Доп, дос, дорба, дән, дақыл, Даын, дала, домбыра, Думан, дуадақ т.б.</p> <p>2-тапсырма. Педагог балаларға «м» дыбысы кезедесетін сөздерге мысалдар келтіруге тапсырма береді.</p> <p>— Макта, мысық, моншак, мал, малта, Маржан, магнит, мейіз, мол, макұл т.б.</p> <p>3-тапсырма. Педагог балаларға «т» дыбысы кезедесетін сөздерге мысалдар келтіруге тапсырма береді.</p> <p>— Тарап, такия, тазы, тоқым, толық, толқын, темір, табак, тиек, тара, тамақ, тал, тон, тұз т.б.</p> <p>Педагог бір баланы тактага «тал « сөзіне дыбыстық талдау жасатады. Қалған балалар орындарында жасайды.</p>	<p>баулу</p> <p>Балалар, суреттен нені көріп тұрсындар?</p> <ul style="list-style-type: none"> — Мысық қалаң дыбыстайды? — Ол нені жақсы көреді? — Бүгін «Мақтақызы мен мысық» атты қазақ халық өртегісімен танысамыз. <p>Ертегі – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Ертегінің әнгімeden айырмашылығы – ертегіні ойдан, киялдан құрастырады.</p> <p>Ертегіні оқып беріп, мазмұнын ашу</p> <p>Ертегі не туралы?</p> <ul style="list-style-type: none"> — Мақтақызы не тауып алды? — Мақтақызы мысықты қалай жазалады? — Мысық қатық іздең жүргенде нелерге кездеседі? — Мысық құйрығын қалай қайтарып алды?

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>Коршаған орта</p> <p>Міндеті: Заттар, олардың белгілерін нақтылау және бейтаныс заттардың қолданылуын түсіну</p> <p>Мақсаты заттар, олардың белгілері мен ерекшеліктері туралы ұғымдарын қалыптастыру.</p>	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті: Әртүрлі оқиғалардың, апта қундерінің, тәулік беліктерінің реті туралы білімді бекіту</p> <p>Мақсаты: ұакыт ұғымдары туралы білімдерін қалыптастыру</p> <ul style="list-style-type: none"> – Қабырғадан қарал түр, 	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті: Әртүрлі оқиғалардың, апта қундерінің, тәулік беліктерінің реті туралы білімді бекіту</p> <p>Мақсаты: ұакыт ұғымдары туралы білімдерін қалыптастыру</p>	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті: Тәулік беліктерінің ауысуын («кешө», «бұғін», «ертең»), анықтау</p> <p>Мақсаты ұакыт ұғымдары туралы білімдерін қалыптастыру</p> <p>«Күн мен түн» дәстүрлі</p>	<p>Коршаған орта</p> <p>Міндеті: Заттардың кандай материалдардан жасалғанын өз бетінше анықтау және талдау, олардың сапалары мен касиеттерін сипаттау</p> <p>Мақсаты Түрмистық бұйымдарды қолдану кезінде қауіпсіздік ережелерін сактауға Дағдыландыру</p>
--	--	---	---	--	---

	<p>«Көп ойла, сөз ойла» ойыны.</p> <p><i>Балаларды екі топқа бөліп, топтағы агашистан жасалған заттарды атауды және темірден жасалған заттарды атауды үсінады.</i></p> <p><i>1-top агашистан жасалған заттарды атайды.</i></p> <p><i>2-top темірден жасалған заттарды атайды.</i></p> <p><i>Қай топ көп сөз айтса, сол топ жеңімпаз деп манылады</i></p> <p>«Көп ойла, сөз ойла» ойыны.</p> <p><i>Балаларды екі топқа бөліп, топтағы агашистан жасалған заттарды атауды және темірден жасалған заттарды атауды үсінады.</i></p> <p><i>1-top агашистан жасалған заттарды атайды.</i></p> <p><i>2-top темірден жасалған заттарды атайды.</i></p> <p><i>Қай топ көп сөз айтса, сол топ жеңімпаз деп манылады</i></p>	<p>Уақытты санап тұр. (Сағат) Ағайынды екеуі Шенбер бойы жүгірген. Аласа бойлы агасы Бір айналып өтеді, Ұзынтура інісі Сағат сайын өтеді. (Сағат тілдері.) – Сағат адамға нені білуге көмектеседі? (Уақытты.) Бүгін біз оқигалардың ұзактығы мен кезектілігін, яғни нениң бүрын, нениң кейін болғанын анықтаң білеміз Педагог балалардың таңертең, күндіз, кешке, түнде не істейтін туралы сұхбат жүргізді. Ата-аналар балаларды балабақшага қашан әкеледі және қашан алып кетеді? Балалар қай уақытта ұйықтайды, тұскі тاماғын қай кезде ішеді?</p>	<p>Сағаттың модельдерімен жұмыс Алдарыңызда жылжымалы тілі бар сағат моделі. Мен атаған уақытты сағат тілімен көрсету керек. Сағаттың 5 болғанын сағат тілімен қойындар. Сағат тілдерін қалай қойындар? (Сағаттың қысқа тілі 5 цифрын, ал ұзыны 12-ні көрсетеді.)</p>	<p>ОЙЫНЫ. Педагог «күн» деген кезде, балалар секіреді, «түн» дегендे, тоқтап қалады. Балалар ережеге сәйкес орындаиды\ «кеше», «бүгін», «ертең» сөздерін енгізу Балалардан кеше не болғанын еске түсіруді сұрайды. Ал бүгін не істеп жатыр? Ертең не істегілері келеді?</p> <p>3 оқиға бейнеленген суреттер Мысалы, кеше олар ертегі оқыды, бүгін сурет салды, ертең олар гүлдерді суарады. Балалар сөздерді хормен қайталайды: кеше – ол өтіп кеткен. Бүгін – казір болып жатыр. Ертең – ол болды.</p>	<p>«Касиетіне қарай топтастыры» ойыны.</p> <p>Педагог бір баланы шақырады. Ол бала теріс қарап үстел үстіндеңі карточканы алады. Бала карточканы алып, ондағы ненің суреті екенін айтады. (Әйнек)</p> <p>Педагог тағы үш баланы шығарады. Балалар үстел үстіндеңі әйнектен жасалған заттарды бос орынға қояды. Мысалы, гүлсаяуыт, бокал, банкі. Тағы бір бала шығып, агашистан суреті бар карточканы алады. Үш бала шығып, агашистан жасалған заттарды бос орынға жинаиды: қарындаш, агаши тақтай, агаши табак.</p> <p>Келесі шықкан баланың карточкасындағы сурет – темір. Темірден жасалған тәрелке, шеге, қасықты топтастырып, бір жерге қояды.</p> <p>«Адамға құнделікті жұмысын женілдететін нәрселерді тап» ойыны.</p> <p>Педагог ойын ережелерін түсіндіреді.</p> <p>– Мен сендерге әртүрлі суреттерді көрсетемін. Егер суретте адамның құнделікті өмірде жұмысын женілдететін зат көрсетілсе, шапалақтайсындар, ал егер ол басқа зат болса, шапалақтамай, тыныш отырасындар.</p> <p>Педагог балаларға әртүрлі суреттерді көрсетеді: шар, кіржуғыш мәшине, автомобиль, жалауша, миксер, гүл, электр пеші</p>
--	---	--	---	--	---

**Үзіліс: Затты лақтыру мен қағып алуға арналған ойындар
«Дөңгелекті лақтыру»**

Тіл ұстарту жаттығуы 1) Ша-ша-ша Жап жасыл шырша. 2) Ар-ар-ар Қандай аппак кар. 3) Ыс-ыс-ыс Келіп қалды қыс. 4) Лар-лар-лар Далада ойнаиды балалар.		Ойын: «Дөңгелекті лақтыру» Мақсаты: Балаларды белгіленген бағытты көздей білуге, ептілікке, шапшандыққа үрету. Ойының шарты: Ойын дөңгелектерді көздел лақтырудан тұрады, дөңгелектің диаметрі 15-20 см. Ал таяқшаның ұзындығы 30-40 см. Балалар қатарға тұрып 1,5-2 метр ара қашықтықта дөңгелектерді таяқшага дәлдеп лақтырып кіргізу керек. Балалар ойынды бірінен кейін бірі жалғастырып ойнайды береді.
--	--	--

3 - ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАН ІС-ӘРЕКЕТ

Қазақ тілі Міндеті: -Шағын өлеңдер, санамақтар жаттату, -Шағын өлеңдер, санамақтар жаттату, Мақсаты Санамақтар жаттау, тұра және кері санау. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және құнделікті өмірде қолдана білуге үрету Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?». Бірден онға дейін сандарды ретімен қою, санау. 2 3 4 1 5 7 6 10 8 9 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1 Ойын: «Баспалдақпен жоғары көтеру». Басбармак пен сұқ саусақтың комегімен жоғары тұра санау, төмен кері санау (кол моторикасын дамыту). Санамақ жаттау. Бакшада жақсы аға Ойыншық береді. Бір балық, Екі шелек, Үш үйрек, Төрт тұлқі,	Қазақ тілі Міндеті: Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту Мақсаты Апта күндерінің казақша атауын дұрыс айтуды, есте сақтауға үрету. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсіну Тақпак «Апта күндері» Апта деген атайдың Жеті бірдей ұлы бар. Біріншісі – дүйсенбі, Екіншісі – сейсенбі, Үшіншісі – сәрсенбі, Төртіншісі – бейсенбі, Бесіншісі – жұма, Алтыншысы – сенбі, Жетіншісі – жексенбі. Дыбыстық жаттығу (айнамен орындалады). Ү-ү-ү- дүүй-сенбі Ә-ә-ә- сәэр-сенбі Ү-ү-ү- жүү-ма	Сөйлеуді дамыту Міндеті: Тұбірлес сөздерді жасау және қолдана білу, етістіктерді жалғаулармен қолдану, Мақсаты , Балаларды тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу –Балалар, таза, ұқыпты бала деп кандай баланы айтамыз? –Енді «ұқыпты бала» дегенге мағынасы қарама-қарсы сөз айттындаршы? –Сендер өздерінді кандай балага жатқызар едіндер? –Өздерін таза жүресіндер ме?	Көркем әдебиет Міндеті: Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу Мақсаты Союз жүйесін сақтап сахналуа Педагог өртегінің қыуышак театры арқылы сахналуауды ұсынады. Сикырылғы қоржиннан алған өртегі кейіпкерлерінің суреті бойынша ролдерге болынеді. Қалған балалар көрермен болады. Сахналуа аяқталғанда көрермендерге карат, іледі. Көрермендер кол шапалактайды. Жұмбақты шеш. Тонын күй тұган, Жалап бетін жуған. (Мысык)	Шығармашылық бейнелеу әрекеті Міндеті: - балаларды үй тұрмысына қажетті заттармен таныстыру; - Бакылаган заттың бейнесін бере білу, затты әртүрлі қалыптарда мүсіндеу - атап берген заттардан қалауды бойынша қып жапсыру, оларды ою-өрнектермен безендіру - Ойынға қажетті құрылышты бірлесіп ойдан құрастыруға, алдагы жұмысты бірге жоспарлауда, бір-бірімен келісіп орындауда, дайын құрылыштан ойнауда мүмкіндік беру Мақсаты: - құмыра тұралыбілімдерін жетілдіру, құмыраны сала білуге, мүсіндеңде жапсыруға, құрастыруға үрету Топтық жұмыстар
--	--	---	---	--

	Бес бүркіт. 3-4 бала санамақты қайталайды.			
--	---	--	--	--

4 - үйимдастырылған іс-әрекет

	<p>Дене шынықтыру Міндеті:- кедергілерден ету арқылы әртүрлі жылдамдықпен – бауя, жылдам, орташа қарқынмен 1,5–2 минут токтамай жүтіру; Мақсаты:Он және сол көлмен алыска лактыруға үйрету, колды айналдырып алдымен томен түсіріп, сонаң сон көтеріп, түзу ұстап артқа жіберіп барып лактыру шеберліктерін (машықтарын) дамыту Сызылған сызық бойына екі катарға сап түзеп тұрады. Допты дұрыс ұстau калпы: үш саусақпен доптың арт жағынан, бас бармак және шынашақпен доптың екі жағынан ұстайды. Допты алыска лактыруға тырысады. Педагогтің бүйірғы бойынша допты жүгіріп барып алып келіп, саптың алдында тұрган баланың артына келіп тұрады. (4 рет)</p>	<p>Музыка Міндеті:-Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажыратпа білуге үйрету Мақсаты:динамикалық ерекшеліктерін ажыратпа білу Музыка тыңдау: «Акку» (Н. Тілендиев, үнтаспа) Ән айту: «Елтаңбасы елімнің» (Д. Омаров) «Сабантой» (Е. Хасанғалиев) Музыкалық-ырғактық киммелдер: «Шенберге тұр» (Л. Бетховен) Билер: «Асатаяқ би» (қыздар) («Билем үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Аспаптардың дауысын ажырату»</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті:Еңбектеу, өрмелуе: журу мен жүгіруді алмастырып, заттардың арасымен «жыланша» терттагандап еңбектеу, кедергілер арасынан еңбектеу Мақсаты Командалық киммел-әрекеттерді орындай отырып есте сақтау мен зейнін жаксартууна жағдай жасау. Лек-легімен келіп, кедергілер алабынан отуге, өз әрекеттерін командастымен үйлестіруге үйрету</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті:допты басымен итеріп, торттагандап еңбектеу (аракашықтығы 3-4 метр Мақсаты Еденде иректеліп жатқан жіп үстімен басына күм салынған капшықпен колды екі жаққа созып, тепе-тендік сақтап және әдемі жүруді бекіту</p>	<p>Музыка Міндеті:Музыкалық шығармада көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Мақсаты Музыкалық шығармада көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту</p>
<p>Балаларды үйге қайтару</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берін бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сениңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берін бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сениңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сұрту, шешіну, өз бетімен тамактану, тамак ішкенде касыкты пайдалану, горшокка сұрану. Кімдері міндетті тұрде өзіне ынғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берін бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сениңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол кобіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейірімнізді көрсетініз. Балаңыздың кезінше мектеп туралы өзінізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>

--	--	--	--	--

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйымы Дамса ауылының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «а» сыныбы

Балалардың жасы 5 -жас

Жоспардың құрылу кезеңі 2-апта 14 - 18 қараша 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 14.11.22	Сейсенбі 15.11.22.	Сәрсенбі 16.11.22	Бейсенбі 17.11.22	Жұма 18.11.22
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтерінкі көңіл-күй орнатуға ойындар үйимдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	Балаларды қабылдау Демалыс құндерін қалай өткізгендерін сұрау Тазалық шараларын жүргізу. Еңбек тапсырмасы: Гүлдердіңшанын сұрту «Мен өскенде кім боламын?» деген сұраққа жауап алу. Д/о: Бұл құрал қай мамандық иссинікі?	Ата аналары қандай маман иесі екенін әңгімелесу Сурет бойынша әңгіме құрастыру, жұмбак шешу. Д/о: «Заттарды ақырат». Еңбек тапсырмасы: Кітап серелерін сұрту, жинастыру	Д/о «Суреттерді орналастыр» «Балабақша қызыметкерлері» такырыбында әңгімелесу Максаты: үлкендердің енбектерін бағалауға үйрету Еңбек тапсырмасы: Табиғат бұрышын жинастыру, балықтарға жем беру	Суретке қарап әңгімеге тарту «Кім жоқ?» ойыны. Балаларға мамандықтар суреті көрсетіледі. Қоңырлар жумуды ұсынып, бір суретті жасарады. Қандай мамандық жок екенін табады. Еңбек тапсырмасы: Шығармашылық бұрышын жинастыру, қарындаштарды үштау	Үстел үсті Қысқыштармен ойналатын ойын «Балабақшада кім еңбек етеді» тақырыбында мазмұнды суреттер ұсыну. Еңбек тапсырмасы: Ойыншық серелерін жинау, сұрту, сыйнған ойыншықтарды қоқыска тастау
Ата-аналармен әңгімелесу, кенес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кенес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата- аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескеrtу.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдан жаксы көретінізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын таусысып жеуге үйретулерін ескеrtу.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Танертеңгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 5				
Үйимдастырылған іс- әрекетке дайындық	«Бидай» Комбайынмен бидайды, Былай, былай жинайды. Қантап ұшқан торғайдан, Оны қалай корғайды? Қантап ұшқан торғайдан, Оны былай корғайды. Кіш, кіш, кіш... Корғап қалған бидайды, Қамбаға әкеп жинайды.	«Ақ тілек» Адал жаксы ниетпен Бар адамға бақ тілеп. Жарып шықкан жүректен, Сөздің бәрі – Ақ тілек!	«Нанға біз тоямыз» Көктемде жерді жыртамыз, Тегістейміз тырмалап. Дәндерді оған егеміз, Жайқалып көктеп шықсын деп. Күз болғанда орамыз, Нанға біздер тоямыз.	«Көлбен, көлбен, көлеңкем» Көлбен, көлбен, көлеңкем, Көлбендеңген көлеңкем. Тасып піскен бидайды. Айтшы қалай жинайды? Комбайынмен бидайды, Былай, былай жинайды. Қантап ұшқан торғайдан, Оны қалай корғайды? Қантап ұшқан торғайдан	«Құлімде, Құн, құлімде» Құлімде, Құн, құлімде, Кұлсін барлық бала шат! Берекелі бүгіндегі Бейбіт болсын болашақ
Білім беру үйымының	1 - үйимдастырылған іс-әрекет				

<p>кестесі бойынша ұйымдастырылған іс- әрекет</p>	<p>Сөйлеуді дамыту Міндеті:Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және сонын ойдан шығару Мақсаты:Дауыссыз дыбыстар. Қатан, ұян, үнді дауыссыз дыбыстарды жалпылама түсіндіру; Қ.Мырза Әлидің «Ең тәтті дүние» әңгімесін мәнерлеп оку «Гандап ал да, атын айт». Ойын шарты: Аңдар мен жануарлардың қынды суреттері ішінен біреуін таңдап алып, атын айтады және оның жүрісін салып береді</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті:- Балалардың дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтай алу дағдыларын бекіту Мақсаты: дыбыстық талдау жасайды</p> <p>Дыбыстармен жұмыс. «Дұрыс көрсет» дидактикалық жаттығуы Балалар мен сендерге сөздер айтамын ал сендер сөз үш дыбыстан тұрса, үш цифрын, егер сөз екі дыбыстан тұрса, екі цифрын көтересіндер. Мысалы: тай, май, су, бор, қол, бу, жак, тақ, ақ, қар, лақ, ту, көл, ал, бал, жал, ол, ит, құс, он, сан, ар, бір, тұр, іл, ыр, ор, көр, із, көз, төз, мұз, шөп, көк, ұлу, сұт, үкі, би, ки, ұр, қал, бау, ау, уақ, ай т.б</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті:Дауысты, дауыссыз дыбыстарды ажыратуларын жетілдіру Мақсаты сөздердің әртүрлі дыбыстардан тұратынын</p> <p>«Кім алғыр» дидактикалық ойыны – Балалар, алдарында көк түсті төртбұрыш, дөңгелек, үшбұрыш бар. Мен сендерге дауыссыз дыбыстарды айтамын, сендер дыбыс катан болса, көк төртбұрышты, ұян болса, көк дөңгелекті, ұнді болса, көк үшбұрышты көтересіндер. Мысалы: б, в, г, ғ, д, ж, з, й, қ, қ, л, м, н, ң, п, р, с, т, һ, ф, х, ц, ч, ш, ү</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті:Тақырыпқа сай дидактикалық ойындар арқылы дыбыс және дыбыстық талдау туралы алған білімдерін пысықтау Мақсаты дыбыстарды ажыратады</p> <p>«Тиістісін көтер» дидактикалық ойыны Педагог дауысты жуан және жінішке дыбыстарды айтады, балалар қандай дыбыс екенін ажыратып, дауысты жуан дыбысқа сары түсті дөңгелекті, дауысты жінішке дыбыстарға қызығылт сары түсті дөңгелекті көтереді. Мысалы: жуан дауысты дыбыстар – а, о, ұ, ы, ү; жінішке дауысты дыбыстар – ә, ө, е, ә, і, и, ү, ұ.</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті:Өлеңді жатка, мәнерлеп, интонациямен айту Мақсаты өлеңді жаттату арқылы мәнерлеп оқуға дағдыландыру</p> <p>Ермек Өтегілеуұлының «Әдептілік әлемі» өлеңімен танысамыз.</p> <p>Әдептілік әлемі Қарсы ал ерте күн көзін, Төсегінді жина өзін. Асықпай іш тамакты, Жина аяқ-табакты. Пышақты ұста оң қолмен, Шанышқыны сол қолмен, Нанды үгітпе, қадірле, Қабығымен бәрін же.</p>
--	--	---	---	--	---

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Коршаған орта Міндеті:Арнаіы көлік құралдарының тұрларін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын түсіну Мақсаты көлік тұрларімен таныстыруды жалғастырып, олардың қарапайым құрылышы және қажеттілігі жайлы түсіндіру</p>	<p>Математика негіздері Міндеті::- алта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту Мақсаты:алта күндері туралы білімдерін қалыптастыру</p> <p>Педагог аттары алта күндеріне сәйкес келетін ағайындылармен</p>	<p>Математика негіздері Міндеті:- алта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту Мақсаты: Уақыт туралы ұғымдарды қалыптастыру жұмысын</p>	<p>Математика негіздері Міндеті:- алта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту Мақсаты сандық және реттік санау дағдыларын жетілдіру.</p> <p>Жұмбак Жаңбыр жауып басылды,</p>	<p>Коршаған орта Міндеті:--Әртүрлі мамандықтар, балабакша қызметкерлерінің енбегі туралы түсініктерін көнейту Мақсаты мамандық тұрлар, олардың атқаратын қызметі, қоғамға келтіретін пайдасы туралы білімдерін толықтыру – Қандай мамандық иелері</p>
--	--	---	---	--

	<p>Демонстрациялық материалмен жұмыс.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Мынау қандай мәшине? – Әртсөндіргіш мәшинесі. – Ол не істейді? – Әрт сөндіреді. – Мынау қандай мәшине? – Жедел жәрдем мәшинесі. – Ол қандай қызмет көрсетеді? – Жедел жәрдем дәрігері ауырған адамдарға көмек көрсетеді. – Мына мәшинелер калай аталады? Қандай қызмет көрсетуге арналған? – Апарттық мәшине, полиция мәшинесі. – Бұл көліктер арнайы көліктер деп аталады. Олар адамдарға шұғыл көмек көрсетеді. Бұл мәшинелер арнайы жабдықталған. Жедел жәрдем мәшинесінде қандай күрал-жабдық болады? – Дәрі-дәрмек, оттегі (aya) толтырылған баллоны т.б. – Суреттен тағы қандай мәшинелерді көріп түрсіңдар? – Жұқ көлігі т.б. – Олардың ең басты қызметі қандай? – Жұқ тасу. Бұл көліктерді құрылышта да қолданады. – Мына көліктерді атандар. – Автобус, пойыз, ұшак, кеме. – Бұлардың ортақ атауын табыңдар. – Жолаушылар көлігі. – Жолаушылар көлігі не үшін қажет? – Жолаушылар көлігі адамдарды бір жерден екінші жерге жеткізеді. – Алыс жерлерге қандай көлікпен жетеміз? – Алыс жерлерге ұшак, кеме, автобус, пойызben жетеміз. – Ал қоғамдық көлікке не жатады? 	<p>Ойын ойнауга шақырады: дүйсенбі ... жексенбі. Ағайынды апта күндері бейнеленген суреттерді қарайды. Оларды санайды (7). Атауы мен ретін хормен қайталауды сұрайды: дүйсенбі – бірінші күн, сейсенбі – екінші күн. Педагог ағайынды апта күндері әрқашан рет-ретімен келетінін айтады. Олардың реттілігін жаттап алу керек. Одан кейін күндерге реттік нөмірлер тағайындауды сұрайды және олардың астына 1-ден 7-ге дейін цифrlар жазылған карточкаларды қояды. Олардың атауларын қайталаيدы. Ойын жаттығуы: «Дұрыс ата» Педагог цифрды көрсетеді, балалар апта күндерін атайды</p>	<p>жалғастыру</p> <p>Ойын жаттығуы: «Ұқыпты бол» Педагог ойын шартын түсіндіреді:мен апта күндерін атайды, сендер алакан соғасындар. Аптаның Сәрсенбі күнін атағанда алакан соқпайсындар</p>	<p>Аспан шайдай ашылды. Қызыл, сары, жасылды, Кек те бір зат асылды. (Кемпірқосак) Кемпірқосактың неше түсі бар? Апта күндеріндей Кемпірқосактың да жеті түсі бар Апта күндерін кемпірқосактың түсімен бояу</p> <p>«Келесі апта күнін ата» (доппен) дидактикалық ойны</p> <p>Балалар шеңберге тұрады. Бір бала допты лақтырады, аптаның күнін атайды. Екінші бала допты ұстап алып, аптаның келесі күнін атауы керек</p>	<p>бейнеленген? Суретте суретші, дәрігер, мұғалім, шахтер бейнеленген. Балалар мамандық иелерін атайды. Балалар жауаптардың ортақ атауы – мамандық екенін табуы керек.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Қалай ойлайсындар, кім қайда жұмыс істейді? – Суретші шеберханада сурет салады. Дәрігер ауруханада, адамдарды емдейді. Мұғалім мектепте, балаларға білім береді. – Ал сендердің ата-аналарын қайда жұмыс істейді? Балалар ата-аналарының қайда жұмыс істейтінін, қандай мамандық иелері екенін айтады. – Балалар, мен тағы бір мамандық иесін атағым келіп тұр. Ол мұғалім де болады, пойызды да жүргізеді, үшкыш та бола алады, кішкентай баланы да ойната алады, бірақ үнемі экранда жүреді. Оның кім екенін білесіндер ме? – Ол – актер. – Енді барлықтарың актер боласындар. Кім мамандық иелерін қымылмен, ыттімен көрсетеді? Балалар оларды қымылмен бейнелейді. – Балалар, сендер үлкен болып өскенде әрқайсысың мамандық таңдайсындар. Сендер өздерінің болашактарындағы қиялдайсындар? Сенің қиялышындағы болашакқа қандай мамандықтар керек? Балалар өздерінің кім болғысы келетіндігі туралы әнгімелеп, қиялышындағы әлемде ол таңдаған мамандықтың қалай өзгеретіндігі
--	--	---	--	---	---

	<p>– Қогамдың көлікке автобус, троллейбус, трамвай жатады.</p> <p>– Қогамдық көліктегі тәртіп ережелері болатынын білесіндер ме? Қандай тәртіп ережелерін білесіндер?</p>			туралы ойларын ортага салады.
--	---	--	--	-------------------------------

Сюжеттік - ролі ойын: «Коше»

Мақсаты:Балаларға бағдаршамның аткаратын жұмысын, автобусқа міну, көшеден оту ережелерін үйрету.

Жағдайлар:

Бағдарламалық мазмұны:

1.Балаларға көліктегі түрлері, жүргізушілердің еңбегі және көшे козғалыстарының ережесі туралы түсінік беру. Коше ережелерінің белгілерін түснуге, ажыратса білуге үйрету, көше козғалыстарының ережелері жайлы білімдерін көңеңтү.

2.Коше козғалыстарының негізгі ережелеріне бағына білуге тәрбиелеу. Ойын атрибуттарын жасау, реттеушіні, жаяуларды, жүргізушілердің ролін ойнауды үйрету.

Атрибуттар: түрлі көліктегі, коляскалар, велосипедтер, бағдаршам, белгілер, реттеушінің жұмыс киімі, жаяуларға ариналған белгілер, жаяулар, жүргізушінің күлгіні, реттеушінің тағызы.

Қатысушылар: полиция-реттеушісі, МАИ инспекторы, жүргізушілер, жаяулар.

Саусақ ойындары

Ойын: «Су толтыру»

Мақсаты: Қол ептілігін дамыту, ас ішкенде қалай отырып, қасыкты қалай ұстайтынын, ыдыстар қалай тұратынын үйрету.

Керекті құралдар: шұнқыр қасық, шұнқыр тәрелке мен күрепшеке.

Мазмұны: Устел үстіне шұнқыр ыдысқа су құйын қоямыз. Одан кейін 1-ші тәрбиеші өзі көрсетеді. Ыдыстагы суды қасыкпен сұрайды. Сол арада жеміс пен көкөністін арасынан біреуін алғып жасырып қояды. Көзін ашқан балалардан не өзгергенін сұрайды. Ойын осылай жалғасады, барлық балалармен бірге ойналады.

Тіл дамыту жаттығуы

Саусақ ойыны: «Не өзгерді?»

Мақсаты:Көрү арқылы ойлау кабілеттерін арттыру.

Конекіліктер: Жеміс пен көкөністің мұлдыяқы.

Ойын барысы: Тәрбиеші жеміс пен көкөністің бір-екі түрін араластырып қойып. Балаларға көздерін жұмын сұрайды. Сол арада жеміс пен көкөністін арасынан біреуін алғып жасырып қояды. Көзін ашқан балалардан не өзгергенін сұрайды. Ойын осылай жалғасады, барлық балалармен бірге ойналады.

Тіл дамыту жаттығуы

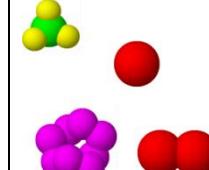
Психологиялық ойын:

Ойын: «Атомдар мен молекулалар»

Мақсаты: Әзіл ойынды өткізудегі мақсат, сіздердің үжымдарының бірлігін, ынтымактастырын анықтау. Ал ойынның атом мен молекула деп аталуы тақырыпқа сай индиго балалардың ДНК құрылымының өзі басқа балалардан өзгеше. Яғни ағзасында хромосомалар құрылымы өзгерген.

Ойын шарты:

«Барлық ойыншылар кең, бос бөлменің ішінде ары-бері қалай болса солай жүреді, әзіл уақытта олар атомдар болып есептеледі. Біздің білетініміздей атомдар молекулаларға айнала алады. Молекулада 3, 4, 5, атомдар бола алады. Ойыншыларға команда бойынша молекулаларға айналу керек. Егер жүргізуші үш десе ойыншылар шүтеп бірге қажет. Реакция бітгі деңеген белгі бойынша қатысушылар кайтадан атомға айналады. Осылайша ойынды бірнеше кайталауга болады».

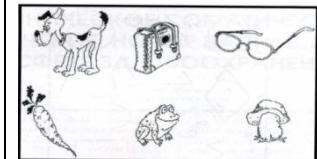
Қабылдауды дамыту және қалыптастыру жаттығулары

Ойын: «Дыбыстарды анықтау» жаттығуы

Мақсаты:Балалардың фонетикалық дыбыстарды менгерту, ойнана деген құштарлықтарын дамыту, ойнан арқыла көңіл-күйлерін көтеру.

Ойын шарты:

Фонематикалық айыруға кабілеттің дамытуға арналаған. Әзіл қабілеттер окуға, жазуға, шетел тілдеріне табысты оқытудың негизінде жатыр. Балаға түрлі заттар бейнеленген суреттер ұсынылады (2-сурет). Баланың әзіл затты білетіндегі тексеріліц. Содан кейін сіз кез-келген созді айтыңыз және баладан сол дыбыстан басталатын затты көрсөтін етпініз. Мысалы, сіз «сүт» сөзін айтасыз, бала «сыыр» суретін көрсетеңіз, ейткені екі сөз де «с» әрпінен басталады.

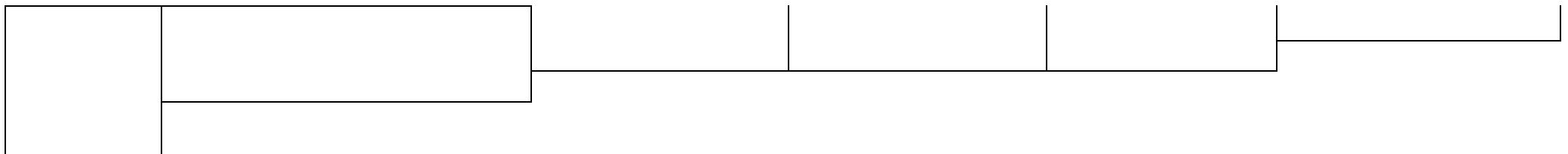

3 - ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАН ІС-ӘРЕКЕТ

<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті: Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту</p> <p>Мақсаты жаңа сөздердегі қазақ тіліне тән дыбыстарды дүрыс айту</p> <p>Сойлемдерді тыңда. Балалар әр апта күнінде не істеді? Суреттен көрсет.</p> <p>Балалар дүйсенбіде доп ойнады. Сейсенбі күні серуенге шыкты. Сәрсенбіде сурет салды. Бейсенбіде би билеп, ән салды. Жұмада жидек терді. Сенбіде кино көрді. Жексенбіде үйлерінде демалды. Балалар осылай бір аптанды еткізді. Педагог сөйлемдерді оқиды, мазмұнын түсіндіреді.</p> <p>Апта күндерін бірнеше рет кайталатып айтқызады: дүйсенбі, сейсенбі, сәрсенбі, бейсенбі, жұма, сенбі, жексенбі</p>	<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті: Тұстық қарым-қатынасты («бауыр», «немере», «шөбере», «ағайын», «гүйсін», «жеті ата») білдіретін сөздерді үйрету</p> <p>Мақсаты сөздік корларын жаңа сөздермен толықтыру</p> <p>Ғажайып сәт. Қонаққа құышқаңтар – Сәуле мен Арман келеді.</p> <p>– Сәлеметсіздер ме?!</p> <p>Құышқаңтар хат алыш келеді.</p> <p>Педагог: Карапаршы, бізге хат келіпті (ішінде алдын ала салынған балалардың ата-аналарының суреті).</p> <p>– Қандай керемет, мына суретте кім бар?</p> <p>Бала отбасы мүшелерінің фотосуреттерін тауып, олар туралы әңгімелейді</p>	<p>Сойлеуді дамыту</p> <p>Міндеті: -бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру</p> <p>Мақсаты Дауыссыз дыбыстарды ажыратса білу дағдыларын дамыту «Ең тәтті дүние» әңгімесін Рөлге ойнау.</p> <p>Жаңылтпаши жаттау</p> <p>Педагог жаңылтпаشتы кайталau арқылы балалардың тілін жаттықтырады.</p> <p>Кай тай лактай? Қай лак бармақтай?</p>	<p>Көркем әдебиет</p> <p>Міндеті: -Өләнді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту</p> <p>Мақсаты Әдептілікке, кішіпейілділікке, сырпайлыққа тәрбиелеу</p> <p>Педагог «Әдептілік әлемі» олецин екінші кайтара оқып, мнемокесте бойынша жаттатады</p> <p>Дидактикалық ойын: «Не істей керек?»</p> <p>Ойын шарты: Сұрактарға жауап алу арқылы балаларды әдептілікке жетелеу.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Улкен кісін ... керек. – Улкендердің ... алу керек. – Кішілөрге ... керек. – Ойыншықтарды ... керек 	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті</p> <p>Міндеті: - балалардың қоршаған ортадан алған әсерлерін көрсете білуге үйрету,</p> <p>Қазақстанның кең байтақ екенін түсіндіріп, білімдерін көңейту;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сазбалышық, ермексаз және пластикалық массадан мүсіндеудің ерекшеліктерін білу. - Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді белшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келіспіп атқару - Дайын үлгілермен және қарапайым сызба бойынша жұмыс істей, бейнені кескіні бойынша кию үшін қайшыны қолдану. <p>Мақсаты: - Сюжеттік композицияларды салдарып, мүсіндепп, жапсырып, құрастыру</p> <p>Топтық жұмыс</p>
---	--	--	--	---

4 - ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАН ІС-ӘРЕКЕТ

	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті:- гимнастикалық скамейка бойымен қолымен тартылып, ишкітари мен тізелеріне сүйене отырып, етпетімен өрмелуе</p> <p>Мақсаты: Гимнастикалық қабырганың жоғарғы жағына дейін біраттас тәсілмен өрмелуеге үйрету</p> <p>Гимнастикалық қабырганың жоғарғы жағына дейін біраттас тәсілмен өрмелуеге үйрету, қол мен аяқ қозғалыстарының үйлесімділігін дамыту. Алмакезек адымдап өрмелуе, тепкіштерден дұрыс ұстая, қауіпсіздік техникасына басты назар аудару қажет. (4 рет)</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті:-Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көніл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру</p> <p>Мақсаты:Шығармалардың эмоциялық мазмұнын, олардың сипатын, көніл күйін ажырату</p> <p>Музыка тындау: «Асқақта, Астана» (А. Элиев) Ән айту: «Астана» (А. Досмаганбет) «Елтаңбасы елімнің» (Д. Омаров) Музыкалық-ырғақтық кимылдар: «Мерекелік марш» (Б. Дәлденбай) «Құстар» (Т. Ломова) Билер: «Асатаяқ біі» (қыздар) («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Мен күйшімің»</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті:- әртүрлі тәсілдермен құрсаудың ішіне еңбектеп оту</p> <p>Мақсаты Өзінің денсаулығына және отбасы мушелерінің денсаулығына камкорлықпен қарау керектігін түсіндіру</p> <p>Құрсаумен орындалатын құрсауды айналдыру, құрсауды тігінен койып айналдыру, қолдың моторикасын, шашшандық секілді дene сапасын дамытады</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті:- Секіру: бір орында тұрып, алға қарай 3–4 метр қашықтыққа жылжу арқылы секіру</p> <p>Мақсаты - Қысқа секіртпемен секіруге үйретуді жалғастыру, қол мен аяқты қозғау (айналдыра және тік, адымдарды алмастырып секіру) үйлесімділігін жетілдіру</p> <p>Қысқа секіртпемен секіруге үйретуді жалғастыру, қол мен аяқты қозғау (айналдыра және тік, адымдарды алмастырып секіру) үйлесімділігін жетілдіру.</p> <p>Ойын жаттығуы: «Допты қағып ал!»</p> <p>Допты жоғары лақтырып, қолды артқа жіберіп шапалақтап, допты саусактарын ашып, қайтадан қағып алады.</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті:Өмірдің кейір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және қазак музыка өнерінің шығармаларымен таныстыру</p> <p>Мақсаты Шығармалардың эмоциялық мазмұнын, олардың сипатын, көніл күйін ажырату</p> <p>Музыка тындау: «Асқақта, Астана» (А. Элиев) Ән айту: «Астана» (А. Досмаганбет) «Елтаңбасы елімнің» (Д. Омаров) Музыкалық-ырғақтық кимылдар: «Мерекелік марш» (Б. Дәлденбай) «Құстар» (Т. Ломова) Билер: «Асатаяқ біі» (қыздар) («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Мен күйшімің»</p>
<p>Балаларды үйге қайтару</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берінде бітен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берінде бітен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>- үйдегі жағдайда балаңың өзіне - өзі қызмет етудін алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, колын сурту, шешіну, өз бетімен тамактану, тамақ ішкенде касықта пайдалану, горшокка сұрану. Кімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берінде бітен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>- баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейірімінізді көрсетініз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйымы Дамса ауылының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық «а» сыныбы

Балалардың жасы 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 3-апта 21 - 25 қараша 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 21.11.22	Сейсенбі 22.11.22	Сәрсенбі 23.11.22	Бейсенбі 24.11.22	Жұма 25.11.22
Балаларды қабылдау	Демалыс күнін қалай өткізгенін сұрау Сыйластық туралы өз ойларын сұрау Ойын: «Мен кандаймын?» (Бір қыз, бір ұл болып араласып тұрады. Көршісіне «Мен сені сыйлаімын, сенімен достасқым келеді» деп, оның көлін қысады.)	Мейірімділік туралы әңгімелесу. Күлімдеген күн мейірімді! Кіршікіз әк қар мейірімді! Таза молдір су мейірімді! Бәрімізді көтеріп тұрган жер мейірімді! Аяулы анат мейірімді! Қамкоршы апам мейірімді! Еңбек тапсырмасы: Балыктарға жем беру Ойын: «Мейірімділік жібі» (Балалар бір - бірлеріне жіпті беріп, тілектер айтады. Ақыргы бала жіп орамын мұғалімге беріп, өз тілегін айтады)	«Бізде кім жақсы» ойыны. Шарты: Балалар шенбер бойымен жүреді, педагог балалардан «Кім жақсы» деп сұрайды. Балалар баланың атын айтып, сипаттайды Еңбек тапсырмасы: Ойыншықтарды жуу, сөрөг жинау Ойын: «Мейірімділік гүлін» құрастыру (Балалар әр түрлі мейірімді сөздер айтып гүл құлтуперін құрастырады)	«Өз отбасындағы қуанышты кездесулер» туралы айтып беру. Еңбек тапсырмасы: Ойыншықтарды жуу, сөрөг жинау Ойын: «Мейірімділік гүлін» құрастыру (Балалар әр түрлі мейірімді сөздер айттып гүл құлтуперін құрастырады)	«Қуаныш сыйлау» Еңбек тапсырмасы: Гүлдерге су құю, шандарын сұрту. Ойын: « Құншұақ » Күлімдеген күн мейірімді, Кіршікіз қар мейірімді. Таза молдір су мейірімді, Мәпелеген ата-ана мейірімді.
Ата-аналармен әңгімелесу, кенес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кенес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол калпында сөзсіз қабылдан жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамактарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Таңертенгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 6				
Үйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Жылы сөздер ойыны» Шарты: балалар шенбер бойымен тұрады, достарына жылы сөздерін айтады.	Сыпайы болу үшін кандай бала болу керек? Әңгімелесу, өз ойларымен белісу	« Мениң досым» ойыны Шарты: допты лактырып, қагып алған баладан педагог досының кандай жақсы кылыштары барын сұрау, мақал- мәтел, таппак сұрайды.	«Мениң айтуым бойынша». Шарты: педагог бір баланы айтып сипаттайды. Соның кай бала екенін балалар айтады.	- Мейірімділікті қалай көрсетуге болады? - Жақсы көретін жан - жануарларын бар ма? Сұрақ-жауап
Білім беру үйымының	1 - үйымдастырылған іс-әрекет				

<p>кестесі бойынша ұйымдастырылған іс- әрекет</p>	<p>Сойлеуді дамыту Міндеті:Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айтуды МақсатыДауысты, дауыссыз дыбыстарды ойын барысында бекіту Әжесі қайсысы жақсы көреді" әңгімесин мәнерлеп оку Дидактикалық ойын: «Дауысты дыбыстарды ата». Ойын шарты: Педагог дыбыстарды айтып отырады, балалар дауысты дыбыс кездессе, колдарын шапалактайды. Дауыссыз дыбыс кездессе, тыныш отырады</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті:ұш-төрт дыбыстан тұратын сөздерге дыбыстық талдау жасайды Мақсаты:дыбыстық талдауды менгертуді жалғастыру «Жалауша» дидактикалық ойыны — Балалар, мен сендерге дыбыс айтып, сол дыбысы бар сөздерді айтамын. Егер дыбыс соң басында болса, қызыл жалаушаны, соң соңында болса, көк жалаушаны, соң ортасында болса, екі жалаушаны да желбіретесіндер. Мысалы: (Е) етік, керік, себет, серке, Берік, ет, ер, елік, текемет, ел, тер, Ерлан, тәрелке, ешкі, құлтеше, жүрек, тірек, бәтеңке, есік т.б. (Ә) әтеш, бәтеңке, бәсіре, бәліш, әтір, әнгелек, әміре, Кәмила, Кәмшат, әйнек, мәсі т.б. (Ү) үршық, үлү, үшак, үзын, құмыра, үн, құндыш, құлып, Ұлжан, үлпа, үкс, үрье, үрық, үмдік, үқыпты, құм т.б.</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті:Берілген дыбысқа сөз құрап, сөздегі сол дыбыстың орнын анықтай алу дағдыларын бекіту Мақсаты дыбыстық талдауды менгертуді жалғастыру «Ж дыбысы бар сөз айт» ойын-жаттығуы Педагог балаларға «Ж» дыбысы ортасында келетін сөз ойлап айтударын сұрайды. Мысалы: Ажар, қоржын, Қожа, Бағжан т.б. «Ж» дыбысы сөз басында келетін сөз ойла: жапалак, жаз, жадыра, жайлай, жалқы, жалбыз, жан, жоқ, жоғал, жүлдіз, жолақ, жомарт, жұт, жорық, жол, жалпақ, жаным т.б</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті:- Берілген дыбысқа сөз құрап, сөздегі сол дыбыстың орнын анықтай алу дағдыларын жетілдіру. Мақсаты дыбыстық талдауды менгертуді жалғастыру «Дауысты дыбысты сөз қос» дидактикалық ойыны — Мен сөз айтамын, сендер сол сөзге дауысты дыбыстан басталатын сөз жалғауларын көрек, магынасы бойынша ұқсайтын сөз болу көрек. Мысалы: Алма...(ұлкен), кой ... (арық), домалық ... (өрік), жасыл ... (жапырақ), тәтті ... (ірімшік), сары ... (өрік), кішкентай ... (ұлу), әдемі ... (әтеш), жыны ... (етік), мықты ... (экскаватор), ұзын ... (уық), жаман ... (ит), пайдалы ... (кітап), мүйізді ... (жануар), ашты ... (алма) т.б.</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті:Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналу Мақсаты ертегі мазмұнын ойнату арқылы театр мәдениетіне баулу -Балалар, бүгін «Ақымақ қасқыр» ертегісімен танысадыз. Ертегі мазмұны бойынша сұрақтар: — Ертегі қалай аталады? — Қасқыр жайылып жүрген нені көрді? — Кой қасқырга не деп жауап берді? Қалай құтылды? — Қасқырга тағы не жолығады? — Ешкі қасқырдан қалай құтылады? — Ертегі қалай аяқталады?</p>
--	---	---	--	--	--

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Коршаған орта Міндеті:Ата-ана еңбегін түсіну, адамдардың енбектеріндегі өзара байланыстарды байқау. Мақсаты Еңбек туралы жалпы түсініктерін бекіту</p>	<p>Математика негіздері Міндеті:Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді калыптастыру, олардың ретін білу және атап түсініктерді</p>	<p>Математика негіздері Міндеті:Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді калыптастыру, олардың ретін</p>	<p>Математика негіздері Міндеті:Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді калыптастыру, олардың ретін</p>	<p>Математика негіздері Міндеті:Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді калыптастыру, олардың ретін</p>	<p>Коршаған орта Міндеті:Айналадағы заттар, ойыншықтар адамның еңбегімен жасалғанын түсіну және оларға ұқыпты карау Мақсаты Адам еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу</p>
--	---	---	---	---	---

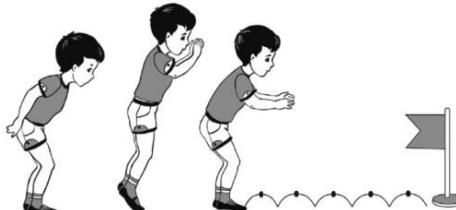
	<p>арқылы балалардың сөздік корын байту.</p> <p>Ойын сәті. Педагог беті жабық себет алғы шығады.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Менің қолымдағы себетте өте дәмді, біздің дастарканымыздан күнде көретін, балаларға өте пайдалы тағам. Ол қандай тағам? (Себет толған сүт, айран, катық, ірімшік т.б. өнімдері). Біздің беріміз дәмді және пайдалы сұтті жақсы көреміз. – Қандай малдың сүтін шайға косамыз, ішеміз? (Сиырдың). – Сиырды сауатын адамдар қалай аталады? (Сауыншылар). – Сауыншылар сиырды саудады. Сауылған сүт ыдыстарға құйылады. Сұтті арнайы зауыттарға әкеледі. Сол жерде сұттен май, қаймақ, айран, сұзбе дайындалады. Сұтті арнайы құрылғыларда өндейді, өнімдерді әртүрлі ыдыстарға құяды, сүт өндейтін аппараттарды, контейнерді маман басқарады. Содан кейін дайын болған сүт өнімдерін дүкендерге жеткізіледі (демонстрациялық материалдардағы суреттер). 	<p>қалыптастыру, олардың ретін білу және атау</p> <p>Мақсаты: айлардың атауларын жыл мезгілдеріне қарай таныстыру</p> <p>Ойын сәті. Әлия мен Сырым «Бұл қашан болады?» деген жұмбақ шешуші ұсынады.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Бұл қашан болады? Күн сүық, жаңбыр жи жауады. Жапырактар сарғайып, жерге үзіліп түседі. Құстар жылы жактарға ұшып кетеді. Адамдар жеміс-жидек пен кеконистерді жинап алады. – Бұл қашан болады? Даңада аяз болады, қар жауады. Үлпілдек қар жауса, одан аққала согуга болады. Сусыллак қар да жауады. Өзен-көлдердің суы мұз болып катады. Мұз катты, салқын және тайғанақ – Бұл қашан болады? Күн жылышын, қар ери бастанды, жылғалардан су агады. Жерде шөп және алғашқы гүлдер шығады, агаштар бүршік атып, жапырақ жаяды. Жылы жактардан күстар оралып, ұя салады. – Бұл қашан болады? Күн ыстық болады. Өсімдіктер гүл атады. Адамдар өзен-суларға шомылады. Құстардың үяларында балапандар пайда болады 	<p>білу және атау түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау</p> <p>Мақсаты: айлардың атауларын жыл мезгілдеріне қарай таныстыру</p> <p>Демонстрациялық материалмен жұмыс Педагог қуыршақты жыл мезгіліне сай киіндіруді ұсынады. Тақтадағы баланың суреті бойынша маусымға қарай киім таңдауға көмек көрсету. Қуыршақтың есімін койып, жыл мезгіліне сай киіндірге көмектеседі.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Даңада күн сүық болғанда қалай киіну керек? Ал күн ыстық болғанда ше? <p>Педагог жыл мезгілінің суретін көрсетеді, балалар қуыршаққа киім таңдайды.</p>	<p>Ойын «Кім жылдам?» .</p> <p>Педагог екі балага тапсырма береді, олар жылдам сол тапсырманы орындаулары керек. Мысалы резенке, кішкентай аю ойыншығын әкел. Үлкен, жұмсақ қоян ойыншығын әкел.</p> <p>Сәуле балаларға сұрақ қояды: Ойыншықтармен қалай ойнау керек? Балалар өз ойларын айтады</p>
--	--	--	--	--

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті: Өзінің бауырлары, туыстары, ағайындары салт-дәстүрлер туралы айтуға баулу</p> <p>Мақсаты-тақпақ, макал-мәтел жаттау. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету</p> <p>Тақпақ жаттау. Педагог отбасы мүшелерін қайталап, тақпақты бірге кимылмен жасап, жаттауды ұсынады.</p> <p>Бір үйде біз нешеуміз? Кел, санайық екеуміз, Басбармақ – әкем, Балан үйрек – аnam, Орган терек – ағам, Шылдыр шүмек – мен, Кішкентай бобек – сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз.</p> <p>Макал-мәтілдерді жаттап ал. Отан отбасынан басталады. Баланың бас ұстазы – ата-ана.</p>	<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті: қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, ı, ғ, н, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағыландыру</p> <p>Мақсаты Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету..</p> <p>Балаларға «Ғажайып алан» ойынын ойнауга шақыру</p> <p>Балалар барабанды айналдыра отырып, ұпай жинайды, сұрактарға жауап береді, тапсырмаларды орындаиды.</p> <p>Бірінші тапсырма: Санамақты еске түсіру, отбасы мүшелерін атаяу. Атам, әжем, Әкем, шешем. Әпкем, сіңілім, Ағам, інім және мен. Бір үйде біз нешеуміз? Кел, санайық екеуміз</p>	<p>Сойлеуді дамыту</p> <p>Міндеті: - әңгімелесушіні мұқияттындаш, сұрактарды дұрыс қоюға және қойылған сұрактарға қысқаша немесе толық жауап беруге баулу</p> <p>Мақсаты Әңгімелінің мазмұнын, макал-мәтілдің мағынасын, алғашқы көмектің қажеттілігін түсіндіру</p> <p>Макал-мәтілдерді қайталау.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Анаға бала алтыннан да қымбат. 2.Жаны саудың – тәні сау. 3.Ата – балаға сыншы. 4.Ата – бәйтерек, Бала – жапырақ 	<p>Көркем әдебиет</p> <p>Міндеті: рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейненің кимылын, интонациясы мен мимикасын беру</p> <p>Мақсаты Жағымды мінезд-құлық қалыптастыру</p> <p>Дидактикалық ойын: «Жануардың дауысын сал».</p> <p>Қасқырдың дауысын сал – у-у-у-у.</p> <p>Ешкінің дауысын сал – бе-е-е.</p> <p>Қойдың дауысын сал – мә-ә-ә.</p> <p>Педагог өртегінің күршаш театры арқылы сахналауды ұсынады.</p> <p>Сикырлы коржыннан алған өртегі кейіпкерлерінің суреті бойынша рөлдерге белінеді. Қалған балалар көрермен болады. Сахналуа аяқталғанда көрермендерге бастарын иеді. Көрермендер кол шапалақтайды</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті</p> <p>Міндеті: - өртегі желісі бойынша сурет салуға үйрету</p> <ul style="list-style-type: none"> - Мұсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мұсіндік (негізі бөліктерді тұтас кесектен жасау - Сюжеттік жapsыруда заттардың өлшеміне қарай арақатынасын, әртүрлі заттардың бөліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру - Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару <p>Мақсаты: - өртегі желісі бойынша сурет салуға, мұсіндеуге, жapsыруға, құрастыруға үйрету</p> <p>Топтық жұмыс</p>
---	--	---	---	--

Үзіліс: .Секіруге арналған қозғалмалы ойын: «Сызықтан секіру»

Тіл дамытуға арналған жаттығулардың мақсаты:
 Балалардың дыбысты дұрыс айтуын түзету, тілін дамыту
1.Т: Күй сандыкты ашайық
 Б до- до- до
 Т: тілдерін біз баставық
 Б: ре - ре - ре
 Т: бас дыбысты баставық
 Б: ми - ми - ми
 Г Жайлап әнге салайық
 Б: до - до - до
2. Шалқып шығар сонда күй
 Б: фа - фа - фа
 Т: Бәрі до - дан басталар
 Б: до- до - до
 Т: До -ны қоштар басқалар
 Б: До, ре, ми, соль,ля , си, до

Секіруге арналған ойын: «Сызыктан секіру»

Ойынның мақсаты: Қос аяқтан секіру тәсілдерін үйрету.

Мазмұны: Ойын алғаның бір шетінен тұзу сыйық сыйылады. Сыныптағы окушылар санау арқылы торт командаға белініп, олардың біріншілері сол сыйыктың үстінде тұрады. Осы сыйыктан 4-5 кашықтықта бір-бірін ара кашықтығы 40-50 см болатындағы өзара параллель 8-10 сыйық жүргізіледі. Мұғалімнің белгісі бойынша ер команданын бірінші тұрган ойыншысы бірінші сыйыктаған деін жүгірпелік, аяктарын біріктірпелік үстап, параллель сыйыктаған қос аяқтан секірпелік етеді де, қайтып келіп, тізектің артына барып тұрады.

Мұғалім секірпелік еткен балалардың секіру әдістерін бағалап, басқа ойыншылардың көмекке шақырады. Бұдан соң келесі қатардагы төрт ойыншы секірпелік етеді.

Ойын осында барлық ойыншылар секірпелік еткеншеге жалғасабереді. Ойынның соңында ер қатардагы қос аяқтан жақсы секіртін балалардың аты аталауды. Ойынды бірнеше рет кайталан ойнатуга болады.

Ойынның ережесі

1. Ойыншылардың тез секірғені емес, дұрыс секірғені бағаланады.
2. Секіру кезінде балалар арасындағы ара кашықтықтар сакталуы керек.
3. Оқулықта көрсетілген секіру техникасы орындалуға тиіс.

Әдістемелік нұсқаулар.

Ойынды 1-2 рет еткізгенен кейін, сыйыптағы қос аяқтан секіру техникасын жақсы менгерген екі-үш баланың секірғенін басқа ойыншыларға көрсетіп, басқа ойыншылардан солар сияқты секіруді талап ету керек.

Ойынның педагогикалық маңызы.

Секіру жаттығулары бала аяктарының бұлышқы еттерінің, қарын, арка бұлышқы еттерінің жетілуіне ықпалын тигіздеді. Қымыл-козгалыс әдістерін көбейтіп, қымыл сапаларының үйлесімі артады. Бала өз күшіне сенуге үйренеді.

4 - үйимдастырылған іс-әрекет

Дене шынықтыру
Міндеті: екі тізенің арасына қашықты қысып алып, тұзу бағытта (арақашықтығы 6 метр) қос аяқпен секіру
Мақсаты: екі тізенің арасына қашықты қысып алып, тұзу бағытта жүру
 екі тізенің арасына қашықты қысып алып, тұзу бағытта
 (арақашықтығы 6 метр)

Музыка
Міндеті:-Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету
Мақсаты:Музыкалық шығармада өзінің қатынасын білдіру, оның мазмұны мен сипатты туралы пікірін айтуды
Музыка тындау:
 «Туган ел» (Л. Хамиди)
 Ән айту:
 «Жомарт елім» (И. Нұсіпбаев)
 «Астана» (А. Досмағанбет)
 Музыкалық-ыргақтық қымылдар:

Дене шынықтыру
Міндеті: он және сол аяқты алмастырып, заттардың арасымен секіру
Мақсаты арақашықтығы 70 см заттардың арасымен он және сол аяқпен кезекпен секіру
 Арақашықтығы 70 см заттардың арасымен он және сол аяқпен кезекпен секіруді жетілдіру. (3 рет)
Қымыл-козгалыс ойыны:
 «Еденде тұрып қалма». (4

Дене шынықтыру
Міндеті: бір аяқпен және қос аяқпен құрсаудан құрсауга секіру
Мақсаты) Бір құрсаудан екінші құрсауга бір және екі аяқпен секірулерін жетілдіру
«Классиктер»: бір құрсаудан екінші құрсауга бір және екі аяқпен секірулерін жетілдіру. Нұсқау:

Музыка
Міндеті: -домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен, таныстыру.
Мақсаты Музыкалық шығармада өзінің қатынасын білдіру, оның мазмұны мен сипатты туралы пікірін айтуды
Музыка тындау:
 «Туган ел» (Л. Хамиди)
 Ән айту:
 «Жомарт елім» (И. Нұсіпбаев)

	қос аяқпен секіру	<p>«Жаса, Қазақстан» (ұнтаспада) «Көңілді балалар» литва халық әуені (өндеген Т. Ломова)</p> <p>Билер: «Қара бала» біi («Билемп үйренейік» жинағынан) «Асатаяқ бiі» (қыздар) («Билемп үйренейік» жинағынан)</p> <p>Ойындар, хороводтар: «Ноталарды орналастыр» («Дидактикалық ойындар» жинағынан)</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау: «Илигай» қ.х.ә. (өнд. Б. Дәлденбай)</p>	<p>ret) Ұсташы бала таңдалады. Қалған балалар биіктігі 30 см заттардың үстінде тұрады. Балалар секіріп түсіп, зал ішінде жүгіріп жүреді. Педагогтің: «Ұста!» деген бұйрығы бойынша орындарына жүгіреді. Ұсташы бала секіріп орындарына шыға алмаған балаларды ұстайды. Ұсталған балалар бір шетте отырады</p>	<p>аяқтарының ұшымен жүлкі серпілу; жерді табанымен толық баспайды. (3 рет)</p>	<p>«Астана» (А. Досмағанбет) Музыкалық-ыргақтық қимылдар: «Жаса, Қазақстан» (ұнтаспада) «Көңілді балалар» литва халық әуені (өндеген Т. Ломова)</p> <p>Билер: «Қара бала» біi («Билемп үйренейік» жинағынан) «Асатаяқ бiі» (қыздар) («Билемп үйренейік» жинағынан)</p> <p>Ойындар, хороводтар: «Ноталарды орналастыр» («Дидактикалық ойындар» жинағынан)</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау: «Илигай» қ.х.ә. (өнд. Б. Дәлденбай)</p>			
Балаларды үйге қайтару	Ata -аналарға кеңес	Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берілген адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.	Ata -аналарға кеңес	Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берілген адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.	Ata -аналарға кеңес	Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берілген адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.	Ata -аналарға кеңес	Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның езіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі орган өз мейрімізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы езінізді толғандыратын мәселені айтудан аулак болыңыз.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы Дамса ауылының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық «а» сыныбы

Балалардың жасы 5 -жас

Жоспардың құрылу кезеңі 4-апта 28 - 30 қараша 01-02 желтоқсан 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 28.11.22	Сейсенбі 29.11.22	Сәрсенбі 30.11.22	Бейсенбі 01.12	Жұма 02.12
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы туралы жеке әнгімелесу, қарым-қатынас және көтерінкі көңіл-күй орнатуга ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	Балаларды қабылдау Калай демалғандарын сұрау. Тазалықтарын тексеру. Еңбек тапсырмасы: Ойыншықтарды жуу, сөрөгө жинау	Ойын: «Ғажайып коржын» атты ойын ойнайды. Ойынның шарты бойынша көздеріндегі жұмып коржыннан кез - келген ойыншықты аласындар. Алған ойыншықтарының атын, неден жасалғанын, түсін, каты, жұмсақ екенін айтып, жақсы мейірімді тілек білдіресіндер. Еңбек тапсырмасы: Гүлдерге су күю, түбін копсыту	Ойыншықтар күтімі жайлар әнгімелесу, жұмбактар шешу Еңбек тапсырмасы: балықтардың сүни тазалау, жем беру. «Қандай ойыншық жок» Мақсаты: Есте сақтау қабілетін дамыту	«Ойыншықтар бізге ренжімеу үшін не істейіміз керек?» Ойын. Шарты: Балалар оларды лактырмаймыз сыйндырмаймыз, жуамыз. Біздің топта ойыншықтардың өз орны бар. Біз ойнап болғаннан кейін, оларды жинап орнына апарамыз. Олар бізге ренжімейді. Еңбек тапсырмасы: Күршактардың киімдерін жуу	Фотасуреттер карастыру «Мениң ойыншықтарым» Фотосуретте бейнеленген ойыншықтарды атап беру Еңбек тапсырмасы: Топты жинастыру, сөрөлдердің шандарын сұргу
Ата-аналармен әнгімелесу, кенес беру	Ата-аналармен әнгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кенес беру	Ата-аналармен әнгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әнгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол калпында сөзсіз қабылдан жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әнгіме: Ата-аналарға балаларды тамактарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әнгіме: «Дұрыс тамактануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу құмылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарая және тағы басқа әрекеттер)	«Ойыншықты тап» Мақсаты: Кеңістікті бағдарлай білуге үрету.	"Ойыншықтар дүкенінде" Мақсаты: Дүкенде озін дұрыс үстай білуге тәрбиелеу.	«Аурухана» Мақсаты: Өздіктерінен рөл дерді бөле білуге үрету. Қызығушылықтарын арттыру. Бір-біріне деген камқорлыққа тәрбиелеу.	Паравоз» Мақсаты: Балалардың бірінің артына бірі тіркеліп тұрып паравоз сиякты жүргүре, өлең жолдарын қайталап айтуга үрету.	Допты қып жет Ойын мақсаты: балаларды шыдамды, сабырлы қалыпта берілген белгіні тыңдауға, тез жүгіругі, түсетеңінің көлемін ажыратада білуге баулу.
Таңертесінің жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 6				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Күршаш қонақта дайындалуда» Ойынның мақсаты: ұзын-кыска, жуан-жіңішке, ұзындығы бірдей деген өлшемдерді салыстыруға жаттықтыру.	«Ойыншықтар» деген сөзге сөйлем құрастыру. Ойыншықтар сөзіне дыбыстық талдау жасау.	«Ойыншықтар айтысы» әңгімесін оку. Сұрақ-жауап	«Не жоқ?» ойынын ойнайык. Ойын ұйымдастыру, балалардың есте сақтау қабілеттерін дамыту.	«Дидактикалық тапсырма» «Кім жылдам» сурет құрастыру./машина, доп, күйришақты кийніру/
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	1 - ұйымдастырылған іс-әрекет				
	<p>Сөйлеуді дамыту Міндеті: табиғат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс тандау</p> <p>Мақсаты: дыбыстарды дұрыс айттып, қандай дыбыс екенін анықтай білу қабілеттерін дамыту.</p> <p>«Қысқа дайындық» әңгімесімен таныс</p> <p>Макал-мәтел: 1. Енбек етсең ерінбей. Тояды карның тіленбей. 2. Еңбек түбі – береке, Қоптің түбі – мереke. 3. Бейнетсіз ракат жоқ</p>	<p>Саяат ашу негіздері Міндеті: «Дауыссыз дыбыстан басталатын сөз жалға» ойыны арқылы логикалық ойлауларын дамыту</p> <p>Мақсаты: Берілген дыбысқа сөз құрап, сөздегі сол дыбыстың орнын аныктай алу дағдыларын жетілдіру.</p> <p>«Сөзді буынға бол» дидактикалық ойыны Педагог қандай да бір сөзді айтады, балалар қолдарын шапалақтап, сөзді буынға бөледі. Осы сөзде неше буын бар екенін айтады. Кітап, қалам, дәптер, карындаш, өшіргіш, бес, мектеп.</p>	<p>Саяат ашу негіздері Міндеті: Берілген дыбысқа сөз ойланап айта білуге жаттықтыру.</p> <p>Мақсаты Дыбыстар туралы сұрақтарға жауап алу арқылы жылдам ойлауға және ойларын дұрыс жеткізе алуға жаттықтыру</p> <p>«Сөзді буынға бол» дидактикалық ойыны Педагог қандай да бір сөзді айтады, балалар қолдарын шапалақтап, сөзді буынға бөледі. Осы сөзде неше буын бар екенін айтады. Кітап, қалам, дәптер, карындаш, өшіргіш, бес, мектеп.</p>	<p>Саяат ашу негіздері Міндеті: Берілген дыбысқа сөз ойланап айта білуге жаттықтыру.</p> <p>Мақсаты Дыбыстар туралы сұрақтарға жауап алу дағдыларын бекіту</p> <p>«Буынды айтып сөз құра» дидактикалық ойыны Ойын шарты: педагог айтқан буынға балалар сөз құрап айтады.</p> <p>Мысалы: На..., та..., қа..., жа..., ал..., мон..., ке..., те..., шал..., қар..., қа..., пи..., бә... т.б.</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: Өлденді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту</p> <p>Мақсаты өленді дауыс ыргағымен, логикалық екпінмен жаттауға дағдыландыру</p> <p>-Бүгін ақын Абдрахман Асылбековтың «Қыс» елецимен танысамыз</p> <p>Қыс Қандай қызық қыс деген, Бәрін шебер істеген. Бақша-бауды, тауды да Бояған ақ түспенен, Қыс дегенің ақ қана, Үлбіреген мақта ма? Тыным таппай құнұзак, Тұрғызады аққала</p>
	2 - ұйымдастырылған іс-әрекет				
	<p>Коршаган орта Міндеті: Айналадағы заттар, ойнишықтар адамның енбегімен жасалғанын түсінү және оларға үқыпты қарауға баулу</p> <p>Мақсаты Заттардың</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: заттардың салмағы «жекел», «ауыр» туралы ұғым калыптастыру</p> <p>Мақсаты: заттардың</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: «жекел – ауыр» сөздерін пайдалану арқылы салыстыруға үйрету; заттарды қолға алып, салмағы бойынша салыстыруға және өлшемі</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: «жекел – ауыр» сөздерін пайдалана отырып, салыстыруды үйрету</p> <p>Мақсаты салмағына қарай тең және тең емес заттар туралы</p>	<p>Коршаган орта Міндеті: Балаларды адамгершілік құндылықтарға, өз іс-әрекеттері мен басқа адамдардың іс-әрекеттерін бағалай білуге баулу</p> <p>Мақсаты -мамандық</p>

	<p>адам өміріндегі манызын түсіндіру арқылы оларды топтастыра білу дағдыларын арттыру</p> <p>Балалар, айналага қарандаршы, бізді нелер көршап тұр? (Әртүрлі заттар).</p> <p>Бізді қөршаган заттар бір ғана материалдан жасалған жоқ.</p> <p>Колданылуына байланысты оларды әртүрлі материалдан жасайды, олар жұмсақ, қатты, ауыр, жеңіл, кедір-бұйды немесе теп-тегіс болуы мүмкін. Эр заттың өзіндік мақсаты бар және ол бір нәрсеге қажет. Мысалы, үстел жазу үшін немесе оған тамақтану үшін қажет. Адамдар орындыктарда отырады, электр немесе газ плитасында тамақ пісіреді. Адам жұмыс істейтін заттар бар, сонымен катарап адамның құнделікті өмірдегі жұмысын жеңілдететін заттар бар. Қалай ойлайсындар, бұл заттарды кімдер жасайды?</p> <ul style="list-style-type: none"> – Оларды ересек адамдар жасайды. – Ал бұл заттарды жасау үшін материалдарды қайдан алады? 	<p>салмағы «жеңіл», «ауыр» туралы ұғым қалыптастыру</p> <p>-Бүгін біз заттарды салмағы (массасы) бойынша салыстырамыз. Ол үшін қандай сөздерді колданамыз? (Ауыр және жеңіл).</p> <p>Ойын тапсырмасы: «Ауыр және жеңіл заттарды табу».</p> <p>Бөлмeden ауыр және жеңіл заттарды табуды сұрайды, сол арқылы балалардың салмақ туралы ұғымдарын анықтайды.</p> <p>Балалар ауыр және жеңіл заттарды табады: үстел, шкаф, орындықтар</p>	<p>бойынша салмағын анықтауға үйрету</p> <p>Мақсаты: «жеңіл – ауыр» сөздерін пайдалану арқылы салыстыруға үйрету</p> <p>Эксперименттік іс-әрекет Педагог кейір материалдарды өлшеуге ұсынады.</p> <p>/ Балалардың үстелдерінде заттары бар: металл және жеңіл ұлпа, макта, қауырсындар /Педагог алақанға салуды сұрайды. Сол және оң жақ колымда не бар? (Сол жақ алақанда макта, оң жақта металл гайкасы). Не жеңіл? Не ауыр? (Макта жеңіл, ал металл ауыр). Ал енді терең дем алып, алдымен мактанды үрленіз. Не болды? (Макта ұшып кетті). Енді металл заттарды үрленіз. Олармен күресу оңай ма? (Гайкілер қозғалмайды). Неліктен? (Гайка ауыр, ол – металл. Металл мақтага қарағанда ауыр, ал мақта металдан жеңіл дегенді білдіреді).</p>	<p>білігін қалыптастыру</p> <p>Эксперименттік іс-әрекет</p> <p>Табақшаның тепе-тендігі балаларға массаның тенденцияның көрсетеді. Балалар қолдарындағы жолдорбалардың массасын салыстырады, таразыда үлкен массасы бар табақша төмөн түсіп жатқанын бақылайды.</p> <p>Педагог екінші жолдорбаны ұқсас заттармен толтырады. Жолдорбалардың массасының тенденциясы табақшасымен тексеріледі.</p> <p>Әрі карай, өлшемі бойынша үлкен, бірақ жеңіл зат, кішкентай, бірақ ауыр заттармен сәйкестендіруді ұсынады: өлшемі бойынша үлкен шарды, металл шарикпен немесе доппен сәйкестендіреді.</p> <p>Балалар бақылап, корытынды жасайды.</p> <p>-Заттың салмағы өлшеміне байланысты ма?</p> <p>Салмақ өлшемге байланысты емес</p> <p>-Қалай тексеруге болады?</p> <p>Корытындылайды, массаның өлшемге байланысты емес екендігі туралы қорытынды жасайды.</p>	<p>иelerіне құрметпен қараяуға, еңбектерін бағалауға тәрбиелу</p> <p>«Не үшін керек?» ойыны</p> <p>Педагог карточкаларды көрсетеді, ал балалар бул заттардың кір жуушы апайға не үшін қажет екенін түсіндіреді. Олар: кіржугыш мәшине, үтік, үтіктеу тақтасы, кім кептіргіш, балалар сабыны, кіржугыш ұнтағы</p>
<p>Үзіліс: Жүгіруге арналған ойындар «Өзіңе жұп тап», «Ұшатын құстар »</p>					

Ойын: «Ұшатын құстар»

Мақсаты: Балаларды табигат құбылыстарын салыстыра білуге үрету, және қырағылықта тәрбиелеу, құстар сияқты ұша білу қабілеттерін бақылау, тәрбиешінің берген белгісін тиянақты тыңдай білуге үрету.

Ойынның шарты: Алаңың бір жағында құстар ұшып жүреді. Тәрбиеші құстар ұшты дегенде, қанаттарын желпіл алғанда құстар ұшады. Тәрбиеші дауыл сокты дегенде құстар ұшып барып қабыргадағы сатыларға шығып алды, ал тәрбиеші дауыл басылды дегенде сатыдан түседі де ұшуларын жалғастырады. Ойын 3-4 рет қайталаңады.

Ойын: «Өзіне жұп таң»

Мақсаты: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауга, белгі бойынша, мәтіннің сезіне сай кімділ-қозгалыс жасауда дағдыландыру, зейндерін, байқағыштықтарын, жүгіру мен жүзу дағдыларын дамыту.

Ойын барысы: Тәрбиеші ойнаушыларға негізгі түстен бір -бір жалаудан таратады. Данғыраның белгісімен, шапалақпен – жалауын көтеріп алғанда жүгіреді. Келесі белгімен – данғыраны бірнеше ұрғылауды, шапалақпен, «Өзіне жұп таң»- деген сезебен, түстері бірдей жалаулары бар балалар жұп құрады. Эр жұп өз беттерімен фигура жасайды. Жұпсыз қалғандарға ойнаушылар мынадай сездер айтады: «Арман, Арман, аузынды ашпай, тезірек жұбынды таба гой». Содан кейін белгі бойынша баолығы алға жүгіріп келеді: 5-6 рет ойын қайталаңады.

Ұсыныс: ойында так сан ойнаушылар катысады, тәрбиеші де катысады. Тәрбиешіде әртүрлі түсті жалаулар болуы керек: ойын қайталаңғанда балалардың жалаулары ауысады. Ойыншықтар белгі бойынша өздеріне жұп таңдайды.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Қазақ тілі

Міндеті: ауызекі сейлеуде мақал-метелдерді, көркем сездерді колдануына колдау көрсету
Мақсаты: отбасы мүшелерін ажыратып, сөз тіркестерін дұрыс колданып, байланыстырып сейлейді.

«Гажайып алаң» ойыны

Отбасымен түскен суреттер, фотоальбоммен жұмыс.
Балалар өздеріне таныс сездерді атайды және сездерден сейлем күрайды.
– Мынау – менің отбасым. Мынау – ата. Атамың аты – ... . Атам теледидар көреді.
– Мынау – менің әжем. Әжемнің аты – ... . Әжем ән айтады.
– Мынау – менің әкем. Әкемнің аты – ... . Әкем ойыншық берді.
– Мынау – менің анам. Анамның аты – ... . Анам тамақ пісіреді. Біз тату тұрамыз

Қазақ тілі

Міндеті: Өз ойын жайылма сейлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру
Мақсаты:таныс сездерді құнделікті өмірде колданады, мақал-мәтел айтады.

«Гажайып алаң» ойыны
Екінші тапсырма: Отбасы туралы қандай мақал білесіндер?

Балалар макалдарды естеріне түсіреді.

1. Отан отбасынан басталады.
2. Баланың бас ұстазы – ата-ана.
3. Інісі бардың – тынысы бар,
4. Ағасы бардың – жағасы бар.
5. Аға әдепті болса, іні әдепті, Апа әдепті болса, сінлі әдепті.

Сейлеуді дамыту

Міндеті: сын есімдер мен үстеулерді колдану
Мақсаты: бірінің ойын бірі келген жерінен жалғастырып айтуды біледі

Дидактикалық ойыны:
«Қандай дыбыс екенін анықта».

Ойын шарты: Педагог дыбысты айтады. Ал балалар дыбыстың дауысты, дауыссыз екенін анықтап берулері кажет. Бірінші болып кол көтерген бала жауап беру құқығына ие болып, жауап берген бала келесі балаға басқа дыбысты айтады

Көркем әдебиет

Міндеті: Өленді жатка, мәнерлеп, интонациямен айту

Мақсаты: Табиғаттың әдемілігін сезіне білу

1. Суретте жылдың кай мезгілі бейнеленген? Кыста табиғатта қандай өзгерістер болады?
2. Сурет бойынша қыс туралы әңгіме күра.

Балалардың көніл күйі қандай?

Кыс мезгілінде қандай ойындарды ойнайдын?

2. Кім кайда ойнайды? Сызып кос.

3. Жұмбақты шеш.
Ак корпесін түйікап,
Кыстай жатар үйіктап. (Кар)

Интерактивті тақтамен жұмыс: «Қайсысы артық?» ойыны.

Ойын шарты: Тақтага әр мезгілдің күйдері ілінеді.
Осылардың ішінен артық кимді табады

Шығармашылық бейнелеу әрекеті

Міндеті: - балаларды елестете отырып сурет салу тәсілдерімен таныстыру

- Мұсіндеудің әртүрлі әдістерін колдану: құрылымдық (жеке боліктерден) және мүсіндік (негізгі боліктердің тұтас кесектен жасау).

- Сюжеттік жапсыруда заттардың өлшеміне қарай аракатынасын, әртүрлі заттардың боліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру, алеуметтік оқиғаларды, балалар өміріндегі оқиғаларды бейнелеу

- Пішіндердің түрлі қалыптарын бере білуді, оларды құрделі емес композицияларға біріктіруді қалыптастыру

Мақсаты: - балаларды елестете отырып сурет салу тәсілдерімен мүсіндеудің әртүрлі әдістерін, жапсыруда заттардың өлшемін, пішіндердің түрлі қалыптарын бере білу

Топтық жұмыс

Үзіліс: .Кеңістікті бағдарлауға арналған ойындар «Қалай жүріп, нені тапқың келеді?» (қайталау

Артикуляциялық жаттығулар(қайталау)

«Терезе»-балага аудын кең ашип «Ыстық» деп айтудын сұраңыз, ал сосын еріндерін кішкені жауып «Сүйк» деп айтқызызыз.

«Окошко» - попросите ребенка широко открыть рот сказать: «жаааарко», а затем, максимально скжав губы сказать: «хоооолодно».

2. «Пілдің тұмсығы» - еріндер біріктірілген және алға қарағ қатты созылады
«Хобот слона» - вытянув вперед губы трубочкой, образовать "хобот слоника",
"набирать водичку".

Ойни: «Қалай жүріп, нені тапқың келеді?» (қайталау)

Максаты: кеңістікті бағдарлауга дагдыландыру

Жасы: 5-6 жас аралығы

Кәжетті заттар: ойнанышқтар немесе суреттері.

Ойни барысы: педагог ойнанышқтарды топтың әр жеріне қояды: баланың оң жағына-машина, сол жағына-доп, алдына-курышак, артына-зымыран қойып байлай дейді: «алдында қурышак, оң жағында машина, сол жағында доп, артында зымыран, қалай жүріп, нені тапқың келеді?»

<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: алға айналдыра отырып, ұзын және қыска секірғіштен секір</p> <p>Мақсаты: алға айналдыра отырып, ұзын және қыска секірғіштен секір</p> <p>Кімділ-қозғалыс ойыны: «Еденде түрлі қалма». (4 рет) Ұсташы бала таңдалады. Қалған балалар біктігі 30 см заттардың үстінде түрады. Балалар секіріп түсіп, зал ішінде жүгіріп журеді. Педагогтің: «Ұста!» деген бұйрығы бойынша орындарына жүгіреді. Ұсташы бала секіріп орындарына шыға алмаған балаларды ұстайды. Ұсталған балалар бір шетте отырады</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті: Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау</p> <p>Мақсаты: Ересектердің орындаудағы музикалық пъесаларды тыңдау, жоғарғы регистр, аспаптың дыбысталу тембрін ажырату</p> <p>Музыка тыңдау: «Қазақстан жалауы» (Д. Омаров) Ән айту: «Тәуелсіздік таны» (А. Шырынбекова) «Жомарт елім» (И. Нұсіпбаев) Музикалық-ыргактық кіммелдар: «Жаса, Қазақстан» (ұнтаспада) «Көңілді балалар» литва халық әуені (өндеген Т. Ломова) Билер: «Қара бала» биі («Билеп үйренейік» жинағынан) Музикалық аспапта ойнау: «Илигай» қ.х.ә. (өнд. Б. Дәлденбай)</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: оң және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сзықтан секіру</p> <p>Мақсаты оң және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сзықтан секіру</p> <p>Ойын жаттығуы: «Допты қағып ал!» Допты жоғары лақтырып, қолды артқа жіберіп шапалақтап, допты саусақтарын ашып, кайтадан қағып алады</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: Қақтыру, қағып алу, домалату: допты жоғары, жіптін үстінен лақтыру және екі қолымен, бір қолымен (он және сол қолын алмастыру) қағып алу</p> <p>Мақсаты допты оң және сол қолмен еденге кезекпен ұру</p> <p>«Баскетбол» – допты он және сол қолдың саусақ ұштарымен еденге кезекпен ұруға үрету. Нұсқау – бастапқы қалыпты дүрыс қабылдау, допты алақаммен соқпау. Допды еденге бір қолмен соғады, еденнен ыршыған допты саусақтарын ашкан күйде күтіп алады. Тапсырманы орындан болғаннан кейін допты себетке салады</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті: Қазақ халқының әндері мен би әүендерінің үздік улгілерін тыңдауға баулу</p> <p>Мақсаты Ересектердің орындаудағы музикалық пъесаларды тыңдау, жоғарғы регистр, аспаптың дыбысталу тембрін ажырату</p> <p>Музыка тыңдау: «Қазақстан жалауы» (Д. Омаров) Ән айту: «Тәуелсіздік таны» (А. Шырынбекова) «Жомарт елім» (И. Нұсіпбаев) Музикалық-ыргактық кіммелдар: «Жаса, Қазақстан» (ұнтаспада) «Көңілді балалар» литва халық әуені (өндеген Т. Ломова) Билер: «Қара бала» биі («Билеп үйренейік» жинағынан) Музикалық аспапта ойнау: «Илигай» қ.х.ә. (өнд. Б. Дәлденбай)</p>
---	---	--	--	---

Балаларды үйге қайтару	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарының берінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз күрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарының берінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз күрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.	Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда балаңың өзіне - өзі қызымет етуідің алғы шарттарына үйрете берініз: жуыну, қолын сұрту, шешіну, өз берітімен тамақтану, тамақ ішкенде касыкты пайдалану, горшокка сұрану. Қиімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарының берінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз күрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.	Ата –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі орган өз мейрімізді қорсеттіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы озінізді қозғандырытын мәселенің айтудан аулақ болыңыз.

Тәрбиелу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйімі Дамса ауылшының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «а» сыныбы

Балалардың жасы 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 1-апта 05 - 09 желтоқсан 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 05.12.22	Сейсенбі 06.12.22	Сәрсенбі 07.12.22	Бейсенбі 08.12.22	Жұма 09.12.22
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар үйімдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	Тақпак жаттау. Мен анамнан қалмаймын! Онсыз ешқайда бармаймын! Айтындаршы, менсіз Жарты күн өмір мүмкін бе? Анаммен бірге ас үйде де, Істерге бірге барамыз, Екеуміз мультикті бірге көреміз, Алмұртты беліп жейміз.	Психогимнастика «Бүгін өзінді қалай сезінесін?» Балаларға әртүрлі көңіл-күй ренқтері бейнеленген карта ұсынылады. Балалар оның көңіл-күйіне, досының, анасының, мысықтың және т. б. көңіл-күйіне ұқсас біреуін таңдайды	Саусақ гимнастикасы Фигураларды орындау Мақсаты: ұсақ моториканы дамыту. «Үйшік» Құбыр және шатыры бар үй түр, Мен балконға серуенуге шықтым. «Көзілдірік» Әжей көзілдірік киді Немересін көрді. «Орындық» Аяғы, арқасы және орындық – Міне, танқаларлық орындық	Психогимнастика «Жақсы көңіл-күй» Анам дүкенге барды: «Печенье мен кәмпіт сатып аламын», - деді ол. «Бірге шай ішіп, бассейнге барамыз». Бала қуаныштан секіре бастады. Осы кезде музика естіледі. Белсенді қозғалыстар: жүрү, секіру. Мимика: күлімсіреу.	Саусақ гимнастикасы Біз базарға бардық, Алмұрт пен құрман көп, Лимон, апельсин бар, Қауын, қара ерік, мандарин. Біз қарбыз сатып алдық, Бұл ең дәмді жүк. (Өлеңнің әр жолында саусақтарды біріктіру, бірақ алақан біріктірілмейді.)
Ата-аналармен әңгімелесу, кенес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кенес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алғып келулерін ескеरту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол калпында сөзсіз қабылдан жаксы көретінінізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамактануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қараша және тағы басқа әрекеттер)	«Зат не үшін қажет?» дидактикалық ойын Мақсаты: балалардың тапқырлығын, белсенділігін және ойлау дербестігін дамыту; балалардың тұрмыстық заттардың, күралдардың	«Әрекетті бағала» дидактикалық ойыны. Мақсаты: сюжеттік суреттердің көмегімен балалардың жақсы және жаман істер туралы идеяларын дамыту; іс-	«Қармақ» ойыны Мақсаты: орнында секіру жаттығулары; ептілікті, қимылдарды үйлестіруді, зейніді дамыту	«Болшектен үй құрастырып» дидактикалық ойын Мақсаты: үй мен автобустың белгітерін табуға үйрету; балалардың шенбер,	«Әрекетті таңда» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалар сөздігінде етістікті белсендіруді жалғастыру

	манызы туралы білімін бекіту; оларға ұқыпты қарауға тәрбиелеу (коршаган ортамен танысу +сойлеуді дамыту	әрекеттерді сипаттау және бағалау; сезімталдыққа, қайырымдылыққа тәрбиелеу.		шаршы, тіктертбұрыш туралы білімдерін бекіту; зейінді, көзді, табандылықты дамыту	
Таңертенгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 7				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Әңгіме «Адам қандай болуы керек?» Мақсаты: адамның жеке басының кейбір қасиеті туралы білімді бекіту (мейірімділік, жауаптылық, адамгершілік, адалдық)	«Адам неге сенуі керек?» ойыны <i>(Доппен шенберде)</i> Мақсаты: адамның өмірі жақсаруы үшін оған не сену керектігін білу. Өйткені, өмір ігі істерге беріледі	«Мен кіммін?» Мақсаты: туыстық байланыстарды білу (кім кімге керек): Мен анамын, ал сен маган кімсін? Кімнің үлкен, кімнің кіші екенін атай білу	«Оз қорқыныштарың туралы айт» жаттығуы Мақсаты: балалардагы нақты қорқыныштарды анықтау; өз қорқыныштары туралы ашық айту қабілетін дамыту	Балалардың жұмбак өйлап шығаруы Мақсаты: адам туралы жұмбақтар жасауга үйрету (дene мүшелері, ішкі органдар туралы); сөздік қорын кеңеути
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	1 - ұйымдастырылған іс-әрекет				
	Сойлеуді дамыту Міндеті: Табиғат күбылыштарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс тандау, Мақсаты Дауыссыз дыбыстардың дыбысталу ерекшеліктерін түсіндіру Қазір біз "Алғашқы қар" олеңімен танысамыз О, керемет, керемет! \ Бейне аппак қөбелек. Ақша қар жай көлбендеп, Конып жатыр жерге кеп. Дидактикалық ойын: «Дыбыстарды дауыстап айтайық». А-а, ә-ә-ә. Дауыссыз дыбыстарды айтқызып қатаң, ұян, ұнді дыбыстарды тапқызу: б, в, г т.б.	Саят ашу негіздері Міндеті: Бұындардан сөздер кұрастыруға (ауызша) үйрету Мақсаты сөзді буынға бөле алу дағдыларын бекіту «Жұп құр» ойын-жаттығуы Педагог тақтага шенбер бойымен бір дыбыстан басталатын екі суреттен тақтага ілішінген, балаларға екі бірдей дыбыстан басталатын суреттерді қосуға тапсырма беріледі. Педагог тапсырманы орындау үшін, балаларды кезекпен тақтага шығарады. Мысалы: алма-алмұрт, қызанақ-қызыла, етік-емізік, тақия-тарақ, от-орындық, керует-күрек, сағат-сағыз, қоян-коңыз, ит-ине	Саят ашу негіздері Міндеті: Берілген буынға сөз құрай алу дағдыларын жетілдіру Мақсаты сөзді буынға бөле алу дағдыларын бекіту «Бұынды айтып сөз құра» дидактикалық ойыны Ойын шарты: педагог айтқан буынға балалар сөз құрап айтады. Мысалы: На..., та..., ка..., жа..., ал..., мон..., ке..., те..., шал..., кар..., ка..., пи..., бә...	Саят ашу негіздері Міндеті: Кері іс-әрекетті айт» ойыны арқылы сөйлем күрлату арқылы шығармашылықпен ойлауларын дамыту Мақсаты сөзді буынға бөле алу дағдыларын бекіту 1. Суретте бейнеленген заттарды ата. Сөзде қанша дыбыс болса, сонша дөңгелек сал. 2. Сөздерді буынға бөл. Бір буынды сөзді бір терезелі, екі буынды сөзді екі терезелі, үш буынды сөзді үш терезелі үймен сәйкестендір. Педагог суреттерді буынның санына қарай өз үйшіктеріне қосуға тапсырма береді, неше буыннан тұрса, сонша терезелі үйге қосу қажет	Көркем әдебиет Міндеті: -Өленді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту Мақсаты әдеби шығармадағы қоғамдық өмір оқигалары туралы түсінігін дамыту Өлең қалай аталауды? – Авторы кім? – Сендерге өлең ұнады ма? – Өлеңде не туралы айттылған? – Еліміздің қандай рәміздері бар? – «Тәуелсіздік» деген сөзді қалай түсінесін? «Тәуелсіз Қазақстан» олеңін мәнерлеп қайталап оқиды. – Өлеңнің бірінші жолы қалай басталады? Педагог сөйлемнің басын оқып, балалар жалғастыратын әдісті пайдаланады. Өленді эмоциямен 2-3 рет қайталайды. 3-4 бала өлеңді жатқа айтады
Үзіліс : «Әуедегі атыс»					

ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ОЙЫНДАР

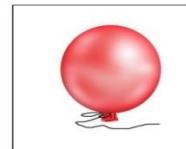
Мен кандай адаммын ?

алу

Мақсаты: Топта жұмыс жүргізу үшін жағымды ахуал орнату, қарым - катынастың белсенді стилін және кері байланыс немесе тәсілдерін менгеру;

Әр катыншы озінің жағымды , жағымсыз қасиеттерін айтады . Сол бойынша корытынды жүргізіледі .

Ойын:«Әуедегі аты» қимылдау ойыны

Мақсаты: Топпен қарым-қатынасты ныгайту, тез қимылдау.

Ойының шарты: Бұл сайыста оқушыларды еki топқа тен болесіз. 1-топқа бірнеше қызыл тұс (өз калауынан бойынша да таңдауга болады), 2-топқа жасыл түсті үрленген шар беріл, еки команданың арасын тұзу сызық етіп бормен сызып коясыз. Музыка ыргағымен еки команда өз шарларын карсылас командада жаққа лактыру керек. Қай топ жылдам сол жеңіске жетеді.

2 - ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАН ІС-ӘРЕКЕТ

Көршіған орта
Міндеті:Өз құрдастарын тарта отырып, ұлттық ойындар ойнау
Мақсаты—ұлттық ойындарға қызығушылықтарын арттыру

-Балалар ,татулық дегенді қалай түсінесіндер?
 -Татулық-достар арасындағы ен керемет қасиет. Тату балалар бір-бірін тындайды, ойыншылтармен беліседі, ренжіспейді, тату-тәтті ойнайды. Сондықтан достық татулыктан басталады.
 -Бүтін біз біргіп «Хан талапай» асық ойынын ойнаймыз.

Математика негіздері
Міндеті:-заттардың салмағын өлшемі бойынша анықтауды үрету; заттың салмағы оның өлшеміне байланысты емес, деген ұғым беру

Мақсаты:салмағына қарай тен және тен емес заттар туралы білігін қалыптастыру
 «Ауыр – женіл», «бірдей» дидактикалық ойыны.
 Педагог балаларға сыныпта бар заттарды қолға қойып, салыстырып, заттардың қайсысы женілірек, қайсысы ауырлау екенін салыстырып білуді ұсынады: кітап және қарындаш, тас және қағаз параги, текше және кесек, әуе шары және футбол добы, моншақ және шеге, шеге және дән және т.с.с.
 Сондай-ақ салмағы бірдей жұптарды анықтауды ұсынады. «Өлшеу» бойынша жұптық жұмыс. Балалар

Математика негіздері
Міндеті:қағаз парагын тен және тен емес бөліктегерге бөлу
Мақсаты«бүтін және бөлік» туралы ұғым қалыптастыру.

Педагог суреттердің көрсетеді, балалар бүтін немесе бөлік деп айтады. Бүтін алманы, текшелер жиынтығын көрсетеді, содан соң бөліктерін-жарты, төрттен бір бөлігін. Балалар атайды

Математика негіздері
Міндеті: Бүтін мен бөлікті салыстыру, 8-10 бөліктерден пішіндерді жинап, құрастыру
Мақсаты.Бөліктерден бүтінді құрастыруға және бүтінді бөліктегерге бөлуге үрету

Бүтін мен бөліктердің үстінен саусақтарымен жүргізеді. Практикалық жұмыс жүргізеді, сұрақтарға жауап береді.

- Алма кандай бөліктегерге бөлінген? (Жоғарыда алма екі бөлікке, төменде төрт бөлікке бөлінген).
 - Барлық бөліктегерін біріктірсе, не болады? (Бүтін)
 - Алманың екіден бір бөлігін, төрттен бір бөлігін, басқаша қалай атауға болады?
 (Жарты, ширек.)

Педагог мұны «+» белгісінің көмегімен көрсетеді.
 Екінші суретте алманың төрт бөлігінен бір бөлігін алады, қанша бөлік қалады?

Көршіған орта
Міндеті:Қазақстан мемлекетінің рәміздеріне құрмет көрсету.
Мақсаты еліміздің рәміздері туралы білімдерін толықтыру.

Әңгіме откізу.
 – Мемлекеттік рәміздерге не жатады?
 – Мемлекеттік Елтаңба.
 – Мемлекеттік Ту.
 – Мемлекеттік Гимн
 Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Туы көгілдір түсті.
 Мемлекеттік Тудағы көгілдір тұс Қазақстан халқының жеке мемлекет болуга ұмытылған ииет-тілегінің тазалығын, асқақтығын көрсетеді.
 Нұрға малынған алтын құн тыныштық пен байлықты бейнелейді. Қанатын жайған қыран құс – билік, айбындылық бейнесі

		тапсырманы орындауды. Тексерген кезде жүптардың әркайсысы өз жауабын туғандар		
--	--	--	--	--

Үзіліс: Аз қимылды ойындар «Жалауша»

«Оқиені еріту» жаттығуы

Тып-тыныш деңеңізді бос ұстап отырыңыз .Өзінізді каракөлеңкеде театтра отырмын деп есептеңіз Алдыңыздагы шағын саҳнага (ең жекे көретін, көргініз келмейтін) сіз кешіруге тиесті адамды койыңыз. Мейіл ол сізді қазір ренжітсін , бұрын ренжітсін , қазір өмірде бар болсын , алде өмірден етіп кетті ме , оған мән бермеңіз .Көз алдыңызға елестеткенде оның жағдайы жақсы , жүзіне құлқі үйірілген жағдайда болуы керек . Оны бақытты деп біліңіз . Бірнеше минут оның жүзін анық көз алдыңызыда ұстап тұрыңыз . Соңан соң барып ол бейнемен коштасыңыз . Сіз кешірген адам кетісімен сіз өзінізді саҳнага койыңыз. Өзінізді де тек жақсы жағдайда елестетіңіз . Бақытты , құлқі үйірілген жүзбен тұрыңыз . Бұл әлемдегі жақсылық барлығыңызға да тең жететінін үғыңыз .

Ойын: «Жалауша»

Ойының мақсаты: жарысып тез жүгіруге, қарсыласынан бұрын жалаушаны алуға жаттықтыру.

Керекті құралдар: ысқырық, жалауша, бор, таяқша.

Мазмұны.

Сыныптағы балалар санау арқылы екі командаға бөлінеді. Олар ойын алдыңыңын екі шетінде қарама-қарсы сал түзеп тұрады. Ойыншылардың дәл ортасынан диаметрі 1 метрлік шеңбер сызылады. Шеңбердің ортасына жалауша тігіледі. Жалаушаның касында қолына ысқырық ұстаган ойын жүргізуші тұрады.

Ойыншылар тұстаптын белгі берілгенен кейін екінші командағы бірінші тұрган ойыншылар тез жүгіріп келіп, жалаушаны алдымен алуға тырысады. Егер ала алса, ол ойыншы команда есебіне ыр үшай қосады.

Ал шеңберге екі бала да катарап келсе, олар етеге сак болулатын көз жақсы жоқ.

Ойын осылай бірнеше рет жүріп, женіске жеткен команда анықталады.

Ойының ережесі.

1. Ойыншылар тұрган ойыншылардан бір мезетте шығын мүқият қадағалау қажет.

2. Шеңбердің сызығын басуға болмайды.

3. Шеңбер ішінен алған жалаушаны ойын жүргізушіге беріп, ойыншылар кайтадан тұрган орнындағына жүгіріп кетеді.

Әдістемелік нұсқаулар.

Ойын кызықты оту үшін командаларды бір тұзудің бойына тұргызу керек.

Ойын жүргізуші етіп сабакқа қатыса алмайтын оқушыларды немесе арнаулы төрешілерді тағайындауга болады.

3 - үйімдастырылған іс-әрекет

	<p>Қазақ тілі Міндеті: -Өз бетінше карым-кетінас жасауга баулу Мақсатытакырып бойынша сөздер үйрету, сөзді саналы түрде есте сақтауға жаттықтыру</p> <p>Мынау не? – Бұл – балабақша. – Балалар қайда келді? – Балалар балабақшага келді.</p>	<p>Қазақ тілі МіндетіСұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу Мақсатытакырып бойынша сөздер үйрету, сөзді саналы түрде есте сақтауға жаттықтыру</p> <p>Дидактикалық ойын: «Өзінің досың туралы</p>	<p>Сөйлеуді дамыту Міндеті:Бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру</p> <p>МақсатыДауыссыз дыбыс түрлерін ажыраты білуге баулу</p> <p>Педагог: 1.Балалар, табиғатты сую – парыз. Сую үшін –</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: Өленді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту</p> <p>Мақсаты әдеби шығармадағы қоғамдық өмір оқиғалары туралы түсінігін дамыту</p> <p>Біз қай республикада тұрамыз?</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті Міндеті: - - Қазақ халқының үлттых қиімдері мен ою- өрнектері туралы білімдерін көңейту</p> <p>Мақсаты:- - Шынайы бейнесіне қарап және ойдан пішіндері мен өлшемі әртүрлі таныс заттарды мүсіндеу</p> <p>Жапсырудың түрлі әдістері (симметриялы, сымаралы симметриялы, сұлбалы) мен тәсілдерін (тура, кисық қио, ою, флористика элементтерін</p>
--	---	---	--	---	--

	<p>– Балалар не істеп жүр? – Балабақша ауласында ойнап жүр. – Саган балабақшада көңілді ме? – Иә, балабақшада көңілді. Балабақшада балалар көп. Олар бір-бірімен дос. – Дос, дос-ы-ң, се-н-і-ң до-сың. Ме-н-і-ң до-сым. Артем, сен кіммен ойнайсың? Артем, Арлан сенің досың ба? – Иә. Менің досым – Арлан. – Артем, Арлан – достар. – Достар қалай ойнайды? – Достар тату ойнайды</p>	<p>әңгімеле». Балалар өздері туралы және достары туралы әңгімелуе. Менің атым – Наташа. Мен бес жастамын. Менің досымның аты – Сәүле. Біз тату ойнайды. Менің атым – Артем. Мен бес жастамын. Менің достарымның аттары – Арлан, Рома. Біз достарымызбен татумыз. (Балалар қайталайды).</p>	<p>корғай парыз. 2.Адамдардың табиғатсыз күні жоқ Оны айтуға табиғаттың тілі жоқ Педагог балаларға сұрақтар қояды. Алғашқы кар. –Өлеңді тыңдағанда көз алдыларына не елестеді? –Бір сезбен айтқанда, кысқы табиғат. Бұны сурет жанрында «пейзаж» деп айтады. –Өлеңде автор қарды неге теңейді? –Қарды түсі мен түріне қарап тағы неге теңеуге болады? –Сендерге өлең ұнады ма? –Өлеңнің кай жолдарын қайта тыңдағыларың келеді, қандай жолдары сендерде ерекше әсер қалдырыды? –Мен қазір өлең жолдарын қайталап оқымын, сендер қайталап айтындар. –Енді осы өлеңді қайталап отырып естеріңе сактап қалуға тырысындар. Педагог суретке қарап қайталau арқылы өлең жолдарын жаттатады</p>	<p>– Қазақстан Республикасының астанасы қай кала? – Қазақстанның жері үлкен, табиғаты бай, көп ұлтты, егемен мемлекет. Еліміздің мақтана алатын мемлекеттік рәміздері бар. Ол – Тың, Елтаңбасы, Гимні. Біз – тәуелсіз елдің бақытты ұландарымыз. – Бүгін ақын Оразакын Аскардың «Тәуелсіз Қазақстан» атты өлеңімен танысамыз. Өлең – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Өлең сөз адамның жан тебіренің әсерлі етіп жеткізеді. Айрықша сезімдерді үйқас сөздермен суреттейді. Педагог «Тәуелсіз Қазақстан» өлеңін мәнерлеп оқиды</p>	<p>және т.б.) колдану - Қағаз цилиндрлерден (такия, сәукеле, кимешек және т.б.) және колғап құрастыру</p> <p>Топтық жұмыстар</p>
--	--	--	---	--	--

Үзіліс: «Торғайлар мен тор» қимылды ойыны

Тіл гимнастикасы
«Р»-га тілің келе ме?

Қаламқасқа «тұр», - деші,
 Қарындашқа «жұр», - деші.
 «Кара қарындашты
 Қаламқас алып тұр», - деші,
 Ал енді өзің-ақ
 «Р-р-р», - деші.

Ойын: «Торғайлар мен тор» қымылды ойыны
Мақсаты: Топпен қарым-қатынасты нығайту, тез қымылдау.

Ойынның шарты: Балалар екі топқа бөлінеді. Бір топ алаңың ортасында қол ұстасып шеңбер құрып айналып жүреді. Сол топ тор болып саналады. Екінші топ-торғайлар. Тәрбиеші торды ашындар дегенде 1-ші топтың ойыншылары қолдарын көтереді.(Қол ұстасып айналып жүреді) Торғайлар шеңбердің ішіне кіреді, тез қайта шығуға тырысады. Тәрбиеші «торды жабындар» дегенде 1-ші топтың ойыншылары қолдарын түсіреді. Тордың ішінде қалып қойған балалар шеңберге косылады. Сейтіп 1-3 торғай қалғанша ойнайды.

4 - ҰЙЫМДАСТАРЫЛҒАН ІС-ӘРЕКЕТ

Дене шынықтыру
Міндеті:- Допты бір катарага койылған заттардың арасынмен домалату
МақсатыБалалар арасындағы достық қарым-қатынасты орнатуға және ұжымның үйымшыл болуына жағдай жасау. Допты он және сол колмен еденге кезекпен ұруды жаттықтыруға жалғастыру

Музика
Міндеті:Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту кабілетін үйлестіруді жетілдіру
Мақсаты:Шығармалардың эмоциялық мазмұнын, олардың сипаттын, көңіл күйін ажырату,
Музика тындау:
 «Алатая» (Н. Тілендиев, ұнтаспадан)
 Ән айту:
 «Қазақтың жері» (Б. Түзелбекова)
 «Тәуелсіздік таңы» (А. Шырынбекова)
 Музикалық-ыргактық қымылдар:
 «Айна» орыс х.ә. (өндеген М. Раухвергер)
 Билер: «Еркебұлан» биі («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар:
 «Шашырақ» ойыны

Дене шынықтыру
Міндеті:Допты кабыргага лактыру және екі колымен қағып алу
Мақсаты Доппен орындалатын жаттығулардың манызы туралы түсініктерін толықтыру және жалпы қозғалыстар туралы танымдық көзқарастарын дамыту
 Негізгі қымыл-қозғалыстарды алмастыру тәсілімен орындау: «Баскетбол» – допты он және сол колдан саусак ұштарымен еденге кезекпен ұруга үйрету. Нұсқау – бастапқы қалыпты дұрыс кабылдау, допты алақанмен сокпау.
 Допты еденге бір колмен согады, еденин ыршыған допты саусактарын ашқан күйде күтіп алады. Тапсырманы орындал болғаннан кейін допты себектек салады.

Дене шынықтыру
Міндеті:Допты екі колымен бір-біріне (аракақыштығы 1,5–2 метр) басынан асыра лактыру
Мақсаты Доппен орындалатын жаттығулардың манызы туралы түсініктерін толықтыру және жалпы қозғалыстар туралы танымдық көзқарастарын дамыту
Кіммел-қозғалыс ойыны:
 «Еденде тұрып қалма». (4 рет)
 Үстаушы бала таңдалады. Калған балалар бінктігі 30 см заттардың үстінде тұрады. Балалар секіріп түсін, зал ішінде жүгіріп жүреді. Педагогтің: «Үста!» деген бұйрығы бойынша орындарына жүгіреді. Үстаушы бала секіріп орындарына шыға алмаған балаларды үстайды. Үсталған балалар бір шетте отырады

Музика
Міндеті:Ән айту дағдыларын қалыптастыру
Мақсаты Шығармалардың эмоциялық мазмұнын, олардың сипаттын, көңіл қүйін ажырату,
Музика тындау:
 «Алатая» (Н. Тілендиев, ұнтаспадан)
 Ән айту:
 «Қазақтың жері» (Б. Түзелбекова)
 «Тәуелсіздік таңы» (А. Шырынбекова)
 Музикалық-ыргактық қымылдар:
 «Айна» орыс х.ә. (өндеген М. Раухвергер)
 Билер: «Еркебұлан» биі («Билеп үйренейік» жинағынан)
 Ойындар, хороводтар:
 «Шашырақ» ойыны
 Музикалық аспапта ойнау:
 «Илигай» қ.х.ә. (өнд. Б. Дәлденбай)
 »

Үйге қайтару

	<p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берінде өздігімен ойнайды, мінезі ашық, өз күрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берінде өздігімен ойнайды, мінезі ашық, өз күрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>- үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет студің алғы шарттарына үргете беріңіз: жуыну, колын сұрту, шешіну, өз бетімен тамактану, тамак ішкенде касыкты пайдалану, горшокка сұрану. Кімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берінде өздігімен ойнайды, мінезі ашық, өз күрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>- баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейріміңізді көрсетініз. Балаңыздың кезінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>
--	---	---	---	---	--

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйымы Дамса ауылының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «а» сыныбы

Балалардың жасы 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 11-апта 12–16 желтоқсан 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 12.12.22	Сейсенбі 13.12.22	Сәрсенбі. 14.12.22	Бейсенбі 15.12.22	Жұма 16.12.22
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтерінкі көңіл-күй орнатуға ойындар үйімдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	«Мұсін» ойыны Мақсаты: кимылды үйлестіруді, есту қабілетін, физикалық қасиетін, ережелерге сәйкес ойнау қабілетін дамыту	«Бәрі қалай аяқталды?» ойыны Мақсаты: есте сактау қабілетін, ақыл-ой қабілетін дамыту; баланың сөздік корын толықтыру	«Не жоғалды?» ойыны Мақсаты: зейінді, есте сактауды дамыту	«Балалардың тәртібі қатаң» ойыны Мақсаты: сигнал бойынша әрекет ету қабілетін, физикалық қасиеттерін дамыту	«Сен қалай өмір сүресің» ойыны Мақсаты: балаларда кимылды дұрыс сипаттау және бір уақытта сөйлеу, ойлау дағдысы, қозғалысты үйлестіру қабілетін дамыту
Ата-аналармен әңгімелесу, кенес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кенес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгерпіп алғып келулерін ескеrtу.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол калпында сезіз қабылдан жаксы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын таусысып жеуге үйретулерін ескеrtу.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарая және тағы басқа әрекеттер)	«Бұл не үшін?» дидактикалық ойыны Мақсаты: Жыл мезгілдері мен тиісті айларды атауга үйрету	«Жануарды тамақтандыр» дидактикалық ойыны Мақсаты: сөздерді бөліктерге бөлуге, сөздің әр бөлігін бөлек айтуды үйрету	«Өзіңе жұп тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: балаларды сөздердің дыбысын тыңдауға үйрету; сөздерді өз бетінше атауга және олардағы дыбыстардың нақты айтылуына жаттығу	«Бұл нені білдіреді?» дидактикалық ойыны Мақсаты: балаларды сөздерді мағынасына карай топтастыруға, сөздердің тікелей және бейнелі мағынасын түсінуге үйрету	«Кім көп соз ойладап табады» дидактикалық ойыны Мақсаты: сөздікті белсендіру; ой-өрісін кенейту
Таңертенгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 7				
Үйімдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Ұниан жасалған тағамды ата» дидактикалық ойыны Мақсаты: нан-токаш өнімдері туралы білімдерін бекіту; нанға үқыпты қарауға тәрбиелеу	«Төртінші артық» дидактикалық ойыны Мақсаты: артық затты (азық-түлік) табуға үйрету және себебін түсіндіру	«Жаңылтпаш» «Сіз бізді ізденеміз ана: Біз қымыздықты қырыққабат сорпасына косамыз» Мақсаты: барлық дыбысты айтуды арқылы	«Табиғат және адам» дидактикалық ойыны Мақсаты: адам жасаған және табиғат адамға не беретін туралы білімді жүйелеу: балық, ет, көкөніс, жеміс, жидек, тұқым, жаңғақ	«Сипаттама арқылы біл» дидактикалық ойыны Мақсаты: сипаттама бойынша тамак өнімдерін тануга үйрету

			жанылтпашты анық айтуга үйрету		
1 - ұйымдастырылған іс-әрекет					
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	<p>Сөйлеуді дамыту Міндеті:Қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауп беруге баулу</p> <p>Мақсаты Сойлем түрлерін ажыратып білуге үйрету.</p> <p>Дауыс ыргағына карай оларды ажыратып білудің дамыту</p> <p>Менің Отаным Әйнегі – күн, Шатыры – аспан, Кең далам асқақ. Тесі толған егін, Көлдері күміс шашқан, Қазақстан Республика� менің!</p>	<p>Саяат ашу негіздері Міндеті:Сызба бойынша сөздерді буынға бөлу, буындарды ретімен атай білу дағдыларын бекіту</p> <p>Мақсаты:сызба бойынша сөздерді буынға бөлу, буындарды ретімен атай білу дағдыларын бекіту.</p> <p>«Сөз ойла» дидактикалық жаттығуы (Әр дүркін жаупқа педагог балаларға фишкада беріп отырады) – Айсұлу бізге -та буынның басталатын сөздер ойлап айтудыңызды сұрапты.</p> <p>Мысалы: тарақ, тамыз, тал, табыс, тап, тапқыр, тау, тауық, таутеке, тазы, тамызық, тага, тақылдақ, таң -ба буынның басталатын сөздер ойлап айтудыңызды сұрапты.</p> <p>Мысалы: балық, батпак, бака, бағдар, бақ, бақ-бак, банка, бақыр, Бағжан, байгазы, бай, байлық, базар, Базаргұл, балшық -са буынның басталатын сөздер ойлап айтудыңызды сұрапты.</p> <p>Мысалы: сағыз, сабын, салт,</p>	<p>Саяат ашу негіздері Міндеті: Сойлем туралы бастанқы түсініктерді қалыптастыру, сойлем сөздерден тұратынын түсіну</p> <p>Мақсаты әр дыбыстың сөздегі орны аса маңызды екенін түсіндіру.</p> <p>«Дыбыстың сөздегі орнын тап» дидактикалық жаттығуы Педагог сез сызбасын тақтаға іледі. – Балалар, піл, апа, кап сөздерінде «пп» дыбысы қай жерде орналасқанын табайық.</p> <p>Сызбаларға белгілейік.</p> <p>Балалар піл сөзінде «пп» дыбысының бірінші тұрганын, апа сөзінде ортасында тұрганын, кап сөзінде соңында тұрганын айтады</p>	<p>Саяат ашу негіздері Міндеті: Сойлемді ауызша талдау: жай сойлемдерді сөздерге бөлу</p> <p>Мақсаты .Балаларды дыбыстың сөздегі орнын таба білуге үйрету.</p> <p>«Дұрыс тап» дидактикалық ойны – Балалар, мен тақтаға сызба ілемін, сендер мен айтқан дыбыс сөздің қай жерінде тұрганын, яғни басында, ортасында, соңында тұрганын тауып, төртбұрышты бояйсындар. Сендер бір төртбұрыштың бір дыбыс екенін білесіндер. Л дыбысын орнан анықтаймыз.</p> <p>Мысалы: (п) піл, апа, кап. Есімізде сактаймыз: берілген дыбыс сөздің басында, ортасында, соңында болуы мүмкін</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: Мақсаты</p>

		Самал, сарай, сары, сай, самал, сал, сауық, сауынши, сатушы, саяп, сауықшыл, сан Ойын соңында фишкасы ең көп бала женімпаз болады		
--	--	---	--	--

Үзіліс :

Сюжетті-ролді ойын:

Тақырыбы: «Экологтар.Багандар»

Мақсаты:Көлайлы жағдай жасау, алеуметтік шабыттарын мадактау, ойын сюжетіне байланысты шағын топтарға болу, тіл этикетін дамыту.Экологтар жұмысының ізгі бағыттары жұмыстары және оның табигатты қоргаудағы, алеуметтік мәні туралы түсініктерін көңейтү.

Жағдайы:Объектыны таңдау, Картамен жұмыс, бак орнататын жерді таңдау
Экологиялық паспортарды қарастыру;Экологиялық жағдайларды зерттеу Айппул төлету;Экологиялық жағдайларды түзету жұмыстары;Суретке түсіру,
суретке түсірудің бұзылуы, суретшімен кездесу.
өсімдіктерді бейнелеу.

Сюжетті-ролді ойын:

Тақырыбы: «Зерттеушілер»

Мақсаты:Ойнатылтын ойынын этапатарынын біліктілігін бекіту.
Зерттеуге көректі заттар мен құрал-жабдықтарды,сонымен катаранттар ауыстырушыларын табуға үйрету .Рөлдерге болініп ,болінген рол бойынша әрекет ету әдеттін қалыптастырып . Зерттеу жұмышшыларының жұмысы қызықты әрі киын екенін түсіндір .Ойындық диалогты моделдеуге үйрету.

Жағдайы:

Зерттеу объектісін таңдау;
Зертхананы құру ;
Проведение опытной работы;
Фотога түсіру , аралық нәтижелердің түсірілімі;байқау нәтижелерін журналаға жазу; ғылыми кеңес;зерттеу нәтижесін шыгару.

Сюжеттік ойын:«Дәмхана. Макдоналдс.

Пиццерия» сюжетті – ролдік ойын

Мақсаты :

Азық-түлікпен жұмыс істейтін жұмыскерлердің еңбегі жайында түсініктерін молайту . Балаларға рөлдерге болініп,сол рол бойынша әрекет етуге үйрету,өздеріне көректі нәрсени құруға үйретіп ,балалардың мейрімділік қарым-қатынасын орнату .Балаларға ойында коршаган ортадан алған білімдерін көрсете білуге үйрету .

Жағдайы:

Устелді таңдау;
Ас мәзірімен танысу;
Тапсырысты қабылдау ;
Тапсырысты орындау;
Менеджермен жұмыс (шагым,алғыстар);
Тапсырыска төлеу;
Устелді жинап ,ыдыс аяқ жуу.

2 - үйымдастырылған іс-әрекет

	<p>Коршаган орта Міндеті:Жолда қауіпсіздік ережелерін сактау Мақсаты:Жол белгілерінің қауіпсіздік сактаудағы маңызды екенін әңгімелей білуге баулу</p> <p>Жұмбақ жасыру. Өзі сөйлей білмейді, Бірақ «Токта, жүр!» – дейді. – Багдаршам.</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Тендік туралы түсінік қалыптастыру Мақсаты:«артық», «кем», «тен» ұғымдарын қалыптастыру. Ойын жаттығуы: «Сана» Педагог цифрлар және тендік таңбасы бейнеленген карточкаларды, сондай-ақ нүктелер және сандық суреттер бейнеленген карточкаларды таратады.</p>	<p>Математика негіздері Міндеті:-Әртүрлі заттардан тұратын топтардың санын анықтау, топтарды санау және салыстыру Мақсаты: Балаларды «=>» белгісімен, оның мәнімен таныстыру; саны бойынша бірдей беліктердің арасындағы өзара бірмәнді сәйкестікіті анықтау; санау, салыстыру, санды цифрен белгілеу</p>	<p>Коршаган орта Міндеті Мақсаты</p>
--	---	--	--	---

	<p>«Бағдаршам» ойыны</p> <p>Жүргізуší:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Мен кызыл тұсті көрсеткенде, орындарынан тұрасындар, сары тұсті көрсеткенде, шапалақ ұрасындар, жасыл тұсті көрсеткенде, бір орындарында тұрып жүресіндер. - Көшеге шыққанда неге мән беру керек? - Жол белгілеріне мән беру керек. 	<p>Бес нұктеге бейнеленген карточканы шығаруды сұрайды. Бес зат бейнеленген карточканы шығаруды сұрайды.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Осы карточкалар туралы не айтуда болады? - Нұктелер санын, суреттегі заттардың санын белгілейтін карточканы салындар. Қандай цифrlарды алдындар? Олар бірдей ме? Демек, $5=5$, яғни нұктелер саны карточкада бейнеленген заттар санына тең деп айтуда болады. Нұктелер және заттар бейнеленген карточкаларды алады. Нұктелер саны суретте бейнеленген заттардың санына тең екенин айтады. <p>«=> белгісін қоюға болады.</p>	<p>сәйкестікті анықтау; санау, салыстыру, санды цифмен белгілеу біліктілігін бекіту</p> <p>1-тапсырма орындауды ұсынады, саны бірдей заттар тобын тауып, сыйып қосады. Санын жазады.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сол жақ жогары суретке гүл жасау үшін, мозаиканың қанша түрлі-тұсті бөлшектері қажет болды? (8) - Он жақ төмөнгі суретте қанша мозаика бөлшектері бар? (8) - Осындай санды тауып, оны ұяшыққа жапсырыңыз. Осы еki суретті сыйықпен қосыңыз. Мозаика бөлшектерінің саны туралы не айтуда болады? (саны тең) - Екінші қатардағы сол жақ суреттегі пазлдарды санаңыз. Олардың саны қанша? (7) - Пазлдары бар тағы сурет бар ма? Онда қанша бөлік бар? (4) - Оларды тең деп айтуда бола ма? (жок) - Суреттегі пазл бөліктерінің саны қанша болса, сонша Лего конструкторының бөлшектері бейнеленген суреттерді табыңыз. Цифрды жапсырады. Санына қарай жүптастырады. 	<p>біліктілігін бекіту</p> <p>тапсырма Педагог пазл бөліктерін санауда, сәйкес санмен байланыстыруға ұсынады. Сонын қай бөлшек көбірек болса, сол бөлшектерді әртүрлі түстермен бояуды сұрайды. Балалар бөлшектерді санайды сәйкес цифмен сыйып қосады</p>	
--	--	--	---	--	--

			Балалар тапсырманы орындаиды, салыстырады.	
--	--	--	--	--

Үзіліс:

Дидактикалық ойын: «Кім болғым келеді?»

Мақсаты: Мамандыктар туралы білімдерін толықтыру. Сурет бойынша қойылған сұраптарға толық жауап беруге дағдыландыру арқылы зейіндерін дамыту. Олар қандай заттармен қолданатыны жайлы түсінік беру.

Ойынның шарты: Тәрбиеші картиналарды көрсете отырып, байлай деп сұрайды, «Дәрігер не істейді? Жүргізуші не істейді? Мұғалім не істейді? Тігінші не істейді?» Балалар қай мамандық иесі екенін қандай құралдармен жұмыс істейтін жайлы айтады.

Ықтимал құрделендіру: тез ойла

Ойынның нұсқаулары: Балаларға мамандық иелерінің суреттері таратылып беріледі.

Ойын: «Оюларды құрастыру»

Мақсаты: Қазақ халқының қолданбалы сәндік өнері туралы балаларға түсінік беру. Ою-өрнектің түрлерімен таныстыру, ою-өрнектерді құрастыра білуге, түстердің үйлесілмілігін үйрету. Танымдық кабілеттерін арттыру. Балалар өз елін, халқын сүнгеле қазақ өнерін күрметтеуге тәрбиелеу. Ұлттық мактаныш сезіміз ояту. Эстетикалық талғамын ұштау.

Қолданатын өрнекіліктер: Оюлардың қылған суреттері

Ойын шарты: Қазақтың ұлтық әр түрлі оюлармен сәндей білу, оюларды құрастырып аттарын атаяу.

3 - үйімдастырылған іс-әрекет

	<p>Қазақ тілі Міндеті: - Макал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету, ынталандыру Мақсатыәртүрлі мамандық иелері туралы түсіндіру, адамдардың әнбектеріндегі өзара байланыстарды байқауға үйрету Ойын: Кім не істейді? Ұшқыш ұшады. Гарышкер ұшады. Дәрігер емдейді. Құрылышты үй</p>	<p>Қазақ тілі Міндеті: Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алушы және таза дикцияны дамыту Мақсатыәртүрлі мамандық иелері туралы түсіндіру, адамдардың әнбектеріндегі өзара байланыстарды байқауға үйрету.</p>	<p>Сойлеуді дамыту Міндеті: - Қойылған сұраптарға қысқаша немесе толық жауап беруге баулу МақсатыСейлем түрлерін ажыратса білу үйрету. Дауыс ыргағына қарай оларды ажыратса білу іскерлігін дамыту Сейлемдердің үш түрі</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: --Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сактай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру Мақсатысюжеттік бірізділікті сактап, көңіл күймен, қисынды мазмұндауға</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті Міндеті: . Мақсаты: Топтық жұмыс</p>
--	---	---	--	---	--

<p>салады. Сатушы сатады. Балалар сойлемдерді қайталайды. «Кім болып істейді?» сұрағымен таныстырады.</p> <p>Ата-аналарының кім болып істейтінін сұрайды.</p> <p>– Сенің екен кім болып істейді? Сенің анаң кім болып істейді?</p> <p>Балалар Мениң есімдігін жауаптарында колданады. Ата-аналарының мамандықтарын атайды.</p> <p>– Мениң әкем құрылышы болып істейді.</p> <p>– Мениң анам дәрігер болып істейді.</p>	<p>Дыбыстық жаттығу (айнамен орындалады).</p> <p>Ұ-ұ-ұш-ұш-қыш – ұшқыш. Ә-ә-ә-дә-рі-і-і-гер – дәрігер. Қ-қ-қ-ұ-құ-құрыл-ыс-шы – құрылышы. Ғ-ғ-ғ-ғ-ға-ға-рыш-ке-ғарышкер</p> <p>Жаңылтпашпен таныстыру.</p> <p>Ұшқыш менғергенді Дәрігер менғере ала ма? Дәрігер менғергенді Ұшқыш менғерге ала ма? Жаңылтапшты қатты және акырын әрі жылдам айтқызу</p>	<p>болады.</p> <p>Бірінші – хабарлы сейлем. Бір нэрсөні хабарлап айтады. Сойлем сонынан нүктө қойылады. Мысалы: Мениң Отаным – Қазақстан</p> <p>Дидактикалық ойын: «Қажетті тыныс белгілерін қой».</p> <p>Ойын шарты: Берілген суреттердің мағынасына байланысты құрастырылған сейлемдердің тыныс белгілерін қою</p>	<p>дағдыландыру</p> <p>Қазақстанның жері кеңбайтақ, табигаты бай, егемен мемлекет. Қазақстанның астанасы – Нұр-Султан қаласы Сарыарқа даласында, Есілдің жағасында орналасқан (картадан көрсету). Біз – Қазақстан азаматы екендігімізді мақтан етеміз. Қазақстан – біздің Отанымыз.</p> <p>Педагог «Тәуелсіздік күні» слайдын көрсетіп, әңгімелейді.</p> <p>– Бүгін Әлия Дәүлеткелдіңің «Тәуелсіздігіміз мәңгілік» атты әңгімесімен танысамыз.</p> <p>Әңгіме – болған оқиғаның желісі бойынша жазылады.</p> <p>Педагог әңгімені оқиды, мазмұнын тусіндіреді (косымшаны караңыз).</p>	
---	---	--	--	--

Сюжеттік ойын:

Тақырыбы: «Сән ательеsı»

Мақсаты: Балаларға суреттеген көргөн киімдердің аттарын атап, киімдер мен ұлттық киімдерді ажыратып топтастыруға баулу, мата түрлерін ажыратып алуға үйрету, қайсынан қандай киім тігеді жайлар тусяндіру.

Көриекілік: жаңаша киімдер, ұлттық киімдер

Ойын барысы: бірнеше матаның қылқарты алып, қайсынан қандай киім тігуге болатындығын тауып, суретке бейнеленген киімнің тұсына қоюды ұсынады.

Сюжеттік ойын:

Тақырыбы: «Азық - тұлік дүкені»

Мақсаты: Балаларды енбекке, енбекті құрметтей білуге, сыпайыгершілікке, ізгілікке, адалдыққа баулу.

Қажетті атрибуттар: ойыншықтар, ыдыс-аяқтар, папье-машеден жасалынған тағам түрлері, ақ халат, қалпак, есеп шот, қағаздан жасалған дөңгелектер.

Ойын шарты. Бұл ойынды әуелі жеке-жеке ойнатып, әбден жаттыққаннан кейін үш дүкенді қатар ашып ойынды күрделендіру.

Балаларды рөлдерге болу: 2 бала сатушы, 1 бала кассир, қалғандары тұтынушылар.

Тәрбиеші ойын ережесін түсіндіреді. Ереже бойынша сатушылар да, тұтынушылар да бір-бірімен сыпайы сойлеседі. Бір затты сатып алған соң, рахмет айтуды ұмытпауды керек. Сатушыда өз кезегінде «Тағы да келіп тұрыңыз», - деп ілтипат білдіреді.

Бірінші ойыншық дүкенін ұйымдастыру. Ойыншық сөресінің жаңына үстел койылып сөреде «Дүкен» деген жазу ілулі тұрады. Кассирдің алдында есепшот, ақша салатын корап, ақ қағаз, қарындаш. Ойыншық алғысы келген балалар ең әуелі кассирге ақшасын төлейді. Не алғысы келетінін айтады. Кассир чек жазып береді. Чекті алып сатушыға береді. Сатушы «Тағы да келіп тұрыңыз» - дейді.

Тәрбиеші ойынга жалпы басшылық жасайды.

<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті:- Допты екі қолымен заттардың арасымен (арақашықтығы 4 метр) жүргізу</p> <p>Мақсаты:Баланы сезіну (сенсорлы) үдерістері арқылы және қымыл-қозғалыстарын үнемі толықтырып отырып дамытуға жағдай жасау</p> <p>«Допты еденге соқ». Топтарға белініп, негізгі қымыл-қозғалыстарды орындаиды.</p> <p>Төрт тізбекке тұрады: екі тізбек залдың бір шетіне, екі тізбек оларға қарама-карсы тұрады.</p> <p>Алғашқы екі тізбектегі балалар допты еденге соғып жүріп, қарама-карсы тұрган екі тізбекке дейін келеді. Допты оларға беріп, өздері олардың арттарына барып тұрады.</p> <p>Допты алған балалар залдың екінші шетіне допты еденге соғып алып жүреді. Допты катты сокпайды, саусактарын ашып ұстайды.</p> <p>Нұсқау – допты тұра алдыға бағыттамай, сәл шет жақпен алып жұру (ейткені аяқта соғылып, домалап кетуі мүмкін). Егер допты оң колмен соғып алып жүретін болса, онда оң аяқтың ұшының оң жағынан алып жұру қажет</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті:Әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын даудыспен ән айту</p> <p>Мақсаты:Әннің сипатын қабылдау, даудысын дұрыс келтіріп орындау, ыргақтың бейнесі мен динамикасын дәл беру</p> <p>Музыка тындау: «Желтоқсан» (П. Чайковский) Ән айту: «Шырша әні» (К. Куатбаев) «Қазактың жері» (Б. Түзелбекова)</p> <p>Музыкалық-ыргактық қимылдар: «Айна» орыс халық әуені (өндеген М. Раухвергер) Билер: «Еркебұлан» биі («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Айналмалы дәңгелек» («Дидактикалық ойындар» жинағы) Музыкалық аспапта ойнау: «Илигай» қ.х.ә. (өнд. Б. Дәлденбай)</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті:- Допты лақтыру және алға қарай жылжып, екі қолымен қағып алу (арақашықтығы 4–5 метр).</p> <p>МақсатыМалдас құрып отырып, ұсақ заттарды (асықтарды) лақтырып, оны қайтадан қағып алға үрету «Қазан» – 2,5 м арақашықтықтағы көлбеу қойылған нысанага заттарды (асықтарды) лақтыру. Б.к.: аякты иық деңгейінен алшак қою: оң аякты артқа жіберіп, оң қолды шынтақтан жартылай бүгіп, кеуде түсінде ұстап тұру. Асықты лақтырап алдында алдымен қолды төмөн түсіріп, сонан соң артқа жібереді, ал лақтыру кезінде қолды алдыға жіберіп, жоғары көтеріп, сонан соң асықты лақтырады. Құрсауларды (4 құрсау) айнала шенберге тұрады. «Қазан» ішіне көп асық тастаған бала женімпаз атанады</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті:- Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру: сапқа бір, екі, үш катарамен тұру,</p> <p>Мақсаты Гимнастикалық орындық үстінде асықтарды алдында, артында ұстап, тепе-тендік сақтап журу</p> <p>Қымыл-қозғалыс ойыны: «Ұшінші артық» (3 рет) Бір-бірінің желкелерінен қарап, екі-екіден үлкен шенбер құрып тұрады. Жұптардың арақашықтығы – 2-3 адым. «Артық» ойыншы қашады, жүргізуі оны қуады. «Артық» бала кез келген жұптың алдына тұра қалады, енді қатарда ұшінші болып тұрган бала қашады. Жүргізуішіге ұстаптауга тырысады</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті: Мақсаты</p>
---	---	--	---	--

Балаларды үйге қайтару	Ата -аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатыркамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз . .	Ата -аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз- жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатыркамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.	Ата -аналарға кеңес - үйдегі жағдайда балаңың өзіне - өзі қызмет студін алғы шарттарына үрете беріңіз: жұыну, колың сұрту, шешіну, өз бетімен тамактану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Кімдері міндетті тұрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.	Ата -аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатыркамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.	Ата -аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жіл оған өз мейіріміңізді көрсетініز. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулак болыңыз.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйымы Дамса ауылының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «а» сыныбы

Балалардың жасы 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 111-апта 19– 23 желтоқсан 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 19.12.22	Сейсенбі 20.12.24	Сәрсенбі 21.12.22	Бейсенбі 22.12.22	Жұма 23.12.22
Балаларды қабылдау	«Түсті табу» дидактикалық ойыны Мақсаты: белгілі бір түсті күмдерді табу және атап дағдыларын бекіту	«Ая-райы қандай?» дидактикалық ойын Мақсаты: «Ая-райы» (қарлы, аязды, сүйк, құншуақты, желді) сөзінің анықтамасын тандауга үйрету	«Жаксы-жаман» дидактикалық ойыны Мақсаты: балаларды табиғаттағы қайшылықтарды, құбылыстардың екіштылғын, тірі мен жансыз арасындағы байланысты көруге үйрету; сөйлеуді дамыту.	Жұмбақты тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: күздің аяғында жансыз табиғат туралы білімді бекіту; ойлау, шығармашылық киялды дамыту	«Шыылдақ» деген не?» дидактикалық ойын Мақсаты: шығармашылық дағдыларды қалыптастыру, заттарды шығармашылық түрлендіруді жүзеге асыру мүмкіндігі
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол калпында сөзсіз қабылдан жаксы көртінінізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу құмылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарая және тағы басқа әрекеттер)	«Лото» дидактикалық ойыны Мақсаты: үлгі бойынша бірдей пәндерді тауып, оларды айту	«Болады-болмайды» доп ойыны Мақсаты: есте сақтау, ойлау, реакция жылдамдығын дамыту	«Сол формадағы затты тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: пәндер формасы туралы түсінікті нактылау	«Маймылдар» ойыны Мақсаты: шенбер бойымен жүргүре жаттығу, козғалыстарды мәтінмен үйлестіру	«Үқсас - ұқсас емес» дидактикалық ойыны Мақсаты: заттарды салыстыруға үйрету; олардан айырмашылықтың белгілерін табу; ұқсастық, сипаттама бойынша заттарды тану
Таңертенгі жаттығу					

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Табиғи тісті одан әрі сактау үшін саған...көрек» ойын жағдайлары	Түспен-эмоциямен «Менің көңіл-күйімді тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: балаларды өз мінездерімен күресуге үйретуді жалғастыру	Табиғаттағы мінез-құлық ережелері туралы альбом қараша «Қауіпсіз сөздер» дидактикалық ойыны Мақсаты: үш тілде сөз тіркестерін құруды үйрету	«Кір-қожалак қызы» драма-оыны Мақсаты: ойын бейнелерінің қимыл мәнерлілігін дамыту	«Дені сау болу – бұл оңай» сурет салу Мақсаты: салауатты өмір салтының алғышарттарын қалыптастыру
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	1 - ұйымдастырылған іс-әрекет				
	<p>Сөйлеуді дамыту Міндеті: Тұбірлес сөздерді жасау және колдана білу</p> <p>Мақсаты «М» – «Н» дыбыстарын салыстыру; Қыс Ак киімді, денелі, ак сакалды, Сокыр, мылқау, танымас тірі жанды. Усті-басы ак қырау, түс сүйк, Басқан жері сықырлад, келіп қалды.</p> <p>–Олеңді оқып жатқанда көз алдарыңа кімді елестеттіндер? –Иә, балалар, Абай атамыз олende қысты үлкен карияға, яғни шалға теңел отыр. –Қалай ойлайсындар, карияны Абай атамыз не үшін ашулы, сокыр, мылқау түріндегі бейнелеген. –Қыс мезгіліне қай кездे дайындалуымыз керек? –Қыстың қаһарына ұшырамас үшін адамдар не істейді? –Ауыл адамдары маддарын қысқа калай дайындаиды? –Иә, дұрыс айтасындар.</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: Сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. берілген сөзге сөйлем құрастыру</p> <p>Мақсаты әткен тақырыптарда алған білімдерін пысықтау</p> <p>«Жалпы атауын айт» дидактикалық ойыны</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәрелке, құмыра, кесе, шанышкы – ... (ыдыстар). 2. Басбармак, балан үйрек, ортан терек, кішкене бебек, шылдыр шүмек – ... (саусақтар) 3. Құрте, пальто, тон, плащ – ... (кім). 4. Құлақшын, қалпақ, малақай – ... (баскім). 	<p>Саят ашу негіздері Міндеті Жазу параграфында бағдарлай білу, жазу жолы мен жоларалық кеңістікті ажыраты білуге үйрету</p> <p>Мақсаты Берілген буынға сөз құрай алу дағдыларын бекіту</p> <p>«Буынды қос» дидактикалық ойыны (доппен)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Балалар, шенберге тұрайык. Мен буынды айтып, бір балаға допты лактырамын, бала допты ұстап алып, бір немесе бірнеше буынды қосып, сөзді жалғастырады. Кім дұрыс айта алмаса немесе тез буынды айтпаса, айбын етейді. Мысалы: (ас+паз, кі+тап, ба+лық, ба+ла). Ойынды өзгертуге болады. «Бір буыннан басталатын бірнеше сөз» дидактикалық ойыны Педагог балаларды екі топқа бөледі. Педагог бір буынды айтады, балалар жалғастырып, келесі буынды табады. Бір буыннан бірнеше сөз құрауга жарысады. Сөз айткан балаларға 	<p>Саят ашу негіздері Міндеті Геометриялық фигурандардың сыртын шетке шығармай бастыру, бояу</p> <p>Мақсаты Ойындар арқылы шашшандық, төзімділік секілді қасиеттерін дамыту</p> <p>«Сөзді аяқта» дидактикалық жаттығуы</p> <ul style="list-style-type: none"> – Мен сендерге сөздің ең соңғы буынны айтпай аяқталмаған сөздер айтамын, сендер соңғы буынды қосып, сөзді аяқтап кайтадан айтасындар. Мысалы: акқа...ла, ба...ла, ба...нан, бан...тиқ, аска...бақ, сә...біз, домбы...ра, кам...шы, балмұз...дақ, аялда...ма, дөріха...на, әмха...на, балабак...ша, бағдар...шам, қа...лам, қыза...нак, бұл...ақ, көзілді...рік, тоңазыт...қыш, тоқыл...дақ, тер...ек, ша...тыр, ал...ка, апель...син, ау...ыл, ас...пан, қарын...дақ, кер...ует, қа...зан, шаныш...кы, ба...лық, қал...қан, қан...бақ, қа...мыр, шал...бар, кі...лем, жұ...рек, жүге...рі, жұл...дыз 	<p>Көркем әдебиет Міндеті: Балалардың назарын кітаптың безендірілуіне, иллюстрацияларына аудару</p> <p>Мақсаты: әңгіменің мазмұндауға жетелеу.</p> <p>Жұмбакты шеш. Тоқылдатып, мазаны ап, Ағаштарды тазалап, Ормандарды емдейді, Зиянкесті жазалап. (Тоқылдак) 3. Суретте қай құс жасырынған? Боя. 4. Үйқасын тап. Тұмсығымен шымшып, Құрт тереді ... . (Шымшық)</p> <p>Ойын-жаттығу: «Қыстап қалатын және ұшып келетін құстар». Мақсаты: балаларды қыстап қалатын құстар мен жыл құстарын айыра білуге үйрету. Балалардың сөйлеу тілін белсендіру.</p> <p>Материал: қыстап қалатын құстар мен жыл құстары бейнеленген иллюстрациялар.</p> <p>Сипаты: балалар екі топқа бөлінеді, бірінші топ жыл құстары бейнеленген суреттерді, ал екінші топ қыстап қалатын құстар бейнеленген суреттерді</p>

			жүлдізшы беріліп отырады. Қай топ бір буыннан ең көп сөз айтады екен. Мысалы: (те-) те-(геш) , те-(рек), те-(мір), те-(тік), көр-(пе), (ор-) ор-(та), ор-(ман), о-(рак), (ор-) ор-(мек), ор-(кеш), ор-(ле), ор-(мек-ші), ор(т), (да-) да(мыл-да), да(был), да(қыл), да(уыс), Да(рига), Дә(рия).		жинаиды. Ойыннан кейін жыл құстары панно түрінде орналастырылады
--	--	--	---	--	--

Үзіліс :

Сюжетті - ролді ойын: «Тігінші»

Мақсаты: Балалардың тіл байлығын дамыту, сурет бойынша әңгімелей білуге дағдыландыру. Балалардың коммуниктивті дағдыларын арттыру, бір - бірімен диалог арқылы сөйлесуге үйрету, есте сактау қабілеттерін дамыту, езіне сенімді болуга, үлкендердің еңбекін күрметтей білуге тәрбиелу.

Көрнекіліктер: Кімдер, бас кімдер, тігіншіге керек заттар(ине, метр, кайши, жіп), іс машинасы, кім үлгілері, мatalар.

Ойын барысы:

Үйымдастыру кезеңі.
Өнерім кол ұшында,
Боламын мен тігінші
Тігіншінің ішінде,
Бас бармақтай бірінші.

Ойын: «Дұрыснын тап»

Мақсаты: Мамандықтарға байланысты кім үлгілерін бір - біріне үйлестіру.

Тәрбиеши: Балалар әр мамандық иелері өздеріне сай кім киеді. Дәрігерлер ақ қалпақ пен халат кисе, ал құрылышылар каска мен үстеріне арнайы халат киеді. Суреттегі кім үлгісі кімге лайыкты екенін табындар.

Балалар өздері ойлап, белгілей бастайды, сыйады.

Тәрбиеши: Балалар аспазды не киеді?

Шаштараң не киеді?

Балалар белгілеп береді.

- Ендеше, сендер түсінген боларсындар. Бұл - ойындың біз не үшін ойнаганымызды түсіндіріңдер. Бүгін біз қандай ойын ойнайтынымызды білдіңдер.

Ойын: «Тігінші»

Тәрбиеши: Балалар тігіншілер не істейді? (кім тігеді)

Бірінші кім тігу үшін киініп алуымыз керек.

Артикуляциялық жаттығулар:

Ойын: «Часы» «Сагат»

Мақсаты: Тілдерінде артикуляциялық кемістігі бар балалармен үзбей құнделікті жасау арқылы біз алдымызға койған мақсатымызға жетеміз. Сабак үстінде, ойын кезінде қадағалап балалардың тілін дұрыс дамуына бағыт беру. Ата – аналармен бірлесе карым – қатынас жасай отырып ортақ мақсатымызға жетеміз.

• «**Сагат**» – тілді жінішкеrtlіп ұстап онға, солға жайлап козғау керек. Осылай санарап отырып 15 - 20 рет қайталау керек.

• «**Саңырауқұлақ**» - ауызды кең ашып, тілді таңдағай жапсыра ұстап тұрып төмөнгі жақты басып ауызды кең ашып ұстас.

«Дәмді тосан»

Мақсаты: жалпақ тілдің ұшының жоғары көтеруін және тілді кесе (ожау) тәрізді қалыпта ұстасуын үйрету.

Қысқаша сипаттамасы: Жалпақ тілмен жоғары ерінді жалап, ауыс күсысына кіргізу.

«Дістемелік нұсқау.

1. Жаттығуда орындаған кездे тек тіл жұмыс істейін, иектің кимылдамауын қадағалау кере.

2. Тіл жалпақ болып бүйірлер ауыз бұрыштарына тиіп тұруы керек.

3. Тіл онға - солға емес, тек төмен және жоғары козгалу керек.

4. Егер бала жаттығуды жасай алмай жатса, «пя - пя - пя» жаттығуына оралу кажет. Бала тілін жалпақ қалпына келтірген сон шпательмен тілді жоғары ерінің үстіне қайыру керек.

Саусақ ойыны: « Тасбақа»

Мақсаты: Ұсақ моториканың кимылдары мен қолдың икемдігі бас миының құрылымының даму деңгейін көрсетеді. Саусақтардың көмегі арқылы қандай да бір үйқастарылған тарихты, тақпактарды, ертегілерді саҳнадау, қолмен орындау.

1. Тасбақа

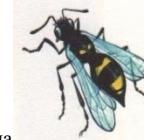
Тасбақа, тасбақа,
Тас астында тұрады.
Басын бағу шыгарып,
Түссең кері тыгады.

Жұддырыкты түйіп, бас бармақты шыгарады да, тасбақаны бейнелейді.. Өлең мазмұнныңа қарай саусақты кері жасырады. Осы текстес келесі өлеңдерге де кимыл жасауға болады.

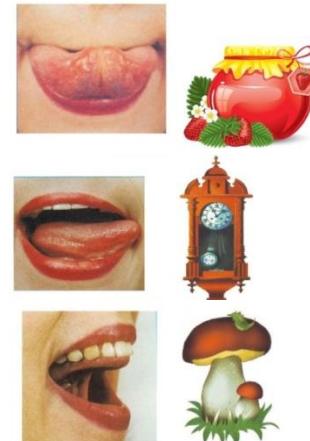
Фонетикалық жаттығулар

Мақсаты: Фонетикалық жаттығуды орындау барысындағы басты міндеттіміз баланың накты дыбыстарды дыбыстауы барысында дұрыс тұныс алуын және артикуляциясын қадағалау болып табылады.¹

Баудагы кім? Ара болсан, ызында

Балалар рөлдерді өздері боліп алады. Бірі тігінші, бірі кім өлшеуші, бірі үткітеуші болып болінеді. Айсара өзінің койлегін қыскартып беруін сұрайды. Диляра қайшысын алып киып, тігіп береді. Ал Сәния болса койлекті үткеп береді. Келесі бала шалбар экеледі. Одан қуышаққа желекте тігеді. Үшін жоң қайшы болуы керек. Ойынды балалар өз киялдары мен қалаулары бойынша әрі қарай жалғастырады. Бір - бірімен рөлдерді болісіп, үйымшылдықпен ойнаиды. Тәрбиеші әр уакытта балаларға көмек көрсетуі тиіс.

3-з-з, ж-ж-ж, з- з-з, ж-ж-ж

Жұмыс істе, тығылма.

- Ара қалай дыбыстыайды?

(з- з-з) - қатты\жай

2. Жыланың ысылы.

Жылан қалай дыбыстыайды? Ыс-с—ыс-сссс....

3. Шалқан. Шалқан үлкен болып өсіп қалған екен. Оны көрген атай: «О...о...о!» деп таң қалды.

2 - үйымдастырылған іс-әрекет

Қоршаған орта

Міндеті: -Жол белгілерін (жұру белігі, жау жүргіншілер еткелі, тротуар, велосипед, арналған жол) білу

Бағдаршамның белгілеріне сәйкес жолдан өту(кірікті 16.12)

Мақсаты Кешедегі тәртіп ережесін қатаң сақтауға, жолда зейінді болуға дағдыландыру

Математика негіздері

Міндеті: 10 көлеміндегі сандарды тұра және кері санауға жаттықтыру

Мақсаты: 10 көлемінде тұра және кері санау дағдысын қалыптастыру.

Әлия мен Сырым балаларға пойызбен саяхат жасауды

Математика негіздері

Міндеті: 0 дең 9 дейінгі цифрмен таныстыру.

«Қанша?», «Нешінші?»

сұраптарын ажырату, оларға дұрыс жауап беру

Мақсаты: Келесі санды 1-ді косу арқылы және 1-ді азайту арқылы алу

Математика негіздері

Міндеті: Топтарды санау және салыстыру негізінде сандық мәндерді дұрыс жалпылау

Мақсаты тендік және тенсіздік туралы үйым қалыптастыру.

Педагог тақтага ойыншықтың суреті бар

Қоршаған орта

Міндеті: Жол қозғалысының карапайым ережелерін, жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің қозғалыс ережелерін сактау

Мақсаты Жолда жұру ережесін сактап жүргуге тәрбиелеу «Ұшқырлар мен тапқырлар» ойны.

– Біздің топта кім ең ұшқыр ойлы және тез тапқыр екенін білгім келеді. Мен

	<p>«Жолдан өту» ойыны. Шарты: балалар «жолак жолдан» өтеді. Педагог «Солға қараймыз!», «Оңға қараймыз!» – деп бұйырады. Содан соң «Солға қараймыз. Жолдың ортасына дейін жетеміз. Оңға қараймыз. Отеміз», – деп әрбір іс-әрекетті сөзben жеткізіп отырады. Балалар педагогтің көмегінсіз тағы да «жолдан» өтеді</p> <p>Топтық жұмыс. «Жол белгілерін табу» ойыны.</p> <p>Санаамақ бойынша балалар екі топқа бөлінеді.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Мен сендерге жол ережелерінің белгілерін дайындау койып едім. Бірақ олар басқа суреттермен араласып кетті. Өр топ жол белгілерін дұрыс тауып алу керек. Қай топ тез табады, сол женіске шығады. Жағдаятты шешу: «Қайсар бүгін үйден шығып, футбол ойнағысы келді, бірақ аулада ешкім болмады, Қайсар допты лақтырып жіберді, ол жолға қарай домалап кетті. Отken-кетkenдер Қайсарға ұрыса бастады, бірақ Қайсар танғалды, ойткені ол Үлкендердің неге ұрысқанын түсінбеді». Балалар педагогпен бірге жол жағдайын талдайды, қауіпсіздік ережелерін еске түсіреді 	<p>ұсынады.</p> <p>Педагог балаларды вагондар болуға шақырады. Он бала бір-біріне тіркесіп, пойыздың қозғалысын еліктейді.</p> <p>Балаларға 1-ден 10-ға дейін цифр жазылған карточкалар таратылады. Педагог басқа балаларға вагондарды 1-ден 10-ға дейін тұра және кері санауды сұрайды.</p> <p>Вагондармен көрініс ойнатылады. Педагог вагондардың бір-бірден туннельге қарай кетіп жатқанын хабарлайды</p>	<p>тәсілімен таныстыру</p> <p>Сандық сәуле бойынша педагог 1-ге азайту амалын көрсетеді.</p> <p>Сонымен</p> $10 - 1 = 9$ $9 - 1 = 8$ $8 - 1 = 7$ $7 - 1 = 6$	<p>плакат іледі.</p> <p>Ойыншықтарға қарайды, сол және оң жақтағы суреттерді салыстырады.</p> <p>Кайсысы көп, кайсысы аз? Қалай бірдей жасауға болады? Балалар салыстыру және теңестіру әдісін ұсынады.</p> <p>Педагог тақтадың алдына шыққан балаларға бір сөренің екі жағында орналасқан заттардың арасында өзара бірмәнді сәйкестікті анықтауга көмектеседі.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Олар тен болуы үшін не істей керек? – Дұрыс. Бір жағынан артығын алып тастау керек немесе жетіспейтін ойыншықтарды қою қажет. Артығының бар-жоғын білу үшін ойыншықтарды бір-бірінің астына қоямыз немесе жұптарды сзызыпен жалгаймыз 	<p>сендерге сұрақтар қоямын, кім дұрыс жауап айтса, колын көтереді. Хормен берілген жауап қабылданбайды. Кім дұрыс жауап берсе, жүлдізша алады. Ойын соңында жүлдізшаларды санап, женімпазды анықтаймыз. Кімде жүлдізша көп болса, сол – женімпаз.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Автоқөліктің қанша дөңгелегі бар? (Торт). – Жаяужолда кім жүреді? (Жаяу жүргінші). – Қолікті кім басқарады? (Жүргізуші). – Екі жолдың қиылсызы қалай аталауды? (Жол қиылсызы). – Жолдың жүрісі болғанда кай жақтан басталады? (Оң жақтан). – Жаяу жүргінші немесе жүргізуші жол ережесін бұзса не болуы мүмкін? (Алат немесе жол-колік оқигасы). – Бағдаршамның үстіндегі шамы қандай? (Қызыл). – Жаяу жүргіншілер өткеліндегі жолактар қандай жануарды еске түсіреді? (Зебра/алаша атты еске түсіреді). – Жаяу жүргінші жер асты өткеліне қалай түсে алады? (Баспалдақпен). – Егер жаяужол болмаса, жаяу жүргінші қалай қозгалады? (Сол жақтан, қозғалысқа карсы). – Қандай мәшинелер арналы дыбыстық және жарық сигналдарымен жабдықталған? («Жедел жәрдем», орт сондирү және полиция мәшинелері). – Қауіп төнбеу үшін, кай жерде ойна керек? (Аулада, балалар алғанында). Дұрыс жауаптарға жүлдізшалар беріліп, педагог ойынды корытындылайды
--	--	--	--	--	--

Қол моторикасын дамытуға арналған санамақ

Ойын: Жүргөтін саусақтар.

Мақсаты: Саусақтарын жүргізе отырып, саусақты шынықтыру және заттарды атау үшін логикалық есін үлгайту.

Керекті құралдар: Суреттері бар кітапшалар.

Шарты: Суретті бар кітапшаны алғып, ішін ашып, ішінде балалар билетін деген суреттерді парапеттің бетінде саусақтарды жүргізе отырып (2 саусақпен), суретті нұсқап оның атын сұрайды. Балалар жауап береді. Сол ереже бойынша қайталанады.

Үстел үстінде ойналатын ойындар.

Ойын: «Сарбаздарға не керек?» (5-10 мин)

Мақсаты: Елін, жерін жаудан қорғай білуге, елінің патриоты болуға тәрбиелеу.

Керекті құралдар: ойынға керек ресурстар.

Мазмұны: Ортаға 1 қатысушы шақырылады. Мандайна сурет қойылады. Бұл суретті карама – қарсы отырған бала мимика арқылы қатысушыға көрсетіп, түсіндіреді. Ал ойынға қатысушы оны табу керек болады.

3 - үйымдастырылған іс-әрекет

<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті: Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы).</p> <p>Мақсаты: Әртүрлі мамандық иелері туралы түсіндеру, адамдардың еңбектеріндегі өзара байланыстарды байқауға үйрету</p> <p>1. Мамандықтарды ата. Олар не істейді? Сөйлем құра. Кімге қандай құрал керек? Сызып кос</p>	<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті- Ауызекі сойлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту</p> <p>Мақсатықазақ тіліндегі сыпайы сөздер мен сөйлемдерді түсінуді және қолдануды үйрету.</p> <p>-Балалар, қандай сыпайы сөздер білесіндер? Қазір бәріміз жағдаят шешейік.</p> <p>1-жағдаят:</p> <p>Жанына екі баланы шығарып, екеуінің біреуіне ойыншық береді.</p> <p>-Досынның ойыншығын сұрау үшін, оған қандай сыпайы сөз айтасың?</p> <p>Балалар жауап береді.</p> <p>2-жағдаят: екі баланың біреуі екіншісіне ренжігені туралы.</p> <p>-Егер байқамай досынды ренжітіп алсан, оған не айтасың?</p> <p>-Мен кешірім сұраймын.</p> <p>-«Кешір» деген сөзді айтамын.</p> <p>-Дұрыс, сыпайы сөздерді жиі айтатын балаларды әдепті бала деп атайды</p>	<p>Сойлеуді дамыту</p> <p>Міндеті: -Интонациясы бойынша сойлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегендегі колдана білуді дамыту</p> <p>Мақсаты: «М» – «Н» дыбыстарын салыстыру «М» дыбысының дұрыс айтылуын қадағалау.</p> <p>Ма-ма-ма – қыс деген бұл шалма.</p> <p>Ма-ма-ма – апорт тәтті алма. «Н» дыбысының дұрыс артикуляциясы:</p> <p>Ерін сәл ашылып, жінішкерген тіл үстінде тістердің түбіне тиеді. «Н» дыбысының дұрыс айтылуын қадағалау. «Н» дыбысы кездесетін сөздерге мысалдар келтіреді, сол сөздерді бірнеше рет кайталап айтады.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Суретті жалғастыр».</p> <p>Мақсаты: Салынған суретті тез жалғастыру.</p> <p>Жылдамдыққа үйрету.</p>	<p>Көркем әдебиет</p> <p>Міндеті: --Әдеби кейіпкердің белгілі бір әрекетін өзінің қалай қабылдағаны туралы айту</p> <p>-Кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіну (кірікт. 16.12)</p> <p>Мақсаты: Құстарға қамкорлықпен қарауга тәрбиелеу</p> <p>Балалар, ненін суретін көріп түрсіндер?</p> <p>- Орманда қандай құстар өмір сүреді?</p> <p>- Тоқылдақ не істеп жатыр?</p> <p>- Тоқылдақтың тұмсығы откір, мықты. Ағашты тесіп, күрттарды теріп жейді. Құйрығы катты, ұзын. Оны «орман дәрігері» деп атайды. Тоқылдақтың, құстардың пайдасы ете</p> <p>көп. Бүгін осы құстар туралы жазушы Максим Зверевтің «Орман емшілері» әңгімесімен танысамыз.</p> <p>Әңгіме – әдеби жанрдың бір түрі екенін түсіндіру. Әңгіменің баска жанрлардан ерекшелігі – болған оқиғаны қыска баяндайды.</p> <p>Әңгімені мәнерлеп оқып, мазмұнын</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті</p> <p>Міндеті: - Балаларға мерекелердің мәнін түсіндіру, өз жұмысының нағайесін багалу</p> <p>-Мұсіндеудің әртүрлі әдістерін колдану: құрылымдық (жеке боліктерден) және мүсіндік (негізгі боліктерді тулас кесектен жасау</p> <p>-- Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді болшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп аткару</p> <p>-- Пішіндердің түрлі қалыптарын бере білуді, оларды күрделі емес композицияларға біріктіруді қалыптастыру</p> <p>Жаңажыл мерекесі туралы түсініктерін арттыру</p> <p>-Біртекті заттардан сюжеттер құру, бірнеше пішінді бір тұғыра орналастыру</p> <p>-- сюжеттік композициялар жасайды, оларды сәнді болшектермен толықтырады</p> <p>-Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді болшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау (кірікт. 16.12)</p> <p>Мақсаты: - Жаңа жыл мерекесі</p>
--	--	--	---	---

			Ашулы шалдың суретін бірінші болып жалғастырып, аяқта	айтып береді (косымшаны караңыз).	туралы түсінік беру, киялдау, елестету дағдыларын дамыту Топтық жұмыс
--	--	--	---	-----------------------------------	---

Үзіліс: .

Психологиялық ойын:

Ойын: «Тыныштықты жақсы көретін патша»

Максаты: Өзін - өзі одан әрі ашу, өзін - өзі тану, өзінің және айналасындағылардың психологиялық мінездемесін анықтау және талдау іскерлігін дамыту.

Ойын шарты:

Патша шуды жек көреді, сондыктан ханзаданың көңіл - қүйін бұзбау үшін барлығымыз шуламай тыныш қозғаламыз. Патша аяқтың үшімен жүреді, оның жүрісі женіл, баю. Бұл ролді бір бала атқарады.

Жүргізуші келесі сөзді айтады: «Барлық балалар, патшадан басқа белменің әр жеріне тұра калады. Патша саусағын ауыздан тигізіп, «Ш - ш - ш, ханзада келе жатыр!» деп, белмені арапай бастайды.

Барлығы «қатып» қалу керек, ал патша әрқайсысын айналып шығады. Кез келген баланың қасына келіп, саусағын баланың мұрнына тигізеді. Сол бала аяқтың үшімен патшаның артынан жүре бастайды. Келесі балага жакындаған патша саусағын баланың мұрнына тигізеді, ол бірінші баланың соңына тұрып, аяқтың үшімен патшаның артынан жүре бастайды. Сол тәртіппен ойын жалғаса береді. Барлық балалар патшаның артына жиналғаннан кейін, патша кез келген артындағы балага қарап, «Ш - ш - ш» дейді, сонда сол бала өз орнына тыныш, аяқ үшімен оралады. Барлығы орнына тұрганнан кейін ойын аяқталады.

"Қызық сурет" атты суретті жаттығу өткізіліп, он және сол жарты шарлар басымдылығын анықтауга арналған қысқаша тест, сонымен қатар оптимистік бағдарды анықтауга арналған сауалнама алынды.

Аз кимылды ойын:

Ойын: «Күғыншыдан құтқару»

Максаты: балаларға тез бұлтарып жүгіру тәсілдерін менгерту.

Ойын шарты:

Мазмұны: Аланда үлкен шеңбер немесе төртбұрыш сызылып, ойнайтын жер алдын ала дайындалады. Ойыншылардың арасынан санамақ арқылы бір «куғыншы» сайланады. Ойын алаңданан шықпай, ішінде жүріп ойналады.

Мұғалімнің «Күғыншы табылды!» деген белгісінен кейін сайланған бала қолын жогары көтеріп: «Мен күңиншы! – деп айқайлайды да, балаларды күа жөнеледі.

Күғыншының колы тиғен ойыншы қолын жогары көтеріп, күғыншы болғанын білдіреді де, ойынды әрі қарай жалғастырады.

Бірақ ойыншылар күғыншыдан бір-бірін құтқаруларына болады. Ол үшін : қашып келе жатқан ойыншы мен күғыншы екеуінің арасынан кесіп жүгіріп етсе;

Қашып келе жатқан ойыншыға қол тигізсе;

Қашып келе жатқан ойыншымен қол алышса, онда күғыншы сол ойыншыны қуады.

Ойынның ережесі:

1. Күғыншы қолын көтеріп: «Мен күңиншы» деп басқаларға ескерткеннен кейін ғана ойыншыларды ұстаяуна болады.
2. Ойын алаңынан шығып кеткен ойыншы ойыннан шығады.

Әдістемелік нұсқаулар.

Бұл ойынды үйімдастыру үшін аланды дұрыс таңдаған жөн. Ойыншылар жүгірген кезде бір-біріне немесе басқа заттарға соғылып қалмау үшін қадағалау керек.

Ойын қызықты өтүі үшін ойынның мазмұнына әртүрлі қосымша тапсырмалар енгізуге болады.

Бір ойында бір күғыншы ғана емес, бірнеше күғыншы сайлауға болады.

Ойынның педагогикалық маңызы.

Ойынның педагогикалық маңызы өте зор. Ойыншылар жолдастықты іс жүзінде көрсете алады. Достары көп болғаның пайдасын көреді. Қауіптен корықпай, қыншылыққа қарсы тұруға дағыланады.

Ойын барысында ойыншылар жүгіру жаттығуларын орындау тәсілдерін жетілдіреді. Өз қимыл –қозғалысын өзгелермен үйлестіруге үренеді. Шапшан, епті қимылдауга жаттығады.

	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: Бір-бірінің жанына және бір-бірінің артынан салқа тұру</p> <p>Мақсаты: Қымыл әрекеттің дұрыс басталуының көпілі болатын бастанапқы қалыпта дұрыс келуге, шайбаны ілгері бағытта үш</p> <p>Мерген имек ағаш». (3 рет)</p> <p>Аланқайдың ортасында текше тұр. Оны имек ағашпен бір ойыншы коргайды. Қалған ойыншылар текшеге шайбаны имек ағаштарымен атып, тигізуге тырысады.</p> <p>Имек ағаштың қыры толық мұзды жататындей етіп ұстаудың қадағалайды.</p> <p>Ойыншылар санын біртіндеп арттыра отырып, заттардың арасымен жүгіру. (5 рет)</p> <p>Арақашықтығы 1м 5 конусты алаңыңын ортасына қояды.</p> <p>Конустарды арапал жүгіретін ойыншы саны қима қағаздарға жазылған сандар арқылы анықталады.</p> <p>Әр команданың ойыншылары конустардың арасымен педагог белгісі бойынша жүгіре бастайды. Йураға үрету</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті: -Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту</p> <p>-Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту (кірікт.16.12)</p> <p>Мақсаты: Дауысы мен есту қабілеттерін дамытуға арналған жаттығулардан қын емес әуендерді 2–3 жақын үндестікте дауысын дәл келтіріп орындаға үрету.</p> <p>Музыка тындау:</p> <p>«Жана жыл» (К. Шілдебаев)</p> <p>Ән айту:</p> <p>Ақша қар» (Е. Өміров)</p> <p>«Шырша әні» (К. Қуатбаев)</p> <p>Музыкалық-ыргактық кимылдар:</p> <p>«Сағат» (Е. Андосов)</p> <p>Билер:</p> <p>«Ұлпақарлар би»</p> <p>(«Вальс» П. Чайковский унтаспада,</p> <p>«Билеп үйренейік» жинағынан)</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау:</p> <p>«Полька» (А. Филиппенко)</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: -Орнында айналу, онға, солға бұрылу, сап түзеп, бір және екі, үш катарамен кайта тұру</p> <p>Мақсаты - 3 м</p> <p>арақашықтагы көлбейу қойылған нысанага заттарды лактыруға үрету.</p> <p>Қымыл-козгалыс ойыны:</p> <p>«Асық алу».</p> <p>Шашырап жүреді, жүгіреді, педагогтің бұйрығымен жерден асықтарды алады.</p> <p>«Асық лактыру» – дұрыс бастанапқы қалыпта тұрып, көлбейу қойылған нысанага асықтарды лактыру (арақашықтығы – 3 метр)</p> <p>Бастапқы қалып: аяқ иық деңгейінен сәл ашиқ қойылады, он аяқты арт жаққа жіберу, он кол шынтақтан бүгіліп, кеуде тұсында. Асықты лактырғанда он кол төмен түсіріліп, төмен, артқа жіберіледі. Асықты колды алдыға созып, соңнан соң жоғары көтеріп лактырады</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: Таныс дене жаттығуларын музыка әуенімен әсем және ыргакты орындау</p> <p>Мақсаты -Әртүрлі бағытта бір аяқпен секіре білу шеберліктерін (машықтарын) жетілдіру, табанның алдыңғы жағымен таянып итерілүлерін бекіту.</p> <p>«Терек» (Қыргыз халқының ойыны).</p> <p>Жүргізуші сайлайды. Ол – «терек». Жүргізуші шенбер ортасында тұрады. Ойыншылар шенбер бойында тұрып, түрлі кимыл-козгалыстар жасайды.</p> <p>«Терек!» дегенде, жылдам орындарын ауыстырады.</p> <p>Жүргізуші бос орынның біреуіне жылдам тұруға тырысады. Орынсыз қалған бала жүргізуші болады. Ойында бірде-бір рет орнын бермеген бала женимпаз атанады.</p> <p>«Ыргып секіру» (Татар халқының ойыны) (3 рет)</p> <p>Әртүрлі бағытта бір аяқпен секіру. Ойыншылар шенбер бойына тұрады. Жүргізуши шенбердің ортасында тұрады.</p> <p>Жүргізуши: «Ыргып секір!» дегенде, ойыншылар жылдам бір аяқтарымен секіріп, орындарын ауыстырады.</p> <p>Жүргізуши де бір аяғымен секіріп, олардың біреуінің орынна тұрып алуға тырысады.</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті: -Музыканың және оның боліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қымылдарды өзгертуге үйрету</p> <p>Мақсаты Дауысы мен есту қабілеттерін дамытуға арналған жаттығулардан киын емес әуендерді 2–3 жақын үндестікте дауысын дәл келтіріп орындауга үйрету</p> <p>Музыка тындау:</p> <p>«Жана жыл» (К. Шілдебаев)</p> <p>Ән айту:</p> <p>Ақша қар» (Е. Өміров)</p> <p>«Шырша әні» (К. Қуатбаев)</p> <p>Музыкалық-ыргактық кимылдар:</p> <p>«Сағат» (Е. Андосов)</p> <p>Билер:</p> <p>«Ұлпақарлар би»</p> <p>(«Вальс» П. Чайковский унтаспада,</p> <p>«Билеп үйренейік» жинағынан)</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау:</p> <p>«Полька» (А. Филиппенко)</p>
<p>Балаларды үйге</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>- үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудін алғы</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>- баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата –</p>

<p>Қайтару</p>	<p>өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, колын сұрту, шешіну, өз бетімен тамактану, тамак ішкенде касықты пайдалану, горшокка сұрану. Кімдері міндетті түрде өзіне ынғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>жакындарыңыз беріңіз: жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңдызы сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңді көрсетіңіз. Балаңдызың көзінше мектеп туралы өзіңді толғандыратын мәселені айтудан аулак болыңыз.</p>
-----------------------	---	---	---	---	---

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйымы Дамса ауылының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «а» сыныбы

Балалардың жасы 5 -жас

Жоспардың құрылу кезеңі V-апта 26 - 30 желтоқсан 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 26.12.22	Сейсенбі 27.12.22	Сәрсенбі 28.12.22	Бейсенбі 29.12.22	Жұма 30.12.22
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтерінкі көңіл-күй орнатуға ойындар үйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	«Үннан жасалған тағамды ата» дидактикалық ойыны Мақсаты: нан-тоқаш өнімдері туралы білімдерін бекіту; нанға үқыпты карауға тәрбиелеу	«Төртінші артық» дидактикалық ойыны Мақсаты: артық затты (азық-түлік) табуға үрету және себебін түсіндіру	Жаңылтпаш «Сіз бізді іздеменіз ана: Біз қымыздықты қырыққабат сорпасына қосамыз» Мақсаты: барлық дыбысты айту арқылы жаңылтпашты анық айтуда үрету	«Табиғат және адам» дидактикалық ойыны Мақсаты: адам жасаған және табиғат адамға не беретіні туралы білімді җүйелеу: балық, ет, көкөніс, жеміс, жидек, тұқым, жаңғақ	«Сипаттама арқылы біл» дидактикалық ойыны Мақсаты: сипаттама бойынша тамак өнімдерін тануға үрету
Ата-аналармен әңгімелесу, кенес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кенес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуга үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол калпында сөзсіз қабылдан жақсы көретініңізді сездірініз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамактарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамактануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарau және тағы басқа әрекеттер)	«Тазалықтың денсаулық үшін маңызы» әңгімелесу (үй-жайды дымкыл тазалау, өз бөлмесін ретке келтіру қажеттілігі туралы)	«Тәні саудың жаны сау» әңгімелесу Мақсаты: мәдени-гиgienалық дағдыларын қалыптастыру	«Күн сайын ... тәртібі бойынша» ойлану-әңгімелесу (режимді сактаудың мәні туралы) әңгімелесу	«Біз гимнастиканы не үшін жасаймыз» әңгімелесу (таңертенгі гимнастиканың маңызы туралы)	«Бұлар қауіпті заттар» әңгімелесу. Қауіптер туралы иллюстрация қарастырылады
Таңертенгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені				

Ұйымдастырылға и іс-әрекетке дайындық											
Білім беру ұйымының кестесі бойынша Ұйымдастырылға и іс-әрекет		<p style="text-align: center;">1 - ұйымдастырылған іс-әрекет</p> <table border="1"> <tr> <td data-bbox="361 509 765 1446"> Сөйлеуді дамыту Міндеті: Табиғат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздердің дұрысы таңдау, Мақсаты : «Сөз», «Сөйлем» деген не екенін түсіндіру. –Педагог балалардан қыс мезгілінде неше ай бар екенін сұрайды? Қыс мезгілі ұнай ма, несімен ұнайды? – деп сұрап койады. Демонстрациялық материал. –Ендеше, мына үлгі суретке қарап, әңгіме құрайық. Суретте қарап, көргендерінді өз киялдарыңымен толықтырып, әңгіме құрап көріндер. –Суретке мұқият қарап, такырып койындар. Сендер суретте шанамен сырғанап жүрген балаларды, коньки төуіп жүрген баланы көріп отырындар, балаларға ат қоя отырып, әңгіме құрандар. «Бұл суреттің такырыбын сендер қалай деп атайдын едіндер?» деген ұсыныс айтады педагог. Педагог балалардың ойларын корыта келе: «Бұл суреттің такырыбын "Ажарлы қыс" деп атасаң кайтеді, келіссіндер ме?» – деп сұрады. –Балалар "ажарлы " – сөзі «көрікті, асем, тамаша, сұлу» деген мәғынаны береді. Педагог көл көтеріп, әңгіме құрауға қызығушылық танытқан балалардың берінің ойын тыңдайды. Жақсы әңгіме құраган баланы мактайды</td><td data-bbox="765 509 1125 1446"> Саяат ашу негіздері Міндеті: Эртүрлі бағыттағы тігінен, көлденен, қысқа, ұзын, толқынды, ирек сзықтарды, жазу Мақсаты: Ойындар арқылы логикалық ойлауларын, есте сақтауқабілеттерін дамыту Дидактикалық ойын: «Тиісті белгіні көтер» – Дауысты, дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді араластырып айтамын, сендер тиісті қызыл, көк түсті жалаушаларды көтеріндер. Мысалы: маймыл, ақ аю, ат, жолбарыс, түйе, бұзау, қасқыр, тұлқі, коян, арыстан, керік, тышқан, ит, доныз, мысық, тай, қой, құлын, тауық, ешкі, лақ, сиыр, бота, козы, көжек, бақа, ағаш, гүл, балық, карға, арпа, арқан, ботқа, шаш, мақта, кағаз, базар, жапырак, ит, үйшік, балта, балға, егуе, керует, қамшы, алқа, доп, керік, кекілік, бор, корық, коныс, тиін, марғау, жылан </td><td data-bbox="1125 509 1417 1446"> Саяат ашу негіздері Міндеті: Тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы арақашыктығы сақтал жазу Мақсаты: дауысты, дауыссыз және сейлем туралы алған білімдерін пысықтау. Дидактикалық жаттығу: “Жасырылған сөз” Шарты: бала бір сөздің атын тұра атамай, оны сипаттайды. Балалар сол сөзді табады. Мысалы: “Ол күз мезгілінен кейін келеді”, “Ол келмесе, Аязата мен Ақшакар келмейді”. Жауабы: қыс. Мысалы: кітап, күз, теледидар, көбелек, терезе т.б. </td><td data-bbox="1417 509 1731 1446"> Саяат ашу негіздері Міндеті: Берілген буынға сөз құрай алу дағдыларын жетілдіру Мақсаты Буынға бөлу, дауысты, дауыссыз дыбыстардың түрлерін менгеруге жаттыгулар жасату Дидактикалық жаттығуы: «Буынға буын кос» Педагог: -Мен сендерге сурет көрсетіп бірінші буынның айтамын, сендер екінші буынның айтасындар. Мысалы: (ал...ма, бақта...шы, қар...быз, қа...уын, қала...кай, қыза...нақ, кор...жын, дәп...тер, ка...лам, қай...шы, жыл...кы, бе...сік, бал...та, көр...пе, сө...біз, бара...бан, ко...зы, құмырс...ка, шы...бын, қо...ян, ал...мұрт, май..мыл, бал..та, бал..ға, пар..та, қызгал..дақ, түйме..дақ, ке..рует, кәм..пит, ке..се, ке..ме, қуыр..шак т.б.) </td><td data-bbox="1731 509 2158 1446"> Көркем әдебиет Міндеті: Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту Мақсаты өлеңді жаттату арқылы шығарманиң эмоциялық-бейнелік мазмұнын қабылдауға жетелеу Жаңа жыл келді Жаңа жыл да келеді Бізге қарай жылыстан. Өлең де әзір, ән де әзір, Ойын да әзір, бәрі әзір. Кел, Жаңа жыл, біздерге, Кел, Жаңа жыл, Жаңа жыл! Сөздік жұмыс: жылыстаң – ақырындал, біртіндеп әзір – дайын </td></tr> </table>					Сөйлеуді дамыту Міндеті: Табиғат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздердің дұрысы таңдау, Мақсаты : «Сөз», «Сөйлем» деген не екенін түсіндіру. –Педагог балалардан қыс мезгілінде неше ай бар екенін сұрайды? Қыс мезгілі ұнай ма, несімен ұнайды? – деп сұрап койады. Демонстрациялық материал. –Ендеше, мына үлгі суретке қарап, әңгіме құрайық. Суретте қарап, көргендерінді өз киялдарыңымен толықтырып, әңгіме құрап көріндер. –Суретке мұқият қарап, такырып койындар. Сендер суретте шанамен сырғанап жүрген балаларды, коньки төуіп жүрген баланы көріп отырындар, балаларға ат қоя отырып, әңгіме құрандар. «Бұл суреттің такырыбын сендер қалай деп атайдын едіндер?» деген ұсыныс айтады педагог. Педагог балалардың ойларын корыта келе: «Бұл суреттің такырыбын "Ажарлы қыс" деп атасаң кайтеді, келіссіндер ме?» – деп сұрады. –Балалар "ажарлы " – сөзі «көрікті, асем, тамаша, сұлу» деген мәғынаны береді. Педагог көл көтеріп, әңгіме құрауға қызығушылық танытқан балалардың берінің ойын тыңдайды. Жақсы әңгіме құраган баланы мактайды	Саяат ашу негіздері Міндеті: Эртүрлі бағыттағы тігінен, көлденен, қысқа, ұзын, толқынды, ирек сзықтарды, жазу Мақсаты: Ойындар арқылы логикалық ойлауларын, есте сақтауқабілеттерін дамыту Дидактикалық ойын: «Тиісті белгіні көтер» – Дауысты, дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді араластырып айтамын, сендер тиісті қызыл, көк түсті жалаушаларды көтеріндер. Мысалы: маймыл, ақ аю, ат, жолбарыс, түйе, бұзау, қасқыр, тұлқі, коян, арыстан, керік, тышқан, ит, доныз, мысық, тай, қой, құлын, тауық, ешкі, лақ, сиыр, бота, козы, көжек, бақа, ағаш, гүл, балық, карға, арпа, арқан, ботқа, шаш, мақта, кағаз, базар, жапырак, ит, үйшік, балта, балға, егуе, керует, қамшы, алқа, доп, керік, кекілік, бор, корық, коныс, тиін, марғау, жылан	Саяат ашу негіздері Міндеті: Тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы арақашыктығы сақтал жазу Мақсаты: дауысты, дауыссыз және сейлем туралы алған білімдерін пысықтау. Дидактикалық жаттығу: “Жасырылған сөз” Шарты: бала бір сөздің атын тұра атамай, оны сипаттайды. Балалар сол сөзді табады. Мысалы: “Ол күз мезгілінен кейін келеді”, “Ол келмесе, Аязата мен Ақшакар келмейді”. Жауабы: қыс. Мысалы: кітап, күз, теледидар, көбелек, терезе т.б.	Саяат ашу негіздері Міндеті: Берілген буынға сөз құрай алу дағдыларын жетілдіру Мақсаты Буынға бөлу, дауысты, дауыссыз дыбыстардың түрлерін менгеруге жаттыгулар жасату Дидактикалық жаттығуы: «Буынға буын кос» Педагог: -Мен сендерге сурет көрсетіп бірінші буынның айтамын, сендер екінші буынның айтасындар. Мысалы: (ал...ма, бақта...шы, қар...быз, қа...уын, қала...кай, қыза...нақ, кор...жын, дәп...тер, ка...лам, қай...шы, жыл...кы, бе...сік, бал...та, көр...пе, сө...біз, бара...бан, ко...зы, құмырс...ка, шы...бын, қо...ян, ал...мұрт, май..мыл, бал..та, бал..ға, пар..та, қызгал..дақ, түйме..дақ, ке..рует, кәм..пит, ке..се, ке..ме, қуыр..шак т.б.)	Көркем әдебиет Міндеті: Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту Мақсаты өлеңді жаттату арқылы шығарманиң эмоциялық-бейнелік мазмұнын қабылдауға жетелеу Жаңа жыл келді Жаңа жыл да келеді Бізге қарай жылыстан. Өлең де әзір, ән де әзір, Ойын да әзір, бәрі әзір. Кел, Жаңа жыл, біздерге, Кел, Жаңа жыл, Жаңа жыл! Сөздік жұмыс: жылыстаң – ақырындал, біртіндеп әзір – дайын
Сөйлеуді дамыту Міндеті: Табиғат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздердің дұрысы таңдау, Мақсаты : «Сөз», «Сөйлем» деген не екенін түсіндіру. –Педагог балалардан қыс мезгілінде неше ай бар екенін сұрайды? Қыс мезгілі ұнай ма, несімен ұнайды? – деп сұрап койады. Демонстрациялық материал. –Ендеше, мына үлгі суретке қарап, әңгіме құрайық. Суретте қарап, көргендерінді өз киялдарыңымен толықтырып, әңгіме құрап көріндер. –Суретке мұқият қарап, такырып койындар. Сендер суретте шанамен сырғанап жүрген балаларды, коньки төуіп жүрген баланы көріп отырындар, балаларға ат қоя отырып, әңгіме құрандар. «Бұл суреттің такырыбын сендер қалай деп атайдын едіндер?» деген ұсыныс айтады педагог. Педагог балалардың ойларын корыта келе: «Бұл суреттің такырыбын "Ажарлы қыс" деп атасаң кайтеді, келіссіндер ме?» – деп сұрады. –Балалар "ажарлы " – сөзі «көрікті, асем, тамаша, сұлу» деген мәғынаны береді. Педагог көл көтеріп, әңгіме құрауға қызығушылық танытқан балалардың берінің ойын тыңдайды. Жақсы әңгіме құраган баланы мактайды	Саяат ашу негіздері Міндеті: Эртүрлі бағыттағы тігінен, көлденен, қысқа, ұзын, толқынды, ирек сзықтарды, жазу Мақсаты: Ойындар арқылы логикалық ойлауларын, есте сақтауқабілеттерін дамыту Дидактикалық ойын: «Тиісті белгіні көтер» – Дауысты, дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді араластырып айтамын, сендер тиісті қызыл, көк түсті жалаушаларды көтеріндер. Мысалы: маймыл, ақ аю, ат, жолбарыс, түйе, бұзау, қасқыр, тұлқі, коян, арыстан, керік, тышқан, ит, доныз, мысық, тай, қой, құлын, тауық, ешкі, лақ, сиыр, бота, козы, көжек, бақа, ағаш, гүл, балық, карға, арпа, арқан, ботқа, шаш, мақта, кағаз, базар, жапырак, ит, үйшік, балта, балға, егуе, керует, қамшы, алқа, доп, керік, кекілік, бор, корық, коныс, тиін, марғау, жылан	Саяат ашу негіздері Міндеті: Тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы арақашыктығы сақтал жазу Мақсаты: дауысты, дауыссыз және сейлем туралы алған білімдерін пысықтау. Дидактикалық жаттығу: “Жасырылған сөз” Шарты: бала бір сөздің атын тұра атамай, оны сипаттайды. Балалар сол сөзді табады. Мысалы: “Ол күз мезгілінен кейін келеді”, “Ол келмесе, Аязата мен Ақшакар келмейді”. Жауабы: қыс. Мысалы: кітап, күз, теледидар, көбелек, терезе т.б.	Саяат ашу негіздері Міндеті: Берілген буынға сөз құрай алу дағдыларын жетілдіру Мақсаты Буынға бөлу, дауысты, дауыссыз дыбыстардың түрлерін менгеруге жаттыгулар жасату Дидактикалық жаттығуы: «Буынға буын кос» Педагог: -Мен сендерге сурет көрсетіп бірінші буынның айтамын, сендер екінші буынның айтасындар. Мысалы: (ал...ма, бақта...шы, қар...быз, қа...уын, қала...кай, қыза...нақ, кор...жын, дәп...тер, ка...лам, қай...шы, жыл...кы, бе...сік, бал...та, көр...пе, сө...біз, бара...бан, ко...зы, құмырс...ка, шы...бын, қо...ян, ал...мұрт, май..мыл, бал..та, бал..ға, пар..та, қызгал..дақ, түйме..дақ, ке..рует, кәм..пит, ке..се, ке..ме, қуыр..шак т.б.)	Көркем әдебиет Міндеті: Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту Мақсаты өлеңді жаттату арқылы шығарманиң эмоциялық-бейнелік мазмұнын қабылдауға жетелеу Жаңа жыл келді Жаңа жыл да келеді Бізге қарай жылыстан. Өлең де әзір, ән де әзір, Ойын да әзір, бәрі әзір. Кел, Жаңа жыл, біздерге, Кел, Жаңа жыл, Жаңа жыл! Сөздік жұмыс: жылыстаң – ақырындал, біртіндеп әзір – дайын							

Үзіліс : Затты лақтыру мен қағып алуға арналған ойындар «Допты қуып жет»

Тынымсыз Тіл туралы ертегі жаттыгулары:

Сыйқырлы айнага қарал отырып, араның масаның , шеңірткенің, жыланның дыбыстарын салып көр. Осы дыбыстарды Тынымсыз Тіл ұнатады ма соны байка.

Агайынды аралар.

Агайында араармыз,

Енбек үшін жарапғанбыз.

-3-3-3-3

Шырын іздел күні бойы

Гүл бақшаны аралаймыз

-3-3-3-3

(Уш саусағынды түйістіріп, үшшып жүрген араларға ұксат, әрбір екі жолдан кейін аралардың ызылдағанын сал.)

Жаман ара

Калмай үшшып соңынан,

Ара қуды Мұратты.

-3-3-3-3

Шагып алып қолынан,

Досымызды жылатты.

-у-у-у-у

(Араның дауысы мен баланың ара шаққандағы дауысын сал)

Ойын: «Допты қуып жет»

Мақсаты: Балаларды ептілікешапшандыққа тәрбиелеу. Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тындау білуге үйрету.

Ойынының шарты:

Тәрбиеші балаларға доп салынған кәрзенкені көрсетеді де алаңың бір жағында өзімен бірге катарласа тұруды ұсынады. Одан кейін кәрзенкеден доптарды алып, балалардан алысқа, әр жакқа лақтырады. Балалар доптарға жұгіреді, оларды алып кәрзенкеге салады. Ойын кайталанады.

Балалар қанша болса, доп та сонша болуы керек. Олардың әрқайсысы допты қуып жетіп, кәрзенкеге салатын болсын.

2 - үйимдастырылған іс-әрекет

Коршаган орта

Міндеті: Тірі және өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін көңейту

Мақсаты жанды және жансыз заттардың түрлерін атап береді; бақылаудардың нәтижесін табиғат күнтізбесінен, суреттерден көрсетеп берес алады

Табиғат – адамның көмегінсіз тіршілік етеді. Ал адамның қолымен жасалған заттардың бері табиғат

Математика негіздері

Міндеті- Заттардың саны олардың көлеміне, арасындағы қашықтыққа, пішінге, орналасуына, сондай-ақ санау бағытына байланысты емес екенін түсіндіру

Мақсаты Топтарда заттардың тен және тен емес санын анықтауга, санау және топтарды салыстыру негізінде сандық мәндерді дұрыс қорытындылау; талдау, салыстыру,

Математика негіздері

Міндеті: - - Заттардың саны олардың көлеміне, арасындағы қашықтыққа, пішінге, орналасуына, сондай-ақ санау бағытына байланысты емес екенін түсіндіру

Мақсаты заттарды белгілі бір ерекшелігіне карай топтастыруды бекіту
Ттапсырманы орындау үшін суреттерді қарастау
- Қай топтағы заттардың арасына «=>» белгісін қоюға болады?
Бір алмадан себектек салады. Алмаларды әр

Математика негіздері

Міндеті:- Заттардың саны олардың көлеміне, арасындағы қашықтыққа, пішінге, орналасуына, сондай-ақ санау бағытына байланысты емес екенін түсіндіру

Мақсаты заттарды белгілі бір ерекшелігіне карай топтастыруды бекіту
«Сонша жина»
дидактикалық ойыны
Балалар топка бөлінеді.
Әр топта үстелде біртекті заттар жынытығы бар (текшелер, «Лего»
бөлшектері, геометриялық фигуралар, бүршактар,
Топтағы жанды заттарды атап

Коршаган орта

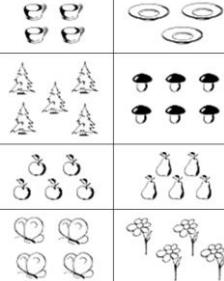
Міндеті: Тірі және өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін көңейту

Мақсаты Балаларды «жансыз табиғат» түсінігімен таныстыру, жансыз табиғаттагы адам қолымен жасалған заттарды айыра білуге үйрету

Күрделі сұрак: Қолдан адам қолымен жасалған әлемге қандай заттар жатады деп ойлайсындар?

Балалар терезеден не көріп түргандарын атап береді.

Табиғатқа – ағаштар да, аспан да, шөп те, ауа да, адам да жатады деген үйғарымға келеді.
Топтағы жанды заттарды атап

	<p>нысаны болып табылмайды.</p> <p>Табиғатты: Жанды табиғат әлемі және жансыз табиғат әлемі деп екі үлкен белікке бөлуге болады. Содан соң педагог жанды табиғат дегеніміз не екенин анықтауга шақырады.</p> <p>Куаныштың өтінішін орындаپ, терезе алдына келіп қоршаған ортаны эпизодтық бакылауга шақырады</p>	 <p>Теңестіруге немесе артығын білу үшін, ойыншықтарды бір- бірінің астына қояды, немесе жұптарын сызық арқылы қосады. Балалар ойыншықтарға саусақ тигізіп санайды. Цифр жазылған карточкаларды алады. Осы карточкаларды ойыншықтардың астына қояды. Ойыншықтардың төң санын салыстырып, артығын алып тастау керек немесе жетіспейтін ойыншықтарды қою қажет деген қорытындыға келеді</p>	<p>себетпен сызып қосады.</p> <p>-Не артық? Не кем?</p> <p>- Алмұртты тәрелкіге салады. Алмұртты әр тәрелкемен сызып қосады.</p> <p>-Не артық? Не кем?</p> <p>Қорытынды жасайды</p>	<p>қыстырығыш немесе басқа материалдар).</p> <p>Ойынды былай түрлендіруге болады, жүргізуін көзін жұмып, саны бар карточканы шығарады, содан кейін кез-келген топтагы заттарды санайды және нөмірін атайды.</p> <p>Балалар ойынға қатысады. Балалардың бірі – жүргізуі 1-ден 10-ға дейінгі карточканы көрсетеді, балалар сонша заттарды орналастырады</p>	<p>көрсетеді. Үстелдің неліктен жансыз затқа жататынын дәлелдейді. Тірі ағзаның қандай әрекеттер жасағытынын, мәселен, тыныстырынын, тамақтанатынын, есстінін, көбейетінін айттып береді. Педагогтің көмегімен колдан жасалған (жансыз) әлемге кім, аяқтім, ыдыс-аяқ, жиаз т.б. жататынын туындареді</p>
--	---	--	---	---	--

Ұзіліс:

Саусақ ойындары

Ойын: *Су толтыру.*

Мақсаты: Қол ептілігін дамыту, ас ішкенде қалай отырып, қасықты қалай ұстайтынын, ыдыстар қалай тұратынын үйрету.

Көректі құралдар: шұңқыр қасық, шұңқыр тәрелке мен күрешке.

Мазмұны: Үстел үстінен шұңқыр ыдыска су құйып қоямыз. Одан кейін 1-ші тәрбиеші өзі көрсетеді. Ыдыстағы суды қасықпен алып, ақырын төгіп алмай күрешкеге құяды. Осы іс-әрекет бірнеше рет қайталанады.

Саусақ ойыны: Жүрептін саусақтар.

Мақсаты: Саусақтарын жүргізе отырып, саусақты шынықтыру және заттарды атап үшін логикалық есін ұлғайту.

Көректі құралдар: Суреттері бар кітапшалар.

Шарты: Суреті бар кітапшаны алып, ішін ашып, ішінде балалар билетін деген суреттерді парақ бетінде саусақтарды жүргізе отырып (2 саусақпен), суретті нұскап оның атын сүрайды. Балалар жауап береді. Сол ереже бойынша қайталанады.

Дидактикалық ойын:

«Домино»

Мақсаты: «Баланың көліктөр жайларын дамыту, пысықтау. Сәйкес көлікті тауып дұрыс атату, оның атқаратын қызметтімен таныстыру.

Ойын шарты: Суреттері сәйкес келетін карточкаларды біріне қатарлас тізіп қою, кім бүрүн барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады.

Қажетті құралдар: Бірдей қос суреттер, әртүрлі көліктөр бейнеленген көлімдері 5×6 см карточкалар.

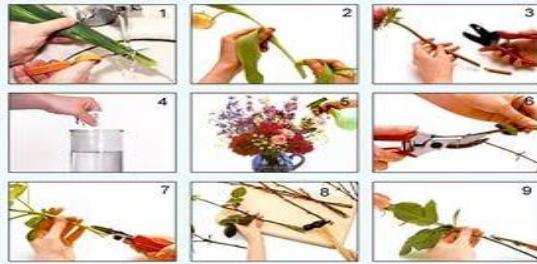
	<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті: Тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізу</p> <p>Мақсатысыпайлықты білдіретін сөздермен сөздік корларын толықтыру, оларды құнделікті өмірде қолдана білуге дағдыландыру.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Не деу керек?»</p> <ul style="list-style-type: none"> – Тақпактарды тыңдап, назар аударамыз. Қай жауабы дұрыс? Апаң сенің базардан Алма сатып әкелді. Ең үлкенін, жақсысын Саған таңдап әптерді. Не деп айтып жеу керек? «Рақмет, апа!» – деу керек. Балалар жүр көшеде, Естілді шу-айғай. Сен де шықтың досынды, Қағып кеттін байқамай. Мұндайда не деу керек? «Кешір досым», – деу керек. Осы келген бетінде, Долты құдың жарыстың. Көшениң сол шетінде, Кезікті бір апайың, Үмыттың сен не деу керек? «Салеметсіз бе!» – деу керек. 	<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті: Тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізу</p> <p>Мақсатысыпайлықты білдіретін сөздермен сөздік корларын толықтыру, оларды құнделікті өмірде қолдана білуге дағдыландыру.</p> <p>Мақал-мәтәлдерді жаттап ал.</p> <p>Әдептілікті данадан үйрен.</p> <p>«Сіз» деген – әдеп, «Біз» деген – көмек. Педагог жеке жұмыс жүргізеді.</p> <p>Ойын «Сұрапқа жауап бер».</p> <ul style="list-style-type: none"> – Сен әдепті баласың ба? – Иә. Мен әдепті баламын. – Досынды ренжітсөн, кешірім сұрайсың ба? – Иә. Досымды ренжітсем, кешірім сұраймын. 	<p>Сөйлеуді дамыту</p> <p>Міндеті: Табиғат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау,</p> <p>Мақсаты. «Ажарлы қыс» үлгі суреті бойынша әңгіме құрауға үрету</p> <p>«Айырмашылығын тап».</p> <p>Екі аққаланың суреті беріледі. Суретке қарап, аққалалардың айырмашылығын табу керек</p>	<p>Көркем әдебиет</p> <p>Міндеті: Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту</p> <p>Мақсатыөлеңді жаттату арқылы шығарманың эмоциялық-бейнелік мазмұнын қабылдауға жетелеу</p> <p>Педагог үстелге шыршаны, күйршак Аязата мен Ақшақарды қояды.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Жақында қандай мерекені қарсы аламыз? – Қандай мереке шыршасыз өтпейді? – Шырша кайда оседі? Қазір жылдың кай мезгілі? – Жаңа жыл мерекесі саган несімен үнайды? – Бұғын ақын Саги Жиенбаевтың «Жаңа жыл келді» олеңімен танысамыз. Өлең – әдеби жаңардың бір түрі екенін естеріне түсіру. Өлең сөз адамың жан тебіренісін асерлі етіп жеткізеді. Айрықша сезімдерді ұйқас сөздермен суреттейді. Жұмбакты шеш. Жасыл ине кіімім, Жайлаймын тау білгін. Жаңа жылды тойласаң, Төріндемін үйнің. (Шырша) 3. Жаңа жылды қарсы алу үшін кажетті заттарды шыршага сыйып қос. 	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті</p> <p>Міндеті: - Жана жыл кешінің аса сыйлық қонағы – Аязатаның қалай пайда болғанымен таныстыру</p> <p>-- Ертегілер мен әңгімелердің мазмұны бойынша сюжеттік композицияларды құру дағдыларын жетілдіру</p> <p>-бейнені кескіні бойынша кию үшін қайшыны қолдану</p> <p>-бірнеше беліктерден бейнелерді құрастырады</p> <p>Мақсаты:- қоршаган ортадағы болмысты елестеу арқылы сурет салу дағдыларны қалыптастыру. Олардың сипаттамалық белгілерін байқауға үйрету. Аязатаның бейнесін салуды үйрету</p> <p>Топтық жұмыс</p>
--	--	---	---	--	---

Үзіліс:

«Гүлдерді күтеміз» ойыны

Мақсаты: балалардың табигатты рухани бағалау мәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, яғни суару, қосыту дағдыларын қалыптастыру. Гүлдердің түрлерін (көпжылдық, біржылдық, пияз тұқымдас, шөптекті, тұқымдас гүлдерді) ажыратса білуге үрету. Гүлдер сұлулық белгісі екенін, оларды күтіп-баптау, қамкорлыққа алу керектігін түсінеді.

Ойын шарты: гүлдерді екіге бөлу, дала гүлдерін газонның қасына іліп, ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою, суреттер бойынша әнгімелету.

Қимылды ойын: «Тү».

Мақсаты: Топтағы қарым-қатынасты нығайту.

Ойынның шарты: Балалар 3-4 топқа бөлінеді. Эр топтың ортасында 1 бала ту ұстап тұрады. Тәрбиешінің бұйрығы бойынша ойыншылар жан-жакқа жүгіріп, көздерін жұмып тұрады. Тәрбиешінің бұйрығы бойынша ту ұстаган балалар орындарын аудыстырады. Тәрбиеші «Өз туларынды табындар» дегендеге ойыншылар өз туларына қарай жүгіреді. Қай топ тез жиналады, сол топ женеді. (Тулардың түстері әр түрлі болу керек)

Қимылды ойын:

«Шұнқырдағы қасқырлар»

Мақсаты: Балаларды шашашандыққа, жылдамдыққа баулу.

Ойынның шарты: Аланның ортасында ұзын шұнқыр салынды. (1-1,5 метр) Шұнқырдың ортасында екі қасқыр тұрады. Қалған ойыншылар ешкі болады. Ешкілер алаңың бір жақ шетінде үйлерінде тұрады. Тәрбиешінің бұйрығы бойынша ешкілер үйлерінен шығып, шұнқырдан секіріп өтіп, жайылымға барады. Қасқырлар шұнқырдан шықпай ешкілерді ұстап алу керек.

4 - Ұйымдастырылған іс-әрекет

Дене шынықтыру
Міндеті: Қимылдардың ыргағын музикалық сүйемелдеумен үйлестіру
Мақсаты: Баланың кинестикалық (көру мен тындау арқылы қабылдау) қабілеттерін дамыту
I. «Қарда жүргіш мәшие»: бір тізбекпен жүреді.
«Орман тұрғындары» жаттығулары: тізбекпен коян, қасқыр, тұлқінің жүрістерін салып жүреді.
II. ЖДЖ ойын түрінде («орман аланқайында жылынамыз») «Артымнан қайтала». Педагог жаттығуларды көрсетеді. Балалар жаттығуларды педагогтік көрсеткеніндей орындауға тырысады. Тыныс алу гимнастикасы: «Жел». • Қолды төмен түсіріп, аяқты

Музыка
Міндеті: -Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді менгеру
Мақсаты: Музикалық тіркестерге сәйкес қимылдарды өзгерту, жылдамдық пен ептілікті білдіру.
Музыка тындау:
«Қыс» (А. Вивальди, үнтаспадан)
Ән айту:
«Ақша қар» (К. Куатбаев)
«Ақша қар» (Е. Өміров)
Музикалық-ырғақтық қимылдар:
«Шенберге тұр» (Л. Бетховен)
Билер:

Дене шынықтыру
Міндеті: Тұзу бағытта адымдан жүру
Мақсаты: 2.5 м арақашықтықта бір-біріне доп лақтырып, доптың ұшуын бақылауға, ұшып келе жатқан допты қолды бүккен күйде қағып алуға үрету.
Бөрнене үстінде төрттағандап енбектеуге үретуді жалғастыру, қол мен аяқты үйлестіріп қозғай білу шеберліктерін (машықтарын) дамыту. «Сілеусін» – бөренеден тұсу
Бөренеден асықпай, сактықпен түседі. Бір-біріне кедергі келтірмейге тырысады. (4 рет)

Дене шынықтыру
Міндеті: Жұбымен шенбер бойымен жүру
Мақсаты: Баланың денсаулығын нығайтуға арналған жұмыстарды жалғастыру

Қимыл-козгалыс ойыны:
«Қасқыр мен лақтар». (3 рет)
Ойын шартын естерінде түсіреді. Қарама-қарсы жаққа тек белгіден кейін ғана жүгіреді. Залдың бір шетінде тұрады. Зал ортасында «қасқыр» тұрады.
«Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке-ак. Кетесің кейде секенделеп, Байламаса көкем кеп». Белгіден кейін залдың екінші шетіне «лақтар» жүгіреді, «қасқыр» оларды ұстап алуға

Музыка
Міндеті: -Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу
Мақсаты Музикалық тіркестерге сәйкес қимылдарды өзгерту, жылдамдық пен ептілікті білдіру.

Музыка тындау:
«Қыс» (А. Вивальди, үнтаспадан)
Ән айту:
«Ақша қар» (К. Куатбаев)
«Ақша қар» (Е. Өміров)
Музикалық-ырғақтық қимылдар:
«Шенберге тұр» (Л. Бетховен)
Билер:
«Ұлпакарлар биі» («Вальс» П. Чайковский үнтаспада,

	<p>алшақ қойып, мұрынмен дем алу.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Басты солға бүрүп, ерінді жиырып алдыға шығарып үрлеу. • Басты түзу ұстап, дем алу, басты оңға бүрүп, демді шығару. • Басты түзу ұстап, мұрын арқылы дем алу, ерінді жиырып алдыға шығарып үрлеу. • Басты төмен түсіріп, иекті кеудеге тигізу, дем шығару (кол білезіктерін айналдыру). 	<p>«Ұлпақарлар би» («Вальс» П. Чайковский ұнтаспада, «Билеп үйренейік» жинағынан)</p> <p>Ойындар, хороводтар:</p> <p>«Жылдам құрастыр»</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау: «Полька» (А. Филиппенко)</p>		<p>тырысады.</p>	<p>«Билеп үйренейік» жинағынан)</p> <p>Ойындар, хороводтар:</p> <p>«Жылдам құрастыр»</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау: «Полька» (А. Филиппенко)</p>
<p>Балаларды үйге қайтару</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берінде жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудін алғы шарттарына үйрете беріңіз:</p> <p>жыну, колын сурту, шешіну, өз бетімен тамактану, тамак ішкенде касыкты пайдалану, горшокка сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ынгайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берінде жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудін алғы шарттарына үйрете беріңіз:</p> <p>жыну, колын сурту, шешіну, өз бетімен тамактану, тамак ішкенде касыкты пайдалану, горшокка сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ынгайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берінде жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудін алғы шарттарына үйрете беріңіз:</p> <p>жыну, колын сурту, шешіну, өз бетімен тамактану, тамак ішкенде касыкты пайдалану, горшокка сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ынгайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>- баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейірімізді көрсетініз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзінізді толғандыратын мәселені айтудан аулак болыңыз.</p>	

Тәрбиелу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйымы Дамса ауылының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «а» сыныбы

Балалардың жасы 5-бжас

Жоспардың құрылу кезеңі 1-апта 9 – 13 қантар 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 09.01.23	Сейсенбі 10.01.23	Сәрсенбі 11.01.23	Бейсенбі 12.01.23	Жұма 13.01.23
Балаларды қабылдау	Балаларды көтерінкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сөлемдесуді үрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кенес, әңгімелесу	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертегілік жаттығуға үлгертіп алғып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдан жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қараша және басқалар)	Д/ойын: «Қарап ал да есіңе сақта» Мақсаты: балаларды көрген суреттерді есі не сақтаپ, көз алдына елестете отырып, әр қайсысын ретімен атап шығуға, үй жануарларының, андардың және құстардың жалпы аттарын айтқызу. Оларды корғауға қамқоршы болуға тәрбиелеу. Көрnekіліктер: үй жануарлары, андардың, құстардың суреттері.	Д/ойын «Гажайып қоржын» Мақсаты: Балаларды заттарды тиісті қасиеттеріне карай ажыратада білуге үрету. Ойын шарты: Қоржындағы затты сипап біліп атаяу. Бала затты дұрыс сипаттап бергеннен соң ғана зат қаптап алғып, балаларға көрсетіледі, ал дұрыс атала маса қаптап алынбайды. қажетті құралдар: Гажайып қоржын. Балалар санына сойкес, таныс ойыншылар.	Д/ойын:«Экологиялық пирамида». Мақсаты: Балаларды логикалық ойлай білуге, әр сатыны таңдауын негіздей отырып, экологиялық пирамида құрастыруға үрету. Табигаттағы барлық нысандардың өзара байланысын көре білуге баулу.	Д/ойын:«Зоологиялық домино». Мақсаты: Балалардың жабайы және үй жануарлары туралы білімдерін бекіту; үғымталдыққа, зейін қоюышылышқа баулу. Ойын ережелері: Кімде-кім өз карточкаларын бірінші болып койса, сол женімпаз болады. Жүрісті жіберіп алмай, карточканы дер кезінде қойып, мүқият болу.	Д/ойын:Не артық? Мақсаты: Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруға үрету. Құстар мен жануарлардың жеке және жалпы аттарын айтқызу. Оларды корғауға қамқоршы болуға тәрбиелеу. Көрnekіліктер: әр түрлі құстар мен үй жануарлары бейнеленген суреттер.

<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)</p>	<p>Табиғатым тамаша, Көз тоймайды қараса. Табиғатты аялап, Сәлем саған-Жер ана! Сәлем саған-Нұрлы күн! Аман-есен болайық, Бейбітшілік қалайық, Біз әдепті баламыз, Біз ерекше баламыз, Қонақтарды көргенде Амандасып аламыз.</p>	<p>Табиғат қандай тамаша, Тоймаймыз біз де тамсана. Балықтар шіркін жүзеді, Табиғаттың жыры көп, Табиғаттың сыры көп.</p>	<p>Табиғат, сен тіршілік тұнып тұрган. Сен құңсін көтерілген құліп қырдан. Сен қолсін, сен ормансын. Сен - бұлбұлсын, Адамға сұлулуқты шын үкітрган!</p>	<p>Табиғатқа қамқор бол, Байлығын біз корғайық. Әдепті да, тәртіпті бол, Жақсылығын қолдайық.</p>	<p>Біз балдырыған тең басқан, Дос құшағын елге ашқан. Тілегіміз тыныштық, Ашиқ болсын көк аспан. Мықты болсын іргеміз, Бәріміз де біргеміз.</p>	
<p>Мектепке дейнгі ұйым кестесі бойынша ҰІӘ</p>	<p>1 - ұйымдастырылған іс-әрекет</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td data-bbox="422 600 747 1456"> <p>Сөйлеуді дамыту Міндеті: -Алуан түрлі заттарды сипаттауга, қарым-қатынас жасауға жақетті сөздерді колдану</p> <p>Мақсаты: Әңгімемен таныстырып, мазмұнын айтуда үрету</p> <p>-Бүгін кай күн? -Кеше қандай күн болды? -Ертең қандай күн болады? -Бүгін ауа райы қандай? -Табиғат өзгерістерін атайык</p> <p>Макал-мәтэлдер:</p> <p>1.Ағаш – тамырымен, адам – достарымен мықты. 2.Адамға үш нәрсе көмек: шөл далада қазылған күдік, салынған көпір және жол бойына егілген ағаш. 3.Қарагайға қарап – тал өсер, Қатарына қарап – бала өсер.</p> <p>Педагог:</p> <p>– Балалар, сендер ертегі тыңдағанды ұнатасындар ма? Тәктаға ертегі мазмұнына байланысты сурет ілінеді. Алдымен балаларды екі топка боліп, бір топка «шыршаның», екінші топка «қайыңың» сөзін педагогтің соңынан кайталап отыруды үсінісады. Педагог М.Төрежановтың «Біз де ойнаймыз» әңгімесін оқып береді.</p> </td><td data-bbox="747 600 1073 1456"> <p>Саят ашу негіздері Міндеті: Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу</p> <p>Мақсаты сөйлем құрауды үйретуді жалғастыру</p> <p>«Артығын тап» ойынын ойнату.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Кыс, көктем, жаз, күз , үз. (үз) 2.Жел, жаңбыр, кар, боран, куыршақ, бүршак. (куыршақ) 3.Шаңғы, коньки, шана, ана. (ана) 4.Әке, ана, ата, әже, аға, таға. (таға) 5.Таңқурай, құлпынай, бүлдірген, құлдірген. (құлдірген) </td><td data-bbox="1073 600 1399 1456"> <p>Саят ашу негіздері Міндеті - Сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. берілген сөзге сөйлем құрастыру.</p> <p>Мақсаты Сөйлем құрау, дыбыстық талдау жасау іскерліктерін қалыптастыру</p> <p>Дидактикалық жаттығуы: «Сөзді аяқта»</p> <p>–Мен сендерге сөздің ең соңғы буынның айтпай аяқталмаған сөздер айтамын сендер соңғы буынды қосып сөзді аяқтап қайтадан айтасындар.</p> <p>Мысалы: аққа...ла, ба..ла, ба..нан, бан..тик, асқа..бак, сө..біз, домбы..ра, қам..шы, балмұз..дақ, аялда..ма, дәріха..на, емха..на,балабақ..ша, бағдар..шам, қалам...сан, кыза..нақ, бұл..ақ, көзілді..рік, тоңазт..кыш, тер..ек, ша..тыр, ал..ка, апель..син, ау..ыл, ас..лан, карын..дақ, кер..ует,</p> </td><td data-bbox="1399 600 1747 1456"> <p>Саят ашу негіздері Міндеті: -Сөзді буынга бөлу, дыбыстық талдау жасау, сөйлем құрай алу дағдыларын бекіту</p> <p>Мақсаты Сөзді буынга бөлу, дыбыстық талдау жасау, сөйлем құрай алу дағдыларын бекіту</p> <p>Дидактикалық ойын: «Буынды қос»(доппен)</p> <p>– Балалар, шеңберге тұрайық. Мен буынды айтып, бір балаға допты лақтырамын, бала допты ұстап алып, бір немесе бірнеше буынды қосып, сөзді жалғастырады. Кім дұрыс айта алмаса немесе тез буынды айтпаса, айбын өтейді. Мысалы(ас+паз, кі+тап, ба+лық, ба+ла). Ойынды өзгертуге болады.</p> </td><td data-bbox="1747 600 2091 1456"> <p>Көркем әдебиет Міндеті: - Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айт-</p> <p>Мақсаты: әдеби шығарманы мәнерлеу құралдарына байланысты қабылдауға дағыландыру</p> <p>Өлең мазмұны бойынша сұраптар:</p> <p>–Өлең қалай аталауды? –Өлеңде не туралы айттылған? –Саған ұнады ма? –Жақсы деп қандай баланы айтамыз? Жаман әдет деп қандай әдettі айтамыз? –Сен қандай бала болғың келеді? Өлеңнің бірінші жолы қалай басталады? Педагог «Жақсы мен жаман» өлеңін эмоциямен 2-3 рет кайталап оқыды, бірге жаттайды. Педагог сөйлемнің басын оқып, балалар жалғастыратын жаттату тәсілін пайдаланады. 3-4 бала өлеңді жатқа айтады.</p> </td></tr> </table>	<p>Сөйлеуді дамыту Міндеті: -Алуан түрлі заттарды сипаттауга, қарым-қатынас жасауға жақетті сөздерді колдану</p> <p>Мақсаты: Әңгімемен таныстырып, мазмұнын айтуда үрету</p> <p>-Бүгін кай күн? -Кеше қандай күн болды? -Ертең қандай күн болады? -Бүгін ауа райы қандай? -Табиғат өзгерістерін атайык</p> <p>Макал-мәтэлдер:</p> <p>1.Ағаш – тамырымен, адам – достарымен мықты. 2.Адамға үш нәрсе көмек: шөл далада қазылған күдік, салынған көпір және жол бойына егілген ағаш. 3.Қарагайға қарап – тал өсер, Қатарына қарап – бала өсер.</p> <p>Педагог:</p> <p>– Балалар, сендер ертегі тыңдағанды ұнатасындар ма? Тәктаға ертегі мазмұнына байланысты сурет ілінеді. Алдымен балаларды екі топка боліп, бір топка «шыршаның», екінші топка «қайыңың» сөзін педагогтің соңынан кайталап отыруды үсінісады. Педагог М.Төрежановтың «Біз де ойнаймыз» әңгімесін оқып береді.</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу</p> <p>Мақсаты сөйлем құрауды үйретуді жалғастыру</p> <p>«Артығын тап» ойынын ойнату.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Кыс, көктем, жаз, күз , үз. (үз) 2.Жел, жаңбыр, кар, боран, куыршақ, бүршак. (куыршақ) 3.Шаңғы, коньки, шана, ана. (ана) 4.Әке, ана, ата, әже, аға, таға. (таға) 5.Таңқурай, құлпынай, бүлдірген, құлдірген. (құлдірген) 	<p>Саят ашу негіздері Міндеті - Сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. берілген сөзге сөйлем құрастыру.</p> <p>Мақсаты Сөйлем құрау, дыбыстық талдау жасау іскерліктерін қалыптастыру</p> <p>Дидактикалық жаттығуы: «Сөзді аяқта»</p> <p>–Мен сендерге сөздің ең соңғы буынның айтпай аяқталмаған сөздер айтамын сендер соңғы буынды қосып сөзді аяқтап қайтадан айтасындар.</p> <p>Мысалы: аққа...ла, ба..ла, ба..нан, бан..тик, асқа..бак, сө..біз, домбы..ра, қам..шы, балмұз..дақ, аялда..ма, дәріха..на, емха..на,балабақ..ша, бағдар..шам, қалам...сан, кыза..нақ, бұл..ақ, көзілді..рік, тоңазт..кыш, тер..ек, ша..тыр, ал..ка, апель..син, ау..ыл, ас..лан, карын..дақ, кер..ует,</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: -Сөзді буынга бөлу, дыбыстық талдау жасау, сөйлем құрай алу дағдыларын бекіту</p> <p>Мақсаты Сөзді буынга бөлу, дыбыстық талдау жасау, сөйлем құрай алу дағдыларын бекіту</p> <p>Дидактикалық ойын: «Буынды қос»(доппен)</p> <p>– Балалар, шеңберге тұрайық. Мен буынды айтып, бір балаға допты лақтырамын, бала допты ұстап алып, бір немесе бірнеше буынды қосып, сөзді жалғастырады. Кім дұрыс айта алмаса немесе тез буынды айтпаса, айбын өтейді. Мысалы(ас+паз, кі+тап, ба+лық, ба+ла). Ойынды өзгертуге болады.</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: - Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айт-</p> <p>Мақсаты: әдеби шығарманы мәнерлеу құралдарына байланысты қабылдауға дағыландыру</p> <p>Өлең мазмұны бойынша сұраптар:</p> <p>–Өлең қалай аталауды? –Өлеңде не туралы айттылған? –Саған ұнады ма? –Жақсы деп қандай баланы айтамыз? Жаман әдет деп қандай әдettі айтамыз? –Сен қандай бала болғың келеді? Өлеңнің бірінші жолы қалай басталады? Педагог «Жақсы мен жаман» өлеңін эмоциямен 2-3 рет кайталап оқыды, бірге жаттайды. Педагог сөйлемнің басын оқып, балалар жалғастыратын жаттату тәсілін пайдаланады. 3-4 бала өлеңді жатқа айтады.</p>
<p>Сөйлеуді дамыту Міндеті: -Алуан түрлі заттарды сипаттауга, қарым-қатынас жасауға жақетті сөздерді колдану</p> <p>Мақсаты: Әңгімемен таныстырып, мазмұнын айтуда үрету</p> <p>-Бүгін кай күн? -Кеше қандай күн болды? -Ертең қандай күн болады? -Бүгін ауа райы қандай? -Табиғат өзгерістерін атайык</p> <p>Макал-мәтэлдер:</p> <p>1.Ағаш – тамырымен, адам – достарымен мықты. 2.Адамға үш нәрсе көмек: шөл далада қазылған күдік, салынған көпір және жол бойына егілген ағаш. 3.Қарагайға қарап – тал өсер, Қатарына қарап – бала өсер.</p> <p>Педагог:</p> <p>– Балалар, сендер ертегі тыңдағанды ұнатасындар ма? Тәктаға ертегі мазмұнына байланысты сурет ілінеді. Алдымен балаларды екі топка боліп, бір топка «шыршаның», екінші топка «қайыңың» сөзін педагогтің соңынан кайталап отыруды үсінісады. Педагог М.Төрежановтың «Біз де ойнаймыз» әңгімесін оқып береді.</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу</p> <p>Мақсаты сөйлем құрауды үйретуді жалғастыру</p> <p>«Артығын тап» ойынын ойнату.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Кыс, көктем, жаз, күз , үз. (үз) 2.Жел, жаңбыр, кар, боран, куыршақ, бүршак. (куыршақ) 3.Шаңғы, коньки, шана, ана. (ана) 4.Әке, ана, ата, әже, аға, таға. (таға) 5.Таңқурай, құлпынай, бүлдірген, құлдірген. (құлдірген) 	<p>Саят ашу негіздері Міндеті - Сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. берілген сөзге сөйлем құрастыру.</p> <p>Мақсаты Сөйлем құрау, дыбыстық талдау жасау іскерліктерін қалыптастыру</p> <p>Дидактикалық жаттығуы: «Сөзді аяқта»</p> <p>–Мен сендерге сөздің ең соңғы буынның айтпай аяқталмаған сөздер айтамын сендер соңғы буынды қосып сөзді аяқтап қайтадан айтасындар.</p> <p>Мысалы: аққа...ла, ба..ла, ба..нан, бан..тик, асқа..бак, сө..біз, домбы..ра, қам..шы, балмұз..дақ, аялда..ма, дәріха..на, емха..на,балабақ..ша, бағдар..шам, қалам...сан, кыза..нақ, бұл..ақ, көзілді..рік, тоңазт..кыш, тер..ек, ша..тыр, ал..ка, апель..син, ау..ыл, ас..лан, карын..дақ, кер..ует,</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: -Сөзді буынга бөлу, дыбыстық талдау жасау, сөйлем құрай алу дағдыларын бекіту</p> <p>Мақсаты Сөзді буынга бөлу, дыбыстық талдау жасау, сөйлем құрай алу дағдыларын бекіту</p> <p>Дидактикалық ойын: «Буынды қос»(доппен)</p> <p>– Балалар, шеңберге тұрайық. Мен буынды айтып, бір балаға допты лақтырамын, бала допты ұстап алып, бір немесе бірнеше буынды қосып, сөзді жалғастырады. Кім дұрыс айта алмаса немесе тез буынды айтпаса, айбын өтейді. Мысалы(ас+паз, кі+тап, ба+лық, ба+ла). Ойынды өзгертуге болады.</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: - Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айт-</p> <p>Мақсаты: әдеби шығарманы мәнерлеу құралдарына байланысты қабылдауға дағыландыру</p> <p>Өлең мазмұны бойынша сұраптар:</p> <p>–Өлең қалай аталауды? –Өлеңде не туралы айттылған? –Саған ұнады ма? –Жақсы деп қандай баланы айтамыз? Жаман әдет деп қандай әдettі айтамыз? –Сен қандай бала болғың келеді? Өлеңнің бірінші жолы қалай басталады? Педагог «Жақсы мен жаман» өлеңін эмоциямен 2-3 рет кайталап оқыды, бірге жаттайды. Педагог сөйлемнің басын оқып, балалар жалғастыратын жаттату тәсілін пайдаланады. 3-4 бала өлеңді жатқа айтады.</p>		

			<p>ка..зан, шаныш...кы, ба..лық, қал..қан, қаң..бақ, қа..мыр, шал..бар, кі..лем, жү..рек, жүге..рі, жұл..дұз. Әр дұрыс айтылған сөзге педагог жүлдізша беріп отырады. Ойын соңында жүлдізша саналып, женімпаз анықталады</p>	
--	--	--	--	--

Үзіліс: Затты лактыру мен қағып алуға арналған ойындар

Тынымсыз Тіл туралы ертегі жаттығулары:

Сыйқырлы айнаға қарап отырып, араның масаның , шегірткенің, жыланның дыбыстарын салып көр. Осы дыбыстарды Тынымсыз Тіл ұнатады ма соны байқа.

Агайынды аралар.

Агайында араарымыз,
Еңбек үшін жаралғанбыз.

-3-3-3-3

Шырын ізден күні бойы
Гүл бақшаны аралаймыз

-3-3-3-3

(Үш саусағынды түйістіріп, ұшып жүрген араларға ұқсат, әрбір екі жолдан кейін аралардың ызылдағанын сал.)

Жаман ара

Қалмай ұшып сонынан,
Ара куды Мұратты.

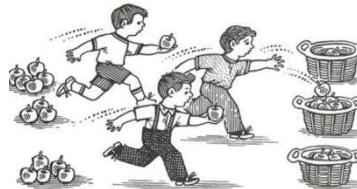
-3-3-3

Шағып алып колынан,
Досымбызды жылатты.

-у-у-у-у

(Араның дауысы мен баланың ара шаққандагы дауысын сал)

«Допты қуып жет»

Ойын: «Допты қуып жет»

Мақсаты: Балаларды ептіліке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тыңдай білуге үйрету.

Ойынның шарты:

Тәрбиеші балаларға доп салынған кәрзенкені көрсетеді де алаңынң бір жағында озімен бірге қатарласа түруды ұсынады. Одан кейін кәрзенкеден доптарды алып, балалардан алысқа, әр жаққа лактырады. Балалар доптарға жүгіреді, оларды алып кәрзенкеге салады. Ойын қайталанады. Балалар қанша болса, доп та сонша болуы керек. Олардың әрқайсысы допты қуып жетіп, кәрзенкеге салатын болсын.

<p>Коршаган орта</p> <p>Міндеті: - Өлі табиғат заттарын адамның қолымен жасалған заттардан ажыраты білу</p> <p>Мақсаты</p> <p>дүниетанымын дамытуға жағдай жасау; көптеген заттардың адам қолымен жасалатындығын түсіндіру; кез келген затқа ұқыптылықпен карауға тәрбиелеу</p> <p>Табиғи заттармен жұмыс:</p> <p>түрлі өлі табиғат заттарын таратып беру.</p> <p>— Алдарындағы заттарды қара. Оларды ата. Оларды қайдан кездестіресін?</p> <p>Ойын. «Ажыратса біл!». Ойын барысында мұғалім тірі және өлі табиғат заттарын араластырып айтады. Өлі табиғатты атағанда окушылар кол соғу керек. Соңан кейін оның неге өлі табиғат екенін дәлелдейді.</p> <p>Окушылардың логикалық ойын дамытуға арналған сұрақтар мен тапсырмалар беру:</p> <p>-Су қыста қандай түрде кездеседі?</p> <p>-Суды колға үйіп ұстауға бола ма?</p> <p>-Су қайнаганда неге йналады?</p>	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті: Пішіннің бір формасынан екіншісін қалай жасау керектігі туралы ұғымдарды дамыту</p> <p>Мақсаты: заттың бірнеше тен белікке белінүй туралы ұғым қалыптастыру</p> <p>Практикалық жұмыс жүргізеді</p> <p>Педагог балаларға қызыл және жасыл шенберлерді көрсетеді.</p> <p>-Фигуралар қалай аталады? (дөңгелек)</p> <p>Қызыл дөңгелекті алғып, екіге бүктейді, оны қызып бір-біріне беттестіреді, беліктер бірбірінің үстіне қойылған кезде сәйкес келеді.</p> <p>-Дөңгелектер қандай беліктерге бөлінді? (тен)</p> <p>-Неше белік шыкты? (екі)</p> <p>-Бұл беліктер "дөңгелектің жартысы" деп аталады.</p> <p>Уақыт беріп, дөңгелекті екі белікке қиоға көмектеседі. Педагог жасыл дөңгелекті алады.</p> <p>Екі рет бүктеп, тен төрт белікке қызып, бір-біріне беттестіріп сәйкес келетінін көрсетеді. - Дөңгелек қандай беліктерге бөлінді? (тен) - Дөңгелектің неше белігі пайда болды? (төрт)</p> <p>-Бұл беліктер «өрттөн бір белік» деп аталады.</p> <p>Уақыт беріп, шенбердің төрттен бір белігін қиоға көмектеседі.</p> <p>Сонымен қатар педагог қосымша қоңыр жолақты</p>	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті: - 8-10 беліктерден пішіндерді жинап, құрастыру</p> <p>Мақсаты: заттың бірнеше тен белікке белінүй туралы ұғым қалыптастыру</p> <p>«Дөңгелекті құрастыру» ойынын откізеді.</p> <p>Балалар дөңгелек жасау үшін, беліктерді қосады. Беліктерден бүтін фигура жасайды.</p> <p>Корытынды, фигураны беліктерге белуге және беліктерден жинауга болады.</p> <p>-Шаршының жартысын жасауға тырысының</p> <p>-Оны қалай жасауға болады? (жиектерін сәйкестендіріп шаршыны екіге бүктейміз).</p> <p>Сосын 4 белікке. (жиектерін сәйкестендіріп шаршыны төртке бүктейміز)</p> <p>Корытынды жасайды, тен беліктер бір-бірінің үстіне қойылған кезде сәйкес келеді және олардың атавы бар (жарты, ширек).</p> <p>-Біз шаршының жартысын кескенде, қандай фигуралар шыкты?</p> <p>(Екі кішкентай тіктөртбұрыш).</p> <p>-Ал шаршының төрттен бірі? (Ол да шаршылар, бірақ кішкентай).</p> <p>-Жартылар тен бе екенін тексерейік.</p> <p>Оларды бір-бірінің үстіне қойыңыз.</p>	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті: - Көрнекілік негізінде қарапайым мысалдар мен есептерді шыгару;</p> <p>Мақсаты қарапайым мысалдар мен есептерді шыгару білігін қалыптастыру</p> <p>«Дөңгелекті құрастыру» ойынын откізеді.</p> <p>Балалар дөңгелек жасау үшін, беліктерді қосады. Беліктерден бүтін фигура жасайды.</p> <p>Корытынды, фигураны беліктерге белуге және беліктерден жинауга болады.</p> <p>-Шаршының жартысын жасауға тырысының</p> <p>-Оны қалай жасауға болады? (жиектерін сәйкестендіріп шаршыны екіге бүктейміз).</p> <p>Сосын 4 белікке. (жиектерін сәйкестендіріп шаршыны төртке бүктейміз)</p> <p>Корытынды жасайды, тен беліктер бір-бірінің үстіне қойылған кезде сәйкес келеді және олардың атавы бар (жарты, ширек).</p> <p>-Біз шаршының жартысын кескенде, қандай фигуралар шыкты?</p> <p>(Екі кішкентай тіктөртбұрыш).</p> <p>-Ал шаршының төрттен бірі? (Ол да шаршылар, бірақ кішкентай).</p> <p>-Жартылар тен бе екенін тексерейік.</p> <p>Оларды бір-бірінің үстіне қойыңыз.</p>	<p>Коршаган орта</p> <p>Міндеті: -Тірі және өлі табиғат, табиғат құбылыстары (маусым, осімдік, адам еңбегі) арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды бакылау және түсіну.</p> <p>Мақсаты Балалардың «Өлі және тірі табиғат» тақырыбында білімдерін тереңдету, коршаган орта жайлы танымдық әрекет шындау. Балалардың ақыл - ойын, түсінігін, білімін, табиғат туралы білімін, қызыгуышылығын зейнін дамыту.</p> <p>Тірі табиғат — олар өседі, коректенеді, тыныс алады, тұқым шашады. Оларға адамдар, жан — жануарлар, есімдіктер, құстар, жемістер, көкеністер, балықтар жатады. Электронды оқулықтан көрсету.</p> <p>Өлі табиғат — коректенбейді, өспейді, тұқым шашпайды. Оларға су, тас, тау, күн, ай, күм жатады. Бірақ тіршілік атаулы оларсыз өмір сүрмейді.</p>
--	--	---	--	--

	<p>-Мұз ерігенде не пайда болады?</p> <p>Осының негізінде өлі табиғатқа енетін су туралы не айтуға болады? Мұндай тапсырмалар сыйыптағы оқушылардың ізденушілігін арттыру, сабакқа қызығушылығын тудыру .</p> <p>Мұндағы мақсат өлі табиғат заттарының бір күйден екінші күйге ауысатындығы туралы түсінуінің алғашқы шартын жасау.</p>	<p>алады.</p> <p>–Қазір бұл жолақ бүтін болып тұр.</p> <p>Педагог жолақты 3 тәң бөлікке бөліп бүктейді.</p> <p>Бөліктер бойынша қызып, бір-бірінің үстіне қояды, бұл бөліктердің сәйкес келетінін көрсетеді.</p> <p>–Жолақтың қандай бөліктерге бөлдім? (тәң)</p> <p>–Канша бөлік шықты? (үш)</p> <p>–Бұл бөліктердің әрқайсысын "үштен бір бөлік" деп атайды.</p> <p>Балалар "үштен бір бөлік" деп кайталайды. Балалар хормен бөліктердің атаяның кайталайды (жартысы, төрттен бір бөлік, үштен бір бөлік) Уақыт беріп, жолақтың үштен бір бөлігін қиоға көмектеседі.</p>	<p>Фигуралар сәйкес пе? Рес, бұл біздің фигурамыздың тәң бөліктері.</p> <p>Жарты және төрттен бір фигурадан бүтін фигураны жасайды. Фигураны тәң емес бөліктерге кесуге болады.</p> <p>Педагог карапайым геометриялық конструкторды таратады (суретті 5-6 бөлікке кесуге болады) және фигураны (суретті) бүктеуді сұрайды. Тіктортбұрышты бөліктерге кесуге болады және т. б.</p> <p>Осыдан кейін ол парталарға орнек немесе ою-орнек шыгаруды ұсынады, мысалы, мынадай Проблемалық сұрақ: Не көп: бүтін бе, әлде бөлік пе?</p> <p>Талқылайды, бүтін бөліктен көп деген корытынды жасайды</p>		
--	---	--	---	--	--

Үзіліс: Үстел үстінде ойналатын ойындар.

Қол маторикасын дамытуға арналған санамақ
Ойын: Жүретін саусақтар.

Ойын: «Сарбаздарға не керек?»(5-10 мин)

<p>Мақсаты:Саусақтарын жүргізе отырып,саусақты шынықтыру және заттарды атап үшін логикалық есін ұлғайту.</p> <p>Керекті құралдар: Суреттері бар кітапшалар.</p> <p>Шарты:Суретті бар кітапшаны алғып,ішін ашып,ішінде балалар білестін деген суреттерді парақ бетінде саусактарды жүргізе отырып (2 саусақпен),суретті нұсқап оның атын сұрайды.балалар жауап береді.Сол ереже бойынша кайталанады.</p>		<p>Мақсаты:Елін, жерін жаудан қорғай білуге, елінің патриоты болуға тәрбиелеу.</p> <p>Керекті құралдар:ойынға керек ресурстар.</p> <p>Мазмұны:Ортаға 1 қатысуыш шақырылады. Маңдайына сурет қойылады. Бұл суретті қарама – қарсы отырган бала мимика арқылы қатысуышға көрсетіп, түсіндіреді. Ал ойынға қатысуыш оны табу керек болады.</p>
--	--	--

3 - ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАН ІС-ӘРЕКЕТ

<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті:- Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру,</p> <p>Мақсаты сөздік қорларын жаңа сөздермен толықтыру</p> <p>Сурет бойынша жұмыс.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Мынау – пәтер. Мынау не? – Мынау – пәтер (жеке-жеке жауап береді). – Пәтерде (үйде) бөлмелер бар. Мынау – бөлме. – Сенің пәтерінде (үйінде) неше бөлме бар? Бөлмелерді санайды. Суреттер арқылы эр бөлме (балалар бөлмесі, дәліз, асүй) қалай аталағынын айтады. Ондағы таныс заттарды естеріне түсірту. – Мынау – дәліз. Дә-ліз. 	<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті - - Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру,</p> <p>Мақсаты шағын мәтін құруға жаттықтыру.</p> <p>Ойын жаттығуы: «Сен қайда тұрасың?».</p> <p>Мнемо кесте арқылы әр бала кайда тұратынын айтады.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Кай көшеде, қандай үйде тұрасын? Педагог балалармен бірге мнемо кестедегі символдар нені білдіретін талқылайды. – Мен ... (көшениң аты) көшесінде, 2 қабатты (копкабатты) үйде тұрамын. – Сенің пәтерінде (үйінде) неше бөлме? – Сенің пәтерінде (үйінде) қандай бөлме бар? Суретпен жұмыс. – Мынау – балалар бөлмесі. Мынау қандай бөлме? – Мынау – балалар бөлмесі. 	<p>Сойлеуді дамыту</p> <p>Міндеті: - - Балаларды бір-біrine көмек қолын созуға, бірлесіп, келісіп ойнауга баулу</p> <p>Мақсаты Дидактикалық ойындар арқылы дыбыс туралы алған білімдерін бекіту.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Берілген дыбысқа сөзді ата».</p> <p>Ойын шарты: Ойынды педагог бастап, бір сөзді айтады, сол сөз қандай дыбыспен аяқталса, ойынды жалғастырушы бала сол дыбыстан басталатын жаңа сөз айтуды тиіс. Ойын осылай жалғасын табады.</p> <p>Педагог: Шырша</p>	<p>Көркем әдебиет</p> <p>Міндеті: - - Өлеңді жатка, мәнерлеп, интонациямен айтгу</p> <p>Мақсаты .әдеби шыгарманы мәнерлеу құралдарының байланысты қабылдауга дәгдышландыру</p> <p>–Суреттен кімді көріп тұрсың? (Баланы) – Балаға ат қояйыши. (Арман) – Арман не істеді?</p> <p>–Ал мына суреттен кімді көріп тұрсың? (Саматты) – Ол не істеп тұр?</p> <p>–Салыстырайық, кімнің істеген іс-әрекеті дұрыс?</p> <p>–Иә, Саматқа қамкорлық жасау әдебі жетіспей тұр екен.</p> <p>Біз Самат сиякты балаларға көмектесіп, қамқор болып, жақсы істерді үйретіп жүрейік.</p> <p>Енді жақсы және жаман әдебтер туралы әңгімелесеміз.</p> <p>–Бұғин біз автор Рахым Тышқанбаевтың «Жақсы мен жаман» олеңімен танысамыз. Өлең – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Өлең сөз адамның жан тебіренін есерлі етіп жеткізеді.</p> <p>–Жақсы бала – тілалғыш, тәртіпті, ойнишықты сындырмай, күтіп үстайды, ақылды, таза жүреді. Тіл</p>	<p>Шыгармашылық бейнелеу әрекеті</p> <p>Міндеті: -- Балаларды қазақтың қонақжайлышымен таныстыру;</p> <ul style="list-style-type: none"> -- Мұсіндеудің әртүрлі әдістерін колдану -- Сюожеттік композициялар жасау, оларды сәнді болшектермен толықтыру -- Пішіндердің түрлі қалыптарын бере білуді, оларды қүрделі емес композицияларға біріктіруді калыптастыру <p>Мақсаты:- мерекелік дастарханды бейнелей бідуге үйрету</p> <p>Топтық жұмыс</p>
--	--	---	---	--

	<p>Дәліз үлкен. Дәлізде шкаф тұр. Шкафта нелер болады? (Киім).</p> <p>– Мынау – балалар бөлмесі. Балалар бөлмесінде нелер бар? (Ойыншықтар, кітаптар).</p> <p>– Мынау қандай бөлме?</p> <p>– Мынау – асүй. Мынау</p> <p>– ...</p> <p>– Асүйде нелер бар? (Орындықтар, үстел, ыдыс ...)</p>			<p>алмайтын, ойыншықтарды сыйндыратын, өзінен кішині, құрдастарын ренжітетін баланы жаман әдеті бар дейміз.</p> <p>Педагог тақпакты оқып беріп, жаттатады.</p> <p>Жақсы мен жаман Жақсы бала ол анық, Истемейді шалалық. Тап-таза боп жуынып, Жүреді ол тараңып.</p>	
--	--	--	--	--	--

Үзіліс: .

Козғалмалы зерек ойындар «Өзен» ойыны

Еліктеу ойындары:
“Кім жақсы айтады”

P-p-p-ppp

Ы-ы-ы-ы-ы

Гүлдерді шіскейік. Балалар, біз өзімізді гүлдер бағында жүрміз деп елестетейік. Гүлдер әдемі және хош істі болады. Кәне, гүлдерді ііскең көрейікші. Жаттығу 2-3 рет қайталанды.

Ойын: «Өзен»
Кішкене өзен арқылы.

Максаты: балаларды үйымшылдыққа тәрбиелейді. Бірі бәрі үшін, Бәрі бір үшін. Сезімін қалыптастырады және достыққа тәрбиелейді.

Көрнекіліктер: тақтай, жіп.

Шарты: Тәрбиеші екі сызық сызды да (үйдің ішінде жіпті пайдалануға болады) балаларға: мынау – «өзен», - дейді; оның үстіне тақтайдан көпір (ұзындығы 2-3м, ені 25-30см) салады да балаларға: «Көпір арқылы жүргуді үйренейік», - деп ұсынады. Балалардың бір-біріне соктығыспай тек тақтайдың үстімен гана жүруін басылай отырып, тәрбиеші балаларға суга құлап кептегі үшін жай жүру керек деп ескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет жүріп отеді.

4 - ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАН ІС-АРЕКЕТ

	<p>Дене шынықтыру Міндеті: -Қолды кеуде түсіна қою, екі жаққа созу; қолды жоғары көтеру және екі жаққа созу, қолды желкеге қою Максаты: Нақты қимыл-қозғалыс жасай білу қабілеттерін қалыптастыруды жалғастыру, анализатор орталықтарын белсендіруге мүмкіндік жасау</p> <p>I.«Кұмырсқалар сокпақпен</p>	<p>Музыка Міндеті:-Қазақ халқының би енерімен таныстыру МаксатыӘуеннің би сипатын сезіну, би қимылдарының элементтерін орындау.</p> <p>Музыка тындау: «Вальс» (С. Майкапар) Эн айту: «Қыс қызығы» (И. Нұсіпбаев) «Ақша қар» (К. Қуатбаев) Музыкалық-ырғактық қимылдар: «Аюлар би» (Е. Тиличеева) Билер: «Испан би»</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті: - - Саусактарды айқастырып, алға-жогары көтеру (қолды сыртқы жағымен ішке қарай бұру). Қолды кезек жогары-артқа көтеру. Максаты - Нақты қимыл-қозғалыс жасай білу қабілеттерін қалыптастыруды жалғастыру, анализатор орталықтарын белсендіруге мүмкіндік жасау</p> <p>«Тауға өрмелеп шығу».</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті: - Допты жогарыдан (алға және артқа) бір-біріне беру. Қолды алға көтеріп онға, солға бұрылу Максаты Гимнастикалық қабырғаның бір сатысынан екінші сатысына диагональ бойынша адымдап өтуге, өрмелуеге және түсуге үйрету.</p> <p>І/Көңілді шарлардың тапсырмасын балаларға айтады. Бір тізбекте жүргеді, жүгіреді. Көңілді шар көрсеткен тапсырманы орындауды:</p>	<p>Музыка Міндеті: -Балаларға «Қаражорға» биін билету Максаты Әуеннің би сипатын сезіну, би қимылдарының элементтерін орындау.</p> <p>Музыка тындау: «Вальс» (С. Майкапар) Эн айту: «Қыс қызығы» (И. Нұсіпбаев) «Ақша қар» (К.</p>
--	---	--	---	---	--

	<p>келеді».</p> <p>Шеңбер бойымен тізбектеле бағытты өзгертіп жүру және жүгіру.</p> <p>Бір тізбекпен жүру, орташа карқынмен жүгіру. «Артқа бұрыл!» бұйрығы бойынша бағыттарын өзгертіп жүгіреді. Тізбектен шықпай козгалыста кимылдарын үйлестіріп жүргуте, жүгіруге тырысады. Заттар арасымен (томаршалар) және заттарды аттап жүру және жүгіру.</p>	<p>(«Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Төмен және жогары дыбыстар» ойныны</p>	<p>Гимнастикалық қабырғада әртүрлі тәсілмен өрмелууге жаттықтыру. Қауіпсіздік техникасын сактайты.</p> <p>Гимнастикалық қабырғага жақындаш келеді, әртүрлі тәсілмен өрмелеіді. Қол мен аяқты үйлесімді түрде қозғауға тырысады. Ең жогарғы тепкішекке дейін шығып, ең төмөнгі тепкішекке дейін түседі.</p> <p>Тепе-тендік – жерде созылып жатқан арқан үстімен басқа зат қойып, тепе-тендік сактап жүргүре жаттықтыру.</p> <p>«Құмырсқаға үй тұрғызыу»: поролон кірпіштерді қалап, үй тұрғызады.</p>	<p>жүгіріп келе жатып тоқтайды, бағыттарын өзгертіп жүгіреді. II. ЖДЖ-ны текшемен орындауды (№2):</p> <p>Негізгі қымыл-қозғалыстарды топ болып орындауды № 2 сурет.</p> <p>Шұнқырға секіру: 30 см бійк заттың үстінен белгіленген жерге дәл секіріп түсулерін бекіту (6 рет). Тепе-тендіктерін сактап, дene бітімдерін тұзу ұстауларын кадағалау.</p> <p>Топтарға бөлініп, негізгі қымыл-қозғалыстарды орындауды. 30 см бійк заттың үстінен белгіленген жерге дәл секіреді. Шеңбер ішіне аяқтың ұшымен түседі. Қолдарын еденге тиғізбеуге тырысады</p>	<p>Куатбаев) Музыкалық-ырғақтық кимылдар: «Аюлар біі» (Е. Тиличеева) Билер: «Испан біі» («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Төмен және жогары дыбыстар» ойны Музыкалық аспапта ойнау: «Полька» (А. Филиппенко)</p>
<p>Балалардың үйге қайтуы</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берілген аяқтарынан жүргізу мүмкін болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берілген аяқтарынан жүргізу мүмкін болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>- үйдегі жағдайда балаңың өзіне - өзі қызмет етудін алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, колын сурту, шешіну, өз бетімен тамактану, тамақ ішкенде касықта пайдалану, горшокка сұрану. Кімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берілген аяқтарынан жүргізу мүмкін болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>- баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне көркөтігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейірімізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзінізді толғандыратын мәселенің айтудан аулақ болыңыз.</p>

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйымы Дамса ауылының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «а» сыныбы

Балалардың жасы 5 -бжас

Жоспардың құрылу кезеңі II-апта 16 – 20 қантар 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 16.01.23	Сейсенбі 17.01.23	Сәрсенбі 18.01.23	Бейсенбі 19.01.23	Жұма 20.01.23
Балалардың қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу.. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға жыл мезгілдеріндегі өзгерістерді, жыл айларын, апта қундерін ажыратып айта алады				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кенес, әнгімелесу	Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойндары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарастыру және басқалар)	Д/ойын: «Гажайып коржын» Мақсаты: Балаларды заттарды колдарымен, сипаптісті қасиеттеріне қарай ажыратады. Балалардың жыл мезгілдерінде жайларын анықтауда көңіл-күймен қарастыру. Қажетті құралдар: Гажайып коржын. Балалар санына сәйкес, таныс ойыншықтар.	Д/ойын: «Бұл қай кезде болады» Мақсаты: Баланың жыл мезгілдерінде жайларын анықтауда көңіл-күймен қарастыру. Қажетті құралдар: Гажайып коржын. Балалар санына сәйкес, таныс ойыншықтар.	Д/ойын: «Өз жұбынды тап» Мақсаты: Санды көру, есту және қимыл арқылы қабылдауда көңіл-күймен қарастыру. Қажетті құралдар: Цифрлар бала санына сурет	Д/ойын: «Қателесіп қалма?». Мақсаты: Жылдам ойлауда қабілеттерін дамыту, балалардың күннің әр түрлі мезгілінде не істейтін туралы біліктерін нығайту. Қажетті құралдар: текше	Д/ойын: «Гүл шоғын құрастыр». Мақсаты: Бақшада, далада, орманда өсептін гүлдерді дұрыс тауып, аттарын есте сақтауға үйрету. Ойынның ережелері. Гүлдің кімге арналғанын, Қайда өсептінің және қалай аталатынын көрсету.
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені				

<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан ері-ҰІӘ)</p>	<p>Жер-Ана, сағамыңалғыс, Сыйлайсыңбізгеуаныш. Жазда, күзде, кыста да, Көркемсің көтем тұста да!</p>	<p>Көк аспанда күнкүлсін, Бірге күлсін бұлдіршін. Көк аспанда күн күлсін, Жерге ұдайы нұр құйысын. Көк аспанда күн күлсін, Ұл колында ту жүрсін. Қызы колында гүл жүрсін, Көк аспанда күн күлсін, Бірге күлсін бұлдіршін.</p>	<p>Күндей жадырап, Айдай арайлаپ, Жұлдыздай жарқырап, Судай мелдір таза көңілмен Бүгінгі күнді бастайык.</p>	<p>ЖарқыраС, күн де ашылды Айналаға гүл шашылды. Қайырлы күн! Біз көңілді баламыз! Қайырлықүн! Бізсүйкімдібаламыз</p>	<p>Армысың шапағатты Күн-Ана! Армысың қайырымды Аспан-Ана! Армысың мейірімді Жер-Ана! Құт дарыт, бар әлемді жарылқа!</p>
<p>Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҰІӘ</p>	<p align="center">1 - ұйымдастырылған іс-әрекет</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;"> <p>Сойлеуді дамыту</p> <p>Міндеті: -Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу</p> <p>Мақсаты «Ақсак құлан» анызын мазмұны бойынша әңгімелету</p> <p>—Балалар, құлан – жылқы тектес жануар. —Сендер жылқыны білесіндер ме? —Құланың да, жылқы сиякты, жалы бар, бірак ол – жабайы жануар. Ертеде аң сиякты, құланды да аулап етін жеген. —Мен сендерге «Ақсак құлан» анызын оқып берейін. Аңыз – бұл тұп иүскәс болған оқига. Ауыздан-ауызға ұмытылмай жеткен оқиганы аңыз деп айтамыз. Қазір мен сендерге «Ақсак құлан» анызын мәнерлеп оқып беремін.</p> </td><td style="width: 25%;"> <p>Саят ашу негіздері</p> <p>Міндеті:Буындарға бүйін косып сөз құрап айтуға жаттықтыру арқылы зейін мен есте сактауларын дамыту</p> <p>Мақсаты балалардың білімін бекіту</p> <p>«Тиісті белгіні көтер» дидактикалық жаттығуы</p> <p>Педагог жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда, сары түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда, қызғылт сары дөңгелекті көтереді.</p> <p>«Кім көп сөз ойлап айтады?» дидактикалық ойыны</p> <p>— Н дыбысынан басталатын сөздер ойландар, сөздерді шапалакпен буынға боліндер, канша бүйін атасындар.</p> <p>— Нан, нар, ну, нарын, немене, не, неге, нагыз, Нұрлан, Нұргұл, неке, нақ, неліктен.</p> <p>— Р дыбысынан басталатын сөз ойландар. Кім көп сөз ойласа, соған бір фишкадан беріліп отырады.</p> <p>— Радио, рауғаш, рас, рет, резенке, рең.</p> <p>Ойын соңында фишкаларды санап, женімпазды анықтайды</p> </td><td style="width: 25%;"> <p>Саят ашу негіздері</p> <p>Міндеті: - Сөздерге дыбыстық талдау жасай білу дағдыларын бекіту</p> <p>Мақсаты Сөздерді буынға болу дағдыларын жетілдіру</p> <p>«Сөз жина» дидактикалық жаттығуы</p> <p>—Мен сендерге дыбыстар айтамын, сендералакандарынмен кесе жасап, дыбыстарды қағып алып отырындар. Айтылған дыбыстарды түсіріп немесе орнын ауыстырып алуға болмайды Жинаған дыбыстарыңнан сөз құрап айтасындар.</p> <p>Мысалы: кү...шік, кобе...лек, ба...нан, алжап...кыш, жұлдыз...ша, жылқы...шы, шах...мат, ине...лік, жолба...рыс, жас...тық, ағаш..тар, бақта..шы, береке...лі, құлқі...лі, құнба...ғыс, қабыр...га, қам...шы, кама...жай, ора...мал, сұл...гі, жапа...лақ, отба...сы, жануар...лар, наиза...гай, сом...ке, сыйыз...ғы, отша...шу, су...рет, жеміс...тер, жалau...ша, құмвұрс...қа т.б.</p> <p>Сөзді дұрыс айтқан балаларға педагог жүлдізша таратып отырады, ойын соңынан женімпаз анықталады</p> </td><td style="width: 25%;"> <p>Саят ашу негіздері</p> <p>Міндеті: - Сөздерге дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау.</p> <p>Мақсаты Суреттер қандай дыбыстан басталатынын ауызша анықтауга үйрету, белгілермен коршату, жасалу жолдарын естеріне түсіру дағдыларын бекіту</p> <p>«Сөзді аяқта» дидактикалық жаттығуы</p> <p>Балалар мен сендерге соңғы буынның айтпай сөздер айтамын, сендер буынды косып, сөзді айтасындар.</p> <p>Мысалы: кү...шік, кобе...лек, ба...нан, алжап...кыш, жұлдыз...ша, жылқы...шы, шах...мат, ине...лік, жолба...рыс, жас...тық, ағаш..тар, бақта..шы, береке...лі, құлқі...лі, құнба...ғыс, қабыр...га, қам...шы, кама...жай, ора...мал, сұл...гі, жапа...лақ, отба...сы, жануар...лар, наиза...гай, сом...ке, сыйыз...ғы, отsha...шу, су...рет, жеміс...тер, жалau...ша, құмвұrс...қа т.б.</p> <p>Сөзді дұрыс айтқан балаларға педагог жүлдізша таратып отырады, ойын соңынан женімпаз анықталады</p> </td></tr> </table>	<p>Сойлеуді дамыту</p> <p>Міндеті: -Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу</p> <p>Мақсаты «Ақсак құлан» анызын мазмұны бойынша әңгімелету</p> <p>—Балалар, құлан – жылқы тектес жануар. —Сендер жылқыны білесіндер ме? —Құланың да, жылқы сиякты, жалы бар, бірак ол – жабайы жануар. Ертеде аң сиякты, құланды да аулап етін жеген. —Мен сендерге «Ақсак құлан» анызын оқып берейін. Аңыз – бұл тұп иүскәс болған оқига. Ауыздан-ауызға ұмытылмай жеткен оқиганы аңыз деп айтамыз. Қазір мен сендерге «Ақсак құлан» анызын мәнерлеп оқып беремін.</p>	<p>Саят ашу негіздері</p> <p>Міндеті:Буындарға бүйін косып сөз құрап айтуға жаттықтыру арқылы зейін мен есте сактауларын дамыту</p> <p>Мақсаты балалардың білімін бекіту</p> <p>«Тиісті белгіні көтер» дидактикалық жаттығуы</p> <p>Педагог жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда, сары түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда, қызғылт сары дөңгелекті көтереді.</p> <p>«Кім көп сөз ойлап айтады?» дидактикалық ойыны</p> <p>— Н дыбысынан басталатын сөздер ойландар, сөздерді шапалакпен буынға боліндер, канша бүйін атасындар.</p> <p>— Нан, нар, ну, нарын, немене, не, неге, нагыз, Нұрлан, Нұргұл, неке, нақ, неліктен.</p> <p>— Р дыбысынан басталатын сөз ойландар. Кім көп сөз ойласа, соған бір фишкадан беріліп отырады.</p> <p>— Радио, рауғаш, рас, рет, резенке, рең.</p> <p>Ойын соңында фишкаларды санап, женімпазды анықтайды</p>	<p>Саят ашу негіздері</p> <p>Міндеті: - Сөздерге дыбыстық талдау жасай білу дағдыларын бекіту</p> <p>Мақсаты Сөздерді буынға болу дағдыларын жетілдіру</p> <p>«Сөз жина» дидактикалық жаттығуы</p> <p>—Мен сендерге дыбыстар айтамын, сендералакандарынмен кесе жасап, дыбыстарды қағып алып отырындар. Айтылған дыбыстарды түсіріп немесе орнын ауыстырып алуға болмайды Жинаған дыбыстарыңнан сөз құрап айтасындар.</p> <p>Мысалы: кү...шік, кобе...лек, ба...нан, алжап...кыш, жұлдыз...ша, жылқы...шы, шах...мат, ине...лік, жолба...рыс, жас...тық, ағаш..тар, бақта..шы, береке...лі, құлқі...лі, құнба...ғыс, қабыр...га, қам...шы, кама...жай, ора...мал, сұл...гі, жапа...лақ, отба...сы, жануар...лар, наиза...гай, сом...ке, сыйыз...ғы, отша...шу, су...рет, жеміс...тер, жалau...ша, құмвұрс...қа т.б.</p> <p>Сөзді дұрыс айтқан балаларға педагог жүлдізша таратып отырады, ойын соңынан женімпаз анықталады</p>	<p>Саят ашу негіздері</p> <p>Міндеті: - Сөздерге дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау.</p> <p>Мақсаты Суреттер қандай дыбыстан басталатынын ауызша анықтауга үйрету, белгілермен коршату, жасалу жолдарын естеріне түсіру дағдыларын бекіту</p> <p>«Сөзді аяқта» дидактикалық жаттығуы</p> <p>Балалар мен сендерге соңғы буынның айтпай сөздер айтамын, сендер буынды косып, сөзді айтасындар.</p> <p>Мысалы: кү...шік, кобе...лек, ба...нан, алжап...кыш, жұлдыз...ша, жылқы...шы, шах...мат, ине...лік, жолба...рыс, жас...тық, ағаш..тар, бақта..шы, береке...лі, құлқі...лі, құнба...ғыс, қабыр...га, қам...шы, кама...жай, ора...мал, сұл...гі, жапа...лақ, отба...сы, жануар...лар, наиза...гай, сом...ке, сыйыз...ғы, отsha...шу, су...рет, жеміс...тер, жалau...ша, құмвұrс...қа т.б.</p> <p>Сөзді дұрыс айтқан балаларға педагог жүлдізша таратып отырады, ойын соңынан женімпаз анықталады</p>
<p>Сойлеуді дамыту</p> <p>Міндеті: -Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу</p> <p>Мақсаты «Ақсак құлан» анызын мазмұны бойынша әңгімелету</p> <p>—Балалар, құлан – жылқы тектес жануар. —Сендер жылқыны білесіндер ме? —Құланың да, жылқы сиякты, жалы бар, бірак ол – жабайы жануар. Ертеде аң сиякты, құланды да аулап етін жеген. —Мен сендерге «Ақсак құлан» анызын оқып берейін. Аңыз – бұл тұп иүскәс болған оқига. Ауыздан-ауызға ұмытылмай жеткен оқиганы аңыз деп айтамыз. Қазір мен сендерге «Ақсак құлан» анызын мәнерлеп оқып беремін.</p>	<p>Саят ашу негіздері</p> <p>Міндеті:Буындарға бүйін косып сөз құрап айтуға жаттықтыру арқылы зейін мен есте сактауларын дамыту</p> <p>Мақсаты балалардың білімін бекіту</p> <p>«Тиісті белгіні көтер» дидактикалық жаттығуы</p> <p>Педагог жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда, сары түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда, қызғылт сары дөңгелекті көтереді.</p> <p>«Кім көп сөз ойлап айтады?» дидактикалық ойыны</p> <p>— Н дыбысынан басталатын сөздер ойландар, сөздерді шапалакпен буынға боліндер, канша бүйін атасындар.</p> <p>— Нан, нар, ну, нарын, немене, не, неге, нагыз, Нұрлан, Нұргұл, неке, нақ, неліктен.</p> <p>— Р дыбысынан басталатын сөз ойландар. Кім көп сөз ойласа, соған бір фишкадан беріліп отырады.</p> <p>— Радио, рауғаш, рас, рет, резенке, рең.</p> <p>Ойын соңында фишкаларды санап, женімпазды анықтайды</p>	<p>Саят ашу негіздері</p> <p>Міндеті: - Сөздерге дыбыстық талдау жасай білу дағдыларын бекіту</p> <p>Мақсаты Сөздерді буынға болу дағдыларын жетілдіру</p> <p>«Сөз жина» дидактикалық жаттығуы</p> <p>—Мен сендерге дыбыстар айтамын, сендералакандарынмен кесе жасап, дыбыстарды қағып алып отырындар. Айтылған дыбыстарды түсіріп немесе орнын ауыстырып алуға болмайды Жинаған дыбыстарыңнан сөз құрап айтасындар.</p> <p>Мысалы: кү...шік, кобе...лек, ба...нан, алжап...кыш, жұлдыз...ша, жылқы...шы, шах...мат, ине...лік, жолба...рыс, жас...тық, ағаш..тар, бақта..шы, береке...лі, құлқі...лі, құнба...ғыс, қабыр...га, қам...шы, кама...жай, ора...мал, сұл...гі, жапа...лақ, отба...сы, жануар...лар, наиза...гай, сом...ке, сыйыз...ғы, отша...шу, су...рет, жеміс...тер, жалau...ша, құмвұрс...қа т.б.</p> <p>Сөзді дұрыс айтқан балаларға педагог жүлдізша таратып отырады, ойын соңынан женімпаз анықталады</p>	<p>Саят ашу негіздері</p> <p>Міндеті: - Сөздерге дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау.</p> <p>Мақсаты Суреттер қандай дыбыстан басталатынын ауызша анықтауга үйрету, белгілермен коршату, жасалу жолдарын естеріне түсіру дағдыларын бекіту</p> <p>«Сөзді аяқта» дидактикалық жаттығуы</p> <p>Балалар мен сендерге соңғы буынның айтпай сөздер айтамын, сендер буынды косып, сөзді айтасындар.</p> <p>Мысалы: кү...шік, кобе...лек, ба...нан, алжап...кыш, жұлдыз...ша, жылқы...шы, шах...мат, ине...лік, жолба...рыс, жас...тық, ағаш..тар, бақта..шы, береке...лі, құлқі...лі, құнба...ғыс, қабыр...га, қам...шы, кама...жай, ора...мал, сұл...гі, жапа...лақ, отба...сы, жануар...лар, наиза...гай, сом...ке, сыйыз...ғы, отsha...шу, су...рет, жеміс...тер, жалau...ша, құмвұrс...қа т.б.</p> <p>Сөзді дұрыс айтқан балаларға педагог жүлдізша таратып отырады, ойын соңынан женімпаз анықталады</p>		

			атаулары. Біз оларды тағамдардан алымыз. А дәрумені осу мен көрү дәрумені деп атауга болады, себебі ол арқылы сен жақсы өсесін, ал көзің тамаша көреді.	
--	--	--	---	--

Үзіліс :

Саусақ ойындары

Ойын: Сұмолтырыу.

Мақсаты: Қол ептілігін дамыту, ас ішкенде қалай отырып, қасықты қалай ұстайтынын, ыдыстар қалай тұратынын үйрету.

Керекті құралдар: шұңқыр қасық, шұңқыр тәрелке мен күрешке.

Мазмұны: Устел үстіне шұңқыр ыдыска су құйып қоямыз. Одан кейін 1-ші тәрбиеші өзі корсетеді. Ұйыстағы суды қасықпен алғып, ақырын төгіп алмай күрешкеге құямыз. Осы іс-әрекет бірнеше рет кайталанады.

Саусақ ойыны: Жүргізін саусақтар.

Мақсаты: Саусактарын жүргізе отырып, саусақты шынықтыру және заттарды атап үшін логикалық есін ұлғайту.

Керекті құралдар: Суреттері бар кітапшалар.

Шарты: Суреті бар кітапшаны алып, ішін ашып, ішінде балалар білетін деген суреттерді парап бетінде саусақтарды жүргізе отырып (2 саусақпен), суретті нұсқап оның атын сұрайды. Балалар жауап береді. Сол ереже бойынша кайталанады.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Көршаган орта Міндепті: - Табиғатпен таныстыру барысында заттар мен күбылыштардың өзіне тән, сипаттамалық белгілерін бақылау, талдау, салыстыру, ажырату Мақсаты Tipi, өлі табиғат туралы, денелер туралы ұғым беру. Табиғатты қорғауга тәрбиелеу.	Математика негіздері Міндепті: - Көрнекілік негізінде қарапайым мысалдар мен есептерді шығару; Мақсаты: қарапайым мысалдар мен есептерді шығару білігін қалыптастыру Суретті қарайды, есеп кұрастырады, шыгарады. Педагог есеп кұрастырудың үлгісін корсетеді: аквариума кызығылтсары	Математика негіздері Міндепті: - Заттардың (5 және одан артық) ұзындығын, бінктігін, ені мен жуандығын анықтай білу Мақсаты: шартты өлшемнің көмегімен заттарды шамасы бойынша салыстыру дағдыларын қалыптастыру	Математика негіздері Міндепті: - Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын, енін, бінктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыру. Мақсаты: шартты өлшемнің көмегімен заттарды шамасы бойынша салыстыру дағдыларын қалыптастыру	Көршаган орта Міндепті: Адам емір үшін судын, құмын, күн, ай сауле сінің, саздың, тастардың маңызын түсіну Мақсаты Ауа, су, күн және олардың маңызы туралы балалардың білімдерін тереңдету. Ауа туралы ұғымды түсіндіру, су-тіршілік көзі екендігін, оның пайдасы туралы білімдерін көнегіту. Күннің жылуы мен жарық беретіндігін түсіндіру. Ойын: «Сикырының көпіршіктер» -Балалар Ертегі көрініс көрсету «Күн, жер, су, от және ауа» (ертеғі) Бір күні Күн, жер, су, ауа қайсысы ен
---	--	---	---	---

<p>Табиғатты суреттеу.</p> <p>Бұлардың бәрі бізді көршаган табиғатқа жатады. Осы ағаштар табиғаттың кай түріне жатады? Тірі табиғат. Оны неліктен тірі табиғат деп атайды?</p> <p>Одан әрі саяхатымызды жалғастырамыз. Не естідіңдер?</p> <p>Тағы не көрдіңдер? Орман жануарлары. Олар да тірі табиғатқа жатады. Тірі табиғатқа жатады - адам. Осы тірі табиғаттың қажеттіліктерін атайдық: ауа, тамак, су, жарық, жылу.</p> <p>Одан әрі саяхатымызды жалғастырайық. Таудан сарқырап акқан өзенде көрдік. Енді табиғатта олі денелер бар. Оларды тамашалайық. Күн, су, тау, тас, ауа, Бұлардың бәрі табиги денелер.</p> <p>Бұдан басқа жасанды денелер болады, олар адам қолымен жасалады. Жасанды денелерге не жатады? Машина, үй, парта, кітап, т. б. Кез - келген денелер заттан тұрады. Мысалы: доп - dene, резенке - зат, парта - dene, ағаш - зат, т. б. Қане, мына суреттен жасанды денелерді табайық.</p> <p>Ал осы табиғатта болып жатқанның барлығы табиғат құбылыстары.</p> <p>Табиғат құбылыстары: жаңырдың жаууы, қардың жаууы, наизагай, кемпірқосақтың шыгуы,</p>	<p>түсті 3 балық және құлғін түсті 2 балық жүзіп жүрді. Аквариумда канша балық жүзіп жүр?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Балалар үлгіге сүйене отырып, қалған суреттердегі тапсырмаларды құрастырады, шешеді, жауабын атайды. - Екінші аквариумда неше балық бар? Олар бірдей ме? - Үшінші аквариумда неше балық бар? Балалар сұраптарға жауап береді. <p>Аквариумдағы балықтарды санап, есеп құрастырады</p>	<p>Проблемалық іздеу тапсырмасы:</p> <p>Кәділердің ұзындығын қалай салыстыруға болады (бір-бірінің үстінен салу арқылы)? Педагог:</p> <p>Кәділердің сабагынан үзбей өлшеуге бола ма?</p> <p>Заттың ұзындығын өлшеуге арналған басқа да тәсілдер бар. Кез келген затты шартты өлшемнің көмегімен өлшеуге болады. Шартты өлшем ретінде таспаны, бауды, қаламды немесе кез келген басқа затты пайдалануға болады. Бұғын біз шартты өлшем ретінде жасыл қағаз таспаны пайдаланамыз.</p> <p>Менің қалай өлшетінімді мұқиятқа карападар. Екеуінің де бұрышын бір-біріне сәйкес келтіріп, шартты өлшемді кесіндінің үстінен саламын.</p> <p>Шартты өлшемнің шеті кай жерде болса, сол жерге белгі саламын. Келесі өлшем осы жерден басталады. Балалар өздерінің салыстыру тәсілдерін ұсынады.</p> <p>Балаларға кәділердің макеттері (муляждар, суреттер) беріледі және олар кәділердің ұзындығы бойынша салыстырады. Санайды.</p> <p>Осы кесіндінің неше шартты белгіге тен екенин санауды ұсынады. Кәдінің ұзындығын кім өлшейді?</p> <p>Кәді неше шартты өлшемге тен?</p>	<p>Педагог балаларға: көң және қызыл қағаз таспаларын таратады. Кішкентай жасыл таспа – шартты өлшем.</p> <p>Педагог балаларға: алдарындағы тәрелкелерде көк және қызыл қағаз таспалар жатыр. Тәжірибелік жолмен таспалардың қайсысы ұзындырақ екенин деделдің көріндер.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Таспалардың қайсысы ұзындырақ? - Неліктен қызыл таспа ұзындырақ? - Қызыл таспа неше шартты өлшемге тен? - Көк таспа неше шартты өлшемге тен? - Кайсысы көбірек: 3 пе, немесе 4 пе? <p>Шартты өлшемнің көмегімен таспалардың ұзындығын өлшейді. Корытынды жасайды: қызыл таспа ұзындырақ, онын ұзындығы 4 шартты өлшемге тен. Көк таспа қысқарайырақ, ол 3 шартты өлшемге тен.</p> <p>Тапсырмаларды орындап, өздерінің іс-киммелдерін түсіндіреді</p>	<p>манызды деп таласыпты.</p> <p>Күн: «Ең бірінші оянып мен өз шуактарыммен жер планетадағы адамдарды, құс, андарды оятамын!» дейді.</p> <p>Жер: «Ий, ии, күн, сен жана өзің айттың жер планетасында тұратындар деп. Мен болмасам андар, жандықтер, адамдар кайда емір сұруші еді? Ағаштар, гүлдер кайда есуші еді? Өзен, теңіз, мұхиттар кайда тасуши еді? Ең маңызды мені!»</p> <p>Ал мен болмасам,- таласқа су кірісті – балыктар, пингвиндер, су құстары болмауши еді? Менсіз адамдар емір сұре алмауши еді. «Мен олардың үйлерін жылғыамын» — таласка от кірісті.</p> <p>«Сендер мен туралы ұмытын қалындар!»</p> <p>— Ауа дауысын шығарды. Мен көрібесем де адамдардан басқа, әр тірі зат емір сұре алмайды! Менсіз отта болмайды. Бул талақ үзакқа дейін созылды. Ешкім білмейді қашанға дейін созылатынын, егерде адам бұл әңгімеге кіріспесе.</p> <p>«Сендердің әрқайсысы маңызды. Сендерсіз жерде емір болмауши еді.»</p> <p>Адам тыныс алғып, жерден астықты теріп, бұлғатан таза суды ішіп, үйнен кіріп отты жакты. Содан бері күн, су, жер, от, ауа бір бірімен таласпайды.</p> <ul style="list-style-type: none"> — Балалар, сендер табиғатқа байланысты мақал-мәттәлдер білесіндер ме? — Тау бұлағымен сөнді, көл құрагымен сөнді. — Жер құтты болса, мал сүтті болады. — Жер – ана, ел – бала Дәйексөз: <p>Адамзаттың табиғатсыз күн жоқ, Мұны айтуга адамзаттың тіл жоқ. Балалар табиғатқа ез ризашылығын білдіреді.</p> <ul style="list-style-type: none"> — Күн, сөуле шашқанын үшін раҳмет! — Ағаш, көленкен үшін раҳмет! — Жер, саған жомарттың үшін раҳмет! — Бұл жаңыр сепкенің үшін раҳмет! — Таза ауа, саған раҳмет! — Табиғат, сұлулығың үшін раҳмет! — Құстар, тамылжыға салған әндерін үшін раҳмет!
---	--	---	---	--

	жапырақтың түсі, т. б			
Үзіліс:				

Дидактикалық ойын:

«Домино»

Мақсаты: «Баланың көліктер жайлы білімдерін дамыту, пысықтау. Сәйкес көлікті тауып дұрыс атату, оның атқаратын қызметімен таныстыру.

Ойын шарты: Суреттері сәйкес келетін карточкаларды біріне катарап тізіп кою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады.

Қажетті құралдар: Бірдей қос суреттер, әртүрлі көліктер бейнеленген көлімдері 5×6 см карточкалар.

«Сүйікті қаламызға саяхат»

Мақсаты: Тұып -өсken қаласы туралы білімдерін бекіту; үлкендер еңбегі, автокөліктер.

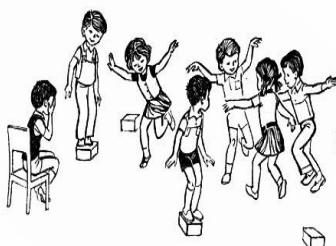
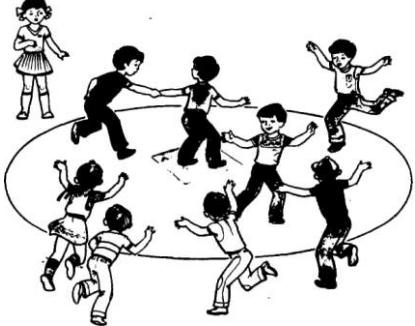
Ойынның барысы: Тәрбиеші балаларды үш топқа бөліп, карточкаларды таратады. Содан соң қаланың көрікті жерлері, үлкендер еңбегі, автокөліктер туралы әңгімелеге тапсырма береді. Балалар қолдарындағы карточка бойынша әңгіме құрастырады. Әңгімені мазмұнды айтқан топ жіңішке жетеді. Топтар қағаздарын алмастырып, ойынды әрі қарай жалғастырады.

3 - Ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті: - Суреттер бойынша әңгіме құрастыру</p> <p>Мақсаты сөздік қорларын жаңа сөздермен толықтыру, ретін сақтай отырып сойлем құрауға жаттығуды жалғастыру</p> <p>Ойын: «Қандай сөз артық?». Педагог сөздерді айтады, балалар мұқияттындаш қандай сөз артық екенін табады. Мысалы: кереует, үстел, нан, кілем. Балалар әр дұрыс жауап үшін фишкадан алады, ойын соңында фишкалар санауды, жеңімпаз анықталады.</p>	<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті -- Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен, киім-кешегімен, азық-тұлік өндірудегі тұрмыстық кәсібімен таныстыру</p> <p>Мақсаты Өз халқының тұрмыстық заттарының ерекшеліктерін, колонерлерін, салт-дәстүрлерін таныстыру</p> <p>Қазақ халқының шеберлері асхана аспаптарын, тұрмыстық заттар, жиһаздар дайындауда қандай материалдарды қолданған баллаарға көрсету, Осы заттарды бояту.</p>	<p>Сөйлеуді дамыту</p> <p>Міндеті: - Монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту</p> <p>Мақсаты «Л» – «Р» дыбыстарын үйрету</p> <p>– Сендерге «Ақсақ құлан» анызы ұнады ма?</p> <p>– Аңызда не туралы айтылған?</p> <p>– Ашуына тиғен құлан әңгісі балага не істеді?</p> <p>– Мине, балалар, аң екеш анға да зәбір көрсетіп, корлауга болмайды екен.</p> <p>– Аңыз әңгімегегі құлан сөзі орыс тілінде «кулан» деп айтылады.</p> <p>Әнгі – үйірді басқаратын, бастап жүретін айғыры</p> <p>– «Л» – дауыссыз дыбыс.</p> <p>– "Л" дыбысының буын арасында кездесуі.</p> <p>Ла-ла-ла – лақ.</p> <p>Лә-лә-лә – Ләzzэт.</p> <p>Да-да-да – дала</p> <p>До-до-до – долана.</p>	<p>Көркем әдебиет</p> <p>Міндеті: - Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу</p> <p>Мақсаты Кейіпкерлердің іс-әрекетіне өз пікірін айта білуге баулу</p> <p>Педагог қорапшаның ішінен бір сурет алғы шығады. – Суреттен нені көріп тұрсындар? (Балта) – Бұл не деп ойлайсындар?</p> <p>– Ол не үшін керек? Мұндай затты көргендерің бар ма?</p> <p>– Балалар, бүгін «Алтын балта» орыс халық ертеғісімен танысамыз.</p> <p>Ертегі – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Ертегі ойдан, киялдан туды</p> <p>Ертегі мазмұны бойынша сұрақтар:</p> <p>– Ертегі қалай аталады?</p> <p>– Кедей қайда барды?</p> <p>– Балта қайда түсіп кетті?</p> <p>– Балта не үшін қажет?</p> <p>– Диірменші қандай балталар ұсынды?</p> <p>– Диірменші неліктен кедейге алтын балтаны берді?</p> <p>– Бай не істеді?</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті</p> <p>Міндеті: - Балалардың кайың ағашы туралы білімдерін арттыру</p> <p>- - Бақылаған заттың бейнесін бере білу, затты әртүрлі қалыптарда мүсіндеу</p> <p>-- Сюжеттік жапсыруда заттардың олшеміне қарай аракатынасын, әртүрлі заттардың боліктерінің беру</p> <p>-- Қағаздан құрастыру әдістерін қолданып, жазық материалдарды колемді пішінге өзгерте білуді бекіту</p> <p>Мақсаты: - қысқы ағаштың бейнелей білуге үйрету</p> <p>Топтық жұмыс</p>
---	---	--	---	---

			Кү-лан. Кү-лак	-Ертегі қалай аяқталды?	
--	--	--	----------------	-------------------------	--

**Үзіліс: . Жүгіруге арналған ойындар
«Торғайларп мен мысық»**

		<p>Ойын: «Торғайлар мен мысық»</p> <p>Мақсаты: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауга, белгі бойынша кимыл-козгалыс жасауға дагдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дагдыларын дамыту.</p> <p>Шарты: Жерді шенбермен белгілеу керек /5-6м.диаметрмен/. Ортада тәрбиешімен тағайындалған бала жүреді – ол мысық. Қалған балалар шенбердің сыртында- олар торғайлар. Мысық үйіктап қалады. Торғайлар шенбердің ішінде дән жеуге кіреді. Мысық оянип кетеді де, торғайларды көріп, оларды ұстай бастайды. Торғайлар шенберден шығуға асыгады. Шенбердің ішінен мысыққа ұсталған торғайлар, шенбердің ортасында қалады. Мысық 2-3 торғайды ұстаган соң, тәрбиеші жаңа мысықты таңдайды. Ұсталған торғайлар басқа ойнаушыларға қосылады. Ойын 4-5 рет кайталаады.</p> <p>Ұсыныс: мысық ақырын барыптторғайларды ұстайды (қатты ұстамай, ақырын ғана қолын тигізеді)</p>
		

4 - үйымдастырылған іс-әрекет

<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: - Гимнастикалық кабыргаға қарап тұрып, белінің тұсындағы тақтайшаны ұстап, алға енкею</p> <p>Мақсаты:- Гимнастикалық кабырганың бір сатысынан екінші сатысына диагональ бойынша адымдан етуге, өрмелегуте және түсуге үйрету</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті: -Таныс би кимылдарын колдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би кимылдарын шыгару</p> <p>Максаты Шығармалардың эмоциялық мазмұнын, олардың сипатын, қоңыл күйін ажырату, әсерлі ренктерін ажырату</p> <p>Музыка тындау: «Қыс» (Б. Ерзакович) Ән айту: «Зырлайды</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: - Гимнастикалық кабыргаға арқасымен сүйеніп тұрып, белінің деңгейіндегі рейткадан ұстап, аяқты кезектестіре бұту және тік көтеру</p> <p>Максаты - Гимнастикалық кабыргаға арқасымен сүйеніп тұрып, белінің деңгейіндегі рейткадан ұстап, аяқты кезектестіре бұту және тік көтеру</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: - Алға еңкейіп, алақанын еденге тигізу. Қолдарын айқастырып желкеге қою, қолды жазып, екі жаққа созу</p> <p>Мақсаты Алға еңкейіп, алақанын еденге тигізу. Қолдарын айқастырып желкеге қою, қолды жазып, екі жаққа созу</p> <p>Кимыл-козгалыс ойны: «Төбешіктен-</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті: -Мәтінге сәйкес әнді сахналау</p> <p>Мақсаты Шығармалардың эмоциялық мазмұнын, олардың сипатын, қоңыл күйін ажырату, әсерлі ренктерін ажырату</p> <p>Музыка тындау: «Қыс» (Б. Ерзакович)</p>
---	---	---	---	---

	<p>Гимнастикалық қабырғаның бір сатысынан екінші сатысына диагональ бойынша адымдан етуге, өрмелегуте және тұсуге үйрету, қол мен аякты үйлестіріп козгай шеберліктерін (машықтарын) жетілдіру (тіrkемелі адыммен адымдау, саты тепкішектерін қолмен ұстап).</p>	<p>шанамаыз» (М. Маңғытаев) «Қыс қызығы» (И. Нұсіпбаев) Музыкалық ыргактық кимылдар: «Ленталармен жаттығу» (В. Моцарт) Билер: «Испан бій» («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Кешікпе» орыстың х.ә. (өндеген М. Раухвергер) Музыкалық аспапта ойнау: «Полька» (А. Филиппенко)</p>	<p>Гимнастикалық қабырғага арқасымен сүйеніп тұрып, белінің деңгейіндегі рейкадан ұстап, аякты кезектестіре бұту және тік көтеру Қозғалыс ойындары: «Сағат» Екі ойыншы бірдей қашықтықта шеңбер бойымен тұрып алғып, белгі берілгенде бір бағытта жүгіріп, бірін-бірі қуып жетуге тырысады. Ойында жаттыгуларды екі бағытта қайталу керек (сағат тілімен, сағат тіліне карсы).</p>	<p>тобешікке». Ойыншылар еденге тақтайшаларды қойып, оның үстіне тұрады, соナン кейін екіншісін қояды. Осыдан кейін екінші тақтайшага секіріп тұрады да, бірінші таяқшаны алғып, оны алдыға тастайды. Осылайша залдың екінші шетіне дейін тақтайдан-тақтайға секіріп барады.</p>	<p>Эн айту: «Зырлайды шанамаыз» (М. Маңғытаев) «Қыс қызығы» (И. Нұсіпбаев) Музыкалық-ыргактық кимылдар: «Ленталармен жаттығу» (В. Моцарт) Билер: «Испан бій» («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Кешікпе» орыстың х.ә. (өндеген М. Раухвергер) Музыкалық аспапта ойнау: «Полька» (А. Филиппенко)</p>
Балалардың үйге қайтуы	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда балаңың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жувину, колын сұрту, шешіну, өз бетімен тамактану, тамак ішкенде касықты пайдалану, горшокка сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ынғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне көркөтілін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі орган өз мейрімінізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулак болыңыз.</p>

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы Дамса ауылының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «а» сыйныбы

Балалардың жасы 5 -бжас

Жоспардың құрылу кезеңі III-апта 23–27 қаңтар 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 23.01.23	Сейсенбі 24.01.23	Сәрсенбі 25.01.23	Бейсенбі 26.01.23	Жұма 27.01.23
Балаларды қабылдау	Балаларды көтерінкі конціл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлыш жағдай жасау. Балаларга тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сөлемдесуді үрету. Баланың бүтінгі конціл күйі, оның не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүтінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа занды өкілдерімен кеңес ,әңгімелесу	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың конціл күйі, деңсаулығы жайында ата –анамен әңгімелесу. Ата –аналармен қарым –қатынас мәдениетін орнату. Күн тәртібін сактауға дагдылану.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын таңертептік жағтығуга үлгерпіл алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру.	Ата-аналармен әңгіме: Ата –аналарға баланың деңсаулығын сақтау жөнінде кеңес беру.	Ата-аналармен әңгіме: Ата –аналарға керекті құрал – жабдықтарды әкелуін отіну.
Балалардың дербес әрекеті (аз кимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қаралу және басқалар)	Кімұлды ойын «Ұшты-ұшты» Максаты: Балаларға әуеде ұшатын заттарды ажыратада алуға үрету. Коршаған ортамен таныстыру	Сюжеттік ойын «Мен дарігер боламын» Максаты: Балалар бір -бірімен ойнау арқылы өздерін дәрігер сезіне алады. Сойлеуді дамыту	Үстел-үсті ойын «Әдемі үйшік» Максаты: Балалар өз еріктірімен үйшікті құрастыра алады Құрастыру	Сюжеттік ойын «Шаштарараз» Максаты: Балалар ойын арқылы шаш қиошының еңбегін түсінеді. Коркем әдебиет	Дидактикалық ойын «Сандар тізбегі» Максаты: Сандарды тұра және көрінісін білуге үрету Математика негіздері
Ертеңгілік жағтығу	Таңғы жағтығу кешені № 10				
Үйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан ері-ҮІӘ)	Д/ойын: «Ғажайып қоржын» Максаты: Балаларды заттарды колдарымен, сипаптісті касиеттеріне қарай ажыратада білуге үрету. Қажетті құралдар: Ғажайып қоржын. Балалар санына сәйкес, таныс ойыншылар.	Д/ойын: «Бұл қай кезде болады» Максаты: Баланың жыл мезгілдері жайлыш білімдерін тиянақтау пысықтау тиісті белгілерін атату, тілдерін жетілдіру, танымдылықтарын, үстамдылықтарын дамыту. Қажетті құралдар: Жыл мезгілдеріне байланысты 3-4 сурет	Д/ойын: «Өз жұбынды тап» Максаты: Санды көрү, есту және кимыл арқылы қабылдау кабілеттерін пысықтау. Қажетті құралдар: Цифрлар бала санына	Д/ойын: «Қателесіп қалма?» Максаты: Жылдам ойлау кабілеттерін дамыту, балалардың күннің әр түрлі мезгілінде не істейтін туралы біліктірін нығайту. Қажетті құралдар: текше	Д/ойын: «Гүл шоғын құрастыр». Максаты: Бақшада, далада, орманда осетін гүлдерді дұрыс тауып, аттарын есте сактауга үрету. Ойынның ережелері. Гүлдің кімге арналғанын, Қайда осетінің және қалай аталағынын көрсету.
Мектепке дейінгі үйым кестесі бойынша ҮІӘ	1 - үйымдастырылған іс-әрекет				
	Сойлеуді дамыту Міндеті: --Әзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегендеге бейнелі сөздерді	Саят ашу негіздері Міндеті: Торт дыбыстың сөзге дыбыстық талдау жасауды жетілдіру	Саят ашу негіздері Міндеті: - Сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау	Саят ашу негіздері Міндеті: - Сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау	Коркем әдебиет Міндеті: - Себеп-салдарлық байланыстарды, жанрларды (ертеңі, әңгіме, өлең) ажыраты

<p>коддану</p> <p>Мақсаты : -. Әңгімені оқып, сұраққа жауап беруге үйрету.</p> <p>«Торғайлар мен мысық» ойныны. Педагог – «мысық», ал калғандары «торғайлар» болады. Болмеде жағымды баяу әуен ойналады. «Торғайлар» аланқайда секіріп, ұшып-конып жүрді. Мысықтың дауысын естісімен «торғайлар» өз ұяларына ұша жөнеледі. Усталған «торғай» «мысық» болып ауысады. Ойын осылай жалғаса береді</p> <p>Балалар, біз бүгін торғайлар туралы ойынды бекер ойнаган жоқпыш. Өйткені сендерге қазір жазушысы М.Зверевтің «Су торғай» атты әңгімесін мәнерлеп оқып беремін. Әңгімені мәнерлеп оқиды.</p> <p>«Су торғай»</p> <p>Қыстығуні катты аязда таудан акқан өзеннен бу шығып жатады. Екі жағаға қоқпенбек жалтыр мұз катады. Өзеннің тек оргасы гана мұзсыз.</p> <p>Осындай кезде шыр-шыр етіп, мұз үстінде жоргалап торғай жүрді. Ол – қайқы құйрық, кішкентай кара торғай. Торғай шолп етіп ағынды суга сұнғіп кетеді. Оның мөлдір судың түбінде жоргалап, тастардың арасын шұқылап жүргенін анық көруге болады. Эне, ол шыр етіпкайтадан жағаға ұшып шыкты. Тыңактарының ұшына мұз қатып калған. Оны да елең кылмастан зыр-зыр жоргалап, баяғысынша әндегумен болады. Бұл қандай гажап құс!</p> <p>–Бұл құсты су торғайы дейді. Ол қысы-жазы бірдей жемін су түбінен табады.</p>	<p>Мақсаты Мақсаты: дыбыстық талдауды менгертуді жалғастыру.</p> <p>Дидактикалық жаттығу: «Белгі бер»</p> <p>Педагог балаларға ұян (д) дыбысын басқа дыбыстармен араластырып айтады, балалар (д) дыбысын естігендеге, кол шапалактап, дыбыс берулері керек. [А, Б, Д, Т, Р, Б, Л, Д, Ш, Г, Д, Б, К, Д У, Д, С, Д, Ч, Б, Д, Я, Ы, Ф, Д, Б, З, Д, Й, Д, Ц, Д, Б.] Сол сиякты басқа да дыбыстармен ойнатса болады.</p> <p>Дидактикалық жаттығу: «Кім зейніді?»</p> <p>– Балалар, алдарыңа көк түсті төртбұрыш, үшбұрыш, көк, сары және қызыл дөңгелектерді алындар. Мен сендерге катаң дауыссыз дыбысты айтсам, көк төртбұрыштың, үнді дауыссыз дыбысты айтсам, көк үшбұрышты, ұян дауыссыз дыбысты айтсам, көк, жуан дауысты дыбысты айтсам, сары, жіңішке дауысты дыбысты айтсам, қызыл дөңгелекті көтересіндер.</p> <p>Мысалы: « а-, -й-, -ц-, -у-, -к-, -е-, -н-, -ғ-, -ш-, -щ-, -з-, -х-, -ф-, -ы-, -в-, -а-, -п-, -р-, -օ-, -լ-, -դ-, -ж-, -ә-, -я-, -ч-, -с-, -м-, -и-, -т-, -б-, -ю т.б.»</p>	<p>анықтау.</p> <p>Мақсаты дыбыстық талдауды пысықтау</p> <p>Дидактикалық ойын: «Бірінші дыбыстық кайтала»(доппен).</p> <p>Педагог бірінші дыбысын анығырақ етіп, қандай да бір сөзді айтып, допты балаларға лактырады, балалар бірінші дыбыстық кайталаң допты, педагогке кері лактырады. (Ойынға барлық бала көткесіді.)</p> <p>Мысалы: рррадио(р), ууылдырық(у), ааалма(а), қққаскыр(к), мммакта(м), қққияр(к), сссагат(с), қққыс(к), ааалжапқыш(а), тттышкан(т), сссазан(с), өөөшіріш(ө), жжжұлдыз(ж), жежжастық(ж), дддиректор(д), жжжарық(ж), шшшүлүк(ш), мммектеп(м), уууыз(у), тттиін(т), қққолшатыр(к), бббақа(б), ииит(и), т.б</p>	<p>Мақсаты .сөздің дыбыстық сызбасы туралы алған білімдерін бекіту</p> <p>–Бұғін біз дыбыстық сызбасы салынған карточкага сәйкес келетін сөздерді табамыз. Біз сөзге дыбыстық талдау жасауды, сөздегі дыбыстардың түрін анықтауды үйрәндік. Дыбыстық талдау жасау үшін, сөздегі дыбыстарды оқып, олардың дауысты, дауыссыз екенін анықтап аламыз, бұнға бөлеміз, неше дыбыс, неше әріптен тұратын анықтаймыз. Содан кейін әр дыбысты тиісті дөңгелектермен белгілейміз.</p> <p>Алдарындағы дыбыстық сызбага назар аударындар, не көріп тұрсындар? Барлық тортөздер тиісті белгілермен белгіленең түр. Қасында сурет бар. Нениң суреті? –Күннің суреті.</p> <p>–Бұл – күн созінің дыбыстық сызбасы екен. Келесі дыбыстық сызбаны қарайык. Ол жерде де барлық тортөздері белгіленген екен. Енді мен сендерге екі сурет көрсетейін. Бұлар – бақ пен ғұл. Дыбыстық сызба осы екі суреттің кайсысына сәйкес келеді, тауып айтындар. Бұл – бақ созінің дыбыстық сызбасы екен.</p> <p>Дыбыстық сызбаны сөзге дұрыс таңдау үшін сөздің неше дыбыстан тұратынын, оның нешеуі дауысты, нешеуі дауыссыз екенін біліп алу керек. Дауысты дыбыс нешеу, дауыссыз дыбыс нешеу? Сөздегі дыбыс саны, сызбадағы дыбыс санына сәйкес келе ме? Сәйкес келетін дұрыс сызбаны таңдау керек.</p>	<p>Мақсаты: әңгіменің мағынасын интонациямен мазмұндауға дагдыландыру.</p> <p>1.Оқиганың жүйесін сурет бойынша баянда. Анасы мен қызы нені істеп отыр?</p> <p>Анасы мен қызы терезеден нені көрді?</p> <p>Торғайдың ауындағы не іэрсе?</p> <p>Сен қызың орнында болсан, не істер едің?</p> <p>2.Мактадан не жасалады? Сызып кос.</p> <p>3.Жұмбакты шеш. Тау-тау ақ кар, Ерімейді ыстықта. (Макта) .</p>
---	--	---	--	--

Үзіліс:

<p>Қымылды ойын: «Күн мен тұн»</p> <p>Мақсаты: Балаларды ептілікке, жылдамдыққа, ажыратуға баулу.</p> <p>Ойын мазмұны: Балалар бір «Күн», екіншісі «Тұн» тобы болып екіге бөлінеді. Олардың бір-бірінен бөлек, өз үйлері болады. Тәрбиешінің көрсетуі бойынша екі команда да жаттығулар жасап тұрады. Тәрбиеші «Күн» деп белгі берген кезде, сол тоptың балалары үйіне жеткізбей күп жетулері керек. Қолға түсken балалар куушылар катарына қосылады. Сөйтіп, ойын осылайша алма-кезек жүріп отырады. Көп бала ұстаган команда жеңіске жетеді.</p>	<p>Қымылды ойын: «Көги-гөк»</p> <p>Мақсаты: Шашаңдыққа, ептілікке баулу.</p> <p>Ойын мазмұны: Тақпақ айтып, бір қызды «кемпір» етіп сайлайды. Қалғандарды қаз болады. «Кемпір» шетке шығып тұрады, басқа ойыншилар қаздай тізіліп, бірінің соңынан бірі ұстап:</p> <p>Гөк, гөк, көgi көk, Гөк, гөк, көgi гөk. Гөк, гөк, көgi гөk,-деп қаздың жүрісіне еліктеj ақырын он мен солға шайқалып, «кемпірдің» қасына келеді.</p> <p>Бірінші келген балаға беріп: «Жоғалтпандар!»-деп тапсырады.</p> <p>Балалар айнала жүріп, кайтадан қаздай тізіліп «кемпірге» келеді.</p> <p>«Кемпір»</p> <p>Әлгің қайда?</p> <p>Қалды сайда!-деп сұрайды.</p> <p>Балалар бәрі бірдей.</p> <p>Әлгің қайда?-</p> <p>Қалды сайда!-деп жауап береді. Олай болса сендердің бірінді алып қаламын, деп «кемпір» балаларға бас салады. Балалар тізбегін жазбай қаша жөнелуі керек. Қолға түсken біреуін «кемпір» қасына алып қала береді. Ойын барлық балаларды түгел ұстап болғанша қайта жалғаса береді.</p>	<p>Қымылды ойын: «Аққұ-қаздар»</p> <p>Мақсаты: Балаларды шашаңдыққа, анғарымпаздыққа тәрбиелеу.</p> <p>Ойын мазмұны: Аланының бір шетінә қаздар тұратын үй белгіленеді, карсы шетінә бақташы тұрады. Үйдің бір жақ бүйірінде қасқыр тұратын үнгір болады. Аланының қалған жері жайылым болады. Бақташы қаздарды жайылымға күп шыгады, олар жайылып жүреді.</p> <p>Бақташы: Қаздар, қаздар, қанқылдан,</p> <p>Барасындар қай жаққа.</p> <p>Қаздар: Айна көлі жалтылдан,</p> <p>Жатқан жасыл аймаққа.</p> <p>Бақташы: Біздің жерге түсে кет,</p> <p>Түсіп сусын іше кет.</p> <p>Қаздар: Сіздің жерге түсеміз</p> <p>Түсіп сусын ішеміз.</p> <p>Бақташы: Болсын онда жол жайлы!</p> <p>Қаздар: Бізге ол жаққа болмайды,</p> <p>Жолды тосып тұр сұр қасқыр.</p> <p>Бақташы: Олай болса, қалаған,</p> <p>Жактарына бар аман.</p> <p>Қаздар қанаттарын жайып, жайылым арқылы үйлеріне ұшады, ал қасқыр үнгіршек жүгіріп шығып, оларды ұстаяuga тырысады.</p> <p>Ұсталған қаздар қасқырдың үнгіріне қарай жүреді. Бірнеше рет жүгірістен кейін қасқырдың ұстаган қаздарғын санайды.</p> <p>Ойын 3-4 рет қайталанады.</p>
---	--	--

2 - үйімдастырылған іс-әрекет

<p>Қоршаған орта</p> <p>Міндеті: - - Тұган өлкенің осімдіктері (агаштар, бұталар, гүлдер, шошті осімдіктер) туралы түсініктерін көсіптыру</p> <p>Мақсаты Өсімдіктер де жанды табигатқа жататыны туралы түсініктерін қалыптастыру.</p> <p>Әлемде омір сүріп жатырмыз. Айналага қарасаң, бізді қоңтеген заттардың коршал жатканын білеміз, олар: неше түрлі әдемі гимараттар, жолдар, копірлер, ұшак, жиназдар және т.б.</p> <p>-Бірақ айналымыздығы заттардың</p>	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті: - - Біліктігін, ені мен жуандығын аныктай білу, заттарды шамасына карағында және кему ретімен орналастыру</p> <p>Мақсаты шартты олшемнің көмегімен заттарды шамасы бойынша салыстыру дагдыларын қалыптастыру</p> <p>Оздерінің салыстыру тәсілдерін ұсынады.</p> <p>Педагог балаларға мойнаргирыштарды қозбен алдымен екеуден, одан кейін ушауден салыстыруды</p>	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті: - Шамасы бойынша заттардың арасындағы көтінастарды білдіретін математикалық терминдерді қолдану</p> <p>Мақсаты: шартты олшемнің көмегімен заттарды шамасы бойынша салыстыру дагдыларын қалыптастыру</p> <p>Ойын жаттығуы: «Кім бійік, аласа немесе тең»</p> <p>- Балалар, кімнің бойы бійік, кімнің бойы аласа, кімнің бойы бірдей екенін қалай</p>	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті: Геометриялық фигу라лар (дөңгелек, сопакша, ұшбұрыш, шары, тіктортбұрыш) мен денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажыратып білуге жаттықтыру</p> <p>Мақсаты геометриялық фигула</p>	<p>Қоршаған орта</p> <p>Міндеті: - . -Өсімдіктердің тірі тіршілік иесі екендігін бакылау және себеп-салдарлық байланыстарды ажырату</p> <p>Мақсаты Қызық агаштарды бутагына, дініне қарап ажыратып білуге үйрету.</p> <p>Қыста агаштар қандай қүйде болады?</p> <p>-Жапырагы бар ма?</p> <p>Қыста агаштың қүй жапырагы жоқ, бұтактарын қырау басып тұрады. Қар қалың жауса агаш бұтактары ійілп сәлем беріп тұрган тәрізді болады. Агаш</p>
---	--	---	--	---

	<p>көпшілігі адамның комегінсіз өздері пайда болған.</p> <p>-Оларға жер мен су, ағаштар мен жануарлар, күн мен аспан жатады, оларды бір сөзбен табиғат деп атайды.</p> <p>-Табиғаттың бір бөлігіне азық та, су да, киім де кәжет емес, олар-таутас, ауа, галамшар, яғни жансыз табиғат.</p> <p>-Ал енді бір бөлігі</p> <p>-Балаларға әр жыл мезгіліне байланысты суреттер көрсетіледі. Жанды және жансыз табиғат арасында кандай байланыс бар? 1. Өсімдіктер немен тыныс алады. (aya)</p> <p>2. Өсімдіктің тыныс алатын және суды буландыратын мүшесін ата. (жапырак)</p> <p>3. Күн бізге не береді. (жарық) Олай болса, Ағаштар, Бұталар, Шоғтесіндерді бір сөзбен не деп айтуга болады.</p> <p>- Өсімдіктер</p>	<p>ұсынады. Жауаптың толық болуы керек екенине назар аударады: (кызыл мойынорагыш ак мойынорагыштан ұзынырак, жасыл мойынорагыш қызыл мойынорагышстан қыскарырак).</p> <p>Балалар мойынорагыштардың ұзындығын өлшеу бойынша практикалық жұмысқа катысады.</p> <p>Оларды ұзындығы бойынша қалай салыстыруға болатынын кім біледі? Оларды бір-бірінің жаңына осылай жақыннатуға бола ма? (Кете жақыннатуды көрсетеді).</p> <p>Тыңдайды, бір-біріне жақыннату керек деп жауап береді.</p> <p>-Екеуінің шеті сәйкес келетіндей етіп жақыннату керек.</p> <p>-Заттың ұзындығын өлшеудің және салыстырудың басқа тәсілдері бар ма?</p> <p>Бір-бірінің үстіне салу техникасын колданамыз.</p> <p>Педагог өлшеу кезінде мойынорагыштың бір ұшы сәйкес келетініне көз жеткізеді. Педагог балалардың өткен үйімдастырылған оку қызметінде заттың ұзындығын шартты өлшеуіш арқылы өлшеп үйренгенін еске түсіреді.</p> <p>Шартты өлшеуіш ретінде қағаз жолағын ұсынады.</p> <p>Балалар шартты өлшеуішті пайдаланып нәтижелерін айтады, кызыл мойынорагыш актан ұзынырак, жасыл мойынорагыш актан қыскарырак.</p> <p>«Тен заттар» ұғымымен таныстыру.</p> <p>Педагог ұзындығы мен ені тен жолақтарды әр қолына ұстап, балаларға көрсетеді.</p> <p>-Кай жолак ұзынырак? Қалай</p>	<p>білесіндер?</p> <p>Топтың жартысына жұптасып тұруды ұсынады. Топтың екінші жартысы жүптарды салыстырады; одан кейін балалар орын алмастырады.</p> <p>Сұрактарға жауап береді, бір-бірініңде жақын немесе бір-бірініңде арқамызды тақап турамыз.</p>	<p>атаңдар.</p>	<p>Балалар атайды, неге ұқсайтынын корыттындылайды</p> <p>Практикалық жұмыс.</p> <p>Балалар үlestірме материалмен жұмыс істейді, сопакша мен шенбердін геометриялық фигуラларын зерттейді, ұқсастыктар мен айрымашылықтарды табады, бұрыштары мен қабыргасы жок, сопакша ұзартылған, бірақ шенбер жок.</p> <p>-Балалар, кызыл сопакшаны аламыз, жиектеріне саусақымызben жүргіземіз. Сопакшаның бұрыштары бар ма? Қабыргалары? Сопакша кандай фигурага ұқсайды?</p> <p>Қызыл сопакшага жасыл шенбер салыңыз. (Фигуралар бірдей молшерде болуы керек.)</p> <p>-Сіз не байқадыңыз? Олар бір-бірінен несімен ерекшеленеді?</p> <p>Сопакшага ұқсас заттарды тауып, оларды атайды.</p> <p>-Сопакшага кандай заттар ұқсас?</p> <p>(Сопакшага ұқсас заттарды бейнелейтін суреттерді корсетеді.)</p> <p>Балалар сопакшага ұқсайтын заттарды табады, оларды атайды.</p> <p>-Енді балалар, колдарыңызға сары тіктөртбұрышты аламыз.</p> <p>Жиектерін саусақымызben жүргіземіз. Онын бұрыштары бар ма? Қанша бұрышы бар?</p> <p>Қабыргалары бар ма? Қанша қабыргасы бар? Тіктөртбұрыш пен шаршыны салыстырады, сұрактарға жауап береді.</p> <p>-Тіктөртбұрыш қандай геометриялық фигурага ұқсайды?</p> <p>(Шаршыға.) – Сары тіктөртбұрышқа бірдей өлшемдердегі жасыл шаршыны саламыз.</p> <p>-Бұл фигуralар несімен ерекшеленеді?</p> <p>-Бұл фигуralар несімен ұқсас?</p> <p>Балалар ұқсастыктар мен айрымашылықтарды табады,</p>
--	---	---	--	-----------------	--

		<p>тексеруге болады? Балалар талқылайды, өлшеу жолдарын ұсынады. Педагог жолактарды бір-бірінің үстіне салып, сәйкес екенін көрсетеді</p>		<p>шаршыда барлық қабыргалары тен, тіктөртбұрышта қарама-карсықабыргалары тен. Тіктөртбұрыш пен шаршының 4 бұрыши, 4 қабыргасы бар.</p>	
--	--	---	--	---	--

Үзіліс:

<p>Қимылды ойын: « Шарлармен алмасу » Мақсаты: Балаларды ептілікке, жылдамдыққа, ажыратуға баулу.</p> <p>Ойын мазмұны: Балалар орындықтарда дөңгеленіп отырады. Тәрбиеші қатар отырған екі балаға бір-бірден шар береді де ары қарай басқаларға ауыстырады (біреуі онға, біреуі солға ұсынады). Шарлар бір-бірімен екі жақтан кездескенде балалар « Соқтығысты » деген сөзбен оларды соқтықтырады. Одан кейін балалар орындарынан тұрып, дөңгелекті айналып, қарсы жакқа барады, қалғандары орындықтарынан тұрып: « Жүгірдік, жүгірдік...,» деп дауыстайды. Балалар өз орындықтарына жүгіріп келіп: « Ол шарды басқа балаларға береді де ойын қайталанады. Бұл ойынды даладағы сазды алаңда өткізуге болады, онда балалар көк шептің үстінде отырады</p>	<p>Қимылды ойын: « Кішкене өзен арқылы » Мақсаты: Балаларды қырағылыққа, байқампаздыққа үйрету, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу Ойының шарты: Ойынга бір топ (6-8 адамнан) бала тартылады. Алаңда бір-бірінен 1,5-2м қашықтықта екі сызық сызылады. Бұл өзен. Ойнаушылар сызықтың жаңында-өзеннің жағасында тұрады. Олар өзеннен анық сызылған дөңгелектер арқылы аяғын суламай, тастан-тасқа секіріп өтуі керек. Дөңгелектердің арасының қашықтығы балалардың оларға бірінен-біріне секіре алатында болуы керек. Өзеннен қатарынан 2-3 бала өтеді, ал қалғандары тәрбиешімен бірге оларды бақылап тұрады. Секіре алмай, аяғын сулап алғандары оны қүнге кептіруге кетеді-орындыққа отырады. Кейін</p>
---	---

	олар ойынға қайтып араласады, тәрбиеші оларды қалай болса да мақтап, жағаның екінші жағына өтуге көмектеседі.
--	---

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

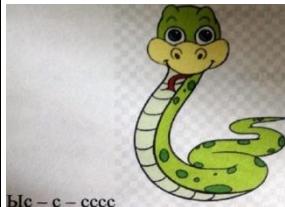
	<p>Қазақ тілі Міндеті: - Туган олkenің көрнекі жерлері, есем табигаты, тарихи орындары туралы айту Мақсаты Отан туралы түсініктегін көңейту Сөздік ойыны: «Сұрақ-жаяуп» – Сенің Отаның қалай аталады? – Мениң Отаным – Қазақстан. – Қай қалада (ауылда) тұрасын? (Қаласының, ауылтының атын айтады). – Отанымыздың бас қаласын ата? – Отанымыздың бас қаласы – Нұр-Сұлтан. – Қазақстан қандай мемлекет? – Қазақстан – тәуелсіз мемлекет</p>	<p>Қазақ тілі Міндеті - Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстырудың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). Мақсаты ойын арқылы ойлау зейнін, білімдерін бекіту</p> <p>«Білгенге – маржан», Бұл кезеңің шарты сұрақтарға жылдам тез жаяуп беру керек. – Мамандық иелерін ата? – Біздің Отанымыз қалай аталады? – Бөлмеде не бар? – Сыпайы сөздерді ата. – Таңертен не істейміз? – Апта күндерін ата. т.б</p>	<p>Сойлеуді дамыту Міндеті: - Опиттеттерді, салыстыруларды қолдану Мақсаты -«Ж» – «Ш» дыбыстырын таныстыру.</p> <p>Педагог балаларға әнгіме мазмұны бойынша сұрақтар көяды. 1.Әнгімеде жылдың кай мезгілі? 2.Әнгімеде не туралы? 3.Су торғайын кім сипаттап береді? 4.Су торғайы жемін кайдан табады? 5.Су торғайын не үшін гажап құсқа тенең Педагог әнгіме мазмұнын 5– 6 балага кайталап айтқыздады. – Балалалар, құстар үй құстары және жабайы құстар болып екіге болінеді. – Әнгімедегі су торғай қандай құска жатады деп ойлайсындар? Қыстап қалатын құстар, жылы жаққа ұшып кететін құстар және жыртқыш құстар болып болінеді. – Жыртқыш құстарға қандай құстар жатады? Педагог балаларға суретін көрсетеді «Ш» дыбысын дұрыс естіп, ажыратуга арналған жаттығулар: 1)Ша-ша-ша – шана. Шу-шу-шу – шуда. Шы-шы-шы – шыны. Ше-ше-ше – шелек. Ши-ши-ши – шие. Шо-шо-шо – шөп</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: -- Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдаудына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну Мақсаты әнгіменің мағынасын интонациямен мазмұндауға дағдыландыру. Педагог жұмбақ жасырады. Кардай аппак, мамықтай жұмсақ. Ол не? (Макта) –Макта жұмсақ, аппак болады. Мактадан киім дайындауды, көрпе жасайды. Бүтін біз макта туралы Ыбырай Алтынсарин атамыздың «Бір уыс макта» деген қызықты әнгімесімен танысамыз. Әнгіме болған оқиганың желісі бойынша жазылады. Педагог әнгімені мәнерлеп оқып береді, мазмұнын түсіндіреді –Әнгіме қалай аталауды? –Авторы кім? –Кішкентай кыз не істеп отырды? –Анасы қызына қандай ақыл айтты? –Қыз мактандың қызымын кайда лақтырыды? –Оны не алып кетті? –Анасы оған не деді? –Әнгімені қалай аяқтауга болады?</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті Міндеті: - - Жыл мезгілінесалуда бере білу білігін бекіту - - Ойдан өзбетінше мүсіндеуге, ұжымдық жұмыстарды орындауға баулу. -- Кайшы мен желімді дұрыс қолдану, еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау. –Ойынға қажетті құрылышты бірлесіп ойдан құрастыруға, мүмкіндік беру байланысты өзгерісті сурет Мақсаты: - кар кесегі суреті н салумусіндеу, жапсыру, құрастыру Топтық жұмыс</p>
--	---	--	--	---	--

Үзіліс: .

<p>Тіл дамытуға арналған жаттығулардың мақсаты: Балалардың дыбысты дұрыс айтуын түзету, тілін дамыту Шалқан: Шалқан үлкен болып өсіп қалған екен. Оны көрген атai: «О...о...о!» деп таң қалды. Кәне, бізде айтып</p>		<p>Жүгіруге арналған ойын: «Қайда жасырылғанын тап» Мақсаты: Балаларды қырағылыққа, байқампаздыққа үйрету, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу Ойның шарты: Балалар болменің бүршішінде тұрады. Тәрбиеші жалаушаны тығатынын айтады. Балалар теріс қарап көзін жұмады, тәрбиеші жалаушаны тығып көяды да «болды», деген де балалар жалаушаны іздейді. Тапқан бала жалаушаны тығады. Ойын 2-3</p>
--	--	--

Жыланның ысылы: Жылан қалай дыбыстайды?
Ыы.....Ыс – с – cccc

Ыс – с – cccc

рет қайталаңады.

Жүгіруге ариалған ойын: «Мысықтар мен балалар»

Мақсаты: Берілген белгіні дұрыс тыңдай білуге, ойын ойнағанда қауіпсіздік ережелерін сақтай білуге, топпен ойнауды ойнай білуге үйрету. Ептілікке, алғырылыққа тәрбиелу.

Ойынның шарты: Балалардың жартысы мысықтар болады, ал жартысы олардың иесі болады. Мысықтар баспалдақта отырады, олардың иелері жүрелерінен алаңынц екінші жағында отырады. Тәрбиеші сүт кімге керек деп сүт құйғандай болады. Балалар «кис-кис», деп шақырады. Мысықтар жақындаған да балалар алаңынц екінші жағына қашып шығады.

Ойын 2-3 рет қайталаңады.

4 - үйымдастырылған іс-әрекет

Дене шынықтыру

Міндеті: - Алға карай еңкейіп, алақанды еденге тигізу; артқы жағынан қолды айқастырып көтеру, қолды жогары көтеріп, жанжакқа бұрылу

Мақсаты: - Гимнастикалық кабырганың бір сатысынан екінші сатысына диагональ бойынша адымдала отыре, ермелегүе жаттықтыруды жалғастыру, кол мен аяқ козғалысын үйлесімді көзғау кабілеттерін жетілдіру

Шле алемі
«Қи коңыз» ойын-жаттығуы. Еркін бағытта фитболдарды (доптарды) домалатуға жаттықтыру. Фитболдарды зал бойымен домалатып жүреді. Доптарды катты итермейді.
Батпақ алемі
Кімбыл-козғалыс ойыны: «Төбешіктен-төбешікке». Ойыншылар еденге тектайшаларды қойып, оның үстіне тұрады, соңан

Музыка

Міндеті: -Шығармашылық тапсырмаларды орындауга ынталандыру.

Мақсаты Музыканы тыңдай отырып, оның көніл күйін ажыраты білуге баулу.

Музыка тыңдау:
«Көңілді балалар ені» (Б. Дәлденбай) **Ән айту:**
«Қыс келді» (Б. Жұмабекова)
«Зырлайды шанамыз»
(М. Маңғытаев)
Музыкалық-ыргактық кимылдар: **Билер:**
«Қоян би» (В. Питерцев)

Дене шынықтыру

Міндеті: -Отырып алға карай еңкею, тізерлеп тұрып алға еңкею
Мақсаты -Гимнастикалық кабырганың бір сатысынан екінші сатысына диагональ бойынша адымдала отыре, ермелегүе жаттықтыруды жалғастыру, кол мен аяқ козғалысын үйлесімді көзғау кабілеттерін жетілдіру

Шөл алемі
«Қи коңыз» ойын-жаттығуы. Еркін бағытта фитболдарды (доптарды) домалатуға жаттықтыру. Фитболдарды зал бойымен домалатып жүреді. Доптарды катты итермейді.
Батпақ алемі
Кімбыл-козғалыс ойыны: «Төбешіктен-төбешікке».

Ойыншылар еденге тектайшаларды қойып, оның үстіне тұрады, соңан

Дене шынықтыру

Міндеті: - 5 метр кашықтықта екі колын жерге қойып, жұру (бір бала екінші баланы аяғынан үстайды).

Мақсаты Отырган күйде допты екі қолмен бастаң асыра лақтыруға үйрету

«Кокостармен ойнаймыз»
Отырган күйде допты екі қолмен бастаң асыра лақтыруға үйрету. Доп үстаған қолды бастаң асыра артқа жіберіп, доптын траекториясы алдыға, жогары дұрыс үшүү шілін, бүгілген қолды тұзу үстап, допты лақтыру шеберліктерін (машыктарын) калыптастыру.
Доптын артынан залдың сол немесе он жағынан жүгіріп барып алып келіп, сапка тұрады. Допты сол қолмен лақтырады.

Музыка

Міндеті: Балалар музыкалық аспаптарында қаралайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауга үйрету .-

Мақсаты Музыканы тыңдай отырып, оның көніл күйін ажыраты білуге баулу.

Музыка тыңдау:
«Көңілді балалар ені» (Б. Дәлденбай) **Ән айту:**
«Қыс келді» (Б. Жұмабекова)
«Зырлайды шанамыз»
(М. Маңғытаев)

Музыкалық-ыргактық кимылдар: **Билер:**
«Қоян би» (В. Питерцев)
Ойындар, хороводтар:

	<p>Кымыл-қозғалыс ойыны: «Төбешіктен-төбешікке». Ойыншылар еденге тақтайшаларды койып, онын үстіне тұрады, сонан кейін екіншісін қояды. Осыдан кейін екінші тақтайшага секіріп тұрады да, бірінші таяқшаны алып, оны алдыға тастайды. Осылайша заңдың екінші шетіне дейін тақтайдан-тақтайга секіріп барады. «Теніз шуы» ұнтаспасын тындаиды.</p>		<p>кейін екіншісін қояды. Осыдан кейін екінші тақтайшага секіріп тұрады да, бірінші таяқшаны алып, оны алдыға тастайды. Осылайша заңдың екінші шетіне дейін тақтайдан-тақтайга секіріп барады. «Теніз шуы» ұнтаспасын тындаиды.</p>		<p>«Кешікпе» орыстың х.ә. :</p>
Балалардың үйге кайтуы	<p><i>Ата – аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарыңыз берігеге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз күрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p><i>Ата – аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарыңыз берігеге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз күрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p><i>Ата – аналарға кеңес</i> - үйдегі жағдайда балаңың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, колын сұрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамак ішкенде қасыкты пайдалану, горшокка сұрану. Киімдері міндепті турде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p><i>Ата – аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарыңыз берігеге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз күрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p><i>Ата – аналарға кеңес</i> - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңыздың сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейріміңді көрсетініз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзінізді толғандыратын мәселені айтудан аулак болыңыз.</p>

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы Дамса ауылының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлыш О «а» сыйныбы

Балалардың жасы 5 -бжас

Жоспардың құрылу кезеңі IV-апта 30– 31 қаңтар 1-3 ақпан 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсебі 30.01.23	Сейсебі 31.01.23	Сәрсебі 01.02.23	Бейсебі 02.02.23	Жұма 03.02.23
Балаларды қабылдау	Балаларды көтерінкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларга тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдірге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа занды екілдерімен кеңес ,әнгімелесу	Ата-аналармен әнгіме: Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата –анамен әнгімелесу. Ата – аналармен карым – катынас мәдениетін орнату. Күн тәртібін сақтауга дагдылану.	Ата-аналармен әнгіме: Ата- аналарға балаларын таңертеңгілік жаттығуга үлгертіп алғып келулерін ескеरту.	Ата-аналармен әнгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру.	Ата-аналармен әнгіме: Ата –аналарға баланың денсаулығын сақтау жөнінде кеңес беру.	Ата-аналармен әнгіме: Ата –аналарға керекті құрал – жабдықтарды әкелуін отіну.
Балалардың дербес әрекеті (аз кимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды карау және баскалар)	«Менің балабақшам» Суреттер әлеміне саяхат	«Пішіндерді орналастыр және суретін сал» ойыны Максаты: Пішіндерді ұяшықтарға түстеріне және көлеміне сәйкес орналастырады. Дөңгелек пішінді мүсіндеу.	«Өз үйін тап» ойыны Максаты: ұлкен – кіші ұғымдары туралы түсінік беру.	«Өз орынын тап» ойыны Максаты: түстерді тануға үйрету.	Үстел -үсті ойыны пазл: «Үйшік құрастыр» Максаты: логикалық ойлау кабілетін дамыту.
Ертенгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 10				
Үйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)	Жер-Ана, саганмынағыс, Сыйлайсыңбізгекуаныш. Жазда, күзде, қыста да, Көркемсің көктем тұста да!	Көк аспанда күнкүлсін, Бірге күлсін бүлдіршін. Көк аспанда күн күлсін, Жерге ұдайы нұр құйсын. Көк аспанда күн күлсін, Ұл қолында ту жүрсін. Қыз қолында гүл жүрсін, Көк аспанда күн күлсін, Бірге күлсін бүлдіршін.	Күндей жадырап, Айдай арайлап, Жұлдыздай жарқырап, Судай мөлдір таза көңілмен Бүгінгі күнді бастайық.	Жарқырап, күн де ашылды Айналага гүл шашылды. Қайырыл күн! Біз көңілді баламыз! Қайырлықун! Бізсүйкімдібаламыз	Армысың шапағатты Күн-Ана! Армысың қайырымды Аспан-Ана! Армысың мейірімді Жер-Ана! Күт дарыт, бар әлемді жарылка!
Мектепке дейінгі үйым кестесі бойынша ҰІӘ	1 - үйымдастырылған іс-әрекет				

<p>Сойлеуді дамыту</p> <p>Міндеті: - Қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруге баулу</p> <p>Мақсаты: –Қыс белгілері жайлы әңгімелесу.</p> <p>Балалар, осы қыс мезгілінің қызықтарын айта отырып әңгіме құрайық.</p> <p>Даладығы аппак қар күмістей жарқ-жұрқ етеді. Қардың аппак тазалығы сондай, бетіне ештең тастагын келмейді. Енді сендер осы қыс қызықтары туралы әңгіме құрандар.</p> <p>Балалардың әңгімелерін тыңдайды.</p> <p>Өте жақсы тағы да кім құрап береді.</p> <p>Қыс мезгілінде сендер кармен көп ойнайтындарың ды әңгімелерінен байқадым. Қар туралы «Қар кандай?» ертегісін оқып берейін.</p> <p>«Қар кандай?»</p> <p>Бірде құстар дауласады. Олар қардың, кәдімгі қардың кандай болатынын аныктайды.</p> <p>Ұшып жүріп сұрақ қояды:</p> <p>Қар кандай болушы еді?</p> <p>Алтындаң жарқырап тұрады, – дейді Таң.</p> <p>Көгілдір түсті, – дейді мұнтаздай көгілдір Аспан.</p> <p>Тастай сүйк, – деп жауап береді Үйрек, тұмсығын қанатының астына тыға түсіп.</p> <p>Жып-жылы шыгар, – деп жауап катады Тауык.</p> <p>Жеп-женіл! Сондай женіл! – деп шу ете қалады Жел.</p> <p>Сондай ауыр! Кереметтей ауыр! – деп күрсінеді ағаш Бұтқатары.</p> <p>Күмістей, әрине! – деп күлімсірейді аспандарғы сұлу да сымбатты Ай.</p> <p>Жер-көкті шарлаған құстар алуан түрлі жауаптар естиді, бірақ олар әртүрлі болып шыгады.</p> <p>Балалар қар кандай? – деген сұраққа әр кайсысы әртүрлі жауап берді, неге?</p>	<p>Саяат ашу негіздері</p> <p>Міндеті Жай сойлемдерді сөздерге бөлу</p> <p>Мақсаты сойлем, дыбыс туралы білімдерін пысықтау.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Көпше түрін айт»</p> <p>– Мен сендерге допты лактырып бір сөз айтамын, сендер сол сөздің көпше (көп) түрін айттып допты көрі лактырасындар.</p> <p>Мысалы: қыз-қыздар, ұл-ұлдар, аға-агалар, дәптер-дәптерлер ,козы-козылар, жүзімжүзімдер, орындық-орындықтар, алма-алмалар, коян-кояндар, тұлқи- тұлқілер, жілжіппер, ине-инелер, кобелек-көбелектер, етік-етіктер, сакина- сакиналар, дыбысдыбыстар, мысық-мысықтар, каскыр-каскырлар, аю-аюлар, жылқы-жылқылар т.б.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Соңғы дыбысты ұста!»</p> <p>Балалар бүтін біз шенберде сөз тізбегін жасаймыз. Мен «құмыра» сөзін айттып бастаймын да, соңғы «а» дыбысын созып тұрамын, келесі бала соңғы дыбыстан басталатын сөз ойлап, қолмен үстегандай кимыл жасайды, соңғы дыбыска жана сөз айттып, соңғы дыбысты созып айтады. Балалар созып айтқан дыбыска сөз айттып, ойынды жалғастырады (ойын осылай жалғасын табады).</p> <p>Мысалы: Құмыраа - алмааа - айраннн - наррр - раушанин - найзагайй - инесе - ешкіи - ізз - зырылдауық - камшыны - ыдысс - сагатт - тасбақаа - алтыбақаннн - наннн - намыссс - сазаннн - нагашыны - ыскырыкк - қантт т.б.</p>	<p>Саяат ашу негіздері</p> <p>Міндеті -Дыбыстық талдау жасау дағдыларын пысықтау.</p> <p>Мақсаты дыбыстық талдау жасау дағдыларын пысықтау.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Жалауша»</p> <p>Педагог дыбыстар айтады егер дыбыс дауысты болса, балалар қызыл жалаушаны, егер дыбыс дауыссыз болса, кек жалаушаны желбіртеді.</p> <p>Дидактикалық жаттығу: «Тиісті белгіні көтер»</p> <p>Педагог жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда сары түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда қызыл дөңгелекті көтереді.</p>	<p>Саяат ашу негіздері</p> <p>Міндеті: Төрт дыбысты сөздерге дыбыстық талдау жасауды жетілдіру</p> <p>Мақсаты: дыбыстық талдау жасау дағдыларын пысықтау.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Соз тізбегі»</p> <p>Педагог бір сөз айттып допты балаларға лактырады, допты қағып алған бала сол сөздің соңғы дыбысынан басталатын сөз айттып, Педагог жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда сары түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда қызыл дөңгелекті көтереді.</p>	<p>Көркем әдебиет</p> <p>Міндеті: Қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау.</p> <p>Мақсаты: ертегі мазмұнын интонациямен мазмұндау арқылы сахналуға баулу.</p> <p>Ертегі мазмұны бойынша сұрақтар: Ертегі қалай аталауды? Ертегі ұнады ма?</p> <p>Ертегіде не туралы айтылған? Қай кейіпкер саған ұнады?</p> <p>Орманда мысықпен бірге не өмір сүрді?</p> <p>Мысық қайда кетеді?</p> <p>Әтешті тұлқи қалай алдады?</p> <p>Мысық әтешті қалай құтқарды?</p> <p>Тұлқінің жасағаны дұрыс па?</p> <p>Есінде сакта!</p> <p>Дос болсан, берік бол, Досыңа серік бол.</p> <p>Педагог ертегіні қуыршак театры арқылы сахналууды ұсынады.</p> <p>Сикырлы коржыннан алынған ертегі кейіпкерлерінің суреттері бойынша рөлдерге болінеді</p>
--	--	---	---	--

Үзіліс: Затты лактыру мен қағып алуға арналған ойындар «Допты қып жет»

Тынымсыз Тіл туралы ертегі жаттыгулары:

Сыйқырылайнаға қарап отырып, араның масаның, шегірткенің, жылданың дыбыстарын салып көр. Осы дыбыстарды Тынымсыз Тіл үннатады ма соны байқа.
 Агайынды аралар.
 Агайында араармыз,
 Еңбек үшін жаралғанбыз.
 -3-3-3-3-3
 Шырын іздең күні бойы
 Гүл бақшаны аралаймыз
 -3-3-3-3-3
 (Үш саусағынды түйістіріп, ұшып жүрген араларға ұқсат, әрбір екі жолдан кейін аралардың ызылдағанын сал.)
 Жаман ара
 Калмай ұшып соынан,
 Ара қуды Мұратты.
 -3-3-3-3
 Шағып алып қолынан,
 Досымызды жылатты.
 -у-у-у-у
 (Араның дауысы мен баланың ара шаққандағы дауысын сал)

Ойын: «Допты қуып жет»

Мақсаты: Балаларды ептіліке, шашшандыққа тәрбиелеу. Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тыңдай білуге үйрету.

Ойынның шарты:

Тәрбиеші балаларға доп салынған кәрзенкені көрсетеді де алаңың бір жағында озімен бірге қатарласа түруды ұсынады. Одан кейін кәрзенкеден доптарды алып, балалардан алыша, әр жаққа лактырады. Балалар доптарға жүгіреді, оларды алыша кәрзенкеге салады. Ойын қайталанады.
 Балалар канша болса, доп та сонша болуы керек. Олардың әркайсысы допты қуып жетіп, кәрзенкеге салатын болсын.

2 - үйімдастырылған іс-әрекет

	<p>Көршаган орта Міндеті: -Өсімдіктеге жақеттіліктеріне сәйкес күтім жасау әдістерін білу Мақсаты Балалардың өсімдіктеге күтім жасау, оларды осіру тәсілдері туралы түсініктерін көңейту</p> <p>Практикалық жұмыс.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Балалар, енді Қоянға өсімдіктерді калай қуту керек екендігін көрсетейік. Балалар алжапқыштарын киеді, колдарына таяқшаларын, су сепкішті алады. - Өсімдік жаксы осу үшін не керек? - Өсімдік жаксы осу үшін ауа, жарық керек. Олай болса, өсімдіктегі жарық жерге қойып, өсімдіктеге күтім 	<p>Математика негіздері Міндеті: - Геометриялық фигуналар (дөңгелек, сопакша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) мен денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажырату білуге жеткізу</p> <p>Мақсаты : геометриялық фигуналар мен денелер туралы білімін қалыптастыру</p> <p>«Сикырлы дорба» ойыны. «Сикырлы дорбада» - шар, текше, цилиндр, шаршы, үшбұрыш, шеңбер бар. Ал үстелде олардың суреттері бар. Педагог ойын жағдайын жасайды:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Балалар, геометриялық фигуналар мен денелер омір сүрген, бір патшалықта бақытсыздық болды. 3ұлым сикырши сикырлы таяқшаның бір соккысымен оның барлық түрғындарын терец зынданға жіберді. Оларды құтқарудың бірден – бір жолы – оның 	<p>Математика негіздері Міндеті: -Пішіндердің атауларын: дөңгелек, сопакша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш, денелердің атауларын: текше, шар, цилиндр бекіту; пішіндер мен денелердің ерекше касиеттері туралы ұғымдарды қалыптастыру</p> <p>Мақсаты: геометриялық фигуналар мен денелер туралы білімін қалыптастыру</p> <p>Ойын жаттығуы. «Пішінге ұқсас зат». Жұптық жұмыс. Үстелдерде пішіндердің: дөңгелек, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Көлемді пішіндер мен денелерді ажыратуға, осы пішіндерді көршаган ортадан табу; өз ойы бойынша пішіндерден тақырыптық композициялар жасауға, графикалық диктантты орындауда үйрету</p> <p>Мақсаты геометриялық фигуналар мен денелер туралы білімін қалыптастыру</p> <p>«Шын немесе жалған» дидактикалық ойыны Педагог зат пен форманы атайды. Мысалы, «доп дөңгелек», «корап доп тәрізді». Егер малімдеме</p>	<p>Көршаган орта Міндеті: -.Нанға ұқыпты карауға, бидайды осіруге және өндіруге қатысадын адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу</p> <p>Мақсаты Нанға деген ұқыпты катынаска тәрбиелеу, бидай осіру мен наң өндіруге қатысадын адамдардың еңбегіне құрмет көрсету. Сурет салу икемділігін арттыры</p> <p>Нан неден жасалады екен?</p> <p>Үн неден жасалады?</p> <p>Бидай кайда өседі?</p> <p>Бидайды кім өсіреді?</p> <p>Диканыш дегеніміз кім?</p> <p>Дірменші дегеніміз кім?</p>
--	--	---	--	---	--

	<p>жасайык. Балалар екі- үштен бірігіп, топтагы өсімдіктердің топырағын көпсітып, су құяды.</p> <p>1. Топыракты таяқшамен көпсітамыз.</p> <p>2. Жапырактарының шаңын жұмсақ шүберекпен сұртеміз.</p> <p>3. Су құымыз.</p> <p>4. Жапырактарына су бұркеміз.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Өсімдіктердің жапырағы, тамырына закым келтірмес үшін, күту жұмысын қалай орындаңыдар? - Мұқият, ұқыпты, баппен, мейіріммен. - Жарайсындар, балалар! Сендер Қоянға өсімдіктерді құтуді үйреттіңдер. Енді ол да өсімдіктер есіретін болады. - Ал енді олар неге бөлме өсімдіктері деп аталаады? - Ойткені олар бөлмеде есіріледі. 	<p>кандай зат екенін, қолымен ұстап, сипалай арқылы анықтап және оның суретін табу.</p> <p>Балалар кезек-кезек екі қолымен фигураларды ұстап қараң, оны дорбадан шығарады, оның суретін тауып, үстіне фигураны қояды. Балалар көздерін жұмып, әрқайсысы команда бойынша дорбадан заттарды алаады. Қозғалыстар мәтін бойынша орындалады</p>	<p>жинақтары салынған хатқалта жатыр. Тапсырманы түсіндіреді.</p> <p>Кез келген бала хатқалтадан пішінді шығарып, оны атайды, ал екінші бала коршаган ортадағы осындей пішіндегі затты атайды.</p>	<p>дұрыс болмаса, онда балалар қолын айқастыра кекірегіне қояды немесе бастарын шайқайды. Егер дұрыс болса – кол шапалактайды.</p>	<p>Наубайшы дегеніміз кім?</p> <p>Сатушы дегеніміз кім?</p> <p>Балалардың жауаптарын толықтырып, суреттер арқылы көрсетеді. Дикандар көктемде жерге бидай тұқымын себеді. Оны жаз бойы суарып, күтіп баптайды. Күз болған соң жайқалып піскен бидайды комбайнмен жинайды. Одан соң дірменші үн етіп тартып, капка каптайды. Капталған үнді наубайханага жібереді. Наубайшылар үннан түрлі тағамдар нан, бауырсак, бәліш пісіреді. Дайын болған тағамдарды дүкенге жібереді. Мұның бәрі адамдардың еңбегі. Нан-адамның тіршілік корегі, дастарханга үлкен еңбекпен келеді.</p> <p>Сондықтан дастарханга зор еңбекпен келген нан тағамдарын қастерлеуіміз керек.</p> <p>Енді балалар, нанның суретін салайык.</p>
--	---	--	--	--	---

Үзіліс:

Causaқ ойындары

Ойын:Су толтыру.

Мақсаты:Қол ептілігін дамыту,ас ішкенде қалай отырып,қасықты қалай ұстайтынын,ыдыстар қалай тұратынын үрету.

Керекті құралдар:шұнқыр қасық,шұнқыр тәрелке мен қурешке.

Мазмұны:Устел үстіне шұнқыр ыдысқа су құйып қоямыз.Одан кейін 1-ші тәрбиеші өзі көрсетеді.Ыдыстағы суды қасықпен алып,ақырын төгіп алмай қурешкеге құымыз.Осы іс-әрекет бірнеше рет қайталанады.

Causaқ ойыны:Жүретін causактар.

Мақсаты:Саусақтарын жүргізе отырып,саусақты шынықтыру және заттарды атау үшін логикалық есін ұлғайту.

Керекті құралдар:Суреттері бар кітапшалар.

Шарты: Суреті бар кітапшаны алып,ішін ашып,ішінде балалар білетін деген суреттерді парапетінде саусақтарды жүргізе отырып (2 саусақпен),суретті нұсқап оның атын сұрайады.балалар жауап береді.Сол ереже бойынша қайталанады.

Дидактикалық ойын:

«Домино»

Мақсаты: «Баланың көліктөр жайлы білімдерін дамыту, пысықтау. Сәйкес көлікті тауып дұрыс атату, оның атқаратын қызметтімен таныстыру.

Ойын шарты: Суреттері сәйкес келетін карточкаларды біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шыгады.

Қажетті құралдар: Бірдей қос суреттер, әртүрлі көліктөр бейнеленген көлімдері 5×6см карточкалар.

3 - үйімдастырылған іс-әрекет				
<p>Қазақ тілі Міндеті: Шағын өлеңдер тақпактар жаттату, жұмбактар шешкізу Мақсаты:Мемлекеттік Рәміздердің казақша атын үйрету, сөйлеу мәдениетін жетілдіру.</p> <p>Тақпак жатта. Мемлекеттік Елтаңба Елтаңбамыз – ел беті, Төрге ілінер көрнекі. Аham тақкан шолпыдай Дөп-дөңгелек, орнекті.</p>	<p>Қазақ тілі Міндеті - Шағын өлеңдер тақпактар жаттату, жұмбактар шешкізу Мақсаты:Мемлекеттік Рәміздердің казақша атын үйрету, сөйлеу мәдениетін жетілдіру.</p> <p>«Миңмо кестесі» бойыниша Мемлекеттік Елтаңбаны сипатта, сөйлем кура. – Елтаңбада шанырак бейнеленген. – Елтаңбада тұлпар бейнеленген. – Елтаңбада жұлдыз бейнеленген.</p>	<p>Сойлеуді дамыту Міндеті: - Айналасындағылармен өздігінен диалогті бастауга ынталандыру Мақсаты -Қыс белгілері жайлы әңгімелесу. Балалар енді «қыс» сезіне дыбыстық талдау жасату әріп кималарымен. К- дауыссыз дыбыс. Ы – дауысты дыбыс. С– дауыссыз дыбыс. Дауысты дыбысты қандай түспен белгілейміз? Ал дауыссыз дыбысты ше?</p> <p>Дидактикалық ойны: «Қай мезгілде ойнайдыз?» Ойын шарты: Шаңғы, асық, шана, доп, хоккей, секіргіш жіп суреттеріне қарап, қай мезгілде ойнайдынын айту.</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: Өлдерде кейіпкердің көніл күйі мен мінезін, бейненің кимылын, интонациясы мен мимикасын беру Мақсаты ертеңі мазмұнын интонациямен мазмұндау арқылы сахналауга баулу. Педагог балаларға жұмбак жасырады: Бұрап койған сағаттай, Айғайлады таң аттай. (Әтеш) Жолбарыска ұқсайды, Тек тышқанды ұстайды. (Мысық) Өзі айлакер, өзі бір ку, Жүрген жері айғай-шу. (Тұлқі) Мысық, әтеш, тұлқі туралы қандай ертеңі білесіндер? Бүтін біз «Мысық, әтеш және тұлқі» деген орыс халық ертегісімен танысадыз. Ертеңі – әдеби жаңарын бір түрі екенін естеріне түсіру. Ертеңінің ең маңызды – ертеңін ойдан, киялдан шығарады.</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті Міндеті: - - Балаларды ер адамға арналған баскіймінің түрлерімен, олардың ерекшеліктерімен, баскіймінің басқа да күйдерден өзгешелігімен таныстыру -атаған заттардан қалауда бойынша мұсіндеу және оларды ою-өрнектермен және косымша заттармен (моншак, дән және т.б.) бөзендіру -жапсырудың түрлі әдістері (симметриялы, сыйнарлы симметриялы, сұлбалы) мен тәсілдерін (турғы, кисық кио, ою, флористика элементтерін және т.б.) колдану, түрлі материалдардан (қағаз, мата, табиги материалдар) жапсыру -Кағаздан құрастыру. Қағаз цилиндрлерден қазак халқының ұлттық бас күйдерін -Мақсаты:- балаларға тымақты бейнелеп салуға,мұсіндеуге,жапсыруға,құрасты руга үйрету Топтық жұмыс</p>

Үзіліс: .

«Гүлдерді күтеміз» ойыны

Мақсаты: балалардың табиғатты рухани бағалау мәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, яғни суару, көпсіту дағдыларын қалыптастыру. Гүлдердің түрлерін (көпжылдық, біржылдық, пияз тұқымдастас, шөптекті, тұқымдастас гүлдерді) ажыраты білуге үйрету. Гүлдер сұлулық белгісі екенін, оларды күтіп-баптау, қамқорлыққа алу керектігін түсінеді.

Ойын шарты: гүлдерді екіге бөлу, дала гүлдерін газонның қасына іліп, ал бөлме гүлдерін үйдің қасына кою, суреттер бойынша әнгімелету.

4 - үйимдастырылған іс-әрекет

<p>Дене шынықтыру Міндеті: - Шілтің бұлшық еттеріне арналған жаттыгулар: екі бала жүлтасын жасайды: бірінші бала колын желкесіне койып, шалқасынан жатып, денесін көтереді Мақсаты:-Отырган күйде допты екі қолмен бастан асыра лактыруға үйрету. «Кокостармен ойнаймыз» Отырган күйде допты екі қолмен бастан асыра лактыруға үйрету. Доп ұстаган қолды бастан асыра артқа жіберіп, доптың траекториясы алдыға, жогары дұрыс ұшу үшін, бүгілген қолды түзу ұстап, допты лактыру шеберліктерін (машықтарын) қалыптастыру. Доптың артынан залдын сол немесе он жағынан жүгіріп барып алып келіп, сапка тұрады. Допты сол қолмен лактырады.</p>	<p>Музыка Міндеті:Балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенделікке, дербестікке баулу Мақсаты Вальс музыкасының ыргагын өзге музыкалардан ажыраты білуге ұмтылдыру.</p> <p>Музыка тыңдау: «Вальс» (К. Шілдебаев) Эн айту: «Айнала ақша қар» (И. Мамаков) «Қыс келді» (Б. Жұмабекова) Музыкалық аспапта ойнау: «Тамшылар» румын х.ә. (өндеген Т. Попатенко)</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті: - Гимнастикалық қабырғада колдарымен тартылып тұрып, аяктарын көтеру (5-6 рет). Мақсаты -Іші толтырылған допты алысқа бір қолмен лактыруға үйрету: қолды алдыға, жогары созып, ширак сермен, доптың ұшу траекториясын дұрыс беру және бастапқы калыпка кайтадан тұра білу шеберліктерін (машықтарын) қалыптастыру.</p> <p>Іші толтырылған допты алысқа бір қолмен лактыруға үйрету: қолды алдыға, жогары созып, ширак сермен, доптың ұшу траекториясын дұрыс беру және бастапқы калыпка кайтадан тұра білу шеберліктерін (машықтарын) қалыптастыру.</p> <p>Антарктида Антарктидада жыл бойы кыс болады. Пингвин – оның мекені. «Пингвіндер» ойын-жаттыгуы Екі тіземен допты қысып алып жүру. Екі топка болінеді. Екі топ екі тізбек болып тұрады. Бастауыш балалар екі тізе ортасына допты қысып, белгіленген жерге екі аяқпен секіріп барып, кері жүгіріп келіп, тізбектің сонына тұрады. Ойын осылай жалғаса</p>	<p>Музыка Міндеті: - Музыканың ширап сипатын жеңіл, ыргакты жүгіріспен беру Мақсаты Вальс музыкасының ыргагын өзге музыкалардан ажыраты білуге ұмтылдыру</p> <p>:Музыка тыңдау: «Вальс» (К. Шілдебаев) Эн айту: «Айнала ақша қар» (И. Мамаков) «Қыс келді» (Б. Жұмабекова) Музыкалық-ыргактық кимылдар: «Көңілді балалар» литва х.ә. (өндеген Т. Ломова) Билер: «Қоян би» (В. Питерцев) Ойындар, хороводтар: «Көлеңке» (К. Куатбаев) Музыкалық аспапта ойнау: «Тамшылар» румын х.ә.</p>
--	---	--	---

			Допты сол колмен лактырады.	береді.	(өңдеген Т. Попатенко)
Балалардың үйге кайтуы	<p><i>Ата –аналарга кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарыңыз берінде өздігімен ойнайды болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сениңіз.</p>	<p><i>Ата –аналарга кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарыңыз берінде өздігімен ойнайды болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сениңіз.</p>	<p><i>Ата –аналарга кеңес</i> - үйдеі жағдайда балаңың өзіне - өзі қызмет етудін алғы шарттарына үйрете берініз: жуыну, колын сұрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамак ішкенде касыкты пайдалану, горшокка сұрану. Күйідері міндетті түрде өзіне ынғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p><i>Ата –аналарга кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарыңыз берінде өздігімен ойнайды болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сениңіз.</p>	<p><i>Ата –аналарга кеңес</i> - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі орган өз мейірімнізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйымы Дамса ауылының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық 0 «А» сыйнып

Балалардың жасы 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 11-апта 13 – 17 ақпан 2022-2023 оку жылы

Күнтәртібі	Дүйсенбі 13.02.23	Сейсенбі 14.02.23	Сәрсенбі 15.12.23	Бейсенбі 16.02.23	Жұма 17.02.23
Балалардықабылдау	Балалардыкөтерінкікөңіл-күйменкәрсайалу. Балаларшінжайлышағдайжасау. Балаларгатербиешініңтолықаты - жөнінатапсәлемдесудіңүрету. Баланыңбұғінгікөңілкүйі, оны не қызықтыратынытуралысұрау, баланыжекепірінбілдіргутетарту, бұғінгіауарайтуралыбалалардыңойынбілу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кенес,әңгімелесу	Ата-аналарменәңгіме: Балалардыңтазалығыжөніндеке нес беру	Ата-аналарменәңгіме: Ата-аналарғабалаларынертегілік жаттығуғаулгертіпалыпкелул ерінескерту.	Ата-аналарменәңгіме: Балалардыңжетістік пен дөрежесіүшінемес, солқалпыңдасөзсізқабылданажақсыкөртініңіздісездірініз.	Ата-аналарменәңгіме: Ата-аналарғабалалардытамақт арынтаусыпжеутеүретулерінескерту.	Ата –аналарменәңгіме: «Дұрыстамақтануға баулу»
Балалардыңдербесәре кеті (аз қимылдьюйындар, үстелүстійындары, бейнелеуіс- әрекеті, кітаптардықараужәне басқалар)	Шарлармен жаттығулар орындау. Мақсаты: жаттығуларды орындауды. қызығушылығын білдіреді. (Топпен)	Дидактикалық ойын «Бөлмеде не бар?» Мақсаты: Заттардың (шкаф,орындық т.б) аттарын дұрыс атай біледі.	Дидактикалық ойын "Гажайып қашық" Мақсаты: балалар ойыншықтардың атауларын айтады.	Әңгімелесу : "Мениң ойыншығым" Мақсаты: Балалар тәрбиешінің сұрагына жеңіл сөздермен жауап береді.	Дидактикалық ойын "Атын атап бер" Мақсаты:түсі мен көлеміне қарамастан таныс заттарды таниды және көрсетеді.
Үйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)	«Аспан» Асапан ашық,көгілдір, Күн шуағын төгіп тұр! Қол ұстасқан біздерді, Тереземнен көріп тұр	«Ақ тілек» Адал жақсы ниетпен Бар адамға бақ тілеп. Жарып шыққан жүректен, Сөздің бәрі – Ақ тілек!	«Сиқырлы таяқша» Мен бәрінде Куаныш тілеймін! Мен бәрінде Мейірім тілеймін! Мен бәрінде шуақты күн тілеймін! Мен бәрінде көңілді ойын тілеймін! Мен бәрінде	«Қыс» Боран соғар оң жақтан, Боран соғар сол жақтан. Қар лактырып ойнасак, Суық өтер қолғаптан.	«Шана» Тоңса біздің қолымыз, Колғап киіп аламыз. Сарт, сарт, сарт Алаканды соғамыз. Тоңса біздің аягымыз Етік киіп аламыз. Топ, топ, топ Топылдатып билейміз. Тоңса біздің денеміз

			Денсаулық тілеймін!		Тонды киіп аламыз Зу, зу, зу Шанаменен зулаймыз
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҮІӘ		1 - ұйымдастырылғаніс-әрекет			
Сөйлеуді дамыту Міндетті Әңгімелесушіні мұқияттыңда, сұраптарды дұрыс қоюға баулу Мақсаты :Қыс мезгілінің ерекшеліктерін түсіндіру. –Қыс мезгілінде неше ай бар? –Балалар, қыс мезгілінің үш айы да қарлы, аяз, ызғарлы суықпен отеді. –Балалар, сендер қар кайтіп жауатынын білесіндер ме? –Дұрыс, қар жапалақтап, түйрекштегіп те жауады. –Кене, бәріміз бірге «жапалақтап», «түйрекштегіп» деген сөздердің кайталайық. –Балалар, қардың түсі аппак, жер бетінде күмістей, жып-жылтыр болып жалтырап жатады. Қар – жұмсақ ұлпа Педагог өлеңді мәнерлеп оқып, мазмұнын түсіндіреді. Қантар Лебі мұздай ызғарлы, Алып келді қыс қарды. Қысың түндер ұзарды, Ұзак күндер қысқарды. Аяз сүйіп қарсы алған, Жердін аппак туласы. Басталады қантардан, Қыс айының ортасы	Саяат ашу негіздері Міндетті: - Түрлі ойындар арқылы балалардың алдыңғы тақырыптар бойынша алған білімдерін пысықтау Мақсаты Сөздерді буынға белу, буындарды ретімен айту және сыйбамен белгілей алу дағдыларын бекіту. «Бір буыннан басталатын бірнеше сөз» дидактикалық ойыны Педагог балаларды екі топқа бөледі. Педагог бір буынды айтады, балалар жалғастырып, келесі буынды табады. Бір буыннан бірнеше сөз құрауга жарысады. Сөз айтқан балаларға жүлдізшы беріліп отырады. Қай топ бір буыннан ең көп сөз айтады екен. Мысалы: (те-) те-(геш) ,	Саяат ашу негіздері Міндетті .Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау Мақсаты Берілген буынға сөз құрай алу дағдыларын бекіту «Сөзді аяқта» дидактикалық жаттығуы – Мен сендерге сөздің ең соңғы буынның айтпай аяқталмаған сөздер айтамын, сендер соңғы буынды қосып, сөзді аяқтап қайтадан айтасындар. Мысалы: ак...ла, ба...ла, ба...нан, бан...тик, аска...бак, сө...біз, домбы...ра, кам...шы, балмұз...дақ, аялда...ма, дәріха...на, емха...на, балабақ...ша, бағдар...шам, қа...лам, қыза...нақ, бүл...ақ, көзілді...рік, тоңазыт...қыш,	Саяат ашу негіздері Міндетті Дыбыстық талдау жасай алу дағдыларын бекіту Мақсаты Ойындар арқылы шапшаңдық, төзімділік секілді қасиеттерін дамыту. .«Кім көп сөз ойлап айтады?» дидактикалық ойыны Н дыбысынан басталатын сөздер ойландар, сөздерді шапалақпен буынға бөліндер, қашшабуынатасындар. – Нан, нар, ну, нарын, немене, не, неге, нагыз, Нұрлан, Нұргұл, неке, нақ, неліктен. – Р дыбысынан басталатынс өзойландар. Кімкөпсөзойласа, соғанбірфишкадан беріл іп	Көркем әдебиет Міндетті: - -Белгілі образды сомдауда эксперимент жасауға, түрлendіруге мүмкіндік беру Мақсаты: театрландырылға н ойындарға оң көзқарасын калыптастыру. . Ертегі мазмұны бойынша сұраптар: – Ертегі ұнады ма? – Ертегі не туралы? – Анасы тиінді жұмсап, қыздарын не үшін шақырды? – Тиін үлкен қызды неге айналдырыды? Не үшін? – Тиін ортанышы қызды неге айналдырыды? Не үшін? – Тиін кіші қызды неге айналдырыды? Не үшін? – Қай қыздың әрекеті ұнады?	

	<p>те-(рек), те-(мір), те-(тік), көр-(пе), (ор-) ор-(та), ор-(ман), о-(рак), (өр-) өр-(мек), өр-(кеш), өр-(ле), өр-(мек-ші), өр(т), (да-) да(мылда), да(был), да(қыл), да(уыс), Да(рига), Да(рия).</p>	<p>тоқыл...дақ, тер...ек, ша...тыр, ал...ка, апель...син, ау...ыл, ас...пан, карын..дас, кер...ует, қа...зан, шаныш...қы, ба...лық, кал...қан, қаң...бак, ка...мыр, шал...бар, кі...лем, жү...рек, жүге...рі, жүл...дыз. Әр дұрыс айтылған сөзге педагог жүлдізша беріп отырады</p>	<p>отырады. – Радио, рауғаш, рас, рет, резенке, рең. Ойынсоныңдағишкалар дысанап, жеңімпаздыданықтайды.</p>	<p>Рөлге бөліп ойнау</p>
--	--	---	---	--------------------------

Ұзіліс: Қимылды ойындар «Әуедегі атыс»

ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ

ОЙЫНДАР

Мен қандай адаммын ?

Маңсаты: Топтажұмысжүргізуү шінжабымды ахуалорнату, қарым

- катынастың белсендістілінжәнекері байланыс немесе еалута сілдерін менгеру;

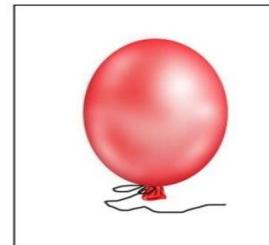

те-(рек), те-(мір), те-(тік),
көр-(пе), (оп-) оп-(та), оп-
(ман),
о-(рак), (өр-) өр-(мек), өр-
(кеш), өр-(ле), өр-(мек-
ші), өр(т), (да-) да(мыл-
да), да(был),
да(қыл), да(уыс),
Да(риға), Дә(рия).

тоқыл...дақ, тер...ек,
ша...тыр, ал...ка,
апель...син, ау...ыл,
ас...пан, карын...даң,
көр...ует, қа...зан,
шаныш...қы, ба...лық,
кал...қан, қаң...бақ,
қа...мыр,
шал...бар, кі...лем,
жү...рек, жүгег...рі,
жұл...дыз.
Әр дүрыс айтылған сөзге
педагог жүлдізша беріп
отырады

отырады.
– Радио, рауғаш, рас,
рет, резенке, рең.
Ойынсоңындағышқалар
дысанап,
женімпаздыанықтайды.

Рөлге бөліп ойнау

Ойын:«Әуедегі атыс» қымылды ойыны

Мақсаты: Топпен қарым-қатынасты нығайту, тез қымылдау.

Ойынның шарты: Бұл сайыста окушыларды екі топқа тең бөлесіз. 1-топқа бірыңғай қызыл түс (өз қалауынцыз бойынша да таңдауга болады), 2-топқа жасыл түсті үрленген шар беріп, екі команданың арасын түзу сызық етіп бормен сызып қоясыз. Музыка ыргағымен екі команда өз шарларын қарсылас команда жаққа лактыру керек. Қай топ жылдамсолженіскежетеді.

2 - ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАНІС-ӘРЕКЕТ

<p>Коршаган орта</p> <p>Міндеті: -Қазақстан аумағын мекендейтін жануарлар мен олардың төлдерін атап және олардың өздеріне тән белгілері бойынша ажырату</p> <p>Мақсаты</p> <p>Жануарлардың бәрінің тірі жан иесі екендігі және олардың тіршілік етуіне белгілі бір жағдайлар қажеттігі туралы түсінікті пысықтау</p> <p>«Жануарды қоректендір» атты дидактикалық ойынды ұйымдастырады.</p> <p>Балалар екі командаға бөлінеді. Бірінші команда жануардың атауын атайды, екіншісі оның немен қоректенетінін айтады. Содан кейін керісінше ойнайды.</p> <p>Балалар өз қалауды</p>	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті:- Геометриялық денелерді тануды және атауды бекіту, заттардың белгілерін, салыстыру, ұқсастығы мен айырмашылығын табу-</p> <p>Мақсаты:коршаган ортадан геометриялық пішіндегі заттарды табу қабілетін қалыптастыру</p> <p>Ортаны модельдеу</p> <p>Тақтада геометриялық фигурандардан бейнеленген ағаштар суреті лінгенді, педагогтің үстелінде көлемді фигурандардан ғимараттар салынған. Геометриялық пішіндер елінде ағаштар да ерекше пішінге ие.</p> 	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті: Коршаган ортадан геометриялық фигурандарға ұқсас заттарды табу, олардың пішіндерін анықтау.</p> <p>Мақсаты:коршаган ортадан геометриялық пішіндегі заттарды табу қабілетін қалыптастыру</p> <p>Шагын топтен жұмыс «Затты тап» ойынын ойнайды. Балалар санамақ арқылы топтарға болінеді, топтарда талқылаң, геометриялық денелерге ұқсайтын заттарды атайды. Эрбір дүрыс жауап үшін фишка алады.</p> <p>Жинақтағы геометриялық денелерді кезек-кезек көрсетіп, қандай заттардың оларға ұқсайтыны (осындағы пішінге ие) туралы сұрайды. Фишкаларды ең көп жинаған топ жеңімпаз атанады</p>	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті: Кеністік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеністікте орналастыру (сол жақта, он жақта, жоғарыда, төменде</p> <p>Мақсаты кеністіктеге орналасуы туралы білімін қалыптастыру.</p> <p>«Қарама-қарсы бағдарды ата» дидактикалық ойыны Педагог ұйымдастырады. Педагог кеністіктік бағдарларды атайды, ал белгі (дол, көрсеткіш, фишка және т.с.с.) алған бала мағынасы бойынша қарама-қарсы бағдарды атайды. Мысалы, он жақ – сол жақ, жоғары – төмен және т.б.</p> <p>Балаларға мағынасы бойынша қарама-қарсы сөздерді айтады.</p> <p>Топтық жұмыс. «Не өзгерді?» ойыны</p> <p>Педагогтың үстелінде бірнеше зат жатыр. Балалар бір-біріне қатысты заттардың қалай орналасқанын есте</p>	<p>Коршаган орта</p> <p>Міндеті: -Бақылау арқылы торт туілктің пайдасын білу</p> <p>Мақсаты Үй жануарлары мен олардың төлдері; олардың адамға әкелетін пайдасы туралы түсініктерін жинақтау</p> <p>«Кездейсоқ біргігу» техникасының көмегімен бірнеше топқа бөлінуге шақырады.</p> <p>Геометриялық фигурандар бейнеленген карточкаларды тарату арқылы; өтіп жатқан тақырыпқа қарай, гүлдердің, жануарлардың атауларына қарай.</p> <p>Педагог сұрақтар немесе ескертпелердің көмегімен балалардың топтағы жұмысына бағыт сілтеп отырады.</p> <p>Сол арқылы</p>
--	--	---	--	--

	<p>бойынша ұнататын жануарына ас мәзірін дайындайды (муляж немесе суреттер пайдаланады).</p>	 <p>– Ағаштардың суреттеріне қараңдар. Қандай геометриялық пішіндерді көріп тұрындар?</p>		<p>сақтайды. Содан кейін олар көзін жұмады, осы кезде педагог бір немесе екі заттың орындарын ауыстырады. Балалар көзін ашып, қандай өзгерістер болғанын, заттар бүрын қайда тұрганын және қазіргі тұрган жерін айтады. Педагог балаларды заттардың бір-біріне катысты орналасуын сипаттайдын сөздерді пайдалануға ынталандырады. Мысалы, коян мысықтың оң жағында тұрды, ал қазір оның оң жағында тұр, т.б.</p>	<p>мәліметтерді дұрыс қабылдауга, дұрыс сөйлеуге үйретеді: Қандай дыбыс шығарады? Не жейді? Қандай пайда әкеледі? Балалардың назарын иттердің үйде және аулада өсірлетініне аударады. Үйде ұстайтын иттің астына төсем төсөледі, ал аула иттері үйшікте жатады. Үйшіктің жанында ылғи ыдыс тұрады. Ол – иттің итаяғы. Қосымша мәлімет береді: әдетте, үйшіктің қасында екі итаяқ тұрады: біріне су, екіншісіне тамақ салынады. Қожайын итке тамақты белгілі бір уақытта құйып отырады. Сұрактарға жауап береді: Иттің өзіне тән белгілері қандай? Сиырдың ше? Олардың арасында ұқсастық бар ма? Айырмашылықтары қандай?</p>
--	--	---	--	--	---

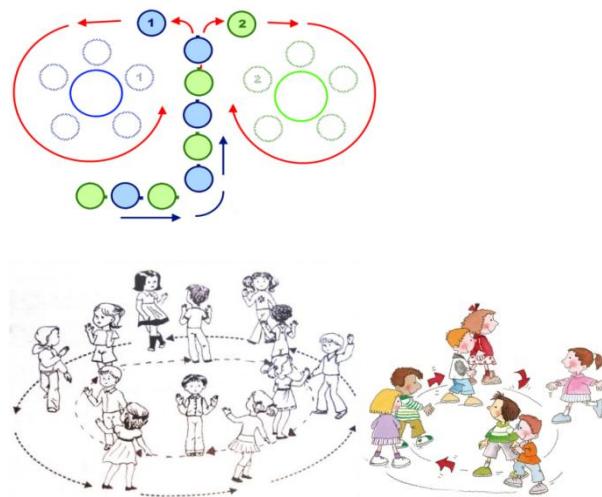
Үзіліс: Аз қимылды ойындар «Жалауша»

« Өкпені еріту » жаттығуы
Тып-тыныш денеңізді бос ұстап

Ойын: «Жалауша»
Ойынның мақсаты: жарысып тез жүгіруге, қарсыласынан бүрын жалаушаны алуға жаттықтыру.

отырыңыз .Өзінізді қаракөлеңкеде театрда отырмын деп есептеңіз Алдыңыздағы шағын сахнаға (ең жек көретін, көргіңіз келмейтін) сіз кешіруге тиісті адамды қойыңыз. Мейлі ол сізді қазір ренжітсін , бұрын ренжітсін ,қазір өмірде бар болсын , әлде өмірден өтіп кетті ме , оған мән берменіз .Көз алдыңызға елестеткенде оның жағдайы жақсы , жүзіне күлкі үйірілген жағдайда болуы керек .Оны бақытты деп біліңіз . Бірнеше минут оның жүзін анық көз алдыңызда ұстап тұрыңыз . Сонан соң барып ол бейнемен қоштасыңыз . Сіз кешірген адам кетісімен сіз өзінізді сахнаға қойыңыз. Өзінізді де тек жақсы жағдайда елестетіңіз . Бақытты , күлкі үйірілген жүзбен тұрыңыз . Бұләлемдегіжақсылықбарлығыныңға да теңжетептініңғыңыз .

Керекті құралдар: ысқырық, жалауша, бор, таяқша.

Мазмұны.

Сыныптағы балалар санау арқылы екі командаға бөлінеді.Олар ойын алаңының екі шетінде қарама-қарсы сап түзеп тұрады.Ойыншылардың дәл ортасынан диаметрі 1 метрлік шеңбер сыйылады.Шеңбердің ортасына жалауша тігіледі.Жалаушаның қасында қолына ысқырық ұстаган ойын жүргізуі тұрады.

Ойынның басталуына белгі берілгеннен кейін ер командағы бірінші тұрган ойыншылар тез жүгіріп келіп, жалаушаны алдымен алуға тырысады.Егер ала алса, ол ойынши команда есебіне ыр ұпай қосады.

Ал шеңберге екі бала да қатар келсе, олар өте сақ болулары керек, өйткені қай ойыншыға қарсыласының қолы бұрын тисе, оның жалаушаны алуға қақысы жоқ.

Ойын осылай бірнеше рет жүріп, жеңіске жеткен команда анықталады.

Ойынның ережесі.

- 1.Ойыншылар тұрган қатарларынан бір мезетте шығуын мүқият қадағалау қажет.
2. Шеңбердің сыйығын басуға болмайды.
3. Шеңбер ішінен алған жалаушаны ойын жүргізуішіге беріп, ойыншылар қайтадан тұрган орындарына жүгіріп кетеді.

Әдістемелік нұсқаулар.

Ойын қызықты өту үшін командаларды бір тұзудің бойына тұргызу керек. Ойын жүргізуі өтіп сабакқа қатыса алмайтын оқушыларды немесе арнаулы төрешілерді тағайындауға болады.

3 - үйымдастырылғаніс-әрекет

Қазақ тілі Міндеті:-- МемлекеттікРәміздердің	Қазақ тілі Міндеті - , - Мемлекеттік Елтаңбаны сипаттай білу	Сөйлеуді дамыту Міндеті: -Қойылған сурақтарға қысқаша	Көркем әдебиет Міндеті: -Белгілі образды сомдауда эксперимент жасауға,	Шығармашылық бейнелеу әрекеті Міндеті:-- Қаршақыздың
--	--	---	--	--

	<p>қазақшаатынүйрету, сойлеумәдениетінжетілдіру</p> <p>МақсатМемлекеттік Рәміздердің қазақша атын үйрету, сойлеу мәдениетін жетілдіру..</p> <p>Постермен жұмыс. Педагог шағын мәтінді оқиды.</p> <p>Мынау – Мемлекеттік Елтанба. Елтаңбамызда шаңырақ, күн шуақтары, тұлпар, жұлдыз бейнеленген.</p> <p>Төменгі бөлігінде «Қазақстан» деген жазу бар.</p> <p>Мемлекеттік Елтаңбандың авторы – Жандарбек Мәлібеков пен Шот-Аман Уәлиханов.</p> <p>– Мемлекеттік Елтаңбада не бейнеленген?</p> <p>– Мемлекеттік Елтаңбада шаңырақ, күн шуақтары, тұлпар,</p>	<p>үйрету, тақпақты жаттау</p> <p>МақсатыМемлекеттік Рәміздердің қазақша атын үйрету, сойлеу мәдениетін жетілдіру.</p> <p>«Мнено кестесі» бойынша Мемлекеттік Елтанба сипатта, сейлем кұра.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Елтаңбада шаңырақ бейнеленген. – Елтаңбада тұлпар бейнеленген. – Елтаңбада жұлдыз бейнеленген. <p>2. Такпак жатта.</p> <p>Мемлекеттік Елтанба Елтаңбамыз – ел беті, Төрге ілінер көрнекі.</p> <p>Анам таққан шолпыдай Дөп-дөңгелек, өрнекті.</p>	<p>немесе толық жауап беруге баулу</p> <p>МақсатыҚыс мезгілінің ерекшеліктерін түсіндіру.</p> <p>Мақал-мәтеддер</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қысына қарай – қоқтемі, Диқанына қарай – егіні. 2. Қар жауды деп куанба, Артынан келер аязы. 3. Қыс қамынды жаз ойла. Дидактикалық ойын: <p>«Дауыссыз дыбыстарды анықта».</p> <p>Ойын шарты: «Қаңтар» өлеңіндегі «мұздай», «ызығарлы», «қарлы», «тұндер», «ұзарды», «қыскарды» сөздерінің ішінен дауыссыз дыбыстарды педагогтің қомегімен табу.</p> <p>Мысалы:</p> <p>«мұздай» сөзіндегі «д» дыбысы – дауыссыз дыбыс.</p> <p>«Ызығарлы» сөзіндегі «з» дыбысы – дауыссыз дыбыс. Тапсырма ауызша орындалады</p>	<p>түрлендіруге мүмкіндік беру -</p> <p>Мақсаты</p> <p>.театрландырылған ойындарға оң қөзқарасын қалыптастыру.</p> <p>Педагог балаларға жұмбак жасырады.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Өмірдегі ең жақын, аяулы жан кім? – Ана сөзін естігендеге, ойларына не келеді? – Аналарың сендерді қандай создермен еркелетеді? <p>Ана – ең аяулы жан. А나нызды сыйлап, ренжітпей журуыміз керек. А나ныз ауырып</p> <p>каласа, дәрі-дәрмеск беріп, күтіп, комектескеніміз жөн. Бүгін біз ана туралы «Үш қызы»</p> <p>атты татар халық өртегісімен танысамыз.</p> <p>Ертегі – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Ертегінің әңгімеден</p> <p>айырмашылығы – ойдан, киялдан шығарады.</p> <p>Ертегіні оқып, мазмұнун ашу</p>	<p>достарымен танысып, олардың суретін сала білуге үйрету</p> <ul style="list-style-type: none"> -- Кейіпкерлердің өзіне тән бөлшектерін мүсіндеу, <p>композицияларды қосымша заттар мен элементтердің көмегімен көркемдеп жеткізу</p> <p>-Сюжеттік композициялар жасау, оларды санды бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару</p> <p>-Сюжеттік композициялар жасау, оларды санды бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару</p> <p>Мақсаты:- Қаршакыздың сүйікті достарын салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру</p> <p>Топтық жұмыс</p>
--	--	---	--	---	--

	<p>жұлдыз бейнеленген. – Мемлекеттік Елтаңбаның авторы кім? – Мемлекеттің Елтаңбаның авторы – Жандарбек Мәлібеков, Шот- Аман Уәлиханов. Балалар жаңа сөздерді және сөйлемдерді, мәтінді қайталайды</p>			
--	--	--	--	--

Узіліс: «Торғайлар мен тор» қымылды ойыны.

Тіл гимнастикасы
«Р»-га тілің келе ме?

Қаламқасқа «тұр», - деші,
Қарындашқа «жүр», - деші.
«Қара қарындашты
Қаламқас алып тұр», - деші,
Ал енді өзің-ақ
«Р-р-р-р», - деші.

Ойын: «Торғайлар мен тор» қымылды ойыны
Мақсаты: Топпен қарым-қатынасты нығайту, тез қымылдау.

Ойынның шарты: Балалар екі топқа бөлінеді. Бір топ алаңның ортасында қол ұстасып шеңбер құрып айналып жүреді. Сол топ тор болып саналады. Екінші топ- торғайлар. Тәрбиеші торды ашындар дегенде 1-ші топтың ойыншылары қолдарын көтереді. (Қол ұстасып айналып жүреді) Торғайлар шеңбердің ішіне кіреді, тез қайта шығуға тырысады. Тәрбиеші «торды жабындар» дегенде 1-ші топтың ойыншылары қолдарын түсіреді. Тордың ішінде қалып қойған балалар шеңберге қосылады. Сөйтіп 1-3 торғай қалғанша ойнайды.

4 - үйымдастырылғаніс-әрекет

	<p>Дене шынықтыру Міндеті: -- Аяққа арналған жаттыгулар: аяқтың ұшына көтерілу, қолды алға созып, жартылай отырып-тұру (2-3 рет);</p>	<p>Музыка Міндеті:-- Музыка тыңдай отырып сол музыканың мағынасын ұшынуға үйрету МақсатыМузыка тыңдай</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті:..- Қолды тізеге койып отырып-тұру; аяқтың ұшымен ұсақ заттарды жылжыту Мақсаты -</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті: - - Шанамен сырғанау. Бір-бірін шанамен сырғанату Мақсаты Дене қымыл жаттыгуларын біртіндей Мақсаты Музыка</p>
--	---	--	--	---

	<p>Мақсаты: Сапта тұрып бір-екі санаққа санауга және сапта тұрып түзелуге үйрету. 30 см биік заттар арқылы кезекпен секіруге үйретуді жалғастыру.</p> <p>II. «Қатып қал!» ойын жаттығуы. Шашырап журу, жүгіру. «Қатып қал!» бұйрығы бойынша бір орындарында қатып қалады.</p> <p>Топтарға бөлініп, негізгі кимыл-қозғалыстарды орындауды. Нөмірлері бойынша топ болып сапқа тұрады.</p> <p>30 см биік заттар арқылы кезекпен секіруге үйретуді жалғастыру. Нұскау – екі аяқпен ширак серпіліп, қолды алға шығарады.</p> <p>Заттардың жанында екі тізбекке тұрады. Топтарға ат кояды. Поролон текшелерден секіріп, құрсауды айналып өтіп, таяқшаны келесі балаға алғып келіп, өзі тізбектің соңына тұрады. Келесі жолы топ болып секіріп барып, қайтарда жүгіріп қайтып келеді. Екі аяқпен ширак серпіліп, қолды алға шығарады. Саптан шықпай, бір-біріне кедегі келтірмеуге тырысады.</p>	<p>отырып сол музыканың мағынасын ұғынуға үйрету</p> <p>Музыка тыңдау: «Бесік жыры» (Ш. Мұхамеджанов) Ән айту: «Бесік жыры» (И. Нұсіпбаев) «Айнала ақша қар» (И. Мамақов) Музыкалық-ыргактық кимылдар: «Қоян», «Аю» (Е. Тиличеева) Билер: «Полька» хорват х.ә. (өндеген В. Герчик) Ойындар, хороводтар: «Көлеңке» (К. Куатбаев) Музыкалық аспапта ойнау: «Құлышақ» (С. Урбах)</p>	<p>. Сапта тұрып бір-екі санаққа санауга және сапта тұрып түзелуге үйрету. 30 см биік заттар арқылы кезекпен секіруге үйретуді жалғастыру.</p> <p>«Ержүректілікке жаттықтыру» «Бұлтқа қол жеткізу» Гимнастикалық қабырғада қол мен аяқ қозғалыстарын үйлестіріп өрмелегу жаттықтыруды жалғастыру. Тапсырмаларды бұлжытпай орында, өздерін ержүрек екендіктерін көрсетуге тырысады</p>	<p>көбейте отырып, төзімділік пен жаттыққандықты арттыру. Бір аяқпен мейлінше ұзақ сырғы білуді Жалғастыр</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойны: «Алшақ бас!». Нұскау – алшақ адымдар тек аяғымен жаксы итерілу, қолын екпінмен дұрыс сермеу, аздал бүгілген аяқпен барынша ұзаққа сырғығандаға мүмкін болатынына басты назар аудару керек. 15 метр қашықтықты ойнышылар қанша қадам жасап жүріп өтетінін есептеп байқау. Ойнышылар шанғы жолымен 15 метр жүріп өтеді. Эр аяғымен мүмкіндігінше алысқа сырғуға тырысады. Қайтадан орнына жай жүріп қайтады.</p>	<p>тындаі отырып сол музыканың мағынасын ұғынуға үйрету</p> <p>Музыка тыңдау: «Бесік жыры» (Ш. Мұхамеджанов) Ән айту: «Бесік жыры» (И. Нұсіпбаев) «Айнала ақша қар» (И. Мамақов) Музыкалық-ыргактық кимылдар: «Қоян», «Аю» (Е. Тиличеева) Билер: «Полька» хорват х.ә. (өндеген В. Герчик) Ойындар, хороводтар: «Көлеңке» (К. Куатбаев) Музыкалық аспапта ойнау: «Құлышақ» (С. Урбах)</p>
<p>Балалар дыңүйге кайтуы</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>Егер Сіздің баланың көпшіл, өз-жақындарыңыз берілген көбіне бірдей ойнайды, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейірімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сениңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>Егер Сіздің баланың көпшіл, өз-жақындарыңыз берілген көбіне бірдей ойнайды, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейірімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сениңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>- үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете берініз: жуынуш, қолын сұрту, шешінуш, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану,</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>Егер Сіздің баланың көпшіл, өз-жақындарыңыз берілген көбіне бірдей ойнайды, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейірімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сениңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес</p> <p>- баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп баланызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз</p>

		<p>мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сениңіз.</p>	<p>горшокқа сұрану. Кімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы булуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>мейріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзінізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>
--	--	--	--	---	---

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйымы Дамса ауылының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық.0 «А» сынып

Балалардың жасы5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі1Ш-апта 20– 24 қараша 2022-2023 оку жылы

Күнтәртібі	Дүйсенбі 20.02.23	Сейсенбі 21.02.23	Сәрсенбі 22.02.23	Бейсенбі 23.02.23	Жұма 24.02.23
Балалардықабылдау	Балалардықөтерінкікөңіл-күйменқарсыалу. Балаларшінжайлышағдайжасау. Балаларғатәрбиешініңтолықаты - жөнінатапсәлемдесудіңүрету. Баланыңбүгінгікөңілкүйі, оны не қызықтыратынытуралысұрау, баланыжекепірінбілдіругетарту, бүгінгіауарайтуралыбалалардыңойынбілу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кенес,әңгімелесу	Ата-аналарменәңгіме: Балалардыңзазалығыжөніндеке нes беру	Ата-аналарменәңгіме: Ата-аналарғабалаларын ертengілік жаттығугаулгертіпалыпкелул ерінескерту.	Ата-аналарменәңгіме: Балалардыңжетістік пен дәрежесіүшінемес, солқалпыңдасөзсізқабылдаңжақсықөретініңіздісездірініз.	Ата-аналарменәңгіме: Ата-аналарғабалалардытамақт арынтаусыпжеугеүрету лерінескерту.	Ата –аналарменәңгіме: «Дұрыстамақтануға баулу»
Балалардыңдербесәре кеті (аз қимылдыйындар, үстелүстійындары, бейнелеуіс- әрекеті, кітаптардықарау және басқалар)	Үстел үсті театры: «Өсімдіктер» және т.б. тақырыптар бойынша сюжетті картиналар қарастыру. Мақсаты: қарапайым сұрақтарға жауап беруге үрету.	Әңгіме құрастыру «Өзін жақсы қоретін гүлдерін туралы әңгімелеп бер.» Мақсаты: баланың сөздік қорын туысқандарының атауларын білдіретін сөздермен байыту.	Ойын– жаттығу: «Топтағы өсімдіктеге күтім жасау»; Мақсаты: баланың сөздік қорын туысқандарының атауларын білдіретін сөздермен байыту.	Ойын: «Гүлдерді тауып, оларды атап бер» Альбомдар,сюжетті картиналар қарастыру, Ирі құрылышы материалдарымен ойындар.	«Менің тобымдағы өсімдіктер» картиналар топтамасынан суреттер қарастыру

Ұйымдастырылғаніс-әрекеткедайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)	Шаттық шенбері: Асапан ашық, көгілдір, Күн шуағын төгіп тұр! Қол ұстасқан біздерді, Тереземнен көріп тұр	Шаттық шенбері: «Ақ тілек» Адал жақсы ниетпен Бар адамға бақ тілең. Жарып шыққан жүректен, Сөздіңбәрі – Ақтілек!	Шаттықшенбері: «Сиқырлытайқша» Мен бәріңе Қуаныштілеймін! Мен бәріңе Мейірім тілеймін! Мен бәріңе шуакты күн тілеймін! Мен бәріңе көңілді ойын тілеймін! Мен бәріңе Денсаулықтілейм ін!	Шаттық шенбері: «Қыс» Боран соғар он жақтан, Боран соғар сол жақтан. Қар лақтырып ойнасак, Суық өтер қолғаптан.	Шаттық шенбері: «Шана» Тоңса біздің қолымыз, Қолғап киіп аламыз. Сарт, сарт, сарт Алақанды соғамыз. Тоңса біздің аягымыз Етік киіп аламыз. Топ, топ, топ Топылдатып билейміз. Тоңса біздің денеміз Тонды киіп аламыз Зу, зу, зу Шанаменен зулаймыз
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҰІӘ	1 - ұйымдастырылғаніс-әрекет				
	Сөйлеуді дамыту Міндеті Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу Мақсаты Көліктер, олардың түрлері туралы түсінік беру – Суда жузетін қандай көлік түрлерін білесіндер? – Кемеде матростар жұмыс істейді, оларды капитан басқарады. – Кемелер жұзу үшін не керек? Педагог ыдысқа су құйып, қағаз кемені суға жібереді. – Кеме не үшін керек? Кеме тез жұзу үшін үрлеп толқын жасайык. Енді кемеге ат қояйык. Озімізді кемеде отырмыз деп елестетейік те, Ермек Өттілеуұлы ағамыздың «Кеме» олеңінмен танысадыз. Өлеңді мәнерлеп оқып береді. Міне, Кеме, Мінем, Мен де. Сапарға алыс шығамын, Теніз сырын ұғамын.	Сауат ашу негіздері Міндеті Сөзге дыбыстық талдау жасау дағыларын жетілдір Мақсаты дыбыстық талдау туралы алған білімдерін пысықтау Дидактикалық ойын «Үйшігін дұрыс тап» – Балалар, мен сендерге суретті карточкалар таратып беремін, сендер карточкадағы суретті атасындар. Сол сөз дауысты дыбыстан басталса, тақтада тұрган қызыл үйшікке, ал дауыссыз дыбыстан басталса, көк үйшікке саласындар. Балалар жеке-жеке түсіндіріп, суреттерді өз үйшіктөріне салады. Дидактикалық ойын: «Кері сөзді ата»(доппен) – Балалар мен сендерге допты	Сауат ашу негіздері Міндеті Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау Мақсаты дыбыстық талдау туралы алған білімдерін пысықтау Дидактикалық ойын: «Бұынға бол» – Мен сендерге суреттер көрсетем, сендер суретті атап, атын шапалакпен бұынға болындер. Мысалы: жа-пы-рақ, жұ-зім, ке-ру-ет, тұ-йе, та-бак, ке-рік, пи-яз, ө-рік, жыл-кы, ши-е, мы-сық, а-ғаш, ал-ша, ка-ла, үс-тел, шал- ма, тек-ше, те-ре-зе, са-ғат, са-ғыз,	Сауат ашу негіздери Міндеті: Сөйлем құрай білүлдерін, сөйлем сызбасын сыза білүлдерін жетілдіру Мақсаты: Суреттер бойынша сөйлемдер құрай білу дағыларын жетілдіру – Мен сендерге сөздің ең соңғы буынның айтпай аяқталмаған сөздер айтамын сендер соңғы буынды қосып сөзді аяқтап қайтадан айтасындар. Мысалы: аққа...ла, ба..ла, ба..нан, бан..тик, асқа..бақ, сө..біз, домбы..ра, қам..шы, балмұз..дақ, аялда..ма, дәріха..на, емха..на, балабақ..ша, бағдар..шам, қалам...сап, қыза..нақ, бұл..ақ, көзілді..рік, тоңаң..қыш, тер..ек, ша..тыр,	Көркем әдебиет Міндеті: Сөйлегендеге мақалмәттерді колдануға баулу Мақсаты: Ертегіні баюндауда эпитет, тенеу сөзді колдануға үйрету Мақалдың мағынасын түсініп ал. Бермestің асы піспес, Қазаны оттан түспес. Мақалдың мағынасын педагог ешкімге өзінің асынан татқызбайтын, дайын тамақты ешкімге бермейтін адам деп түсіндіреді. Ойын-жаттығу: «Өз көңлілімден боліс». – Балалар, біз Алдаркөсені көргенде не істейміз? (Қуанамыз)

	<p>Жолсеріктей, жан достардай бізден қалмай, Шагалалар шаршамастан шарқ ұрады: Сағымданған, бұлдыраган түзде шалгай. Кемемізді жагалаулар шакырады</p>	<p>лақтырып сөз айтамын, сендер сол сөзге кері сөзді тауып айтасындар да, допты кері лақтырасындар.</p> <p>Мысалы: жаман-жақсы, ақ-кара, ақылды-ақымақ, білімді-білімсіз, кайрымды-кайрымысыз, биік-аласа, жылады-күлді, отырды-түрді, ашты-тәтті, жапты-ашты, кіршық, таза-лас, ыстық-сұық, көрікті-көріксіз, жұмды-ашты, катты-жұмсақ, ұзын-қыска, жалпақ-жіңішке т.б.</p>	<p>қой, қо-ян, түл-кі, піл, ке-се, ша-нышқы, ти-ін, и-не, пи-ма, лимон, ал-мұрт, қар-быз, қалам, ше-лек, қы-за-нақ, а-рыс-тан, жолба-рыс, тас-ба-қа, ба-қа, кай-мақ, ко-бе-лек т.б.</p>	<p>ал..қа, апель..син, ау..ыл, ас..пан, қарын..да, кер...ует, қа..зан, шаныш...қы, ба..лық, қал..кан, қан..бак, қа..мыр, шал..бар, кі..лем, жү..рек, жүге..рі, жұл..дыз.</p> <p>Әр дұрыс айтылған сөзге педагог жүлдізша беріп отырады. Ойын соңында жүлдізша саналып, женімпаз анықталады.</p>	<p>- Ал сараң бай Шығайбайды көргенде не істейміз? (Ашуланамыз) Педагог ертегіні музикалық театр арқылы сахналауды ұсынады. Ертегі кейіпкерлері бойынша рөлдерге бөледі. Басқа балалар көрермен болады. Музикалық театр аяқталған соң көрермендерге бас иеді. Көрермендер қол шапалақтайды</p>
--	--	--	---	---	--

Үзіліс:

Қымылды ойын:
« Құн мен тұн »

Мақсаты: Балаларды ептілікке, жылдамдыққа, ажыратуға баулу.

Ойын мазмұны:

Балалар бірі « Құн», екіншісі « Тұн» тобы болып екіге бөлінеді. Олардың бір-бірінен бөлек, өз үйлери болады. Тәрбиешінің көрсетуі бойынша екі команда да жаттығулар жасап тұрады. Тәрбиеші « Құн» деп белгі берген кезде, сол топтың балалары үйіне жеткізбей қызып жетулері керек. Қолға түсken балалар қуушылар қатарына қосылады. Сөйтіп, ойын осылайша алма-кезек жүріп отырады. Көп бала ұстаған команда жеңіскежетеді.

Қымылды ойын:« Қоғи-ғөк »

Мақсаты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу.

Ойын мазмұны: Тақпак айтып, бір қызды « кемпір» етіп сайлайды. Қалғандары қаз болады. « Кемпір» шетке шығып тұрады, басқа ойыншылар қаздай тізіліп, бірінің соңынан бірі ұстап:

Гөк, гөк, көғи көк,
Гөк, гөк, көғи гөк.

Гөк, гөк, көғи гөк,-деп қаздың жүрісіне еліктеі ақырын он мен солға шайқалып, « кемпірдің» қасына келеді. Бірінші келген балаға беріп: « Жоғалтпаңдар!»-деп тапсырады.

Балалар айнала жүріп, қайтадан қаздай тізіліп « кемпірge» келеді.

« Кемпір»

Әлгің қайда?

Қалды сайда!-деп сұрайды.

Балалар бәрі бірдей.

Қымылды ойын:

« Аққу-қаздар »

Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа, аңғарымпаздыққа тәрбиелеу.

Ойын мазмұны: Алаңың бір шетіне қаздар тұратын үй белгіленеді, қарсы шетіне бақташы тұрады. Үйдің бір жақ бүйірінде қасқыр тұратын үңгір болады. Алаңың қалған жері жайылым болады. Бақташы қаздарды жайылымға қызып шығады, олар жайылыш жүреді.

Бақташы: Қаздар, қаздар, қаңқылдан, Барасындар қай жаққа.

Қаздар: Айна көлі жалтылдан, Жатқан жасыл аймаққа.

Бақташы: Біздің жерге түсे кет,

Түсіп сусын іше кет.

Қаздар: Сіздің жерге түсеміз

Түсіп сусын ішеміз.

Бақташы: Болсын онда жол жайлыш!

	<p>Әлгің қайда?- Калды сайда!-деп жауап береді. Олай болсасендердің бірінде алып қаламын, деп «кемпір» балаларға бас салады. Балалартізбегін жазбайқашаженелуік ерекет. Қолғатuksenбіреуін «кемпір» қасына алып қалабереді. Ойынбарлық балаларды түгелдістап болғанша қайтажалғаса береді.</p>	<p>Қаздар: Бізге ол жаққа болмайды, Жолды тосып тұр сұр қасқыр. Бақташы: Олай болса, қалаған, Жақтарыңа бар аман. Қаздар қанаттарын жайып, жайылым арқылы үйлеріне үшады, ал қасқыр үнгіршек жүгіріп шығып, оларды үстауга тырысады. Ұсталған қаздар қасқырдың үнгіріне қарай жүреді. Бірнеше рет жүгірістен кейін қасқырдың үстаған қаздарғын санайды. Ойын 3-4 рет қайталанады.</p>
--	--	---

2 - ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАНІС-ӘРЕКЕТ

	<p>Көршаган орта Міндеті: -Жануарлардың тірі тіршілік ісесі екендігін бақылау және себеп-салдарлық байланыстарды ажырату Мақсаты Табигатты бағалай білуге, оған адамгершілік карым-катьнас жасауда үйрету «Ой-пой-пой» дидактикалық ойныны. Педагог мынадай жағдайларды мысалға келтіреді: Үй жануарлары орманда тіршілік ете алады. Адам үй жануарларын бағады. Шошқа бағушы жылқыға күтім жасайды. Жылқыларға арнап жылқы кора салады. Сіздерге</p>	<p>Математика негіздері Міндеті:- Қозғалыс бағыттары: сол жақтан оң жакка, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан томенге, алға, артқа- Мақсаты: Талдау, салыстыру, қарапайым тұжырымдар жасау; зейін, есте сақтау, сөйлеуді дамыту – Топпен жұмыс: Санамақ арқылы балалар топқа бөлінеді. Балалардың әрқайсысында өрнекті сурет (алаша) бар. Ойын жаттығуы. «Өз өрнегің туралы айтып бер». Балалар пішіндерді қарап, олардың орналасуын атаяу тиіс</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Кеңістікте және қағаз бетінде бағдарлау білімін қалыптастыру Мақсаты: кеңістіктеге және қағаз бетінде бағдарлау білімін қалыптастыру. «Суретті тап» дидактикалық ойныны Карточкалармен жұмыс үсінады: Әрбір топта суреттері бар карточкаларды қарандар. Одан кейін, мысалы, оң жақтағы жоғарғы бұрышта орналасқан суретті көрсетуді (фишкамен жабуды) үсінады. Жаттығу бірнеше рет қайталанады. Мұқияттыңда, заттардың орналасуын атайды. Карточкаларды қарайды. Педагогтің нұсқауы бойынша іс-киммел жасайды</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Қағаз бетінде (жогары, төмен, оң жақ, сол жақ, ортада) бағдарлауға, суретті сипаттау бойынша табуға үрету Мақсаты кеңістіктеге және қағаз бетінде бағдарлау білімін қалыптастыру. 1-тапсырманы орындауды үсінады. Суретке қарайды. Сөреде түрган ойыншылардың орналасуын айтады. – Маймыл қандай сөреде отыр? (Оң жақтағы жоғарғы.) – Оның жанында қандай заттар бар? (Бұл сөреде басқа заттар жок.) – Кітаптардың үстіндегі жағында, астында жағында нелер тұр? Жоғары – төмен, оң жақ – сол жақ сөздеріне сұрап құрастыру. Педагог балалардан досының сұрақтарына жауап беруін</p>	<p>Көршаган орта Міндеті: -Жануарларды әртүрлі белгілері бойынша: құстар, балықтар, жануарлар, аңдар, жәндіктер, топтастыру Мақсаты) Балалардың балықтар, бакалар мен су жәндіктері 1 және олардың тіршілігі жайлы түсініктерін көңейту сүкіймасы мен оны мекендейтіндердің суреті мұқият қарап шығуды сұрайды. Балалардан сүкіймаларында тіршілік ететін балықтар, бакалар мен жәндіктер туралы қызықты фактілер айтып берулерін етінеді. Балалар педагогтің жетекші сұрақтарының көмегімен суда</p>
--	---	--	---	---	---

	<p>бұғынгі ҰОҚ ұнады ма? Балалар ойынға қосылады. Егер балалар педагогтің айтқанымен келіссе: «Ой-пой-пой, дәл солай!» – деп жауап береді. Егер келіспейтін болса: «Ой-пой-пой, олай емес!» – деп жауап береді.</p> <p>Элементтері қалай орналасқаны туралы айтады: оң жақтағы жоғарғы бұрышта – дөңгелек, сол жақтағы жоғарғы бұрышта шаршы, сол жақтағы төменгі бұрышта – сопақша, оң жақтағы төменгі бұрышта – тіктөртбұрыш, ал ортада үшбұрыш орналасқан</p>	 <p>Талқылап, сұрактарға жауап береді.</p>		<p>балықтар, бақалар мен жәндіктер тұратынын айтады. Балық – суда тіршілік ететін жануар. Оның денесі қабыршақпен қапталған. Олар тек қана суда тіршілік етеді. Балықтар су астында желбезегінің көмегімен тыныстайды. Судағы ауа да ерекше. Суда тіршілік ететін бақалар да, жәндіктер де ондағы ауаны «аулауға» әбден үйренген. Ал, мысалы, жүзгіш коньзы ауа көбіршіктерін кеуде қуысына салып алыш, суға сұнғиді. Суқоймаларын мекендейтіндердің де пайдасы көп. Олар суды тазартады, оның мөлдір болуына ықпал етеді, қурап қалған өсімдіктерді жейді, судың түбін тазалайды</p>
--	---	---	--	---

Үзіліс:

Қимылды ойын:

«Шарлармен алмасу»

Мақсаты: Балаларды ептілікке, жылдамдыққа, ажыратуға баулу.

Ойын мазмұны:

Балалар орындықтарда дөңгеленіп отырады. Тәрбиеші қатар отырған екі балаға бір-бірден шар береді де ары қарай басқаларға ауыстырады (біреуі онға, біреуі солға ұсынады). Шарлар бір-бірімен екі жақтан

Қимылды ойын:

«Кішкене өзен арқылы»

Мақсаты:

Балаларды қырағылыққа, байқампаздыққа үйрету, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу

Ойының шарты:

Ойынғابір топ (6-8 адамнан) бала тартылады. Аланда бір-бірінен 1,5-2м қашықтықта кесісіз ұзықсызылады. Бұлөзен.

<p>кездескенде балалар « Соқтығысты» деген сөзбен оларды соқтықтырады. Одан кейін балалар орындарынан тұрып, дәңгелекті айналып, қарсы жаққа барады, қалғандары орындықтарынан тұрып: « Жүгірдік, жүгірдік...,» деп дауыстайды. Балалар өз орындықтарына жүгіріп келіп: « Ол шарды басқа балаларға береді де ойын қайталаңады.</p> <p>Бұл ойынды даладағы сазды алаңда өткізуге болады, онда балалар көк шөптің үстінде отырады</p>	<p>Ойнаушыларсызықтыңжанында-өзенніңжағасында тұрады. Олар өзенненанықсызылғандәңгелектерарқылышығынсуламай, тастан-тасқасекір потуікерек.</p> <p>Дәңгелектердіңараасыныңқашықтығыбалалардыңоларғабірінен-бірінесекіреалатында болуыктерек. Өзенненқатарынан 2-3 бала өтеді, ал қалғандарытәрбиешіменбіргеолардыбықалаптұрады. Секіреалмай, аяғынсулапалғандары оны құнгекептіругекетеді-орындыққаотырады.</p> <p>Кейіноларойынғақайтышпараласады, тәрбиешілардықалай болса да мақтап, жағаныңекіншіжағынаөтугекемектеседі.</p>
---	---

3 - үйімдастырылғаніс-әрекет

<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті: Сөздердіңікте п, тәуелден, септепқолданабілу</p> <p>Мақсаты Нұр-Сұлтан қаласы туралы сөйлем күрап айтуда үрету.</p> <p>Нұр-Сұлтан қандай қала?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Нұр-Сұлтан – астана. Қыуышқаң Сөүле: Мен сендерге Нұр-Сұлтанның көрікті орындарын көрсете аламын. Интербелсенді тақтада көрсүтү. Нұр-Сұлтан – біздің астана. Мынау – Нұр-Сұлтан қаласы. Мынау – көше. Астанада көшелер көп. - Көше таза. Көшелер таза. - Мынау – үй. Үй – үйлер. - Биік үй. Биік үйлер. - Әдемі үйлер. - Мынау – Бәйтерек. <p>(Түсінік беріледі).</p>	<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті - Сөздік корларын жана сөздермен толықтыру, тақпак жаттау,</p> <p>Мақсаты Нұр-Сұлтан қаласы туралы сөйлем күрап айтуда үрету.</p> <p>Дыбыстық жаттығу (айнамен орындалады).</p> <p>Ә-ә-ә – бә-ә-ә й-те-рек – бәйтерек.</p> <p>I -i-i, iс, ін, ін, іш-кіш – мынау – ескерткіш.</p> <p>Ойын: «Жалғастыр». Сөздерді, сөйлемдерді бекітіп, қайталау. Қа...(қала)</p> <p>Кө... (көше)</p> <p>Та... (таза)</p> <p>Нұр-Сұлтан – жаңа... (Нұр-Сұлтан – жаңа қала.)</p> <p>Нұр-Сұлтан – ... (Нұр-Сұлтан – таза қала. Нұр-Сұлтан – әдемі қала.)</p>	<p>Сөйлеуді дамыту</p> <p>Міндеті: Зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру</p> <p>Мақсаты Өлең арқылы көлік түрлерінің маңызын түсіндір</p> <p>Педагог өлең мазмұнын сұрақ қою арқылы сұрайды.</p> <p>–Өлең не туралы?</p> <p>–Кемеге жол серік – деп нелерді айтудың отырып?</p> <p>–Алыс шалғайда не көрінеді?</p> <p>–Енді осы өленді суретке қарап отырып, қайталараЯ жаттап алындар.</p> <p>–Балалар, бүгінгі оку қызметінде нелер жайлыштылды? Педагог екі</p>	<p>Көркем әдебиет</p> <p>Міндеті: -Айналасында болып жатқан оқигаларға өзінің көзқарасын білдірге құлшынысын дамыту</p> <p>Мақсаты .ертеғін ым-ишармен сақналауга дағдыландыру</p> <p>Алдарқосенің басынан кешкен бір оқигасы туралы қызықты өртегімен танысамыз.</p> <p>Алдарқосе құлығымен, айласымен адамдарға жақсылық жасап, көмектесіп отырган.</p> <p>Ол әрдайым ән айтуды, конілді жүреді. Ертеғі – әдеби жанрдың бір түрі екенін еске түсіру. Ертеғіде шындық пен киял-ғажайып оқига аралас келіп отырады. Қиялдан туындауды.</p> <p>Педагог «Шықбермес Шығайбай» өртегісін оқып береді</p> <p>Ертеғі мазмұны бойынша сұрақтар:</p> <p>– Ертеғі үнады ма?</p> <p>– Ертеғі қалай аталады?</p> <p>– Шықбермес Шығайбай қандай адам?</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті</p> <p>Міндеті:-- балалар бойында байқағыштық, қысқы табигат құбылыстары ерекшелігін сезіне білуге үртеп</p> <p>-- Біртекті заттардан сюжеттер құру, бірнеше пішиңді бір тұғыра орналастыру</p> <p>-Қайши мен желімді дұрыс колдану, енбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сакта</p> <p>-Дайын үлгілермен және карапайым сыйба бойынша жұмыс істеу, бейнені кескіні бойынша кию үшін қайшыны колдану</p> <p>Мақсаты қысқы табигатты салу, мұсіндеу, жапсыру, құрастыру</p> <p>Топтық жұмыс</p>
--	---	--	---	--

	<p>Бәйтерек әдемі. Мынау – ескерткіш. Мынау – уш би ескерткіші. Нұр-Сұлтан – жаңа қала. Нұр-Сұлтан қандай қала екен? (Балалар «әдемі», «газа», жаңа сөздерін қолданып, жауап береді). Нұр-Сұлтан – жаңа қала. Нұр-Сұлтан – әдемі, таза қала</p>		<p>тілде аудармаларды айтып өтеді. Сөздік жұмыс. Бұл жердегі «Сағымданған, бұлдыраған түзде шалғай» деген өлең жолдары «өте алыста, көз ұшында» деген мағынада Ойын шарты: Суреттегі көлік түрлерінің жолдарын салу. Құрлықта жолмен жүретін болса астына жол, аспанда ұшатын болса бұлттар, суда жүзетіндерге көл салып беру керек.</p>	<p>– Алдаркесе Шығайбайды алдау үшін қандай құлық ойлап тапты? – Алдаркесе жабықтан сығалағанда не көрді? – Алдаркесе үйге кіргенде, үйдегілер қандай әрекет жасады? – Шығайбай Алдаркеседен не туралы сұрады? – Алдаркесе не деп жауап берді?</p>
--	---	--	--	--

Үзіліс: .Секіруге ариалған қозғалмылай ойын: «Сызықтан секіру»

Тіл дамытуға ариалған жаттығулардың мақсаты:

Балалардың дыбысты дұрыс айтуын түзету, тілін дамыту

1.Т: Күйсандықтыашайық

Б до- до- до

Т: тілдерінбізбастайық

Б: ре - ре - ре

Т: бас дыбыстыбастайық

Б: ми - ми - ми

Г Жайлапәнгесалайық

Б: до - до - до

2. Шалқыпшығарсондакүй

Б: фа - фа - фа

Т: Бәрі до - дан басталар

Б: до- до -до

Секіруге ариалған ойын: «Сызықтан секіру»

Ойынның мақсаты: Қос аяқтап секіру тәсілдерін үйрету.

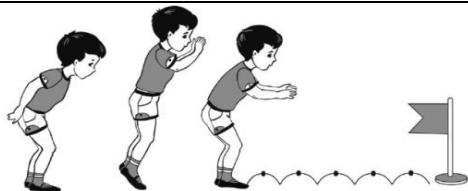
Мазмұны: Ойын алаңының бір шетінен түзу сызық сызылады. Сыныптағы окуышылар санау арқылы төрт командаға бөлініп, олардың біріншілері сол сызықтың үстінде тұрады. Осы сызықтан 4-5 қашықтықта бір-бірінен ара қашықтығы 40-50 см болатындей өзара параллель 8-10 сызық жүргізіледі.

Мұғалімнің белгісі бойынша әр команданың бірінші тұрған ойыншысы бірінші сызыққа дейін жүгіріп келіп, аяқтарын біріктіріп ұстап, паралелль сызықтардан қос аяқтап секіріп өтеді де, қайтып келіп, тізбектің артына барып тұрады.

Мұғалім секіріп өткен балалардың секіру әдістерін бағалап, басқа ойыншыларды көмекке шақырады. Бұдан соң келесі қатардағы төрт ойыншы секіріп

Т: До -нықштарбасқалар

Б: До, ре, ми, фа, соль,ля , си, до

өтеді.

Ойын осылай барлық ойыншылар секіріп өткенше жалғасабереді. Ойынның соңында әр қатардағы қос аяқтап жақсы секіретін балалардың аты аталады. Ойынды бірнеше рет қайталап ойнатуға болады.

Ойынның ережесі

1. Ойыншылардың тез секіргені емес, дұрыс секіргені бағаланады.
2. Секіру кезінде балалар арасындағы ара қашықтықтар сақталуы керек.
3. Оқулықта көрсетілген секіру техникасы орындалуға тиіс.

Әдістемелік нұсқаулар.

Ойынды 1-2 рет өткізгеннен кейін, сыныптағы қос аяқтап секіру техникасын жақсы менгерген екі-үш баланың секіргенің басқа ойыншыларға көрсетіп, басқа ойыншылардан солар сияқты секіруді талап ету керек.

Ойынның педагогикалық маңызы.

Секіру жаттығулары бала аяқтарының бұлышқ еттерінің, карын, арқа, бұлышқ еттерінің жетілуіне ықпалын тигізеді. Қымыл-қозғалыс әдістерін көбейтіп, қымыл сапаларының үйлесімі артады. Бала өз күшіне сенуге үйренеді.

4 - үйімдастырылғаніс-әрекет

Дене шынықтыру

Міндеті:-- Сырганау. Өз бетінше мұзды жолмен сырғанау, жүгіріп келіп сырғанау
Мақсаты:Сапты бұзбай бірінші-екінші деп саналуға үйрету. Бір қолмен допты еденге соғуды үйретуді жалғастыру, допты алаканды ашып қағып алу, кеудеден саусақтардың басымен итеріп лақтыру және

Музыка

Міндеті:-- -- Эуенге ілесе отырып, ыргақты сақтап аспапта ойнауға дағдыландыру
Мақсаты: Эуенге ілесе отырып, ыргақты сақтап аспапта ойнауға дағдыландыру
.Музыка тыңдау:
«Жан анам» (Е. Өміров)
Ән айту: «Екеуміз әйбат

Дене шынықтыру

Міндеті: - Велосипед, самокат тебу. Шеңбер бойымен және тұра жолмен өз бетінше екі дөңгелекті велосипед тебу. Оңға және солға бұрылу
Мақсаты -Сапты бұзбай бірінші-екінші деп саналуға үйрету. Бір қолмен допты еденге соғуды үйретуді жалғастыру, допты алаканды ашып қағып алу, кеудеден саусақтардың басымен итеріп лақтыру және аяқтың қасында еденге

Дене шынықтыру

Міндеті: - Баскетбол элементтері. Кеуде тұсынан екі қолмен допты бір-біріне лақтыру
Мақсаты Сапты бұзбай бірінші-екінші деп саналуға үйрету. Бір қолмен допты еденге соғуды үйретуді жалғастыру, допты алаканды ашып қағып алу, кеудеден саусақтардың басымен итеріп лақтыру және аяқтың қасында еденге

Музыка

Міндеті: Динамикалық ерекшелікті көрсете отырып, эмоционалды түрде ән айту
Мақсаты Эуенге ілесе отырып, ыргақты сақтап аспапта ойнауға дағдыландыру.
)Музыка тыңдау:
«Жан анам» (Е. Өміров)
Ән айту: «Екеуміз әйбат

	<p>аяқтың қасында еденге қырындан бір қолмен соғуға дағдыландыру .</p> <p>«Түрлі түсті ғаламшар» – бұл ғаламшардың тұрғындары түрлі түсті доптарды жақсы көреді. Допты еденге бір қолмен соғып, алакан жайып қайта саусактың басымен қарсы алып, қайтарып, аяқтың жанына қарай еденге соғу. Себеттен түрлі доптарды алып, қалауышша тұра қалады. Допты еденге бір қолмен соғып, алакан жайып, саусактың басымен қарсы алып, қайта қайтарып аяқтың жанына қарай еденге соғуға тырысады. Допты сокқанда күш мөлшерін есептеп, дұрыс пайдалануга тырысады. Педагогтің белгісімен келесі ғаламшарға ұшады – (көзді жұмып) қарандығыда залмен қозғалысын жалғастырады</p>	<p>баламыз» (И. Нұсіпбаев) «Бесік жыры» (И. Нұсіпбаев) Музыкалық-ыргақтық қимылдар: «Шенберге тұр» (Л. Бетховен) Билер: «Тырналар би» (Д. Абиров) Ойындар, хороводтар: «Төлдер» (Д. Ботбаев) Музыкалық аспапта ойнау: «Атқа мініп шабамыз</p>	<p>алақанды ашып қағып алу, қеудеден саусактардың басымен итеріп лактыру және аяқтың қасында еденге қырындан бір қолмен соғуға дағдыландыру</p> <p>. «Жорғалаушылар ғаламшары» – бұл ғаламшардың тұрғындары тек еңбектеп, жорғалап қозғалады. Модульдерден аттап шынтақтарап, тізерлеп, еңбектеп жүргүре жаттығу. Шынтақтарап, тізерлеп, еңбектеп залдың келесі жағына модульдерден асып етеді.</p> <p>Қолдары мен аяқтарының жұмысын үйлестіруге, бағытын сақтап қозғалуға, басқа балаларға соғылмауға тырысады</p>	<p>қырындан бір қолмен соғуға дағдыландыру</p> <p>«Сиқырлы ғаламшар» – бұл ғаламшардың тұрғындары альптардан көртыктарға айнала алады. «Алыптар мен көртыктар» қымыл-қозғалыс ойныны.</p> <p>Залға шашырап бытырыңқы жүрісті орындаиды. Эртүрлі музика әуенімен сәйкес қимылдар жасайды: шашпаң әуенге үлкен адымдан, қолын жогары көтеріп жүреді. Баяу әуенге кішкентай қадамдар жасап, қолдарын беліне қойып жүреді.</p>	<p>баламыз» (И. Нұсіпбаев) «Бесік жыры» (И. Нұсіпбаев) Музыкалық-ыргақтық қимылдар: «Шенберге тұр» (Л. Бетховен) Билер: «Тырналар би» (Д. Абиров) Ойындар, хороводтар: «Төлдер» (Д. Ботбаев) Музыкалық аспапта ойнау: «Атқа мініп шабамыз</p>
Балалар дыңүйге қайтуы	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің баланың көпшіл, өз-жақындарыңыз берілген көзінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің баланың көпшіл, өз-жақындарыңыз берілген көзінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үртепе беріңіз: жуыну, қолын сұрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Күйдегі міндетті түрде өзіне ынғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің баланың көпшіл, өз-жақындарыңыз берілген көзінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп баланыңды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейрімінізді көрсетіңіз. Баланыңдың көзінше мектеп туралы өзінізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>

--	--	--	--	--

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйымы Дамса ауылының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық:0 «А» сынып

Балалардың жасы5 -жас

Жоспардың құрылу кезеңі1V-апта 27 – 28 қараша 1-3 наурыз 2022-2023 оқу жылы

Күнтәртібі	Дүйсенбі 27.02.23	Сейсенбі 28.02.23	Сәрсенбі 01.03.23	Бейсенбі 02.03.23	Жұма 03.03.23
Балалардықабылдау	Балалардыкөтерінкікөңіл-күйменкәрсыйалу. Балаларшінжайлышкағдайжасау. Балаларгатәрбиешініңтолықаты - жөнінатапсәлемдесудіңүрету. Баланыңбүтінгікөңілкүйі, оны не қызықтыратынытуралысұрау, баланыжекепірінбілдіругетарту, бүтінгіауарайтуралыбалалардыңойынбілу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кенес,әнгімелесу	Ата-аналарменәнгіме: Балалардыңтазалығыжөніндеке нес беру	Ата-аналарменәнгіме: Ата-аналарғабалаларынертенгілік жаттығугаулгертіпалыпкелул ерінескерту.	Ата-аналарменәнгіме: Балалардыңжетістік пен дәрежесіүшінемес, солқалпындасөзсізқабылданажақсыкөретініңіздісездірініз.	Ата-аналарменәнгіме: Ата-аналарғабалалардытамақт арынтауысыпжеутеүретулерінескерту.	Ата –аналарменәнгіме: «Дұрыстамақтануға баулу»
Балалардыңдербесәре кеті (аз қимылдьюйындар, үстелүстійындары, бейнелеуіс- әрекеті, кітаптардықарау және басқалар)	Д/ойын: «Қарап ал да есіңе сақта» Мақсаты: балаларды көрген суреттерді есі не сақтап,көз алдына елестете отырып ,әр қайсысын ретімен атап шығуға, үй жануарларының,андардың және құстардың жалпы аттарын айтқызу. Оларды корғауға қамқоршы болуға тәрбиелеу. Көрнекіліктегер: үй жануарлары,андардың,құстардың суреттері.	Д/ойын «Гажайып қоржын» Мақсаты: Балаларды заттарды тиісті қасиеттеріне карай ажыратада білуге үрету. Ойын шарты: Қоржындағы затты сипап біліп атаяу. Бала затты дұрыс сипаттап бергеннен соң ғана зат қаптан алынып, балаларға көрсетіледі, ал дұрыс атамаса қаптан алынбайды. қажетті құралдар: Гажайып қоржын. Балалар санына сойкес, таныс ойыншықтар.	Д/ойын:«Экологиялық пирамида». Мақсаты: Балаларды логикалық ойлай білуге, әр сатыны таңдаудын негіздей отырып, экологиялық пирамида құрастыруға үрету. Табигаттағы барлық нысандардың өзара байланысын көре білуге баулу.	Д/ойын:«Зоологиялық домино». Мақсаты: Балалардың жабайы және үй жануарлары туралы білімдерін бекіту; үғымталдыққа, зейін қоюшылыққа баулу. Ойын ережелері: Кімде-кім өз карточкаларын бірінші болып койса, сол жеңімпаз болады. Жүрісті жіберіп алмай, карточканы дер кезінде койып, мұқият болу.	Д/ойын:Не артық? Мақсаты: Балаларды суретке қарап,оларды топтастыруға үрету. Құстар мен жануарлардың жеке және жалпы аттарын айтқызу. Оларды корғауға қамкоршы болуға тәрбиелеу. Көрнекіліктегер: әр түрлі құстар мен үй жануарлары бейнеленген суреттер.

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)	<p>Табиғатыңтамаша, Көзтоймайдықараса. Табиғаттыаялап, Сәлемсаған-Жерана! Сәлемсаған-Нұрлықүн! Аман-есенболайық, Бейбітшілікқалайық. Бізәдептібаламыз, Бізерекшебаламыз, Қонақтардықөргенде Амандаспаламыз.</p>	<p>Табиғат қандай тамаша, Тоймаймыз біз де тамсана. Балықтар шіркін жүзеді, Табиғаттың жыры көп, Табиғаттың сыры көп.</p>	<p>Табиғат, сен тіршілік тұнып тұрған. Сен күнсің көтерілген күліп қырдан. Сен көлсің, сен ормансын. Сен - бұлбұлсын, Адамға сұлулықты шын ұқтыраған!</p>	<p>Табиғатқа камқор бол, Байлығын біз корғайық. Әдепті да, тәртіпті бол, Жақсылығын қолдайық.</p>	<p>Біз балдырган тең басқан, Дос құшагын елге ашқан. Тілегіміз тыныштық, Ашық болсын кек аспан. Мыкты болсын іргеміз, Бәріміз де біргеміз.</p>
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҰІӘ					1 - Ұйымдастырылғаніс-әрекет
<p>Сойлеуді дамыту Міндеті: Шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру</p> <p>Мақсаты : Сөздерде неше дауысты дыбыс болса, сонша буын болатынын түсіндіру</p> <p>– Сендер М.Торежановтың олеңдерін, әңгімелерін білесіндер. Ол кісінің әңгімесімен, олеңдерімен танысқанбыз. Ал қазір мен сендерге осы кісінің «Кім ақылды?» әңгімесін оқып, мазмұнын түсіндіремін.</p> <p>Кім ақылды? Ерден мен Еркебұлан жүптарын жазбай, жап-жаксы ойнап жүр еді. Бір кезде қолдан жасалған көпірдің үстінде бірін-бірі карсы келіп, түйісіп қалды. Ерден: –Мен саған жол бермеймін! – деп, қасқайшып, безеріп тұрып алды. Ал Еркебұлан: –Мен саған бола ерегескім де, ойынды да бұзғым келмейді, сен ете бер, – деді де, оған жол берді. Педагог әңгіме мазмұнын балалардан сұрап коу арқылы сұрайды. –Балалар, сендерге әңгіме ұнадыма?</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті:- Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау</p> <p>Мақсаты Дауысты, дауыссыз дыбыстардың түрлерін менгеруге, сөз ішінен дыбыстың орнын анықтауға жеттыгулар жасату</p> <p>Дидактикалық ойын: «Дауыссыз дыбыстан басталатын сөз қос» – Мен сендерге сөздер айтамын сендер сол сөзге дауыссыз дыбыстан басталатын, мағынасы ұқсайтын сөз ойлап айтуларың керек.</p> <p>Мысалы: әдемі ... (қызы), ағаш ... (бесік), темір ... (қаламсап), ақымақ ... (бала), қу ... (түлкі), көрқақ ... (қоян), терең ... (құдық), сұық ... (қыс),</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті Сызбаға сәйкес сөйлем құрауға, сөздер ішінен мағынасына қарай артық сөзді таба білу дағыларын жетілдіру.</p> <p>, Мақсаты Сызбаға сәйкес дауыссыз дыбыстардан басталатын сөйлемдер құрай білүлерін жетілдіру</p> <p>Дидактикалық ойын: «Сөздің бірінші дыбысын ата» (Педагог суреттер көрсетеді). – Мен сендерге сурет көрсетем, сендер суретті атап бірінші дыбысын анықтап айтасындар. Педагог балаларды екі командаға бөледі, бірінші бір команда мен содан кейін екінші команда мен ойнайды.</p> <p>Мысалы: апельсин (а), оқтау (о), ұя (ұ), ыдыс (ы), уық (у), эткеншек(ә), өрмекші(ө),</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті:Дыбыстық талдауды үйретуді жалғастыру-</p> <p>Мақсаты төрт дыбыстық талдау жасауды үйретуді жалғастыру</p> <p>Дидактикалық жаттығуы: «Дауыссыз дыбыстан басталатын сөз жалға» Мен сендерге суреттің көрсетіліп сөз айтамын сендер тек дауыссыз дыбыстардан басталатын мағынасына келетін сөздер жалғауларың керек.</p> <p>Мысалы: алма (қызыл), тон (жылы), мысық (сары), тышқан (кішкентай),</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті:Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту</p> <p>МақсатыЖыл мезгілдері туралы түсінігін қалыптастыру Өлең не туралы? – Авторы кім? – Көктемде неге бәрі көңілді болады? – Кандай жаңбыр жауады? – Көктемде аспанның түсі қандай болады? – Неліктен көктемді жақсы көресің? Жұмбақты шеш. Тал басында түндіксіз отау. (Құстың ұсы) Есінде сақта! Торғай шырылдайды. Тоқылдақ тоқылдатады. Қарға қарқылдайды. Дидактикалық ойын:</p>	

	<p>-Әңгіме кімдер туралы? -Екі бала не істеп жүр еді? -Олар неге таласты? -Екі балаланың қайсысы ақылды екен? -Неге ақылды, кай іс әрекетіне қарап ақылды екенін білдін дер? әңгімедегі «ойнап», «коғір», «балалар» деген әр сөздерді бұныңа боліндерші?</p>	<p>жылы ... (көтем), дәмді ... (нан), жылы ... киім), сүтті ... (сиыр), момақан ... (қозы), пайдалы ... (тамақ), тәтті ... (балмұздақ), қалың...(кітап), жұқа...(матта), жұмысқа...(мақта), керек ... (балға), әнші ... (қызы), мықты ... (жігіт), әдемі ... (көбелек), қызыл ... (шалбар), сары ... (өрік), өткір ... (пышақ), дарынды ... (бала) т.б.</p>	<p>ешк(е)і, элеватор(э), ірімшік(i), ине(i), үтік(y), арыстан(a), оймақ(o), ұлу(y), этеш(э), өшіргіш(ө), етік(e), экскаватор(э), ілгіш(i), ит(i), үкі(y) т.б. - Балалар, сендер қандай дыбыстардан басталатын сөздер айттыңдар. Иә, дауысты дыбыстардан басталатын сөздер. Дауысты дыбыс екенін кайdan білдіндер? Дауысты айтқанда кедергіге ұшырамайды.</p>	<p>қасық (темір), жастық (жұмысқа), кітап (қызық), доп (женіл), ат (жүйрік), үстел (биік), кірпі (кішкентай), саңырауқұлақ (көп), алма (ұлкен), нан (жұмысқа), сабын (сопақ), араба (жалпак), танқурай (майда), құлпынай (дәмді), банан (сары), кесе (әдемі), қалам (жасыл), етік (жылы), қозы (сүйкімді)...</p>	<p>«Тамаша» Ойын шарты: тәрбиеші сөздер айтады. Жақсы, тамаша сөз болса, балалар жұдырығын түйіп, басбармағын көтеріп көрсетеді. Ал жаман сөз болса, басбармақты төмен қаратып жауап береді. - Гүлдің іісі қандай? - Лай суды ішуге бола ма? - Құстардың даусы қандай? - Құстарды таспен атуға бола ма? - Жайқалып өскен көк шөп қандай?</p>
--	--	---	---	--	--

Үзіліс: Затты лактыру мен қағып алуға арналған ойындар

Тынымсыз Тіл туралы ертегі жаттығулары:
 Сыйкырлы айнага қарап отырып, араның масаның, шегірткенің, жыланның дыбыстарын салып көр. Осы дыбыстарды Тынымсыз Тіл ұнатады ма соны байқа.
 Ағайынды аралар.

Ағайында арапармыз,
 Енбек үшін жаралғанбыз.

-3-3-3-3-3

Шырын ізден күні бойы
 Гүл бақшаны аралаймыз

-3-3-3-3-3

(Үш саусағында түйістіріп, ұшып жүрген араларға ұқсат, әрбір екі жолдан кейін аралардың ызылдағанын сал.)

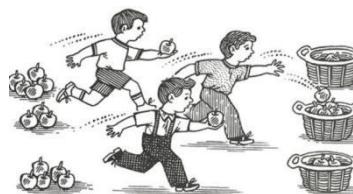
Жаман ара

Қалмай ұшып соынан,
 Ара күды Мұратты.

-3-3-3-3

Шағып алып қолынан,

«Допты қуып жет»

Ойын: «Допты қуып жет»

Мақсаты: Балаларды ептіліке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тыңдай білуге үйрету.

Ойынның шарты:

Тәрбиеші балаларға доп салынған кәрзенкені көрсетеді де алаңының бір жағында озімен бірге қатарласа түруды ұсынады. Одан кейін кәрзенкеден доптарды алып, балалардан алысқа, әр жакқа лактырады. Балалар доптарға жүгіреді, оларды алып кәрзенкеге салады. Ойын қайталанады. Балалар қанша болса, доп та сонша болуы

<p>Досымызды жылatty.</p> <p>-у-у-у</p> <p>(Араныңдауысы мен баланың ара шаққандағыдауысын сал)</p>		<p>керек. Олардыңәрқайсысыдоптықұып пжетіп, кәрзенкегесалатынболсын.</p>
---	--	--

2 - ҰЫЫМДАСТЫРЫЛҒАНІС-ӘРЕКЕТ

<p>Қоршаган орта Міндеті: Қарапайым экологиялық ұғымдарды, адамның табигаттың бір бөлігі екенін білу</p> <p>Мақсаты Табиғатпен пен адамның үйлесімділігі туралы түсініктерін бекіту.</p> <p>Тәрбиеші балаларға түсіндіріп шығады. Біз бүгін табигаттың не екенін білдік. Оны аялаудың, қадрлеудің қамқорлыққа алушың қажеттігін түсіндік. «Табиғат - Аны» деп бекер айтпаған. Сол себепті табигатты қоршаган ортаны қорғап, қамқорлық көрсетіп аяласқақ, ол біздің Отанды, елімізді, тұған жерімізді қорғаганымыз екен.</p> <p>Ойын: «Табиғатқа қалай көмектесе аламын» Балалар шенберге тұрып, доп</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Талдау, салыстыру, қарапайым тұжырымдар жасауды бекіту</p> <p>Мақсаты Қағаз бетінде (жоғары, төмен, он жақ, сол жақ, ортада) бағдарлауга, суретті сипаттау бойынша табуга үрету. Талдау, салыстыру, қарапайым тұжырымдар жасауды бекіту.</p> <p>- Суретке қарайды. Сөреде тұрған ойыншықтардың орналасуын айтады.</p> <p>- Маймыл қандай сөреде отыр? (Оң жақтағы жоғарғы.)</p> <p>- Оның жанында қандай заттар бар? (Бұл сөреде басқа заттар жоқ.)</p> <p>- Кітаптардың үстінгі жағында, астыңғы</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: - Айлар, жыл мезгілдерінің түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атап</p> <p>Мақсаты Жыл мезгілдерінің реттілігі туралы білімдерін бекіту, әр жыл мезгілінің белгілерін атап, жұмбактарды шешу</p> <p>«Жыл бойы» (доппен) дидактикалық ойыны Педагог доптты лактырып, сұрақ қояды: Ақпан жыл ішінде нешінші ай? Жылдың соңғы айы қандай? Қазаннан кейінгі қандай ай? Жаз айларын ата және т.б. «Жыл мезгілі»</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Жыл мезгілдерінің реттілігі туралы білімдерін бекіту, әр жыл мезгілінің белгілерін атап, жұмбактарды шешу</p> <p>Мақсаты Жыл мезгілдерінің реттілігі туралы білімдерін бекіту, әр жыл мезгілінің белгілерін атап, жұмбактарды шешу, айлардың атауларын жыл мезгілдеріне қарай айтуды. Ойын жаттығуы: «Мен бастаймын, сен жалғастыр!» Педагог бастайды, балалар жалғастырады.</p> <p>Алдымен көктем, содан кейін ... жаз Алдымен бүгін, содан кейін ... ертең Алдымен қантар, содан кейін ... ақпан.</p> <p>Олар педагогті мұқияттыңдауды, сөйлемді мағынасы бойынша жалғастырады.</p> <p>Мұндан тапсырмаларды балаларды өздері</p>	<p>Қоршаган орта Міндеті: Қоғамдық орындарда мінезд-құлық ережелері туралы; үйдегі, балабақша тобындағы міндеттері туралы түсініктерін кеңейту Мақсаты Адам бойындағы ұнамды, ұнамсыз қылыштарды айыра отырып әден әліппесін бойына дарыту, тіл байлығын, таным белсенділігін арттыру</p> <p>Ойынды оқу қызыметінен бос уақытта да ойнатуға болады. Бір бала «қарт әженің » рөлін ойнайды. Калғандары «автобуста» келе жатқан «жолаушылар» болады. «Қарт әже» автобусқа кіргенде балалардың біреуі орын береді.</p> <p>Балалар қоғамдық</p>
--	---	---	---	---

	<p>арқылы сұраптарға жауап береді.</p> <p>Судағы жәндіктерге қалай көмектесе аласын?</p> <p>Ауа таза болу үшін не істей керек.</p> <p>Ағаштарға қалай көмектесе аласын?</p> <p>Гүлдерге қалай көмектесе аласын?</p>	<p>жағында нелер тұр?</p> <p>Жоғары – төмен, оң жақ – сол жақ сөздеріне сұрақ құрастыру.</p> <p>Педагог балалардан досының сұраптарына жауап беруін сұрайды.</p>		<p>құрастыруға шакыра аласыз</p>	<p>көліктегі әдептілік ережелерді қайталайды.</p> <p>Қоғамдық көліктегі тәртіп ережелері</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жол жүру билетін ал. 2. Қарт адамдарға, кішкентай баласы бар адамдарға орын бер. 3. Қоғамдық көліктегі қоқыс тастама, сағызыда лақтырма. 4. Қатты дауыстап сөйлеме. 5. Автобусты, трамвайды, троллейбусты алдынан да, артынан да айналып өтпе. <p>Жолды кесіп өту үшін жақын маңдағы жаяу жүргіншілер өткеліне бар.</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Автобусқа алдыңғы есіктен кір, артқы есіктен шық
--	---	--	--	----------------------------------	---

Үзіліс: Үстел үстінде ойналатын ойындар.

<p>Көл маторикасын дамытуға арналған санамақ</p> <p>Ойын: Жүретін саусақтар.</p> <p>Мақсаты: Саусақтарын жүргізе отырып, саусақты шынықтыру және заттарды атау үшін логикалық есін ұлғайту.</p> <p>Керекті құралдар: Суреттері бар кітапшалар.</p> <p>Шарты: Суреті бар кітапшаны алып, ішін</p>		<p>Ойын: «Сарбаздарға не керек?»(5-10 мин)</p> <p>Мақсаты: Елін, жерін жаудан қоргай білуге, елінің патриоты болуға тәрбиелеу.</p> <p>Керекті құралдар: ойынға керек ресурстар.</p> <p>Мазмұны: Ортаға 1 қатысушы шақырылады. Мандайына сурет қойылады. Бұл суретті қарама – қарсы отырған бала мимика арқылы қатысушыға</p>
---	--	--

<p>ашып, ішінде балалар билетін деген суреттерді парақ бетінде саусақтарды жүргізе отырып (2 саусақпен), суретті нұсқап оның атын сұрайды. Балалар жауап береді. Сол ереже бойынша қайталанады.</p>		<p>көрсетіп, түсіндіреді. Ал ойынға қатысушы оны табу керек болады.</p>
---	--	---

3 - ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАНІС-ӘРЕКЕТ

<p>Қазақ тілі Міндеті: -- Алғанбілімдерін тиянақтаяу Мақсаты Сөздік корларын жаңа сөздермен толықтыру, макал-мәтел, жұмбақ жаттау дағдыларын қалыптастыру. I айналым: Педагогтің макалын жалғастырады. Отан – оттан да ... (ыстық) Жақсы – ... (өнеге) Отан ... т.б II айналым: педагог жұмбақ жасырады. Өскен жері бау-бақша, Күрең қызыл шіркін-ай, Жидектің аты – ... (құлпынай) Астық пісіп, орақ түсіп, Қырман дәнге толады. Бөбектерім, айтындаршы, Үл қай кезде </p>	<p>Қазақ тілі Міндеті - -- Сөздік корларын жаңа сөздермен толықтыру, макал-мәтел, жұмбақ жаттау дағдыларын қалыптастыру, Мақсаты Сөздік корларын жаңа сөздермен толықтыру, макал-мәтел, жұмбақ жаттау дағдыларын қалыптастыру. III айналым: Жаңылтпаشتарды қайталап айтуда арқылы жарысу. Педагог жаңылтпаشتарды айтады, балалар жай, жылдам қайталайды. Доп теп, Дөп теп. Жағажайды жағалай, Жүгіреді Камажай. Пай-пай-пай, Жайылып жүр тай. Ай-ай-ай, Үшып кетті торғай. Үш кіші ішік піштім, Бес кіші ішік піштім, Неше кіші ішік піштім? </p>	<p>Сойлеуді дамыту Міндеті: - Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру Мақсаты Сөздерде неше дауысты дыбыс болса, соңша буын болатынын түсіндіру – Енді, балалар, біз ақылдылық, батырлық жайлы макал жаттайық. Ақыл азбайды, білім тозбайды. Дидактикалық ойыны: «Ойлан, тап!» Ойын шарты: педагог буын айтады, балалар жалғасын ойлан тауып жалғастырады. мысалы: ал– Kip– </p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: -- өлеңді жаттату арқылы мәнерлеп оқуға дағдыландыру Мақсаты Жыл мезгілдері туралы түсінігін қалыптастыру Педагог жұмбақ жасырады: Күн күледі, Жер түлейді. (Көктем) – Енді, балалар, ақын Төлөген Айбергеновтің «Көктем» өлеңімен танысамыз. Өлең – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Өлең сөз адамның жан тебіренісін әсерлі етіп жеткізеді. Үйқас сөздермен суреттейді. Педагог өлеңді мәнерлеп оқиды, мазмұнын түсіндіреді. Көктем Көктем қандай көнілді, Көктен жаңбыр төгілді. Мөлдір аспан ашылып, </p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті Міндеті:-- Қазақ оюларының элементтерімен қамзолды әшекейлеу, - атаплан заттардан қалауы бойынша мүсіндеу және оларды ою-орнектермен және косымша заттармен (моншак, дән және т.б.) безендіру, жұмыс барысында әртүрлі пішінді кескіштерді қолдану, олардың бетіне беделдер жаса -- Қайшыны қолдануды бекіту: жолақтардан тікбұрышты пішіндер, шаршылардан үшбұрышты пішіндер, шаршы немесе тікбұрыштың бұрыштарын кио арқылы донгелек және сопакша пішіндерді киып алу -- өзбетінше ойдан құрастыруға, құрдастарымен бірлесіп, шығармашылықпен құрастыруға баулу Мақсаты-курышқақ камзолын салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру Топтық жұмыс </p>
---	---	---	---	---

	болады? (Күзде).		Күннің көзі көрінді
Үзіліс: . Козгалмалы зерек ойындар «Өзен»ойыны			
Еліктеу ойындары: “Кім жақсы айтады” P-p-p-ppp ыыы 	Ы-ы-ыы- 	<p>Гүлдерді шіскейік. Балалар, біз өзімізді гүлдер бағында жүрміз деп елестетейік. Гүлдер әдемі және хош істі болады. Кәне, гүлдерді иіскең көрейікші. Жаттығу 2-3 рет қайталаңады.</p>	<p>Ойын: «Өзен» Кішкене өзен арқылы. Мақсаты: балаларды ұйымшылдыққа тәрбиелейді. Бірі бәрі үшін, Бәрі бір үшін. Сезімін қалыптастырады және достыққа тәрбиселейді. Көрнекіліктер:тақтай,жіп. Шарты: Тәрбиеші екі сыйзық сыйзыды да (үйдің ішінде жіпті пайдалануға болады) балаларға: мынау – «өзен», - дейді; оның үстінен тақтайдан көпір (ұзындығы 2-3м, ені 25-30см) салады да балаларға: «Көпір арқылы жүргуді үйренейік», - деп ұсынады. Балалардың бір-біріне соктығыспай тек тақтайдың үстімен ғана жүруін бакылай отырып, тәрбиесі балаларға суга құлап кеппеуі үшін жай жүру керек деп ескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет жүріп өтеді.</p>

4 - үйімдастырылғаніс-әрекет

Дене шынықтыру Міндеті: -Допты оң және сол колмен алып жүрге жаттықтыру Мақсаты: Зейінді шоғырландыра білу дағдыларын қалыптастыру, талдау мен біріктіру жүйелерін үйлестіре білуін дамытуға жағдай жасау II.«Көктемге саяхат» 1.«Жылы жанбыра» (жерді суларап, ағаш жапырақтары мен ауаны тазартып, жауын тамшыларымен ойнаймыз). Жауыннан кейін ауа тап-таза. Балаларға осы таза ауамен дем алу ұсынлады. 2.«Түрлі түсті кемпірқосақ» (турлі түске боялып, өлкемізге сән берді). 3.«Жан біткен жасыл желең» (агаштар, гүлдер, күн көзінен ұмтылады).	Музыка Міндеті: - Музыкалық-ырғакты кимылдарды бірге жасау дағдыларын қалыптастыру Мақсаты Музыкалық-ырғакты кимылдарды бірге жасау дағдыларын қалыптастыру Музыка тындау: «Ақ әжем» (К. Куатбаев) Ән айту: «Әже тілегі» (Т. Коңыратбай) «Екеуміз әйбат баламыз» (И. Нұсіпбаев) 	Дене шынықтыру Міндеті: Футбол элементтері. Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу – Мақсаты -Тік баспалдақ сатыларымен жорғалауға жаттығу. Қол мен аяқтың кимыл үйлесімдігін дамыту «Ең ептілер». Баспалдақ сатыларының арасымен жорғалау. (2рет) Белгі бойынша алғашқы ойыншы баспалдақ сатыларының арасымен жорғалайды, модульды айналып өтіп дәл сол тәсілмен қайта қайтып, қолындағы фитболды келесі ойыншыға береді. Ойыншылар екі аяқпен бірдей екпіндеп сырғып жүруге тырысады.	Дене шынықтыру Міндеті: - Допты заттарды айналыра жүргізу Мақсаты Тік баспалдақ сатыларымен жорғалауға жаттығу. Қол мен аяқтың кимыл үйлесімдігін дамыту «Қаңбақтар» (3 рет) Фитболды заттардың арасынан ирек жолмен алып жүру. Белгі бойынша алғашқы ойыншы заттардың арасымен модульды айналып фитболды алып жүреді де, кажетті жерге жеткен соң дәл сол тәсілмен қайта қайтып, қолындағы фитболды келесі ойыншыға береді. Ойыншылар екі аяқпен бірдей екпіндеп сырғып жүруге тырысады.	Музыка Міндеті: * Музыкалық дыбысталуының сипаттамасына сүйене отырып, бейнениң мазмұны мен музыкалық мәнерлілік элементтерімен байланыстыру Мақсаты Музыкалық-ырғакты кимылдарды бірге жасау дағдыларын қалыптастыру Музыка тындау: «Ақ әжем» (К. Куатбаев) Ән айту: «Әже тілегі» (Т. Коңыратбай) «Екеуміз әйбат баламыз» (И. Нұсіпбаев)
--	--	--	--	--

	<p>4.«Құстар-құстар» (әдемі құстар сикырлы қанаттарын жайып, аспанға көтеріліп, қалқиды). 5.«Аңдар оянды» (оянып бой жазып, керіледі). 6.«Көбелектер» (гүлдің үстінде қалбалактап, қалқиды да, қонады. Гүл шырынын татқан соң қайта ұшып, басқа гүлге кетеді). 7.«Шөпте жатып демалайык!» (Жасыл шөпте жатып, айналамыздағы кереметтерді тамашалаймыз).</p>	<p>Куатбаев) Музыкалық аспапта ойнау: «Янка» беларусь халық би</p>		<p>Музыкалық-ыргақтық қимылдар: «Сагат» (Е. Андосов) Билер: «Полька» эстон халық би Ойындар, хороводтар: «Қоянды ұстандар» (К. Куатбаев) Музыкалық аспапта ойнау: «Янка» беларусь халық би</p>
<p>Балалар дынүйге қайтуы</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берілген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сениңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берілген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сениңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда балаңың өзіне – езі қызмет етудің алғы шарттарына үртете беріңіз: жуынушы, қолын сұрту, шешінушы, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде касықты пайдалану, горшокка сұрану. Кімдері міндетті тұрға өзіне ынғайлыш болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушеңсіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берілген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сениңіз.</p>

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйымы Дамса ауылының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «а» сыныбы

Балалардың жасы5 -бжас

Жоспардың құрылу кезеңі 11-апта 06 – 10 наурыз 2022-2023 оқу жылы

Күнтәртібі	Дүйсенбі 06.03.23	Сейсенбі 07.03.23	Сәрсенбі 08.03.23	Бейсенбі 09.03.23	Жұма 10.03.23
Балалардықабылдау	Балалардықөтеріңкіөнділ-күйменқарсыалу. Балаларшінжайлышағдайжасау. Балаларгатәрбиешініңтолықаты - жөнінатапсәлемдесудіңрету. Баланыңбүгінгікөңілкүйі, оны не қызықтыратынытураалысуралу, баланыжекепікірінбілдіргутарту, бүгінгіаурайтураалыбалалардыңойынблу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды оқілдерімен кенес,әңгімелесу	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгерпін алғып келулерін ескерту.		Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамактарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамактарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Сойлең тұрған танғы радио: «Нұр токкен,ғул қоктем» жайлы әңгімелесу Максаты: суректарға толық жауап беруге үйрету. Дидактикалық ойын: «Дала ғулдерін білесің бе?» Корнекілігі: қоқтем мезгілі суреті. Слайд суреттер. Әдіс-тәсілі: корсету, түсіндіру. Технология: ақпараттық Интеграция: катынас, Шығармашылық. Қостілділік: қоқтем –весна, Барысы: Қоқтем мезгіліндегі осімдіктердің тіршілігі, шоңтесін осімдіктер (4-5 түрін), жиадектер, санырауқұлактар туралы суретпен жұмыс жасау Макал-мател: Бір ағаш кессен,жұ ағаш отыргыз Серітү еті: Әуен қойылады. Балалар ілесіп, қимылдар жасайды. Күтілетін інтиже:	Үстел үсті театр ойыны: Еріншектер: Тық-тық, тық-тық, Тұр орыннан бас бармак, Балц үйрек сен де тұр, Ортантерек, сен де тұр, Шылдырышумек сен де тұр, Титтейбөбекқанетұр, Саусактарым, ал жүгір.		«Сәлем жаңа күн» Д/ойын :«Жанды және жансыз табиғатты ажырат». Жер.су,ауа. Максаты: балаларға берілген тапсырманы тез шешуге,жылдам жауап беруге, ауда,суда не болатының дүрыс айтуга төсөлдіру. Коршаган ортага камқорлық сезімін тәрбиелу.Шапшаң жауап беруге баулу. Енбек тапсырмасы: Балыктарға жем шашу	«Табиғат мінезді» Дидактикалық ойын: «Бұл кай кезде болады?» «Қоқтем корінісі» Максаты: қоқтем мезгілінің ерекшелігін білу. Шарты: суретке қарап әңгімелуе. Еңбек тапсырмасы: Кезекшілікті үйымдастыру Табиғат ерекшеліктері туралы суретке қарап, кай мезгілде болатыны туралы әңгімелуе.

	Біледі: Көктем мезгіліндегі өсімдіктердің тіршілігі туралы; Менгереді: өсімдіктер (4-5 түрін), жидектер, саңырауқұлактар туарлы білімдерін кальптастыру			
Ертеңгілік жаттығу	Таңғыжаттығукешеші № 9			
Ұйымдастырылғаніс-әрекеткедайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)	Психомоторлық жаттығу: <i>Тәулік бойы тынбайтын, Болайықшы ақ жаңбыр. (Ақырын жсауган жсауын тырсылын жасайды) Астан-кестен жсауатын, Өткінші енді біз жаңбыр. (Тез-тез жсауган жаңбыр тырсылын келтіред)</i>	Психомоторлық жаттығу: <i>Әппақ болып таң атты, Тұтін тіке шыгады. Карлыгаштар қанатын Самғап биік ұшады.</i>	Психомоторлық жаттығу: <i>Сылдырылайды мөлдір су, Мөлдір суга қолыңды жсу. Жұынсаңсаң сен әрдайым, Таза бетің, маңдайың.</i>	Психомоторлық жаттығу: <i>Күндей жадырап, Айдай арайлан, Жұлдыздай жадырап, Судай таза көңілмен, Бүгінгі күнімізді бастайық</i>
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҰІӘ	1 - ұйымдастырылғаніс-әрекет			
	Сөйлеуді дамыту Міндеті- Мамандықтар жайлы әнгіме жүргізу арқылы сөздік қорларын толықтыру Мақсаты : Мамандықтармен тәннистыру –Оз ата-аналарың қандай жұмыс жасайды? Қандай мамандық иесі? Білесіндер ме? Педагог бағаларға М.Хакімжановының «Кім немен ойнайды?» олеңін мәнерлеп оқып береді Теңізші болатын бала, Бұлақпен ойнайды. Емші болатын бала, Сынаппен ойнайды. Батыр болатын бала, Қынаппен ойнайды. Жарықты жагатын бала, Шыракпен ойнайды. Шопан болатын бала, Диқан болатын бала, Топырақпен ойнайды. Фалым болатын бала,	Саят ашу негіздері Міндеті:- - Сөздердің жалпы атауын атауға, дыбыстық талдау жасауды үйретуді менгерту Мақсаты тәрт дыбысты сөздерге дыбыстық талдау жасауды үйретуді жалғастыру Дидактикалық жаттығуы: «Дауыссыз дыбыстан басталатын сөз жалға» Мен сендерге суретін корсетіп сөз айтамын сендер тек дауыссыз дыбыстардан басталатын мәғынасына келетін сөздер жалғауларың керек.	Саят ашу негіздері Міндеті- Сойлем құрауга, сойлем сызбасын сызуға, сойлемді мәғынасына байланысты толықтыруға үйретуді жалғастыру - Сөздердің жалпы атауын атауға, дыбыстық талдау жасауды үйретуді менгерту(кірік,08.03) Мақсаты ,сойлем туралы алған білімдерін пысықтау. Дидактикалық жаттығу: «Сойлемге қажетті сөзді кос» – Мен сендерге бір сөзі жетпейтін сойлем айтамын, ал сендер сойлем дұрыс құрылу	Көркем әдебиет Міндеті: Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту Мақсаты: өлеңді жаттату арқылы тілдік бейнелілігін сезінуге баулу. Суретте не бейнеленген? Әжесі мен немерелері немен айналысып жатыр? Сен әжене қалай көмектесер едің? 2. Эжеңе не сыйлайсың? Суретін сал. 3. Есінде сақта! Асыл әжем, қуанышым, берекем,

	<p>Кітаппен ойнайды. Балаларға өлеңді екінші рет окығанда, өлең жолдарында кездесетін мамандактарды саясқартарымен санаң отыруды тапсырады</p>	<p>Мысалы: алма (қызыл), тон (жылы), мысық (сары), тышқан (кішкентай), қасық (темір), жастық (жұмсақ), кітап (қызық), доп (женіл), ат (жүйрік), үстел (бійк), кірпі (кішкентай), санырауқұлақ (көп), алма (ұлкен), наң (жұмсақ), сабын (сопак), арба (жалпақ), таңкурай (майда), құлпынай (дәмді), банан (сары), кесе (әдемі), қалам (жасыл), етік (жылы), қозы (сүйкімді)... т.б.</p>	<p>үшін, мағынасы бойынша келетін сөз қосуларың керек. Мысалы: Әкем балғамен шегені ... (шегеледі). Әжем шұлық ... (токыды). Кебелек гүлге ... (конды). Бағдаршамда қызыл тұс ... (жанды). Құрылышты кірпіш ... (қалады). Дәрігер науқасты ... (емдеді). Атам газет ... (оқыды). Балалар далада ... (ойнады). Әпкем ыдысты ... (жуды). Ағай күй ... (тартты). Дидактикалық ойын: «Сейлемді толықтыру» Мақсаты: Сурет бойынша сөйлемдерді құрауға, жай сөйлемдерді толықтыруға үрету. Көрнекілігі: «Аулада» тақырыбындағы мазмұнды сурет. Мазмұны: педагог балаларға суретті көрсетіп, жай сөйлемді құрап айтады, мысалы:</p>	<p>Өнегенің өрісі де сен екен. Педагог мағынасын түсіндреді. Өнеге – үлгі деген мағынаны білдіреді</p>
--	--	---	--	--

				<p>Әсем ойнап жүр. Балалар сөйлемді қайталап, бір-екі сөзді қосып айтады, мысалы: Әсем аулада ойнап жүр. Келесі бала тағы бір-екі сөзді қосады. Әсем аулада досымен ойнап жүр.</p>	
--	--	--	--	--	--

Үзіліс: Затты лақтыру мен қағып алуға арналған ойындар «Допты қуып жет»

Тынымсыз Тіл туралы ертегі жаттығулары:

Сыйқырлы айнаға қарап отырып, араның масаның, шегірткенің, жыланның дыбыстарын салып көр.
Осы дыбыстарды Тынымсыз Тіл ұнатады ма соны байқа.

Ағайынды аралар.

Ағайында араармыз,
Еңбек үшін жаралғанбыз.

-3-3-3-3

Шырын іздел күні бойы
Гүл бақшаны аралаймыз

-3-3-3-3

(Үш саусағыңды түйістіріп, үшшіп жүрген араларға ұқсат, әрбір екі жолдан кейін аралардың ызылдағанын сал.)

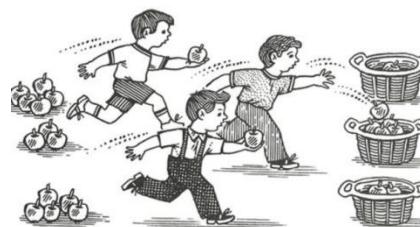
Жаман ара

Қалмай ұшып соңынан,
Ара куды Мұратты.

-3-3-3

Шағып алып қолынан,
Досымызды жылатты.

-у-у-у-у

Ойын: «Допты қуып жет»

Мақсаты: Балаларды ептіліке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тыңдай білуге үрету.

Ойының шарты:

Тәрбиеші балаларға доп салынған кәрзенкені көрсетеді де алаңың бір жағында өзімен бірге қатарласа тұруды ұсынады. Одан кейін кәрзенкеден доптарды алып, балалардан алышқа, әр жаққа лақтырады. Балалар доптарға жүгіреді, оларды алып кәрзенкеге салады. Ойын қайталанады.

Балалар қанша болса, доп та сонша болуы керек. Олардың еркайсысы допты қуып жетіп, кәрзенкегесалатын болсын.

(Араныңдауысы мен баланың ара шаққандағыдауысын сал)

2 - үйімдастырылғаніс-әрекет

	<p>Көршаган орта Міндеті: -Қоршаган ортада, табиғатта тәртіп ережелерін білу Мақсаты Қауіпсіздік ережесін сақтауга үйрет Тәрбиеші санырауқұлақ жайлы мәлімет береді. Балалар сендер білесіндерме? Орманға шыққанда қандай қауіпсіздік ережесін сақтау керек? Тәрбиеші балаларды екі топқа бөліп отыргызып,</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Айлардың атауларын жыл мезгілдеріне қарай айту Мақсаты қытты бағдарлау дағдыларын қалыптастыру. «Жыл бойы» (доппен) дидактикалық ойыны Педагог допты лақтырып, сұрақ қояды: Ақпан жыл ішінде нешінші ай?</p>		<p>Математика негіздері Міндеті: -Уақытты бағдарлау дағдыларын қалыптастыру. - Тәулік боліктерінің ауысынын («кеше», «бүгін», «ертең»), оқигалардың ретін («алдымен – содан кейін», «бұрын – кейінірек») анықтау(кірік.08.03) Мақсаты Апта құндері, тәулік боліктері, циферблат бойынша уақытты анықтауды ретімен атап біліктілігін бекіту .Демонстрациялық материалмен</p>	<p>Көршаган орта Міндеті: Өз өмірінің қауіпсіздігін сақтау (бейтаныс адамдармен сөйлеспеу, ойнамау, бөтен машиналарға отырмау Мақсаты . Таныс емес жағдайда өзін-озі ұстая ережелерін түсіну. Проблемалық сұрақ: – Өмірде қауіпті заттар ғана емес, қауіпті адамдар да кездеседі. Қандай адамдарды қауіпті деп санауга болады? Балалар бейтаныс адамдардан</p>
--	---	---	--	---	--

	<p>балаларға табигатқа серуенге барғандағы қауіпті деп санайтын есімдіктер мен жәндіктердің суретін жапсыруды, екінші орталықтағы балаларға қауіпсіз деп санайтын есімдіктер мен жәндіктердің суретін жапсыруды ұсынады. Тәрбиеші ормандағы қауіпсіздік ережесі жайлай айтады.</p>	<p>Жылдың соңғы айы қандай? Қазаннан кейінгі қандай ай? Жаз айларын ата және т.б. «Жыл мезгілі» Ойын жаттығуы: «Мен бастаймын, сен жалғастыр» Педагог бастайды, балалар жалғастырады. Алдымен көктем, содан кейін ... жаз Алдымен бүгін, содан кейін ... ертең Алдымен қаңтар, содан кейін ... акпан. Олар педагогті мұқият тыңдайды, сөйлемді мағынасы бойынша жалғастырады. Мұндай тапсырмаларды балаларды өздері құрастыруға шақыра аласыз.</p>		<p>жұмыс Апта күндерін естеріне түсіреді. Алтаның бірінші, бесінші, жетінші күндерін атауды сұрайды. «Жанды апта» дидактикалық ойны 1-ден 7-ге дейінгі цифрлар арасынан, педагогтің үстелінде бетімен төмен қарап койылады. Балалар таңдаған карточкасының цифріне қарай ретімен катарага тұрады, олар алтаның күндеріне айналды. Сол жактағы бірінші бала алға қарай шығып: «Мен Дүйсенбімін. Келесі кай күн?» т.с.с. Ойынға қатыспаған балалар «апта күндеріне» тапсырма береді. -Барлық демалыс күндерін атаңыз. -Алтаның екінші күнін атаңыз.</p> <p>кеletін қауіп туралы талқылайды. Корытынды: Өмірде мейірімді және жақсы адамдар өте көп, бірақ өкінішке орай, жаман адамдар да бар. Адамның сыртқы бейнесіне қарап, жаман ойлы екенін ажыратса алмаймыз, өйткені жаман адам өте әдемі, мейірімді болып көрінуі мүмкін. Сондықтан барлық бейтаныс адамдардан алыс жұру керек Ойын жағдаяты: Педагог балаларға алдын ала дайындалған көрініс ұсынады. Перде ашылып, ұлттық киім киген әдемі әже шығып, мейірімді, сабырлы дауыспен былай дейді: – Қалқам, маған су берші, шаршап, шөлдеп қалдым. Сен қандай жақсы, мейірімді баласың, көмектесші маған. Бала (үй иесі) есікті ашады, әжеге су ұсынады. Әженің орамалы шешіліп қалғанда, балалар мыстан кемпірді көреді. Ол қарқылдан күліп, балаға тап береді. Келесі көрініс: Әдемі Ханшайым есік қағып, телефонмен сөйлесу үшін кіруге рұқсат</p>
--	--	--	--	--

сұрайды. Бала есік ашқанда, перде ішінен қолында қылышы бар Ханшайым шығады.
Корытынды: Бөгде адамдарға сеніп, есік ашуға болмайды. Егер бейтаныс адам есікті қағып тұрып алса, есікті жүлқыласа, дереу полицияға хабарласу кере

Үзіліс: Жүгіруге арналған ойындар «Күн мен жаңбыр»

Тынымсыз Тіл туралы өртегі жаттығулары:

Шегіртке.

Ш-ш-ш-шегірткемін ш-ш-ш-шырылдақ,
Ән саламын ш-шырылдаپ:
-ш-ш-ш-ш-ш

Жоқ тұракты мекенім,
Ш-ш-ш-шөпті корек етемін.

-ш-ш-ш-ш-ш
(Шегіртке болып «ш»дұбысын айтып көр.)

Қоңыз.

Тым катулы қескіні,
Жақтырмаймын ешкімді,

Улken қара қоңыздың

Дауысы алыстан естілді:

-ж-ж-ж-ж-ж

Мұндай сұмдық бола ма?

Келе салып сонаға

Гүйілдеді: «Бұл ж-ж-ж-жерге
Енді қайтіп ж-ж-ж-жолама!»

-ж-ж-ж-ж-ж

Көбелек пен инелік

Қалды тіптен именіп.

Мұнды әуен басталды

Шегірткеміз күйизеліп:

-ш-ш-ш-ш

Ызылдады ара да:

-3-3-3-3-3

Ойын: «Күн мен жаңбыр»

Мақсаты: Балалардың есте сақтау қабілеті, бақылағыштығы жақсарады.

Ойынның шарты: Балалардың алаңның бір шетінен немесе бөлменің қабырғасынан біразырақ жерге қойылған орындықтардың артында тізерлеп отырады да «терезеге» (орындықтың арқасындағы тесікке) қарайды.

Ұсыныс: Тәрбиеші: «Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады», - дейді. Балалар бүкіл аланда жүгіріп жүр. «Жаңбыр! Тез үйге жүріндер!» деген сигналды естіп, бәрі өз орындарына қарай жүгіріп келіп, орындықтардың артына отырады. Тәрбиеші қайтадан: «Күн шықты! Барыңдар, серуендендер», - дейді «терезеге» (орындықтың арқасындағы тесікке) қарайды.

Бізылдадымаса да:

-3-3-3-3-3

Ал өрмекшіұнтыңсіз
Жасырындытасаға
«Тыныштықтыбұғингі
Келдідағыбылдірді»-
Депкоңызғақұмырса
Өзренішинбілдірді.

Ал қоңызғабәрібір,

Айтатыны: «Ары ж-ж-жүр!»

Жанындаешдосыжоқ,
Гүж-гүжетіпәліжүр.

(Балакай, ойыншықжәндіктерменұстелтеатрынжасапойнаугаболады.
Әржәндіктіңсөзінайтыпболғансон, оныңдыбысынсалудыұмытпа)

3 - ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАНІС-ӘРЕКЕТ

<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті:--Қазақ тіліне тән ә, ө, к, ү, ү, і, ғ, ң, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру</p> <p>МақсатыАлматы қаласы туралы білімдерін кеңейту Электронды қазақ үйінен «Алматы – ғұл қала» әнін тыңдату.</p> <p>– Бұл ән не туралы? (Алматы қала туралы).</p> <p>Куыршақ Сәуле: Біз сендерге Алматының көрікті орындарын көрсете аламыз, диск көрсетеді.</p> <p>Интербелсенді тақтада Алматымен таныстыру.</p> <p>– Мынау – Алматы қаласы. Мынау – метро. Баратын жерімізге жылдам апарады. Мынау – саябақ. Алматыда саябақ бар. Саябақ көп.</p>	<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті - Таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталаپ айту</p> <p>Мақсатыертеңіні сахналау, диалогке қатысуға үйрету</p> <p>Педагог: Балалар, қандай ертегі білесіндер? Қандай ертегі ұнайды?</p> <p>Бұгін сендерге куыршақтар</p> <p>– Сәуле мен Арман «Қолғап» ертегісін сыйлық ретінде алып келді.</p> <p>Педагог суреттің көмегімен «Қолғап» ертегісін балаларға айтып береді.</p> <p>– Ертегі ұнады ма?</p> <p>– Ертегіде кімдер бар?</p> <p>– Мынау – қолғап.</p> <p>– Мынау не? (Қолғап).</p> <p>– Бірінші кім келді?</p> <p>(Тышқан)</p> <p>– Тышқан қандай?</p> <p>– Тышқан кішкентай.</p> <p>– Екінші? (Бака)</p> <p>– Бақа не деді?</p>	<p>Көркем әдебиет</p> <p>Міндеті: Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту</p> <p>Мақсатыөлеңді жаттату арқылы тілдік бейнелілігін сезінуге баулу.</p> <p>Бұгін ақын Әбубекір Қайранның «Әже» өлеңімен танысамыз.</p> <p>Өлең – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Өлең сөз адамның жан тебіренісін әсерлі етіп жеткізеді</p> <p>Әже</p> <p>Еркелетіп ертемен</p> <p>Оятады ол мені.</p> <p>Таңғы таза ауамен,</p> <p>Тазалаймыз бөлмені.</p> <p>Ертегісі өзінің</p> <p>Таусылмайды не түрлі.</p> <p>Әжімдері қөзінің</p> <p>Мейірімі секілді.</p> <p>Кимешегін, жаулығын</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті</p> <p>Міндеті:-- анаға арапап ашықхат жасай білуге үйрету, балаларды өз аналарын және барлық басқа да аналарды құрметтеуге тәрбиелеу.</p> <p>-Ойдан өзбетінше мүсіндеуге, ұжымдық жұмыстарды орындауға баулу. Мүсіндеғен заттарымен түрлі ойындар ойнау</p> <p>-Кағаздан таныс немесе ойдан әртүрлі бейнелерді, қатпарланып бүктелген қағаздан бірдей бірнеше пішіндерді және екіге бүктелген қағаздан симметриялы пішіндері заттарды кию</p> <p>-- Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді болшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару</p>
---	--	--	---

	<p>Саябақтар әдемі. (Бірнеше саябақ суреттері көрсетіледі). Мынау – Медеу мұзайдыны. Мынау – Көктөбе.</p> <p>Медеу, Көктөбе туралы қысқаша айттып өту.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Алматы қандай қала екен? – Алматы – әдемі, әсем қала. Әдемі, әсем. 	<p>– Бақа не істейді?</p> <p>– Тышқан не деді?</p> <p>– Соңғы кім келді? (Аю)</p> <p>– Барлығы неше болды? (6)</p> <p>– Аю қандай?</p> <p>– Аю үлкен.</p> <p>– Аю қалай жүреді?</p>		<p>Тенеп аппақ гүлге мен. Әжемнің денсаулығын Тілеп жүрем күнде мен! (Әбубекір Қайран)</p>	<p>Мақсаты—наурыз ашық хатының суретін салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру</p> <p>Топтық жұмыс</p>
--	--	---	--	--	---

Үзіліс: «Козгалмалы зерек ойындар «Өзен» ойыны.

<p>Еліктеу ойындары: “Кім жақсы айтады”</p> <p>P-p-p-ppp ыыы</p> 	<p>Ы-ы-ыы-</p>	<p>Гүлдерді іскейік. Балалар, біз өзімізді гүлдер бағында жүрміз деп елеңтетейік. Гүлдер әдемі және хош иісті болады. Кәне, гүлдерді іискеп көрейікші. Жаттығу 2-3 рет қайталанады.</p>	<p>Ойын: «Өзен» Кішкене өзен арқылы.</p> <p>Мақсаты: балаларды үйымшылдыққа тәрбиелейді. Бірі бері үшін, Бәрі бір үшін. Сезімін қалыптастырады және достыққа тәрбиелейді.</p> <p>Корнекіліктер: тақтай, жіп.</p> <p>Шарты: Тәрбиеші екі сзығық сыйзады да (үйдің ішінде жіпті пайдалануға болады) балаларға: мынау – «өзен», - дейді; оның үстінен тақтайдан көпір (ұзындығы 2-3м, ені 25-30 см) салады да балаларға: «Көпір арқылы жүруді үйренейік», - деп ұсынады. Балалардың бір-біріне соқтығыспай тек тақтайдың үстімен ғана жүрүн бақылай отырып, тәрбиеші балаларға суга құлап кетпеуі үшін жай жүрү керек деп ескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет жүріп өтеді.</p>
--	-----------------------	--	--

4 - үйымдастырылғаніс-әрекет

	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: -Допты қақпага тебу. Допты бірнеше рет аякпен қабыргаға тебу.</p> <p>Мақсаты Заттарды тік</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті:- Әлемдегі ең асыл жан – анаға деген сүйіспеншіліктерін музыка арқылы жеткізе білуге үйрету</p> <p>МақсатыӘлемдегі ең асыл жан –</p>		<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: - Ынта мен шығармашылық танытта отырып, таныс кимбылды ойындарды өз бетінше үйымдастыруға мүмкіндік беру</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті Музыкалық мәнерлілік құралдары мен сипатын егжеттегейлі ажырату қабілетін дамыту</p> <p>МақсатыӘлемдегі ең асыл жан –</p>
--	--	--	--	--	---

	<p>нысанаға лактыруды үйрене түсу, иықтан жоғары алға қарай шұғыл шығарып, қолды айналдыра сермен лактыру дағдыларын дамыту</p> <p>«Жігіттер» (3 рет) Хоп-фитболмен текшелердің арасымен арқаны тік ұстап секіру, еденнен шұғыл итеріліп, жартылай бүгілген аяғымен жұмсақ секіріп қайта кону.</p>	<p>анаға деген сүйіспеншіліктерін музика арқылы жеткізе білуге үйрету</p> <p>Музыка тыңдау: «Аман болшы, анашым» (Б. Қабиева) Ән айту: «Анашым» (Е. Хасанғалиев) «Әже тілегі» (Т. Қоңыратбай) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Ленталармен жаттығу» (В. Моцарт) Билер: «Киіз басу» «Келіншек» халық күйі, өндеген Б. Дәлденбай) «Полька» (эстон халық биі) Ойындар, хороводтар: «Балақан да алақан» (Ө. Байділдаев) Музыкалық аспапта ойнау: «Күншуақ» (Е. Құсайынов)</p>		<p>Ұлттық қимылды ойындарды ойнату(кірік.08.03) Мақсаты: Заттарды тік нысанаға лактыруды үйрене түсу, иықтан жоғары алға қарай шұғыл шығарып, қолды айналдыра сермен лактыру дағдыларын дамыту</p> <p>«Дегелек» ойыны. Тізелерін аздап бүгіп, иығын аздап алдыға енкейтіп, қолдарын төмөн салбыратып, алдыға қарап түрді. Тізесін бүккен бір аяғын көтереді де, шаңғыны көлденең ұстап, кідіріс жасайды</p>	<p>анаға деген сүйіспеншіліктерін музика арқылы жеткізе білуге үйрету</p> <p>Музыка тыңдау: «Аман болшы, анашым» (Б. Қабиева) Ән айту: «Анашым» (Е. Хасанғалиев) «Әже тілегі» (Т. Қоңыратбай) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Ленталармен жаттығу» (В. Моцарт) Билер: «Киіз басу» «Келіншек» халық күйі, өндеген Б. Дәлденбай) «Полька» (эстон халық биі) Ойындар, хороводтар: «Балақан да алақан» (Ө. Байділдаев) Музыкалық аспапта ойнау: «Күншуақ» (Е. Құсайынов)</p>
<p>Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітап-тардықараужәнебасқа лар)</p>	<p>Кимылды ойын: «Кім жылдам?».</p> <p>Мақсаты: жүкіруге жаттықтыру, жылдамдықтарын дамыту.</p> <p>Жаттығу ойыны: Орнында тұрып біктікке секіру.</p> <p>Мақсаты: секіре білу дағдыларын дамыту,</p>	<p>Кимылды ойын: «Орамал тастамақ»</p> <p>Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ойын шартын түсініп ойнауга, аңғарымпаздыққа, шапшандыққа баулу. Жаттығу ойыны Затты нысанаға лактыру. <p>Мақсаты: кол күштерін, көз мөлшерін дамыту</p>		<p>Кимылды ойын: «Қасқыр қақпан».</p> <p>Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> -белгі бойынша әрекет етуге баулу; -жылдамдық, байқампаздық дағдыларын дамыту. <p>Жаттығу ойыны: Кимылдарын дамыту.</p> <p>Мақсаты: секіру техникасын менгерту (жіппен секіруге жаттықтыру).</p>	<p>Кимылды ойын «Үйсіз қоян».</p> <p>Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> —бір-біріне соктықпай жүгіре білуді үйрету; —жылдамдыққа және шыдамдылыққа тәрбиелеу

	жылдамдықтары мен күштерін есептей білу.			
Балалардың үйгектауы	<p>Ата – аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарыңыз беріңге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата – аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарыңыз беріңге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>		<p>Ата – аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарыңыз беріңге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p> <p>Ата – аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейріміңді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйымы Дамса ауылының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «а» сыйныбы

Балалардың жасы 5 -бжас

Жоспардың құрылу кезеңі II-апта 13 – 17 наурыз 2022-2023 оқу жылы

Күнтәртібі	Дүйсенбі 13.03.23	Сейсенбі 14.03.23	Сәрсенбі 15.03.23	Бейсенбі 16.03.23	Жұма 17.03.23
Балалардықабылдау	Балалардықөтеріңкікөңіл-құйменқарсыалу. Балаларұшінжайлыжағдайжасау. Балаларғатербиешініңтолықаты - жөнінатапсәлемдесудіңйерту. Баланыңбүгінгікөңілкүйі, оны не қызықтыратынытуралысұрау, баланыжекепірінбілдіругетарту, бүгінгіауарайтуралыбалалардыңонынбілу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кенес, әнгімелесу	Ата-аналармен әнгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кенес беру	Ата-аналармен әнгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуга үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әнгіме: Балалардың жетістік пен дөрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдан жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әнгіме: Ата-аналарға балаларды тамактарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата-аналармен әнгіме: Ата-аналарға балаларды тамактарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)	«Кім шапшан» Мақсаты : Балалар топтасып ойнай алады	«Тәрбиеші апайлар» такпагын мәнерлеп оқу. Мақсаты: Такпагын қайталай отырып апайларын жақсы көре алады.	Тіл ұстарту жаттығулары «Теңін тап» Мақсаты: Балалар екі бірдей заттарды таба алады.	«Дүкенші» Мақсаты: Балалар мағынасын түсініп топтасып ойнауды түсінеді.	«Не артық» Мақсаты: Суретте көрсетілген артық суретті алып тастан, дәрігерге керекті заттардың суретін қоя алады.
Мектепке дейінгі	1 - ұйымдастырылған іс-әрекет				

ұйым кестесі бойынша ҰІӘ

Сөйлеуді дамыту
Міндеті: Сөйлегенде көп мағыналы сөздерді, синонимдер мен антонимдерді колдану, -Адамдардың карым-катьнасын, олардың енбекке катынасын білдіретін үстелермен байту
Мақсаты: Такырыпка байланысты әңгіме қурауды үйрету.
 –Ана! Бұл сөз жер бетіндегі әр елде бар. Ол – көркем, сүйкімді әрі ұлы сөз.
 –Әрқайсымыздың да анамыз бар, дұрыс емес пе?
 –Ендеше өз аналарынды суреттеп, «Мениң анам» тақырыбына әңгіме құрандар. Педагог балаларға комек ретінде косымша сұраптар көяды:
 –Анаңың аты кім?
 –Кім болып жұмыс істейді?
 –Ананды сипаттаң бере аласың ба? Ол кандай адам?
 –Анаң сені жақсы көреді мә? Оны кайдан білесін?
 Педагог қол көтерген балалардың берінің ойларын тыңдайды

Саяут ашу негіздері
Міндеті: Сөздердің жалпы атауын атауга, сөздерді буынга белгізуге, сөздің дыбыстық сызбасын сызуға жаттықтыру арқылы зейіндерін дамыту
Мақсаты Сызбага сәйкес дауыссыз дыбыстардан басталатын сөйлемдер құрай білулерін жетілдіру
Дидактикалық жаттығу: «Дауыссыз дыбыстан басталатын сөз қос»
 – Мен сендерге сөздер айтамын сендер сол сөзге мағынасымен байланысты дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздер айтасындар.
Мысалы: жылы... (шұлық), тәтті ... (банан), қатты...(көмір), жасыл.... (шөп), қар..., (пима), дәмді ... (жұзім), сүйік ... (тамак), кара... (тон), қорқақ ... (коян), ку ... (тұлқі), сүйімді ... (мысық), пысық ... (қызы), ұзын ... (бала), ақылды ... (қызы), момын ... (кой), ұзын ... (моншак), сары ... (шаш), дәмді... (шай), тәтті... (торт), жасыл... (кияр), ұзын.... (бантик)
 т.б.

Саяут ашу негіздері
Міндеті: Сейлем құрауга, сейлем сызбасын сызуға, сейлемді мағынасына байланысты толықтыруға үйретуді жалғастыру
Мақсаты Сызбага сәйкес дауыссыз дыбыстардан басталатын сөйлемдер құрай білулерін жетілдіру,
Дидактикалық жаттығу: «Дауыссыз дыбыстан басталатын сөз қос»
 – Мен сендерге сөздер айтамын сендер сол сөзге мағынасымен байланысты дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздер айтасындар.
Мысалы: жылы... (шұлық), тәтті ... (банан), қатты...(көмір), жасыл.... (шоп), қар..., (пима), дәмді ... (жұзім), сүйік ... (тамак), кара... (тон), қорқақ ... (коян), ку ... (тұлқі), сүйімді ... (мысық), пысық ... (қызы), ұзын ... (бала), ақылды ... (қызы), момын ... (кой), ұзын ... (моншак), сары ... (шаш), дәмді... (шай), тәтті... (торт), жасыл... (кияр), ұзын.... (бантик)
 т.б.
Дидактикалық жаттығу: «Сөз жина, тез жина»
 – Мен сендерге дыбыстарды айтамын, сендер алакандарынды біріктіріп, кесе жасап дыбыстарды жинап отырындар. Дыбыстар калай айтылды, солай жиналуды көрек, олардың орнын ауыстыруға бір

Саяут ашу негіздері
Міндеті: Сөздердің жалпы атауын атауга, сөздерді буынга белгізуге, сөздің дыбыстық сызбасын сызуға жаттықтыру арқылы зейіндерін дамыту
Мақсаты Сызбага сәйкес дауыссыз дыбыстардан басталатын сөйлемдер құрай білулерін жетілдіру,
 Тара сөзінде 2 буын, 4 дыбыс. Т – катаң дауыссыз дыбыс, көк түспен белгілейміз.
 А – жуан дауысты дыбыс, қызыл түспен белгілейміз.
 F – ұян дауыссыз дыбыс, көк түспен белгілейміз.
 А – жуан дауысты дыбыс, қызыл түспен белгілейміз.
 Сөзді колды шапалактап, буынга боледі.
 Педагог тақтага тырма сөзінін сызбасын іледі.
 Тырма сөзінде 2 буын, 6 дыбыс бар.
 Т – катаң дауыссыз дыбыс, көк түспен белгілейміз.
 Ы – жуан дауысты дыбыс, қызыл түспен белгілейміз.
 .Р – ұнді дауыссыз дыбыс, көк түспен белгілейміз.
 М – ұнді дауыссыз дыбыс, көк түспен белгілейміз.
 А – жуан дауысты дыбыс, қызыл түспен белгілейміз

Көркем әдебиет
Міндеті: Өленді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту
Мақсаты: ауыз әдебиеті шығармалары негізінде салт-дәстүрларды түсінік беру
 Өленде не туралы айтылған?
 – Өлең ұнады ма?
 – Авторы кім?
 – Қай мезгілде ағаштар бүршік жарады?
 – Наурыз мерекесі қай уақытта тойланады?
 – Қай уақытта малдар төлдейді?
 – «Сары уыз» деген не?
 Өленді суреттер бойынша қайтала.
 Педагог мнемокестедегі суреттер арқылы өленді оқып береді, балалар қайталайды.
 Наурыз айында күн мен түннің теңеліп, ұзақтығы бірдей болатыны туралы айтып түсіндіреді

			дыбысты түсіріп алуға болмайды. Сендер сөзді дүрыс жинасандар, сол сөздің суреті тақтадан ашылады. Мысалы: - «к.ү.й.», - «б.ү.р.», - «ә.н.ш.і.», - «м.а.л.», - «ж.е.л.», - «б.а.қ.а.», - «б.а.ла.п.а.н.», - «с.ә.б.і.з.», - «а.л.м.а.», - «а.р.б.а.», - «ж.ү.р.е.к.», - «д.ә.р.і.».	
--	--	--	---	--

Үзіліс: Жүгіруге арналған ойындар «Торғайлар мен мысық»

Ойын: «Торғайлар мен мысық»

Мақсаты: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауга, белгі бойынша қымыл-қозгалыс жасауда дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту.

Шарты: Жерді шенбермен белгілеу керек /5-6м.диаметрмен/. Оргада тәрбиешімен тағайындалған бала жүреді – ол мысық. Қалған балалар шенбердің сыртында- олар торғайлар. Мысық үйіктап қалады. Торғайлар шенбердің ішіне дән жеуге кіреді. Мысық оянып кетеді де, торғайларды көріп, оларды ұстай бастайды. Торғайлар шенберден шығуға асыгады. Шенбердің ішінен мысыққа ұсталған торғайлар, шенбердің ортасында қалады. Мысық 2-3 торғайлы ұстаган соң, тәрбиеші жаңа мысықты таңдайды. Ұсталған торғайлар басқа ойынаушыларға қосылады. Ойын 4-5 рет қайталанады.

Ұсыныс: мысық ақырын барыпторғайларды ұстайды (кэтты ұстамай, ақырын ғана колын тигізеді)

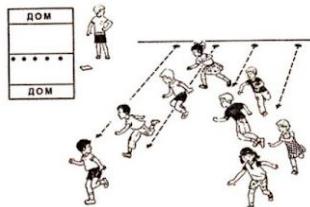
2 - үйымдастырылғаніс-әрекет

	<p>Коршаган орта</p> <p>Міндеті: -Мобиљді күрілғыларды қолдану кезінде қарапайым қауіпсіздік ережелерін білу</p> <p>Мақсаты Байланыс құралдары құралдарының бір-бірінен айырмашылығы мен үқастығын түсіндіре отырып, ойлай қабілеттерін дамыту</p> <p>Компьютердің жалпы қызметі туралы не айта аласындар?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Компьютер ақпараттық-байланыс құралға жатады. Компьютермен сурет салуга, кино, мультфильмдер көрге, ойындар ойнап, хат жазуға т.б. қонтекен іс-әрекеттерді орындауда болады. - Компьютер не үшін қажет? - Компьютердің қызметі жайлы не блесіндер? Оның құрлымын қандай? Компьютер суретін көрсету. Құрлысы жайлы әнгімелу. Балалар компьютер туралы білетіндерін айтады. - Компьютер – монитор (экран), клавиатура, процессор, принтер, дыбыс күштікіш колонкаларынан және «тышқаннан» (козгалтқыш) тұрады. Педагог ноутбук алып шыгады. - Мынау не? Бұны 	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті: Апта күндері, тәулік белгітері, циферблат бойынша уақытты анықтауды ретімен атап біліктілігін бекіту</p> <p>Мақсаты Апта күндері, тәулік белгітері, циферблат бойынша уақытты анықтауды ретімен атап біліктілігін бекіту</p> <p>«Жанды апта» дидактикалық ойыны</p> <p>1-ден 7-ге дейінгі цифрлар араласып, педагогтің үстелінде бетімен төмөн қарал қойылады. Балалар таңдаған карточкасының цифріне қарай ретімен қатарға тұрады, олар аптаның күндеріне айналды. Сол жақтағы бірінші бала алға қарай шығып:</p> <p>«Мен Дүйсенбімін. Келесі қай күн?» т.с.с.</p> <p>Ойынға қатыспаған балалар «апта күндеріне» тапсырма береді.</p> <p>-Барлық демалыс күндерін атаңыз.</p> <p>-Аптаның екінші күнін атаңыз</p>	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті Циферблат бойынша уақытты анықтау</p> <p>Мақсаты: Талдау, салыстыру, қарапайым түжірымдар жасау; зейін, жад, сейлеу дағдысын, қолдың ұсақ моторикасын дамыту</p> <p>.</p> <p>3-тапсырма</p> <p>Педагог уақытты циферблатпен айту қаншалықты маңызды екенін сұрайды. Суретте не бейнеленген? Сағат неше болғанын көрсетіп түр?</p> <p>Циферблatta қандай сан жетіспейді? Жазуды ұсынады.</p> <p>4-тапсыманы орындау</p> <p>Суреттегі айырмашылықтарын табады. Қанша айырмашылық тапса, сонша дөнгелек салады.</p> <p>Суреттерді бірдей етіп жасайды</p>	<p>Коршаган орта</p> <p>Міндеті: Мемлекеттік мерекелердің Наурыз мейрамы маңыздылығын түсіну</p> <p>Мақсаты наурыз мейрамы туралы түсінік беру, ұлттық ойндар арқылы балалармен математикалық тапсырмаларды орындаپ, өткен тақырыпты бекіту және қоктем гүлдерінің түрлерімен таныстыру, шығармашылық жұмыстарға баулу.</p> <p>Балалар, сендер білесіндер ме наурыз айында қандай мейрам болатынын?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Наурыз мейрамын біздің қалқымыз қалай тойлатады? Қандай ұлттық ойндарды білесіндер? - Балалар, Наурыз мейрамына барып, қатысқыларын келе ме? - Олай болса барлықтарымыз орнымыздан тұрып, Наурыз мейрамға ән айтып барайық. <p>Балалар, біздің топта да білім алға бассың. Бүгін біз мейрамда түрлі ұлттық ойндар ойнап, жарысайық. Қыдыр Атамызға өз білімдерімізді</p>
--	--	---	--	---

	<p>компьютер деп атаяға бола ма?</p> <p>– Ноутбук – компьютердің кішірітіліп, өзімен бірге алып жүргүте ыңғайланған формасы.</p> <p>Педагог ноутбукке алдын ала жазылып, дайындалып койылған слайдтарды балаларға көрсетіп, әңгімелейді.</p> <p>– Балалар, біз компьютермен сойлессе аламыз ба? Ал мына компьютер сендермен сойлескісі келіп тұр.</p>			<p>көрсетейік. Балалар, ойын ойнап, жарысамыз ба?</p> <p>Қыдыр Ата</p> <p>- Балалар, мен сендерге жұмбақ жасырамын, жауабын тауып көріндерші.</p> <p>Жұмбақ</p> <p>Құлпырса, қадірлейді, аялайды.</p> <p>Құраса сымырғышқа жарамайды.</p> <p>– Бұл не?</p> <p>-Жарайсыңдар балалар, сендер менің жұмбағымның жауабын шештіңдер, мен сендерге осы көктем гүлдерін сыйлаймын.</p>
--	---	--	--	---

**Үзіліс: Қимыл-қозғалысқа арналған ойындар
«Күн мен тұн»**

		<p>Ойни: “Күн мен тұн”</p> <p>Мақсаты: балаларды оінинның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту.</p> <p>Шарты: “Күн” мен “Тұн” деген екі топ алаң ортасындағы сзыбықтан 1,5-2м ракашықтықта бір-біріне арқасымен қарап тұрады. Жүргізуші біресебір, біресе екінші топты атайды. Аталған топ сол сәтте өз үйінежүгіреді. Басқа топ ойыншылары айналып, қашып бара жатқанқатысуышыларды ұстап қалуға тырысады. Содан соң топтар орнына кайта оралады. Ұсталған ойыншылар саны есептелінеді. Жүгіріс бірнеше рет қайталаңады. Өзге топтың ойыншыларын көп ұстаган топжөніске жетеді.</p> <p>Ереже:</p> <p>1.Өз үйіне белгі берілмей тұрып жүгіруге тыйым салынады.</p>
---	---	--

2. Тек үйдің сызығына дейін ғана ұстауга болады.
3. Ұсталған ойыншылар есептелген соң қайтадан ойынға кіреді.

3 - ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАНІС-ӘРЕКЕТ

<p>Қазақ тілі Міндеті:-- - Шығарманы рөлдерге бөліп сомдау Мақсаты сөздік қорларын жаңа сөздермен толықтыру, диалогке қатысуға үйрету.</p> <p>Таныс ертеғілер иллюстрациясыларымен жұмыс: «Бауырсақ», «Шалқан». Балалар, мына суретте нелер бейнеленген? Таныс ертеғілерді айттындаршы. Дидактикалық ойын: «Ата, көрсет». Педагог ертеғі кейіпкерлерінің сөзін айтады, балалар сол кейіпкерлерді атап көрсетеді. Суреттермен жұмыс. Педагог қарлығаштың суретін көрсетеді Мынау не? – Мынау – қарлығаш. Қарлығаш туралы ертеғі «Қарлығаш пен</p>	<p>Қазақ тілі Міндеті - ,Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен, кім-кешегімен таныстыру Мақсаты киімінің қазақша атауларын еске түсіру, жаңа атаулармен таныстыру Дидактикалық ойын: «Не артық?». Тактадағы суреттерді атап, ондағы артық суретті табады. (Жануарлар және көйлек суреттері). – Көйлек неге артық? – Көйлек – киім. – Сендерде қандай киім бар? Күйршақ киімдері арқылы жейде, шалбар сөздерін естеріне түсіру. – Көйлек, шалбар, жейде – нелер? – Көйлек – киім. Шалбар – киім. Кейлек, жейде, шалбар – киімдер. Мынау – ұзын жең жейдемынау қандай жейде? Мынау – ұзын жең жейде. Мынау – қысқа жең көйлек. Мынау қандай көйлек? Мынау – қысқа жең көйлек. Сөйлемдерді айтып жаттығады. Жен, ұзын сөздерін дұрыс айтып жаттығу. Ең-ен-жен. Ұұзын жең. Қа-қа-қысқа – қысқа жең</p>	<p>Сөйлеуді дамыту Міндеті: -Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру Мақсаты Ана туралы өз ойларын айтқызу. «Ананың сүті – бал, баланың тілі – бал». Педагог балаларға мақал-мәттелді көтерінкі дауыспен, орта дауыспен, төмөн дауыспен қайталағатды Педагог «Ана» сөзіне дыбыстық талдау жасауды ұсынады. А – жуан дауысты. Н – үнді дауыссыз. А – жуан дауысты. Дидактикалық ойын: «Анама сыйлық». Дәптермен жұмыс. Дәптердегі тапсырманы орындау. Анасына таңдаған ашекейді түрлі түсті қаламмен бойяды. Эшпекей бүйымды қай жерге тағатыны, қалай атаптатыны туралы айтып береді.</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті:Өләнді жатка, мәнерлеп, интонациямен айту Мақсатыауыз әдебиеті шығармалары негізінде салт-дәстүр туралы түсінік беру</p> <p>Балалар, барша адамның көптен күттін жыл мезгілі – көктем де келді. Көктемде Жер ана, табигат ерекше түрленеді. Көктемде ең тамаша ұлттық мерекелердің бірі – Наурыз мерекесін тойлаймыз. – Наурыз мерекесінің басқа мерекеден ерекшелігі неде? – Қазақ халқының ұлттық мерекесі – Наурыз – Ұлыстың ұлы құні деп аталады. Бүгін біз ақын Қастек Баянбайдың «Наурыз» олецимен танысамыз. Өлең – әдеби жаңдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Өлең сөз адамның жан табиенін әсерлі етіп жеткізеді. Айрышка сезімдерді үйқас сөздермен суреттейді</p> <p>Наурыз Өніп еккен дәніміз, Бүршік жарды бағымыз. Сәскеде - жаз, Түнде қыс Секілді екен Наурыз. Төлдеп жатыр малымыз,</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті Міндеті:-турлі жануарлардың сипаттық ерекшеліктерін байқап және оларды суретте бейнелей білу -достық туралы тату-тәтті қарым-қатынас жасау туралы білімдерін жетілдіру, қызғаншақтың жақсылыққа бастамайтыны туралы түсініктерін көнегіту -Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді болшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді көліспін атқару -- Қазақдан құрастыру әдістерін колданып, жазық материалды колемді пішінге өзгерте білуді бекіту Мақсаты—қонжықты суретін салу, мұсіндеу, жапсыру, құрастыру Топтық жұмыс</p>
--	---	---	---	--

<p>Дәүіт» ұсынады. Ертеісін тыңдату. Суреттер бойынша жұмыс. – Мынау – Қарға. – Мынау не? – Мынау – Қарға. – Мынау – Қек. – Мынау не? – Мынау – Қек. – Мынау – Дәүіт. – Мынау не? – Мынау – Дәүіт. – Мынау – Жылан. – Мынау не? – Мынау – Жылан – Қарлығаш көмек сұрады. – Қарлығаш не істеді? – Қарлығаш көмек сұрады. – Көмек, кө-мек. – Қарлығаш Қек және Қарғадан көмек сұрады. – Қарлығаш нелерден көмек сұрады? – Қарлығаш Қек және Қарғадан көмек сұрады. – Қекек: Бүркіт қонаққа шақырып еді, соган барғалы жатырмын, уақыттым жок – деді. – Қекек не деді? – «Бүркіт қонаққа шақырып еді, соган барғалы жатырмын, уақыттым жок», – деді. Қарға: «Үйленгелі жатқанымда, мазамды алма», – деді. Қарға не деді? – «Үйленгелі жатқанымда, мазамды алма», – деді. – Осы</p>		<p>Қазан толы сары уыз. Сүті көп те, Көмірі аз Болады гой Наурыз. Жайдарымыз бәріміз, Дастарқанда дәміміз. Көжесі көп, Қыры көк Қандай жаксы наурыз!</p>	
---	--	--	--

	<p>істері дұрыс на? – Қарлығашқа дәуіт көмек берді. – Қарлығашқа не көмек берді? – Қарлығашқа дауіт көмек берді. – Қарлығаш пен Дәуіт дос болды. – Қарлығаштың досы ... – Дәүттің досы ...</p>			
--	--	--	--	--

Үзіліс: «Секіруге арналған ойындар «Кесіртке» ойыны

	 	<p>Ойын: "Кесіртке"</p> <p>Мақсаты: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауга, белгі бойынша қымыл-қозгалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту.</p> <p>Шарты: Бір ойыншылар созылған қол арақашықтығында шенбер күрады, олардың қолында доп. Басқа топ шенбер ішінде бағана болып тұрады. Бағыттаушы ойыншы- кесірткенің “басы”, соңғы ойыншы- кесірткенің “құйрығы”. Қолында добы бар ойыншылар бүкіл бағананы – кесірткенің құйрығынан бастап өлтіруі керек. Кесіртке құйрығын қорғау мақсатында өлтіргелі жатқан ойыншылар добынан қашуға болады. Ойын уақытпен беріледі. Кесірткенің аз уақытта өлтірген топ – жеңімпаз болып есептеледі.</p>
--	--	--

4 - ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАНІС-ӘРЕКЕТ

	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: -Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға катысуга баулу</p> <p>Мақсаты Заттарды тік нысанана лақтыруды үйрене түсу, иықтан жоғары алға</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті:- Қазактың қасиетті аспабы домбыраны қастерлей білуге, күй құдіретін түсіне білуге ұмтылдыру</p> <p>МақсатыҚазактың қасиетті аспабы домбыраны қастерлей білуге, күй құдіретін түсіне білуге ұмтылдыру.</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті:: бір орында тұрып биіктікке секіру (6-8 метр)</p> <p>МақсатыЖүгіріп келіп биіктікке секіруді дұрыс орындауға үйрету, екпін алғып жүгіру мен белгіленген орыннан итеріліп секіруді</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: -бір орында тұрып биіктікке секіру (6-8 метр)</p> <p>МақсатыЖүгіріп келіп биіктікке секіруді дұрыс орындауға үйрету, екпін алғып жүгіру мен белгіленген орыннан итеріліп секіруді</p>
--	---	--	--	--

	<p>карай шұғыл шығарып, қолды айналдыра сермен лақтыру дағдыларын дамыту</p> <p>«Дегелек» ойыны. Тізелерін аздал бүтіп, иығын аздал алдыға еңкейтіп, колдарын төмен салбыратып, алдыға қарап тұрды. Тізесін бүккен бір аяғын көтереді де, шанғыны көлденең ұстап, кідіріс жасайд</p>	<p>Музыка тыңдау: «Келіншек» қ.х.к. (өнд. Б. Дәлденбай) Ән айту: «Домбыра сазы» (И. Нұсіпбаев) «Анашым» (Е. Хасанғалиев) Музыкалық-ыргактық кимылдар: «Айна» орыс х.ә. (өнд М. Раухвергер) Билер: «Апатайым-ай» биі («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Қос дабыл» (А. Райымқұлова) Музыкалық аспапта ойнау: «Ұйықташы, бөпешім» (В. Агафонников)</p>	<p>итеріліп секіруді үйлестіруге үйрену</p> <p>Биіктікке секіру.</p> <p>Жұғіріп келіп, бінгітікке (20 см) секіреді. Белгіленген жерге келгенде жұғіріс пен аяқпен итерілуді үйлестіре білу керек Екі аяқты бірдей созып барып екпінмен шашпаң итерілуге тырысады. Қолмен сермен көмектеседі.</p> <p>Жұғіріп екпін алған соң кідірмей кедергіге келгенде екі аяқты бүтіп барып қайта жазып итеріліп секіреді</p>	<p>үйлестіруге үйрену</p> <p>«Тақиястау» Көлденең нысанана асықты 3 м қашықтықтан лақтыру. «Қолын түзеп жазып барып, теменнен лақтыру» тәсілін колданады. Бастапқы қалыпта аяқтарын иықтан шығынқы денгейге койып, он аяқты артқа қалдырып, он қолды кеуде түсінде шынтақтан бүтіп, артқа төмен сермен барып, жогары карай алдыға лақтырады.</p> <p>Көлденең нысанана асықты бір қолмен лақтырады. Бастапқы қалыпта нұсқау бойынша тұрады. Иықтан жогары алға карай шұғыл шығарып, қолды айналдыра сермен күшін мөлшерлеп лақтырады.</p> <p>Нысанана тұра тигізуге тырысады. Алдымен он қолмен, сосын сол қолмен орындалады</p>	<p>Мақсаты Қазақтың қасиетті аспабы домбыраны қастерлей білуге, күй құлдіретін түсіне білуге ұмтылдыру.</p> <p>Музыка тыңдау: «Келіншек» қ.х.к. (өнд. Б. Дәлденбай) Ән айту: «Домбыра сазы» (И. Нұсіпбаев) «Анашым» (Е. Хасанғалиев) Музыкалық-ыргактық кимылдар: «Айна» орыс х.ә. (өнд М. Раухвергер) Билер: «Апатайым-ай» биі («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Қос дабыл» (А. Райымқұлова)</p>
Балалардың үйгекайты	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берілген аяқтарын жақындастырып, ойын кезінде өздігімен ойнайды, мінезі ашық, өз күрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететінен сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берілген аяқтарын жақындастырып, ойын кезінде өздігімен ойнайды, мінезі ашық, өз күрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететінен сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сұрту, шешінү, өз берілген тамактану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ынғайлыш болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берілген аяқтарын жақындастырып, ойын кезінде өздігімен ойнайды, мінезі ашық, өз күрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететінен сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне көркөтілін түсіндіріп баланызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейріміңді көрсетіңіз.</p>

Тәрбиелу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйымы Дамса ауылының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «а» сыныбы

Балалардың жасы 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 1Ш-апта 27 – 31 наурыз 2022-2023 оқу жылы

Күнтәртібі	Дүйсенбі 27.03.23	Сейсенбі 28.03.23	Сәрсенбі 29.03.23	Бейсенбі 30.03.23	Жұма 31.03.23
Балалардықабылдау	Балалардықөтерінкіөніл-күйменқарсыалу. Балаларшінжайлышағдайжасау. Балаларғатәрбиешінінтолықаты - жөнінатапсәлемдесудіүйрету. Баланыңбүтінгікөңілкүй, оны не қызықтыратынытуралисұрау, баланыжекепірінбілдіргутетарту, бүтінгіаурайтуралибалалдыңойынбілу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды екілдерімен кенес, әңгімелесу	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгерпін алғып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдан жақсы көретінінізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамактарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамактарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Айналамдағы дыбыстар. Дыбыс Мақсаты: Тілдің дыбыстарын естіп қабылдау, оларды сөздер ішінен белу және сөзсіз жеке айту. Сөздегі дыбыстарды, олардың түрлерін (дауысты, дауыссыз) ажыратып, дұрыс дыбыстау.	Дидактикалық ойын «Бұл не? Кімге керек?» Мақсаты: Балабақша қызметкерлері мен қажет күралдарымен таныстыру.	«Әдемі үйшік» Мақсаты: Балалар өз еріктерімен үйшікті құрастыра алады.	Нан туралы тақпак Нан киқымын шашпаңдар, Жерде жатса баспаңдар Теріп алғып, қастерлен Торғайларға тастандар!	Үстел –үсті ойыны: «Мениң балабақшам» Мақсаты: Тұрлі-тұсті ағаштар көмегімен балабақшасын құрастыру.
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)	«Кім шапшан» Мақсаты : Балалар топтасып ойнай алады	«Тәрбиеші апайлар» тақпағын мәнерлеп оқу. Мақсаты: Тақпағын кайталаі отырып апайларын жақсы кере алады.	Тіл ұстарту жаттығулары «Теңін тап» Максаты: Балалар екі бірдей заттарды таба алады.	«Дүкенші» Максаты: Балалар мағынасын түсініп топтасып ойнауды түсінеді.	«Не артық» Максаты: Суретте көрсетілген артық суретті алғып тастап, дәрігерге керекті заттардың суретін қоя алады.
Мектепке дейінгі	1 - ұйымдастырылғаніс-әрекет				

**ұйым кестесі
бойынша ҰІӘ**

Сөйлеуді дамыту
МіндетіИнтонация бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сейлегенде қолдана білуді дамыту

Мақсаты :Көркем шығармаларды сақналуға үрету

Педагог күшік пен мысықтың үлгі суреттерін іліп кояды.
 –Балалар, сендер ненің суретін көріп отырысыңдар?
 –Күшіктің анасын қалай атайды?
 –«Іт» деген сөз неше буыннан тұрады?
 –Балалар, дауысты дыбыс жеке бір буынды құрайды.
 –Ал мысықтың баласын «марғау» деп айтады?
 –Енді осы күшік пен мысыққа ат қойындаршы.
 –«Ақтө» пен «мамық» сөздері неше буыннан тұрады?
 –Қазір «Күшік пен Мысық» ертегісін мәнерлеп оқып беремін.
 «Күшік пен Мысық»
 Қарны ашқан Күшік, тауда қаңғып жүріп Қасқырга кездеседі.
 –Ей, күшік, мен сені жеймін, – дейді Қасқыр.
 –Қой, жеме, мені әуел тойдыр, соナン соң жейсін, – дейді Күшік.
 –Жарайды, жүр, сонынан қалмай жүре бер, – дейді Қасқыр. Екеуі бір топ Сырды кереді.
 –Күшік, менің көздерім, құлақтарым, құйрығым қандай? – дейді Қасқыр.
 Қасқыр:
 –Енді маган кара, – деп бір Бұзаудың тамағына жабысып өлтіріп, Күшікті де тоігіззады, өзі де тояды.
 –Күшік, енді сені жемеймін. Сау бол! – деп кетіп қалады. Іші пысқан Күшік Мысыққа кездеседі.

**Сауат ашу
негіздері**

Міндеті:Дыбыстық сызба бойынша жұмыс жасату арқылы дыбыстық талдау дағдыларын дамыту

Мақсаты сызба бойынша сөйлем құрау бойынша алған білімдерін бекіту.

«Кәне, тауып көр»
 дидактикалық ойыны
 – Балалар мен сендерге сөз, буын, дыбыстарды айтамын, сендер алдарындағы сызбадан мен не айтсам соны дыбыс па, сөз ба, буын ба анықтап сызбасын көтересіндер. Педагог алдын ала балаларға дыбыс, сөз, буын сызбаларының үлгілері сызылған карточкалар таратып береді.

«Сөйлем құрай аламын»
 дидактикалық ойыны
 Көрнекілігі:
 «Балабақшада», «Мектеп», «Жазғы орманда», «Дүкенде» тақырыптарындағы мазмұнды суреттер. Педагог балаларға суретті көрсетіп, жай сөйлемді құрап айтады, мысалы: Эсем келе жатыр. Балалар сөйлемді қайталап, бір-екі сөзді қосып айтады, мысалы: Эсем балабақшага келе жатыр. Келесі бала тағы бір-екі сөйлемді қосады. Эсем балабақшага аласымен келе жатыр. Кім ең үлкен

Сауат ашу негіздері

Міндеті Сәйкестендіре білуге, буынға бөлуге, дыбыстардың түрлерін есте сактауға жаттығулар жасату арқылы сөздік қорларын жана сөздермен толықтыру

Мақсаты сызба бойынша сөйлем құрау бойынша алған білімдерін бекіту.

«Сөйлем құрай аламын»
 дидактикалық ойыны
 Көрнекілігі:
 «Балабақшада», «Мектеп», «Жазғы орманда», «Дүкенде» тақырыптарындағы мазмұнды суреттер. Педагог балаларға суретті көрсетіп, жай сөйлемді құрап айтады, мысалы: Эсем келе жатыр. Балалар сөйлемді қайталап, бір-екі сөзді қосып айтады, мысалы: Эсем балабақшага келе жатыр. Келесі бала тағы бір-екі сөйлемді қосады. Эсем балабақшага аласымен келе жатыр. Кім ең үлкен

Сауат ашу негіздері
МіндетіУиленгендерін кайталату, пысықтау
МақсатыДыбыстық сызбаны ез суретімен сәйкестендірге арналған тапсырма арқылы дыбыс туралы білімдерін бекіту.

«Дыбыстың сөз ішіндегі орнын тап»

дидактикалық жаттығуы
 Педагог сағат, асық, қас сөздерінің сызбасын тақтаға іліп, с дыбысының орнын табуды тапсырады. Тақтаға бір баланы шығарады. Балалар орнында жұмыс жасайды, егер дыбыс сөздің басында болса, басында тұрган төртбұрышты, егер ортасында болса, ортасындағы төртбұрышты, ал сонында болса, сонында тұрган төртбұрышты бояйды.

Көркем әдебиет

Міндеті:-Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту

Мақсаты:ауыз әдебиеті шығармалары негізінде салт-дәстүр туралы түсінік беру.

Суретте не бейнеленген?
 Досыңмен сурет бойынша рөлдік диалог құр.

2. Наурыз құні айтылатын тілекті жаттап ал.

Ақ мол болсын!
 Қайда барсаң, жол болсын!

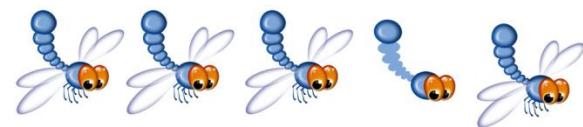
Ақ мол болсын! – сұт, айран мол, тоқшылық болсын деген мағынада.
 Қайда барсаң, жол болсын! – жолаушыға ақ жол тілеу.

3. Наурызкөжеге қосылмайтын нәрсені қоршап сыйз.

	<p>—Мысық, мен сені жеймін, – дейді. —Мені тойдыр, күшік. —Жарайды, менімен бірге жұр, – дейді Күшік. Екеуі бір топ Түйені көреді. —Мысық, маган кара, құлагым, көзім, құйрығым қандай? —Көзің бозарып, құлагын салпишип, тілің салактап тұр. Күшік: —Кара маган, не қыларымды? – деп Түйенің тірсегіне жабыса кетеді. Түйе қақ мәндайдан бір тебеді. Күшік сол арада ұшып түседі. Сонда Мысық: —Әй, мактаншақ, әліне қара, сен Қасқыр бола алмайсың, – дейді.</p>	<p>Мысалы: [р], -ба-, аққала, ар-, ор-, қа-, [е], [т], [к], та-, ен-, ар-, алма, сабақ, жаңа, дә-, мы-, мон-, [ғ], [ш], сөз, көз, бала, жа-, үс-, ші-, то-, ки-, [з], [и], са-, ша-, ет, елік, білезік, күнбағыс, ұр-, ын-, лек-, діз-, тик-, қыш-, дол, қол, бол, сал, мал, тау, қы-, тық-, ем-, , ек-, іс-, -діз.</p>	<p>сөйлемді құрап айтса, жеңімпаз болады</p>	
--	---	--	---	--

Үзіліс:

**Ойын– жаттығу: «Жәндіктердің
кимыллың жасайың»**

Құрылымдалған ойын:

Тақырыбы:«Жәндікте неше аяқ бар»

Мақсаты: Балалардың көрү кабілеті арқылы байқампаздығы дамиды.

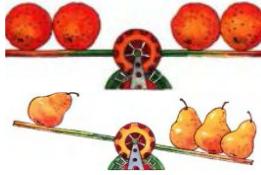
Шарты: Тәрбиеші балаларға бірнеше суреттер таратып береді. Бұл суреттерде әр түрлі жәндіктер. Балалардың міндеті осы жәндіктердің неше аяғы бар екенін анықтайтады.

Күтіletін нәтиже: Балалар жәндіктердің аяқтарын санайды. (4К. Сыни ойлау)

2 - үйімдастырылғаніс-әрекет

<p>Қоршаган орта</p> <p>Міндеті: -Қазақстан Республикасының бас қаласы – Астана ерекшеліктері туралы ұғымдарын байыту</p> <p>Мақсаты өз Отанының, жерінің, сол жерде тұратын адамдар үшін қымбат екенін түсінеді</p> <p>Педагог С. Оспановтың өлеңін оқиды.</p> <p>Жап-жасыл ағашы, Қып-қызыл алмасы. Ақ басты тауы бар – Алматы қаласы. –Өлеңде қандай қала туралы айтылған? –Алматы қаласы туралы айтылған. Алматы қаласының символы не? – Алма. «Отан – отбасынан басталады» дегенді қалай түсінуге болады?</p>	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті: Заттардың массасын өлшеу туралы ұғымды қалыптастыру</p> <p>Мақсаты: Заттардың массасын өлшеу туралы ұғымды қалыптастыру.</p> <p>Заттардың айырмашылықтары пішіні және түсімен ғана шектелмейді, олардың салмағы да әртүрлі. Кейбір заттар ауыр, кейбір заттар жеңіл болады.</p> <p>Педагог ізденіс мақсатын ұсынады.</p> <p>Заттың сыртқы түрі бойынша қайсысы ауыр, қайсысы жеңіл екенін анықтауға бола ма?</p> <p>Салмақты қалай дәл анықтауға болады?</p> <p>Талқылау барысында таразыны пайдалану керек деген қорытынды жасалады.</p> <p>Салыстыруға арналған заттар: 2 ағаш текше – (біреуі кішкентай, екіншісі үлкен). Педагог таразының үлгісін</p>	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті: Салмағына қарай заттарды салыстыруға үйрету, таразыда жатқан ауыр затты анықтауға үйрету;</p> <p>Мақсаты: Заттардың массасын өлшеу туралы ұғымды қалыптастыру.</p> <p>Кішкентай текшесі бар табакшаға тағы бір кіші текше салу керек.</p> <p>Балалар, табакшаларды тенестіру үшін біздер не істедік?</p> <p>Кішкентай текше костық. Суретті қарауды сұрайды. Таразылар неге төмен түскен?</p> 	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті: Таразыны тенестіру үшін «тағы зат (заттар) салу керек немесе таразы табақшасынан заттарды алу керек» деген ұғыммен таныстыру</p> <p>Мақсаты: Заттардың массасын өлшеу туралы ұғымды қалыптастыру.</p> <p>1-тапсырманы орындауды ұсынады.</p> <p>Әртүрлі таразыға қараныздар! Таразы тең болу үшін не істеу керек екенін айттыңыз? (Сол жақтағы табакшаға және оң жақтағы табакшаға салмақтары бірдей заттарды, салмақтары мен саны бірдей заттарды саламыз, заттардың салмағы тенесетіндей, бір табакшаға ауыр затты, екінші табакшаға жеңіл бірнеше затты саламыз).</p> <p>Педагог топта 2-тапсырманы орындауды ұсынады.</p>	<p>Коршаган орта</p> <p>Міндеті: -Қазақстанның әсем табиғаты, көрнекі жерлері мен тарихи орындарының, мәдени мұрасының маңыздылығын түсінү</p> <p>Мақсаты: Тұған өлкелерінің көрнекті жерлері, табиғаты, халқы немен айналысатынын әңгімелету арқылы балалардың ауызекі сөйлеулерін дамыту</p> <p>Топтық жұмыс.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Менің тұған өлкем»</p> <p>Балалар бес топқа бөлінеді. Эр топ көшбасшысы үстелде теріс қарап жатқан суреттерді өздерінің қалауы бойынша таңдал алады. (Улken сурет бейнеленген парақшалар, эр суреттің астында бос текшелер</p>
---	--	--	--	--

	<p>Педагогтің көмегімен мақалдың мағынасы ашылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Отан – біздің отбасымыз, үйіміз, балабақшамыз, туған жеріміздің табиғаты, ауылымыз, қаламыз. 	<p>керсетіп, қалай өлшеу көректігін көрсетеді. Бір табақшага үлкен текше, ал екіншісіне кішкентайын қояды. Үлкен текше салынған табақша тәмен түскенің байқайды. Қандай корытынды жасаймыз? Үлкен текше кішкентайға қарағанда ауырлау. Басқаша қалай айтуға болады?</p> <p>-Кішкентай текше үлкенге қарағанда женіл. Болжамдар ұсынып, заттарды қолға алып, қайсысы ауыр, қайсысы жеңіл екенін анықтайды.</p> <p>Екі табақшаны теңестіру үшін не істейміз?</p> <p>Балалар сұхбатқа қатысады. Балалар ойланады, талқылап, корытындыға келеді</p>	 <p>Балалар суреттерді қарайды, сұрактарға жауап береді. Бір табақшада заттар көбірек, сондыктан табақша тәмен түскен. Сонғы сурет жонінде не айтуға болады? Сонғы суретте заттар екі-екіден, олар тен. Жоғарғы суреттегі заттарды теңестіру үшін не істей керек? Балалар ойланады, талқылайды, заттар косу керек, немесе артығын алып тастау керек деп корытынды жасайды. Жоғарғы суреттегі сол жақ табақшадан бір алманы алып тастау керек, немесе он жақ табақшага бір alma косу керек</p>	<p>Тепе-тен таразылардың суретін қоршап сыйады. Өз таңдауың түсіндіреді. Балалар суреттерді қарап, сұрактарға жауап береді. Табақшалары тен он жақ жоғарғы катардағы суретті аныктайды. Тапсырмаларды орындаиды, одан кейін бір-бірін тексеріп, бірлесіп талқылайды</p>	<p>бар.) Педагог сандықшадан екі кішкентай суреттен шығарады, қай топтың суретіне сәйкес келеді, балалар алып, бос текшени жабады, қай топтың текшесі бірінші жабылады, сол топ жеңген болып саналады. Үлкен парапақшадағы суретте Б. Момышұлының; кішкентай парапақшадағы суреттерде Хиуаз Доспанова, Мәлік Ғабдуллин, Қабанбай батыр, Абылайханның; үлкен парапақшадағы суреттерде ұлттық жиназ – сандықтың; кішкентай парапақшадағы суреттерде қоржын, кебеже, ағаш ожау, астаудың; үлкен парапақшадағы суретте музыкалық аспап – қобыздың; кішкентай парапақшадағы суреттерде домбыра, тайтүяқ, сыбызығы, дауылпаздың; үлкен парапақшадағы суретте акбөкеннің, кішкентай парапақшадағы суреттерде</p>
--	---	---	--	---	---

арқар, елік, марал,
таутекенін; үлкен
парападағы суретте
Зайсан көлінің,
кішкентай парападағы
суреттерде Алакөл,
Көлсай, Балқаш,
Жасыбай көлдері
бейнеленген

Үзіліс:

Ойын- жаттығу:
«Мөлдір су»
Сылдырлайды мөлдір су,
Мөлдір суга колынды жу.
Жұынсаңсан сен әрдайым,
Таза бетің, мандайын.
Ойын- жаттығу: **«Жәндіктердің кимылың жасайық»**
3.«Тасбақа»
Тасбақага қараңдаршы,
Тас жейдесін киіп ап.
Тауга мінді, суга жүзді,
Балықтарды үстады.
Дәмді тағам ішіп алыш,
Қарның ол тойдырыды.
Ендікайдарады,
Жата қалып, демалды.
(Саусақтарыңқұдырыққатуїпалып, тасбақағаеліктеу.
Саусақтардыңстелустіндегүргізу.
Басбармакпенортанғысаусақтардыңштастыру.
Саусақтардықайтаданжұлдырықкату).

Сюжеті-ролдік ойын
Такырыбы :**«Тенізшілер.**
Балық аулаушылар Су асты кайығы»
Мақсаты : Окушыларда ойында логикалық жүйелілікте бірнеше әрекеттерді қалыптастыру, ойын жағдайна кіру, ойынның сюжеті мен рөлі негізінде аяғына дейін ойнау. Балаларда жағымды карым – қатынас дағдыларын қалыптастыру және топта мейрімді қатынасты қалыптастыру.
Жағдаят: Кеме құрылымы, теңіз асты кайығы. Жұзуге дайындық, маршрутты тандау, жұзу, рөлдік іс-әрекеттерді жасау, кемені жондеу, сұнгуірдің жұмысы, Кемедегі жалаудың көтерілуі, портққа оралу.
Май шабакты табу.
Май шабакты аулау, балық кетеді, кемедегі тесілген жер.
Жаңа зәкір суга түседі, теңізде орт.Көмек келеді
Тәрбиешінің іс-әрекеті: Капитан рөлінде кемені жүргізеді, баскаларға команда береді, маршруттың қағаз береді, басқа кемелермен байланыска шығады.

Сюжеті-ролдік ойын
Такырыбы :**«Хайуанбак »**
Мақсаты:
Ойын сюжетіне байланысты бірнеше топшаларға болініп, ойын аяқталған соң бір ұжымға жинала білу дағдысын қалыптастыру . Хайуанбак жұмыскерлелерінің еңбектерін ,негізгі мамандықтарды түсініп: хайуанбак директоры , мал дәрігері ,жол сілтеуші ,асхана жұмыскерлері ,топжорықшы андарға қызмет етудін негізгі жұмысымен таныстыру . Жағдайт:
Хауанбакқа билет алу;
Хайуанбак жоспарымен танысу,жол жүру көлгін тандау ;
Хауанбакқа топ жорық, жануарларды тамақтандыруды қадағалау, жинастыру;Дем алыс аланы. Орман тұрғындары сырқатанып қалды . Дәрігер Айболитқа хат жолдау, дәрігер Айболтын жолындағы кедеңгілер ,
Андардың сауыгуы.
Тәрбиешінің іс-әрекеті: Хайуанбак директоры рөлінде андарға корек керектігін,камауды жөндеп,мал дәрігерін шақыруды ескереді, Балаларға дәрі-дәрмек жинап дәрігер Айболитқа хат жазуға комектеседі
Балалардың іс-әрекеті: хайуанбак бойынша топжорық жүргізіп хайуанатар жайында әнгімелейді .
Күзетші камауларды тексеріп,келушілерге андарға корек беруге болмайтындығын ескереді
жайуанбакты қүзетеді
Жұмыскерлер жұмыс қүнінің аяғында андармен мейірімді сөйлесіп,дәрумендер береді ,Кассир

Дүрбі арқылы балыктардың бір үйір топтарын көрү, зәкір салады, балыкшыларға пәрмен салады. Балалардың іс-әректі: Кеме құрайды, матростар дінгекте ілініп тұрады, қаранғы жерге қарайды; көпірде тұрады; шілдепкашы дінгектің дұрыс салынуын тексереді; Борсық матростарға команда береді, жұмысты қалай атқаратының бакылайды. Сұнгуірлер судың түбін қарайды, зәкір іздейді, краншылар кемені жұқпен толтырады. Механик көмірдің жаңын кеткенін айтады. Дәрігер адамдарды емдейді және жұзу кезіндегі жаракаттандыргандарды. Балыкшылар: торды бұрайды, теңізге лактырады, балық аулайды, жәшікке сорттарымен орналастырады. Механик машина жұмыстарын тексереді. Адамдар билет сатып алады, кемеге отырады, транспорттық мекемедегі тыныштықты сактайды. Адамдар гатамақтықалайдайындаиды.

билеттер мен жол сілтемелерді сатып хайуанбакта жана аңдар пайда болғаның ескереді Дәрігер Айболит аңдар жаңбырдан кейін сырқатанып қалғанын естіп көмекке келеді, жолда кедергілер кездеседі жаңбырдан соң көл тасыпты, айналып кілп көмек көрсетеді. Аңдар сұыгады.

3 - ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАНІС-ӘРЕКЕТ

<p>Қазақ тілі Міндеті:-- Сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу Мақсаты дene мүшелерінің атқаратын қызметін айта алуға үйрету.. Дидактикалық ойын: «Не көріп тұрсын?»</p>	<p>Қазақ тілі Міндеті - Сөздерді жіктең, тәуелден, сөйлегендеге қолдана білуді жетілдіру Мақсаты заттың атын, құмылын білдіретін сөздердің мағынасын түсіну және аузызекі тілде қолдануды дағдыландыру. «Тазалық – денсаулық кепілі» мақалын балаларға түсіндіру. Біздің денсаулығымыз мықты болу үшін тазалықты сактауымыз керек. Жаңа сөздермен таңыстыру.</p>	<p>Сөйлеуді дамыту Міндеті: Интонациясы бойынша сейлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегендеге қолдана білуді дамыту Мақсаты Көркем шығармаларды сахналуға үйрету Педагог сұрақ қою арқылы ертегі мазмұнын сұрайды. –Балалар, ертегі сөздерге үнады ма?</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті:-Айналасында болып жаткан оқигаларға өзінің көзқарасын білдіруге күлшынысын дамыту Мақсатыауыз әдебиеті шығармалары негізінде салт-дәстур туралы түсінік беру. Наурызқоже – Наурыз мерекесінде пісрілетін ұлттық тағам түрі. Әр үйде дастарқан жайылады. Наурызқоже пісріледі. Наурыз мерекесі көнілді өтеді.</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті Міндеті:-Ою-өрнек элементтерін дұрыс орналастыра білуге үйрету, сурет салу іс-әрекеті арқылы бас киімдерді ашкейлеу -- Мұсіндеудің әртүрлі әдістерін колдану: құрылымдық (жеке боліктерден) және мұсіндік -Жапсырудың түрлі әдістері (симметриялы, сыңарлы симметриялы, сұлбалы) мен тәсілдерін (тура, кисық кио, ою, фlorистика элементтерін және</p>
--	--	--	---	---

<p>– Құрышактың дене мүшелерін атайдыз. Мынау – басы. Мынау – қолы. Мынау – ағы. Бұлар – дене мүшелері. Жаңа сөздермен таныстыру. – Көз көру үшін керек. – Көз не үшін керек? – Көз көру үшін керек. – Құлақ не үшін керек? – Құлақ есту үшін керек. – Мұрын дем алу үшін керек. – Мұрын не үшін керек? – Мұрын дем алу үшін керек. – Қол ұстау үшін керек. – Қол не үшін керек? – Қол ұстау үшін керек. – Қол жазу үшін керек. – Қол не үшін керек? – Қол жазу үшін керек. – Қол сурет салу үшін керек. – Қол не үшін керек? – Қол сурет салу үшін керек. – Аяқ журу үшін керек. – Аяқ не үшін керек? – Аяқ журу үшін керек. Аяқ жүгіру үшін керек. – Аяқ не үшін керек? – Аяқ жүгіру үшін керек. – Көз, құлақ, мұрын, кол – бұлар сезім мүшелері.</p>	<p>– Тазалық сақтауга сабын, жөке, сұлғі, тарақ қолданамыз. – Мынау – сабын. – Мынау не? – Мынау – сабын. – Сабынмен қолымызды тазалап жуамыз. – Сабынмен не істейміз? – Сабынмен қолымызды тазалап жуамыز. – Мынау – жөке. – Мынау не? – Мынау – жөке. – Жекемен дене мүшелерімізді жуамыз. – Жекемен не істейміз? – Жекемен дене мүшелерімізді жуамыз. – Мынау – сұлғі Мынау не? – Мынау – сұлғі. – Сұлгімен денемізді сүртеміз. – Сұлгімен не істейміз? – Сұлгімен денемізді сүртеміз. – Мынау – тарақ. – Мынау не? – Мынау – тарақ. – Тарақпен шашымызды тараймыз. – Тарақпен не істейміз? – Тарақпен шашымызды тараймыз</p>	<p>– Ертегі кейіпкерлерін атап беріндерші. – Құшік келе жатып неге жолығады? – Қасқыр не дейді? – Құшік не дейді? – Екеуді келе жатып нелерді көреді? – Қасқыр нені жейді? – Тойған Қасқыр Құшікке не дейді? – Іші пысқан Құшік неге жолығады? – Мысыққа не дейді? – Мысық не дейді? – Құшік жолда нелерді көреді? – Түйеге күшіктің шамасы келе ме? – Міне, балалар әлін білмеген әлек деген осыдан қалған екен. – Енді осы өртегін рөлдерге бөліп сахналайық (атриуттарын кигізу).</p>	<p>Бүгін автор Серік Нұғыманның «Наурызкөже» әңгімесімен танысадыз. Әңгіме – әдеби жаңардың бір түрі екенін естеріне түсіру. Әңгіменің басқа жаңарлардан ерекшелігі – оқиғаны қыска баяндайды. Педагог әңгімені мәнерлеп оқып, мазмұнын айтып береді Әңгіме мазмұны бойынша сұраптар: – Әңгіме үнады ма? – Әңгіме не туралы? – Әңгіме қалай аталауды? – Нартай әжеден нені сұрады? – Әжесі Нартайға не деді? – Әжесі наурызкөжеге қандай тағамдар қости? – Әжесі наурызкөжеге қандай дәндерді қости?</p>	<p>т.б.) колдану, түрлі материалдардан (қағаз, мата, табиги материалдар) жapsыру -- Қағаздан құрастыру. Қағаз цилиндрлерден қазан халқының ұлттық бас күйдерін (такия, сәукеле, кимешек және т.б.) және ыдыстарын құрастыру, оларды жіппен, ою-өрнектермен және т.б. безендіру Мақсатысәуекеленің суретін салу, мүсіндеу, жapsыру, құрастыру Топтық жұмыс</p>
---	--	--	---	---

Үзіліс:

<p>Саусактарға арналған гимнастикалық жаттыгулар:</p> <p>Қысқыштармен ойнадатын ойын</p> <p>Ойын шарты: Тұрлі-түсті қатты қағаздардан дөңгелектер жасап, сондай түсті қысқыштарды қыстырыса, гүлдер пайда болады. Ол баланың ұсак моторикасын дамытады, ақыл-оыйның, тілінің дамуына зор ықпал етеді.</p> <p>«Жаңғақтармен ойын»</p> <p>Ойын шарты: балалардың әрқайсысина жаңғақтар таратылады. Жаңғақты алаканның арасына салып, айналдыру. Бұл ойында балалардың көлдәрі жаттықтырып, сойлеу тілі мен ойлау қабілеттері дамиды.</p>	 	<p>Ойын: «Тығылышпақ»</p> <p>Мақсаты: кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру, сөздік қорларын молайту</p> <p>Жасы: 5-6 жас аралығы</p> <p>Кәжетті заттар:</p> <p>Ойын барсысы: барлық балалар екі топқа болініп, топ басшылары тағайындалады. Санамақ арқылы кай топтың жасырынып, кай топтың іздейтін анықталады. Ойнана «кала», яғни барлық ойнышылар жиналатын жер (агаш, жар, есік, т.с.с.) таңдалынады. Жасырынатын топты топ басшылары жасырып, өзі кайтадан бүрінші орнына оралады да, карсылас топтың кай бағытта козғалғанын «біз кәзір .....(кай жер екенін)» айтып отырады. Ал жасырынган топ болса осы комексті пайдалана отырып, жасырынган жерде отырады, ыңғайлы ет тұғанда «каланы» жауап алады. Егер іздеушілер жасырынушы топтың бір қатысушысын байсан калса, онда оның аты мен жасырынган жерін дауыстап айтады да, барлығы «калагас» қарай жүгіреді. «Калага» бірінші жеткен топқа үшай беріледі. Жасырынган топ мүшелері іздеуші топ өздерін таппастаң бүрін «калагас» бірінші жетіп, үшай ала алады.</p>
---	--	---

4 - ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАНІС-ӘРЕКЕТ

<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: -Бір аяқпен және қос аяқпен құрсаудан құрсауга секіру (аракашықтығы 40 сантиметр),</p> <p>Мақсаты Көлбеу тақтайға жүгіріп шығу, тұсу, биіктегі салмақ түсіру, тірелу нүктесінде тепе-тендік сақтауға дағдыландыру. Тік нысанага заттарды лактырып, тұра ортасына тигізу</p> <p>«Ептілікке жаттығамыз!»</p> <p>Ұзын орындықпен жүрү (ені – 25 см, биіктігі – 30 см), жүріп келіп орта тұсында айналадағылардан өтіп кету.</p> <p>Тепе-тендік сақтап ұзын орындықпен жүріп, жаттығулар орындау. Орта тұсында құрсаудан-құрсауга өтіп, модульден айналып, жүгіріп қайтып келеді.</p> <p>Құрсаудан еткенде басы мен аяғын тигізбей жұмыр жиналуға тырысады.</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті: -Мазмұнды музыкалық ойындарда қымылдардың сипатын беруге баулу</p> <p>МақсатыМазмұнды музыкалық ойындарда қымылдардың сипатын беруге баулу</p> <p>Музыка тындау:</p> <p>«Қараторғай» (Ақан сері, өнд. Б. Ерзакович) Ән айту:</p> <p>«Көктем» (Д. Гусинцев)</p> <p>«Домбыра сазы» (И. Нұсіпбаев)</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қымылдар:</p> <p>«Ленталармен жаттығу» (В. Моцарт)</p> <p>Билер: «Апатаіым-ай» биі («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар:</p> <p>«Балақан да алақан» (Ә. Байділдаев)</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау:</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: Ұзын және қысқа секіргіштен секіру, он және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сызықтан секіру, түрган орнында айналып секіру</p> <p>Мақсаты Көлбеу тақтайға жүгіріп шығу, тұсу, биіктегі салмақ түсіру, тірелу нүктесінде тепе-тендік сақтауға дағдыландыру. Тік нысанага заттарды лактырып, тұра ортасына тигізу</p> <p>«Мергендер», «Таяқтастау» (нысанага дәл тигіз).</p> <p>3 метр қашықтықтан тік нысанага дорбаларды ату. Бастапқы қалыңқа келу. Кішкентай дорбаларды қолды жогары алға серпен лактырады. Нысананың дәл ортасына тигізуге тырысады. Алдымен оң қолмен, сосын сол қолмен орындайды</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: -Бийктікten секіру, 20 сантиметр дейінгі бийктіккеке секіру.</p> <p>МақсатыТұрлі жағдайларда балалардың білім-біліктірін саналы пайдалана алуына ықпал ету</p> <p>Ең етпі аңшы кім екен?»</p> <p>Аяқтарын саннын 90°-қа жогары көтеріп таяқшалардан тепе-тендікті сактап жүріп өтеді. Таяқшаларды онынан-солынан айналып жүгіріп өтеді. Таяқшаларды баспай, бірақ жақын жүгіруге тырысады</p> <p>Музыка тындау:</p> <p>«Қараторғай» (Ақан сері, өнд. Б. Ерзакович) Ән айту:</p> <p>«Көктем» (Д. Гусинцев)</p> <p>«Домбыра сазы» (И. Нұсіпбаев)</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қымылдар:</p> <p>«Ленталармен</p>
--	--	--	--

		«Латыш полькасы» (M. Raухвергер)			жаттығу» (В. Моцарт) Билер: «Апатаіым-ай» биі («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Балақан да алақан» (Ә. Байділдаев) Музыкалық аспапта ойнау: «Латыш полькасы» (M. Raухвергер)
Балалардың үйге қайтуы	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берігеге бөтөн адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз күрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берігеге бөтөн адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз күрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.	Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда балаңың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үрете беріңіз: жуыну, қолын сұрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде касықты пайдалану, горшокқа сұрану. Кімдері міндепті түрде өзіне ынғайлыш болуы шарт: шалбар не болмас шортты замоксыз, белдеушесіз.	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берігеге бөтөн адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз күрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.	Ата –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп баланызды сүйіп, аймалап, жиғоган өз мейірімінізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзінізді толғандыратын мәселені айтудан аулак болыңыз.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйімі Дамса ауылының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «а» сыныбы

Балалардың жасы 5-6 жас

Жоспардың күрылу кезеңі 1-апта 3 – 7 сәуір 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	03.04.23.	04.04.23	05.04.23	06.04.23	07.04.23
Балаларды қабылдау	Балаларды қөтерінкі коніл-қүймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы ж..ағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі коніл күйі, оны не қызықтыратыны туралы қызықтыратыны туралы қызықтыратыны туралы қызықтыратыны туралы балалардың ойын білу.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес , әнгімелесу	Ата-аналармен әнгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әнгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әнгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдан жақсы корсетініңді сезідірініз.	Ата-аналармен әнгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата-аналармен әнгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (будан әрі-ҰІӘ)	«Психомоторлық жаттығу» Көздерінді ашындар, Кіршіктерінді қөтеріндер. Беттерінді женіл қимылмен сипандар, Бір - біріне жұмысындар, Бастарынды онға, солға бұрылыштар, Ауаны жұтындар, содан соң жіберіндер.	«Психомоторлық жаттығу» «Күлімдеген күн» Күн күлімдеп нұр төкті, Жақсы сөздер нұр септі, Еске сақтап кеңесті, Кел, қосылып айтайдың бір-бірімізге..	«Психомоторлық жаттығу» «Табиғатпен үндестік» Шенбер бойлап жүреміз, Әр гүлге коніл болеміз. Сұлулық пен маҳаббатты Сезініп өмір сүреміз.	«Психомоторлық жаттығу» «Біз әдепті баламыз» Әдеп сақтап әманда, Әрбір адад адамға. Жасасаң бір қамқорлық, Қайтарады саган да.	«Психомоторлық жаттығу» Көңілденіп қүленіп, Бақытты боп жүремін. Бәрін біліп алатын, Мен ақылды баламын.
Мектепке дейінгі үйім кестесі бойынша ҰІӘ	1 - ұйымдастырылған іс-әрекет				
	Сойлеуді дамыту Міндеті Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әнгімені бірізді айту Мақсаты Балаларды ертеғіні рөлдерге бөліп сахналату	Сауат ашу негіздері Міндеті: -Сөйлем туралы бастанкы түсінктерді қалыптастыру Мақсаты өткен тақырыптарды пысықтау.	Сауат ашу негіздері Міндеті -Сөйлем туралы алған білімдерін пысықтау Мақсаты сөйлем туралы алған білімдерін пысықтау ...	Сауат ашу негіздері Міндеті Сөйлем құрау және сейлемді толықтыру, өз ойларын толық жеткізе білу дағдыларын жетілдіру Мақсаты сөйлем туралы алған білімдерін пысықтау	Коркем әдебиет Міндеті: Белгілі образды сомдауда эксперимент жасауға, түрлендіруге мүмкіндік беру. Мақсаты ертеғіні мазмұндау арқылы театр мәдениетіне

	<p>арқылы әртістік қабілеттерін дамыту.</p> <p>-Күшік пен мысық ертегісін есімізге түсірейік. -Енді осы ертегін рөлдерге бөліп сахналайық (атрибуттарын кигізу). Марғая мысықтың баласы екенін түсіндреді. Дидактикалық ойын: «Ертегі кейіпкерлерін тауып жүрісін сал». Ойын шарты: Ертегі кейіпкерлерінің жүрісін салады.</p>	<p>Дидактикалық ойын: «Орамал тастамак». Педагог дыбысты айтып, бір баланың үстеліне орамал тастайды. Бала сол дыбысқа сөз ойлап тауып, қайта педагогке лактыруы керек. Мысалы: «а» алма, «о» оқ, «а» алқа «д» доп, «б» балық, «ж» жапалак, «с»сағыз, «р» рауғаш, «ү» уық, «к» кілем , «т» тарак, «қ» қызылша, «ш» шырша, «а» аскабақ, «ж» картоп, «о» ожау, «ж» жанбыр, «ш» шапалак, «е» елік, «н» нағашы, «ғ» Гүлмира, «ш» шалғы, «щ» щетка, «з» зымыран, «ф» фабрика, «ы» ыдыстар, «п» парта, «л» лақ, «ө» элеватор т.б.</p>	<p>Дидактикалық жаттығу: «Сойлемге қажетті сөзді қос» – Мен сендерге бір сөзі жетпейтін сөйлем айтамын, ал сендер сөйлем дұрыс құрылу үшін, мағынасы бойынша келетін сөз косуларын керек. Мысалы: Әкем балгамен шегені ... (шегеледі). Әжем шұлық ... (токыды). Көбелек гүлге ... (конды). Бағдаршамда қызыл тұс ... (жанды). Құрылышы кірпіш ... (калады). Дәрігер науқасты ... (емдеді). Атам газет ... (окыды). Балалар далада ... (ойнады). Әпкем ыдысты ... (жуды). Ағай күй ... (тартты).</p>	<p>Дидактикалық ойын: «Сойлемді толықтыру» Максыты: Сурет бойынша сейлемдерді құрауға, жай сейлемдерді толықтыруға үйрету. Көрнекілігі: «Аулада» тақырыбындағы мазмұнды сурет. Мазмұны: педагог балаларға суретті көрсетіп, жай сейлемді құрап айтады, мысалы: Әсем ойнап жүр. Балалар сөйлемді қайталап, бір-екі сөзді косып айтады, мысалы: Әсем аулада ойнап жүр. Келесі бала тағы бір-екі сөзді косады. Әсем аулада досымен ойнап жүр.</p>	<p>баулу.</p> <p>Суретте жиналған андарды ата. Арыстан андарды не үшін жинады? Андар арыстанның сұрағына калай жауап берді? Көктемнің сөні не? Ойынды ортаға сал. 2. Қай суреттер көктемнің сәні дегенге сәйкес келеді? Белгіле. Педагог ертегіні сахналауды ұсынады. Бала сиқырлы қоржыннан кай аның суретін алса, сол аның қымылын көрсетіп, сөзін айтады. Басқа балалар көрермен болады</p>
--	--	---	---	---	---

Үзіліс: Жүгіруге арналған ойындар «Торғайларп мен мысық»

Сюжеті-рөлдік ойын

Тақырыбы : «Хайуанбақ »

Максаты:

Ойын сюжетіне байланысты бірнеше топшаларға бөлініп, ойын аяқталған соң бір ұжымға жинала білу дағдысын қалыптастыру . Хайуанбақ жұмыскерлелерінің еңбектерін ,негізгі мамандықтарды түсініп: хайуанбақ директоры , мал дәрігері ,жол сілтеуші ,асхана жұмыскерлері ,топжорықшы андарға қызмет етудін негізгі жұмысымен таныстыры . Жағдайт: Хаянбаққа билет алу;

Хайуанбақ жоспарымен танысу,жол жүру көлігін тандау ;

Хаянбаққа топ жорық, жануарларды тамактандыруды қадағалау, жинастыру;Дем алыс алдын. Орман тұрғындары сырқатанын қалды . Дәрігер Айболитка хат жолдау, дәрігер Айболтын жолындағы кедергілер , Андардын сауыгуы.

Сюжеті-рөлдік ойын

Тақырыбы : «Сақтау қызметі» (қайталау)

Максаты : Әлуметтік шыгармашылық орта қалыптастыру ,онының сюжетіне байланысты топтарға бөлініп, ойын аяқталған соң бір ұжымға жинала білу әдетін қалыптастыру .Сақтау қызметкерлерінің жұмыстары,олардың күтпілеген жағдай туганда қажетлілігі жайында түсінігін молайту .Балалардың сөйлеу тілін дамыту .

Жағдайт: Дабыл бойынша шакыру;

Жағдай болған жерді қарал,сақтау қызметкерлерін бірнеше топтарға болу;

Арнағы техникалық құрал жабдықты пайдалану;

Жазғырылғандардың күткіру Алғашы мәдениналық көмек көрсету;

Жағдай болған жерге керекті жабдықтарды жеткізу ;

Тәрбиешінің іс-әрекеті: ТЖМ басшысы рөлінде жағдай болған жерге

шыгар алдында арнағы құрал-жабдықты естеріне түсіртіп,арнағы

үйретілген иттермен бағытташуыларды,жедел жәрдемді шакырады .

Балалардың іс-әрекеті: Сақтау қызметі диспетчер сызба бойынша жағдай bogan жерде жаннатын қызыл оттышаларды бақылап ,желі бойынша , қандай сақтау қыдметінің жұмыс атқаратынын қадағалайды

Сюжеті-рөлдік ойын

Тақырыбы : «Мұражай» (қайталау)

Максаты : Балаларды өз бетерінше рөлдерге болініп әрекет ету әдетін қалыптастыру .Ойында қоғамдық өмірдің көріністерін, мәдениеті ортада ұстамдылықты көрсете білу ,бір-біріне мейрімен карауға үйретіп . Ойын барысында әнгімелесіп,сұрақ коя білуге ,өз іс-әрекеттерін көрсете білуге үйрету.

Жағдайт: Мұражайға баруға дайындалу ;

Жол сілтемелерді карау;

Мұражайды таңдау;

Экспозицияларды хаттау;

Топ жорық ;

Жаңалу шеберханасы.

Тәрбиешінің іс-әрекеті: Мұражай директоры рөлінде мұражай мен

жұмыскерлерді басқарады.

Балалардың іс-әрекеті: Кассир билетерді сатады жолсілтемелерді үlestіреді , Мұражай жұмыскерлері экспонатарды тандап паспортар жасайды , экспозицияны хаттайды ю

Тәрбиешінің іс-әрекеті: Хайуанбак директоры ролінде аңдарға корек көркөтігін, қамауды жөндеп, мал дәрігерін шақыруды ескерді. Балаларға дәрі-дәрмек жинап дәрігер Айболитқа хат жазуга көмектеседі. Балалардың іс-әрекеті: хайуанбак бойынша топжорық жүргізіп хайуанатар жайында әңгімелейді. Кузетші камауларды тексеріп, келушілерге аңдарға корек беруге болмайтындығын ескерді, хайуанбакты құзетеді. Жұмыскерлер жұмыс күнінің аяғында аңдармен мейірімді сойлесіп, дәрумендер береді, Кассир билеттер мен жол сілтемелерді сатып хайуанбакта жана аңдар пайда болғаның ескерді.

Дәрігер Айболит аңдар жанбырдан кейін сырқатанып калғанын естіп көмекке келеді, жолда кедергілер кездеседі жанбырдан соң қол тасыпты, айналып қліп көмек көрсетеді. Аңдар сұыгады.

ТЖМ әр түрлі жағдайдада, әр уақыта ауа райы болжамына да карамай қызмет көрсетеді, адамдарды табу үшін иттермен жұмыс істейді. Арины техника жүргізуінің зардан шекендері тамақ қиімен қамтамасыз етеді. Өртөн сақтандыру қызметі ортті болдырмайды. Жедел жәрдем науқасттын шақыру бойынша қызмет көрсетеді. Фотоға түсірушілер ТЖМ мен жағдай болған жерді фотага түсіреді.

Орт сақтандыру

Суретшілер мұражайдын ашылу жарнамасын жасап, Өндеушілер есқі экспонатарды жөндейді. Топ жорықшы мұражай бойынша келушілерді сүймелден экспонатар жайында әңгімелейді. Келушілер билеттер сатып алғып, бағдарламамен танысып, экспонатарды қарап сұрап. Дүнгіршек жұмысшысы фотосуреттер, открытыкалармен өнер альбомдарын сатады. Жүргізуілер экспонатарды зерттеп, қолікті қадағалайды.

2 - үйымдастырылған іс-әрекет

	<p>Коршаган орта Міндеті: -Қазақ халқының киіз үйінің маңыздылығын, оның құрылышы мен ішкі жабдықтарын білу Мақсаты Киіз үй жабдықтарымен таныстыру.</p> <ul style="list-style-type: none"> Балалар мына суретте ненің суретін көріп түрсіндар? <ul style="list-style-type: none"> — Киіз үй туралы не білесіндер? — Кім киіз үйдің ішіне кіріп көрді? — Киіз үйді нeden жасайды? — Киіз үй жабдықтарын білесіндер мә? — Жарайсындар балалар. Жауап берген балаларды алтын жұлдызбен бағалау. — Балалар мен сендерге киіз үй 	<p>Математика негіздері Міндеті: Заттарды өлшеу практикалық дағдыларын қалыптастыру Мақсаты заттарды өлшеу практикалық дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Топтық практикалық жұмыс. Таразымен жұмыс. Заттарды салмағы бойынша салыстыруға болатындығы туралы түсінікті бекіту Мақсаты: заттарды өлшеу практикалық дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Кай табақша төмөн түседі? Салмағы ауыр ма немесе женіл мә? Таразы бойынша кай табақша ауырырақ екенін анықтайды. Кім (не)</p>	<p>Математика негіздері Міндеті Заттарды таразыға салмағы бойынша салыстыруға болатындығы туралы түсінікті бекіту Мақсаты заттарды өлшеу практикалық дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Педагог 3- тапсырманы орындауды сұрайды. — Суреттерді караңдар. Әр табақшадағы көгөністер мен жемістерді санаңдар. Санын жазындар. Педагог балалармен талқылайды, санаңды,</p>	<p>Коршаган орта Міндеті: Қазақ халқының салт-дәстүрлерін білу және күрметтеу, казак халқының қундылықтарына құрмет таныту Мақсаты Балалардың бойына халқымыздың рухани байлығын сініре отырып, ата дәстүрін танып білуге, ардактауға құрметтеп мактан тұтуға тәрбиеle..</p> <p>Ата мен әжесінен сүйінші сұрап қызы бала жүгірп келеді, сүйіншісін беріп, көршилerege куанышты хабарды хабарлауга жұмысады. Ата мен әже немерелі болдық деп куанып, есім таңдал</p>
--	---	---	--	--

	<p>туралы шағын маглұмат беріп етейін.</p> <p>— Киіз үй аяу райының қандай жағдайында да пайдалануга ете ынғайлы. Ішіне жарық жақсы түседі, ауа алмасуы талапқа сай, жел, дауылға көп шайқалмайды. Киіз үйдің негізгі қаңқасын сүйегі деңгөтінгендей. Олар: кереге, уық, шаңырақ, сыйырлауық (жарма есігі).</p> <p>Кереге – киіз үйдің ағаштан жасалған жиналмалы торкөзді сүйегі.</p> <p>Шаңырақ – киіз үйдің уықтарын біріктіріп, еңсесін көтеріп, тұтастырып ұстап тұратын дөңгелек шеңбер.</p> <p>Уық – кереге мен шаңырақтың арасын ұстап, косып тұратын сыйыр.</p> <p>Киіз есік – сыйырлауықты жауып, шаңырақ арқылы еткізіп байланады.</p> <p>Киіз есіктің сырты киіз, ортасы ши, астары жарық теріден жасалады.</p> <p>— Үй жиһаздарына да толық маглұмат беріп оту.</p> <p>Абажа – тамақ пен ыдыс – аяқ сакталатын кебеженің үлкен түрі. Ағаштан жасалып, киізбен, былғарымен қапталған.</p> <p>Кебеже – сұт ет, құргұ, шай салып сактау үшін ағаштан жасап, орнектеген үй жиһаздары.</p> <p>Әбдіре – зат сактайтын үлкен сандық.</p> <p>Сырты қаңылтырмен әшекейленіп қапталады.</p> <p>Ағаш төсек – жату үшін пайдаланатын үй жиһаздары.</p> <p>Асадал – тамақ пен ыдыс – аяқ сакталатын кебеже.</p> <p>Жастықағаш – ерте кезде жастықтың астына салынатын ағаш тиянак.</p> <p>Адалбақан – киім ілуге арналған үй жиһаздары.</p> <p>Жұқаяқ – үйде жұқ астына қоятын ағаш зат.</p>	<p>салмағы әртүрлі. Дәптермен жұмыс 1-тапсырманы жұмыс дәптерінде орындауды үсінады.</p> <p>— Суреттерге карайды. Қандай заттар женіл екенин атайды. Эр жұптағы ауыр затты атайды және бояйды. Бұл тапсырманы колда бар материалдардан таразы жасап, орындауға болады. Мысалы, қорап, пенал т.б заттарды тірек ретінде алып үстіне сыйышты орнатады. Салмақтары женіл және ауыр екі ойыншықты ойластырган таразының екі жағына салады. Балаларға әртүрлі таразы үлгілерін көрсетеді. 3–5 баладан кезек-кезек шықырып, оларға әртүрлі заттардың жұптарын өлшеуді үсінады. Тапсырманы орындауды.</p> <p>Балалар заттардың жұптарын өздігінен өлшейді. Балалар «жекіл», «ауыр» сөздерін колдана отырып, өздерінің іс-әрекетін түсіндіреді</p>	<p>ауырырак?</p> <p>Блиц-сұрап.</p> <p>Не ауыр – ашықхат па, қарындаш па?</p> <p>Таразы табақшаларын тенестіру үшін не істеу керек?</p> <p>Дәптермен жұмыс Педагог 2- тапсырманы орындауды сұрайды.</p> <p>Заттарды таразыға салады. Оларды жапсырады.</p> <p>Заттардың салмағы таразының орналасуына қарай анықталады: тен, женіл және ауыр.</p> <p>Сол жақтағы таразыға қарбыз бен қауынды салады, он жақтағы таразыға – үш-үштен жеміс салады.</p>	<p>цифрын жазады.</p> <p>4- тапсырма жеке орындалады.</p> <p>Педагог балаларға тапсырманы алгоритм бойынша бірге орындауды үсінады:</p> <p>— Қарындашты нұктеге кой. Бірінші тапсырмада көрсетілгендей 4 торкөзге жоғары сыйық сыз.</p> <p>— Токта.</p> <p>— Шатаспау үшін, осы тапсырманы (жоғары 4 көрсеткіш сыйық) сыйып таста.</p> <p>— Келесі команданы қараймыз және оқимыз (торкөздердің саны мен бағыты).</p> <p>— Тапсырма бойынша жылжы, графикалық диктантта көрсетілгендей торкөздерді сыйз. Қандай сурет шықты? Оны көрсет. Бұл ит.</p>	<p>отырғанда, нәрестесін көтеріп келіні кіреді. Атасы немересін колына алып, азан шақырып атын қояды.</p> <p>Тәрбиеші:</p> <p>Балаға ат қою рәсімі. Қазактың салт-дәстүрлерінің бірі балаға ат қою. Ырымдап ат қою – казактың қанына сіңген дәстүр. Ал енді, тәрбиешілер сіздердің де есімдерінің ырым-дәстүрлерін атап оту (тәрбиешілер балаға байланысты дәстүрлерін атап, соның ішінен бесікке салу дәстүрін көрсетеді)</p> <p>Бесікке салу рәсімінен көрініс. Баланы бесікке салу – салтанатты расым.</p> <p>Баланы бесікке салмас бұрын, баланың бесігіне, жын – шайтан жоламас үшін аластайды. Баланы бесікке салмас бұрын «тыштырма рәсімі» жасалынады. Бесіктің тесігінен тәттілер өткізіледі.</p> <p>Жиналған адамдар колдарын созып, бесіктің астына алақандарын жағады. Өткізілген тәттілер олардың алақандарына түседі. Бесіктің астына әрбір тәтті түскен кезде, бесікке салған адам басқаларға «тышты ма?» деп сұрайды. Сол кезде жиналған жұрт «тышты, тышты» деп айтады. Осылайша «тыштырма» рәсімі «тышты ма?» деген сөзден шықкан. Баланы бесікке болегеннен кейін «бесік жыры» айттылады. Бесік жыры – дегеніміз балаға әндептің айттылатын әуен. Бесік жыры бала мазасыз болып, жылап жатқанда немесе үйкітті алағанда айттылады. Бесіктің курал – жабдықтарын атап оту. «Ел боламын десең, әуелі бесігінді түзе» деп қазақ атамыз текten</p>
--	--	--	---	--	---

	<p>Сандық — кім — кешек, т.б. зат салуга арналған үй жиһаздары.</p> <p>Төсөншітер:</p> <p>Алаша, киіз, сырмак.</p> <p>Тұсқиіз – сәндік үшін тосектің тұсына тұратын үй бұйымы.</p> <p>Коржын – екі жағын тең етіп тоқылған, не құрап тіккен зат салатын дорба.</p> <p>Аяққап – ыдыс – аяқ салатын қапшық. Екі бетін киізден тігіп, бетін о — — орнек салып не кестелеп әшекейлейді.</p> <p>— Балалар, бізге білгішбек ағамыздан хат келіпті, қане бәріміз бірге ашып көрейік. Төрт топтың балаларына тапсырмалар жіберіпти.</p> <p>— Топпен жұмыс жасау.</p> <p>1 – топ «Шаңырақ» Шаңырақтың суретін саласындар.</p> <p>2 — топ «Уық» Киіз үй неше бөліктен тұрады санмен санап айтасындар.</p> <p>3 – топ «Кереге» сендерге киіз үйді жабдықтары туралы әр түрлі пішіндер берілген киіз үйді құрастырындар.</p> <p>4 – топ «Есік» Киіз үйдің ішіндегі үй жиһаздарын атаңдар.</p>				текке айтпаса керек.
--	---	--	--	--	----------------------

Үзіліс: Жүгіруге арналған ойындар « Көбелектер бақалар»

Ойын: «Алыптар мен ергежейлілер»

Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дene кимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы қоңіл-қүйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауга баулу, ойынға деген қызыгуышылқтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салаудатты өмір салтына тәрбиелеу.

Ойынның шарты: Арнайы сыйықпен коршаган ойын аланында балалар жүгіріп ойнап жүреді.

“Алыптар” мен “куғыншымын” колын жогары көтереді де өзіне ен жақын жүрген ойыншыны күа жонеледі, “ергежейлілер” жүгіреді.

Ұсыныс: Егер күып жетсе, екеуі орын ауыстырып, жаңа күғынши, ойындың ері карай жалғастырады.

Ойын: « Көбелектер бақалар»

Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дene кимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы қоңіл-қүйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауга баулу, ойынға деген қызыгуышылқтарын, белсенділіктерін арттыру. Жәндіктерге камкорлық көрсете білуге тәрбиеleу.

Ойын барысы: Батпактың шекарасы төртбұрышты етіп белгіленеді. Мұнда бақалар өмір сүреді. Гүлдерге көбелектер ұшып келіп қонады. Үлдар бақа сиякты секіреді, қыздар көбелектер сиякты үшады.

Ұсыныс: ойында көбелектер, бақалар болып балалар ойнаушылар катысады, тәрбиесі де

катысады.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

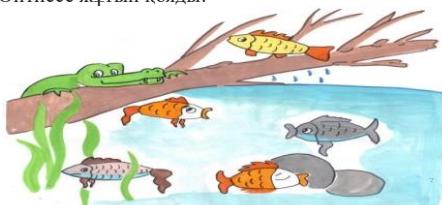
<p>Қазақ тілі Міндеті: Қазақ тіліндегі сөздер мен сойлемдерді түсініп және күнделікті омірде қолдана білуге үйрету</p> <p>Мақсатыз іс-әрекеттерін айта алуга үйрету</p> <p>Арман мен Сәуле диалог жүргізеді.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Сәуле, сен таңтертең не істейсің? – Мен таңтертең тұрамын. – Таң-ер-тен- н тұ-ұ-ұ-ра-мын. Таңтертең тұрамын (айнамен жұмыс). – Бе-ті-ім-ді-і жуа-мын – бетімді жуамын. – Ті-с-и-ім-ді-і та-за-лай-мын – тісімді тазалаймын. – Ша-шым-ды та-рай-мын – шашымды тараймын. – Жат-ты- гу жа-сай-мын – жаттығу жасаймын. – Ки-і-м-і-м-ді-і ки-е- мі-і-і-н – киімді киемін. – Содан кейін анаммен балабақшага барымын. Балалар қуыршактардың (педагогтың) соңынан сөздер мен сойлемдерді кайталауды. Сөздік ойын: «Жалғасын тап». Уlestірмелі материалдардың көмегімен сөйлемді толықтырады. Таңтертең ... (тұрамын). 	<p>Қазақ тілі Міндеті - Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру</p> <p>Мақсаты сөздік қорларын жаңа сөздермен толықтыру, ұлттық ыдыстардың атауымен таныстыру</p> <p>Ойын: «Сикырлы қоржын». (Ішінде кесе, қасық, тәрелке).</p> <p>Балалар таныс заттарды атайды, сұраптарға жауап береді.</p> <p>Қандай кесе? Неше кесе? Түсі кандай? Қандай қасық? Қандай тәрелке? (Улken, кішкентай).</p> <p>Коржининң екінші жағынан ұлттық ыдыстарды алып, жаңа сөздермен таныстыру, ұлттық ыдыстар туралы қысқаша мағлұмат беру.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Мынау – торсық. – Мынау не? (Жеке-жеке «торсық» сезін дұрыс айттып жаттығып, естеріне сақтайды). – Торсық теріден жасалады. – Торсық неден жасалады? – Торсық теріден жасалады. – Мынау – тостаган. – Мынау не? – Мынау – тостаган. – Мынау – қандай тостаган? (Улken, кішкентай). – Тостаганмен кымыз, айран іshedі. – Тостаганмен не іshedі? – Тостаганмен кымыз, айран іshedі. – Тостаган ағаштан жасалған. – Тостаган неден жасалған? – Тостаган ағаштан жасалған. – Мынау – ожау. – Мынау не? – Мынау – ожау. – Мынау – ұлттық ыдыстар. – Мыналар – нелер? – Мынау – ұлттық ыдыстар. <p>Балалар сөздерді және сойлемдерді тыңдал,</p>	<p>Сойлеуді дамыту Міндеті: - Бакылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру</p> <p>Мақсаты . Ертегіні мазмұны бойынша әңгімелету.</p> <p>Ертегі: «Қасқыр мен тұлқі» (Педагог «Қасқыр мен тұлқі» ертегісін оқып береді. Мазмұнын айттып түсіндіреді. Соңан соң ұл балаларға қасқырдың, қыздарға тұлқінің сөзін қайталауды ұсынады).</p> <p>Ертеде бір Қасқыр мен Тұлқі дос болыпты. Екеуі келе жатып жол устінен бір кесек ет көрөді. Екеуінің де жегісі келіпті.</p> <p>Қасқыр Тұлқіге:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Сен жей гой, досым, – депті. Тұлқі арсаландал: –Менің аузым ораза гой, сен-ақ жей гой, – депті. Қасқыр етті жейін деп тұмсығын соза бергенде мойның қақпан қауып алып, ет ұшып кетіпти. Тұлқі етті қағып алып жеп койыпты. Қасқыр: –Ей, досым-ау, сенің аузын ораза емес пе еді? – десе, Тұлқі: –Оразам сенің мойныңа түсті гой, – деп зыта жонеліпти 	<p>Көркем әдебиет Міндеті: Сахналық койылымдарға катысуға баулу</p> <p>Мақсаты ертегіні мазмұнда арқылы театр мәдениетіне баулу.</p> <p>Ол ертегі «Қоктемнің сәні» деп аталауды.</p> <p>Ертегі – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру.</p> <p>Ертегі кейіпкерлерін салыстырып сипаттайды. Ертегінің оленаңнен айырмашылығы – ертегінің ойдан, киялдан шыгарады.</p> <p>Балаларға ертегіні толық оқып беріп, мазмұнын түсіндіреді</p> <p>Ертегі мазмұны бойынша сұраптар:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ертегі қалай аталауды? Ертегі не туралы? – Арыстан аңдарды не үшін шакырды? – Қандай аңдар жиналды? – Арыстан қандай сұрап койды? – Аңдар не деп жауап берді? – Елік дұрыс айтты ма? <p>Қоктемнің сәні деген – гүлдер, кобелектер, алғашқы ұшып келген күстар, күннің жылуы, мөлдір су, көкмайса шөп.</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті Міндеті: - балалардың ұлу туралы білімдерін жетілдіру</p> <ul style="list-style-type: none"> -- Мұсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жеке боліктерден) және мұсіндік -катпарланып бүктелген қағаздан бірдей бірнеше пішіндерді және екіге бүктелген қағаздан симметриялы пішіндегі заттарды кию -Шығармашылық киялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып, елестетуі, ойлауы бойынша қолдан бүйімдар жасай білу <p>Мақсаты-ұлудың суретін салу, мұсіндеу жақсарылу, құрастыру</p> <p>Топтық жұмыс</p>
--	--	--	---	--

	Бетімді ... (жуамын). Тісімді ... (тазалаймын).	кайталайды. – Тостаган, торсық сөздеріндегі бірінші дыбыс кандай? «Т» дыбысынан басталатын сөздер айтындаршы. (Табак, тауық, тәрелке, тышкаң, тулғи, Қима материалдармен жұмыс. Сөздерді bekітуге ойын: «Менде, сенде...». Балалар алдарындағы суреттерін атап, көршісінде ненің суреті екенін сүрайды. Мысалы: Менде тостаган. Сенде не?			
--	--	--	--	--	--

Үзіліс: « Секіруге арналған ойындар «Кесіртке» ойыны

Артикуляциялық жаттығулар:

Балықтар
Кіп-кішкентай балыктар озенде жүзеді,
Үп-үлкен ағаш жағада жатты,
Балық: «Мына жерде сұнғу оңай»- деп
Екіншісі «Жоқ, бұл жер терең»- деді,
Ал үшіншісі «Менің үйқым келіп тұр»- деп,
Ал төртіншісі тоңа бастады,
Ал бесіншісі «Мында қолтырауын»- деп айғайлады,
-Жүзіндер мына жерден,
Әйтпесе жұтып қояды!

«Тіс щеткасымен ойын» жаттығу.

Ойын шарты: Балаларға тіс щеткалары таратылады.
Щеткаларды бір-бірден алып саусақ ұштарына қойып, үйкелеп массаж жасайды. Бұл ойын балалардың миын дамытады, тілдерін дамытады, зейннің тұрақтандырады, кол белсендігін, икемділігін арттырады.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>Дене шынықтыру Міндеті: - Допты жогары, жіптің үстінен лактыру және екі қолымен, бір қолымен (он және сол қолын алмастыру) қағып алу</p> <p>Мақсаты Көлбейу тактайға жүгіріп шығу, тусу, бінктегі</p>	<p>Музыка Міндеті: - Музыкалық мәнерлілік құралдары мен сипатын егжей-тегжейлі ажырату кабілетін дамыт</p> <p>Мақсаты Балалардың қазақтың ұлттық ойынына деген кызыгуышылқтарын арттыру</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті: Допты бір қатарға қойылған заттардың арасымен домалату</p> <p>Мақсаты - Заттардың арасымен дұрыс жүгіруді жалғастыру. Өз дenesін басқаруды, арқаннан үстап салырап тұруды, ептілік,</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті: -Допты қабыргаға лактыру және екі қолымен қағып алу</p> <p>Мақсаты Заттардың арасымен дұрыс жүгіруді жалғастыру. Өз дenesін басқаруды, арқаннан үстап салырап тұруды, ептілік,</p>	<p>Музыка Міндеті - Ұлттық билердің элементтерін орындау, музыка сипатын би кимылдарында беру.</p> <p>Мақсаты Балалардың қазақтың ұлттық</p>
--	---	--	---	--	---

	<p>салмақ түсіру, тірелу нұктесінде тепе-тәндік сактауға дағдыландыру</p> <p>Қимыл-қозгалыс ойыны: «Аңшылар мен қояндар» Козгалып бара жаткан нысананы «ату» кезіндегі қауіпсіздік ережелерін еске салады.</p> <p>Ойыншылар «аңшылар» мен «қояндарға» болінеді. «Аңшылар» сыйықтың сыртына тұрады, ал «қояндар» сыйықтардың ортасына тұрады. «Аңшылар» доппен «қояндарды» атып алуға тырысады.</p>	<p>:Музыка тындау: «Ақ сиса» (Жаяу Мұса) Ән айту: «Наурыз тойы» (Т. Мұратов) «Көктем» (Д. Гусинцев) Музыкалық-ыргактық қимылдар: «Аюлар би» (Е. Тиличеева) Билер: «Қамажай» х.ә. (өндеген Н. Мендіалиев) Ойындар, хороводтар: «Үйшік» (В. Витлин) Музыкалық аспапта ойнау: «Сәулем-ай» казактың х.ә. (өндеген Б. Дәлденбай)</p>	<p>салбырап тұруды, ептілік, өз бетімен әрекет ету, күштілікті дамыту.</p> <p>.</p> <p>Текшелер мен сирый (ұзын ағаштармен) орындалатын негізгі қимылдарды орындау. Қауіпсіздік ережелерін еске саламыз: бір-біріне қарама-қарсы жүрге болмайды. Секірулер: сирыйты жалғыз аяқпен секіріп, ілгері қарай айналып жүру. Секіргенде аяқтың басымен итеріліп, аяқтың басына қайта тұсу.</p>	<p>өз бетімен әрекет ету, күштілікті дамыту.</p> <p>«Ең сақ кім екен?» Текшелерге көтеріп қойылған сирыйтардың астынантүрлі әдіспен (шынтақташ жоргалап, еңбектеп, шалқалап жатып) залдың бір жағынан екінші жағына дейін ету. Түрлі әдіспен (шынтақташ жоргалап, еңбектеп, шалқалап жатып) залдың бір жағынан екінші жағына дейін етеді. Сирыйтың бийктігіне қарай тімді әдісті тандайды.</p>	<p>онынына деген қызығушылықтарын арттыру</p> <p>: Музыка тындау: «Ақ сиса» (Жаяу Мұса) Ән айту: «Наурыз тойы» (Т. Мұратов) «Көктем» (Д. Гусинцев) Музыкалық-ыргактық қимылдар: «Аюлар би» (Е. Тиличеева) Билер: «Қамажай» х.ә. (өндеген Н. Мендіалиев)</p>
<p>Балалардың үйге қайтуы</p>	<p><i>Ата – аналарға кеңес</i></p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарыңыз берілген адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p><i>Ата – аналарға кеңес</i></p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарыңыз берілген адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p><i>Ата – аналарға кеңес</i></p> <p>- үйдегі жағдайда балаңың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үрресте беріңіз: жуыну, қолын сұрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамак ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p><i>Ата – аналарға кеңес</i></p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарыңыз берілген адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p><i>Ата – аналарға кеңес</i></p> <p>- баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне көрсетілгін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейріміңізді көрсетіңіз. айтудан аулақ болыңыз.</p>

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйімі Дамса ауылдының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «а» сыныбы

Балалардың жасы 5 -бжас

Жоспардың құрылу кезеңі 11-апта 10 –14 сәуір 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	10.04.23	11.04.23	12.04.23	13.04.23	14.04.23
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-куймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларга тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сөлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа занды екілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата- аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгерпіп алғып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдан жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Үстел үсті ойыны – пазл: «Әсем гүлдер бағы» Балалармен әсем гүлдер туралы әңгімелесу.	Құрылым ойындары: «Біздің аула гүлдері»	Фотосуреттер қарастыру: «Гүлдер, гүлдер көп гүлдер» Фотосуретте бейнеленген ойын түрлерін атаяу.	Үстел үсті театры: «Раушан гүлдер» және т.б. такырыптар бойынша сюжетті картиналар қарастыру.	Сюжеттік ойындар: «Қош істі гүлдер» еркін сурет салу. Д/ойын: «Менің сүйікті гүлім»
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 11				

Үйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)	«Табиғатым тамаша» Табиғатым тамаша, Көз тоймайды қараса. Табиғатты аялап, Жүрейікші жараса.	«Дала қандай тамаша» Дала қандай тамаша, Ақ мамыққа оранған. Ақ дастарқан жайғандай, Көз тоймайды қараса.	«Табиғатка камкор боп» Табиғатқа қамкор бол, Байлығын біз корғайық, Әдепті да, тәртіпі бол, Жақсылығын қолдайык.	«Табиғат...» Табиғат, сен тіршілік тұнып тұрган. Сен күнсің көтерілген күліп кырдан. Сен көлсің, сен ормансын. Сен - бұлбұлсын, Адамға сұлулықты шын үктырган!	«Дала қандай тамаша» Дала қандай тамаша, Ақ мамыққа оранған. Ақ дастарқан жайғандай, Көз тоймайды қараса.
Мектепке дейінгі үйим кестесі бойынша ҰІӘ	1 - үйымдастырылған іс-әрекет				
	<p>Сейлеуді дамыту Міндеті Өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сәйлегендеге бейнелі сездерді, әпитеттерді, салыстыруларды колдану</p> <p>Мақсаты Бала бойындағы шешендейк қасиетті, сездік корларын дамыту.</p> <p>Педагог балаларға сұрап кою арқылы ертеғі мазмұнын пысықтайты.</p> <p>– Ертеғіде нелер жайлай айттылған? – Қасқыр мен Тұлқі дос болған ба? – Екеуі жолдан не көрді? – Қасқыр Тұлқіге не деді? – Сонда Тұлқі не дейді? – Еттегі қақпанға қайсысы түседі? – Тұлқі сияқты айлакер, кү болу керек пе? – Ертеғі қызық бекен, сендерге ұнады ма? Жалғастырта 3–4 баладан сұрап шығады.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Тұлқінің қүйрігін тап». Ойын шарты: балалар кима суретерден Тұлқінің қүйрігін тауып көрсетеді.</p>	<p>Саяат ашу негіздері Міндеті: Торт дыбысты сездерге дыбыстық талдау жасауды үретуді жалғастыру</p> <p>Мақсаты дыбыстық талдауды жасауды үретуді жалғастыру</p> <p>Дидактикалық ойын: «Сөз жарыс» Педагог: Балалар, енді «Сөз жарысын» үйымдастырайық. Мен бір такырып айтамын сендер сол такырыпқа байланыстығана сездерді буынға болулерің кажет. Мысалы: күйімдер, гүлдер, сандар т.б. Кім көп сөз айттып, буынға бөлсө, сол жеңімпаз болады (сөз айттып, буынға болғен балаға жүлдізша беріліп отырады).</p> <p>Жүлдізшаны санау арқылы жеңімпаз анықталады.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Қағып ал» – Мен сендерге сездің бірінші дыбысын айқынырақ айттып, допты лақтырамын. Сендер мен айқынырақ айтқан дыбыстықтап допты езіме лақтырасындар Мысалы: ққасқыр(к), есестік(е), тттүлкі(т), өөөрік(ө), бббалық(б), сссагат(с), ааалқа(а),</p>	<p>Саяат ашу негіздері Міндеті Торт дыбысты сездерге дыбыстық талдау жасауды үретуді жалғастыру</p> <p>Мақсаты дыбыстық талдауды жасауды үретуді жалғастыру ...</p> <p>Дидактикалық ойын: «Жоғалған дыбыс» – Мен сендерге суреттер көрсетіп бірінші дыбысты айтпай сөз айтамын, сендер жоғалған дыбысты жалғап толық сезді айтасындар да допты көрі бересіндер. Мысалы:... ерзек (т), ...ілем (і), ...алық(б), ...үрек(ж), ...акыт (б), уыршак...(к), ...омбыра (д), ...екемет (т), ...ышак (п), ... аймак (к), ...анан(б), ...ектеп(м), ...рік(ө), ...ияз(п) т.б.</p>	<p>Саяат ашу негіздері Міндеті Суреттен іс-әрекетті білдіретін сездерді анықтап айта білуге, сездердегі буын санын анықтауды жалғастыру</p> <p>Мақсаты дыбыстық талдауды жасауды үретуді жалғастыру</p> <p>«Сөз ойла» дидактикалық жаттығуы (Әр дүрыс жауапқа педагог балаларға жүлдізша беріп отырады) -ал буынынан басталатын сездер ойлап айтуымызды сұрапты. Мысалы: алма, алтын, алжапқыш, алға, аласа, ала, алка, Алжан, алмас, алау, Альбина, ал т.б. -ок буынынан басталатын сездер ойлап айтуымызды сұрапты. Мысалы: оку, оқы, оқымысты, окулық, оқ, оқыс, оқшаулау, оттар т.б. -жа буынынан басталатын сездер ойлап айтуымызды сұрапты. Мысалы: жас, жалын, жалғыз, жат, Жайыл, жарқыра, жалқау, жаура, жалау, Жамбыл, жалпылдақ, жалбыз, жаңыт, жау, жарайды, жалмауыз,</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту</p> <p>Мақсаты әдеби шығармадағы көгамдық өмір оқигалары туралы түсінігін қалыптастыру</p> <p>Педагог «Мен гарышкер боламын» өлеңін екінші рет қайталап оқиды. – Өлеңнің бірінші жолы қалай басталады? Өлеңді эмоциямен 2-3 рет қайталайды, бірге жаттайды. Педагог сойлемнің басын оқып, балалар жалғастыратын тәсліді колданады. 3-4 бала өлеңді жатқа айтады. Дәпттермен жұмыс: 1 Суретте не бейнеленген? Бала нені армандап тұр? Ойынды ортага сал. Сенің гарышкер болғың келе мे? Қандай гарышкерлерді білесін? 2. Суретті бастырып сыз. Боя. Педагог үзік сыйыктарды косып сыздырып, боятады</p>

		<p>жжжаз(ж), ммоншақ(м), ккқоңыз(к), ккқолшатыр(к), бббілезік(б), жжжұлдызыша(ж), ооотын(о), кккарға(к), сссазан(с), шишишахмат(ш), тттау(т), кккөрік(к), әәәтеш(ә), ееесек(е), тттүйе(т), мммандарин(м), ккқобыз(к), сссандык(с), тттекемет(т), ееер(е), үүүзенгі(ү), ааарба(а) т.б. – Кай дыбыстар созып айтылмайды екен. Оларды қандай дыбыстар дейміз?</p>	т.б.	
--	--	--	------	--

Үзіліс: Затты лақтыру мен қағып алуға арналған ойындар «Мысықтар мен балалар»

БАЛАНЫҢ ТҮЛІН ДАМЫТУҒА АРНАЛҒАН ОЙЫНДАР

Дауыстарын қайтала.

Ан біткенмен алысқан

Ақырады арыстан:

А-а-а-а-а

Назік дауысы қозының

Естіледі алыстан:

Мә-ә-ә-ә-ә

Дөңгелетіп аузыңды,
Жіңішкертіп даусыңды,
Бұзаумын деп ойла да,
Дауысын оның қайтала:

Мо—о-о-о

(Балакай, жан жануарлардың дауыстарын сала отырып, кей дыбыстардың жуан кей
дыбыстардың жіңішке айтылатынына зер сал)

Майлайяқ.

Жайлау толы малды аяп,
Күзетіп жүр Майлайяқ.

Жолаттайтын ешкімді,
Дауысы алыстан естілді:

(акырын дауыспен) -р-р-р-р-р-р

«Тамақ жеймін ашпын д», -деп,
«Корқып иттер қашсын», -еп,

Күжірейтіп желкесін

Ырылдады касқыр кеп:

(оргаша дауыспен)-р-р-р-р-р-р

«Қорықпаймын сенен», -деп,
«Сазайында берем», -деп,

Дірілдетіп қасқырды

Айбатын ит асырды:

Ойын: «Мысықтар мен балалар»

Максаты: Берілген белгіні дұрыс тыңдай
білуге, ойын ойнаганда қауіпсіздік ережелерін
сақтай білуге, топпен ойнауды ойнай білуге
үйрету. Ептілікке, алғырлыққа тәрbiелу.

Ойының шарты: Балалардың жартысы
мысықтар болады, ал жартысы олардың иесі
болады. Мысықтар баспалдақта отырады,
олардың иелері жүрелерінен алаңынқ екінші
жагында отырады.

Тәрбиеші сүт кімге керек деп сүт құйғандай
болады. Балалар «кис-кис», деп
шақырады. Мысықтар жақындаған да балалар
алаңынқ екінші жағына қашып шыгады. Ойын
2-3 рет қайталанады.

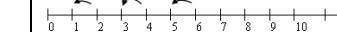
(қатты дауыспен) -р-р-р-р-р

«Мынау бәле екен» деп,
«Тұбіме бұл жетер» деп,
Корқын қасқыр жонелді,
Кайтып келмес ол енді.

(Балакай, қасқырдан да қорықпайтын төбет иттердің болатынын сен білесің бе?

Өзара екі топқа болініңдер де, қасқыр мен иттер болып алдымен ақырын, сосын орташа, ең соңында қатты дауыспен «р» дыбысын созып айтыдар.)

2 - үйымдастырылған іс-әрекет

<p>Көршаган орта</p> <p>Міндеті: Қазастанның тұнғыш ғарышкерлері Токтар Әубекіров, Талғат Мұсабаевті білу, оларды құрметтеу</p> <p>Мақсаты: Ғарыш, ғарышкер тұралы түсініктерін қалыптастыру және маглұмат беру. Балалардың сөздік корларын байыту, 12-ші сәуір ғарышкерлер күні тұралы түсінік беру, айналаны қоршаган орта жайында білімдерін кеңейту, үлкендердің еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу.</p> <p>Сәуір айында кандай мереке бар, естерінде түсіріндерші?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Иә, бұл сәуір айында үлкен мереке бар. Ол – ғарышкерлер күні деп аталады. - Балалар аспаннан нелерді көргө болады? <p>Әңгімелізді бастамас бүрін, мен сендермен мамандықтар жайында әңгімелескім келеді. Балалар, айтындаршы, сендер кандай мамандық түрлерін білесіндер?</p> <p>(балалардың жауабы).</p> <p>Тәрбиеші:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дұрыс айтасындар. Мұғалім, дәрігер, күрілісшы, жүргізуші, орт сондруші, дүкенші, 	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті: 10 көлеміндегі сандарды тұра және кері санауга жаттықтыру. Көрнекілік арқылы 6, 7, 8, 9, 10 сандарының пайдада болуымен</p> <p>Мақсаты: 10 көлеміндегі тұра және кері санау дағдысын қалыптастыру.</p> <p>Педагог балаларды вагондар болуға шакырады. Он бала бір-біріне тіркесіп, пойыздың козғалысын еліктейді. Балаларға 1-ден 10-га дейін цифр жазылған карточкалар таратылады. Педагог басқа балаларға вагондарды 1-ден 10-га дейін тұра және кері санауды сүрайды. Вагондармен көрініс ойнатылады. Педагог вагондардың бір-бірден түннельге карай кетіп жатқанын хабарлайды. Сандық сөулө бойынша педагог 1-ге азайту амалын көрсетеді.</p> <p></p> <p>Сонымен</p> <p>10 – 1 = 9 9 – 1 = 8 8 – 1 = 7 7 – 1 = 6</p>	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті - 10 көлеміндегі сандарды салыстыру</p> <p>Мақсаты: 10 көлеміндегі тұра және кері санау дағдысын қалыптастыру.</p> <p>Карточкамен жұмыс</p> <p>Тақтада</p> <p>(демонстрациялық материал 21- кесте)</p> <p>1 -ден 10-га дейін сандар қатары ретімен тұрады.</p> <p>Топтан екі баланы шакырады, олар цифрды тез және дұрыс қояды, тұра және кері санауды бастайды, екіншісі жалғастырады деген тәсілді пайдаланамыз</p>	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті Саны кем затка бір зат косу арқылы тенсіздіктен теңдік немесе саны көп заттан біреуін алғып тастау арқылы теңдіктен тенсіздік шыгару</p> <p>Мақсаты 10 көлеміндегі тұра және кері санау дағдысын қалыптастыру.</p> <p></p> <p>$\square - \square$ 5 – 1</p> <p></p> <p>$\square - \square$ 7 – 1</p> <p></p> <p>$\square - \square$ 4 – 1</p> <p>Ойын жаттығуы: «Жазбаны шеш». Балалар карточкалардың көмегімен үстелде және тақтада математикалық жазбалар жасайды.</p>	<p>Көршаган орта</p> <p>Міндеті: Қазакстан Республикасының Президенті, оның халық үшін атқарғатын қызметтің маңыздылығын тусину.</p> <p>Мақсаты: Балаларға Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың Тұнғыш президент екенін тұралыңын аңгімелуе, түсінірү.</p> <p>Жарайсындар балалар! Ендеше бүтінгі сабагымызда Еліміздің тұнғыш президенті жайында айтамыз. Тактаға қарандаршы, мына суретте кім бейнеленген? Балалар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Нұрсұлтан Назарбаев! Тәрбиеші: <ul style="list-style-type: none"> - Дұрыс, Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев. Ал, балалар ол кім екенін білесіндер мә? <p>Балалар:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ол біздің президентімі! - Дұрыс, балалар! Ол Қазақстан Республикасының тұнғыш президенті. <p>Мақсатына жету үшін алдағы, Әубастан-ак, дұрыс жолды таңдады. Сол азамат Нұрсұлтаның емес пе, Орындаған бабалардың арманын</p> <p>Күн откен сайын құлпырып,</p>
---	---	---	---	--

	<p>шаштараз тағы басқа көп мамандар бар екен. Әрбір мамандық адамзатқа өте қажет екен.</p> <p>Мысалы: дәрігер-адамдарды емдейді, мұғалім-балаларды оқытады, жүргізуші – көліктер жүргізеді, өрт сөндіруші – өрт сөндіреді.</p> <p>Ал бүгін біз сендермен тағы бір маман түрімен танысамыз – бұл гарышкер</p> <ul style="list-style-type: none"> - Гарышкерлер дегеніміз кімдер? - Гарышкерлер дегеніміз – олар гарышка, аспан әлеміне ұшатын адамдар <p>Ойын: «Жұлдызды аспан әлемін құрастыру»</p> <p>Ойын шарты: балалардың алдына аспанд әболатын және жерде болатын денелердің арасынан тек аспанда болатын денелерді табу. Мысалы: гүл жерде, ай аспанда т.б.</p> <p>Үлестірмелі материалмен жұмыс: «Зымыран құрастыру. Әртүрлі геометриялық фигуналардан зымыран құрастыру. Зымыран туралы әңгімелуе.</p> <p>.</p>				Жайнадың гүлдей Астана, Елорда – мениң Астанам, Елорда-менің бас қалам
--	--	--	--	--	--

Үзіліс: Жүгіруге арналған ойындар «Сылдырмақпен сыйлдырлат»

Дәстүрлі емес технологиясын пайдалана отырып жасалған балаға арналған саусақ ойындары
«Жасыру» саусақ ойны.

Ойын шарты: Қатысушылар алақанға қысқа қарындашты салады, жұдьырқты жұмады және ашады.

Қысқа қарандаш аламыз, жұдьырққа қысып, жасырамыз.

Ал енді, келесі колға жасырамыз.

Қарандашты қыса отырып, Алақанды ауыстырамыз.

Ойын: «Сылдырмақпен сыйлдырлат »

Мақсаты: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауга, белгі бойынша, мәтіннің сезіне сай кимыл-қозғалыс жасауда дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту.

Ойынның шарты: 5-6 балалар аланның бір жағында сзызықтың ар жағында тұрады. Қарама-қарсы жақта орындықтарда бір бірінен аракашықтығы бірдей болып сыйлдырмақтар /бал-ң санына сай/ жатады. «1-2-3,

Бұл ойнанда баланың қол икемділігі, танымдық деңгейі артады.

«Салат» саусақ ойныны.

Сәбізді алып тазалаймыз, (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ыскылайды)

Үккішпен үгіп майдалаймыз, (екі қолды жұдырыққа түйіп кеудеге ұстап, жоғары-төмен қозгайды)

Қанттан сеуіп дәмдейміз, (саусактардың ұшымен қант себеді)

Міне дайын нәр тағам (екі қолын алдына жайып көрсетеді)

Дәруменге байыган. (алақанымен іштерін сипалап, тойғандыктарын көрсетеді)

жүгіріндер»- деген белгі бойынша балалар сылдырмақтарға қарай жүгіреді, жоғарыға көтереді де сылдырлатады. Бірінші жетіп, сылдырлаткан бала женіске жетеді. Сол балалар орындарына барады, басқа ойнаушылар қатысады.

Ұсыныс: Ойнанда киыннатуға болады: кедергілерден секіртіп /жіптен, текшелерден, шеңберден өту, т.б./

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Қазақ тілі Міндеті: -Ауызекі сойлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту Мақсаты мәдениетті, сыпайы сойлеуге тәрбиелеу.</p> <p>Сюжеттік ойын: «Дүкен» Балалар кезекпен дүкенге келеді. Педагог – сатушы. Диалог үлгісі: – Сәлеметсіз бе! – Сәлеметсіз бе! – Кесе беріңізші. – Қандай кесе? – Үлкен, екі жасыл кесе. – Міне, кесе алыңыз. – Рақмет. Сау болыңыз. – Сау болыңыз. Үлгі бойынша балалар кезекпен ойнайды</p>	<p>Қазақ тілі Міндеті - -Ауызекі сойлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту Мақсаты азық-тұліктің қазақша атауларымен таныстыру.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Сиқырлы дорба», ішінде азық тұлік (суреттер нан, сүт, май) бар. Сиқырлы дорбада не бар? Балалар дорбадан таныс азық тұлікіт (нан, сүт, май) алады, атайды. – Сиқырлы дорбаны көрсій, тагы не бар екен. Ол үшін дорбамызды сиқырлайық, дорба туралы жақсы сөздер айттыңдар: Дорба әдемі, дорба жаксы. 1, 2, 3, 4, 5 5, 4, 3, 2, 1 Міне, дорба ашылды! Педагог дорбаның екінші түбінен тағамдарды (суреттерді) алып, жаңа</p>	<p>Сойлеуді дамыту Міндеті: - -Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу Мақсаты Гарышкер мамандығы туралы түсінік беру, тілдерін дамыту. –Ай мен жүлдіздар әлемін гарышкерлер зерттейді. Сендер казақтың гарышкерлерін білесіндер ме? –Гарышкер немен үшады? –Гарышкер қандай болу қажет? Педагог Ж.Смақовтың «Мен гарышкер боламын» олеңін мәнерлеп оқып береді. Аспан, аспан арайым, Саған жиі қараймын. Сені көзben шоламын, Мен гарышкер боламын! Гарышкер мен де боламын, Боламын десем, боламын. Таудай үлкен талабым, Мен бармактай боламын. Қоқтің жүзін барлаймын, Үлкен галым боламын, Боламын десем,</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: Олеңді жатка, мәнерлеп, интонациямен айту Мақсаты әдеби шығармадагы көфамдық өмір оқигалары туралы түсінігін қалыптастыру Гарышкер – аспан әлеміне ұшатын адамдар. Гарышкер гарышқа зымыранмен үшады. Оны гарышкеме деп атайды. Олар гарышқа үшып барып, аспан әлемін зерттейді. – Кім гарышкер болғысы келеді? – Қандай гарышкерлерді білесіндер? Слайдтан қазақстандық гарышкерлерді көрсетеді, атайды. – Бүгін біз ақын Жакан Смақовтың «Мен гарышкер боламын» олеңімен танысамыз. Олең – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Олең соғ адамның жан тебіренесін асерлі етіп жеткізеді. Айрышка сезімдерді үйкес сөздермен суреттейді. Педагог оленді оқып, мазмұнын</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті Міндеті: - - көктем мезгілі жайлы түсініктерін жетілдіру, көргендерін бейнелеу іс-әрекеті арқылы қағаз бетіне түсіре білуге даярландыру -- Заттардың ұзын және қыска, жуан және жінішке белгілерін көрсете білу, боліктердің салыстырмалы колемдерін сактау -Қағаздан таныс немесе ойдан әртурлі бейнелерді, қатпарланып бүктелген қағаздан бірдей бірнеше пішіндерді және екіге бүктелген қағаздан симметриялы пішіндегі заттарды кию -Шығармашылық киялды дамыту, көрnekілікке сүйене отырып, елестетуі, ойлауы бойынша колдан бұйымдар жасай білу Мақсаты- көктем мезгілінің суретін салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру.</p> <p>Топтық жұмыс</p>
---	---	---	---	--

		<p>сөздермен таныстырады.</p> <p>Мынау – ет. – Мынау не? – Мынау – ет. – Мынау – жұмыртка. Жұмырт-қа. – Мынау не? – Мынау – жұмыртка. – Жұмыртка – тағам. – Жұмыртка – ... (тағам) – Мынау – ірімшік. I-рім-шік. – Мынау не? – Мынау – ірімшік. – Ірімшік дәмді. – Ірімшік дәмді ме? – Ірімшік дәмді. – Ірімшік – тағам. – Ірімшік не? – Ірімшік – тағам. – Мынау – кант. – Мынау не? – Мынау – кант.</p>	<p>боламын. (Ж.Смақов) –Өлеңдегі бала кім болуды армандаиды? –Оз арманына жетеді деп ойлайсындар ма? –Арманта жету үшін жақсы оқып, спортын айналысу керек. Яғни коп еңбектенген адам арманына жетеді. –Ал сендер ескенде кім болуды армандаисындар? –Ол үшін сендер көп білім алып, оқуларың керек. –Ал «Оку – инемен құдық қазғандай». Педагог макалды жаттап алуды ұсынады.</p>	<p>түсіндіреді, жаттатады. Мен гарышкер боламын Аспан, аспан, арайлын, Саган жиңі қараймын. Сені көзбен шоламын, Мен гарышкер боламын</p> <p>!</p>	
--	--	--	--	--	--

Ұзіліс: Секіруге арналған ойындар «Кожектер» ойныны.

Дәстүрлі емес технологиясын пайдалана отырып жасалған бағаға арналған саусақ өйніндары

«Кірпі» жаттығуы

Момақанмын алайда, (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі колының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды).

Кіріп кетсе колына,
Өкпелеме жарайма!

Қолдың саусақтарын дамытуға арналған жаттығу.

Мақсаты: кол саусақтарының күрделі үйлесімді қимылдарын дамыту.

А) Алаканды үстелдің үстіне қоямыз. Балалар бірінші он, содан кейін сол қолдың саусақтарын бір-бірден көтереді. Осы жаттығуды кері жасап, қайталайды.

Б) Алакандар үстелдің үстінде, балалар кезекпен екі қолдың саусақтарын шынашақтан бастап көтереді.

В) Балалар сұқ және органғы саусақтарымен қаламды немесе қарындашты ұстайды. Осы саусақтарын бүтіп, қайтадан қалпына келтіреді, бұл жерде қаламды үлкен саусақтан төмен түсіп кетпеуін қадағалау керек.

Г) Үстелдің үстінде 10-15 қарындаш немесе есептік таяқшалар жатыр. Оларды бір-бірден алып қолға жинау керек. Содан кейін тұра солай қайтадан үстелге қою керек. Екінші қолмен көмектесуге болмайды.

Ойын: «Кожектер»

Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынга деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дene қымылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шашпаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты салтына тәрбиелеу.

Шарты: Балалар шеңбер жасап тұрады. Бір бала “тұлқі” болады. Қалғандары көжектер секіріп билеп жүреді. Тұлқі сыйбырды естіп көжектерді қуады. Қаша алмай қалған көжектерді тұлқі ұстап алады, ойын осылай қайталана береді.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>Дене шынықтыру Міндеті: - 2-2,5 метр арақашықтықтағы нысанага күм салынған қапшықты, асыкты лактыру Мақсаты Керілген баудың биіктігіне байланысты денені жинақтап жұмырлаудың түрлі тактикаларын қолдана білуін қалыптастыру</p> <p>«Желпуіш саламыз» Шаңғының ұшын 180° айналғанда козғалып, бұрылады. «Тоннель». Алаң бойымен бағандарға байланған бауларды түрлі биіктікте тартып қою. Осы баулардың астымен өткенде биіктігіне байланысты әртүрлі әдісті пайдаланатынын ескеру керек. Балалардың қажетті арақашықтықты, қауіпсіздік ережелерін катаң сактауын қадағалау керек</p>	<p>Музыка Міндеті: - Жаңаңықты, жақсылықты музика тілімен сезінуді үйрету Мақсаты Жаңаңықты, жақсылықты музика тілімен сезінуді үйрету.</p> <p>Музыка тыңдау: «Бұлбұл» (Д. Нұрпейісова) Ән айту: «Қайырлы тан» (Е. Өміров) «Наурыз тойы» (Т. Мұратов) Музыкалық-ыргақтық кимылдар: «Женіл би» (Т. Ломова) Билер: «Коян би» (В. Питерцев) Ойындар, хороводтар: «Төлдер» (Д. Ботбаев) Музыкалық аспапта ойнау: «Латыш полькасы» (М. Раухвергер)</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті: Допты екі колымен бір-біріне (арақашықтығы 1,5-2 метр) басынан асыра лактыру Мақсаты - 40-30-20 см биіктіктең арқандардың астынан өту, 20-30 см биіктіктең арқаның үстінен секіріп өтудегі жоғары нәтижеге жету үшін ең тиімді жолдарын таңдай білуге үйрету.</p> <p>Балалар залда бытырап жүреді. Бастауышының нұқсауларын бұлжытпай орындаиды. Егер «жер» - десе қолдарын төмен түсіреді, егер «су» - десе қолдарын алға созып, суда малтаған сырдай көрсетеді, «ауа» - десе құстай ұшып бара жатқандай болады, «от» десе қолдарын созып, алға, артқа айналдыра бастайды.</p> <p>40-30-20 см биіктіктең арқаның астынан өту. Кедергінің биіктігіне карай одан өту тәсілі таңдалады. Кедергінің биіктігіне карай одан өту тәсілін таңдай отырып, барлық білім-біліктерін қолдануға тырысады. Арқанды іліп кеппес үшін өз кимылын қадағалап, мүмкіндігінше жұмырланады. (3 рет).</p>	<p>Музыка Міндеті -- Музыкалық дыбыстырудың сипаттамасына сүйене отырып, бейненің мазмұнын элементтерімен байланыстыру Мақсаты Жаңаңықты, жақсылықты музика тілімен сезінуді үйрету..</p> <p>Музыка тыңдау: «Бұлбұл» (Д. Нұрпейісова) Ән айту: «Қайырлы тан» (Е. Өміров) «Наурыз тойы» (Т. Мұратов) Музыкалық-ыргақтық кимылдар: «Женіл би» (Т. Ломова) Билер: «Коян би» (В. Питерцев) Ойындар, хороводтар: «Төлдер» (Д. Ботбаев) Музыкалық аспапта ойнау: «Латыш полькасы» (М. Раухвергер)</p>	
<p>Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітап-тарды қараша және</p>	<p>Қимылды ойын «Акку-қаздар». Максаты: берілген кеңістікте белгі бойынша қашқандарды күп жету, ойын шартын сактау. Жаттығу ойыны Секіріш жіппен жаттығу ойындары. Максаты: секіріш жіпті алға, кері айналдыра отырып секіруге үйрету.</p>	<p>Қимылды ойын «Қасқыр қақпан» Мақсаты: — белгі бойынша әрекет етүге үйрету; — ойын шартын сактап ойнауга баууды; Жаттығу ойыны Ұзындыққа секіру. Максаты: ұзындыққа секіруге</p>	<p>Қимылды ойын «Кім жылдам?». Мақсаты: жүкіруге жаттықтыру, жылдамдықтарын дамыту. Жаттығу ойыны Бір-біріне доп лактыру. Мақсаты: қозғалыс координацияларын дамыту. Халық болжамы. Өрмекші бұрышқа тығылса, жел</p>	<p>Қимылды ойын. «Бәйге». Максаты: нысанага тез жетүге деген күлшілістарын, женіске деген құштарлықтарын арттыру. Жаттығу ойыны. Қозғалыстарын дамыту Максаты: секіріш жіппен секіруге</p>	<p>Қимылды ойын: «Ұшты ұшты». Мақсаты: зейідерін дамыту, байқамназдыққа, тез ойлан, тез шешім қабылдауға үйрету. Жеке жұмыс Жаңылтпаштар жаттау: Үйір, үйір үйректі, Қаз маңғаз, Үйірге кім үйретті? Маңғаз қаз. Үйір, үйір үйректі, Әр кез маңғаз,</p>

басқалар)	Мақал-мәтел: Жері байдын-елі бай. Кара жерге де, қамкорлық керек.	жаттыктыру.	болады.	жаттыктыру.	Үйріге өзім үрреттім. Қаз манғаз. Мақсаты: сөздік қорларын байыту. Тыйым сөздер: Құс ұясын бұзба. Құска тас атпа. Құс жұмыртқасын сындырма.
Балалардың үйге қайтуы	<i>Ата – аналарга кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.	<i>Ата – аналарга кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.	<i>Ата – аналарга кеңес</i> - үйдегі жағдайда балаңың өзіне - өзі қызмет етудің алды шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, колын сұрту, шешіну, өз бетімен тамактану, тамақ ішкенде қасыкты пайдалану, горшокқа сұрану. Кімдері міндетті түрде өзіне ынғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.	<i>Ата – аналарга кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.	<i>Ата – аналарга кеңес</i> - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейріміңді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулак болыныз.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы Дамса ауылдының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

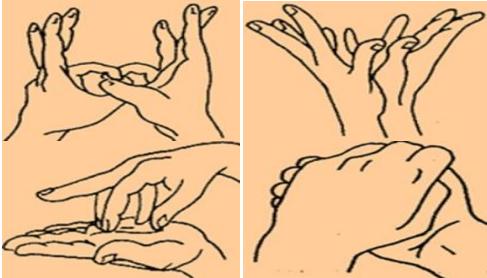
Мектепалды даярлық О «а» сыныбы

Балалардың жасы 5 -жас

Жоспардың құрылу кезеңі 1Ш-апта 17 – 21 сәуір 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	17.04.23	18.04.23	19.04.23	20.04.23	21.04.23
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көніл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлыш жағдай жасау. Балаларга тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көніл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі аяу райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес , әнгімелесу	Ата-аналармен әнгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әнгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алғып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әнгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдан жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әнгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата-аналармен әнгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қару және басқалар)	Үстел үсті, саусақ және т.б. ойындар. «Сүреттерді орналастыру» Ойынның мақсаты: заттарды топтастыруға жаттықтыру, өз бетінше тапсырманы орындауга дарыландыру, ойлау қабілетін дамыту.	Құрылых ойындары: «Еңбек құралдары», «Наубайхана құрастырамыз».	Фотосуреттер қарастыру: «Бидай мен канбак» Фотосуретте бейнеленген ертеңі желісі бойыншасурет арқылы орналастыру. «Бидай мен канбак» суреті бойынша, әнгіме құрастырып айтып беруге үйрету.	«Біз дәнбіз» дикан жерге дән екті (дән сепкен кимылды көрсетеді) Сіркірең, жаңбыр жауды (колдарын шапалактайты) Жер бетіне көгеріп, бидай шықты (колдарын жогары көтереді) Жайлап самал жел есті (колдарын ыргайды)	Үстел үсті ойыны – пазл: «Бидай» Комбайынмен бидайды, Былай, былай жинайды. Қантап ұшқан торғайдан, Оны қалай қорғайды? Қантап ұшқан торғайдан, Оны былай қорғайды. Кіш, кіш, кіш... Қорғап қалған бидайды, Қамбаға әкеп жинайды.
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені №12				

<p>Үйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)</p>	<p>«Бидай» Комбайынмен бидайды, Былай, былай жинайды. Қаптап ұшқан торгайдан, Оны қалай коргайды? Қаптап ұшқан торгайдан, Оны былай коргайды. Кіш, кіш, кіш... Көргөп қалған бидайды, Қамбаға әкеп жинайды.</p>	<p>«Ақ тілек» Адал жақсы ниетпен Бар адамға бақ тілеп. Жарып шықкан жүректен, Сөздің бәрі – Ақ тілек!</p>	<p>«Нанға біз тоямыз» Көктемде жерді жыртамыз, Терістейміз тырмалап. Дәңдерді оған егеміз, Жайқалып көктеп шықсын деп. Күз болғанда орамыз, Нанға біздер тоямыз.</p>	<p>«Көктем қандай тамаша!» Көркемдеген жер-көкті, Көктем қандай тамаша! Жерге әкеліп тесенті Алудан гүлді алаша.</p>	<p>«Көлбен, көлбен, көленкем» Көлбен, көлбен, көленкем, Көлбендеген көленкем. Тасып піскен бидайды. Айтша қалай жинайды? Комбайынмен бидайды, Былай, былай жинайды. Қаптап ұшқан торгайдан, Оны қалай коргайды? Қаптап ұшқан торгайдан, Оны былай коргайды. Кіш, кіш, кіш... Көргөп қалған бидайды, Қамбаға әкеп жинайды.</p>	
<p>Мектепке дейінгі үйим кестесі бойынша ҰІӘ</p>	<p>1 - үйимдастырылған іс-әрекет</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td data-bbox="411 639 759 1298"> <p>Сойлеуді дамыту Міндеті: Монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту Мақсаты Фарышкер мамандығы туралы түсінік беру, тілдерін дамыту</p> <p>F» дыбысын буын ішінде келтіріп қайталату: Fa-ға-ға – жага. Fi-ғи-ғи – Сағи. Fu-ғу-ғу – бұғу. Fы-ғы-ғы – бұғы. «F» дыбысын сөз ішінде келтіріп қайталату: Ғалым – қолғап. Тогай – шаңғы. Сағыз – торгай. Сағат – қағаз. «K» – «F» дыбыстарын тақпак, жұмбақ, жаңылтпаши ішінде бекіту Дидактикалық ойын: «Мамандықты анықта». Шарты: суреттер бойынша мамандық түрлерін анықтап айтады</p> </td><td data-bbox="759 639 1118 1298"> <p>Саят ашу негіздері Міндеті: Сойлем туралы бастапқы түсініктерді калыптастыру Мақсаты өткен тақырыптарды пысықтау</p> <p>Дидактикалық ойын: «Орамал тастамақ». Педагог дыбысты айтЫп, бір баланың үстеліне орамал тастанды. Бала сол дыбысқа сөз ойлап тауып, қайта педагогке лақтыруы керек. Мысалы: «а» алма, «о» оқ, «а» алқа «д» доп, «б» балық, «ж» жапалак, «с»сағыз, «р» рауғаш, «ү» уық, «к» кілем, «т» тарак, «ң» қызылша, «ш» шырша, «а» асқабак, «ж» картоп, «о» ожай, «ж» жанбыр, «ш» шапалақ, «е» елік, «н» нағашы, «ғ» Гүлмира, «ш» шалғы, «щ» щетка, «з» зымыран, «ф» фабрика, «ы» ыдыстар, «п» парта, «л» лак, «ә» элеватор т.б.</p> </td><td data-bbox="1118 639 1477 1298"> <p>Саят ашу негіздері Міндеті: Сойлем туралы бастапқы түсініктерді калыптастыру Мақсаты алдыңғы оку қызметтерінде алған білімдерін пысықтау</p> <p>Дидактикалық ойын: «Эстафета». Педагог сойлемді айтады, оны қайталайды, сейтіп бірінші баланың алдына текше немесе кішкене зат қояды, ол дерене бірінші сөзді айтады. Педагог келесі балага текше бергенде, ол екінші сөзді айтуды керек ...</p> </td><td data-bbox="1477 639 1837 1298"> <p>Саят ашу негіздері Міндеті: Сойлем құрау, дауысты дыбыстардың түрлерін аныктай отырып, буынға болу дадыларын жетілдіру Мақсаты алдыңғы оку қызметтерінде алған білімдерін пысықтау</p> <p>Ойын: «Сөздер тізбегі»(доппен) Педагог балага допты беріп сөз айтады. Бала айттылған сөздің соңғы дыбысына сөз айтЫп, допты әрі қарай береді. Сөзді айтқанда бастапқы және соңғы дыбысты анық айтуда жеткілік болады. Сөздер тізбегін айтуда барысында иені анық айтЫп, иені мұкияттын дадылдар? (Дыбысты) Мысалы: шар-радио-ожау-уылдырық-кымыз-закір-рауғаш-шалма-алма-алтын-нан-нар-риза-алмұрт-тас-сағат-тарақ-қасық-қант-табақ-қалам-мама-апельсин- нағашы-ыдыс- семсер т.б.)</p> </td><td data-bbox="1837 639 2102 1298"> <p>Көркем әдебиет Міндеті: Диалогтік сойлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз козқарасын білдіру Мақсаты әдеби кейіпкерді адамгершілік ережелері тұргысынан бағалауға дагдыландыру</p> <p>Суретке қарап, әңгімеле. Суреттегі төлдердің көніл күйі қандай? Көкекті қандай төлдер күттіктасты? 2. Ұйқасын тап. Дамыл таптай бір мезет, Жортумен жүр ақ ... . (көжек) 3. Сен досыңың туған күніне не сыйлағың келеді? Суретін сал. 4. «Тұған күнімен күттіктаїмын!» деген сойлемді түрлі екінде айт. Қалай айтқан дұрыс?</p> </td></tr> </table>	<p>Сойлеуді дамыту Міндеті: Монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту Мақсаты Фарышкер мамандығы туралы түсінік беру, тілдерін дамыту</p> <p>F» дыбысын буын ішінде келтіріп қайталату: Fa-ға-ға – жага. Fi-ғи-ғи – Сағи. Fu-ғу-ғу – бұғу. Fы-ғы-ғы – бұғы. «F» дыбысын сөз ішінде келтіріп қайталату: Ғалым – қолғап. Тогай – шаңғы. Сағыз – торгай. Сағат – қағаз. «K» – «F» дыбыстарын тақпак, жұмбақ, жаңылтпаши ішінде бекіту Дидактикалық ойын: «Мамандықты анықта». Шарты: суреттер бойынша мамандық түрлерін анықтап айтады</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: Сойлем туралы бастапқы түсініктерді калыптастыру Мақсаты өткен тақырыптарды пысықтау</p> <p>Дидактикалық ойын: «Орамал тастамақ». Педагог дыбысты айтЫп, бір баланың үстеліне орамал тастанды. Бала сол дыбысқа сөз ойлап тауып, қайта педагогке лақтыруы керек. Мысалы: «а» алма, «о» оқ, «а» алқа «д» доп, «б» балық, «ж» жапалак, «с»сағыз, «р» рауғаш, «ү» уық, «к» кілем, «т» тарак, «ң» қызылша, «ш» шырша, «а» асқабак, «ж» картоп, «о» ожай, «ж» жанбыр, «ш» шапалақ, «е» елік, «н» нағашы, «ғ» Гүлмира, «ш» шалғы, «щ» щетка, «з» зымыран, «ф» фабрика, «ы» ыдыстар, «п» парта, «л» лак, «ә» элеватор т.б.</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: Сойлем туралы бастапқы түсініктерді калыптастыру Мақсаты алдыңғы оку қызметтерінде алған білімдерін пысықтау</p> <p>Дидактикалық ойын: «Эстафета». Педагог сойлемді айтады, оны қайталайды, сейтіп бірінші баланың алдына текше немесе кішкене зат қояды, ол дерене бірінші сөзді айтады. Педагог келесі балага текше бергенде, ол екінші сөзді айтуды керек ...</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: Сойлем құрау, дауысты дыбыстардың түрлерін аныктай отырып, буынға болу дадыларын жетілдіру Мақсаты алдыңғы оку қызметтерінде алған білімдерін пысықтау</p> <p>Ойын: «Сөздер тізбегі»(доппен) Педагог балага допты беріп сөз айтады. Бала айттылған сөздің соңғы дыбысына сөз айтЫп, допты әрі қарай береді. Сөзді айтқанда бастапқы және соңғы дыбысты анық айтуда жеткілік болады. Сөздер тізбегін айтуда барысында иені анық айтЫп, иені мұкияттын дадылдар? (Дыбысты) Мысалы: шар-радио-ожау-уылдырық-кымыз-закір-рауғаш-шалма-алма-алтын-нан-нар-риза-алмұрт-тас-сағат-тарақ-қасық-қант-табақ-қалам-мама-апельсин- нағашы-ыдыс- семсер т.б.)</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: Диалогтік сойлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз козқарасын білдіру Мақсаты әдеби кейіпкерді адамгершілік ережелері тұргысынан бағалауға дагдыландыру</p> <p>Суретке қарап, әңгімеле. Суреттегі төлдердің көніл күйі қандай? Көкекті қандай төлдер күттіктасты? 2. Ұйқасын тап. Дамыл таптай бір мезет, Жортумен жүр ақ ... . (көжек) 3. Сен досыңың туған күніне не сыйлағың келеді? Суретін сал. 4. «Тұған күнімен күттіктаїмын!» деген сойлемді түрлі екінде айт. Қалай айтқан дұрыс?</p>
<p>Сойлеуді дамыту Міндеті: Монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту Мақсаты Фарышкер мамандығы туралы түсінік беру, тілдерін дамыту</p> <p>F» дыбысын буын ішінде келтіріп қайталату: Fa-ға-ға – жага. Fi-ғи-ғи – Сағи. Fu-ғу-ғу – бұғу. Fы-ғы-ғы – бұғы. «F» дыбысын сөз ішінде келтіріп қайталату: Ғалым – қолғап. Тогай – шаңғы. Сағыз – торгай. Сағат – қағаз. «K» – «F» дыбыстарын тақпак, жұмбақ, жаңылтпаши ішінде бекіту Дидактикалық ойын: «Мамандықты анықта». Шарты: суреттер бойынша мамандық түрлерін анықтап айтады</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: Сойлем туралы бастапқы түсініктерді калыптастыру Мақсаты өткен тақырыптарды пысықтау</p> <p>Дидактикалық ойын: «Орамал тастамақ». Педагог дыбысты айтЫп, бір баланың үстеліне орамал тастанды. Бала сол дыбысқа сөз ойлап тауып, қайта педагогке лақтыруы керек. Мысалы: «а» алма, «о» оқ, «а» алқа «д» доп, «б» балық, «ж» жапалак, «с»сағыз, «р» рауғаш, «ү» уық, «к» кілем, «т» тарак, «ң» қызылша, «ш» шырша, «а» асқабак, «ж» картоп, «о» ожай, «ж» жанбыр, «ш» шапалақ, «е» елік, «н» нағашы, «ғ» Гүлмира, «ш» шалғы, «щ» щетка, «з» зымыран, «ф» фабрика, «ы» ыдыстар, «п» парта, «л» лак, «ә» элеватор т.б.</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: Сойлем туралы бастапқы түсініктерді калыптастыру Мақсаты алдыңғы оку қызметтерінде алған білімдерін пысықтау</p> <p>Дидактикалық ойын: «Эстафета». Педагог сойлемді айтады, оны қайталайды, сейтіп бірінші баланың алдына текше немесе кішкене зат қояды, ол дерене бірінші сөзді айтады. Педагог келесі балага текше бергенде, ол екінші сөзді айтуды керек ...</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: Сойлем құрау, дауысты дыбыстардың түрлерін аныктай отырып, буынға болу дадыларын жетілдіру Мақсаты алдыңғы оку қызметтерінде алған білімдерін пысықтау</p> <p>Ойын: «Сөздер тізбегі»(доппен) Педагог балага допты беріп сөз айтады. Бала айттылған сөздің соңғы дыбысына сөз айтЫп, допты әрі қарай береді. Сөзді айтқанда бастапқы және соңғы дыбысты анық айтуда жеткілік болады. Сөздер тізбегін айтуда барысында иені анық айтЫп, иені мұкияттын дадылдар? (Дыбысты) Мысалы: шар-радио-ожау-уылдырық-кымыз-закір-рауғаш-шалма-алма-алтын-нан-нар-риза-алмұрт-тас-сағат-тарақ-қасық-қант-табақ-қалам-мама-апельсин- нағашы-ыдыс- семсер т.б.)</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: Диалогтік сойлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз козқарасын білдіру Мақсаты әдеби кейіпкерді адамгершілік ережелері тұргысынан бағалауға дагдыландыру</p> <p>Суретке қарап, әңгімеле. Суреттегі төлдердің көніл күйі қандай? Көкекті қандай төлдер күттіктасты? 2. Ұйқасын тап. Дамыл таптай бір мезет, Жортумен жүр ақ ... . (көжек) 3. Сен досыңың туған күніне не сыйлағың келеді? Суретін сал. 4. «Тұған күнімен күттіктаїмын!» деген сойлемді түрлі екінде айт. Қалай айтқан дұрыс?</p>		

Үзіліс: Кеңістікті бағдарлауға арналған ойындар «Көршілерінді ата»				
<p>Саусақ гимнастика жаттығулары:</p> <ol style="list-style-type: none"> Шынжыр. Оң және сол қолдағы басбармакпен балануýрек саусақтары түйісіп, жүзіктер секілді айқасып, шынжыр жасайды. Піл: оң қол алақаны жайылып тұрады. Сол қол саусақтары бас бармақ пен кішкене бөбек артқы аяғы болса, балануýрек саусақ пен шылдыр шүмек саусақ алдыңғы аяқтар, ал ортаңғы саусақ пілдің тұмсығы. Доп: алақандар бір-бірімен жабысады. (доп пішінін жасайды). <p>Гүл: қолдар, саусақтар жогары қарайды. Алақандар айшанақпен қосыла түптері өзара жанасады. Саусақтар ашылады. Осы жаттығуларды орынданай отырып, мына олең жолдарын айтады.</p> <p>Саусақтар шынжыр болады, Узілмейді тартсан да, Ал, піл келіп шынжырды, Узіп кетті басқанда.</p> <p>Тұмсығымен доп ізделеп, Ойнағысы келіп тұр. Достық үшін пілге мен, Гүл сыйлағым келіп тұр.</p> 	 	<p>Ойын: «Көршілерінді ата»</p> <p>Максаты: кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру, сөздік корларын молайту.</p> <p>Жасы: 5-6 жас аралығы</p> <p>Қажетті заттар: түрлі суреттер салынған қағаз беті.</p> <p>Ойын барысы: бұл үшін әр түрлі суреттер салынған қағаз беті пайдаланылады.</p> <p>1 нұсқа: педагог баладан қандай да бір затты атап, оның оң жағында, сал жағында, үстінде, астында не барын атаудын сұрайды.</p> <p>2 нұсқа: педагог баладан қағаздың оң жақ жогары бұрышында ненің суреті барын, беттің ортасында ненің суреті бары, т.с.с. сұрайды.</p>		

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Коршаган орта</p> <p>Міндеті: Тұған өлкес, ел, Отан оның маңызы туралы білімдерін кеңейту</p> <p>Мақсаты Қазақстан – менін тұған өлкемі</p> <p>Мақсаты: балаларды тұған өлкесі Қазақстанның табиғатының сұлулығымен таныстыру.</p> <p>Тұған жердің көрінісін қағазға түсіре білуге үйрету, өз еліне деген сүйіспеншілік пен патриоттық тәрбиелу. Суретшінің бере білген көңіл - күйді сезіну қабілеттілігін қалыптастыру, табиғаттың әрбір құбылысы озінше тамаша екендігін сезіну.</p> <p>Педагогтың әңгімесі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Біздің сүйікті Отанымыз Қазақстанның кең байтақ екенін айтамыз. Созылған жақтан кең – дала, бінкік аспандап көтерілген таулар, асау толқынын жағаға ұрып жатқан Каспий теңізі, Балқаш көлі, өзендер мен көлдер, шулаған орман мен саябақтар. Жылдың кай мезгілі болса да, осының бері адам баласын толқытып қуантады. Бірақ ең негізгі – тұған табиғатының әдемілігін байқай білуді үйрену, оның қайталанбас сұлулығын сезіне білу. Табиғаттың кез - келген бұрышын өзгеше жақсы. Балалар мүкіят тындайды. Соңдықтан суретшілер өздерінің шығармаларында қоныр күзді, гүлдеген даланы, алғашқы картды, қысқы саябақтардағы гүлзарларды, тағы да басқа көріністерді адам баласының қуануы мен таңқалдыру үшін бейнелейтін білуге болады. Ақын М. Әлімбаевтың «Менін – Қазақстанның» олецин оқып беру. Педагог тақтага А. Черкасскийдың «Кара ағаштар», А. Мамбебеевтың «Қіз үйде», Ә. Қастеевтің «Мұз айданы - Медеу» атты шығармаларын іледі. Балаларға қазақ даласының 	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті: Қеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістіктеге орналастыру (сол жакта, оң жакта, жоғарыда, томенде);</p> <p>Мақсаты кеңістіктік қарым-қатынастарды орнату білгін қалыптастыру</p> <p>«Қайда барасын, нен табасын?» атты дидактикалық ойынды ұсынады.</p> <p>Ойын мақсаты: ойын балаларды негізгі кеңістіктік бағыттарды (алға, артқа, оң жақ, сол жақ) анықтау және сөзбен айтуға, заттың кеңістіктеге орналасуын белгілеу үшін әртүрлі кеңістіктік терминдерді (иши, үсті, арты, асты және т.б.) пайдалануға жеткізу үшін жүргізеді.</p> <p>Ойын барысы. Педагог ойыншықтарды бөлменін әр жеріне тығып қояды. Мысалы: ойын барысы бойынша көзделген орналасу орынның оң жағында аюды, сол жағында шкафтың артына күшшакты, кілемнің алдына допты, артына мәшинені. Ойынды бастаудан бүрін педагог балаларға бөлмеде тығылған ойыншықтарды табатындарын хабарлайды. Балалардың бірін шақырып алғып, педагог оған байлай дейді:</p> <p>Он жақка барсан, аюды табасын, Сол жақка барсан, күшшакты табасын.</p> <p>Алға қарай жүрсөн, допты табасын,</p> <p>Артқа қарай жүрсөн, мәшинені табасын.</p> <p>Кайда барғын келеді?</p> <p>Бала ойыншықты табады. Ойын 3-4 рет қайталанады.</p> <p>Бала бағытты ауызша атайды және жасырылған ойыншықты іздейді.</p>	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті Қозғалыс бағыттары: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа</p> <p>Мақсаты: кеңістіктік қарым-қатынастарды орнату білгін қалыптастыру</p> <p>Топтық жұмыс.</p> <p>Балаларды топқа бөлу үшін педагог санамақ ұсынады. Топтардың әрқайсысына әртүрлі заттар (кестеге ұқсас) бейнеленген жұмыс парактари таратылады. Педагог ойын жағдаятын үйімдастырады (ойыншықтарды табуга комектеседі). Педагог карточкадағы суреттің орналасуын айтады, мысалы, жоғарғы сөрөнің оң жағы. Балалар осы жерде бейнеленген затты атайды. Оған көрісінше затты атайды, балалар оның да орналасуын атайды</p> 	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті Қозғалыс бағыттары: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа</p> <p>Мақсаты кеңістіктік қарым-қатынастарды орнату білгін қалыптастыру</p> <p>«Үстінде», «астында», ұғымдарын бекітуге педагог 4-тапсырманы орындауды ұсынады. Тапсырманы орындауда алдында, практикалық жұмыс жасауға болады. Мысалы, қағаздан жапырактар мен гүлдерді қылп, оларды бір-бірін үстіне қояды. Жасаған жұмыстарын талқылады. Содан кейін балалар дәптерде берілген суреттерді бойяды.</p> <p>«Фигура кайда жасырынды?» дидактикалық ойыны</p> <p>Педагог елестетілген шаршының бүрштапары мен қабыргалары және оның ортасында едеге ойыншықтарды жайып қояды. Жетекші бала кез келген ойыншықты шаршыдан алғып, басқа балалардан кай заттың артында, алдыңғы жағында, оң жағында және т.б. орналасқандығын атаяуга шақырады.</p> <p>Балалар фигураны атамай, оның орналасуын сипаттайдай</p>	<p>Коршаган орта</p> <p>Міндеті: -Ауыл мен қала өмірінің ерекшеліктері туралы ұғымдарын байту</p> <p>Мақсаты аалардың тұған жерін сүйеге тәрбиелеу, коршаган ортага және отанға деген сүйіспеншіліктерін арттыру..</p> <p>Балалар сендер саяхатка шыққанды ұнатастындарма?</p> <p>Мен сендерге сұрап қоямын сендер жауабын айттындар.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Біздің мемлекетіміз қалай аталауды? - Елордамыз кай кала? Дүрүс айтасындар балалар біз бүгін осы Астана каласына саяхатқа барамыз. - Астана қаласына қандай колікпен барғанды ұнатастындар? Олай болса балалар көзімізді жұмып, екі колымызды жайып, өзімізді ұшакта отырғандай сезінейік. Өзен қойылады. Астана арман кала Бағы бір жанған кала Тұрады ол жап-жас болып Мен үлкен болғанда да. Ал балалар көздерімізді ашамыз міне арман кала Астанага да келіп жеттік. Ендеше Астана қаласының корікті жерлерімен танысады. Ақ орда -Елбасшымыз шетелден келген қонақтарды қабылдаған, мәжілістер мен рееси жиындар еткізетін орын. Бейтерек -Қазақстан мемлекетінің символы. Дүние жүзінде тенденсі жок, бірегей сәулелітті ғимарат. Мұнда келушілер шыны шарда орналасқан жарық әрі кең көрү залына понарамалық лифт арқылы көтеріледі. Биіктігі 97м. Мынау Бейбітшілік және келісім сарайы. «Нұр-Астана» мешіті. Қазақстан
--	---	---	---	---

	<p>көркемдігін, казақ халқының киіз үйін, жайлауды қағазға бояу арқылы салдыруды ұсынады. Эр түрлі бояуларды таңдауды, қағаз бетіне дұрыс орналастыруды бақылайды.</p> <p>Балалар шығармалар туралы, туган өлкенін табигатты туралы әңгімелен береді.</p> <p>.</p>	<p>Ойын жағдаятына тартылады. Термин сөздерді атайды, заттарды табады. Балалар ойынға қызығушылық танытады</p>		<p>мен Татарстан Елбасылары қол жеткізген келісімге сәйкес бой котерген Алланың үйі.</p>
Үзіліс: Қимылды ойындар «Әуедегі атыс»				
<p>ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ОЙЫНДАР Мен кандай адаммын ?</p> <p>Максаты: Топта жұмыс жүргізу үшін жағымды ахуал орнату, қарым - катынастың белсенді стилін және кері байланыс немесе алу тәсілдерін мемгеру;</p> <p>Әр катысушы өзінің жағымды , жағымсыз қасиеттерін айтады . Сол бойынша қорытынды жүргізіледі .</p>		 		<p>Ойын: «Әуедегі атыс» қимылды ойыны</p> <p>Максаты: Топпен қарым-қатынасты ныгайту, тез қимылдау. Ойынның шарты: Бұл сыйыста окушыларды екі топқа тең болесіз. 1-топқа бірыңғай қызыл түс (өз қалауыңыз бойынша да таңдауга болады), 2-топқа жасыл түсті үрленген шар беріп, екі команданың арасын тұзу сызық етіп бормен сызып қоясыз. Музыка ыргагымен екі команда өз шарларын қарсылас команда жаққа лактыру керек. Қай топ жылдам сол жеңіске жетеді.</p>

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

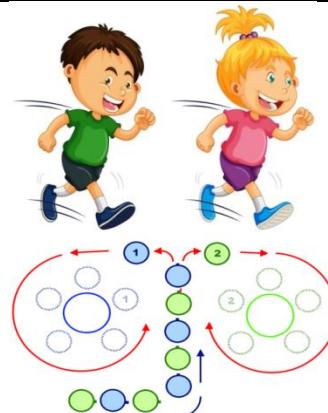
<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті: -Азық-тұлік өндірудегі тұрмыстық қасібімен жабдықтау</p> <p>Максаты тақпакты зейін койып тыңдауга, онын ішінен таныс сөздерді табуға жаттықтыру</p> <p>Ойын «Асханада». Педагог асхана туралы түсініктеме береді: Асханада аспаз жұмыс істейді. Аспаз тамақ пісіреді. Асханада адамдар тамақ ішеді.</p> <p>Балалар кезекпен аспаз болады. Балалар тағамға (өздеріне таныс күнделікті</p>	<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті - Тұстық қарым-қатынасты («бауыр», «немере», «шәбере», «ғаяғын», «тұтыскан», «жеті ата») білдіретін сөздерді үйрету</p> <p>Максаты үлттық тағам түрлерімен таныстыру</p> <p>Балалар, еже бізге мына қоржынды беріп жіберілті. Онда не бар екен? Дидактикалық ойын:«Ғажайып қоржын». Суреттермен жұмыс. Жаңа сөздермен таныстыру. Мынау – бауырсақ.</p> <p>– Мынау не?</p> <p>– Мынау – бауырсақ (балалар жеке, хормен, жай, жылдам айтады).</p> <p>– Бауырсақтың дәмі кандай?</p> <p>Сақ-сақ – дәмді бауырсақ.</p>	<p>Сойлеуді дамыту</p> <p>Міндеті: - Тұбірлес сөздерді жасау және қолдана білу</p> <p>Максаты Балаларға жайлау өлеңінің мазмұнын түсіндіру</p> <p>–Кандай үй жануарларын білесіндер?</p> <p>–Оларды неге үй жануарлары деп атайдыз?</p> <p>–Үй жануарларының адамдарға пайdasы бар ма?</p> <p>–Ал осы жануарлардың төлдерін қалай атайдыз?</p> <p>–Төлдер ең алғашында немен коректенеді?</p> <p>–Иә, дұрыс айтасыңдар, өз енелерінін сүтімен коректенеді</p> <p>–Осы торт түлік малдың бәрі жазда жайлауда болады.</p>	<p>Көркем әдебиет</p> <p>Міндеті: Диалогтік сойлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру</p> <p>Максаты әдеби кейіпкерді адамгершілік ережелері түргысынан бағалауға дағдыландыру</p> <p>Педагог балаларға жұмбак жасырады. Коленкесінен қорқып, бесектейді, Ал оның баласын көжек дейді. Ол не? (Қоян)</p> <p>– Балалар, көжек деген не? (Қояның толі)</p> <p>– Көжек қандай болады? (Көжек кішкентай, жұн жұп-жұмсақ, сүйкімді болады)</p> <p>– Бүгін Ботан Қошымовтың «Ақкөжектің достары» ертегісімен</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті</p> <p>Міндеті: - Қазақ халқының сәндік өнері бойынша сурет салу, көлемді пішіндерді безендеруге үйрету</p> <p>-Заттардың ұзын және қыска, жуан және жінішке белгілерін көрсете білу, бөліктердің салыстырмалы көлемдерін сактау</p> <p>-- ойдан әртүрлі бейнелерді, қатпарланның бүктелген қағаздан бірдей бірнеше пішіндерді және екіге бүктелген қағаздан симметриялы пішіндегі заттарды кио</p> <p>-Шығармашылық киялды дамыту, көрnekілікке сүйене отырып, елестетуі, ойлауы бойынша қолдан бүйімдар жасай білу</p>
--	--	--	--	---

	<p>тагамдар) тапсырыс береді. Аспаз ол тагамға қажетті азық түлікті таңдаң алыш атайды.</p> <p>Мысалы:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Мен палау жеймін. Палау берінізші. (Аспаз ет, сәбіз, пияз, күріш суреттерін тауып атайды). – Ракмет. Палау дәмді болды 	<p>Сак-сақ – жеймін бауырсақ Мынау – құрт. Құ-ұ-ұрт, құрт. «Құрт» сөзін жеке-жеке айтып жаттыгады.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Мынау не? – Мынау – құрт. – Мынау – қымыз. Мынау не? – Мынау – қымыз. – Қымыз ете дәмді. – Қымыздың дәмі қандай? – Қымыз ете дәмді. – Мен қымыз ішемін. – Сен не ішесін? – Мен қымыз ішемін. – Мынау – шұбат. Шұ-ұ-ұ-bat. – Мынау не? – Мынау – шұбат. – Шұбат ете дәмді. – Шұбаттың дәмі қандай? – Шұбат ете дәмді. Балалар сөздерді және сойлемдерді қайталайды. – Құрт, қымыз сөздерінде бірінші дыбыс қандай? – «Қ» дыбысы 	<p>–Үй жануарлары жазда қайда болады? –Дұрыс айтасындар, жайлау – малға жайлы мекен. Жаздың күні жайлауда, Қандай жақсы ойнауга. Жүйрік желмен жарысып, Қозы, лакпен табысып, Қол бойында тынығып, Қүнге күйіп, шынығып, Жүресің сен жайрандал, Кең даланы сайрандал, Жайлау, жайлау – жасыл бак, Мәз боламыз асыр сап. –Балалар, жайлау қандай екен? –Суга шомылып, қүнге күйіп шынығуга болады ма екен?</p>	<p>танысамыз. Ертегі – әдеби жанрдың бір түрі екенін түсіндіру. Ертегін ойдан, киялдан шығарады. Педагог ертегін оқып, мазмұнын ашады</p> <p>Ертегі мазмұны бойынша сұраптар:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ертегі ұнады ма? – Ертегі не туралы? – Ертегі қалай аталады? – Авторы кім? – Ақкожекті тұган күнімен нелер күттүктап келді? – Ақкожектің көңіл күйі қандай болды? – Достар не істеді? – Жайлаудан Ақкожекті қүттүктауга тағы қандай төлдер келді?! 	<p>Мақсаты-сырмактың суретін салуумусіндеу, жапсыру, құрастыру</p> <p>Топтық жұмыс</p>
--	--	---	---	---	--

Үзіліс: Аз қымылды ойындар «Жалауша»

«Өкпені еріту» жаттығуы

Тып-тыныш деңеңізді бос ұстап отырыңыз . Өзінізді каракөлеңкеде театра отырмын деп есептеңіз Алдыңыздығы шағын сахнага (ең жек көретін, көргініз келмейтін) сіз кешіруге тиісті адамды қойыңыз .
Мейлі ол сізді қазір ренжітсін , бұрын ренжітсін , қазір өмірде бар болсын , алде омірден етіп кетті ме , оған мән берменіз .
Көз алдыңызға елестектенде оның жағдайы жақсы , жүзіне құлкі үйрілген жағдайда болуы керек . Оны бақытты деп білініз . Бірнеше минут оның жүзін анық көз алдыңызда ұстап тұрыңыз . Сонан соң барып ол бейнемен қоштасыңыз . Сіз кешірген адам кетісімен сіз өзіңізді сахнага қойыңыз . Өзінізді де тен жақсы жағдайда елестеттіңіз .
Бақытты , құлкі үйрілген жүзбен тұрыңыз . Бұл әлемдегі жақсылық барлығыңызға да тен жететгін үгініз .

Ойын: «Жалауша»

Ойының мақсаты: жарысып тез жүгіруге, карсыласынан бұрын жалаушаны алуға жаттықтыру.

Керекті құралдар: ысқырық, жалауша, бор, таяқша.

Мазмұны.

Сыныптағы балалар санау арқылы екі командаға бөлінеді.Олар ойын алаңының екі шетінде қарама-қарсы сап түзеп тұрады.Ойыншылардың дәл ортасынан диаметрі 1 метрлік шенбер сыйылады.Шенбердің ортасына жалауша тігіледі.Жалаушаның касында қолына ысқырық ұстаган ойын жүргізуші тұрады. Ойынның басталуына белгі берілгеннен кейін әр командадағы бірнеше тұрган ойыншылар тез жүгіріп келіп, жалаушаны алдымен алуға тырысады.Егер ала алса, ол ойыншы команда есебіне ыр үшін косады.
Ал шенберге екі бала да қатар келсе, олар ете сақ болулары керек, ойткени қай ойыншыға қарсыласының қолы бұрын тисе, оның жалаушаны алуға какысы жок.

Ойын осылай бірнеше рет жүріп, женіске жеткен команда аныкталады.

Ойынның ережесі.

1.Ойыншылар тұрган катарапынан бір мезетте шыгуын мұқият кадағалау қажет.

2. Шенбердің сыйығын басуға болмайды.

3. Шенбер ішінен алған жалаушаны ойын жүргізушіге беріп, ойыншылар кайтадан тұрган орындарына жүгіріп кетеді.

Әдістемелің нұсқаулар.

Ойын кызықты өту үшін командаларды бір тұзудің бойына тұргызу керек. Ойын жүргізуши етіп сабакқа қатыса алмайтын окушыларды немесе арнаулы торешілерді тағайындауга болады.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>Дене шынықтыру Міндеті: - Допты лактыру және алға қарай жылжып, екі қолымен қагып алу (арақашықтығы 4–5 метр) Мақсаты Бала ағзасының кинестикалық (кимылды сезу) және кеңістіктік (ағзаның белілтерін сезіну) факторларын, ұсак моториканы қалыптастыру «Жаңылышкан ұтылады» «Доп» тақтайшасын корсеткенде секіре жөнеледі, «тас» тақтайшасын корсеткенде арқасын дөңгелеп отыра қалады, «тыңға» тақтайшасын корсеткенде бір аякпен тұра қалады. Топтарға болініп, негізгі жаттығуларды орындау. Кауіпсіздік ережелерін үнемі еске салып отыру керек. Топтардағы бастаушылардың дұрыс ауысып тұруын қадағалау.</p>	<p>Музыка Міндеті: - Дидактикалық ойындар арқылы балалардың есту қабілеттерін арттыру Мақсаты Дидактикалық ойындарарқылы балалардың есту қабілеттерін арттыру: Музыка тындау: «Айды әперші, апатай» (Е. Өміров) Эн айту: «Фарышкер боламыз» (Ш. Мұхамеджанов) «Қайырлы таң» (Е. Өміров) Музыкалық-ыргактық кимылдар: «Көңілді би» (И. Штраус) Би шыгармашылығы: Өз беттерінше би ойлап шыгару. Ойындар, хороводтар: «Канша дыбыс» ойныны (Дидактикалық ойындар жинағынан) Музыкалық аспапта ойнау: «Тамшылар» румын х.ә. (өндеген Т. Попатенко)</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті: Допты жогарыдан (алға және артқа) бір-біріне беру Мақсаты - Бала ағзасының кинестикалық (кимылды сезу) және кеңістіктік (ағзаның белілтерін сезіну) факторларын, ұсак моториканы қалыптастыру 3.«Мың бұралып майықсан» – арқан төмөнделеген сайын, арқасын артқа шалқайтып тартылған арқаннан етіп кетуде күш синасады. Топтарға болініп, ең аласа бойы бар баламен өлшеп тартылған арқаның астынан етеді. Тепе-тәндікті сактап, артқа қарай тек кана арқаның тұсына келгенде қайырылып етуге машықтанады. Кімұлы-қозғалыс ойныны:</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті: - Гимнастикалық кабыргаға қарап тұрып, белінің тұсындағы тақтайшаны ұстап, алға енкео Мақсаты Допты себетке дұрыс лактыруға, бастапқы қалыпта тұруға, аяқты жазып барып доп лактыруға дағдыландыру Себетке доп лактыру. Допты кеуде тұсында ұстап, төмөннен дуга сызады. Саусактары жазылып, сермейді. Баскетбол қалқанынан 2 метр кашықтықта тізбектерге тұрады. Бастапқы қалыпта дұрыстап тұрады. Аяктарын тізеден аздал бүгеді. Аяктарын иық деңгейіне койып, бір аяғын аздал алдыға шыгарады. Денесі алдыға итеріліп, бар салмак еki аяқта болінеді. Колдар шынтақтан аздал бүгіліп, кеуденің тұсында тұруы керек. Ойындар, хороводтар:</p>
--	---	--	--	--

	<p>Арқанмен айналмалы жаттыгуалар 1.Қайтпас қайсарлар» Арқандармен қырындал жүру. Аяқ басы еденде, өкшелерін аркан үстіне басып, қырындал жүру. Аркан үстіне аяғының өкшелерін койып, аяғының басын жерге койып, дұрыс жүруін қадағалау.</p>		<p>«Арқаннан секіру» Ойыншылар шенбер күрып тұрады. Шенбердің ортасында бастаушы тұрып алып, арқаның бір үшінан ұстап екінші үшін жерге домалата отырып, айналдырады. Айналдыруды баяулап, тездетіп тұрады. Айналдырып тұрып, ойыншыларғы тигізуге тырысады. Ойыншылар аяғының дәл астына келген сәтте арқаннан секіріп, аяғын алым қашып ұлгереді</p> <p>.</p>	<p>Допты бір орында тұрып, еki қолмен қеудеден себетке лактырады.</p>	<p>«Қанша дыбыс» ойыны (Дидактикалық ойындар жинағынан) Музыкалық аспапта ойнау: «Тамшылар» румын х.ә. (өндеген Т. Попатенко)</p>
Балалардың үйге қауы	<p><i>Ата –аналарга кеңес</i></p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарыңыз берілген адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз күрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p><i>Ата –аналарга кеңес</i></p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарыңыз берілген адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз күрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p><i>Ата –аналарга кеңес</i></p> <p>- үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, колын сұрту, шешіну, өз бетімен тамактану, тамак ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті тұрде өзіне ынғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p><i>Ата –аналарга кеңес</i></p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарыңыз берілген адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз күрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p><i>Ата –аналарга кеңес</i></p> <p>- баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне көрсеткін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейріміңізді көрсетіңіз.</p>

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйымы Дамса ауылдының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық O «а» сыныбы

Балалардың жасы 5 -бжас

Жоспардың құрылу кезеңі 1V-апта 24 – 28 сәуір 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	24.04.23	25.04.23	26.04.23	27.04.23	28.04.23
Балалардың қабылдау	Балалардың көтерінкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдірге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен и немесе баланың басқа зандағы оқілдерімен икенес, әңгімелесу	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кенес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға ұлгертіп алып келулерін ескеरту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесін үшін емес, сол калпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үретулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үретулерін ескерту
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды)	«Әдебиет орталығы» «Тату доссыз бәріміз» тақырыбында сурет арқылы жұмыс жүргізу. Суретке карат, әңгімелер құрайды. Тұыспыз біз бәріміз, Бір Отанды сүйеміз. Бакытты елде туған соң, Бакытты әмір суреміз! Өнер орталығы: әр ұлт оқілдерінің суретін салады.	Д/ойын: «Көрініше айт» Мақсаты: Балалардың сөздік корына антоним сөздерін енгізу (жылы-сүйк, ыстық- сүйк, жарық - караңғы және т.б.); айналаны коршаган ортаны терең түсіне білу.	«Бауырмал халық» Боямақпен жұмыс. Мақсаты: Қазақ халқы бауырмал халық. Біздің елімізде тұрып жатқан орыс, корей, түрі т.б. халықтар біздің жерімізден жер беріл, жылы құшақпен қарсы алған. Суретте берілген казақ, орыс, өзбек, татар халқының ұлттық кімінің ерекшелігін айтып,	Үстел- үсті ойын: «Пазлдарды құрастырамыз» «Әрқашан күн соңбесін!» Мақсаты:конструктормен,ес ештеу таяқшалармен өз еркімен құрастыру. Логикалық ойлау қабілетін дамыту. Көліктегер жайлы әңгімелесу.	Д/ойын: «Достық» Мақсаты: 1 мамыр- Қазақстан халықтар бірлігі күні екенін оқушыларға жеткізу; Бінтымақтық , достыкка, өз Отанын сүюге, коргауға тәрбиелеу.

ойында р, үстел үсті ойында ры, бейнеле у іс- әрекеті, кітаптар ды қарау және басқала р)			<p>сәйкес тұспен бастырып, бояуды ұсынамын. Бақытты елде туған соң, Бақытты өмір сүреміз.</p>		
Ұйымда стырылған іс- әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)	Мнемосхемамен «Дос»туралы мақал-мәтелдер Доссыз өмір-бос. Жұз сомың болғанша, Жұз досың болсын.	«Достық үйін құрамыз» Дөңгелене тұрамыз, Керегені құрамыз. Үйктар боп иіліп, Шаңыраққа кийіліп, Достық үйін құрамыз.	«Болмасын еш тосқауыл» Жақсылыққа, бақытқа, Талпынған әр уакытта. Бала біткен дос, бауыр, Болмасын еш тосқауыл.	«Құлімде, Құн, күлімде» Күлімде, Құн, күлімде, Күлсін барлық бала шат! Берекелі бүгіндей Бейбіт болсын болашақ.	«Ағайынбыз беріміз!» Ақпыз, кара, сарымыз, Ағайынбыз беріміз. Ортақ болсын асар тау, Жеміс толы бақша- бау. Болсын жер мен су ортақ, Болсын бізге ну ортақ. Ақпыз, кара, сарымыз, Ағайынбыз беріміз!
Мектеп	1 - ұйымдастырылған іс-әрекет				

<p>ке дейнгі үйім кестесі бойынш а ҮІӘ</p>	<p>Сөйлеуді дамыту Міндепті Сойлеу әдебін, жай және жайылма сойлемдерді қолдану дағдыларын қалыптастыру Мақсаты Балаларды үй жануарларына қамқор болуга тәрбиелеу</p> <p>Дидактикалық ойын: «Таңдалап ал да, дауысын сал». Ойын шарты: Дәлтер бойынша орындалады. Дәлтердегі тапсырма орындалады. Үй жануарларының суретін таңдалап алып, дауысын салып береді</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндепті: -Сөзде түсіп қалған тиісті дыбысты табу, қандай да бір дыбыска сөз құрау секілді тапсырмалар арқылы сөздік корларын жаңа сөздермен толыктыру Мақсаты Сызыбаға сәйкес сойлем құрауға, сөздер ішінен магынасына қарай артық сөзді таба білу даярларын жетілдіру.</p> <p>Педагог: Балалар, енді «Сөз жарысын» үйлімдастырайық. Мен бір тақырып айтамын сендер сол тақырыпқа байланысты гана сөздерді буынға болулерің қажет. Мысалы: күйдемер, гүлдер, сандар т.б. Кім көп сөз айттып, буынға болсе, сол жеңімпаз болады (сөз айттып, буынға бөлгөн балаға жүлдізша беріліп отырады). Жүлдізшаны санау арқылы жеңімпаз анықталады.</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндепті Дыбыстық талдауды жасауды үйретуді жалғастыру Мақсаты дыбыстық талдауды жасауды үйретуді жалғастыру.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Қағып ал» – Мен сендерге сөздің бірінші дыбысын айқынырақ айтып, допты лактырамын. Сендер мен айқынырақ айтқан дыбысты қайталап допты өзіміне лактырасындар. Мысалы: ққасқыр(к), есегік(е), ттүлкі(т), өөрік(ө), бблалық(б), сссагат(с), аалака(а), жжжаз(ж), ммоншақ(м), ққоныз(к), ққолшатыр(к), бблілезік(б), жжжудызша(ж), ооотын(о), ққарға(к), сссазан(с), шшшахмат(ш), тттау(т), ққкерік(к), әәтеш(ә), еесек(е), ттүйе(т), мммандарин(м), қққобыз(к), сссандық(с), тттекемет(т), ееер(е), Үүүзенгі(ү), ааарба(а) ...</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндепті-Буынга буын қосып, сөз құрауга жаттықтыру арқылы сөздік корларын жаңа сөздермен толыктыру. Мақсаты Буынга буын қосып, сөз құрауга жаттықтыру арқылы сөздік корларын жаңа сөздермен толыктыру</p> <p>Дидактикалық жаттығу: «Буындардан сөз құра» – Балалар, мен буындар айтамын сендер сөз құраялатындағы екінші буынды айтуларың керек. Мысалы: Мак-та, жапа-лақ, дәлтер, кар-топ, жыл-қы, ма-са, көбе-лек, домбы-ра, арыс-тан, ко-ян, май-мыл, жану-ар, жан-быр, шал-бар, кыза-нак, қырық-қабат, даң-ғыл, коңы-рау, мек-теп, шал-кан, зымы-ран, тек-ше, теле-фон, жүл-дывз, қо-раз, қо-быз, қылқа-лам т.б. – Балалар, сендер балабақшага келе жатқанда жолда, нелерді немесе кімдерді көрсіндер? Айттып беріңдерші</p>
---	---	--	---	---

Үзіліс:

Дидактикалық ойын: «Кім болғым келеді?»

Мақсаты: Мамандықтар туралы білімдерін толыктыру. Сурет бойынша койылған сұраптарға толық жауап беруге дағдыландыру арқылы зейіндерін дамыту. Олар қандай заттармен қолданатыны жайлы түсінік беру.

Ойынның шарты: Тәрбиеші картиналарды көрсете отырып, былай деп сұрапты, «Дәрігер не істейді? Жүргізуі не істейді? Мұғалім не істейді? Тігінші не істейді?» Балалар қай мамандық иесі екенін қандай құралдармен жұмыс істейтін жайлы айтады.

Іштімал күрделендіріп тез ойла

Ойынның нұсқаулары: Балаларға мамандық иелерінің суреттері таратылып

Ойын: «Оюларды құрастыр»

Мақсаты: Қазақ халқының қолданбалы сәндік өнері туралы балаларға түсінік беру. Ою-өрнектің түрлерімен таныстыру, ою-өрнектерді құрастыра білуге, тusterдің үйлесілмділігін үйрету. Танымдық қабілеттерін арттыру. Балалар өз елін, халқын сүюге қазақ өнерін құрметтейдеуге тәрбиелеу. Үлттық мақтаныш сезімін ояту. Эстетикалық талғамын ұштау.

Қолданатын қорнекіліктер: Оюлардың қылған суреттері

Ойын шарты: Қазақтың ұлттық әр түрлі оюлармен сәндей білу, оюларды құрастырып аттарын атаяу.

беріледі.

2 - Ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Қоршаған орта Міндеті: Тірі және өлі табиғаттың маңыздылығын түсіну Мақсаты Балалардың «Өлі және тірі табиғат» тақырыбында білімдерін тереңдеп, қоршаған орта жайлы танымдық әрекет шындау. Балалардың ақыл — ойын, түсінігін, білімін, табиғат туралы білімін, қызығушылығын зейнін дамыту.</p> <p>Табиғат аナンың хаты Сәлеметсіз бе балалар! Мені барлық балалар жақсы біледі. Балалар осы «Өлі және тірі табиғатты» жайлы айтып беріндерші, оларды зерттеп, санап, түрлерін атап, «Өлі және тірі табиғатты» жайлы қызықты ертегін әнгімелеп беріндерші. — Ал, балалар Табиғат аナンың тапсырмасын орындаімызба? Тәжірибе: Үйдистағы құмды үлгайтқыш эйнекпен қараста. Үсак бір — біріне жабыспайды. Үйдистағы құмның жел түрганда ұшуды. Сок ішүге ариналған тұтікшемен құмды үрлеу, женіл, жел тұрса ұшады. Үйдистағы құмға су күю. Үйдистағы құмға, су күйса</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Алған дағдылары мен білімдерін жүйелеу және бекіту Мақсаты алған дағдылары мен білімдерін жүйелеу және бекіту.</p> <p>осыған дейін не үйренгенімізді еске туіреміз. Білімдерімізді жүйелеп көрсетеміз. Балалар жарыска деген қызығушылықтарын көрсетеді. Топтарға болінеді: бірінші команда Элияның командасы, екінші команда Сырымдікі тапсырма.</p> <p>Тақтадагы нұктелері бар жұпты – шаршылар карточкаларын караңдар.</p> <p>Карточкаларды қарайды жұптасу жолын аныктайды, соңғы карточканы толықтырады.</p> <p>— Тақтадағы фишкаларға караңдар. — Олардың ұқсастығы кандай? — Айырмашылығы неде? — Соңғы карточканы толықтыра. Балалар карточкаларды қарайды, жұптастыру принципін аныктайды, соңғы суретті салады: біріншісінде - бір нұкте,</p>	<p>Математика негіздері Міндеті 10 көлемінде тұра және кері санау, геометриялық пішіндер мен денелер атауын бекіту Мақсаты: алған дағдылары мен білімдерін жүйелеу және бекіту.</p> <p>Топтар хормен тұра және кері санаиды. Бір санды аттап санаиды. Балалар дауыстап тұра және кері санаиды, топтар бір саннан аттап санаиды</p> <p>Суретті караңдар. Неше пішін? Оларды атандар. Пішіндерді қарайды, шаршы екенін анықтап, санаиды.</p>	<p>Математика негіздері Міндеті Есеп шығару, заттарды салмағы бойынша салыстыру біліктерін бекіту Мақсаты: алған дағдылары мен білімдерін жүйелеу және бекіту.</p> <p>Суретке қарап есептер құрастырып, мысалдар жазындар.</p>	<p>Қоршаған орта Міндеті: Өсімдік жапырактары, сабактарының қозғалуы, гүлдердің күн шыққанда жапырактарының ашылуы және кешке жабылуы бақылау Мақсаты Балаларға қоршаған ортадағы тірі және өлі табиғат туралы түсінік беру. Олардың бір-бірімен байланысы жайлы мәғлұмат беру, танымдық әрекетін шында</p> <p>(Ыдысқа пияз отырғызу) Пияз туралы балаларға түсінік беремін. Біздің табиғат бұрышында көптеген әдемі, есем гүлдер есіп тұр бірақ соның ішінде деңсаулыққа пайдалы пияз жоқ, сондқтан біз бүтін сендермен ыдысқа пиязды отырғызмасы деп, балаларға пиязды егу тәсілін көрсетемін.</p> <p>Ең алдыменен мына ыдысқа жер саламыз, одан кейін пиязды саламыз да, жермен жабамыз. Енді су құмызы, осы кезде 2 баланы пиязды егуге шакырамын. Кордіндер ме балалар, тірі табиғат олі табиғатсыз еспейді. 1-2 бала шығып пияз егуге көмектеседі.</p> <p>Біздің пиязымыз есу үшін не керек екен? Енді еккен пиязымызды терезенің алдына қойып, күнде кезекпен сугарып, осуин бақылпап отырамыз. Өздерін бағалау Су, жер керек. Балалар, мына шырша жай тұрган жоқ?</p> <p>Балалар сендердің алдарында жұлдызша және дөңгелек пішіндер тұр. Бүтін сабакқа ете жақсы белсенді қатыстым деген бала жұлдызшаны, ал орташа қатыстым деген бала дөңгелекті шыршага іледі. Қане балалар өздеріндегі бағалап коріндерші,- деймін. Балалар тақтада ілінп тұрган</p>
---	--	--	--	---

<p>балшықка айналады. Тасты бақылау. Су күйса да жылтырап жата береді, түрі түсі өзгермейді, майдаланып балшыкка айналмайды, жел үрлесе де қозгалмайды. Ауыр зат.</p> <p>(Балалардың тәжірибе жасауы)</p> <p>3) Ойын — ойнау, «Құм, тас, су. Басы «құм» дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру. «Тас» дегенде өз колымен мұсін жасап тұра қалу, «су» дегенде толқын жасап қозғалу». (Балалар қимылмен көрсетеді)</p> <p>Табигат туралы макал — мәттелдер: Таза болса табигат Аман болар адамзат. Туган жердің сүзы тәтті Топырағы да ыстық</p>	<p>екіншісінде - 6 нүктө</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="text-align: center;">•</td><td style="text-align: center;">•</td><td style="text-align: center;">•</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">•</td><td style="text-align: center;">•</td><td style="text-align: center;">•</td></tr> </table> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="text-align: center;">?</td><td style="text-align: center;">?</td></tr> </table>	•	•	•	•	•	•	?	?			<p>шыршага не жұлдызшаны болмаса донгелекті алғы іледі.</p> <p>Қараңдаршы балалар, шыршамыз қандай әдемі болды, деймін де сұралқ – жауап арқылы оку іс-әрекетін көртінділаймын.</p>
•	•	•										
•	•	•										
?	?											

Үзіліс:

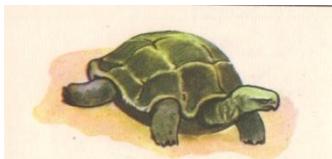
Саусақ ойыны: « Тасбака »

Мақсаты:Ұсақ моториканың қимылдары мен көлдің икемдігі бас миының құрылымының даму деңгейін көрсетеді.

саусактардың көмегі арқылы қандай да бір үйқастырылған тарихты, тактикарды, ертегілерді сахналай, қолмен орындау.

1. Тасбака

Тасбака, тасбака,
Тас астында тұрады.
Басын баяу шығарып,
Тиіссен кері тығады.

Жұдыштықты түйіп, бас бармақты шығарады да, тасбақаны бейнелейді.. Өлең мазмұнына қарай саусакты кері жасырады. Осы текстес келесі өлеңдерге де қимыл жасауга болады.

Фонетикалық жаттығулар

Психологиялық ойын:

Ойын:«Тыныштықты жақсы көретін патша»

Мақсаты:Өзін - өзі одан әрі ашу, өзін - өзі тану, өзінің және айналасындағылардың психологиялық мінездемесін анықтау және талдау іскерлігін дамыту.

Ойын шарты:

Патша шуды жек көреді, сондықтан ханзаданың қоңыл - қүйін бұзбау шүшін барлығымыз шуламай тыныш қозгалмасыз. Патша аяқтың ұшымен жүреді, оның жүрісі жеңіл, баюа. Бұл ролді бір бала атқарады. Жүргізуши келесі сөзді айтады: «Барлық балалар, патшадан басқа бөлменін әр жеріне тұра қалады. Патша саусағын аузына тигізіп, «Ш - ш - ш, ханзада келе жатыр!» деп, бөлмені аралай бастайды. Барлығы «катып» қалу керек, ал патша әрқайсысын айналып шығады. Кез келген баланың қасына келіп, саусағын баланың мұрнына тигізеді. Сол бала аяқтың ұшымен патшаның артынан жүре бастайды. Келесі балала жақындаған патша саусағын баланың мұрнына тигізеді, ол бірінші баланың сонына тұрып, аяқтың ұшымен патшаның артынан жүре бастайды. Сол тәртіппен ойын жалғаса береді. Барлық балалар патшаның артына жиналғаннан кейін, патша кез келген артындағы балалға карап, «Ш - ш - ш» дейді, сонда сол бала өз орнына

Аз қимылды ойын:

Ойын:«Құғыншыдан құтқару»

Мақсаты: балаларға тез бұлтарып жүгіру тәсілдерін меңгерту.

Ойын шарты:

Мазмұны: Аланда үлкен шенбер немесе төртбұрыш сыйылып, ойнайтын жер алдын ала дайындалады. Ойыншылардың арасынан санамақ арқылы бір «құғыншы» сайланады. Ойын алаңнан шықпай, ішінде жүріп ойналады. Мұғалімнің «Құғыншы табылды!» деген белгісінен кейін сайланған бала қолын жогары көтеріп: «Мен құнғыншы!» – деп айқайлады да, балаларды күа жөнеледі. Құғыншының қолы тиғен ойыншы қолын жогары көтеріп, күғыншы болғанын білдіреді де, ойынды әрі қарай жалғастырады.

Бірақ ойыншылар күғыншыдан бір-бірін құтқарулатына болады. Ол үшін : қашып келе жатқан ойыншы мен құғыншы екеуінің арасынан кесіп жүгіріп етсе;

Қашып келе жатқан ойыншыға қол тигізсе;

Қашып келе жатқан ойыншымен қол алысса, онда құғыншы сол ойыншыны қуады.

Ойынның ережесі:

1. Құғыншы қолын көтеріп: «Мен құғыншы» деп басқаларға ескерткеннен кейін ғана ойыншыларды ұстасуына болады.

2. Ойын алаңнан шығып кеткен ойыншы ойыннан шығады.

Әдістемелік нұсқаулар.

Мақсаты: Фонетикалық жаттығуды орындау барысындағы басты міндеттіміз баланың нақты дыбыстарды дыбыстауы барысында дұрыс тыныс алушын және артикуляциясын қадағалау болып табылады.

1. Баудагы кім?

Ара болсан, ызында

3-з-з, ж-ж-ж, з- з-з, ж-ж-ж

Жұмыс істе, тыгылма.

- Ара қалай дыбыстайды?

(з-з-з) - катты\жай

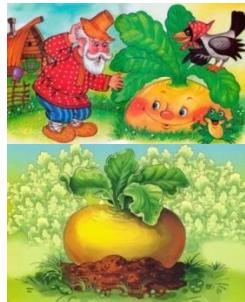
2. Жыланың ысылы.

Жылан қалай дыбыстайды?

Ыс-с—ыс-сссс....

3. Шалқан. Шалқан үлкен болып өсіп калған екен. Оны көрген атайды: «О...о...о!» деп таң қалды.

тыныш, аяқ ұшымен оралады. Барлығы орнына түрганнан кейін ойын аяқталады.

"Кисық сурет" атты суретті жаттығу өткізіліп, он және сол жарты шарлар басымдылығын анықтауға арналған қысқаша тест, сонымен қатар оптимистік бағдарды анықтауға арналған саулнама алынды.

Бұл ойынды ұйымдастыру үшін алаңды дұрыс таңдаған жөн. Ойыншылар жүгірген кезде бір-біріне немесе басқа заттарға соғылып қалмау үшін қадағалау керек.

Ойын қызықты өтгі үшін ойынның мазмұнына әртүрлі қосымша тапсырмалар енгізуге болады.

Бір ойында бір құғынши ғана емес, бірнеше құғынши сайлауға болады.

Ойынның педагогикалық маңызы.

Ойынның педагогикалық маңызы өте зор. Ойыншылар жолдастықты іс жүзінде көрсете алады. Достары көп болғанның пайдасын көреді. Қауіптен қорықпай, қыншылыққа қарсы тұруға дағыланады.

Ойын барысында ойыншылар жүгіру жаттығуларын орындау тәсілдерін жетілдіреді. Өз қимыл —қозғалысын өзгелермен үйлестіруге үренеді. Шапшаң, епті қимылдауға жаттығады.

<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті: Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог күргү мүмкіндік беру, -</p> <p>Мақсаты өртегі кейіпкерлерінің іс-әрекеттерін, сөздерін мәнерлеп жеткізе білуге үйрету</p> <p>Балалар, аналарың нанда қайдан алады? Дүкенге нан қайдан келеді білесіндер ме?</p> <p>Педагог «Нан қайдан шығады?» (М. Етекбаев) өртегісін балаларға ұсынады.</p> <p>Иллюстрациялар көрсетіле отырып, өртегі оқылады. Ертегі не туралы?</p> <p>Жаңа сөздермен таныстыру.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Мынау – сатушы. Са-тушы. - Мынау кім? - Мынау – сатушы. - Сатушы нан сатады. - Сатушы не істейді? - Сатушы нан сатады. - Мынау наубайшы. Нау – бай – шы. - Мынау кім? - Мынау – наубайшы. - Наубайшы нан пісіреді. - Наубайшы не пісіреді? - Наубайшы нан пісіреді. - Мынау – бидай. - Мынау не? - Мынау – бидай. - Мынау – дірменші. - Мынау кім? - Мынау – дірменші. - Диірменші бидайдан ұн жасайды. - Диірменші бидайдан не жасайды? - Диірменші бидайдан ұн жасайды. 	<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті - Өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әнгіме құрастыр</p> <p>Мақсаты сөздік қорларын жаңа сөздермен толыктыру, үй жануарлары мен толдерін топтай алуға жаттыктыру,</p> <p>Үнтаспадан жануарлардың дауыстары естіледі.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Балалар бұл нениң даусы? <p>Мәтін оқу. «Адам жылқы, түйе, сиыр, қой, ешкі, ит, мысықты күтіп-баптап өсіреді. Сол үшін үй жануарлары деп аталады. Үй жануарлары адамға көп пайда келтіреді. Жылқы – көлік, оны араба мен шанаға жегеді. Жылқының сүтін ашытып, қымыз жасайды. Қымыз – сусын. Сиыр, қой, түйе, ешкінің сүті мен еті – тамак. Қой, түйе, ешкі жұнінен кім және тарғы да басқа тұрмыстық заттар жасалады». – Мәтінде қандай таныс сөздер бар? – Қой, түйе, сиыр, ешкі, жылқы. – Үй жануарларының еті мен сүті бізге тамақ болады. Жұнінен кім т.б. заттар жасалады. – Адамдар үй жануарларын қалай күтеді? – Адамдар қойға, түйеге, сиырға, ешкіге, жылқыға шөп, су береді</p>	<p>Сөйлеуді дамыту</p> <p>Міндеті: - Интонациясы бойынша сойлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сойлегендеге қолдана білуді дамыту</p> <p>Мақсаты албан 63л3мдер3н пысыбытау</p> <p>Таңдаған өртегіні сахналуа</p>	<p>Көркем әдебиет</p> <p>Міндеті: Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту</p> <p>Максатықазак халқының тұрмыс-тіршілігі туралы түсінігін қалыптастыру</p> <p>Киіз үйді, киіз үй ішіндегі жиназдардың, кіні, текемет суреттерін көрсету.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Суреттен не көріп тұрындар? - Бұғын қазақ халқының ежелгі баспанасы – киіз үй туралы әнгімелейміз. Киіз үй – ата-бабамыздан келе жатқан асыл мұра. Киіз үй көшіп-конып жүргенге оте колайлы. <p>Киіз үй тегіс, су баспайтын құргақ жерге тігіледі. Қыста жылы, жазда салқын. Үйдің жабуалары киізден жасалғандықтан, «киіз үй» деп атаган.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Бұғын біз ақын Қастек Баянбайдың «Киіз үй» олеңімен танысамыз. - Олең – әдеби жанрдың бір түрі. - Айрықша сезімдерді үйкас сөздермен суреттейді. <p>Педагог олеңді мәнерлеп оқып береді</p> <p>Олең мазмұны бойынша сұраптар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Олең саған ұнады ма? - Авторы кім? - Олең қалай аталауды? - Олеңде не туралы айтылған? - Киіз үйдің пішіні қандай? <p>Олең мазмұны бойынша сұраптар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Олең саған ұнады ма? - Авторы кім? - Олең қалай аталауды? - Олеңде не туралы айтылған? - Киіз үйдің пішіні қандай? <p>!</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті</p> <p>Міндеті: - - күрделі пішіндегі бірнеше заттардың көлеміндегі айрымашылықты көре білуге үйрету, әуе ұшактары, аспан планеталары туралы білімдерін жетілдіру</p> <p>-- Заттардың ұзын және қысқа, жуан және жінішке белгілерін көрсете білу, боліктердің салыстырмалы көлемдерін сактау</p> <p>-Қағаздан таныс немесе ойдан әртүрлі бейнелерді, қатпарланып бүктелген қағаздан бірдей бірнеше пішіндегі заттарды кио</p> <p>-Шығармашылық киялды дамыту, корнекілікке сүйене отырып, елестетуі, ойлауы бойынша қолдан бўйымдар жасай білу</p> <p>Мақсаты –ұшақ суретін салуумысіндеу, жапсыру, құрастыру</p> <p>Топтық жұмыс</p>
--	--	--	---	---

	- Мынау - ұн.			
Ұзіліс:				
<p>Сюжетті - ролді ойын: «Тігінші»</p> <p>Мақсаты: Балалардың тіл байлығын дамыту, сурет бойынша әңгімелей білуге дағдыландыру. Балалардың коммуниктивті дағдыларын арттыру, бір - бірімен диалог арқылы сөйлесуге үйрету, есте сақтау қабілеттерін дамыту, өзіне сенімді болуға, үлкендердің енбегін күрметтей білуге тәрбиелеу.</p> <p>Көрнекіліктер: Кімдер, бас кімдер, тігіншіге керек заттар(ине, метр, қайши, жіп), іс машинасы, кім үлгілері, мatalар.</p> <p>Ойын барысы:</p> <p>Үйымдастыру кезеңі.</p> <p>Өнерім қол ұшында, Боламын мен тігінші Тігіншінің ішінде, Бас бармақтай бірінші.</p> <p>Ойын: «Дұрысین тап»</p> <p>Мақсаты: Мамандықтарға байланысты кім үлгілерін бір - біріне үйлестіру.</p> <p>Тәрбиеші: Балалар әр мамандық иелері өздеріне сай кім киеді. Дәрігерлер ак қалпак пен халат кисе, ал құрьылышылар каска мен үстеріне арнайы халат киеді. Суреттегі кім үлгісі кімге лайықты екенін табындар.</p> <p>Балалар өздері ойланап, белгілей бастайды, сызды.</p> <p>Тәрбиеші: Балалар аспазды не киеді?</p> <p>Шаштапаз не киеді?</p> <p>Балалар белгілен береді.</p> <p>- Ендеше, сендер түсінген боларсыңдар. Бұл - ойынды біз не үшін ойнаганымызды түсіндіріңдер. Бүгін біз қандай ойын ойнайтынымызды білдіңдер.</p> <p>Ойын: «Тігінші»</p> <p>Тәрбиеші: Балалар тігіншілер не істейді? (кім тігеді)</p> <p>Бірінші кім тігу үшін кийіл алудың міндеттесін көрек.</p> <p>Балалар ролдерді өздері бөліп алады. Бірі тігінші, бірі кім өлшеуші, бірі үтіктеуші болып болінеді. Айсара өзінің кейлектің қысқартып беруін сұрайды. Диляра қайшысын алғып қызып, тігіп береді. Ал Сәния болса кейлекті үтікте береді. Келесі бала шалбар әкеледі. Одан қуыршакқа желетке тігеді. Ұшы жоқ қайши болуы керек. Ойынды балалар өз киялдары мен қалаулары бойынша әрі қарай жалғастырады. Бір - бірімен ролдерді бөлісіп, үйимшылдықпен ойнайды. Тәрбиеші әр уақытта балаларға көмек көрсетуі тиіс.</p> 				
<p>Артикуляциялық жастығулар:</p> <p>Ойын: «Часы» «Сағат»</p> <p>Мақсаты: Тілдерінде артикуляциялық кемістігі бар балалармен үзбей құнделікті жасау арқылы біз алдымызға койған мақсатымызға жетеміз. Сабак үстінде, ойын кезінде қадағалап балалардың тілін дұрыс дамуына бағыт беру. Ата – аналармен бірлесе қарым – қатынас жасай отырып ортақ мақсатымызға жетеміз.</p> <ul style="list-style-type: none"> • «Сағат» – тілді жінішкертіп ұстап онға, солға жайлап козғау керек. Осылай санаپ отырып 15 - 20 рет кайталу керек. • «Саңырауқұлақ» - ауызды кең ашып, тілді таңдайға жapsыра ұстап тұрып төменгі жақты басып ауызды кең ашып ұстай. <p>«Дамді тосап»</p> <p>Мақсаты: жалпақ тілдің ұшының жогары көтеруін және тілді кесе (ожау) тәрізді қалыпта ұстаяны үйрету.</p> <p>Қысқаша сипаттамасы: Жалпақ тілмен жогары ерінді жалап, ауыз қуысына кіргізу.</p> <p>Әдістемелік нұсқау.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жаттығуда орындаған кезде тек тіл жұмыс істеуін, иектін кимылдамауын қадағалау кере. 2. Тіл жалпақ болып бүйірлер ауыз бұрыштарына тиіп тұруы керек. 3. Тіл онға - солға емес, тек томен және жогары козгалу керек. 4. Егер бала жаттығуды жасай алмай жатса, «пя - пя - пя» жаттығуина оралу кажет. Бала тілін жалпақ қалпына келтірген сон шпательмен тілді жогары ерінің үстінен кайыру керек. 				

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет	
<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: - Гимнастикалық кабыргага арқасымен сүйеніп тұрып, белінің деңгейіндегі рейкадан ұстап, аякты кезектестіре бүту және тік көтеру</p> <p>Мақсаты Гимнастикалық баспадаққа өрмелеп, сатыдан сатыға ауысы дағдыларын дамыту</p> <p>Гимнастикалық кабыргага қиғаш өрмелуе. Қол мен аяқтың кимылын үйлестіру.</p> <p>Гимнастикалық кабыргамен жогары өрмелеп, төмен қарай қиғаш түсу.</p> <p>Қолмен сатылардан ұстап алып отырады. Сосын аяктарын сатыларға кояды.</p> <p>Қолды дұрыс койып ұстай. Төрт саусакты ұстінен, бас бармақты астынан койып ұтайды.</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті: - Музыкалық мәнерлілік құралдары мен сипатын егжей-тегжелі ажырату қабілетін дамыту</p> <p>Мақсаты Музыкалық мәнерлілік құралдары мен сипатын егжей-тегжелі ажырату қабілетін дамыту.:</p> <p>Музыка тындау:</p> <p>«Көкек» (Х. Мұхамедова)</p> <p>Ән айту:</p> <p>«Көктем» (А. Жайымов)</p> <p>«Гарышкер боламыз» (Ш. Мұхамеджанов)</p> <p>Музыкалық-ыргактық кимылдар:</p> <p>«Құстар» (Т. Ломова)</p> <p>Билер: «Қекпар» біi («Билем үйренейік» жинағынан)</p> <p>Ойындар, хороводтар:</p> <p>«Не қалай шақырады?» (Музыкалық-дидактикалық ойын) Музыкалық аспапта ойнау:</p> <p>«Ұйықташы, бөпешім» (В. Агафонников)</p>

			колмен кеудеден себетке лактырады.		
Балалар мен жеке жұмыс	Көктем мезгілінің белгілерін үйрету	Мақал-мәтел: Dana көптен, дәрі шөптен. Құнарлы шөп, косымша сүт	Кінгілем кім ұлғілерін білуге үйрету	Көктем мезгіліндегі адам еңбегімен таныстыру	Көктем мезгіліндегі ауа райы құбылыстары жайлы бачиңдауга үйрету
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылдары, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарды қарастыру және басқалар)	Кімұлды ойын «Өз гүлінді тап». Мақсаты: — түстерді айыра білуге, белгі бойынша әрекет етуге үйрету. Жаттығу ойыны. Кімұлдарын дамыту Мақсаты: - Кімұл белсенділіктерін арттыру; Ұзындыққа секіруге жаттықтыру.	Кімұлды ойын: «Бәйге». Мақсаты: женіске деген құштарлықтарын арттыру, жылдамдықтарын дамыту. Жаттығу ойыны: Дыбыстар арқылы жүрге Мақсаты: тереңдікті сақтау, берілген дыбыс ыргағына қарай кімұл жасау.	Кімұлды ойын «Аюлар мен аралар». Мақсаты: кеңістікте жүкіру, ұстап алуға, ұстаптауға тырысу. Ептілікке, жылдамдыққа баулу. Жаттығу ойыны: Кімұлдарын дамыту. Мақсаты: жүкіру техникаларын жақсарту. Халық болжамы: күзде құмырска илеуі бік болса, кыс ұзак әрі қатты болады	Кімұлды ойын «Үшінші артық». Мақсаты: ойын ережесін сақтап ойнауга, аңғарымпаздыққа баулу. Үлттық ойындарға деген қызығушылықтарын арттыру. Жаттығу ойыны Кімұлдарын дамыту. Мақсаты: —Допты берілген бағытқа қарай он және сол колмен лактыруға жаттықтыру; —Қозғалыс координацияларын сақтау; Мақал-мәтел -Сәүір айы-су айы, Мамыр айы- гүл айы. -Көктемгі жауын артық болмас.	Кімұлды ойын «Қай топ тез жиналады?». Мақсаты: жүкіруге жаттықтыру. Жаттығу ойыны «Құлаап қалма». Мақсаты: борене үстімен жүргуге жаттықтыру. Мақал-мәтел: - Эр гүлдің нісі әр басқа. -Гүл-арага, бал-балага. Қызыл гүл көзге алыстан шалынар.
Балалардың үйге қайтуы	<i>Ата –аналарга кеңес</i>	<i>Ата –аналарга кеңес</i>	<i>Ата –аналарга кеңес</i>	<i>Ата –аналарга кеңес</i>	<i>Ата –аналарга кеңес</i>
	Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтөн адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үрепеніп кететіне сеніңіз.	Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтөн адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үрепеніп кететіне сеніңіз.	- үйдегі жағдайда балаңың өзіне - өзі қызмет етудің алы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, колын сұрту, шешіну, өз бетімен тамактану, тамак ішкенде касыкты пайдалану, горшокка сұрану. Кімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмас шортты замоксыз, белдеушеңсіз.	Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтөн адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үрепеніп кететіне сеніңіз.	- баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейірімінізді көрсетініз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыныз.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйімі Дамса ауылдының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «а» сыйныбы

Балалардың жасы 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 1-апта 1 – 5 мамыр 2022-2023 оку жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 01.05.23	Сейсенбі 02.05.23	Сәрсенбі 03.05.23	Бейсенбі 04.05.23	Жұма 05.05.23
Балаларды қабылдау	Балаларды көтерінкі көніл-күймен карсы алу. Балалар үшін жайлар жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көніл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кенес, әңгімелесу		Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуга үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылданап жақсы көрсетініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарастыру және басқалар)		Сюжетті-ролдік ойын: «Ел қорғауға әзірмін»; Ірі құрылымыс материалдарымен және конструкторлармен ойындар.	Ойын – жаттығу: «Мен батырмын»; Альбомдар, сюжетті картиналар қарастыру, Ирі құрылымыс материалдарымен ойындар.	Ойын «Кімнің үйі?» Суретті кітапшаларды бояу, пазлдар, мозаика және т.б.	Үстел үсті ойындары Мозайка құрастыру Әскери техника туралы суреттер топтамасын қарастыру. «Батылдық пен қорқаңтық дегеніміз не» тақырыбында әңгімелесу Үқсай ма, үқсамай ма Балаларды заттарды салыстыруға, түс, түр, көлем, материалының үқсастығын атап ауа үйрету; байқампаздық, ойлау, сойлеу қабілеттерін дамыту. Табигат бүршишінде еңбек
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 13				

<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)</p>	<p>«Отан» Отан - тарих, Отан - тіл, Жасаган елің, ер халқын. Отан - өлең, Отан - жыр, Кетерген көкке ел даңқын... Отан осы, достарым, Конілге мұны түйе біл. «Отан» деп өс, жас қауым, Оны ардақтап, сүйе біл.</p>	<p>«Ел корғайтын, ер ағалар» Ел корғайтын, ер ағалар, Арадағымыз, армызы. Ерлер тойын, елдін тойын, Қарса аламыз бәрімі!</p>	<p>«Ертегі ел корғаны – мен болам!» Жүреміз даңкты жолдармен, Қырандар бірге самғаган. Әзірге титтай болғанмен Ертегі ел корғаны – мен болам!</p>	<p>«Отан қорғаушылар дегеніміз кімдер?» Балаларға 7 – мамыр Отан қорғаушылар күні мерекесін сезіндіру. Қаламыздың полиция қызметкерлері жайлы сойлесу олардың суреттерін таомашалау</p>	
<p>Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҰІӘ</p>	<p align="center">1 - Ұйымдастырылған іс-әрекет</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%; padding: 5px;"> <p>Саят ашу негіздері Міндеті: -Сөйлем құрауга, сөйлем сыйбасын сызуға, сөйлемді мағынасына байланысты толькытуруға үйретуді жалғастыр Мақсаты алдыңғы оқу қызметтерінде алған білімдерін пысықтау.</p> <p>.Дидактикалық жаттығу: «Қайсысы дұрыс?» – Балалар, мен бір дыбысын анығырақ созып, қандай да бір сөзді айтамын, ал сендер тұра солай кайталаңдар. Қалай айту керек, қайсысы дұрыс екенін анықтаймыз. Мысалы: ааалжапқыш-алжапқышыш, баағдаршам- бағдаршашаам, дәээріхана- дәріханааа, қооийым-қойылымы, ААлпамыс- Алпамысы, шаапалақ-шапалаақ, жааапырак-жапалаақ, дооомбыра-домбыраа, қообызы- қобызыз, жааалбызы- жалбызыз, қаасық-қасынық,</p> </td><td style="width: 25%; padding: 5px;"> <p>Саят ашу негіздері Міндеті -Сөйлем құрауга, сөйлем сыйбасын сызуға, сөйлемді мағынасына байланысты толькытуруға үйретуді жалғастыр Мақсаты дыбыстық талдауды жасауды үйретуді жалғастыру.</p> <p>. Дидактикалық ойын: «Досынды шақыр» – Балалар, көздерінді жұмып, мына жағдайда елестетіндер. Орманда досындан адасып қалдаң. Сендер бір-бірінді табу үшін, не істер едіндер? (Досымыздың атын атап шақырамыз). Мысалы: Мак-та, жапа-лақ, дәптер, кар-топ, жыл-қы, ма-са, көбе-лек, домбыра, арыстан, ко-ян, май-мыл, жану-ар, жан-быр, шал-бар, қыза-нак, қырық-қабат, даң-ғыл, коны-рау, мек-теп, шал-кан, зымы-ран, текше, теле-фон, жұл-дыз, қо-раз, ко-быз, қылқа-лам т.б.</p> </td><td style="width: 25%; padding: 5px;"> <p>Саят ашу негіздері Міндеті Сызба бойынша сөйлем құрау бойынша алған білімдерін бекіту Мақсаты дыбыстық талдауды жасауды үйретуді жалғастыру.</p> <p>Дидактикалық жаттығу: «Бұындардан соз құра» – Балалар, мен бұындар айтамын сендер сөз құрылатындаң екінші буынды айтуларын керек. Мысалы: Мак-та, жапа-лақ, дәптер, кар-топ, жыл-қы, ма-са, көбе-лек, домбыра, арыстан, ко-ян, май-мыл, жану-ар, жан-быр, шал-бар, қыза-нак, қырық-қабат, даң-ғыл, коны-рау, мек-теп, шал-кан, зымы-ран, текше, теле-фон, жұл-дыз, қо-раз, ко-быз, қылқа-лам т.б.</p> </td><td style="width: 25%; padding: 5px;"> <p>Көркем әдебиет Міндеті. Өлеңді жатқа, мәнерлел, интонациямен айту Мақсаты еліміздегі ұлт өкілдерінің мәдениеті туралы түсінігін калыптастыру</p> <p>Жаттап ал. Бақытты елде тұғанбыз, Бақытты өмір сүреміз. Педагог сөздің мазмұнын түсіндіреді. – Сендер Тәүелсіз Қазақстанның бакытты баласысындар. Елімізде бейітшілік, сендердің үйқыларың тыныш, отбасыларың аман, көршілермен тату тұрасындар. Бақытты өмір сүру деген – осы</p> </td></tr> </table>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: -Сөйлем құрауга, сөйлем сыйбасын сызуға, сөйлемді мағынасына байланысты толькытуруға үйретуді жалғастыр Мақсаты алдыңғы оқу қызметтерінде алған білімдерін пысықтау.</p> <p>.Дидактикалық жаттығу: «Қайсысы дұрыс?» – Балалар, мен бір дыбысын анығырақ созып, қандай да бір сөзді айтамын, ал сендер тұра солай кайталаңдар. Қалай айту керек, қайсысы дұрыс екенін анықтаймыз. Мысалы: ааалжапқыш-алжапқышыш, баағдаршам- бағдаршашаам, дәээріхана- дәріханааа, қооийым-қойылымы, ААлпамыс- Алпамысы, шаапалақ-шапалаақ, жааапырак-жапалаақ, дооомбыра-домбыраа, қообызы- қобызыз, жааалбызы- жалбызыз, қаасық-қасынық,</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті -Сөйлем құрауга, сөйлем сыйбасын сызуға, сөйлемді мағынасына байланысты толькытуруға үйретуді жалғастыр Мақсаты дыбыстық талдауды жасауды үйретуді жалғастыру.</p> <p>. Дидактикалық ойын: «Досынды шақыр» – Балалар, көздерінді жұмып, мына жағдайда елестетіндер. Орманда досындан адасып қалдаң. Сендер бір-бірінді табу үшін, не істер едіндер? (Досымыздың атын атап шақырамыз). Мысалы: Мак-та, жапа-лақ, дәптер, кар-топ, жыл-қы, ма-са, көбе-лек, домбыра, арыстан, ко-ян, май-мыл, жану-ар, жан-быр, шал-бар, қыза-нак, қырық-қабат, даң-ғыл, коны-рау, мек-теп, шал-кан, зымы-ран, текше, теле-фон, жұл-дыз, қо-раз, ко-быз, қылқа-лам т.б.</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті Сызба бойынша сөйлем құрау бойынша алған білімдерін бекіту Мақсаты дыбыстық талдауды жасауды үйретуді жалғастыру.</p> <p>Дидактикалық жаттығу: «Бұындардан соз құра» – Балалар, мен бұындар айтамын сендер сөз құрылатындаң екінші буынды айтуларын керек. Мысалы: Мак-та, жапа-лақ, дәптер, кар-топ, жыл-қы, ма-са, көбе-лек, домбыра, арыстан, ко-ян, май-мыл, жану-ар, жан-быр, шал-бар, қыза-нак, қырық-қабат, даң-ғыл, коны-рау, мек-теп, шал-кан, зымы-ран, текше, теле-фон, жұл-дыз, қо-раз, ко-быз, қылқа-лам т.б.</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті. Өлеңді жатқа, мәнерлел, интонациямен айту Мақсаты еліміздегі ұлт өкілдерінің мәдениеті туралы түсінігін калыптастыру</p> <p>Жаттап ал. Бақытты елде тұғанбыз, Бақытты өмір сүреміз. Педагог сөздің мазмұнын түсіндіреді. – Сендер Тәүелсіз Қазақстанның бакытты баласысындар. Елімізде бейітшілік, сендердің үйқыларың тыныш, отбасыларың аман, көршілермен тату тұрасындар. Бақытты өмір сүру деген – осы</p>
<p>Саят ашу негіздері Міндеті: -Сөйлем құрауга, сөйлем сыйбасын сызуға, сөйлемді мағынасына байланысты толькытуруға үйретуді жалғастыр Мақсаты алдыңғы оқу қызметтерінде алған білімдерін пысықтау.</p> <p>.Дидактикалық жаттығу: «Қайсысы дұрыс?» – Балалар, мен бір дыбысын анығырақ созып, қандай да бір сөзді айтамын, ал сендер тұра солай кайталаңдар. Қалай айту керек, қайсысы дұрыс екенін анықтаймыз. Мысалы: ааалжапқыш-алжапқышыш, баағдаршам- бағдаршашаам, дәээріхана- дәріханааа, қооийым-қойылымы, ААлпамыс- Алпамысы, шаапалақ-шапалаақ, жааапырак-жапалаақ, дооомбыра-домбыраа, қообызы- қобызыз, жааалбызы- жалбызыз, қаасық-қасынық,</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті -Сөйлем құрауга, сөйлем сыйбасын сызуға, сөйлемді мағынасына байланысты толькытуруға үйретуді жалғастыр Мақсаты дыбыстық талдауды жасауды үйретуді жалғастыру.</p> <p>. Дидактикалық ойын: «Досынды шақыр» – Балалар, көздерінді жұмып, мына жағдайда елестетіндер. Орманда досындан адасып қалдаң. Сендер бір-бірінді табу үшін, не істер едіндер? (Досымыздың атын атап шақырамыз). Мысалы: Мак-та, жапа-лақ, дәптер, кар-топ, жыл-қы, ма-са, көбе-лек, домбыра, арыстан, ко-ян, май-мыл, жану-ар, жан-быр, шал-бар, қыза-нак, қырық-қабат, даң-ғыл, коны-рау, мек-теп, шал-кан, зымы-ран, текше, теле-фон, жұл-дыз, қо-раз, ко-быз, қылқа-лам т.б.</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті Сызба бойынша сөйлем құрау бойынша алған білімдерін бекіту Мақсаты дыбыстық талдауды жасауды үйретуді жалғастыру.</p> <p>Дидактикалық жаттығу: «Бұындардан соз құра» – Балалар, мен бұындар айтамын сендер сөз құрылатындаң екінші буынды айтуларын керек. Мысалы: Мак-та, жапа-лақ, дәптер, кар-топ, жыл-қы, ма-са, көбе-лек, домбыра, арыстан, ко-ян, май-мыл, жану-ар, жан-быр, шал-бар, қыза-нак, қырық-қабат, даң-ғыл, коны-рау, мек-теп, шал-кан, зымы-ран, текше, теле-фон, жұл-дыз, қо-раз, ко-быз, қылқа-лам т.б.</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті. Өлеңді жатқа, мәнерлел, интонациямен айту Мақсаты еліміздегі ұлт өкілдерінің мәдениеті туралы түсінігін калыптастыру</p> <p>Жаттап ал. Бақытты елде тұғанбыз, Бақытты өмір сүреміз. Педагог сөздің мазмұнын түсіндіреді. – Сендер Тәүелсіз Қазақстанның бакытты баласысындар. Елімізде бейітшілік, сендердің үйқыларың тыныш, отбасыларың аман, көршілермен тату тұрасындар. Бақытты өмір сүру деген – осы</p>		

		жaaaарғанат-жарғанааат, жыылкы-жылкыны, тееекше-текшее, бааалапан- балааан, бооогтакан-ботакаан, көөөзілдірік -көзілдіріік, жааапырақ- жапыраақ , көөрпе- көрпее т.б		
--	--	--	--	--

Үзліс:

Қол маторикасын дамытуға арналған санамақ

Ойын: Жүретін саусақтар.

Мақсаты: Саусақтарын жүргізе отырып, саусақты шынықтыру және заттарды атау үшін логикалық есін ұлғайту.

Керекті құралдар: Суреттері бар кітапшалар.

Шарты: Суреті бар кітапшаны алғып, ішін ашып, ішінде балалар билетін деген суреттерді парақ бетінде саусақтарды жүргізе отырып (2 саусақпен), суретті нұскап оның атын сұрайды. Балалар жауап береді. Сол ереже бойынша қайталанды.

Үстел үстінде ойналатын ойындар.

Ойын: «Сарбаздарға не керек?»(5-10 мин)

Мақсаты: Елін, жерін жаудан корғай білуге, елінің патриоты болуға тәрбиелеу.

Керекті құралдар: ойынға керек ресурстар.

Мазмұны: Ортага 1 қатысушы шақырылады. Мандауына сурет қойылады. Бұл суретті қарама – қарсы отырган бала мимика арқылы қатысушыға көрсетіп, түсіндіреді. Ал ойынға қатысушы оны табу керек болады.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

		<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті: - Тендік туралы түсінік қалыптастыру, әртүрлі заттардан тұратын топтардың санын анықтау</p> <p>Мақсаты «артық», «кем», «тең» ұғымдарын қалыптастыру.</p> <p>. Ойын жаттығуы: «Сана» Педагог цифрлар және тендік таңбасы бейнеленген карточкаларды, сондай-ақ нұктелер және сандық суреттер бейнеленген карточкаларды таратады. Бес нұкте бейнеленген карточканы шыгаруды сұрайды. Бес зат бейнеленген карточканы шыгаруды сұрайды.</p> <p>– Осы карточкалар туралы не айтуга болады?</p> <p>– Нұктелер санын, суреттегі заттардың санын белгілейтін карточканы салындар. Қандай цифрларды алдындар? Олар бірдей мә? Демек, $5=5$, яғни нұктелер саны карточкада бейнеленген заттар санына тең деп айтуга болады.</p> <p>Нұктелер және заттар бейнеленген карточкаларды алады. Нұктелер саны суретте бейнеленген заттардың санына тең екенин айтады.</p> <p>«==» белгісін қоюға болады.</p>	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті - Тендік туралы түсінік қалыптастыру, әртүрлі заттардан тұратын топтардың санын анықтау</p> <p>Мақсаты «артық», «кем», «тең» ұғымдарын қалыптастыру.</p> <p>1-тапсырманы орындауды ұсынады, саны бірдей заттар тобын тауып, сызып косады. Санын жазады.</p> <p>Педагог сұрайды:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сол жақ жыгары суретке ғул жасау үшін, мозаиканың қанша түрлі-түсті бөлшектері қажет болды? (8) - Оң жақ томенгі суретте қанша мозаика бөлшектері бар? (8) - Осындай санды тауып, оны ұяшыққа жапсырыңыз. Осы екі суретті сыйзықпен қосыңыз. Мозаика бөлшектерінің саны туралы не айтуга болады? (саны тең) - Екінши қатарданың сол жақ суреттегі пазлдарды санынан. Олардың саны қанша? (7) - Пазлдары бар тағы сурет бар ма? Оnda қанша болік бар? (4) - Оларды тең деп айтуга бола ма? (жок) - Суреттегі пазл бөліктерінің саны қанша болса, сонша Лего конструкторының бөлшектері бейнеленген суреттерді табыңыз. <p>Цифрды жапсырады. Санына қарай жұптастырады.</p> <p>Балалар тапсырманы орындауды, салыстырады.</p>	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті Көрнекілік арқылы 6, 7, 8, 9, 10 сандарының пайда болуымен, 0 дең 9 дейінгі цифрмен таныстыру. «Қанша?», «Нешінші?» сұрақтарын ажырату</p> <p>Мақсаты қарапайым мысалдар мен есептерді шыгару білгін қалыптастыру</p> <p>.Шағын топпен жұмыс. Санамак арқылы балалар екі топқа боліпеді.</p> <p>Педагог әрбір топқа екі түсті балықтарды (немесе дөңгелектер, сопакшалар немесе басқа да кесеңін материалдар) таратады. Тапсырманы орындауды ұсынады.</p> <p>Алдымен қызыл түсті балық сатып аламыз. Олардың 4-үйн аламыз (карточканы көрсетеді).</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ал енді көн түсті (2 саны жазылған карточканы көрсетеді). – Аквариумда неше балық бар? Сандар жазылған карточкаларды шыгарады: $4 + 2 = 6$ 	<p>Коршаган орта</p> <p>Міндеті:-Мемлекеттік және халықтық мерекелер, еліміздің рәміздері, оның маңызы туралы білімдерін кенейту (кірікт.01.05)</p> <p>-Мемлекеттік мереке Казакстан халықының бірлігі мерекесі маңыздылығын түсіну, оларға белсенді катысу</p> <p>Мақсаты Қазақстан халықтарының бірлігі мен достығы туралы түсінік беру. Елімізді мекендейтін басқа ұлт өкілдеріне сыйластықпен, салт-дастыруне құрметпен қараға, тәрбиелеу. Өз Отаның сүюге, табигатты аялауга тәрбиелеу.</p> <p>1 Мамыр – Халықтар бірлігі күні екендігін айтып түсіндіреді.</p> <p>Балалар қазақ халықының ұлттық кімдери, тағамдары, ойындары туралы сұрай отырып, басқа да ұлт өкілдерінің өздеріне тән салт-дастырлері мен ұлттық тағамдары, кімдери мен ойындары болатындығы туралы ақпарат береді.</p> <p>«Басқа ұлт өкілдері» дегенді қалай түсінесіндер?</p> <p>-Сендер кандай ұлттық өкілдерін блесіндер?</p> <p>-Сендердің достарының арасында басқа ұлттық балалары бар ма?</p> <p>«Дос» сезін қалай түсінесіндер? «Достық мектебі» ойыны.</p> <p>Шарты: Арқаның үстінен достарының атын атап «Достық мектебіне» барады.</p> <p>Көпірден біз отеміз, Достық мектебіне жетеміз. Көпірден өткін ақырын, Айт, досыңың аты кім? Көпірден түгел оттік біз, Достық мектебіне жеттік біз. Балалар достарының атви атап, көпірден отеді.</p>
--	--	--	--	--	---

Үзіліс:

Қабылдауды дамыту және қалыптастыру жаттыгулары

Ойын: «Дыбыстарды анықта» жаттыгуы

Мақсаты: Балалардың фонетикалық дыбыстарды менгерту, ойнанға деген құштарлықтарын дамыту, ойын арқылы көніл-күйлерін көтеру.

Ойын шарты:

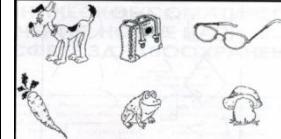
Фонематикалық айыруға кабілеттін дамытуға арналған. Бұл кабілеттер оқуга, жазуга, шетел тілдеріне табысты оқытуудың негізіндегі жатыры.

Балаға түрлі заттар бейнеленген суреттер ұсынылады (2-сурет). Баланың бул затты билетіндегін тексеріңіз. Содан кейін сіз кез-келген сөзді айтыңыз және баладан сол дыбыстан басталатын затты көрсетүн етінің. Мысалы, сіз «сүт» сөзін айтасыз, бала «сүрө» суретін көрсетеді, өйткени екі сөз де «с» ерпінен басталады.

«Достық» жаттыгуы

Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос. (көлдүң саусактары езара бірге)

Кішкентай саусактар біз сенімен достасамыз, (екі көлдүң саусактарын бір-біріне тигізу)

Бір, екі, үш, торт, бес, (шынашактан бастан, саусактарды кезекпен бір-біріне тигізу)
Кайтадан санауды баставмызыз.
Бір, екі, үш, торт, бес,

Енді санауды аяқтадык. (көлдүң төмен тусяреміз, демалтамыз).

Сергітү сөті

Саныйын жаңаша

Бір, екі, үш!

Желбіре жалауша,

Достықта біздің күш.

Он колымда бес саусак,

Сол колымда бес саусак.

Оларды атап шакырап,

Әрқайсының аты бар.

Бас бармак,

Балаң үйрек,

Ортан терек,

Шылдыр шүмек,

Кішкене бөбек.

«Кимылда» кайтала» жаттыгуы

Мақсаты: көлдүң, саусактың кимылдарының үйлесімділігін дамыту.

Жаттыгу барысы:

Жүргізуши балаларға қарама-карсы отырып, саусактарымен кез-келген «фигуралы» көрсетеді. (кейір саусактар бүгүлі, ал кейірбейі тұзу, артурлі кимылдар). Балалар сол кимылды тұра солай кайталау керек.

Сюжеттік-ролдік ойын: «Әскери»

Мақсаты: ойын сюжетін шығармашалық түрде дамыту қабілеттін қалыптастыру. Мектеп жасына дейінгі балаларда согыстағы батырлар туралы нақты идеяларды, олардың Отан үшін жасаган ерліктерінің моральдық мәнін қалыптастыру. Балалардың бойында патриоттық сезімді, өз Отанына деген мактандын сезімін, адамдардың ерлігіне тәнденуды тәрбиелеу.

Материал: сарбаздар мен әскери техникалар жиынтығы, медбикелерге арналған орамалдар.

Ойынға дайындық: әскери тақырыптағы суреттерді карау, шығармаларды оку: Л. Кассиль "бас Армия", "Кенес саrbазына ескерткіш", Я.Друганский "саrbаздар не істей алады".

Ойынға атрибуттар жасау.

Барысы: Қарау иллюстрациялар ҮОС туралы.

– Бүгін біз бұл суреттердің оңай қарастырмаймыз. Бір салтанатты күні біздің еліміз оте маньзызы және есте қаларлық мерекені атап отеді. Бұл қандай мереке екенін кім белді? (Женіс күні). Бұл торт жылға созылған және халқымыздың жеңісімен аяқталған Ұлы Отан соғысынандағы Женіс күні. Бұл ете көркінештік соғыс болды.

Фашистер біздің елімізді басып алғып, халқымызды құлдыққа алғысы келді, бірақ олар жетістікке жете алмады. Торт жыл бойы, күн сайын, ай сайын, жыл сайын біздің халқымыз фашистік армиямен шайкасты. Және, ақырында, жеңіске жетті. Себебі әділестілік үшін құресіп, соя Отанын, халқын қорғаган адам әрқашан жеңіске жетеді. Бүгін біз "әскери" ойынын ойнаймыз. Ол үшін рөлдерді болу керек. Біздің ойынның негізгі қатысуышылары кім екенін айтыңыз (әскери, саrbаздар, командирлер, ұшқыштар).

Тооптың орталығындағы әскери әрекеттер. Біз екі командаға бөлініп, өз орындарымызды аламыз.

Үріс кезінде жарапланғандар болады, сондыктan бізге медсанбат керек. Медсанбате болады еңбек етіп, дәрігер және медбике.

Жауынгерлеріміздің жеңуге көмектесу үшін тылда жұмыс жасау керек. Ол үшін снарядтар мен әскери техника шығаралын әскери зауыт үйімдестарымыз. (Әскери зауытка жұмысқа тагайындеймыйз).

Үріс кезінде кейде тыныштық болады, содан кейін дала асханасы пайда болады, олар саrbаздарға тамақ әкеледі. Бірақ алдымен оны дайындау керек. Мұны аспаз жасайды. Ал қыздар үй мен балалармен айналысады.

Барлық рөлдер таратылды, енді ойынды баставмызы.

Согыста орыс саrbаздары жеңіске жетті, ал бізде Достық бар.

Мобильді ойын "Кім жылдам?"

Армиядагыдай бірнеше қатарға орналастырылған орындықтарда гимнасти, комбинезон, жадагай, буденовка, бескозырка бар. Команда бойынша балалар мүмкіндігінше тез кийіні немесе қуыршактар киои керек. Барлық әрекеттердің басқаларға қараганда тезірек және дұрыс жасайтын адам жеңеді. Женімтаз тагайындалады командир. Ол конвертті басып шығарады және балалардың келесі жолы қандай әскери болімге баратынын хабарлайды.

Үзіліс:

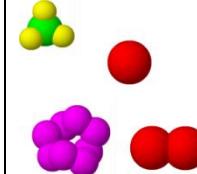
Психологиялық ойын:

Ойын:«Атомдар мен молекулалар»

Мақсаты: Бұл ойындың еткізудегі мақсат, сіздердің ұжымдарыныңдан бірлігін, ынтымактастырын анықтау. Ал ойнының атом мен молекула деп аталау тақырыпка сый индиго балалардың ДНҚ құрылымының өзі басқа балалардан өзгеше. Яғни ағзасында хромосомалар құрылымы өзгерген.

Ойын шарты:

«Барлық ойыншылар кен, бос бөлменің ішінде арбы-бері калай болса солай жүреді, бұл уақытта олар атомдар болып есептеледі. Біздің білетініміздей атомдар молекулаларға айналға алады. Молекулада 3, 4, 5, атомдар бола алады. Ойыншыларға команда бойынша молекулаларға айналу керек. Егер жүргізуши үш десе ойыншылар штепен бірігүй қажет. Реакция бітті деген белгі бойынша катысуышылар қайтадан атомға айналады. Осылайша ойындың бірнеше қайталауға болады».

Сюжеттік-ролдік ойын:«Әскери»

3 - ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАН ІС-ӘРЕКЕТ

	<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті - Кейіпкерлердің диалогын мәнерлі интонациямен беру (кірікт. 01.05)</p> <p>-Шагын көркем шыгармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша кайталап айту</p> <p>Мақсаты сөздік корларын үй күстарының атауларымен толықтыру.</p> <p>Жылжымалы суреттермен ойны: «Аулада». Жаңа сөздермен таныстыру.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Балалар, мынау – аула. – Мынау не? – Мынау – аула. – Мынау – ... (аула сөзін айтып жаттығады). – Аулада не болуы мүмкін? Үнтаспадан жануарлардың дауыстары естіледі. Балалар дауысы бойынша жануарды атап, суретін аулаға орналастырады. Аулада сиыр бар. т.с.с. Педагог үй күстарын (тауық, этеш) естеріне түсіреді. Мынау не? Аулада тауық (этеш) бар. Күстардың суреттерін аулаға орналастырады <ul style="list-style-type: none"> – Мынау – қаз. Қаз – үй құсы. – Мынау – ... (қаз). – Қаз қандай құс? – Қаз – үй құсы. – Аулада қаз бар. – Аулада не бар? – Аулада қаз бар. – Мынау – үйрек. Үй-рек. – Мынау не? – Мынау – үйрек. – Үйрек – үй құсы. – Үйрек қандай құс? – Үйрек – үй құсы. – Аулада үйрек бар. Мынау – аула. Аулада үй 	<p>Сойлеуді дамыту</p> <p>Міндеті: -Шыгармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру (кірікт.01.05)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру Мақсаты Өрмекші, құмырска және қарлығаш» әңгімесін мазмұны бойынша әңгімелеп айтуды үйрету <p>Педагог: "Өрмекші, құмырска және қарлығаш" әңгімесін оқып береді.</p> <p>Атасы мен баласы да лада келе жатып, атасы баласынан сұрайды:</p> <ul style="list-style-type: none"> –Анау өрмекшіні көрдің бе? Бала: –Көрдім, өрмек тоқып жүр. Ата: –Анау құмырсаны көрдің бе? Бала: –Көрдім, аузында наңың үнтағы бар, кетіп барады. Ата: –Жоғары кара, аспанда не көрінеді? Бала: –Жоғарыда қарлығаш үшіп жүр, аузында тістеген шобі бар, – дейді. Сонда атасы былай дейді: –Олай болса, шырағым, ол кішкентай жәндіктер – саған улғі. Өрмекші маса мен шыбынды тұзак құрып ұстаған соң, өзіне азық етеді. Құмырска балаларына тамак алып бара жатыр. Карлығаш балапандарына ұя салу үшін шөп жинап жүр. Жұмыссыз жүрген бір жан жок. Сен де жұмыс істеуге әддегенүін керек. –Балалар, әңгіме сендерге ұнады ма? –Әңгіме не туралы айтылған? –Әңгімелегі кейіпкерлер қандай екен? –Енді осы әңгімені келген конактар бізге саҳналап берсін.(Конактар саҳналап айттып береді). –Балалар сендер буынга боле 	<p>Көркем әдебиет</p> <p>Міндеті: Еліміздегі ұлт оқілдерінің мәдениеті туралы түсінігін қалыптастыру</p> <p>Мақсаты еліміздегі ұлт оқілдерінің мәдениеті туралы түсінігін қалыптастыру</p> <p>1 Мамыр – халықтар достығы мен ынтымағының мерекесі.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Бұл мереке несімен ерекше? (Слайд арқылы таныстыру.) – Достық – барлық халықтың бірлігі, берекесі, татулығы. Еліміз тыныш болса, барі де жақсы болады. – Біз бұғын ақын Серікбай Оспановтың «Тілеріміз бейбіт құн» олецимен танысамыз. Өлең – әдеби жаңардың бір түрі екенін түсіндіру. Өлең соз адамның жан табиерінің жерлі етіп жеткізеді. Айрышка сезімдерді үйқас сөздермен суреттейді Өлең мазмұны бойынша сұраптар: <ul style="list-style-type: none"> – Өлең ұнады ма? – Авторы кім? – Өлең қалай аталауды? – Өлеңде не туралы айтылған? – «Бейбіт құн» дегенді қалай түсінесін? 	<p>Шыгармашылық бейнелеу әрекеті</p> <p>Міндеті: - Табиғаттың курделі емес бейнесін суретте көрсету, балалардың алма ағашы туралы білімдерін бекіту</p> <ul style="list-style-type: none"> -- Заттардың ұзын және қыска, жуан және жінішке белгілерін көрсете білу, боліктердің салыстырмалы колемдерін сактау, мүсінделген пішіндердің боліктерін бір-біріне қосып, біріккен жерлерін тегістей -- Сюжеттік жаңалықтарда заттардың олшеміне қарай аракатынасын, әртүрлі заттардың боліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру, алеуметтік оқигаларды, балалар оміріндегі оқигаларды бейнелеу -Күріліс материалдарынан, конструктор болшектерінен құрастыру: ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпка, өзбетінше ойдан құрастыруға, құрдастарымен бірлесіп, шыгармашылықпен құрастыруға баулу Мақсаты- қоқтем мезгілінің табигат құбылыстарын, бере білу білігін бекіту <p>Топтық жұмыс</p>
--	--	--	--	--

		<p>жануарлары бар. Олар сиыр, қой, жалқы, ит, мысық. Аулада үй құстары да бар: этеш, тауық, каз, үйрек, құркетауық. Адам үй жануарларға және құстарға шоң, жем береді. Балалар мәтінді қайталайды</p> <p>аласындар. Әңгімеге өрмекші, күмірска, қарлығаш сөздерін буынга бөліндерші? —Неше буыннан тұрады? —Иә, дұрыс айтасындар. Бір дауысты дыбыс бір буынды құрайды. Ата, бала, күмірска, өрмекші, қарлығаш дегенниң бәрі — сөздер. Сөз буыннан тұрады. —Педагог әңгіме мазмұнын балалардан сұрайды.</p>	
<p>Аз қимылды ойын:«Кім алысқа» Мақсаты:Жүгіру арқылы балалардың аяқ бұлшықеттерін дамытып, жетілдіру. Мәре үгымын түсіндіру.Шапшаңдылыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу.</p> <p>Ойын шарты:Балалар ойынды ұлдар мен қыздар болып ойнайды. Ен алдымен ұлдар арасында, содан қыздар арасында жүгіріп, мәреке жетулері керек. Белгіленген мәреке жеткен ұл мен қызы мадактау. Содан екі жеңімпазды жарыстыра жүгірту, мәреке ен бірінші болып жеркен баланы жеңімпаз ретінде таниды.</p> 	<p>Ойын: «Әскери мамандықтар» Мақсаты:Окуышыларға Ұлы Отанды сүюге, ерлік көрсеткен батырлардың бойындағы ержүректілік, отан сүйігіштік, ұлтжандылық қасиеттерін дәріптеу. Отанын, елін қорғай білуге тәрбиелеу. Сөздік корын молайту, іскеरліктерін дамыту.</p> <p>Ойын барысы:Мұғалім балаларға әскери мамандықтар туралы өлеңдер оқиды. Ол өлеңдерде айтылған мамандықтарды атауды және әскери кәсіптердің басқа атауларын еске түсіруді ұсынады.</p> <p>Шекараши Шекараны қорғау маңызды! Шекарашибардың аты. Адал итпен олар Отанға батыл қызмет етеді.</p> <p>С. Чертков Үшқыш Үшқыш өз ісін біледі, аспанда ұшақ жүргізеді. Ол батыл ұшып, жер үстінен ұшады.</p> <p>С. Чертков Тенізші Тенізші кемеде жүзіп жур, ол жерді ансамайды. Ол жемлен және толқынмен дос, ойткени теніз — оның туған үйі.</p> <p>С. Чертков Әрі қарай мұғалім балаларға сөздерді — кәсіптердің аттарын бұншадарға болтуді ұсынады.</p> <p>Мысалы: шекараши,барлауыш,тенізші,сарбаз, о-фи-цер.</p>	<p>Қимылды ,еңбек ойын: «Күзетшілер» Мақсаты:Балаларды білесіп жұмыс істеуге үйрету.Шапшаңдылыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу.</p> <p>Ойын шарты:Бұл ойынға қанша бала болса да қатыса алады.Екі ойыншы қақпаның күзетшілері болады Екеуінің де көзі орамалмен байланады да,аралары бір адымдай қашқытықта қолдарын айқастыра ұстап,карама-карсы «көпір» жасап тұрады. Басқа балалар бір-бірлеп күзетшілер күзеткен қақпадан екеуінің ортасы арқылы білдірмей өтіп кетуге тиіс.Күзетшілердің сыртынан айналып өтуге болмайды.Егер күзетшілердің біреуі өтіп бара жатқанын сезіп қойса,оған қолын тигізеді,яғни ол ұсталып қалған болып есептеледі.Ұсталып қалған ойыншы өзін ұстаган ойыншымен орын ауыстырады.Қақпадан үш рет білдірмей ойыншыға жұлде беріледі.</p> <p>Тәрбиеші:Ракмет балалар. Отан алдындағы әскери борыштарында абыраймен атқарытындарына мен кәміл сенемін. Бәрінізге бакыт тілейміз! Отанымыз гүлден, егеменді еліміз көркейіп өсс берсін!</p> 	

	<p>Музыка</p> <p>Міндеті: - Қазақтың ұлттық ойындарының бірі «Көкпарды» би арқылы сипаттап, жеткізе білуге үйрету</p> <p>Мақсаты Қазақтың ұлттық ойындарының бірі «Көкпарды» би арқылы сипаттап, жеткізе білуге үйрету.</p> <p>Музыка тыңдау: «Жас дәүірдің түлегіміз» (Т. Жұмалиева) Ән айту: «Біз бақытты баламыз» (Ә. Қонысбеков) Көктем» (А. Жайымов) Музыкалық-ыргактық кимылдар: «Мерекелік марш» (Б. Дәлденбай) Билер: «Көкпар» біi «Билем үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Әуенде сагат» ойыны (Дидактикалық ойындар жинағынан). Музыкалық аспапта ойнау: «Күншуак» (Е. Құсайынов)</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті:- гимнастикалық кабыргада колдарымен тартылып тұрып, аяқтарын көтеру (5-6 рет). (кірік.01.05) отырып алға, артқа енкею (5-6 рет),</p> <p>Мақсаты .Кімыл әрекеттерді еркін орындау дағдыларын айналмала жаттыгулар арқылы дамыту. Тұрлі бастапқы қалыптан (ептептінен жатып, мадлас құрып отырып) жүгіріп кетуге үйрете тусу</p> <p>Секіртпеден біr орында тұрып секіру.</p> <p>Бастапқы қалыпқа тұрады.</p> <p>Ыргакпен секіртпенің дәл табан астының тұсына келген сәтте секіріп үлгеруге тырысады.</p> <p>Допты кегельдерге тигізбей бірқалыпты, оң және сол аяқпен кезек алып жүргізеді. Кегельдер арасымен допты алып жүреді.Допты аяқ басының ішкі жағымен итеріп, кегельдерге тигізбей бірқалыпты, оң және сол аяқпен кезек алып жүргізеді</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: -Отырып алға, артқа енкею (5-6 рет),</p> <p>Мақсаты .Кімыл әрекеттерді еркін орындау дағдыларын айналмала жаттыгулар арқылы дамыту. Тұрлі бастапқы қалыптан (ептептінен жатып, мадлас құрып отырып) жүгіріп кетуге үйрете тусу</p> <p>Секіртпеден біr орында тұрып секіру.</p> <p>Бастапқы қалыпқа тұрады.</p> <p>Ыргакпен секіртпенің дәл табан астының тұсына келген сәтте секіріп үлгеруге тырысады.</p> <p>Допты кегельдерге тигізбей бірқалыпты, оң және сол аяқпен кезек алып жүргізеді. Кегельдер арасымен допты алып жүреді.Допты аяқ басының ішкі жағымен итеріп, кегельдерге тигізбей бірқалыпты, оң және сол аяқпен кезек алып жүргізеді</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті Сезіммен, ыргактық бейнесін сактай отырып, сөздерді анық және фразалар арасында дұрыс тыныс алып, музыкалық кіріспеден соң бірден бастап ән айту</p> <p>Мақсаты Қазақтың ұлттық ойындарының бірі «Көкпарды» би арқылы сипаттап, жеткізе білуге үйрету.</p> <p>Музыка тыңдау: «Жас дәүірдің түлегіміз» (Т. Жұмалиева) Ән айту: «Біз бақытты баламыз» (Ә. Қонысбеков) Көктем» (А. Жайымов) Музыкалық-ыргактық кимылдар: «Мерекелік марш» (Б. Дәлденбай) Билер: «Көкпар» біi «Билем үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Әуенде сагат» ойыны (Дидактикалық ойындар жинағынан). Музыкалық аспапта ойнау: «Күншуак» (Е. Құсайынов)</p>
--	---	--	--	--

<p>Балалардың дербес эрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу эрекеті, кітап- тарды қараша және басқалар)</p>		<p>Кимылды ойын «Аюлар мен аралар». Мақсаты: кеңістікте жүкіру, ұстап алуға, ұстаптауга тырысу. Еттілікке, жылдамдыққа баулу. Жаттығу ойыны: Кимылдарын дамыту. Мақсаты: жүкіру техникаларын жақсарту. Халық болжамы: күзде құмырска илеуі биік болса, қыс ұзак әрі катты болады</p>	<p>Кимылды ойын «Үшінші артық». Мақсаты: ойын ережесін сақтап ойнауга, аңғарымпаздыққа баулу. Ұлттық ойындарға деген қызығушылықтарын арттыру. Жаттығу ойыны Кимылдарын дамыту. Мақсаты: Допты берілген бағытқа қарай он және сол қолмен лақтыруға жаттықтыру; Қозғалыс координацияларын сақтау; Мақал-мәтел -Сөүір айы-су айы, Мамыр айы- гүл айы. -Қоктемгі жауын артық болмас.</p>	<p>Кимылды ойын «Қай топ тез жиналады?». Мақсаты: жүкіруге жаттықтыру. Жаттығу ойыны «Құлан қалма». араға, бал-балага. Қызыл гүл козге алыстан шалынар. Мақсаты: бөрение үстімен жүрге жаттықтыру. Мақал-мәтел: - Эр ғұлдің іісі әр басқа. -Гүл-</p>	<p>Кимылды ойын «Үшінші артық». Мақсаты: ойын ережесін сақтап ойнауга, аңғарымпаздыққа баулу. Ұлттық ойындарға деген қызығушылықтарын арттыру. Жаттығу ойыны Кимылдарын дамыту. Мақсаты: Допты берілген бағытқа қарай он және сол қолмен лақтыруға жаттықтыру; Қозғалыс координацияларын сақтау; Мақал-мәтел -Сөүір айы-су айы, Мамыр айы- гүл айы. -Қоктемгі жауын артық болмас</p>
<p>Балалардың үйге қайтуы</p>	<p>Aта –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берілген адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз курдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сенініз.</p>	<p>Aта –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берілген адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз курдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сенініز.</p>	<p>Aта –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда балаңың өзіне – өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қољын сұрту, шешінү, өз бетімен тамактану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ынғайлыш болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>Aта –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берілген адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз курдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сенініз.</p>	<p>Aта –аналарға кеңес - баламен жағымды әмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейріміңді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы Дамса ауылдының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «а» сыйныбы

Балалардың жасы 5 -бжас

Жоспардың құрылу кезеңі 11-апта 8 – 12 мамыр 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 08.05.23	Сейсенбі 09.05.23	Сәрсенбі 10.05.23	Бейсенбі 11.05.23	Жұма 12.05.23
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сөлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды екілдерімен кенес, әнгімелесу			Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесін үшін емес, сол қалыптыңда сөзсіз қабылдан жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамактарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамактарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарau және басқалар)			Ойын – жаттығу: «Men батырмын»; Альбомдар, сюжетті картиналар қарастыру, Ірі құрылымыс материалдарымен ойындар. <i>Қарулы күштердің мемлекетімізді сыртқы жаудан қорғау үшін қажет екенін туындіру.</i>	Дидактикалық ойыны: «Сиқырлы суреттер» Суретті кітапшаларды бояу, пазлдар, мозаика және т.б. Балаларды Отанын, елін, жерін қорғауга тәрбиелеу Мақсаты: балалардың логикалық ойлау кабілетін, ес, зейін, қабылдау процесстерін дамыту, құрастыру дағдыларын жетілдіру.	Үстел үсті ойындары Мозайка құрастыру Әскери техника туралы суреттер топтамасын қарастыру. «Батылдық пен корқақтық дегеніміз не» тақырыбында әнгімелесу Үқай ма, ұқсамай ма Балаларды заттарды салыстыруға, тұс, тур, көлем, материалының ұқсастығын атаяуға үйрету; байқампаздық, ойлау, сойлеу қабілеттерін дамыту. Табигат бұрышында еңбек
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 13				

<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)</p>			<p>«Ел қорғайтын, ер агалар» Ел қорғайтын, ер агалар, Ардағымыз, арымыз. Ерлер тойын, елдің тойын, Қарсы аламыз бәріміз!</p>	<p>«Ертеңгі ел корғаны – мен болам!» Жүреміз даңқты жолдармен, Қырандар бірге самғаган. Әзірge титтай болғанмен Ертеңгі ел корғаны – мен болам!</p>	<p>«Отан қорғаушылар дегеніміз кімдер?» Балаларға 7 – мамыр Отан қорғаушылар күні мерекесін сезіндіру. <i>Қаламыздагы полиция қызметкерлері жайлы сөйлесу олардың суреттерін тамашалай</i></p>
<p>Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҰІӘ</p>	<p>Сойлеуді дамыту Міндеті Мақсаты</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: - Мақсаты .</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті Сызба бойынша сойлем құрау бойынша алған білімдерін бекіту (кірікт.09.05) - Сызба бойынша сойлем құрау бойынша алған білімдерін бекіту</p> <p>Мақсаты Сызбага сәйкес сойлем құрауга, сөздер ішінен магынасына қарай артық сөзді таба белу дағыларын жетілдіру.</p> <p>Дидактикалық жаттығу: «Бұындардан сөз құра» – Балалар, мен бұнындар айтамын сөздер құраялатындағы екінші бұынды айтударын көрек.</p> <p>Мысалы: Мақ-та, жапа-лак, дәп-тер, кар-топ, жыл-қы, ма-са, көбе-лек, домбы-ра, арыс-тан, қо-ян, май-мыл, жану-ар, жан-быр, шал-бар, қыза-нак, қырық-қабат, даң-ғыл, коңы-рау, мек-теп, шал-кан, зымы-ран, тек-ше, телс-фон, жул-дыз, ко-раз, ко-быз, қылқа-лам т.б.</p> <p>– Балалар, сөндер балабақшага келе жатқанда жолда, нелерді немесе кімдерді</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті Сызба бойынша сойлем құрау бойынша алған білімдерін бекіту</p> <p>Мақсаты Сөздердің жалпы атауын атауга, дұбыстық талдау жасауды үретуді менгерту</p> <p>«Сөз ойла» дидактикалық жаттығуы (Әр дұрыс жауапқа педагог балаларға жүлдізша беріп отырады) -ал бұнынан басталатын сөздер ойлаап айтудымызды сұрапты.</p> <p>Мысалы: алма, алтын, алжапқыш, алга, аласа, ала, алқа, Алжан, алмас, алау, Альбина, ал т.б.</p> <p>-ок бұнынан басталатын сөздер ойлаап айтудымызды сұрапты.</p> <p>Мысалы: оқу, оқы, оқымысты, окулық, оқ, оқыс, оқшаулау, оттар т.б.</p> <p>-жа бұнынан басталатын сөздер ойлаап айтудымызды сұрапты.</p> <p>Мысалы: жас, жалын, жалғыз, жат, Жайық , жарқыра, жалқау, жаура, жалау,</p> <p>Жамбыл, жалпылдақ, жалбыз, жаңұт, жау, жарайды, жалмауыз, т.б.</p> <p>Ойын сонында жүлдізшасы ең</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті. Олеанді жатқа, мәнерлең, интонациямен айту</p> <p>Мақсаты өлең мазмұны арқылы әдеби шығарманы қабылдауға дағдыландыру</p> <p>Суретке қарап, тақырыбын болжа. Суреттен кімдерді көріп тұрсың? Ортада жаңын тұрган от туралы не білесін? Балалардың колында не бар? 2. Женіс ардагерлерін құттықтау ашықхатының суретін сал. Боя. 3. Макалды түсініп ал. Отан үшін отка түс, күймейсін. Педагог мақалдың магынасын түсіндіреді.</p>

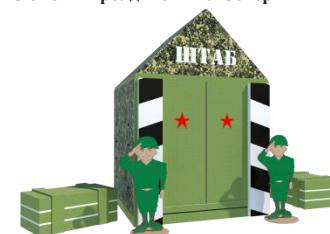
		<p>коресіндер? Айтып беріңдерші?</p> <p>Балалардың жауабы тыңдалады.</p> <p>Балалар дәлтердегі суретке мұқият караңдар.</p> <p>Дәлтермен жұмыс</p> <ol style="list-style-type: none"> Суретке қара. Сызба бойынша сойлем күра. Жұмбакты шеш. Шешуін буынға бөл. Бір көзім: «Кідір!» – дейді, Бір көзім: «Жұр!» – дейді. Бір көзім: «Абайла!» – дейді. «Қарап ал, маңайға!» – дейді. Бағдаршамның түстерін ата. Сары түсті белгіні тиісті дыбыстық сыйзамен қос 	<p>коп бала жеңімпаз болады.</p> <p>Дәлтермен жұмыс</p> <ol style="list-style-type: none"> Суреттерді ата. Сызба бойынша сойлем күра. Дыбыстық талдау жаса <p>Таң, бұлт сөздеріне дыбыстық талдау жаса. Педагог балаларға орындарында ез беттерімен дыбыстық талдау жасатады. Дыбыстық сыйбаны тақтаға іліп бір- бір баладан тақтада жасатады. Балалар жұмыстарын тақтадағы талдаумен салыстырады, кателерін түзейді.</p> <p>Таң сезінің дыбыстық талдауы.</p> <p>Таң сезінде 1 бүн, 3 дыбыс бар. т – катаң дауысыз дыбыс, кек түспен белгілейміз.</p> <p>а – жуан дауысты дыбыс, кызыл түспен белгілейміз.</p> <p>ң – үнді дауысыз дыбыс, кек түспен белгілейміз.</p>	
<p>Үзіліс:</p> <p>БАЛА САУСАҒЫН ОЙНАТА ОТЫРЫП, ТІЛІН ДАМЫТУ</p> <p>Ә. Нарымбетовтің «Шекарашы агалар» өлеңін оку, жаттау.</p> <p>Тыныштығын елінің, Тыныштығын жерінің Күзеттің қырагы, Туган елдің қыраны. Отанымның ұлтанды – Шекарашы агалар.</p>	<p>Тақырыбы: "Ұйрек ұйрек, қаз".</p> <p>Мақсаты: Бір-бірімен кездескенде амандасу мәдениетіне тәрбиелу, жылдамдыққа баулу.</p> <p>Барысы: Қатысушылар дөңгелене шенбер жасап тұрады. Жүргізуши шенбердің ішінде айналып жүріп, колымен көрсетіп "ұйрек, ұйрек, ұйрек, ... қаз" дейді. Қаз жүргізушиге қарай, қарама-карсы жүгіреді. Бұл екеуінің орындағының тапсырмасы тезірек босаган орынга барып тұру.</p> <p>Ойының қындығы : олар ортада кездескенде бір-бірінің қолын алып, реферанс (кимылмен ілтиппат) жасау керек, бір-біріне күліп қарап: "Қайырлы таң, қайырлы күн, қайырлы кеш" дег сәлемдеседі де, бос орынға кайтадан жүгіреді. Осылай ойын жалғаса береді. Ескерту: Жүргізуши барлық балалар "Қаз" ролінде ойнат шығуын қадағалап тұрады. Сәлемдесу және реферанс накты көтерінкі дауыс ыргагымен орындалу қажет.</p>	<p>Үстел үстінде ойналатын ойындар.</p> <p>Ойни: «Сарбаздарға не керек?»(5-10 мин)</p> <p>Мақсаты:Елің, жерін жаудан корғай білуге, елінің патриоты болуга тәрбиелу.</p> <p>Керекті құралдар:оыйнга керек ресурстар.</p> <p>Мазмұны: Ортага 1 катысушы шақырылады. Мандаудың суреттің көзінде ақынның мимика арқылы катысушыға көрсетіп, түсіндіреді. Ал ойынға катысушы оны табу керек болады.</p> <p>«Сақшы» ойынын рөлдерге боліп ойнату.</p> <p>Мақсаты: Балаларды ез қалаударымен рөлдерді болу және олардың іс-әрекеттерін дүрыс атқару, бірлестікке, ынтымақтастыққа тәрбиелу.</p>		

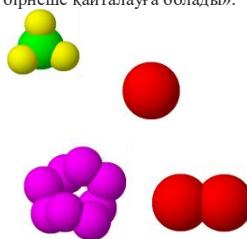
2 - ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАН ІС-ӘРЕКЕТ

<p>Коршаган орта Міндеті: -</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Мақсаты</p>	<p>Математика негіздері Міндеті - Кеңістіктек және қағаз бетінде бағдарлау. (кірікт.09.05) - Улгіден ұзынырак (қыскарап), жогарырак (төменірек), жуанырак (жінішкерек) және оған тен заттарды табуды, белгілі бір бағытта үзік сыйыктармен сизуды және бояуды үйрету Мақсаты Улгіден ұзынырак (қыскарап), жогарырак (төменірек), жуанырак (жінішкерек) және оған тен заттарды табуды, белгілі бір бағытта үзік сыйыктармен сизуды және бояуды үйрету. демонстрациялық материалмен жұмыс – Қай ағаштың ең биік екенін калай анықтауга болады? Ең төмен? Педагог көз арқылы анықтауды ұсынады, балалар қайың – ең биік ағаш деп атайды. Мүмкін біз кателескен болармыз? Қалай тексереміз? Біз қандай шартты өлшемді аламыз? Жолақ – таяқшаны ұсынады. Қай ағаштың биік екенін салыстыру үшін, балалармен бірге осындағы таяқтарды бүкіл биіктікте орналастырады. Балалар әр ағаштың астына саны бар карточка қояды. Балалар ең көп санды табады. Осы ағаш ең биік болады. Енді ең төмен ағашты табыңыз.</p>	<p>Математика негіздері Міндеті -Улгіден ұзынырак (қыскарап), жогарырак (төменірек), жуанырак (жінішкерек) және оған тен заттарды табуды, белгілі бір бағытта үзік сыйыктармен сизуды және бояуды үйрету Мақсаты Улгіден ұзынырак (қыскарап), жогарырак (төменірек), жуанырак (жінішкерек) және оған тен заттарды табуды, белгілі бір бағытта үзік сыйыктармен сизуды және бояуды үйрету. 1-тапсырмада балалар өлшеуіштерді бояйда, салыстырады. – Эр қарындаш үшін қанша өлшем болыган? Ең ұзынын табыңыз. Онда қанша өлшем бар? Ең қысқа қарындаш қандай түсті. Онда қанша өлшем бар? Сол сияқты, күнбағыспен берілген тапсырма орындалады. Педагог балаларды тапсырманы орындауда көзінде ұқыптылықка шакырады. Дәптерлерін үстелдегі көршісіне корсетуді ұсынады. Өз пікірін бір-біріне білдіруді болатынын айтады.</p>	<p>Коршаган орта Міндеті:Ұлы Отан соғысы жылдарында Отанын коршаган қазақстандық жауынгерлердің ерліктері туралы білу -Әз Отанын жақсы көру, оны коргаудын, Қазақстан әскерінің маңыздылығын түсіну Мақсаты балаларды әскери мамандық түрлерімен және Ұлы Отан соғысы ардагерлерімен таныстыру</p> <p>1941 жылы Ұлы Отан соғысы басталды. Фашистер бүкіл әлемді жаулап алғылары келді. Бірақ елін, жерін жаудан қорғаймыз деп бүкіл Кеңестер Одағының ержүрек ұл-қыздары кару-жарап алып, карсы тұрды. Ұлы Отан соғысы кезінде біздің көптеген әскери сарбаздарымыз ерлікпен шайқасып, неміс фашистерінен елімізді қорғап қалды. Майданда талай батыр аталарамыз бер аталарамыз өздерінің ержүректілігімен көзге түсіп, батыр атанды. Демонстрациялық материалдармен жұмыс. Оның ішінде біздің Қазақстаннан шықкан батырлар ете көп. Қазақтың батырларының бірі – Кеңес Одағының Батыры, Халық Қанағарманы, аты ақынға айналған жазушы – Бауыржан Момышұлы. Бауыржан Момышұлы – Мәскеуді қорғаган, батальон командирі, кайтпас қайсарлығымен, батырлығымен көзінің тірісінде аты ақынға айналған даңқты колбасшы. Соғыстан кейінгі жылдары әскер бөлімінде қызмет аткарды Елордамыздың 10 жылдық мерейтойында Нұр-Сұлтаның төрінде 16 метрлік алып ескерткіш Бауыржан Момышұлы құрметіне орнатылды (суретті көрсетеу). – Кеңестер Одағының тагы бір батыры – Рақымжан Қошқарбаев Берлинді алу кезінде асқан ерлік көрсетті. 30 соуірде ол жауынгер Григорий Булатов екеуі Кеңес әскерлері арасынан Рейхстагта алдымен жетіп, женіс түн тікти. «Отанымызды қорғаймыз» деп барлық адамдар бір кісідей жұмылдып, жауга карсы тұрды, сондыктan Ұлы Отан соғысы деп аталады. – Кеңестер Одағының батырлары, қазақ қыздары Мәншук Мәметова, Әлия</p>
---	--	--	--	---

					<p>Молдагұлова бейнеленген. Мәншүк Мәметова Алматы каласындағы №28 мектепте оқыған. Мәншүк Ұлы Отан соғысы басталғанда, 1942 жылы Алматы каласындағы медицина институтында оқып жүрген еді. Ол өз еркімен сұранып қазақ ұлттық 100-brigадасы құрамында майданға аттанады.</p> <p>Аға сержант, пулеметші Мәншүк ұрыстарда өзінің мергендігімен және тобында батылдығымен көзге түсті. Невель қаласы үшін болған кескілескен шешуші ұрыста Мәншүк актық демі біткенше пулеметтен оқ боратып, қаңармандықпен қаза тапты. Қасындағы жолдастарынан айрылған Мәншүк үш пулеметті катарынан койып, жауды 3 сағат бойы жалғыз бөгөп тұрған. Қаңарман қызға Кеңес Одағының Батыры атағы берілді.</p> <p>Алматы, Орал т. б. қалаларда Мәншүк атында көшелер бар. Қаңарман қыздың өмірі мен өштес ерлігі жайлы «Мәншүк туралы жыр» атты көркем фильм түсірілді.</p> <p>Әлия Молдагұлова – майдандағы алғашқы әскери наградасы – Данқ орденін 1943 жылы Псков облысындағы Холм қаласы үшін болған ұрыстарда алған. Ал 1944 жылдың 14 қаңтарында Казачиха селосы үшін болған ұрыста опат болған командирдің орнын басып, жауынгерлерді шабуылға бастаған Әлия сол шайқаста өзі де ерлікпен қаза тапқан.</p> <p>1944 жылы маусымда үкімет қаулысымен Әлия Молдагұловага «Кеңес Одағының батыры» атағы берілген.</p>
--	--	--	--	--	---

Үзіліс:

	<p>Сюжеттік-рөлдік ойын: «Әскери»</p> <p>Максаты: ойын сюжеттің шығармашылық түрде дамыту кабілетін калыптастыру. Мектеп жасына дейінгі балаларда соғыстарға батырлар тұралы нақты идеяларды, олардың Отаң үшін жасаған ерліктерінің моральдық мөнін калыптастыру. Балалардың бойында патриоттық сезімді, өз Отаңына деген мактансыш сезімін, адамдардың ерлігіне тәндәнуды тәрбиелеу. Материал: сарбаздар мен әскери техникалар жиынтығы, медбикелергі ариналған орамалдар.</p> <p>Ойнанға дайындық: әскери тақырыптарға суреттерді карау, шығармаларды оку: Л. Кассиль "бас Армия", "Кеңес сарбазына ескерткіш", Я.Друганский "сарбаздар не істей алады".</p> <p>Ойнанға атрибуттар жасау.</p>	<p>Психологиялық ойын:</p> <p>Ойын:«Атомдар мен молекулалар»</p> <p>Максаты: Бұл ойынды еткізудері мақсат, сіздердің ұжымдарыныңдың бірлігін, ынтымақтастығын анықтау. Ал ойнинн атом мен молекула деп аталуы тақырыпта сай индиго балалардың ДНҚ құрылымының өзі басқа балалардан езгеше. Яғни ағасында хромосомалар құрылымы езгерген.</p> <p>Ойын шарты:</p> <p>«Барлық ойнанышылар кен, бос бөлменің ішінде ары-бері қалай болса солай жүреді, бұл уақытта олар атомдар болып есептеледі.</p>	<p>Сюжеттік-рөлдік ойын:«Әскери»</p>
--	---	--	---

	<p>Барысы: Қаралу иллюстрациялар ҰОС туралы.</p> <p>– Бұғин біз бұл суреттерді оның карастырмаймыз. Бір салтанаттың күні біздің еліміз ота манызыды және есте қаларлық мерекені атап етеді. Бұл қандай мереке екенін кім биледі? (Женіс күні). Бұл торт жылға созылған және халқымыздың женісімен ақталған Ұлы Отан соғысындағы Женіс күні. Бұл ете көркіншісти соғыс болды. Фашисттер біздің елімізді басып алғып, халқымызды құлдыққа алғысы келді, бірақ олар жетістікке жете алмады. Торт жыл бойы, күн сайын, ай сайын, жыл сайын біздің халқымыз фашисттік армиямен шайқасты. Және, акырында, женіске жетті. Себебі әділеттілік үшін күресіп, соя Отанын, халқын корғаган адам әрқашан женіске жетеді. Бұғин біз "әскери" ойынын ойнаймыз. Ол үшін рөлдерді белу керек. Біздің ойынның негізгі катысушылары кім екенін айтыңыз (әскери, сарбаздар, командирлер, үшкыштар).</p> <p>Топтың орталығындағы әскери әрекеттер. Біз екі командаға болыніп, өз орындарымызды аламыз.</p> <p>Ұрыс кезінде жарапланғандар болады, сондыктан бізге медсанбат керек. Медсанбат болады енбек етіп, дөрігер және медбике. Жауынгерлерімізді женуге кемектесу үшін тылда жұмыс жасау керек. Ол үшін снарядтар мен әскери техника шыгаратын әскери зауыт ұйымдастырамыз. (Әскери зауытқа жұмысқа тағайینдайдымыз). Ұрыс кезінде кейде тыныштық болады, содан кейін дала асханасы пайда болады, олар сарбаздарға тамак ақеледі. Бірақ алдымен оны дайындау керек. Мұны аспаз жасайды. Ал қыздар үй мен балалармен айналысады.</p> <p>Барлық рөлдер таратылды, енді ойынды бастаймыз.</p> <p>Соғыста орыс сарбаздары женіске жетті, ал бізде Достық бар. Мобильді ойын "Кім жылдам?"</p> <p>Армиядағыдай бірнеше катарға орналастырылған орындаударда гимнаст, комбинезон, жадағай, буденовка, бескозырка бар. Команда бойынша балалар мүмкіндігінше тез кийнүү немесе күйрекшілдер киои керек. Барлық әрекеттерді басқаларға қарағанда тезірек және дұрыс жасағын адам женеді. Женімпаз тағайындалады</p> <p>командир. Ол конвертті басып шыгарады және балалардың келесі жолы қандай әскери болімге барытынын хабарлайды.</p>	<p>Біздің білеттініміздей атомдар молекулаларға айнала алады. Молекулада 3, 4, 5, атомдар бола алады. Ойыншыларға команда бойынша молекулаларға айналу керек. Егер жүргізуши үш десе ойыншылар үштен бірге қажет. Реакция бітті деген белгі бойынша катысушылар кайтадан атомға айналады. Осылайша ойынды бірнеше кайталауга болады».</p> 	
--	--	---	---

3 - Ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>Қазақ тілі Міндеті Максаты).</p>	<p>Қазақ тілі Міндеті -</p>	<p>Сойлеуді дамыту Міндеті: - Өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру - Сөйлегендеге бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды колдану ё кірікт.08.05 Максаты -Сөйлем түрлері бойынша білімдерін дамыту. -Енді мен әңгімені оқын, ал сендер мүккіт тыңдаңдар: Хамит атасымен әнгімелескенді ұнатады. Балабек қария көп жыл бойы сұшы болған. Казір</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: Өлеңді жатка, мәнерлеп, интонациямен айту Максаты өлең мазмұны арқылы әдеби шығарманы кабылдауда дағдыландыру 9 Мамыр – Женіс күні! (Слайд көрсету, әнгімелу.) – Біздің батыр ағаларымыз бер атап аларымыз елімізді, жерімізді жаудан қорғап қалды. Ұлы Отан соғысы батырларының суреттерін көрсету.</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті Міндеті: -ертеңі желісі бойынша сурет салуға үйрету, бір мазмұнға біріктіре отырып, бірнеше заттардың суреттерін бейнелеуге жаттықтыру -Заттардың ұзын және қысқа, жуан және жіңішке белгілерін көрсете білу, белгіктердің салыстырмалы колемдерін сактау, мүсінделген пішіндердің белгіктерін бір-біріне косып, біріккен жерлерін тегістей -Сюжеттік жапсыруда заттардың</p>
--	--	--	--	---	--

		<p>құрметті демалыста. Соңда да үйде отырганын көрмейсін.</p> <p>Хамитті ертіп, үй жаңындағы бак ішіне жеміс егіп жүргені.</p> <p>Ешқашан шаршамайды.</p> <p>—Ата, «мандай тер» деген не? — деп сұрады бірде Хамит. Атасы оғза шомды. Көзін бір нұктеге қадады. Соңан соң Хамитті жетектеп, өзі қошет алғып жүрген тогайға келді.</p> <p>Колына күрек ұстатты да:</p> <p>—Кәне, екі-үш қошет қазып ал, — деді.</p> <p>Өзі шеткеріп барып, ағаш көленкесіне жайғасты. Хамит пора-пора бол терледі. Үйге келген соң да атасы жақ ашпады.</p> <p>Жылдар өтіп жатты. Қошеттер үлкен ағашқа айналды. Алма мен жұзім мол жеміс салды. Қоңыр күзде атасы Хамитті ертіп бак ішіне келді. Қып-қызыл алманың біреуін үзіп, колына ұстатты.</p> <p>—Сондай дәмді! — деді Хамит.</p> <p>—Мандай тер деген осы, Хамитжан. Өзіңнің маңдай теріннің жемісі, — деді атасы. Хамит атасын құшақтап алды.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эңгімеде кімдер туралы айттылады? 2.Хамит атасынан не туралы сұрады? 3.Атасы осы кезде не деді? 4.Хамит тогайдан не казып экелді? 5.Көп жылдар өткен соң не болды 6.Атасы Хамитті қайда экелді? 7.Бактағы атасы мен Хамиттің іс-әрекеті? 	<p>– Ұлы Отан соғысына катысқан батыр аға-апаларымызды атаяқшы. (Бауыржан Момышұлы, Әлия Молдагұлова, Мәншүк Мәметова, Рахымжан Қошқарбаев т.б.)</p> <p>– Женіс күні мәнгілік алауга гүл шоктарын койып, соғыс арадағерлеріне құрмет көрсетіледі.</p> <p>– Біз бүгін ақын Кайрат Жұмагалиевтің «Женіс күні» олеңімен танысамыз.</p> <p>Өлең – әдеби жаңардың бір түрі. Өлең сөз адамның жан тебірениң асерлі етіп жеткізеді.</p> <p>Айрықша сезімдерді үйқас сөздермен суреттейді.</p> <p>Өлең қалай аталады?</p> <p>– Өлең ұнады ма?</p> <p>– Авторы кім?</p> <p>– Өлеңде не туралы айттылған?</p> <p>Женіс мерекесі қай күні екен?</p>	<p>өлшеміне қарай аракатынасын, әртүрлі заттардың боліктегін пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру, әлеуметтік оқигаларды, балалар өміріндегі оқигаларды бейнелеу</p> <p>– Құрылыс материалдарынан, конструктор болшектерінен құрастыру: ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпка, өзбетінше ойдан құрастыруға, құрдастарымен бірлесіп, шығармашылықпен құрастыруға баулу</p> <p>Мақсаты- Қызыл телпекті қыздың суретін салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру</p> <p>Топтық жұмыс</p>
Үзіліс:				

	<p>Ойын: «Әскери мамандыктар»</p> <p>Мақсаты: Оқушыларға Ұлы Отанды сүюге, ерлік көрсеткен батырлардың бойындағы ержүректілік, отан сүйгіштік, ұлтжандылық касиеттерін дарінтеу. Отанын, елін корғай білуге тәрбиелеу.</p> <p>Сөздік корын молайту, іскерліктерін дамыту.</p> <p>Ойын барысы: Мұғалім балаларға әскери мамандыктар туралы олеңдер оқиды. Ол олеңдерде айтылған мамандыктарды атауды және әскери кәсіптердің басқа атауларын еске түсіруді ұсынады.</p> <p>Шекараши</p> <p>Шекараны корғау манызды! Шекарашибалдардың аты. Адал итпен олар Отанға батыл қызмет етеді. С. Чертков</p> <p>Ұшқыш</p> <p>Ұшқыш ез ісін біледі, аспанда ұшак жүргізеді. Ол батыл ұшып, жер үстінен ұшады.</p> <p>С. Чертков</p> <p>Тенізші</p> <p>Тенізші кемеде жүзіп жүр, ол жерді аңсамайды. Ол желмен және толқынмен дос, ейткені теңіз — оның тұган үйі.</p> <p>С. Чертков</p> <p>Әрі қарай мұғалім балаларға сөздерді — кәсіптердің аттарын бұындарға болуді ұсынады. Мысалы: шекараши,барлаушы,тенізші,сарбаз, офи-цер.</p>	<p>Кімбылды, еңбек ойын:</p> <p>«Құзетшілер»</p> <p>Мақсаты: Балаларды білесіп жұмыс істеуге үйрету.Шашшандылыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу.</p> <p>Ойын шарты: Бұл ойынга қанша бала болса да катыса алады.Екі ойыншы қакпаның құзетшілері болады Екеуінің де көзі орамалмен байланады да,аралары бір адымдай кашықтықта колдарын айқастыра ұстап,қарма-қарсы «көпір» жасап тұрады.</p> <p>Басқа балалар бір-бірлеп құзетшілер құзеткен қакпадан екеуінің ортасы арқылы білдірмей өтіп кетуге тиіс.Құзетшілердің сыртынан айналып етуге болмайды.Егер құзетшілердің біреуі өтіп бара жатқанын сезіп қойса,оган қолын тигізеді,яғни ол ұсталып қалған болып есептеледі.Ұсталып қалған ойыншы өзін ұстаган ойыншымен орын ауыстырады.Қақпадан үш рет білдірмей ойыншыға жүлде беріледі.</p> <p>Тәрбиеши: Ракмет балалар. Отан алдындағы әскери борыштарыңды абыраймен атқарытындарына мен кәміл сенемін. Бәрінізге бақыт тілейміз! Отанымыз гүлден, егеменді еліміз көркейіп осе берсін!</p>	 <p>Лабиринт</p>
--	---	---	--

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Дене шынықтыру Міндеті: - Мақсаты</p>	<p>Музыка Міндеті: - Мақсаты</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті: Қолдың комегімен етпегінен жатып еңбектеу (3 метр). Аяқтың үшінші көтерілу,</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті: -Аяқтың үшінші көтерілу, қолды алға созып, жартылай отырып-тұру (2-3 рет</p>	<p>Музыка Міндеті - Балаларда бірігіп аспапта ойнау дағдыларын калыптастыру - Колмен әннің бағытын көрсете</p>
---	---	--	---	--

			<p>колды алға созып, жартылай отырып-түре (2-3 рет) (кірікт.08.05)</p> <p>Мақсаты .Кімұл әрекеттерді еркін орындау дағдыларын спорттық ойындар арқылы дамыту. Биіктігі 15 см модульге орыннан аяқпен итеріліп, қолымен сермен комектесе отырып секіріп шыгу</p> <p>«Гимнастика» Ұзын орындықтың бетімен жүру. Шектеулі бетпен жаттыгулар орындайды. Орындықтың жінішке беті табаниң ортасында болатындағы етіп жүреді. Эр аттаган сайын аяғын жоғары көтеріп, аяқ астынан бір шапалак ұрады. Арқасын тұзу ұстап, еркін кимылдан, нұсқауға сәйкес қозғалуға тырысады. Қажет болса, әрқашан қауіпсіз секіріп, жерге түсіп кетуге дайын болуы керек</p>	<p>Мақсаты .Кімұл әрекеттерді еркін орындау дағдыларын спорттық ойындар арқылы дамыту. Биіктігі 15 см модульге орыннан аяқпен итеріліп, қолымен сермен комектесе отырып секіріп шыгу</p> <p>«Секіргіштер» 15 см биіктікке бір орыннан екі аяқпен итеріліп, секіріп, екі аяқпен кону. Секіру сызығынакеліптүрады. Жерден екіндей итеріледі де, колдарын сермен комектеседі. Секіріп түскен кезде тізелерін аздап бүгіп, колдарын алдыға созады.</p> <p>«Футболшылар» – «Допты дәл беру» Дөңгелене тұрып, футбол добын он аяқ және сол аяқпен бір-біріне береді. Қалагандарының дөңгелене тұрып, футбол добын он аяқ және сол аяқпен бір-біріне көзмөлшермен молшерлең, аяқ басының ішкі жағымен беруге тырысады</p>	<p>отырып, әуеннің жоғарғы-төменгі козғалысын ажырату(кірікт.09.05)</p> <p>Мақсаты Балаларда бірін аспапта ойнау дағдыларын калыптастыру</p> <p>Музыка тыңдау: «Балдыргандар маршы» (К. Кұятбаев) Ән айту: «Балдыргандар әні» (Г. Жотаева) «Біз бақытты баламыз» (Ә. Конысбеков) Музыкалық-ығралық кимылдар: «Мерекелік марш» (Б. Дәлденбай) Билер: «Еркебулан» («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Сокыртеке» (Е. Хасанғалиев) Музыкалық аспапта ойнау: «Атқа мініп шабамыз» (В. Агафонников)</p>
Балалармен жеке жұмыс			<p>Мұсіншілер</p> <p>Мақсаты: Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту. Пішіндерден өз ойымен әр түрлі затты құрастырып шығару</p>	<p>Аквариумдағы балық</p> <p>Мақсаты: балаларды негізгі формадан немесе қосымша белшектер формасынан бастап, сурет салуға жаттықтыру</p>	<p>«Таңғажайып алақан»</p> <p>Мақсаты: киялын, бейнелі ойлауын, бейнелеу шеберлігін, көркемдік талғамын дамыту</p>
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітап-тарды қарау және басқалар)			<p>Қимылды ойын «Аюлар мен аралар».</p> <p>Мақсаты: кеңістікте жүкіру, ұстап алуға, ұстатауға тырысу.</p> <p>Ептілікке, жылдамдыққа баулу.</p> <p>Жаттығу ойыны: Қимылдарын дамыту.</p> <p>Мақсаты: жүкіру техникаларын жақсарту.</p>	<p>Қимылды ойын «Итеріспек».</p> <p>Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Белгілі бір кеңістікте жұмыс істеу дағдыларын жетілдіру; •Ұлттық ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. <p>Жаттығу ойыны</p> <p>Қимылдарын дамыту.</p> <p>Мақсаты: он және сол аяқпен секіруге жаттықтыру.</p> <p>Тыйым сөздер: Құмырска илеүін</p>	<p>Қимылды ойын «Өз ағашынды тап».</p> <p>Мақсаты: ағаш аттарын есте сактауға, зейінді, байқағыш және жылдам болуға үйрету.</p> <p>Жаттығу ойыны «Ағаштан ағашқа дейін».</p> <p>Мақсаты: екі аяқпен және бір аяқпен секірге жаттықтыру</p> <p>Халық болжамы:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Ерте көктемде наизағай ойнап, күн күркіремесе, жаз құрғак

			Халық болжамы: күзде күмйеска илеуі биік болса, қыс ұзак әрі катты болады	бұзба.	болады. Қарлығаш келсе күн күркірейді
Балалардың үйге қайтуы			Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үрете беріңіз: жуыну, қолын сұрту, шешінү, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Кімдері міндетті тұрде өзіне ынғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз- жақындарының берілген адамдарды жатырқамаса, ойын кеңінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз күрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	Ата –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп баланызды сүйіп, аймалап, жіңі оған өз мейріміңді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзінізді толғандыратын мәселені айтудан аулак болыңыз.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы Дамса ауылының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі
Мектепалды даярлық О «а» сыйныбы
Балалардың жасы 5-6 жас
Жоспардың құрылу кезеңі 1ІІ-апта 15 – 19 мамыр 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 15.05.23	Сейсенбі 16.05.23	Сәрсенбі 17.05.23	Бейсенбі 18.05.23	Жұма 19.05.23
Балаларды қабылдау	Балаларды көтерінкі көңіл-күймен карсы алу. Балалар үшін жайлар жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды екілдерімен кенес, әңгімелесу	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуга үлгертіп алып келулерін ескерту	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуга үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдан жақсы көрсетініңді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту
Балалардың дербес әрекеті (аз кимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Сөздік тренинг ойыны: «Болады-болмайды» тренингі(окушылар шенберге тұрады, мұғалім болатын нәрселерді айтқанда окушылар колдарын үш рет шапалақтайтын, ал болмайтын нәрселерді айтқанда колдарын бір рет шапалақтайтын)-Мейірімді болуға .... (болады), Кешірімді болуға .... (болады), Қатығез болуға .... (болады), Тәртіпті болуға .... (болады),	Үстел үсті ойындары: «Мейірімділік гүлін» күрастыру Балаларға түрлі-түсті қагаздан әртүрлі гүлдерді киып, жапсырмалайды. Фотосуреттер карау. Еңбек тапсырмасы: Гүлдерге су күю,шандарын сұрту	Ойын: «Мейірімділік жібі» Шарты: Сендер дөңгелене жайласып отырындар. Мен мына қолымдагы жіп орамын қасымда отырганға беремін, жәй бермеймін, Кімнің немесе ненің мейірімді екендігін айтып беремін. Ал сендер болса, дәл осылай келесі балаға бересіндер. Еңбек тапсырмасы: Балықтарға жем беру	Жаңауарларға мейірімді болу туралы әңгімелесу Кайда барғынымызды айтпаімыз, не істегенімізді көрсете міз Әрекетті созбен айтуга үйрету; етістік тұлғалы сөздерді дүрыс қолдану (шақ, жасақ); шығармашылық қиялын, тапқырлығын дамыту. Еңбек тапсырмасы:	Көршаган ортани қорғау оған мейіріммен қаруға тәрбиелеу балалармен шағын әңгіме жүргізу Осылай бола ма? Логикалық ойлау қабілеттерін дамытуға, айнымалы пікірді байқауға тәрбиелеу. Ойын ережесі. Кім отірік әңгімені байқаса, сол неге үлдай болмайтынын дәлелдеуі керек. Еңбек тапсырмасы:Гүлдерге су күю
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 14				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)	«Біз бақытты баламыз» Кел, шенберге тұрайық, Қолымызды ұстайық. Күлімдейік күлейік, Тату болып жүрейік.	Мейірімділік-асыл қасиетіміз, Жүректегі таза ак ниетіміз. Жан дүние кілті, Шаттық пенен күлкі. Бійк ұстап соны, Қадірлейік біз!	«Нәр алып» Аман-есен болайық, Бейбітшілік қалайық! Күнге қарап шуактанып, Суга қарап нәр алып, Табигаттан шабыттанып, Денсаулықпен ойнап-куліп жүрейік.	«Қуан, шаттан!» Қуан, шаттан! Қуан, шаттан! Қуанатын қүн бүгін. Қайырлы таң! Қайырлы қүн! Қайырлы таң!	«Қайырлы таң!» Қайырлы таң! Ормандар мен далалар. Қайырлы таң! Достаскан бар Балалар, Қайырлы таң! Жора-жолдас, ул мен қыз!

**Мектепке дейінгі
ұйым кестесі
бойынша ҰІӘ**

1 - ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАН ІС-ӘРЕКЕТ

Сөйлеуді дамыту
Міндеті Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу
Мақсаты . Ертегі мазмұнын түсінікті түрде мазмұндай білуге жаттықтыру

 –Балалар, мен сендерге «Ай, Күн және Қораз» туралы ақып берейін: Бұл оте ертеде болыпты, содан бері қанша жыл откенин есептеп айтуга сан жетпейді екен. Аспанда ағайынды үшеу: Күн, Ай және Қораз түршілі. Бірде ең үлкені Күн адамдарға жарық сауле шашуға кеткенді, үйде Ай мен Қораз калыпты. Ай барып түрган сотанақ екен. Қоразға тыным бермей, ақыры тәжікен ұстап алып, жерге тастап жіберілті. Қайта оралған Күн болған оқиғаны біліпті. Ойланып отырып, былай депті: «Мениң байқауымша, сенің ешкіммен сыйысып, тыныш отыра алатын түрің жоқ екен. Қайтын бетінді көрмеймін. Бұдан былай мен аспанда күндізға жүремін, ал сен тек түнде шығасың», – депті. Содан бері Қораз қызыарып шығып келе жатқан Күн ағасын көргенде: «Қо-коқ!» – деп айғайлайтын болыпты. Онисы «Қайырлы тан, мейірімді аға!» – дегені екен.
 Ал Күн батып, Ай көріне бастағанда, Қораз үшігіне тезірек кіріп алуға асыратын көрінеді.
 Педагог айтылған ақыз бойынша балаларға сұраптар кояды.
 –Аңызда нелер туралы айтылған?
 –Күн жарық сауле шашуға кеткендे ай не істейді?
 –Мән жайды түсінген Күн Айға не дейді?
 –Екеуі қалай келіседі?
 –Күн шығып келе жатқанда Қораз не істейді?
 –Түн батып ай шыққанда ше?

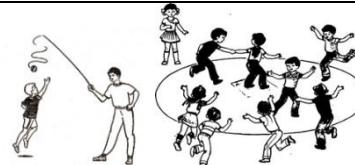
Саяат ашу негіздері
Міндеті: -Дыбыстық сызба бойынша жұмыс жасату арқылы дыбыстық талдау дагдыларын дамыту
Мақсаты Сөздердің жалпы атауын атауга, дыбыстық талдау жасауды үретуді мәнгерту

 – Мен сендерге суреттер көрсетіп бірінші дыбысты айтпай сөз айтамын, сендер жоғалған дыбысты жалғап толық сөзді айтасындар да допты кері бересіндер.
 Мысалы... ерезе (т), ...ілем (і), ...алық(б), ...үрек(ж), ...акыт (б), уыршак...(к), ...омбыра (д), ...екемет (т), ...ышак (п)... аймак (қ), ...анан(б), ...ектеп(м), ...рік(ө), ...ияз(п) т.б

Саяат ашу негіздері
Міндеті - Дыбыстық сызба бойынша жұмыс жасату арқылы дыбыстық талдау дагдыларын дамыту
Мақсаты Сөздердің жалпы атауын атауга, дыбыстық талдау жасауды үретуді мәнгерту

 «Сөз ойла» дидактикалық жаттығуы
 (Әр дұрыс жауапқа педагог балаларға жұлдызша беріп отырады)
 -ал буынынан басталатын сөздер ойлап айтудымызды сұрапты.
 Мысалы: алма, алтын, алжапқыш, алға, аласа, ала, алқа, Алжан, алмас, алау, Альбина, ал т.б.
 -ок буынынан басталатын сөздер ойлап айтудымызды сұрапты.
 Мысалы: оқу, оқы, оқымысты, окулық, оқ, оқыс, оқшаулау, оқтар т.б.
 -жа буынынан басталатын сөздер ойлап айтудымызды сұрапты.
 Мысалы: жас, жалын, жалғыз, жат, Жайық , жарқыра, жалқау, жаура, жалау,
 Жамбыл, жалпылдақ, жалбыз, жаһұт, жау, жарайды, жалмауыз

Саяат ашу негіздері
МіндетіДыбыстық сызба бойынша жұмыс жасату арқылы дыбыстық талдау дагдыларын дамыту
Мақсаты Сөздердің жалпы атауын атауга, дыбыстық талдау жасауды үретуді мәнгерту

 Бұлт сөзіне дыбыстық талдау.
 Бұлт – 1 буын, 4 дыбыс.
 б – ұян дауыссыз дыбыс, кек түспен белгілейміз.
 ұ – жуан дауысты дыбыс, қызыл түспен белгілейміз.
 л – ұнді дауыссыз дыбыс, кек түспен белгілейміз.
 т – қатаң дауыссыз дыбыс, кек түспен белгілейміз.

Көркем әдебиет
Міндеті. Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту
Мақсаты өлеңді жаттату арқылы мәнерлеп оқуга дагдыландыру.

 Өлеңді екінші рет қайталап оқып, бірге жаттайды
 Педагог балаларға өлең жолдарын шабытты түрде айтқызады (3-4 балага).
 Атасы немерелерімен кайда барды?
 Балаларға ат қойып, олардың атасымен сабакқа барғанды туралы әнгіме құра.
 2. Суретке кара. Балалар қандай ойын ойнап жүр?
 Сен қандай ойын ойнаганды жасы көресін?
 3. Жұмбакты шеш.
 Қойны толы жеміске,
 Кек майсалы егісте
 Қобелек күып ойнайтын
 Қай мезгіл деп ойлайсын? (Жаз)

Үзіліс:

Ойын: «Масаны ұста»

Мақсаты: балаларды ойынның шартын бүзбай ойнауға, белгі бойынша қымыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту.

Шарты: Ойнаушылар бір-бірінен қол созымдай жерде дөңгеленіп, бетін ортага беріп тұрады. Тәрбиеші ортада тұрады, оның қолында шыбық (ұзындығы 1-1,5 м) оған картон қағаздан жасап жіпкө байланған маса ұзындығы 0,5 м бар. Тәрбиеші масаны шыбықпен балалардан жоғарылау етіп айналдырып өтеді. Маса үстерінен ұшып бара жатқан кезде, балалар оны ұстаяуға тырысып, секіреді. Масаны кім ұстаса: «Мен ұстадым», - дейді.

Бұдан кейін тәрбиеші шыбықпен балалардың үстінен тағы да айналдырады. Ойынды қайталап бастар алдында тәрбиеші балаларға 1-2 қадам кейін шегінү керек екенін ескеरту керек, ойткени балалар масаны ұстаймыз деп секірген кезде шеңберді аздап тарылтады.

Шыбықпен масаны айналдырган кезде, тәрбиеші балалар масаны ұстап алатындаи биіктікте, бірсесе жоғарлатып, бірсесе төмendetіп тұруы керек.

Ұсыныс: Егер ойнаушылар тобы шағында болса, тәрбиеші картон маса байланған шыбықты ұстап алға карай жүгіруіне болады, ал балалар оны күп жетуге тырысады.

2 - ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАН ІС-ӘРЕКЕТ

Көршаган орта

Міндеті: -Өзінің іс-әрекетіне басқалар пікірін білдірген жағдайда ол пікірді дұрыс қабылдауда, өз ісіне адам болуға, еңбек ету

Мақсаты аалардың еңбекке деген дұрыс көзқарасын қалыптастыру, өз-өздеріне қызмет етуге үйрету

Арнаіы жабдықтарды дұрыс пайдалану, кадрлеу, кайта орнына кою, бір-біріне көмек көрсетуге тәрбиелу. Балаларды жұмысты бастап оны аяғына дейін жеткізуге тәрбиелу. Балабақшадың еңбек жұмыстарына катысу, ұжымдық еңбекке үйрету. Ертегі, әңгімелерді кейіпкерлер арқылы «Еңбек тубі — зейнет» екенін түсіндіру. Үлкендер еңбегін құрметтегуге баулу.

Мысалы: «Бір уыс мақта», «Бұзау бақтым», «Көйлекті маган кім берді?», «Қайдан келдін, бауырсақ?» деген әңгімелер арқылы барлық заттардың еңбекпен келтіндігін түсіндіру.

Математика негіздері

Міндеті: Фигулардың атауларын: дөңгелек, сопакша, ұшбұрыш, шаршы, тіктөрбұрыш, денелердің атауларын: текше, шар, цилиндр бекіту

Мақсаты геометриялық фигулар мен денелер туралы білімін қалыптастыру .

Балалалар геометриялық денелердің және текше, шар, цилиндр пішініне үқсайтын заттарды атайды. «Бұл неге үқсайды?»

дидактикалық ойыны – Коршаган ортадан дөңгелек, шаршы, ұшбұрыш, текше, шар, цилиндрге үқсайтын заттарды атандар.

Балалар атайды, неге үқсайтынын қорытындылайды

Математика негіздері

Міндеті Көлемді пішіндер мен денелерді ажыратуға, осы пішіндердің коршаган ортадан табу

Мақсаты геометриялық фигулар мен денелер туралы білімін қалыптастыру

«Сиқырлы дорба» ойыны. «Сиқырлы дорбада» - шар, текше, цилиндр, шаршы, ұшбұрыш, шеңбер бар. Ал үстелде олардың суреттері бар.

Педагогтің нұсқауларын тыңдалап, практикалық жұмысты орындауды.

Балалар практикалық жұмысты орындалап, заттарды тексеріп, олардың айырмашылықтары мен үқсастықтарын табады, сұрақтарға жауап береді.

Ұйымдастырылған оқу қызметі үшін пластиктен, ағаштан немесе басқа материалдан жасалған көлемді фигуналарды, картоннан, фанерадан

Математика негіздері

Міндеті Геометриялық фигулар мен денелер туралы білімін қалыптастыру

Мақсаты геометриялық фигулар мен денелер туралы білімін қалыптастыру.

тапсырманы дәптерде өздігінен орындауды ұсынады.

Педагогтің нұсқауларын тыңдалап, практикалық жұмысты орындауды.

Балалар практикалық жұмысты орындалап, заттарды тексеріп, олардың

айырмашылықтары мен үқсастықтарын табады, сұрақтарға жауап береді.

Ұйымдастырылған оқу қызметі үшін пластиктен, ағаштан немесе басқа материалдан жасалған көлемді фигуналарды, картоннан, фанерадан

Көршаган орта

Міндеті: Өсімдіктерге қажеттіліктеріне сойкес күтім жасау әдістерін білу: оларды суару, тұбін копсыту, жапырактың шаңын сұрту.

Мақсаты бөлме өсімдіктерін құту ережелерімен таныстыру Бұған біз бөлме өсімдіктерімен таныс боламыз. Өсімдік омір сөні, табигат көркі, дәрі-дәрмек. Олар біздің бөлмемізді тек әдемі етіп көрі бере коймай, бөлменің, үйдің ауасын тазартады. Бізге куаныш сыйлады, көңіліміз көтерінкі болады екен. Олардың коптеген тұрлери болады. -

Мынау қазтамақ. Ол бөлме өсімдігі. -Мынау фикус. Жапырағы жасыл, көлемі үлкен. Ол бөлме ауасын жақсы тазартады. Гүлдердің тамыры, сабагы жапырағы, гүлі болады.(тәрбиеші көрсетеді) -

Балалар біз тамак ішсек, күшіміз көп болады, бойымыз оседі. Сол сияқты өсімдіктер адам сияқты

	<p>Үлкендерге көмек көрсетуге (тәрбиешіге, оның көмекшісіне, ата-аналарына), оларға ықыласпен карауга тәрбиеlep, сондай-ак, олардың еңбектерінің нәтижесіне ұқыпты карауга ынталандыру.</p> <p>Топ бөлмесі мен балабақша ауласында тазалық сақтауга және үлкендердің тапсырмаларын орындауга,</p> <p>бастаган ісін соңына дейін жеткізуге үйрету.</p>		<p>және оның суретін табу. Балалар кезек-кезек екі қолымен фигуralарды ұстап қарап, оны дорбадан шығарады, оның суретін тауып, үстіне фигураны қояды. Балалар көздерін жұмып, әрқайсысы команда бойынша дорбадан заттарды алады. Қозғалыстар мәтін бойынша орындалады. Педагог 2-тапсырманы орындауға ұсынады.</p> <p>– Шарды көрсетініз. Оны қызыл түспен бояңыз. Текшени көрсетіңіз. Оны көк түспен бояңыз. Цилиндрді көрсетіңіз. Оны сары түспен бояңыз</p>	<p>жасалған жазық фигуralарды табу керек. Балалар қолдарына алып, жазық және көлемді фигураның арасындағы айырмашылықтарды атайды. Педагог 2-тапсырманы орындауға ұсынады. Суреттердегі заттарды қарайды және атайды.</p> <p>– Бұл неге ұқсайды? Сызып қосады.</p> <p>Балалар өздігінен тапсырмаларды орындаиды .</p>	<p>тамақ ішпесе, ауырп қалады. Оларды су құйып, күтіп, бараптап тұру қажет екен. Тәрбиеші көрсете отырып, күту ережелерімен таныстырады: - Гүлдердің жапырактарының</p>
--	---	--	--	---	---

**Үзіліс: Қимыл-қозғалысқа арналған ойындар
«Кім көп таспа жинаиды?»**

1.Ойын:“Кім көп таспа жинаиды? ”

Максаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дene кимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы қоңыл-қүйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыга ойнауға баулу, ойынға деген қызыгуышылқтарын, белсенділіктірін арттыру. Жылдам қимылдауға тәрбислеу.

Шарты: Балалар шашылып қалған таспаларды арнағы ыдысқа жинаиды. Таспаны ең көп жинаған бала жеңіске жетеді.

2.Ойын:“Айна ”

Максаты: Баланың зейіні мен байқампаздығын әрі әр түрлі дene кимылдарын жетілдіру.

Шарты:Әр бала – «айна» болады. Жүргізуші әр айнага бір барып, сол «айнаға» қарап, түрлі кимылдар жасайды. «Айна – бала» сол қимылдарды үлгіріп, әрі дәл қайталауды керек. Ен дұрыс «айна-бала» - жүргізуши болады. Ойын осылай қайталаана береді.

3 - ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАН ІС-ӘРЕКЕТ

<p>Қазақ тілі Міндеті -Шығарманы ролдерге боліп сомдауга, кейіпкерлердің мінезд құлқын жеткізуге баулу -Шығарманы еркін талқылауга мүмкіндік беру. (кірікт.08.05) Мақсатыертеңі арқылы сыйнын, кімділін білдіретін создердің магынасын түсіну және ауызекі тілде колдануды дағдыландыру</p> <p>Қазақстаниң таулы қыратында барыс мекендейді. Барыс Алматы қаласының толтаңбасында бейнеленген. «Қазақстан барысы» ертегісін интербелсенді тактада корсетеді. Ертегі ұнады ма? – Ертегідегі таныс жабайы жануарларды ата? (Аю, қоян, қасқыр). – Ертегідегі үй жануарларын ата? (Ит, кой). Педагог қима материал бойынша жаңа создермен таныстырады. – Мынау – барыс. Мынау не? – Мынау – барыс. – Барыс жаттығулар жасады. – Барыс не істейді? – Барыс жаттығулар жасады. – Мынау – борсық. Мынау не? – Мынау – борсық. – Борсық жаттығулар жасады. – Борсық не істеді? – Борсық жаттығулар</p>	<p>Қазақ тілі Міндеті - 5-6 сойлеммен сипаттауга, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиганы ойлан табу -Берілген мәтіннің басталуын және соңын ойдан құрастыруға баулу. (кірікт.09.05) Мақсатыжыл құстардың қазақша атауларымен таныстырыу.</p> <p>Көктемде құстар келеді. – Көктемде не келеді? – Көктемде құстар келеді. – Мынау – қараторғай. Мынау не? – Мынау – қараторғай. (Жеке, хормен айтып жаттығады). – Көктемде қараторғай келеді. – Көктемде қандай құс келеді? – Көктемде қараторғай келеді. – Мынау – қарлығаш. – Мынау не? – Мынау ... (карлығаш). Балалар «карлығаш» сөзін айтып жаттығады, естеріне сактайды. – Көктемде қарлығаш ұшып келеді. – Көктемде ... (карлығаш) ұшып келеді. – Көктемде келетін құстарды жыл құстары дейді. – Көктемде келетін құстарды қалай атайды? – Көктемде келетін құстарды жыл құстары дейді. Педагог шағын мәтінді оқиды. Көктемде келетін құстарды жыл құстары дейді. Жыл құстары:</p> <p>қарлығаш, қараторғай. Құстар – адамға дос. Оларға біз де қамқор болуымыз керек. Балалар</p>	<p>Сойлеуді дамыту Міндеті: - Монологты байланыстырып құра білу Мақсаты .. Ертең мазмұнын түсінкті түрде мазмұндай білуге жаттықтыру</p> <p>Мақал-мәтел: Жақсы – ай мен күндей, әлемге бірдей. Дидактикалық ойын: «Дыбыстың орнын анықта» (ауызша орындалады). Ойын шарты: Педагог бір дыбысты айтады да, сол дыбыс кездесетін создерді айтады. Балалар «Қ» дыбысы сөздің басында тұрса бір рет қол шапалактайты, егер дыбыс соз ортасында тұрса, екі рет шапалак ұрады, ал соз соңында тұрса, үш рет шапалак ұрулары керек. «Қ» – қала, акқала, сандық. «М» – моншак, отырмын, ошірдім</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: Өлеңді жатка, мәнерлеп, интонациямен айту Мақсаты өлеңді жаттату арқылы мәнерлеп окуга дағдыландыры.</p> <p>Көктемнен кейін қандай жыл мезгілі келеді? – Жаз мезгілінде қандай өзгерістер болады? – Жаз мезгілі несімен ұнайды? – Жаз мезгілінің бірінші күні, бірінші мерекесі – «Балаларды қорғау күні». – Балалар, сендер болашақта елімізді, жерімізді қорғайтын азаматындар. Бұл – сендердің мерекелері. – Бүгін біз ақын Қасым Аманжоловтың «Бала – біздің болашақ» атты олецимен танысамыз.</p> <p>Өлең ұнады ма? – Авторы кім? – Өлеңде не туралы айттылған? – Болашақта сен қандай болғын келеді? – Өлеңде қандай үйқас создер бар?</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті Міндеті: - адамныңжалпы денекұрылсын анықтап, жаттығу кезіндегі қолдарының, аяқтарының өзгерісін беруге үрету, -- Заттардың ұзын және қыска, жуан және жінішке белгілерін көрсете білу, боліктердің салыстырмалы колемдерін сактау, мүсінделген пішіндердің боліктерін бір-біріне қосып, біріккен жерлерін тегістей -- Сюжеттік жаңсызруда заттардың олшеміне қарай аракатьнасын, әртүрлі заттардың боліктерін пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру, алеуметтік оқигаларды, балалар оміріндегі оқигаларды бейнелеу -- Құрылыш материалдарынан, конструктор болшектерінен құрастыру: ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпка, өзбетінше ойдан құрастыруға, құрдастарымен бірлесіп, шығармашылықпен құрастыруға баулу</p> <p>Мақсаты- балалардың жаттығу жасап жатқан суретін салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру</p> <p>Топтық жұмыс</p>

	<p>жасады. – Қар барысы мен борсық жарысқа қатысты</p>			
Үзіліс: Секіруге ариалған ойындар «Табан балық және шортан» ойны.				
<p>Дыбыс артикуляциясын дамытуға ариалған</p> <p>Кім калай дыбыстыайды? (баламен жеке жұмыс - түрліше тембрлік құбылыста айту)</p> <ul style="list-style-type: none"> - А, аа, а, а, а, ааааа .... (куанышты дауыспен). - Ааа, аа, а, а, аа .... (аянышты дауыспен). - А, аа, ааа, а, ааа .....(тән калған дауыспен). 1 минут жұмыс істеуғе болады. <p>Фонетикалық жаттыгуларды екінші тілді (орыс тілі, ағылшын тілі, француз тілі т.б) үйрету мақсатына қарай да қолдануга болады. Ол үшін педагог қандай дыбыска аса мән беру кәжет екендігін анықтаң алуы тиіс.</p>	<p>Дикциялық жаттығу</p> <p>Барлық жоғарыда аталған міндеттерді кешенде шешеді. Балалар қандай да бір сөйлемді, жаттамакты, жаңылтпашты айтқанда, дұрыс тыныс, дем ала білуі, дәл артикуляция жасауы және жеке дыбысты, сондай-ақ бұйнды, сөзді анық айтуы қажет.</p> <p>Жаңылтпаш арқылы бала жылдам ойлауга, жаңылмай тез кайталаپ айтуга, кекештенбей, қысылмай, анық сойлеуге үйренеді.</p> <p>Халық аудыз әдебиетінде жаңылтпаштар топтамасы молынан жинақталған. Мәселен, бірқатар жаңылтпашты айтып көрелік.</p> <p style="text-align: center;">Суда сең келеді, Серіз серке тәң келеді.</p> 	<p>Ойни: «Табан балық және шортан»</p> <p>Мақсаты: балаларды <u>ойынның шартын бузбай ойнауға</u>, белгі бойынша қымыл-козгалыс <u>жасауға дағдыландыру</u>, зейіндерін, <u>байқағыштықтарын</u>, жүгіру дағдыларын дамыту.</p> <p>Шарты: Бір баланы шортан етіп белгілейді. Ойнаушылардың қалғаны екіге болінеді: олардың бір тобы — ұсақ тастанар, олардан шенбер жасалады, екінші тобы — табан балық олар шенбердің ішінде жүзеді. Шортан шенбердің сыртында жүреді. Тәрбиешінің «Шортан!» деген белгісі бойынша ол тездетіп, табан балыкты ұстай үшін шенберге жүгіреді. Ал табан балық орын алуға, ойнаушылардың біреуінің артынан тұруға және отыруға асқығады (табан, балық шортаннан қашып, ұсақ тастанар бағылышы). Шортан елі тығылыш ұлгермен табан балыктарды ұстайды. Ұсталғандар шенбердің сыртына кетеді.</p> <p>Ұсыныс: Ойын 3-4 рет жүргізіледі де, содан кейін ұсталғандардың саны есептеледі Кейін шортанды жаңадан белгілейді. Шенбер жасап тұрган және шенбердің ішінде жүрген балалар орындарын ауыстырады да, ойын кайталаңады.</p> 		

4 - ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАН ІС-ЭРЕКЕТ

	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: -Қолды тізеге қойып отырып-тұру; аяктың ұшымен ұсақ заттарды жылжыту</p> <p>Мақсаты Баскетбол ойыны қимылдарын; допты бір қолмен согу күшін мөлшерлеп, аяққа таяу еденге согып жүргізуі</p> <p>«Баскетбол»</p> <p>Допты бір қолмен жүргізу.</p> <p>Нұқсау – допты саусақтардың басымен ғана ақырын согып, аянының жаңына ұру.</p> <p>Допты оң қолмен еденге согып, екі қолмен қағып алады. Допты соққанда</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті: - Балаларға опера, балет туралы мағлұмат беру</p> <p>Мақсаты Балаларға опера, балет туралы мағлұмат беру</p> <p>Музыка тындау:</p> <p>«Қызы Жібек» операсынан үзінді (Унтаспа, Е. Брусиловский) Ән айту: «Біз бақытты баламыз» (К. Куатбаев)</p> <p>«Балдырындар әні» (Г. Жотаева)</p> <p>Музыкалық-ырығақтық қимылдар</p> <p>«Бақытты балалық шак»</p> <p>(«Мен бақытты баламыз» «Полька» (М. Красев)</p> <p>Билер: «Еркебұлан»</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: Допты оң және сол колмен алып жүргүре жаттықтыру</p> <p>Мақсаты .Талдау жүйелерінің белсендіндіруіне жағдай жасау. Түрлі қымыл-эрекеттерді орындағанда тізбектегі өз әрекеттің озге ойыншыларының қимылдарымен үйлестіре білуін калыптастыру</p> <p>«Отарға шапқан қасқыр» (Қыргыз ойыны). (4 рет)</p> <p>Қасқыр тек соңғы лақты ұстай алады. Ұсталған лақтарды басқа жерге қамап қояды. Егер қасқыр лақты ұзақ уақыт ұстай</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: -Воланды ракеткамен белгілі бір жаққа бағыттай отырып лақтыру</p> <p>Мақсаты .Баланың қымыл-козгалыс жүйесі мен аринай дағы факторларын интеграциялау, колға ариалған жаттыгуларды жүріп келе жатып орындау, кол мен аяқ қимылдарын үйлестіре отырып үзіліссіз баға жүгіру дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Доппен орындалатын жаттыгуларды орындағанда жұпта әрекет ету мен допты сезе білу қажет.</p> <p>1.Қолына доп алып 3 метр</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті - Музыка арқылы балаларды патриоттық сезімге тәрбиеleу</p> <p>Мақсаты Музыка арқылы балаларды патриоттық сезімге тәрбиеleу</p> <p>Музыка тындау:</p> <p>«Ел қорғауға әзірміз» (К. Куатбаев)</p> <p>Ән айту:</p> <p>«Момышұлы Бауыржан» (Е. Өміров)</p> <p>«Біз бақытты баламыз» (К. Куатбаев)</p> <p>Музыкалық-ырығақтық</p>
--	--	--	--	---	---

	күшін доп кеуде деңгейіне ғана ұштындей етіп мөлшерлейді	(«Билем үйрепнейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Үйшік» (В. Витлин) Музыкалық аспапта ойнау: «Латыш полькасы» (М. Раухвергер)	алмаса, басқа қасқыр сайланады. Ойыншылар бірінін артына бірі турлып, ұзын тізбек құрайды. Бір-бірін шынтағынан ұстайды. Бұл – лақтар. Ен бірінші болып олардың бастаушысы тұрады. Бір ойыншы қасқыр болады. Қасқыр ақырында, оны алдаң келіп, соңғы лакты ұстап алуы керек. Ал бастаушы болса, қасқыр қай жактан айналса, сол жаққа тұра калып, оған кедегі жасайды.	кашыктықта жүгіру. 2.Аяқ басының арасына доп қыстырып жүру. 3.Допты тізесімен қысып, қолдары мен аяғының ұшына тірепп жорғалау. 4.Допты бір қолмен, екі қолмен домалату. 5.Допты артқа лактыру. Нұсқауларды орындаپ, бастанкы калыпқа тұруды дұрыс орындауға тырысады. Жаттығуды орындаған сон, қолдарын белгі койып, артпен жүріп өз орнына келеді. Барлық жаттығулар орындалып біткенде қимылдарын басқарып, денесін тік ұстаяға тырысады	кимылдар: «Жеңіс құні» Б. Бейсенова (ұнтаспада) «Ағаш ат» (Б. Кыдырбекова) Билер: «Полька» эстон халық биі Ойындар, хороводтар: «Кешікпе» орыстың х.ә. (өндеген М. Раухвергер) Музыкалық аспапта ойнау: «Құлыншақ» (С. Урбах)
Балалармен жеке жұмыс	«Бақыт деген не өзі?» Бақыт деген, шырагым Мынау асем тұрагын. Ну ормандар, гүл бағы, Күннің күліп тұрганы БАҚЫТ- дәні далаңыңц. «Ботам» деуі әжениңін, Тыныштығы әлемні жаттау	Мен де балғын ғұлмін Автор. М. Байсариева Арасынды ғұлдің Ойнап бұғын жүрдім Қызыл, көкшіл, сары Әп-әдемі бәрі жаттату	Санат пен Ерасылға түстерді атап айтту.	Балаларға жапырктың түстерін ажыраттыру.	Балаларға дәңгелек пішіндер салғызу.
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітап- тарды қарастыру және басқалар)	Қимылды ойын «Қасқыр қакпан». Мақсаты: Ойын шартының дұрыс орындалуын бақылау, ойын кеzinde байкампаз болуга баулу. Жаттығу ойыны: Қимылдарын дамыту. Мақсаты: арқасымен алға қарай жүргүре жаттықтыру. Халық болжамы. Кемпіркосақ кешкесінде, ертеңінде күн ашық болады	Қимылды ойын «Өз ағашынды тап». Мақсаты: ағаш аттарын есте сақтауға, зейніді, байқағыш және жылдам болуға үйрету. Жаттығу ойыны «Ағаштан ағашқа дейін». Мақсаты: екі аяқпен және бір аяқпен секіруге жаттықтыру	Қимылды ойын «Аюлар мен аралар». Мақсаты: кеңістікте жүкіру, ұстап алуға, ұстаптауға тырысу. Ептілікке, жылдамдашыққа баулу. Жаттығу ойыны: Қимылдарын дамыту. Мақсаты: жүкіру техникаларын жақсарту. Халық болжамы: күзде құмырсақ илеуі білс болса, қыс ұзақ ері катты болады.	Қимылды ойын «Акку-қаздар». Мақсаты: берілген кеңістіктегі белгі бойынша қашқандарды күшп жету, ойын шартын сактау. Жаттығу ойыны Секіргіш жіппен жаттығу ойындары. Мақсаты: секіргіш жіпті алға, көрі айналдыра отырып секіруге үйрету. Макал-мәтел: Жері байдың-елі бай. Кара жерге де, камкорлық керек.	Қимылды ойын «Кім жылдам?». Мақсаты: жүкіруге жаттықтыру, жылдамдашықтарын дамыту. Жаттығу ойыны Бір- біріне доп лақтыру. Мақсаты: қозғалыс координацияларын дамыту. Халық болжамы. Өрмекші бұрышқа тыңылса, жел болады.
Балалардың үйге қайтуы	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарының берін бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарының берін бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі	Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда балаңың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сұрту, шешіну, өз бетімен тамактану, тамак	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз- жақындарының берін бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен	Ата –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жагынан болуы қажет,

	<p>құрдастарымен мейірімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>ашық, өз құрдастарымен мейірімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ынғайлыш болы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>мейірімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>мектеп туралы, оның өзіне көректігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиғінан өз мейіріміңді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзініңді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>
--	---	--	--	---	---

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы Дамса ауылының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі
Мектепалды даярлық О «а» сыйныбы
Балалардың жасы 5-6 жас
Жоспардың құрылу кезеңі 1V-апта 22 – 26 мамыр 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 22.05.23	Сейсенбі 23.05.23	Сәрсенбі 24.05.23	Бейсенбі 25.05.23	Жұма 26.05.23
Балаларды қабылдау	Балаларды көтерінкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлар жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сөлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды оқілдерімен кенес ,әнгімелесу	Ата-аналармен әнгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуга үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әнгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуга үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әнгіме: Балалардың жетістік пен дөрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдан жақсы көретінізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әнгіме: Ата-аналарға балаларды тамактарын тауысып жеуғе үйретулерін ескерту.	Ата-аналармен әнгіме: Ата-аналарға балаларды тамактарын тауысып жеуғе үйретулерін ескерту
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Балалардың білімдерін терендету мақсатында аспан әлемі жайында бейнетаспадан үзінді көрсетіп, жалпы түсінік беру. Дидактикалық ойын. "Атын атап бер" Мақсаты: коктем гүлдері туралы білімдерін бекіту Табиғат бұрышында еңбек ету.	Дидактикалық ойын: «Геометриялық пішіндерден кұрастыр». Геометриялық пішіндерден зымырандың кұрастырады. Табиғат бұрышында еңбек ету. «Суреттердің кұрастырылышы» Алға тақырыбы бойынша суреттердің кұрастыру Шығармашылық бұрышында еңбек ету.	Дидактикалық ойын: «Геометриялық пішіндерден кұрастыр». Геометриялық пішіндерден зымырандың кұрастырады. Табиғат бұрышында еңбек ету. «Суреттердің кұрастырылышы» Алға тақырыбы бойынша суреттердің кұрастыру Шығармашылық бұрышында еңбек ету.	Балалардың білімдерін терендету мақсатында аспан әлемі жайында бейнетаспадан үзінді көрсетіп, жалпы түсінік беру. Дидактикалық ойын. "Атын атап бер" Мақсаты: коктем гүлдері туралы білімдерін бекіту Табиғат бұрышында еңбек ету.	Дидактикалық ойын: «Геометриялық пішіндерден кұрастыр». Геометриялық пішіндерден зымырандың кұрастырады. Табиғат бұрышында еңбек ету. «Суреттердің кұрастырылышы» Алға тақырыбы бойынша суреттердің кұрастыру Шығармашылық бұрышында еңбек ету.
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 14				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)	<p>«Құмырсақ» олеңі Ұзын мұртты құмырсақ, Келе жатты жұмысқа. Алды допты қолына, Койды допты орнына. Онға, солға қарады, Улкен тау деп ойлады.</p> <p>Максаты: Сөздердегі дауысты және кейбір дауыссыз дұбыстарды (п-б, т-д, ғ-ғ, с-з-ң) анық айтуларын қалыптастыру.</p>	<p>Құмырсақ» олеңі Ұзын мұртты құмырсақ, Келе жатты жұмысқа. Алды допты қолына, Койды допты орнына. Онға, солға қарады, Улкен тау деп ойлады.</p> <p>Максаты: Сөздердегі дауысты және кейбір дауыссыз дұбыстарды (п-б, т-д, ғ-ғ, с-з-ң) анық айтуларын қалыптастыру</p>	<p>. «Армисыз!» Армисыз, кайрымды Аспан ата! Армисыз, мейірімді Жер ана! Армисыз, шүғылалы Алтын күн! Амансын ба, Алтын күн! Амансын ба, Көк аспан! Амансын ба, дастарым! Аманбысыз, апай!</p>	<p>. «Армисыз!» Армисыз, кайрымды Аспан ата! Армисыз, мейірімді Жер ана! Армисыз, шүғылалы Алтын күн! Амансын ба, Алтын күн! Амансын ба, Көк аспан! Амансын ба, дастарым! Аманбысыз, апай!</p>	<p>. «Армисыз!» Армисыз, кайрымды Аспан ата! Армисыз, мейірімді Жер ана! Армисыз, шүғылалы Алтын күн! Амансын ба, Алтын күн! Амансын ба, Көк аспан! Амансын ба, дастарым! Аманбысыз, апай!</p>
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҰІӘ	<p>Сойлеуді дамыту Міндеті Өнгімен бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру Максаты Ертегі мазмұнын түсінікті түрде мазмұндай білуге жаттықтыру</p> <p>—Балалар, тұлқін жыртқыш ан десек, ал коян жыртқыш аң емес. —Коян – ете корқаң аң, коянды үде де асырауга болады. Қазір осы коян мен тұлқі туралы орыс халқының ертегісімен танысамыз. Педагог мәнерлеп оқиды. Тұлқі мен Қоян Әуелде тұлқінің құйрығы жок еді. Қасқырмен тату тұрмаган соң үнемі қашын жүреді екен. Жүрген ізін жасыра алмай киналышты. Сол үшін Қасқыр Тұлқінің артына еріп, аңдып жүріп, оның ініне түсіпти. Тұлқі інінің екінші тесігінен шығып кеттіп. Шығып кетпесе, Қасқыр Тұлқіні өлтіріп тастар еді. Тұлқі орманда келе жатып, ағаш түбінде отырган Қоянды көреді. Ол мезгілде Қояндардың құйрығы ұзын, жүгірүлерін көдергі көлтіреді екен. Сол жерде Қоян өзін ұстап алған Тұлқіге: «Мени өлтірме, құйрығымды сыйга берейін», — деп жағыншты. Міне, содан бері Тұлқінің құйрығы ұзын, ал Қоянның құйрығы қысқа болып қалыпты.</p> <p>Педагог:</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: -Сөздегі дұбыстың орнын табуга, дауысты, дауыссыз дұбыстарды, жуан-жіңішке дұбыстарды ажыратуға жаттықтыру Максаты .алдыңғы оку қызметтерінде алған білімдерін пысықтау.</p> <p>Дидактикалық ойын «Жоғалған дұбыс» — Мен сендерге сүреттерді көрсетіп, сүреттің атауын бастапқы дұбысын дұбыстамай айтамын, ал сендер менің катемді түзеп, жоғалған дұбысты көсиp сөзді толькі айтуларың керек. Мысалы: - ...олбарыс(ж), ...ысық(м), ...аймыл(м), ...асбака(т), ...ышкан(т), ...рыстан(а), ...арабан(б), ...әріхана(д), ...арандаш(к), ...аламсан(к), ...өзілдірік(к), ...ушік(к), ...втобус(а), ...роллейбус(т), ...лдаркесе(А), ...алапан(б), ...айық(к), ...аскыр(к),</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті - Сөздегі дұбыстың орнын табуга, дауысты, дауыссыз дұбыстарды, жуан-жіңішке дұбыстарды ажыратуға жаттықтыру Максаты дұбыстық талдауды жасауды үйретуді жалғастыру.</p> <p>— Балалар, мен бір дұбысын анығырап созып, кандай да бір сөзді айтамын, ал сендер тura солай қайталаңдар. Қалай айту керек, кайсысы дұрыс екенін аныктаймыз. Мысалы: аалажапқыш-алжапқыш, баағдаршам-бадаршааам, дәэріхана-деріханаа, кооыйым-қойыйым, ААлпамыс-Алпамыс, шааапалак-шапалаақ, жааапырап-жапалаақ, дооомбыра-домбыраа, қоообщыз-қобызыз, жааалбыз- жалбызыз, қаасып-қасызық, жааарғанат-жарғанаат, жынылкы-жылкызы, тееекше-текшее, бааалапан- балапаан,</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті Жазу параграфында байдарлай жолағылар кеңістікті ажырата білубілу, жазу жолы мен</p> <p>Максаты дұбыстық талдауды жасауды үйретуді жалғастыру.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Қағып ал» — Мен сендерге сөздің бірінші дұбысын айқынрап айтып, допты лактырамын. Сендер мен айқынрап айтқан дұбысты кайталаң допты өзіме лактырасындар Мысалы: кккаскыр(к), еесіт(е), тттулкі(т), өөорік(ө), бббалық(б), сссагат(с), ааалқа(а), жжжаз(ж), ммоншақ(м), кккоңыз(к), ккколшатыр(к), ббблезіз(б), жжкүлдізшаш(ж), ооотын(о), ққкарға(к), сссазан(с), шишишмат(ш), тттау(т), кккерік(к), әәтеш(ә), еесек(е), ттүйі(т), мммандарин(м), кккобыз(к), сссандық(с), тттекемет(т), еесер(е), үүүзенгі(ү), ааарба(а) т.б. — Кай дұбыстар созып айттылмайды екен. Олардың кандай дұбыстар дейміз? Дидактикалық жағтығу: «Бұындардан сез қура»</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті. Сахналық қойылымдарға көтүсуге баулу Максаты театрландырылған өнердің тәсілдері мен жанрларын менгерту</p> <p>Дидактикалық ойын: «Бұл қай ертегі?» Ойын шарты: Таныс ертегінің кейіпкерлерін тану, кимыл-козгалысын айтту. Сикырлы коржынға ертегі кейіпкерлеріне ұқас ойыншыктар салынады. Педагогтің ұсынысымен бір бала шығып, коржын ішінен бір ойыншыкты алады, оны сипаттайтыды.</p> <p>— Бұл кандай жануар? — Қандай ертегіде кездеседі? Қазір, балалар, сендер үш топқа – байтерек, көгершіндер, карлығаштар тобына болінесіндер. — Тактадан не көріп тұрсындар? (Ұяшықтар, слайдтан көрсетеді) — Эр ұяшықта сандар бар. — Ұяшық санын айтса, ұяшық ашылады. — Ұяшықтан ертегінің суреті шығады. Сендер қай ертегі екенін тауып, сол тапқан ертегін ролге боліп, сахналап көрсетесіндер. Ол үшін</p>

	<p>– Ертегі сендерге ұнады ма? – Ертегі де нелер туралы айтылған? – Ерте заманда Тұлқинің құйрығы қандай болыпты? – Тұлқи Қасқырмен тату тұрмаган соң не істеген? – Бір күні не болыпты? – Тұлқи қалай құтылып кетіпті? – Әлден соң ағаш арасына кірген Тұлқи нені көреді? – Сол жерде Қоян өзін ұстап алған Тұлқіге не депті? – Иә, балалар, содан бері Тұлқинің құйрығы ұзын болыпты, ал Коянның құйрығы қысқа болып қалыпты.</p>	<p>...ағдаршам(б), ...артоп(к), ...әбіз(с), ...ызанақ(к), ...ырықкабат(к), ...скабак(а), ...армак(к), ...йыншиқ(о), ...квариум(а), ...акта(т), ...уыршақ(к), ...елосипед(в), ...амокат(с) т.б.</p>	<p>боооотақан-ботакаан, көөөзілдірік -көзілдірійік, жааапырақ- жапыраақ , көөорпе-көрпее т.б. Дидактикалық ойын: «Досынды шақыр» – Балалар, көздерінді жұмып, мына жағдайды елестетіндер. Орманда досындан адасып қалдын. Сендер бір-бірінді табу үшін, не істер едіндер? (Досымыздың атын атап шақырамыз). Мысалы: (Дастааан! Серікбоооол! Айғанызыым! Айшааа! Ернаааар! Балжааан! Ардаааақ! Санжакааар! Беріиік! Мереееей! т.б.) – Балалар, сендер достарынды шақырганда, кай буынды созып айттындар? Дұрыс, ең соңғы буынды созып айттындар</p>	<p>– Балалар, мен буындар айтамын сендер сөз құрылатындей екінші буынды айтударың керек. Мысалы: Мак-та, жапа-лак, дәптер, кар-топ, жыл-кы, ма-са, кобе-лек, домбы-ра, арыстан, ко-ян, май-мыл, жану-ар, жаң-быр, шал-бар, қыза-нак, қырық-кабат, даң-ғыл, коны-рау, мек-теп, шал-кан, зымы-ран, текше, телефон, жұл-дыз, ко-раз, ко-быз, қылқа-лам т.б. – Балалар, сендер балабақшага келе жатқанда жолда, нелерді немесе кімдерді көресіндер? Айтып беріндерші?</p>	<p>куыршақтарды, саусағымызды, ойыншықтар мен музикалық тәсілдерді колданамыз. Әр топ өзі таңдаған ертегіні көрсетеді</p>
--	--	--	---	---	--

Үзіліс:

Саусақ гимнастикасы

Саусақ ойындарын ойнату үшін алдымен балаларға қарапайым саусақ жаттығуларын жасату қажет.
 Саусактары жаттықкан бала сөзді немесе өлеңді ойын кимылдарын тез орынданап үрнеді.

Тасбақа.

Тасбақа, тасбақа,
 Тас астында тұрады.
 Басын баяу шығарып,
 Тииссең кері тыгады.

Психологиялық ойын:

«Сүреттерді аяқтайық» жаттығуы.

Мақсаты:

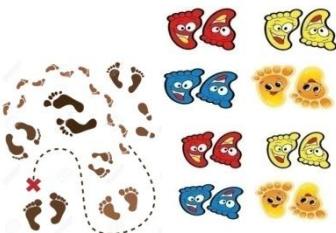
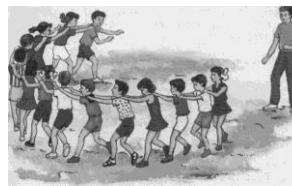
Оқушылардың логикалық ойлаудың, көру арқылы есте сактаудың, ойша жұмыс істей білуін дамыту.

Ойын шарының мақсаты: Алдын-ала тақтага мысықтың және қоянның құлақтары салынған плакат ілініп дайындалады . Оқушылардың көздері шарфпен байланады да , олар кезек-кезекпен шығып , бірі денесін , бірі басын , бірі аяғын салады , осылайша жалғаса береді .

	<p>Коршаган орта</p> <p>Міндеті: --Құстардың пайдасы туралы білу, оларға камкорлық жасау.</p> <p>Мақсаты Құстар туралы, олардың тіршілігі мен пайдасы туралы түсінік беру. Үш тілді менгеруге, бүтін және боліктерді салыстырып, есептер құрастыруға, мүсіндей білуге үйрету.</p> <p>Құстар біздің досымыз. Біз оларға қамқор болуымыз керек. Құстар бізге не береді?</p> <p>Олай болса, сол жұмырқа арқылы біз бүгін кішкентайға ата етештің бейнесін жасап үйренеміз. Табиғи материалдар мен қажетсіз нәрселерді колданамыз. Балаларға тәрбиеші етештің жасалу жолдарын үйретіп, жасатады.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Балапандар»</p> <p>Мақсаты: Ұқыптылыққа, шапшаңдыққа, зейінділікке тәрбиеleу.</p> <p>Ойының шарты: Қай құстың балапандары екенін табуып, сол корапшага салу керек</p>	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті: Пішіндердің атауларын: дөңгелек, сопакша, ұшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш, денелердің атауларын: текше, шар, цилиндр бекіту; пішіндер мен денелердің ерекшелерін туралы ұғымдарды қалыптастыру</p> <p>Мақсаты Пішіндердің атауларын: денелердің атауларын: текше, шар, цилиндр бекіту дөңгелек, сопакша, ұшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш..</p> <p>Педагог заттардың контурын тісті түспен бояуды ұсынады. Арттық затты тауып, атау керек. Балалар тапсырманы орындауды, артық затты тауып оны бояйды – қалпақ.</p> <p>«Шын немесе жалған» дидактикалық ойыны</p> <p>Педагог зат пен форманы атайды. Мысалы, «доп дөңгелек», «корап доп тәрізді». Егер мәлімдеме дұрыс болмаса, онда балалар қолын айқастыра көкіргегіне қояды немесе бастарын шайқайды. Егер дұрыс болса – қол шапалақтайды</p>	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті Қағаз бетінде (жоғары, төмен, он жақ, сол жақ, ортада) бағдарлауға, суретті сипаттау бойынша табуға үйрету. Талдау, салыстыру, қаралайым түжірымдар жасауды бекіту</p> <p>Мақсаты Қағаз бетінде (жоғары, төмен, он жақ, сол жақ, ортада) бағдарлауға, суретті сипаттау бойынша табуға үйрету</p> <p>Шағын топтартмен жұмыс. «Суретті тап» дидактикалық ойыны Карточкалармен жұмыс ұсынады:</p> <p>Әрбір топта суреттері бар карточкаларды қарандар. Одан кейін, мысалы, он жақтағы жоғарғы бұрышта орналасқан суретті көрсетуді (фишкамен жабуды) ұсынады. Жаттығу бірнеше рет кайталауды. Мұқият тыңдал, заттардың орналасуын атайды. Карточкаларды қарайды. Педагогтің нұсқауы бойынша іс-қимыл жасайды</p> <p>Талқылап, сұрактарға жауап береді</p>	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті Қағаз бетінде (жоғары, төмен, он жақ, сол жақ, ортада) бағдарлауға, суретті сипаттау бойынша табуға үйрету. Талдау, салыстыру, қаралайым түжірымдар жасауды бекіту</p> <p>Мақсаты Қағаз бетінде (жоғары, төмен, он жақ, сол жақ, ортада) бағдарлауға, суретті сипаттау бойынша табуға үйрету</p> <p>1-тапсырманы орындауды ұсынады.</p> <p>Суретке қарайды. Сөреде тұрған ойыныңқаралардың орналасуын айтады.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Маймыл қандай сөреде отыр? (Оң жақтағы жоғарғы.) – Оның жанында қандай заттар бар? (Бұл сөреде басқа заттар жок.) – Кітаптардың үстінгі жағында, астынғы жағында нелер тұр? <p>Жоғары – төмен, он жақ – сол жақ сөздеріне сұрап құрастыру. Педагог балалардан досының сұрактарына жауап беруін сұрайды..</p>	<p>Коршаган орта</p> <p>Міндеті: Балаларды жалпы қабылданған нормалар мен ережелерді санауда түрде орындауга баулуды жалғастыру</p> <p>Мақсаты Балаларды жолда жүру ережесімен таныстыру.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Жол қауіпсіздігін есте сактауға, білуге жол ережесінің белгілерімен таныстыру. 3. Балаларды көшеде дұрыс жүріп, жол ережесін сактауға тәрбиелеу <p>Жұмбактарды шешу:</p> <p>Жұмбактар</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ала таяқ ұстаган, Жол тәртібін нұсқаған. (Полиция қызметкері) 2. Көше бойлап аяңдайды, Адам тасып, аялады. (Автобус) 3. Коліктің канашасын үстінен откізген, Ирдеген басталып, алыска жеткізген. (Жол) 4. Жоқ өзінде бас та, ауыз да, құлақ та, Бакырайған үш козі бар бірак та. (Бағдаршам) 5. Арқаным бар тым ұзын, Ала - алмайсын бір үзім. Табындаршы, балалар, Бұл жұмбактың шешуін. (Жол) 6. Өзі сойлей білмейді, Бірақ «Токта, жұр!» дейді. (Бағдаршам) <p>Тәрбиеші: Бағдаршам өмірізді жазылмаған сактандыратын комекшіміз. Оның сырын біліп алу баршамызға керек.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Біздің қаламызда, сол сиякты біздің еліміздің қала, ауылдарына бәріне ортақ көші катынас ережесі енгізілген. Бұл ережені окушылар да, үлкендер де, яғни барлық жүргізушилер, көлік жүргізетін жүргізушилер де бұлжытпай орындауды керек. - Балалар, сендер көшеде жүрү ережесін білсін дер ме екен, көрійік. Мынадай сұрактарға
--	---	--	---	---	--

				<p>жауап беріндерші.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Жиек жол деген не? (Адамдар жаяу жүретін көше жиегіндегі тар жол) - Жаяу адамға қай жермен жүргүге болмайды? (Көлік жүретін көшениң ортасымен жүргүре рұқсат етілмейді). <p>(Тактада) Қызыл – токта! Сары - сактан! Жасыл - жол ашық! 1 -: Қызыл көзін ашқанда, Сынып сүйем баста алға! 2 -: сары көзін ашқанда, Қарап қалма аспанға! 3 -: Жасыл көзін ашқанда, Өте бергін, жасқанба! (Балалар бағдаршам сигналдарын колдарына ұстап, кезегі келгенде корсетіп тұрады).</p>
--	--	--	--	---

Үзіліс:

	 	<p>Қимылды жүгіруге арналған ойын: «Жалғыз аяқ жолмен»</p> <p>Мақсаты: ес, зейін, тыныс алу ыргағын дамыту.</p> <p>Ойынының шарты: Тәрбиеші өзіне балаларды шақырады да суретті көрсетіп, жолдың кандай түзу екеніне назар аударады (аралығы см екі қатар сзызық). Бұдан кейін балаларға, сзызыған шықпастан, осы жол бойымен қыдыруды ұсынады. Балалар бірінің артынан бірі бір бағытпен жүреді де, сол тәртіппен қайта қайтады. Бұл ойынды участкеде еткізген жақсы. Балалардың бір-бірімен соқтықпасы үшін, ойынға бір мезгілде 5-6 адам қатыстырылады. Күзде участкедегі жолды ағашқа қарай бағыттап, балаларға сол жолмен жүріп отырып 2-3 жапырақ экеліндер деп ұсынған жақсы болады.</p> <p>Ұсыныс: бұл тапсырма ойынды жандандыра түседі. Ойын үйдің ішінде еткізілгенде, жолдың аяқталар жеріне жалаулар немесе басқа ойыншықтар қою керек, балалар оларды алып келеді.</p> <p>-</p>
---	---	---

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Қазақ тілі Міндеті Өз бетінше карым-катаңас жасауға, әнгімелесу Мақсаты түстерді казақша	Қазақ тілі Міндеті - Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау Мақсаты жаңа сөздермен	Сойлеуді дамыту Міндеті: - Балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануға комектесу Мақсаты .Ертегі мазмұнын	Көркем әдебиет Міндеті: Белгілі образды сомдауда әксеримент жасауға, түрлендірге мүмкіндік беру Мақсаты театрландырылған	Шығармашылық бейнелеу әрекеті Міндеті: - балалардың сәндік- қолданбалы онер турали білімдері жөндейді, түзу ирек жінішп
---	---	---	---	--

<p>айтуға үрету.</p> <p>Құма материалмен жұмыс.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Мынау – жапырақтар. Мынау жапырақтың түсі қандай? – Жапырақтың түсі сары. – Мынау жапырақтың түсі қандай? – Жапырақтың түсі жасыл. – Алманың түсі қандай? – Алманың түсі қызыл. – Мынау карындаштың түсі қандай? – Көк түсті. – Топта қандай заттардың түсі көк? (Балалар атайды) Мынау – кара түс, кара. – Қандай түс? – Қара түс. – Мынау – күлгін түс, күлгін. – Қандай түс? – Күлгін түс. – Мынау – көгілдір түс, көгіл-дір. – Қандай түс? – Көгілдір түс. – Мынау – қызғылт түс, қызғылт. – Қандай түс? Қызғылт түс Балалар сөздерінің және сойлемдерін қайталайды. 	<p>тәнистыру арқылы сөздік корларын толықтыру</p> <p>Балалар мектепке келді.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Балалар кайда келді? – Балалар мектепке келді. – Мынау – мектеп. Мек-теп. Мынау не? – Мынау – мектеп. – Мектепте оқиды, білім алады. Мектепте не істейді? – Мектепте оқиды, білім алады. – Мынау – окушы. Мынау кім? – Мынау – окушы. – Мынау – окушылар. Мынау кімдер? – Мынау – окушылар. – Мынау – мұғалім. Мынау кім? – Мұғалім. Мынау – сынып. Сы-нып. – Мынау не? – Мынау – сынып. Мектепте сынып бар. – Мектепте не бар? – Мектепте сынып бар. Сөздерді, сойлемдерді жеке-жеке, хормен қайталап, дұрыс айтып жаттыгады. Мектепте сыныптар бар. Мектепте нелер бар? Мектепте сыныптар бар. Сыныпта орындықтар бар. Сыныпта нелер бар? (Үстел, тақта, терезе сөздерін жекеше, көпше айтады 	<p>түсінікті түрде мазмұндай білуге жаттықтыру</p> <p>– Енді өртегідегі «Тұлқі» сөзіне дыбыстық талдау жасайык.</p> <p>– «Тұлқі» сөзі неше бұыннан тұрады?</p> <p>– Неше дауысты дыбыс бар?</p> <p>– Дауысты дыбыстарды қандай түспен белгілейміз?</p> <p>– Ал дауыссыз дыбысты, көк түспен белгілейміз. Т – дауыссыз дыбыс.</p> <p>Y – жіңішке дауысты дыбыс. L – дауыссыз дыбыс.</p> <p>K – дауыссыз дыбыс.</p> <p>I – жіңішке дауысты дыбыс.</p> <p>– Мине, балалар, біз «Тұлқі» сөзіне дыбыстық талдау жасадық.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Бұынды жалғастыр!»</p> <p>Ойын шарты: педагог аң аттарының бірінші бұынның гана айтады, балалар соңынан гана тауып, тольық атын айтады.</p> <p>Мысалы, Тұл – ..., ко – , кас – ..., кө – ..., мыр – ..., жол – ... . . .</p>	<p>өнердің тәсілдері мен жанрларын мәнгерту</p> <p>Педагог балаларға өртегі туралы олең оқиды.</p> <p>Кел, көрейік өртегі,</p> <p>Естіген жанды елітеді.</p> <p>Талай гажап оқига</p> <p>Қызық сырын шертеді.</p> <p>– Балалар, біз қандай өртегілерді білеміз?</p> <p>– Өртегіде кейіпкерлердің мінезд-құлқын салыстырады, сипаттайды.</p> <p>Ертегінің ойдан, киялдан шыгарады. Ертегі біздің киялымызға қанат бітіретін қызықты алем. Ертегі сендерді жамандықтан аулақ болуға, жақсылық жасауда, адамгершілікке жетелейді. Ертегі кейіпкерлерінің езіне тән мінезд-құлқы болады (ашулы, катал, мейірімді, адад, кайырымды). Ертегілер еліндегі кейіпкерлердің есімізге түсірейік.</p> <p>– Сен қандай кейіпкерлерді ашулы деп елестетесің? (Қасқыр, арыстан)</p> <p>– Мейірімді, адад кейіпкерлерді ата. (Қоян, этеш, шаруа)</p>	<p>е, жалпақ әдемі өрнектер сала білу іскерліктерін бекіту</p> <p>-Заттардың ұзын және қыска, жуан және жіңішке белгілерін көрсете білу, боліктердің салыстырмалы колемдерін сақтау, біріккен жерлерін тегістеу</p> <p>-Сюжеттік жапсыруда заттардың олшеміне қарай аракатынасын, әртүрлі заттардың боліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру, алеуметтік оқиғаларды, балалар өміріндегі оқиғаларды бейнелеу</p> <p>-Құрылым с материалдарынан, өзбекінше ойдан құрастыруға, құрдастарымен бірлесіп, шыгармашылықпен құрастыруға баулу</p> <p>Мақсаты- алашаның суретін салу, мұсіндеу, жапсыру, құрастыру</p> <p>Топтық жұмыс</p>
--	---	---	--	---

Үзіліс:

Қимылды жүргіруге арналған ойын: «Қоңырау қайдан естіледі?»

Мақсаты: Зейін, тыныс алу ырғағын дамыту, қимыл қозғалысын жетілдіру.

Ойынның шарты: Балалар қабырғаға беттерін беріп тұрады. Құтуші бөлменін басқа бір шетіне тығылып тұрады да қоңырау согады. Тәрбиеші балаларға: «Тындаңдар, қоңырау қайдан согылып тұр, қоңырауды табындар», - дейді. Балалар қоңырауды тапқан кезде, тәрбиеші оларды мақтайды, одна кейін балаларға тағы да беттерін беріп тұруды ұсынады. Құтуші басқа жерге тығылады да қайтадан қоңырау согады.

4 - ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАН ІС-ӘРЕКЕТ

	<p>Дене шынықтыру Міндеті:- Айналып тұрған арқаннан өтүге жаттықтыру, жерден екі аяқпен бірдей итеріліп, арқаның дәл аяғының астынан оту сатінде секіруді дамыта тусы</p> <p>Мақсаты Табан мен алаканга тірепін, екі тіземен допты қысып жорғалау; допты екі қолмен кезек домалату және екі аяқтың басымен қысып алып жүру</p> <p>Ойын жаттығулары: «Допты жұпта ұстап қал», «Ғажайып фигура» – ұсак моториканы дамыту жаттығулары. Өз жұбын көзді жұмып тауып алады. Допты екеуелп кішкентай бармактарымен ғана ұстап тұруы керек. Сосын тек сұқ саусақтарымен, тек он колдарымен, тек сол колдарымен, тек аяктарымен, басқа да дене мүшелерімен ұстап тұрады.</p>	<p>Музыка Міндеті: - - Музыкалық дыбысталуының сипаттамасына сүйене отырып, бейненің мазмұны мен музыкалық мәнерлілік элементтерімен байланыстыру</p> <p>Мақсаты Музыкалық дыбысталуының сипаттамасына сүйене отырып, бейненің мазмұны мен музыкалық мәнерлілік элементтерімен байланыстыру</p> <p>Музыка тыңдау: «Ел коргауга әзірміз» (К. Куатбаев). Ән айту: «Балаларды корғаймыз» (А. Досмаганбет) «Момышұлы Бауыржан» (Е. Өміров) «Балдыргандар әні» (Г. Жотаева) Музыкалық-ыргактық кимылдар: «Ағаш ат» (Б. Қыдырбекова) Билер: «Тенізшілер бій» («Билем үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Алтын қақпа» (Т. Сарыбаева)</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті: - - Улттық кимылды ойындарды ойнату</p> <p>Мақсаты. Баланың кимыл-козгалыс жүйесі мен арнайы даму факторларын интеграциялау, колға арналған жаттығуларды жүріп келе жатып орындау, кол мен аяқ кимылдарын үйлестіре отырып үзіліссіз баға жүгіру дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Доппен орындалатын жалпы дамыту жаттығулары (№3) Допты аяқ басымен қысып жүреді. Залдың бір жағына екі катарға тұрады. Допты аяқ басымен қысып, залдың екінші жағына дейін секіріп барады. Допты түсірмейге тырысады. Жерден шұғыл итеріліп секіргендегі колмен серпіп комектеседі. Бірқалыпты тыныс алуға тырысады</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті: - - Улттық кимылды ойындарды ойнату</p> <p>Мақсаты. Баланың кимыл-козгалыс жүйесі мен арнайы даму факторларын интеграциялау, колға арналған жаттығуларды жүріп келе жатып орындау, кол мен аяқ кимылдарын үйлестіре отырып үзіліссіз баға жүгіру дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>«Шапшан доп» (Баскетбол) Өлең жолдарына сәйкес кимылдар орындау. Допты жогары лактырып, қайта қағып алады. Допты жерге соғып, қағып алады. Қайта жогары лактырып, қағып алады да, қайта жерге соғады. Допты кеуде деңгейінен аспай секірту үшін құшпін дифференциялау</p>	<p>Музыка Міндеті: Женіл әуендерді ансамбльмен балаларға арналған музыкалық аспаптарда фортепианоның сүйемелдеуімен, уақытында косылып айту</p> <p>МақсатыМузыкаарқылы батырлыққа, ерлікке тәрбиелу</p> <p>Музыка тыңдау: «Қызы Жібек» операсынан үзінді (унтаспа, Е. Брусиловский) Ән айту: «Біз бақытты баламыз» (К. Куатбаев) «Балдыргандар әні» (Г. Жотаева) Музыкалық-ыргактық кимылдар «Бақытты балалық шак» («Мен бақытты баламын» CD), «Полька» (М. Красев) Билер: «Еркебұлан» («Билем үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Үйшік» (В. Витлин) Музыкалық аспапта ойнау: «Латыш полькасы» (М. Раухвергер)</p>
Балалармен жеке жұмыс	Әнүар және Айшамен «Мениң Қазақстаным» туралы әңгімелесу.	Жібекке пішіндерді салыстыра білуге үйрету. Дидактикалық ойын: «Атын атап бер» Мақсаты:Пішіндердің түстерін атайды сипау арқылы сипаттайда.	Жасминге отан туралысурет бойынша әнгіме құрастыруға үйрету..	Жанеркемнен ҚР мемлекеттік рәміздерін сұрау.	Жанайымға достарымен ойыншықты бірге ойнау керектігін түсіндіру. Достық қарым-қатынасқа үйрету.
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарды қараяу және	Қимылды ойын: «Аюлар мен аралар». Мақсаты: тәрбиеші белгісі бойынша жүкіруге, ормелеуге жаттықтыру. Жаттығу ойыны: «Кеглиді құлат». Мақсаты: Дәлден тигізе білуге	Қимылды ойын «Кай топ тез жиналады?». Мақсаты: жүкіруге жаттықтыру. Жаттығу ойыны «Құлап қалма». Мақсаты: борене үстімен жүргүте жаттықтыру. Мақал-метел: - Әр гүлдің ісі әр	Қимылды ойын «Кай топ тез жиналады?». Мақсаты: жүкіруге жаттықтыру. Жаттығу ойыны: «Құлап қалма». Мақсаты: борене үстімен жүргүте жаттықтыру.	Қимылды ойын: «Аюлар мен аралар». Мақсаты: тәрбиеші белгісі бойынша жүкіруге, ормелеуге жаттықтыру. Жаттығу ойыны: «Кеглиді құлат». Мақсаты: борене үстімен жүргүте жаттықтыру.	Қимылды ойын «Кай топ тез жиналады?». Мақсаты: жүкіруге жаттықтыру. Жаттығу ойыны: «Құлап қалма».

басқалар)	жаттықтыру	басқа. •Гүл-араға, бал-балага. •Қызыл гүл көзге алыстан шалынар.	Мақал-мәтел: - Әр гүлдің нісі әр басқа. •Гүл-араға, бал-балага. •Қызыл гүл көзге алыстан шалынар.	Мақсаты: Дәлден тиғізе білуге жаттықтыру	Мақал-мәтел: - Әр гүлдің нісі әр басқа. •Гүл-араға, бал-балага. •Қызыл гүл көзге алыстан шалынар
Балалардың үйге қайтуы	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарыңыз беріле бөтен адамдарды жатыркамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз күрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сениңіз.	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарыңыз беріле бөтен адамдарды жатыркамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз күрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сениңіз.	Ата –аналарға кеңес - үйдеңі жағдайда балаңың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, кольын сұрту, шешіну, өз бетімен тамактану, тамак ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Кімдері міндетті түрде өзіне ынғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарыңыз беріле бөтен адамдарды жатыркамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз күрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сениңіз.	Ата –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңыздың сүйіп, аймалап, жи оған өз мейріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулак болыңыз.

Тәрбиелу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы Дамса ауылдының В.П. Кузьмин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «а» сыныбы

Балалардың жасы 5 -бжас

Жоспардың құрылу кезеңі V-апта 29 – 31 мамыр 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 29.05.23	Сейсенбі 30.05.23	Сәрсенбі 31.05.23	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Балаларды көтерінкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сөлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кенес, әнгімелесу	Ата-аналармен әнгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысын жеуге үйретулерін ескерту.	Ата-аналармен әнгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуга үлгертіп алғып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әнгіме: Балалардың жетістік пен дөрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдан жақсы көрсетініңізді сездіріңіз.		
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	«Мен кіммін?». Фотосуретте бейнеленген уреттерді атая	Әнгімелесу. Өздеріннән қандай екенін әнгімелеп беру	Сурет салу. Өздерінін суретін салу		
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)	«Жел соғып тұр» Мақсаты: Кез – келген жағдайларда қатты немесе ақырын дауысты қолдана білуді дамыту	«Кел, ойнайық!» Мақсаты: Қатты дауысты пайдалана білуді шынықтыру	«Қатты – ақырын» Мақсаты: Дауыс қүшін алмастыра білуге үйрету: бірсеке қатты, бірсеке жай.		
Мектепке дейінгі ұйым кестесі	1 - ұйымдастырылған іс-әрекет				
	Сейлеуді дамыту	Саят ашу негіздері	Саят ашу негіздері		

<p>бойынша ҰІӘ</p>	<p>Міндеті - Эңгімелесушіні мұқияттында, сұрақтарды дұрыс қоюға баулу Мақсаты «Жаздың кезі қоңілді» тақырыбына шығармашылық әңгіме құрастырту.</p> <p>–Балалар, біз жолда қарап отырмай, терезеден көргенімізді айта отырайык. –Караңдаршы, табигат қандай сұлу болып, құлпырып кеткен. –Казір қандай мезгіл? –Ендеше, «каз» сөзіне дыбыстық талдау жасайык. –Оте жақсы, балалар. –Балалар, біздің пойызы ауылдың шетіндегі стансыға келіп тоқтады. Балаларға көмек ретінде жаз мәзгіліндегі ауыл бейнесінің суреті ілінеді. –Қәне, не көріп тұрмызы? Педагог балалардан «ауыл» сөзіне дыбыстық талдау жасауларын сұрайды. Пойыздың үні естіліп, балалар келесі стансыға келіп тоқтайды. Стансы «Көл жағасында» деп аталады. –Осы тақырыпка байланысты әңгіме құрауларыңды сұраймын. Сөздік жұмыс: –Балалар, «көл» сөзіне талдау жасайык. Пойыздың дыбысы мен жүрісі естіліп, балалар саяхатын жалғастырады</p>	<p>Міндеті: -Саясактармен біркелкі жогарыдан төмөнге, солдан онға кимылдарды орында, сызыктарды үзбей салу Мақсаты балалардың білімін пысықтау.</p> <p>Буынмен жұмыс «Сөзді бұынға бол» дидактикалық ойыны – Мен сөздер айтамын, ал сендер мен айткан сөздерді шапалак ұру арқылы буынға болесіндер. Мысалы: Та-на, ал-ма, бал, тал, сыз-ыш, кі-тап, камшы, ер, көл, ку-ыр-шак, құс, та-ұых, ко-ныз, ко-бе-лек, са-уысқан, тек-ше, мар-ғау, жа-лын, этеш, ке-кі-лік, ак-ку, көгер-шін, тас-ба-ка, ұ-шак, а-пельсин, ман-да-рин, дом-бы-ра, ба-ра-бан, бел-дік, пар-та, сана, ө-рік, кө-рік, сый-лық, кө-мір, ке-ру-ет, ди-ван, жа-лау, кай-мақ, ба-уыр-сақ, тал-кан, жыл-қы, мон-шак, қы-мыз т.б. «Дұрыс көтер» дидактикалық ойыны – Мен сөздерге сөздерді оқымын, егер сөздерді дауысты дыбыстар жуан болса, сары дөңгелекті, жіңішке болса, қызыл дөңгелекті көтеріндер. Мысалы: банан, күріш, ақымақ, анар, алжапқыш, этеш, қызанак, кияр, балға, балта, шалғы, коңыз, карға, сауысқан, шырын, сана, балық, қайшы, қаламсап, кобелек, төбелес, токылдақ. Сөздің</p>	<p>Міндеті - Дыбыс, буын, сөз ұғымдарын бекіту ұзынжәне қысқа сөздерге мысал келтіруге, дыбыстық талдау жасауға жаттықтыру Мақсаты балалардың білімін пысықтау</p> <p>. Сөздің дыбыстық талдауымен жұмыс. «Дұрыс па, бұрыс па?» дидактикалық ойыны Педагог алша, тұн сөздерінің дыбыстық талдауын тақтага іледі. – Орындарында тақтадағы суреттердің атауына дыбыстық талдау жасаңдар. Педагог тақтадаға бір балаланы шақырады дыбыстық талдау жасауға тапсырма береді. Балалар тақтадағы жұмыстың дұрыс-бұрысын тексереді</p>	
---------------------------	---	---	---	--

Үзіліс: Жүгірге арналған ойындар «Күн мен жаңбыры»

Тынымсыз Тіл туралы ертегі жаттыгулары:

Шегіртке.

Ш-ш-ш-шегірткемін ш-ш-ш-шырылдақ,
Ән саламын ш-шырылдан:

-ш-ш-ш-ш

Жоқ тұрақты мекенім,
Ш-ш-ш-шөпті корек етемін.

-ш-ш-ш-ш

(Шегіртке болып «ш»дыбысын айттып көр.)

Коңыз.

Тым катулы кескіні,
Жақтырмаймын ешкімді,
Улкен кара коңыздың
Дауысы альстан естілді:

-ж-ж-ж-ж

Мұндай сүмдібы бола ма?

Келе салып сонаға

Гүзілдеді: «Бұл ж-ж-ж-жерге
Енді қайтіп ж-ж-ж-жолама!»

-ж-ж-ж-ж

Көбелек пен инелік

Қалды тіптен именіп.

Мұнды әуен басталды

Шегірткеміз күйзеліп:

-ш-ш-ш-ш

Ызылдауды ара да:

-3-3-3-3-3

Ызылдауды маса да:

-3-3-3-3-3

Ал өрмекші үн түнсіз
Жасырынды тасага
«Тыныштықты бүтінгі

Келді дарғы бұлдірді»-

Деп коңызға құмырска

Өз ренішің білдірді.

Ал коңызға бәрібір,

Айтатыны: «Ары ж-ж-жүр!»

Жанында еш досы жок,

Гүж-гүж етіп әлі жүр.

(Балакай, ойыншық жәндіктермен үстел театрын жасап ойнауга

болады. Эр жәндіктің сөзін айттып болған сон, оның дыбысын

салуды үміттап)

Ойын: «Күн мен жанбыра»

Максаты: Балалардың есте сактау қабілеті, бақылағыштығы жақсарады.

Ойынның шарты: Балалардың аландың бір шетінен немесе белменің кабыргасынан біразырақ жерге койылған орындықтардың артында тізерлеп отырады да «терезеге» (орындықтың арқасындағы тесікке) караиды.

Ұсыныс: Тәрбиеші: «Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуга болады», - дейді. Балалар бүкіл аланда жүгіріп жүр. «Жанбыра! Тез үтгे жүріндер!» деген сигналды естіп, бәрі өз орындарына карај жүгіріп келіп, орындықтардың артына отырады. Тәрбиеші кайтадан: «Күн шыкты! Барындар, серуендендер!», - дейді «терезеге» (орындықтың арқасындағы тесікке) караиды.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>Коршаган орта</p> <p>Міндеті: -Ережелер барлығына жақсы болуы (карапайым, жайлы, қауіпсіз) үшін жасалатының балалардың түсіні</p> <p>Мақсаты балаларға үйдегі қауіпсіздік шаралары туралы түсіндіру, қауіпті заттармен, қауіпті жағдайлармен таныстыру және олардан сактана білуге үйрету; қауіпсіздік шаралары туралы білімдерін көңейту, сөздік корларын дамыту; өз жеке басының қауіпсіздігін дұрыс ұстап сактауга тәрбиелеу.</p> <p>«Мен үйдемін» ойын жағдаяты:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Таңертен ертесімен анасы дәріханага кетіп бара жатып, кішкентай қызына: «Сен үйде жалғыз кала тұр, есікті ешкімге ашпа, ештемеге тиіспе»- деп ескерtedi. <p>Үйде жалғыз қалған қызы шай ішкісі келеді. Ол ас болмесіне барып, газ плитага келіп, сіренкені колына алып, оны жағуға тырысады.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Жоқ, сірінке жағуға болмайды өрт шығады, газды да ашуға болмайды ол тез тұтанып жарылады. - Ал, оның шай ішкісі келіп тұр гой, шайдан басқа не ішуге болады? - Сүт, айран ішуге болады, дәрүмендері көп. Айсөүле сіренкені орнына койып, шәйдің ыдыстан сүт құйып ішеді. Осы кезде біреу келіп есік қағады, кішкентай қызы есікті ашуга тез-тез бара жатыр, ол бірден есікті ашпак. Есікті бірден ашкан дұрыс па ? Балалар өз ойларын сөйлем күрап тольк жауап береді. - Бір кезде Айсөүле анасының келуін күтпей озі көйлеген үтіктемекші болдып, үтікті токка 	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті: Ұақытты бағдарлау дағдыларын қалыптастыру. ақытты бағдарлау дағдыларын қалыптастыру</p> <p>Мақсаты Апта күндері, тәулік боліктері, циферблат бойынша ұақытты анықтауды ретімен атап біліктілігін бекі</p> <p>. «Жанды апта» дидактикалық ойыны 1-ден 7-ге дейінгі цифрлар араласып, педагогтің үстелінде бетімен төмөн қарап койылады. Балалар тандаған карточкасының цифріне қарай ретімен қатарға тұрады, олар аптаның күндеріне айналды. Сол жақтағы бірінші бала алға қарай шығып: «Мен Дүйсенбімін. Келесі қай күн?» т.с.с. Ойынға қатыспаған балалар «апта күндеріне» тапсырма береді. -Барлық демалыс күндерін атаңыз. -Аптаның екінші күнін атаңыз. 10 - кестедегі демонстрациялық материалмен жұмыс. - Суреттерді қарандар. -Бірінші суретте не бейнеленген? - Екінші суретте не бейнеленген? (Ушинші, төртінші). Әр суреттің астына осы оқиғалардың қандай тәртіппен жүретіні туралы өз нөмірі бар карточка қойыңыз. Бұл кай кезге қатысты сөздер</p>	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті - Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атап</p> <p>Мақсаты Жыл мезгілдерінің реттілігі туралы білімдерін бекіту, әр жыл мезгілінің белгілерін атап</p> <p>«Жыл бойы» (доппен) дидактикалық ойыны Педагог допты лактырып, сұрақ қояды: Ақпан жыл ішінде нешиші ай? Жылдың соңғы айы қандай? Қазаннан кейінгі қандай ай? Жаз айларын ата және т.б. «Жыл мезгілі» Ойын жаттығуы: «Мен бастаймын, сен жалғастыр» Педагог бастайды, балалар жалғастырады. Алдымен көктем, содан кейін ... жаз Алдымен бүгін, содан кейін ... ертең Алдымен қантар, содан кейін ... акпан. Олар педагогті мұқияттыңдайды, сөйлемді магынасы бойынша жалғастырады. Мұндай тапсырмаларды балаларды өздері құрастыруға шакыра аласыз</p>	
--	---	--	--	--

	<p>косайын деп жатқанда қандай қауіпсіздік ережесін сақтамады?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Үтікті токқа қосуға болмайды, ким немесе қолын құйдіріп алуы , өрт шығы мүмкін. <p>Кенеттен жарық өшіп, бөлме караңғы болды, ал Айсөule болса балауыз шамды алып оны жақты. Балауыз шам еріп, кисайып құлап жаңып өрт шыға бастады.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Балалар, өрт өте қауіпті, оны қалай өшіруге болады өрт неден коркады <p>Балалар: судан, кардан, күмнан және калың матамен</p> <p>Тәрбиеші:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Қәне, сендер дұрыс айттыңдар ма, тәжірибе жасап тексеріп көрейік. <p>Тәжірибе: жаңып жатқан отты балалар күммен өшіреді.</p>	<p>екенін атауды ұсынады. Таңертең, кеш, күн, түн сөздерін дұрыс ретпен кайталауды сұрайды</p>		
--	--	--	--	--

Ұзіліс:

Еліктеу ойындары:
“Кім жақсы айтады”

P-p-p-ppp
Ы-ы-ыы-ыыы

Гүлдерді шіскейік Балалар, біз өзімізді гүлдер бағында жүрміз деп елестетейік. Гүлдер әдемі және хош иісті болады. Қәне, гүлдерді ііскең көрейікші. Жаттығу 2-3 рет қайталанады.

Ойын: «Озен»
Кішкене озен арқылы.

Мақсаты: балаларды үйымшылдыққа тәрбиелейді. Бірі бәрі үшін, Бәрі бір үшін. Сезімін калыптастырады және достыққа тәрбиелейді.

Корнекіліктер: тақтай, жіп.

Шарты: Тәрбиеші екі сызық сызады да (үйдін ішінде жілті пайдалануға болады) балаларға: мынау – «озен», - дейді; оның үстіне тақтайдан көпір (ұзындығы 2-3м, ені 25-30см) салады да балаларға: «Көпір арқылы жүруді үйренейік», - деп ұсынады. Балалардың бір-біrine соқтығыспай тек тақтайдың үстімен ғана жүруін бақылай отырып, тәрбиеші балаларға суга құлап кеппеуі үшін жай жүру керек деп ескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет жүріп отеді.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>Қазақ тілі Міндеті Тақпақтар жаттату Мақсаты окуя күралдарын дұрыс атап, есте сактау үйрету. Сөздер мен сойлемдерді түсінуді және колдануды үйрету..</p> <p>Балалар мектепке келді.</p>	<p>Қазақ тілі Міндеті - Фотолар, альбомдармен жабдықталған орта құру</p> <p>Мақсаты сөздік корларын оку күралдарының атаулармен толықтыру</p> <p>Мен бүгін бір окушының сомекесін экелдім. Ишінде не бар?</p> <p>Балалар кезекпен келіп сомке</p>	<p>Сойлеуді дамыту Міндеті: -- Сюжеттік суреттер мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс тандау</p> <p>Мақсаты Өлең мазмұнымен таныстырып, олең шумактарын жаттату..</p> <p>Педагог балаларға Ж.Смақовтың «Қоңырау» өлеңін мәнерлеп оқып</p>	
--	--	--	---	--

<p>– Балалар кайда келді? – Балалар мектепке келді. – Мынау – мектеп. Мектеп. Мынау не? – Мынау – мектеп. – Мектепте оқиды, білім алады. Мектепте не істейді? – Мектепте оқиды, білім алады. – Мынау – окушы. Мынау кім? – Мынау – окушы. – Мынау – окушылар. Мынау кімдер? – Мынау – окушылар. – Мынау – мұғалім. Мынау кім? – Мұғалім Мынау – сынып. Сы-нып. – Мынау не? – Мынау – сынып. Мектепте сынып бар. – Мектепте не бар? – Мектепте сынып бар. Создерді, сөйлемдерді жеке-жеке, хормен кайталап, дұрыс айттып жаттығады. Мектепте сыныптар бар. Мектепте нелер бар? Мектепте сыныптар бар. Сыныпта орындықтар бар. Сыныпта нелер бар? (Устел, такта, терезе создерін жекеше, көпші айтады).</p>	<p>ішіндегі таныс заттарды алып атап, топтайды. Ойын барысында жаңа создермен таныстыру.</p> <p>– Мынау – кітап. Кітап не? – Кітап – оқу құралы. – Оқушыға кітап керек не? – Оқушыға кітап керек. – Мынау – машина. Мәшине – ойыншық. – Оқушыға мектепте ойыншық керек не? – Оқушыға ойыншық керек емес. – Мынау – қайшы. Мынау – ... қайшы (жеке-жеке айтады) – Оқушыға қайшы керек. – Оқушыға қайшы керек не? Оқушыға қайшы керек. – Мынау – желім. Мынау не? – Мынау – желім. – Оқушыға желім керек. – Оқушыға желім керек не? – Оқушыға қылқалам. Мынау не? – Мынау – қылқалам. – Оқушыға қылқалам керек. – Оқушыға қылқалам керек не? – Оқушыға қылқалам керек. Мынау – сурет дәптері. Мынау не? Мынау – сурет дәптері. – Оқушыға сурет дәптері керек. – Оқушыға сурет дәптері керек не? – Оқушыға сурет дәптері керек. Сөздік ойын: «Оқушы не істейді» Оқушы қаламмен жазады. Оқушы қайшымен қағаз қияды. Оқушы қылқаламмен сурет салады. Оқушы сурет дәптерінде сурет салады. – Оқушыға оқу құралдары не үшін керек? – Оқушы қаламмен жазады. Қайшымен қағаз қияды. – Қылқаламмен сурет салады. Сурет дәптерінде сурет салады.</p>	<p>береді. «Дың-дың» – коңыраумын, «Дың-дың» – соғыламын. «Дың-дың» – қағыламын, Мектептен табыламын. «Н» мен «Ң» дыбыстарын жеке-жеке дыбыстату арқылы айтылуына көніл аудартады. –«Н» дыбысын айтқанда дем мұрын арқылы еркін шығады, тіл үстінгі тістің түбіне тиеді. –«Ң» дыбысы да «Н» дыбысы сиякты мұрын жолды. «Н» дыбысынан оның айлрамасы – тілдің арт жағы таңдайға тиеді. Мысалы: тоң. –Балалар, бір қатарға «Н», екіншісіне «Ң» дыбысы бар создерді ойлап тауып қояйык. Балаларға дыбыстарды кайталату: Ян-яң-ян – жүтіріп жүр коян. Ың-ың-ың – әп-әдемі қайың. Педагог үлгі суретті тақтага іліп, сурет арқылы М.Әлімбаевтың «Асфальттағы суреттер» олецин мәнерлелеп оқып береді.</p>		
Үзіліс:				

<p>«Гүлдерді күтеміз» ойыны</p> <p>Мақсаты: балалардың табигатты рухани бағалау мәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, яғни суару, қосыту дағдыларын қалыптастыру. Гүлдердің түрлерін (көлжылдық, біржылдық, пияз тұқымдастас, шөптекті, тұқымдаст гүлдерді) ажыратада болуге үрету. Гүлдер сұлулық белгісі екенін, оларды күтіп-баптап, қамқорлыққа алу керектігін түсінеді.</p> <p>Ойын шарты: гүлдерді екіге болу, дала гүлдерін газонның қасына іліп, ал болме гүлдерін үйдің қасына қою, суреттер бойынша әнгімелету.</p> 	<p>Күмылды ойын: «Тү».</p> <p>Мақсаты: Топтагы қарым-қатынасты нығайту.</p> <p>Ойынның шарты: Балалар 3-4 топқа бөлінеді. Эр топтың ортасында 1 бала ту ұстап тұрады. Тәрбиешінің бүйрекі бойынша ойыншылар жанжакқа жүгіріп, көздерін жұмып тұрады. Тәрбиешінің бүйрекі бойынша ту ұстаган балалар орындарын ауыстырады. Тәрбиеші «Өз туларыңды табындар» дегендеге ойыншылар өз туларына қарай жүгіреді. Қай топ тез жиналады, сол топ женеді. (Тулардың түстері әр түрлі болу керек)</p>	<p>Күмылды ойын:</p> <p>«Шұңқырдағы қасқырлар»</p> <p>Мақсаты: Балаларды шашашандыққа, жылдамдыққа баулу.</p> <p>Ойынның шарты: Аланың ортасында ұзын шұңқыр салынды (1-1,5 метр). Шұңқырдың ортасында екі қасқыр тұрады. Қалған ойыншылар ешкіл болады. Ешкілер алғанын бір жақ шетіндеге үйлерінде тұрады. Тәрбиешінің бүйрекі бойынша ешкілер үйлерінен шығып, шұңқырдан секіріп өтіп, жайылымға барады. Қасқырлар шұңқырдан шықпайды ешкілерді ұстап алу керек.</p>
--	--	---

4 - үйімдастырылған іс-әрекет

<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: - Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға катысуга баулу.</p> <p>Мақсаты Балалардың спорттық жаттыгулар түріндегі түрлі күмылдар туралы түсінігін көңеутү. Тиімді тыныс алу, волейбол добын қажет бағытта бір қолмен домалату, допты қақпакылдату,</p> <p>«Саясқартарды жаттықтыру» – допты кез келген бағытта бір қолмен домалату.</p> <p>Педагогтің нұсқауымен алдымен допты сол қолмен, сосын он қолмен, кейін екі қолмен бірақ дөңгелетеді. Доптың бағытын өзгертуеуге, доптың алысқа жібермеуге, доптың артынан үлгеруеге тырысады.</p> <p>«Допты көрілген жіптен асырып лактыру». Шашашандыққа жаттықтыру»</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті: - Музыкалық ойын арқылы балаларды жылдамдыққа, ептілікке үрету</p> <p>Мақсаты Музыкалық ойын арқылы балаларды жылдамдыққа, ептілікке үрету</p> <p>Музыка тыңдау:</p> <p>«Сәби қуанышы» (Е. Құсайинов)</p> <p>Ән айту:</p> <p>«Қош, балбұлақ балабақшамыз» (Б. Жұмабекова)</p> <p>«Балдыргандар әні» (Г. Жотаева)</p> <p>«Балалардың коргаймыз» (А. Досмаганбет)</p> <p>Музыкалық-ыргактық күмылдар:</p> <p>«Гүлдер вальсі» (П. Чайковский, унтаспада)</p> <p>Билер: Биді балалардың калаудынша кайталау</p> <p>Ойындар, хороводтар:</p> <p>«Кім мектепке тез жиналады»</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау:</p> <p>«Тамшылар» румын х.ә. (өндеген Т. Попатенко)</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға катысуга баулу.</p> <p>Мақсаты .Тізбектелген түрлі жаттыгуларды орындау дагдыларын дамыту. Айналып тұрган арқаннан етуге жаттықтыру, жерден екі аякпен бірдей итеріліп, арқаның дәл аяғының астынан өту сәтінде секіруді дамыта түсу.</p> <p>«Аңшылар» (6 рет).</p> <p>Балалардың назарын ұшып келе жатқан доптан каша білуге, ол үшін түрлі тактикаларды колдана білуге, шашашандыққа аударту.</p> <p>Балалар екі топқа бөлінеді.</p> <p>«Қасқырлар» диаметрі 4 м шенбердің ішінде жүреді.</p> <p>«Аңшылар» оларды шенбердің сыртында тұрып, доптен атып алуға тырысады.</p> <p>Барлық аңшы қолындағы доптарымен атып біткенде, шенберде қалған қасқырларды санап, оларға ұпай беріледі. Енді олар орын ауыстырады.</p>
---	---	--

	<p>Волейбол добын керілген жілтен асырып лақтырып, астынан өтіп, шашшан аттаап, екінші жағынан кайта қағып алады.</p> <p>«Секіргіштікті жаттықтыру» 20 см биіктікке жүгіріп келіп, секіріп шығу. Секіріп бір аягына қонады.</p>		<p>Көп ұпай алған команда жеңіске жетеді.</p> <p>«Тосқауыл» (4 рет) Ойыншылар бірінің ішінде бірі тұрган екі шенберге болған тұрады. Екі шенбер екі бағытта жүреді. Кенет екі шенбер де күрт тоқтайды да, ішкі шенбердегі балалар кол ұстасып «қакпа» жасап тұрады. Сыртқы шенбердегі балалар оларды айналып жүре баставды (шенберден бір шығып, бір кіріп жүреді). Белгі бойынша ішкі шенбер көлдарын шұғыл тәмен түсіреді (қакпа жабылады). Шенберден шығып үлгермей, іште қалған ойыншылар ішкі шенберге косылады. Ойын жалғаса береді. Екі топтың орнын ауыстырып қайталау.</p>		
Балалардың үйге қайтуы	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз күрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз күрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда балаңың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сұрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасыкты пайдалану, горшокқа сұрану. Кімдері міндетті турде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.</p>		

